

MAGNI
HIPPOCRATIS
COI

OPUSCULA APHORISTICA
SEMEIOTICO-THERAPEUTICA VIII.

UNA CUM

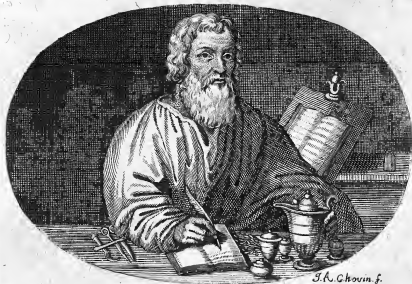
JURE JURANDO,

Græcè & Latine

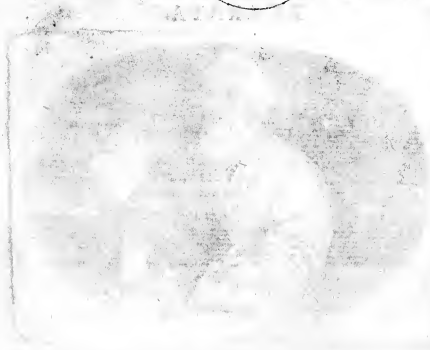
EX INTERPRETATIONE

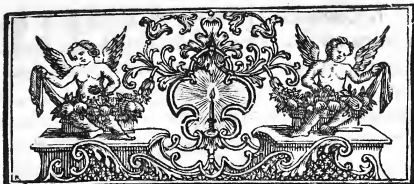
ANUTII FOESII, ALIORUMQUE,
IN USUM

SACRÆ GENTIS ASCLEPIADEÆ
EXARATA.

BASILEÆ,
Sumptibus JOH. JACOBÆ EPISCOPI, Bibliop.
M D C C X L V I I I.

ORNATISSIMIS AUDITORIBUS
SUIS,
SACRÆ ARTIS ASCLEPIADEÆ ALUMNIS,
JOH. RUDOLPHUS ZVINGERUS
S.

Ntequam divi HIPPOCRA-
TIS Cui oracula Vobis ob
oculos ponantur, ASCLE-
PIADÆ SUAVISSIMI, non
abs re fuerit, I.) de ejus
auctoritate, tum II.) de se-
meiologie & therapie ejusdem
præstantia nonnihil præfari, dein III.) paucis in-
stituti hujus rationem exponere.

I. *Auctoritas* HIPPOCRATIS in foro medico tanta est, ut magno consensu à tot seculis, medicinæ parens ac princeps habeatur, ejusque placita, velut ab oraculo Delphico profecta, mirificè colantur, ac celebrentur. Cl. GALENUS auctor ipse gravissimus, summum ei veritatis ac peritiæ elogium tribuit. AUR. CORN. CELSUS ipsum arte & facundia insignem prædicat. M. TULLIUS CICERO nobilissimum, SENECA medicorum maximum, & hujus scientiæ conditorem, PLINIUS quoque medicinæ principem appellat. Demum omnes ferè, ut magnum, sapientem, ac prope divinum venerantur. Apud Thessalos, Argivos, Athenienses, tantum valuit, ut eum Eleusiniis sacris, secundum ab HERCULE initiarent, civem conscripserint, nec non in prytaneo alimenta, cum ipsi, tum ejus posteris dederint. Postea apud Arabes, deinde Latios, Hispanos, Gallos, Germanos, Anglos, Belgas, & nusquam non terrarum, in summo pretio habitus est.

( ) Cl. VAN DER LINDEN pater (a) : “ Verum
,, est, inquit, & grati agnoscimus, multa nos
,, posteritati, plurimaque hujus præsertim secu-
,, li naturæ scrutatoribus debere, quæ esse ex
,, usu medicinæ queant. Verum inter multipli-
cem

(a) ANTON. VAN DER LINDEN in *Dedicatione Operum HIPPOCRATIS*.
Lugd. Bat. 1665.

cem illum profectum, HIPPOCRATIS, in tra-
dendis medicinæ præceptis, tum ratione fun-
data soliditas, tum experimentis comprobata
veritas, tum linguæ omnibus gratiis exorna-
tæ venusta gravitas, suam facile retinet, &
retinebit auctoritatem."

EX CL. HEURNII (b) judicio: " in HIPPO-
CRATE verborum pressa proprietas, senten-
tiarum concisa subtilitas, sermonis veneranda
antiquitas, artificii commendabilis dignitas, in
cujus scriptis nihil superfluum, otiosum nihil,
sed arguta brevitate rotunda omnia, & signi-
ficantia; ita ut ubertas & amplitudo rerum,
verborum numerum longè vincat. Hæc ge-
nuina & propria sunt HIPPOCRATI, cujus
tanta fuit benignitas, ut nihil sciverit, quod
nos nescire voluerit, tanta autem solertia, &
sapientia, ut nemo post ipsum sciverit, quod
ipse ignoraverit.

„ THOMÆ SYDENHAMO (c) auctori gravissimo,
ad medicinæ fastigium ascendisse dicitur medi-
corum ille Romulus, nunquam satis laudatus
HIPPOCRATES, qui hanc arti medicæ insu-
per struendæ solidam ac inconcussam subster-

(b) *Ibidem.*

(c) *In præfatione Prax. medicæ experimentalis. Lips. 1695.*

PRÆFATIO.

„ nens basin, vid. *νέσων φύσεις ὑπερὶ, naturæ morbo-*
 „ *rum medicatrices*, id egit, ut morbi cujuslibet
 „ phænomena apertè traderet, nullâ hypothesi
 „ adscitâ, & in partes per vim adaçtâ, ut in e-
 „ jus libris de Morbis, de Affectionibus, &c.
 „ videre est. Regulas etiam quasdam tradidit,
 „ ex observatione methodi istius, quâ utitur na-
 „ tura, tam in morbo provehendo, quàm in
 „ eodem amoliendo, natas: cujusmodi sunt
 „ Coacæ prænotiones, Aphorismi, & reliqua id
 „ genus. Atque in his ferè stetit magna illa divi-
 „ ni Senis theoria, non ab irritò lascivientis phan-
 „ tasie conamine desumta, ceu vana ægrorum in-
 „ somnia, sed legitimam exhibens historiam earum
 „ naturæ operationum, quas in hominum mor-
 „ bis edit. Cum verò dicta theoria nihil esset a-
 „ liud, quàm exquisita naturæ descriptio, par erat
 „ omninò, ut in praxi eò tantum collimaret, ut
 „ eidem laboranti, quibus posset modis, subve-
 „ nire contenderet. Unde etiam non aliam arti
 „ mandat provinciam, quàm ut deficienti na-
 „ turæ succurrat, effrenem coerceat, & in or-
 „ dinem redigat; utrumque verò hoc, tum pas-
 „ su illo, tum etiam methodo, quibus natura
 „ morbum expellere satagit, atque amovere.
 „ Animadverterat nempe sagacissimus Vir, quod
 „ sola natura *τὰς νόσους κρίνει, καὶ ἐξαρκέει τὰ πάντα*
 „ *παῖσι*. Atque hæc omnia peragit natura, pau-
 „ cissi-

„ ciffimis, fimpliciffimisque adjuta remediorum
„ formulis, alicubi etiam prorfus nullis.

„ Si Cl. BAGLIVUM (d) audiamus, naturæ ;
„ non hominis voce loquitur HIPPOCRATES,
„ medicorum Romulus, cui non ætas priſca vi-
„ dit parem in re medica, nec videbit futura. ”

FRID. HOFFMANNUS, inclytum medicinæ colu-
men, & Germaniæ decus, quanti fecerit priſci
ævi medicos, Aretæum, Æginetam, Trallianum,
&c. inprimis autem HIPPOCRATEM, infignia
ejus opera præctica (e) paſſim teſtantur.

HERM. BOERHAAVE, magnum medicinæ lu-
men, & hujus ſæculi ornamentum, mirificè ſtu-
dium Hippocraticum excoluit, ejusque dignita-
tem ſingulari oratione (f), non ſine gravi ratio-
num pondere commendavit.

GER. VAN SWIETEN, Aug. Imperatoris Rom.
Germ. Archiater excellentiſſimus (g), dum in theo-
ria & praxi morborum ſtabiliendâ, ſingularem in-
duſtriam ponit, ſummo ſtudio veterum aucto-
rum obſervata, ac præcipuè magni HIPPOCRA-
TIS judicia & præſagia, ſuo quæque loco ad-
ducit,

(d) *Prax. Med. L. I. c. I.* (e) *Med. rat. Syſt. Francof.*
1738. (f) *Orat. de commendando ſtudio Hipp.* (g) *Com-
mentar. in Aph. H. BOERHAAVE. 4. Lugd. Bat. 1744. 45.*

ducit, quæ firmandæ doctrinæ fidem faciant, eoque labore ex mente inclyti BOERHAAVII, novum ac splendidum in praxi medica lumen accendit.

Tandem auctoritati HIPPOCR. calculum adjiciunt, ejusque merita infinitis propè encomiis in cœlum extollunt, Commentatores innumeri, alii aliis celebratiores, qui in scriptis ejus recensendis, emendandis, & illustrandis, ab ævo in hunc usque diem elaborarunt, quos vel nominatenus recensere longi voluminis esset.

De Aphorismis novissimè inter Batavos benè meritus est Cel. JOH. de GORTER, eximio opere (b), quo novam huic studio gratiam conciliat, ac ad placita divi Senis penitiùs intelligenda, ex recentiorum theoriâ planiorem viam sternit, quam si quis ingrediatur lætus, optimum sibi ducem præivisse haud inficias iverit. „ Idem verò (i) sæpe miratum se profitetur, „ ad tantum fastigium tempore antiquo perdu- „ ctam fuisse medicinam; tam exactè enim cun- „ ctâ respondere hodiernis observatis, ac si o- „ mnibus instrumentis physicis HIPPOCRATES „ instructus fuisset, quibus hodie summo ardo- „ re, & industria, medici & physici utuntur. ”

Ope-

(b) *Medicina Hippocratica.* 4. *Amstel.* 1739. (i) *In præfat. ad L. III. Aphorismorum.*

Opera integra HIPPOCRATIS de novo recensenda, emendanda, & illustranda, magno consilio in se suscepit Cel. in Germania TRILLERUS, à quo novam editionem emendatissimam magno desiderio orbis medicorum expectat, cujus voto si aliquando satisfaciat, egregia sua merita, & jam partam laudem, novo & insigni auctario cumulabit.

Nimis autem superstitiosi sunt, qui HIPPOCRATEM divini oraculi instar colentes, ipsum nihil non cognovisse, & à vero nunquam aberrasse persuasum habent, quasi nec falli, nec fallere potuisset unquam, quæ sane infallibilitas in miseram mortalium sortem non cadit. “ Ab
 „ eaque arrogantia se longe alienum HIPPO-
 „ CRATES probat, dum à futuris cranii ali-
 „ quando se deceptum esse, memoriæ tradidit,
 „ more scil. magnorum virorum, & fiduciam
 „ magnarum rerum habentium. Nam levia in-
 „ genia, quia nihil habent, nihil sibi detrahunt.
 „ Magno ingenio, multaque nihilominus habi-
 „ turo, convenit etiam simplex veri erroris con-
 „ fessio; præcipuèque in eo ministerio, quod
 „ utilitatis causa posteris traditur; ne qui deci-
 „ piantur eadem ratione, quâ quis ante decep-
 „ tus est. Quod quidem alioquin memoriâ
 „ magni professoris se interposuisse CÆLSUS (k)
 „ (5 pro-

(k) De Medic. L. VIII. c. 4. p. m. § 15.

„profitetur.” Præterea in Aphorismis (l) vitam brevem, artem longam appellans, haud obscure innuit, medicinam inexhaustæ observationis studium esse, nullo seculo inter mortales absolvendum, nedum ab uno quodam homine consummandum.

Verumtamen, si plus justo HIPPOCRATEM coluerunt, qui in ipsius verba jurantes, inde vel latum unguem recedere, religioni duxerunt; certum est tamen, ipsi magno suo merito, principis Medicorum, & summi Artificis laudem deberi; cujus in cognoscendo solertiam, in judicando acumen, in præfagiendo & curando peritiam, & dexteritatem jure admiremur. Quas eximias virtutes, cum cetera ejus opera, tum præcipuè libri varii aphoristici semeiotico-therapeutici præ se ferunt; qui probè intellecti, & cum ipso naturæ libro, per assiduas observationes, diligenter collati, veterum medicorum, & cummaximè HIPPOCRATIS, in excolendo semeiologiæ & therapiæ studio singularem industriam, & sagacitatem clarè ob oculos ponunt.

„Quare CELSUS (m), in explicandis morborum
 „signis, auctoritate antiquorum virorum, ma-
 „ximèque HIPPOCRATIS, se usurum profite-
 „tur;

(l) *Aph. I. 1.*

(m) *De Med. L. II. in præfat.*

„ tur, cum recentiores quoque (fui temporis)
 „ Medici , quamvis in curationibus mutarint ,
 „ tamen hæc illum optimè præfagisse fateantur. ”
 Ac proinde capitibus octo prioribus L. II. totam
 morborum Semeiologiam , velut in compendio
 exponens , integrum prope observationum Hip-
 pocraticarum thesaurum comprehendit, vix non-
 numquam à placitis tanti magistri recedens.

II. Quò autem *Semeiologiæ & Therapiæ Hippo-
 craticæ dignitas & præstantia* clarius eluceat , me-
 cum quæso hæc tria considerate : *α.* Quam sit
 necessaria morborum cognitio , ad certam eorum
 curationem. *β.* Quanti ad hanc rem sint pon-
 deris , notæ & præfagia ab HIPPOCRATE
 tradita. *γ.* Quam explorata & salutaria sint
 ejusdem medendi præcepta.

α. Ante omnia duo sunt Medici præctici
 munera , unum morbos humani corporis cognos-
 cere , alterum curare. Novisse morbum proxi-
 mus est ad sanitatem gradus. Ignoti nulla curatio
 morbi. Proin scitè DOGMATICI (*n*) : “ eum
 „ rectè curaturum , quem prima origo causæ
 „ non fefellerit ; & pulchrè CELSUS (*o*) : inter-
 „ esse , fatigatio morbum , an sitis , an frigus ,
 „ an

(*n*) *Apud CELSUM L. de Med. in præfatione.*

(*o*) *Ibidem.*

„ an calor, an vigilia, an fames fecerit: an ci-
 „ bi vinique abundantia: an intemperantia li-
 „ bidinis. Hanc scilicet causæ æstimationem, sæ-
 „ pe morbum solvere; idque exemplo ingenio-
 „ sissimi (suo seculo) medici CASSII patere,
 „ qui febricitanti cuidam, & magna siti affecto,
 „ cum post ebrietatem eum premi cœpisse co-
 „ gnosceret, aquam frigidam ingessit; quâ ille
 „ epotâ, cum vini vim miscendo fregisset, pro-
 „ tinus febrim somno & sudore discussit. Quod
 „ nempe auxilium medicus opportunè providit,
 „ nonnisi ex causâ, quæ ante præcesserat. ”

Enimverò prima mali causâ perspecta, pla-
 nam aperit medendi viam, velut digito fontem
 ostendens, unde auxilium haurire conveniat.
 Ita qui ex animi ægritudine laborat, hac in tem-
 pore sedatâ, ex voto convalescit. Cui aëris in-
 juria damno est, eâ tempestivè ablatâ, cito li-
 beratur. Quem gulæ intemperantia lædit, huic
 opportuna abstinencia medetur. Ex otio & igna-
 viâ ægrotanti, à motu & labore præsidium pa-
 ratur. A veneno periclitanti, antidota maturè
 opem ferunt. Et sic porrò.

Idem valet de causis morborum internis,
 si certæ & exploratæ habeantur, dum causâ ho-
 stili ablatâ, effectus morbosus evanescunt, & na-
 tura pristinæ sanitati redditur. Sic bilis stoma-
 chum

chum, vel intestina lædens, sui correctione, vel expulsiōe vincitur. Calculus atroces cruciatus movens, ipsamque mortem intentans, ubi certis notis se prodit, tempestivâ sui evulsiōe sanationis spem facit. Lumbrici œconomiam corporis turbantes, ab anthelminticis opem expectant. Pus intrò collectum, maturâ sui eduçtione, salutem pollicetur. e. f. p.

Dein morbi ipsius, à suâ causâ seorsim spectati, cognitio, identidem curandi viam patefacit. Si enim morbus est conditio corporis vitata, cum actionum læsione, igitur à vitio perspecto, haud obscura ad sanationem indicatio. Proinde viscerum debilitati roborantia, rigiditati laxantia pro auxilio adhibentur. Humorū viscositas nimia solventibus, tenuitas inspissantibus, acrimonia lenientibus corrigitur. Motus deficiens stimulantibus, excedens temperantibus sanatur. Ita juxta solennem medendi regulam, contraria contrariis tolluntur.

Nec minus refert, morbi symptomata habere perspecta, quippe quæ sunt ipsius morbi, vel causæ morbificæ soboles, unde multoties curandi ratio ducenda venit: eodem ubique consilio, ut causâ lædente ablatâ, omne morbosum profligetur. Sic anxietas ex plethora nascens, missione sanguinis solvitur. Dolor ab inflammatione

tione molestus , hac solutâ , protinus sedatur. Spasmus à dolore genitus , hujus ablatione debellatur. Sanguis ex aperto vase erumpens , hoc opportunè clauso coercetur. Impotentia motus à membro dislocato , hujus prompta repositione sanatur. e. s. p.

Ex quibus consequitur , novissè morbum , proximam ad sanandum viam esse ; eoque medicum in therapia feliciorum futurum , quo magis morbum , ejusque causas , & symptomata , in explorato habuerit.

Ex opposito morbus ignotus certam medellæ viam non habet. “ Ideoque jure DOGMATICI „ (p) negant, posse eum scire, quomodo morbos curare conveniat , qui , unde hi sint, ignoret. Et sicut CELSO (q) placet, cujus rei „ non est certa notitia, ejus opinio certum reperi „ perire remedium non potest.” Igitur si malum penitus in occulto latet: si quid in corpore integrum, vel corruptum sit? quæ morbi origo, & causa? quæ ejus natura, & sedes? quæ propria phænomena? haud liquet, omnino medicus in tenebris versatur, & quo demum consilio, vel auxilio uti conveniat, non assequitur.

Ac

(p) *Apud CELSUM L. de Med. in præfatione.*

(q) *Ibidem.*

Ac si nihilominus curationem fuscipiat, remedia adhibendo, incertum an profutura, an nocitura; tum sane, sicubi fortè æger ex voto convalescat, soli Deo & naturæ medicatrici salutem debet: sin secus pessumdetur, suo interitu medicum officiosæ temeritatis reum facit. Adeoque penitus ignoti nulla curatio morbi.

At verò morbi non per se in oculos cadunt, si vulnera, tumores, aliaque mala externa excipias, sed maximam partem obscuri in corpore delitefcunt. Nisi quod ex lege naturæ effectus edunt sensibus obvios, qui cum ipso morbo intrinseco, ut suâ causâ, necessario nexu cohærent, ejusque indicium præbent. Hæc autem phænomena, totidem sunt morborum signa diagnostica, quæ studiosè & accuratè observata, illorum præsentiam, atque indolem patefaciunt. Deinde præsentis mali effectus, suâ natura alios subinde novos creant. Una causâ aliam parit. Unus morbus alium atque alium gignit. Unum symptoma ex alio nascitur. Unde etiam ex præsentibus signis detectis, ope ratiocinii ex causarum & effectuum physico nexu, vel ex diuturnâ observatione, eorundem in pari signorum concursu eventuum, novas mutationes futuras, & morbi alicujus progressum & exitum prævidere, & præfagire licet: quæ proin signa prognostica vocantur. Quibus adde, si lubet, signa anamnistica, quæ causas prægressas, & præteritum

cor-

corporis statum declarant, velut cicatrix relicta vulneris prægressi notam præbet. Horum omnium signorum doctrinam, Semeiologia practica ob oculos ponit; cujus adeo notitia non minus est necessaria, quam ipsius morbi cognitio: siquidem absque notarum peritiâ, status corporis in explorato haberi nequit.

Quando igitur medicus in consilium vocatur, ante omnia opus est scire, sanus an æger sit homo, de quo agitur. Quare protinus fontes signorum consulendi, qui statum ejus præsentem aperiant. Si proin facultas partium illæsa est, cum actionum quarumvis integritate, utique sanum corpus esse intelligitur, quia actionum incolumitas, cum naturali organorum & liquidorum statu, essentiali nexu cohæret, ac mutuo quasi vinculo continetur. Sin secus actiones vitæ læsionem quandam præ se ferant, morbosam diathesin ostendunt, in quantum à consuetis naturæ legibus recedunt. Sicque à posteriori malum præsens cognoscitur, vid. ab effectis ad causam conjunctam, à læsionibus ad ipsum vitium internum argumentando.

Sæpius à priori accedunt causæ evidentes prægressæ, quæ morbo originem dederunt, velut dispositio hæreditaria, animi pathemata, aëris injuriæ, errores in victu, constitutio epidemica, morbi alii propius, vel remotius antegressi,

gressi, aliaque id genus, à quibus sagaciter exploratis, ad effectus morbosos, in aliquo homine consecutos, concludere licet. Quæ proin antecedentia probè cognita, diagnosin præsentis morbi oppidò confirmant, si cum phænomenis à posteriori obviis consentiant.

Et quoniam morbi, præsertim acuti, in suo decursu varium statum præ se ferunt, idcirco etiam signa cruditatis, coctionis, & crisis, sedulam attentionem merentur, quippe quæ ad genuinam medendi methodum, longè maximi sunt momenti. Siquidem non quovis morbi tempore, eadem auxilia conveniunt, sed alia atque alia, pro diversâ materiæ morbificæ, & ipsius morbi conditione: adeo ut unum idemque remedium, nunc salutis, nunc damno, vel etiam exitio esse queat. Temporibus nempe medicina valet, data tempore profunt, & data non apto tempore vina nocent.

Quin etiam magni refert cognoscere, & vel ipsimet ægro, vel ejus necessariis aperire, an morbus, quo conficitur, sit brevis, vel longus? tutus, vel anceps? sanabilis, vel insanabilis? & qualis demum eventus sit sperandus, vel metendus? num in salutem, vel mortem, vel in aliud novum morbi genus sit exiturus? quæ judicia & præsagia, in praxi tum clinica, tum forensi, non

sine gravi de causâ, à medicis exiguntur. Dum aut familiæ interest, si quod ejus membrum conflictatur: aut regni totius, si princeps quidam laborat: maturè doceri, num sit in tuto, vel non? num superfuturus, an moriturus? idque vel breviori, vel longiori temporis spatio? Nonnunquam de famâ, & existimatione, vel etiam de vitâ hominis agitur, si quæstio de verâ mortis causâ, de vulneris lethalitate, de veneficio, de infanticidio, &c. in judicium venit.

Auget hujus artis præfagiendi nobilitatem, eximius usus inde ad commodum therapie redundans, siquidem medicus futura prospiciens, eo magis intelligit, quibus præfidiis & auxiliis, nova mala instantia in tempore averti queant, nisi prorsus & causæ præsentēs, & effectus imminentes, supra vires naturæ, & extra omnem medelam fuerint. Ut taceam, medicum futura providentem, & maturè cum prudentia præfagientem, suæ auctoritati pondus addere, & majorem apud ægros sibi fiduciam conciliare, ut eò lubentius imperata faciant, & ex præscripto vivant; tum & eò melius famæ suæ consulere, & imperitorum calumniam evitare. Ne si ars malo victa fuerit, vel ignorasse, vel fefellisse: aut occidisse, nisi servasset, videatur.

β. *Quanti autem sint ponderis, ad hanc morborum cognitionem, notæ & præſagia Hippocratica, ex pluribus rationum momentis evinci poteſt. Ante omnia enim iſta Semeiologia inſigne veritatis criterium præ ſe fert, quatenus maximam partem non ex opinione, ſeu conjecturâ fallaci, aut lubricâ ratione, & fictricis ingeniî ludibrio, communi errorum fonte, ſed ex ipſius naturæ theſauro fideli obſervationis ſtudio deprompta eſt. Siquidem HIPPOCRATES, tanquam fidelis naturæ miniſter, hujus veſtigia ſtrenuè inſiſtens, corporis humani indolem ac proprietates, vitæ cauſas & effectus, tum morborum genera & differentias, originem & cauſas, principium, decurſum & exitum, ſecundum quævis phænomena ſenſibus obvia; quin & medicamentorum vires & effectus, incredibili ſtudio & cura, nec minori ſolertia & ingenio rimatus, ampliſſimum obſervationis, & experientiæ theſaurum ſibi comparavit; ex eoque demum, non ſine magno acumine, & judicio, axiomata ſemeiotico-therapeutica collegit, ſacris naturæ legibus tam conſentanea, ut perpetuæ veritatis, ac certitudinis dignitatem præ ſe ferant. Licet pro infinita hominum, cauſarum, & morborum varietate, tam vaſta ſit rerum obſervandarum copia, ut ipſi exhauriendæ nulla ætas ſufficiat, ſemperque aliquid*

amplius restet, ex naturæ ingenio explorandum.

Necessitas autem hujus Semeiologiæ ex eo apparet, quod ignoti nulla sit curatio morbi. Hujus autem cognitio non nisi à posteriori, per viam signorum sit consequenda. Jam verò in explorandis & stabiliendis morborum signis & præfagiis, quàm insignem se magistrum præbeat HIPPOCRATES, varia ejus scripta, præsertim aphoristica, abunde testantur, si cum perpetuis naturæ legibus, & phænomenis sedulò conferantur. Pace & venia aliorum dixerim, absque horum signorum notitia & peritia, medicum in cognoscendis morbis valde caligare, adeoque & in therapia eorundem minus feliciter versari.

Quantum enim hæc Semeiologia ad morborum cognitionem, tantum perinde ad genuinam medendi methodum valet, eoque nomine amplissimo usu se commendat. Quà latè patet ipsa praxis medica, in morbis tum internis, tum externis, tam acutis, quàm chronicis, nullo genere excepto, utique hæ notæ usu veniunt. Quod tum suo, tum ægrorum commodo experiuntur, quibus studium est, in faciendâ medicinâ, casibus forte oblatis, cum prudentiâ & dexteritate illas applicare.

Nec

Nec minus judicium & prudentia laudari meretur in hac disciplina HIPPOCRATIS, quando is perspectâ quorundam signorum fallaciâ, non solet in singulis, aut solitariis acquiescere, sed diversos signorum fontes, ad normam experientiae studiosè combinare, & non nisi ex pluribus aptè conjunctis judicium ferre, ut eò certior fiducia habeatur, quo plures notæ ad unam eandemque significationem conspirant. Cujus regulæ præstantiam suo experimento confirmant, qui soli pulsui, aut soli urinæ, aut aliis solitariis signis in judicando freti, toties se deceptos ac delusos indignantur.

Quin etiam familiare est HIPPOCRATI, variis sententiis, exceptioni fortè obnoxiiis, debitam notam seu consuetum sibi *ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ*, apponere; item *τὸ ἀγαθόν, τὸ κακόν, τὸ θανάσιμον*, &c. probè discernere. Quod non postremum in hac re prudentiæ documentum haberi potest.

Denique cumulum addit huic merito, singulare artificium aphoristicum, quo HIPPOCRATES sententias graves, & plurimo sensu abundantes, tam paucis verbis adeo nervosè complectitur, ut tanquam magnifica axiomata, veritatem suo lumine radiantem præ se ferant. In quo magnum ejus studium, & ingenium &

facundiam jure miramur, quâ vulgus medicorum longo post se intervallo relinquit. Si H. MERCURIALEM auctorem gravissimum audias, „ præter HIPPOCRATEM ferè neminem invē-
 „ nies, qui tam paucis verbis, adeo multa, ea-
 „ que scitu dignissima complectatur.”

Verumtamen observatu dignum est, non omnes prorsus sententias HIPPOCRATIS, uni eidemque fonti deberi, sed nonnullas tantum ex ratione & conjectura, longe potiores autem ex observationis & experientiæ thesauro fluxisse. Quæ posteriores, velut sempiternæ veritatis axiomata, omnem certitudinem habent, quæ in his rebus expectari potest: priores autem nonnisi obscuræ lucis umbram præ se ferunt, aut cum fictitiis veterum philosophorum dogmatibus pari passu ambulant.

Quod utrumque genus si exemplis illustrare libeat, ad fontem meræ opinionis & conjecturæ, referri poterunt varia dogmata: de calido innato, de humido radicali, de igne movente, de aqua nutriente, de vita 7. dierum, de geniturâ, de generatione lactis, de formatione foetus, de motu foetus uterini, de respiratione ejusdem, de foetu octimestri non vitali, aliaque plura, quæ *Libro de Carnibus, de Genitura, de Natura pueri, de In-*
somniis,

somniis, & alibi habentur. Imò A. C. CELSUS
 (r) ad eandem tribum referre non veretur, re-
 ceptam de Diebus criticis doctrinam, cujus de
 hac re locus ita habet: “ Est autem alia e-
 „ tiam de diebus ipsis dubitatio, quoniam an-
 „ tiqui potissimum impares sequebantur, eos-
 „ que, tanquam tunc de ægris judicaretur,
 „ *κρίσιμους* nominabant. Hi erant dies tertius,
 „ quintus, septimus, nonus, undecimus, quar-
 „ tus decimus, unus & vigesimus, ita ut sum-
 „ ma potentia septimo, deinde quarto decimo,
 „ deinde uni & vigesimo daretur. Igitur sic
 „ ægros nutriebant, ut dierum imparium acces-
 „ siones expectarent; deinde postea cibum,
 „ quasi levioribus accessionibus instantibus da-
 „ rent: adeo ut HIPPOCRATES, si alio die
 „ febris defisset, recidivam timere sit solitus.
 „ Id ASCLEPIADES jure ut vanum repudiavit;
 „ neque in ullo die, quia par imparve esset,
 „ ægris vel majus, vel minus periculum esse di-
 „ xit. Interdum enim pejores dies pares fiunt;
 „ & opportuniùs post febrium accessiones ci-
 „ bus datur. Nonnunquam etiam in ipso mor-
 „ bo, dierum ratio mutatur; fitque gravior,
 „ qui remissior esse consueverat. Atque ipse
 „ quartus decimus par est, in quo esse ma-
 „ „ gnam

(r) *De Med. L. III, c. 4.*

„ gnam vim antiqui fatebantur. Qui cum octa-
 „ vum primi naturam habere contenderent, ut
 „ ab eo secundus septenarius inciperet, ipsi sibi
 „ repugnabant, non octavum, neque deci-
 „ mum, neque duodecimum diem sumendo,
 „ quasi potentiores: plus enim tribuebant no-
 „ no, & undecimo. Quod cum fecissent sine
 „ ulla probabili ratione, ab undecimo, non
 „ ad tertium decimum, sed ad quartum deci-
 „ mum transibant. Est etiam apud HIPPO-
 „ CRATEM, ei, quem septimus dies libera-
 „ turus sit, quartum esse gravissimum. Ita,
 „ illo quoque authore, in die pari & gravior
 „ febris esse potest, & certa futuri nota. At-
 „ que idem alio loco quartum quemque diem,
 „ ut in utrumque efficacissimum apprehendit;
 „ id est, quartum, septimum, undecimum,
 „ quartum decimum, decimum septimum; in
 „ quo ab impari ad paris rationem transit. Et
 „ ne in hoc quidem propositum conservavit,
 „ cum à septimo die undecimus, non quartus,
 „ sed quintus sit. Adeo apparet, quacumque
 „ ratione ad numerum respexerimus, nihil ra-
 „ tionis, sub illo quidem authore, reperiri.
 „ Verum in his quidem antiquos, tunc celebres
 „ admodum Pythagorici numeri fefellerunt:
 „ cum hic quoque medicus non numerare dies
 „ debeat, sed ipsas accessiones intueri; & ex
 „ his

„ his conjectare, quando dandus cibus sit. Hæc
„ CÆLSUS. ”

At soli experientiæ fonti, & longè certiori debentur, plurima semeiotica & therapeutica, passim in libris aphoristicis obvia. *Ex aitiologicis* nempe hujus sunt profapiæ, egregia observata, quæ extant *Aphorismorum sectione III.* circa evidentes morborum causas, quoad anni tempora, eorumque mutationes, & vicissitudines, constitutiones varias, cœli tempestates, ventos regnantes. Item quoad hominis ætates, ab infantia ad senectutem, quoad temperamenta corporum diversa, &c. quæ sanè fideli ac diuturnâ observatione adeo comperta & explorata sunt, ut vix ulli dubitationi locum relinquant.

Ex Diagnosticis huc spectant: signa fatis probata partis affectæ, *Aph. IV. 38. 39.* imprægnationis, *Aph. V. 51. 61.* abortûs *Aph. V. 37.* signa calculi vesicæ, *Aph. IV. 79.* vesicæ laborantis, *Aph. IV. 80.* vesicæ ulceratæ, *Aph. IV. 81.* renum aut vesicæ, *Aph. IV. 75.* abscessûs, *Aph. II. 47. Prænot. 103.* loci suppurandi, *Aph. IV. 132. 33.* parotidum, *Coac. 163. 165. 173. 183. 185. 209. 352. &c.* empyematis, *Prænot. 105. Coac. 402. 419. 423. 428.* ne plura superaddam.

Ex prognosticis hujus fontis dignitatem tuentur : *notæ securitatis*, à febris intermissione, *Aph. IV. 43. VII. 62. Coac. 117. notæ salutis* : à rigore in febribus ardentibus, *Aph. IV. 58.* ab effluxu aquæ, puris, vel sanguinis, in dolore capitis, *Aph. VI. 10.* ab hæmorrhagiâ critica, in furditate febrili, *Aph. IV. 60.* ab hæmorrhagiâ narium, in acutis, *Coac. 150.* item in abscessu instante, *Aph. IV. 74.* & in otalgia febrili, *Coac. 189.* à sudore critico, in febribus, *Aph. IV. 36. Prænot. 22. 23. Coac. 360. 572.* & in morbis pulmonum, *Coac. 393.* ab abscessu ad crura, in peripneumoniacis, *Prænot. 114. Coac. 396.* à puris indole bonâ, in iisdem, *Aph. VII. 44. 45. Prænot. 119.* tum à sputi conditione laudabili, *Aph. I. 12. Prænot. 86. Coac. 172. 385. 390. 391.* à spiratione facili, *Prænot. 126.* ab ictero critico, in febre, *Aph. IV. 64.* à fluxionibus criticis per nares, ab alvi fluxu bilioso, à genuum & coxendicum dolore, ab urinâ sub judicationem coctâ, & in muliere à mensium profluvio, in febribus, *Coac. 152.* ut alia prætermittam.

Notæ periculi, in variis morbis : à gravitate totius corporis, vel manuum & pedum, *Coac. 493.* à capite, manibus, & pedibus frigidis, ventre & lateribus calentibus, *Coac. 492.* à sputi conditione variâ, *Aph. IV. 47. VII. 69. Prænot. 87.*

PRÆFATIO.

88. 89. 90. 91. 96. 97. *Coac.* 390. 391. 406. 413. *In Febribus*: à convulsione superveniente, *Aph.* II. 26. à dejectionibus nigris, spontaneis, *Aph.* IV. 21. à respiratione luctuosâ, *Aph.* VI. 54. à spiritu offendente, *Aph.* IV. 68. à pavoribus, aut convulsionibus ex somno, *Aph.* IV. 67. à vomitu cruento, *Aph.* VII. 37. &c.

Notæ lethales exploratæ, in variis morbis: ab atrâ bile prodeunte, *Aph.* IV. 22. à respiratione, delirio, vigiliis, *Prænot.* 127. ab omnibus malis maximis, ab initio morbi, de *Judicat.* 52. à perniciosis citra rationem remittentibus, *Prædict.* I. 52. *In Febribus*: ab atrâ bile, *Coac.* 68. à colli inversione repentinâ, *Aph.* IV. 35. VII. 58. à suffocatione repentinâ, tumore non existente, *Aph.* IV. 34. à perversione labii, aut supercilii, oculi, nasi, &c. *Aph.* IV. 49. VII. 73. ab externis frigidis, internis verò urentibus, cum siti, *Aph.* IV. 48. VII. 72. à spirandi difficultate & delirio, *Aph.* IV. 50. à livoribus, *Coac.* 66. à vomitu sanguinis, &c. *Coac.* 426. à sudoribus frigidis, in acutis, *Aph.* IV. 37. à rigore, ægro jam valde debili, *Aph.* IV. 46. ne plura accumulem.

Si quis contendat, non omnium prorsus signorum apud HIPPOCRATEM æquè certam fidem esse, sed nonnulla adhuc obscura, dubia & incerta, imò falsa superesse; dein etiam ex præsagiis nonnull-

nulla certæ experientiæ repugnare ; liceat bonâ cum veniâ reponere , hoc nonnisi pauciora attingere , indeque ceteris de veritate ac certitudine nihil decedere , si ex æquo iudicium feratur. Enimverò *si obscurum* videatur : Mulieres , quæ præter naturam tenues in utero gerunt , abortire , priusquam crassescant , *Aph. V. 44.* Quæ præter naturam crassæ non concipiunt in utero , his omentum os uteri comprimere , & priusquam attenuentur , prægnantes non fieri , *Aph. V. 46.* mulierem , si in ventre non concipiat , &c. *Aph. V. 59.* *Si incertum* : mulierem gravidam esse , si dormitura ab ingestâ mulsâ tormen habeat circa ventrem : si secus , contra , *Aph. V. 41.* *si prorsus à vero alienum* : mulierem gravidam , si marem gestat , benè coloratam : si verò foeminam , malè coloratam esse , *Aph. V. 42.* Foetus , mares quidem in dextris , foeminas verò in sinistris magis , *Aph. V. 48.* Mulieri in utero gerenti , si altera mamma gracilis fiat , gemellos gestanti , alterutrum abortire. Et , si quidem dextra gracilis fiat , marem : si verò sinistra , foeminam , *Aph. V. 38.* Mulierem ambidextram non fieri , *Aph. VII. 43.* Mulierem in utero gerentem , sectâ venâ abortire , *Aph. V. 31.* Impossibile esse , vitalem esse puerum , octavo mense natum , *de Part. sept. & octim.* Ubi dissectum fuerit os , aut cartilago , aut nervus , aut genæ pars tenuis , aut præputium , neque augeri ,

geri, neque coalescere, *Aph. VI. 19. VII. 28.* jure ista refecabis, aut ad normam veritatis, & experientiæ emendabis.

Porrò si quædam præfagia lethalitatis *interdum fallunt*: ex. gr. Vulneri convulsio superveniens, lethale, *Aph. V. 2.* Convulsio ex Elleboro, lethale, *Aph. V. 1.* Cui perfecta est vesica, aut cerebrum, aut cor, aut septum transversum, aut aliquod ex intestinis tenuibus, aut ventriculus, aut hepar, lethale, *Aph. VI. 18.* &c. facile tamen hæc suam retinebunt dignitatem, si non simpliciter & absolute, sed cum prudenti restrictione accipiantur, & ad mentem ipsius HIPPOCRATIS, ex aliis locis parallelis illustrentur.

Quocirca prudentiæ medicæ fuerit, in Præfagiis Hippocraticis aliquos certitudinis gradus distinguere, quatenus 1) vel semper absque ulla exceptione, in quovis casu perinde respondent: vel 2) saltem utplurimum ita eveniunt, & nonnisi rariore exemplo fallunt: vel 3) tantum per plures casus respondent, sæpe autem aliter succedunt.

Pro quâ normâ 1. *gradûs* certitudinem habere videtur: præfagium lethalitatis, à vulnere cordis, *Aph. VI. 18.* à vulnere graviore cerebri, aliorumque viscerum, *Aph. VI. 18. Coac. 509. Prædict. II.*

dict. II. 68. à vulnere grandioris cujusdam venæ ,
Prædict. II. 68. Coac. 509. medullæ spinalis , Coac.
509. &c.

2. *Gradus* haberi potest : præſagium lethali-
 tatis , à convulſione ex vulnere , *Aph. V. 2.* à ſu-
 doribus frigidis , in febre acutâ , *Aph. IV. 37.* ab
 atrâ bile , *Aph. IV. 22.* à ſpirandi difficultate , &
 delirio , *Aph. IV. 50. &c.*

3. *Gradus* : præſagium mortis ſubitæ , ab a-
 quâ , vel pure , acervatim effluente , ab uſtio-
 ne , vel ſectiõne , in hydropicis , vel ſuppuratis ,
Aph. VI. 27. ab animi deliquio frequenti , & ve-
 hementi , abſque manifetâ cauſâ , *Aph. II. 41.* à
 cardialgiâ frequenti , in ſenioribus , *Coac. 286.*

Præterea neminem fugit , ſæpenumero ſta-
 tum morbi ancipitem eſſe , inter bona & ma-
 la ſigna ita ambiguum , ut nihildum certi de
 ejus exitu prædici poſſit , donec alterutra ſigna
 ad ſalutem , vel ad mortem prævaleant. Dum
 vid. plura ſigna melioris notæ ſalutis ſpem fa-
 ciunt , ſimulque pejora conjuncta vitam pericli-
 tari docent , nec tamen eventum pro certo de-
 finiunt , donec luctâ inter naturam , & morbum
 ad criſim perductâ , alterius vires præpolleant , ac
 triumphum agant.

De præfagiis mortis, elegans apud CÆLSUM
 (5) locus extat, omni attentione dignus, cujus
 hæc sunt verba : “ Illud interrogari me posse
 „ ab aliquo scio : si certa futuræ mortis indicia
 „ sunt, quomodo interdum deserti à medicis
 „ convalescant, quosdamque fama prodiderit in
 „ ipsis funeribus revixisse? Quin etiam vir jure
 „ magni nominis DEMOCRITUS, ne finitæ qui-
 „ dem vitæ fatis certas notas esse, proposuit,
 „ quibus medici credidissent: adeo illud non re-
 „ liquit, ut certa aliqua signa futuræ mortis ef-
 „ sent. Adversus quod ne illud quidem dicam,
 „ quod in vicino sæpe notæ quædam positæ,
 „ non bonos, sed imperitos medicos decipiunt,
 „ (quod ASCLEPIADES sciens, funeri obvius incla-
 „ mavit, eum vivere, qui efferebatur) nec pro-
 „ tinus crimen artis esse, si quod professoris sit.
 „ Illa tamen moderatiùs subjiciam. Conjectura-
 „ lem artem esse medicinam, rationemque con-
 „ jecturæ talem esse, ut cum sæpius aliquando
 „ responderit, interdum tamen fallat. Non ita-
 „ que, si quid vix millesimo in corpore aliquem
 „ decipit, id fidem non habet, cum per innu-
 „ merabiles homines respondeat. Idque non
 „ in his tantum, quæ pestifera sunt, dico: sed
 „ in his quoque, quæ salutaria. Siquidem e-
 „ „ tiam

---

(5) *De Medic. L. II, c. 6. extremo.*

„ tiam spes interdum frustratur, & moritur ali-
 „ quis, de quo medicus securus primò fuit.
 „ Quæque medendi causâ reperta sunt, non-
 „ nunquam in pejus aliquibus vertunt. Neque
 „ id evitare humana imbecillitas, in tanta va-
 „ rietate corporum potest. Sed est tamen me-
 „ dicinæ fides, quæ multo sæpius, perque multo
 „ plures ægros prodest. Neque tamen ignora-
 „ re oportet, in acutis morbis, fallaces magis
 „ notas esse & salutis, & mortis.”

γ. Nunc etiam videamus, *quàm explorata, & salutaria sint medendi præcepta Hippocratica?* quod ex gravissimis pariter argumentis doceri potest. Primò enim, si fontem illorum respicias, satis apparet, illa non esse ex mentis arbitrio, sed ex ipsius naturæ medicatricis fideli dictamine profecta; observando scilicet per innumeros casus, quid experientia artis magistra, in ipsis curationibus docuerit, quid nempe in certis ac determinatis circumstantiis profuerit, vel nocuerit; sicque regulam constituendo, quid igitur in dato casu, per certa phænomena determinato, faciendum, aut vitandum foret, nonnisi à certis & exploratis præsidium petendo. Quocirca pulchrè CELSUS (t) observat: “ Ægrorum qui sine
 „ medicis erant, alios propter aviditatem primis
 „ die-

(t) De Med. L. I. in præfat.

„ diebus protinus cibum assumpfisse: alios pro-
 „ pter fastidium abstinuisse, levatumque magis
 „ eorum morbum fuisse, qui abstinerant. Item-
 „ que alios in ipsa febre aliquid edisse, alios
 „ paulo ante eam, alios post remissionem ejus.
 „ Optimè verò his cessisse, qui post finem fe-
 „ bris id fecerant. Eademque ratione alios in-
 „ ter principia protinus usos esse cibo pleniore,
 „ alios exiguo; gravioresque eos factos, qui se
 „ implerant. Hæc, similiaque, cum quotidie
 „ inciderent, diligentes homines notasse, quæ
 „ plerumque melius responderent, deinde ægro-
 „ tantibus ea præcipere cœpisse. Sic medicinam
 „ ortam, subinde aliorum salute, aliorum interi-
 „ tu, perniciosa discernentem à salutaribus. Re-
 „ pertis deinde medicinæ remediis, homines
 „ de rationibus eorum differere cœpisse. Nec
 „ post rationem, medicinam esse inventam, sed
 „ post inventam medicinam, rationem esse quæ-
 „ sitam. ”

Si cum CELSO (u) certum habeamus, ad cu-
 randi rationem nihil plus conferre, quàm expe-
 rientiam, valde in pretio habenda erunt præcepta
 tam diætetica, quam therapeutica HIPPOCRA-
 TIS nostri, siquidem præcipuè cumulatis experi-
 mentis nituntur. Ex diæteticis abundè fidem faci-
 unt, quæ *Aphorismorum sectione I.* habentur: videl.
 Exercitantium bonos habitus ad summum pro-

((((((

gres-

(u) De Med. L. I. in præfat.

gressos, periculosos esse, si in extremo fuerint. Igitur haud cunctanter solvendos. Neque confidentias ad extremum ducendas: periculosum enim: sed qualis natura fuerit ejus, qui perferet, eò usque ducendas. Sic & evacuationes ad extremum ducentes, periculosas. Et rursus refectiones, cum extremæ fuerint, periculosas. *Aph. I. 3.* Tenuem & exquisitum victum, & in longis morbis semper, & in acutis, ubi non convenit, periculosum. Et rursus, ad extremum tenuitatis progressum victum, difficilem. Nam & repletiones ad extremum progressas, difficiles esse. *Aph. I. 4.* In tenui victu delinquere ægros: & ob id magis lædi. Propterea etiam sanis periculosum esse, valde tenuem, & constitutum, & exquisitum victum: quia delicta gravius ferunt. Igitur tenuem & exquisitum victum, periculosum magis, quàm paulò plenior. *Aph. I. 5.* Ubi peracutus est morbus, statim extremè tenuissimo victu utendum esse: ubi verò non, tantum à tenui recedendum, quantum morbus remissior extremis fuerit. *Aph. I. 7.* Cum morbus in vigore fuerit, tunc vel tenuissimo victu utendum esse. *Aph. I. 8.* Quibus igitur statim vigor adest, statim tenuiter alendos: quibus verò in posterum vigor, his ad illud, & paulò ante illud tempus, subtrahendum: antea verò uberius alendum, ut sufficiat æger. *Aph. I. 10.* In exacerbationibus cibum subtrahendum esse:

esse: & quæcunque per circuitus exacerbantur, in exacerbationibus subtrahere oportere. *Aph. I. 11.* Senes facillimè jejunium ferre, secundo ætate consistentes, minimè adolescentes, omnium minimè pueros, &c. *Aph. I. 13.* Quæ crescunt, plurimum habere calidi innati, plurimo igitur egere alimento: senibus autem paucum calorem esse, propterea paucis fomitibus indigere. *Aph. I. 14.* Ventres hyeme & vere esse calidissimos, & somnos longissimos, nutrimento igitur copiosiore indigere, &c. *Aph. I. 15.* Æstate & autumnò cibos difficillimè ferri: hyeme facillimè: deinde vere. *Aph. I. 18.* Et quibus semel, aut bis, & plura, vel pauciora, & per partes, offerri conducat, videndum esse. Concedendum autem aliquid & consuetudini, & tempestati, & regioni, & ætati. *Aph. I. 17.* Victum humidum febricitantibus omnibus conferre: maximè verò pueris, & aliis tali victu uti consuetis. *Aph. I. 16.*

Nec minoris pretiū sunt, quæ ex fonte pharmaceutico præcipiuntur: videl. Quæ judicantur, & judicata sunt perfectè, neque movere oportere, neque innovare, sive purgantibus, sive aliis irritamentis, sed sinere. *Aph. I. 20.* Quæ ducere oportet, quò maximè vergant, eò ducenda, per loca convenientia. *Aph. I. 21.* Concocta purganda & movenda esse, non cruda, neque in principiis, nisi turgeant. *Aph. I. 22.* Quæ prodeunt, non copiâ esse æstimanda, sed si pro-

deant, qualia oportet, & facilè ferat, &c. *Aph. I. 23.* Si, qualia purgari oportet, purgentur, conferre, & facilè ferri: si verò contraria, difficulter. *Aph. I. 25.* In acutis affectionibus rarò, & in principiis purgandum, atque hoc diligenti prius adhibita cautione faciendum. *Aph. I. 24.*

Hæc aliaque medendi præcepta, ex usu & ratione, ceu limpido veritatis fonte manasse, adeoque magistram artis experientiam pro norma agnoscere, nemo mortalium facilè inficias iverit. Aut quis illorum salubritatem desideret, quæ longo seculorum usu, & communi gentium consensu, quotidianis ubique experimentis confirmata habentur? A quibus, si vel ægri imprudentes aberrant, vel medici perperam recedunt, toties salutem periclitari videmus. Quorum proin usus, in corpore sive tuendo, sive curando, per totam artem ita se diffundit, ut in eligendis ad salutem præfidiis, & in dato casu opportunè applicandis, ac dirigendis, medico optatam normam subjiciant, sine quâ, neque æger ad salutem convenienter se gerere, neque medicus rationem victûs idoneam præscribere, aut medicamenta necessaria tempestivè adhibere queat.

Quod si morbo satis perspecto, duo inprimis ad benè medendum requiras, vid. auxilia idonea, eorumque tempestivam applicationem: in utroque HIPPOCRATES egregiè satisfacit. Licet enim materia auxiliorum medicorum ipsi
 usi-

usitata, hodierno selectui parum respondeat, nihilominus ipsum optima quæque ad sanandum remedia, pro sui temporis & loci ratione, in usu habuisse, vix dubitari potest.

Neque verò satis habet, probatissima quæque auxilia novisse, sed ea secundum certas leges opportunitatis dirigere, omni studio & cura intendit. Ita nempe ut causæ morbificæ, ipsique morbo satis explorato, nec non symptomatibus morborum accuratè observatis, appropriata maximè remedia in tempore opponat; simulque viribus naturæ ita consulat, ut non ante tempus deficient, aut morbi vehementiâ fractæ succumbant, sed quoad fieri potest, cœtioni & crisi sufficiant. Adeo ut sacras methodi medendi regulas, secundum genuinas indicationes, ubique curæ cordique habere videatur. Cujus rei præter alia fidem facit aureus de *Victu acutorum liber*, in quo selecta præsidia, secundum certas therapie leges tempestivè adhibenda proponit. Sic plures regulæ de usu purgantium rectè instituendo, in *Aphorismis*, item *Lib. de Humoribus*, & alibi traditæ, si diligentius ponderentur, exquisitæ methodi laudem præ se ferunt.

Dein etiam therapie Hippocraticæ, magnum ex eo pondus accedit, quod præcipuam tuendi, curandique corporis spem, in debita & opportunâ victûs ratione reponat, quæ sanè,

si rectè calculum ponamus, summi est ad salutem momenti, ac cæteris auxiliorum fontibus longè antecellit. Nam sine præsidio diætetico, nemo mortalium benè valere, nemo ægrotantium ex voto convalescere potest: dum sine auxiliis reliquis, infiniti homines pulchrè valent, ac plurimi ægrorum D. D. feliciter eluçantur. An non quiete & abstinentiâ, multi & magni morbi curantur? quæ ut spontanea auxilia, naturæ medicatricis efficaciâ, sæpenumero ad recuperandam salutem sufficiunt, & de hoste morbofo triumphant. In hoc verò magnus est legislator HIPPOCRATES, qui victûs rationem, ex lege naturæ, studiosè dirigendam suscepit, in eoque salutari instituto, alios veterum sequaces habuit, qui medicinam diæteticam diligenter sunt prosecuti, tanquam sine eâ debilis & trunca esset omnis reliqua medendi industria. CELSUM (x) videas, passim ex mente HIPPOCRATIS, de victu sanorum & ægrorum accuratè præcipere, & ubi de febribus agit (y), de cibo & potu regendo mirificè disserere, & multos recentiorum in ruborem dare, qui medicinam faciendo, diætæ rationem propè neglectui habent, ac omnem ferè in pharmacopolio exhauriendo curam ponunt: quasi nunquam natura sibi sufficeret, aut parum præsidia diætetica

va-

(x) *De Med. L. IV. prioribus.*(y) *De Medic. L. III. c. 4. §. 6.*

valerent : adeo medicamentorum formulis addicti, ut in his præscribendis, ac præter necessitatem cumulandis, omnem suam artem, & industriam profundant : non minùs remediis, quàm coqui cibis abundantes, quorum etsi pauci ac simplicissimi ad vitam alendam sufficerent, suâ tamen arte & luxuriâ, novas quotidie dapes excogitant, & ad voluptatem, si non perniciem generis humani, in infinitum adaugent.

Nolim tamen diffiteri, adversus dignitatem scriptorum HIPPOCRATIS, plura rationum momenta afferri posse : vid. *α.* In Græciâ aliam fuisse quondam regionis, aëris, ventorum, aquarum naturam, quàm apud nos hodie observatur. *β.* Aliam priscorum Græciæ incolarum indolem, consuetudinem, vitæ genus, quàm hodie apud alias nationes occurrit. *γ.* Alios item ac diversi planè generis eorundem morbos. *δ.* Aliam denique ipsis rationem victûs, aliaque medicamenta, quàm nobis hodie, usu venisse. Quare causam non esse, cur placita summi aliàs magistri, tanti habeantur, ac velut oracula colantur.

Verùm enimverò, licet *α.* nemini dubium sit, habuisse patriam HIPPOCRATIS suas proprietates, ratione soli, cœli, ventorum, aquarum, peculiare, quæ ut causæ physicæ apud incolas illius, singulares ac determinatos effectus habue-

rint, ad sui originem relativos; nihilominus tamen longè potiores sunt causæ, etiam diversissimis regionibus, ne quidem obstante temporis diuturnitate, communes, quæ ex ipsius naturæ legibus, effectus in corpore humano semper similes edunt: talia scil. phænomena, quæ hodie ut olim, ex datis causis, eadem nascuntur. Sic ex. gr. mutationes anni temporum, & in ipsis temporibus magnæ vicissitudines, frigoris, caloris, &c. (z) semper & ubique terrarum morbos pariunt, ut communis experientia testatur. Sic constitutiones ficciores, pluviosis salubriores (aa). Sic alia complura, de temporibus anni, de constitutionibus, ac tempestatibus variis, item de ætatis variæ morbis, ab HIPPOCRATE observata (bb), nunquam non, & nusquam non evenire solent. Qui proin, cùm in *Prænotionibus* suis, præcipuas morborum notas, & præsagia exarasset, ad extremum subjungit (cc): “ eadem „ signa, & in Libya, & in Delo, & in Scythia, „ vera esse comprobata.” Quod, ni fallor, de plerisque & alibi hodiernum valere potest.

Quoad rationem β . nemo quidem dixerit, hodiernum eandem esse aliarum gentium naturam, consuetudinem, vitæ genus, cum veteribus Græcis. Sed quæcunque fuerit hoc intuitu diversitas, non tamen necesse est, ea propter

(z) *Aph. III. 1.* (aa) *Aph. III. 15.*

(bb) *Aph. totâ S. III.* (cc) *In Prænot. circa finem.*

pter quævis præcepta HIPPOCRATIS ad solam Græciam antiquam restringere; cum non desint alia opipidò multa, quæ ipsis nobiscum communia intercedunt. Fac nostram ab illis naturam longum distare, habebit tamen plurimas proprietates cum illis communes, five sanum, five ægrum corpus respicias. In sano, annon eadem leges totius œconomix animalis? in ægro, annon eadem febris natura? eadem inflammatio- nis? vulneris, &c?

Fac etiam γ. Græciæ antiquæ morbos nonnullos fuisse magis familiares, aut omnino proprios, ne hoc quidem HIPPOCRATIS placita infringit, si cum iudicio & discrimine accipiantur, communia à propriis secernendo, & quid cuique seorsim debeatur, observando. Missis ergo singularibus, quæ Græciæ potissimum deberi videantur, annon satis perspicuum est, quæ apud HIPPOCRATIS habentur, de febribus in genere, de febribus continuis & intermittentibus, de phrenitide, pleuritide, peripneumoniâ, dysenteria, aliisque morbis acutis: tum de phthisi, empyemate, hydrope, ictero, aliisque chronicis, mirificè cum phænomenis eorundem morborum, apud nos hodie occurrentibus, consonare? “ Si HIPPOCRATIS *Aphorismos*, „ *Præfagia*, *Coacas*, &c. cum posteriorum obser- „ vationibus comparaveris, quæ fuit superiori- „ bus seculis, eandem nunc esse morborum na-

„ turam, & eodem ac olim ordine procedere il-
 „ lorum periodos, liquidò constabit, ut graviss-
 „ simus auctor BAGLIVUS (dd) testatur.

Quoad rationem d. cum Empiricis apud
 CELSUM (ee) fatemur, “ differre quoque, pro na-
 „ turâ locorum, genera medicinæ, & aliud o-
 „ pus esse Romæ, aliud in Ægypto, aliud in
 „ Galliâ. Veruntamen & in victu, & in cete-
 ris ad vitam & valetudinem præfidiis, multa
 non minus alibi hodiernum valere, quàm olim
 in Græciâ, nemo inficias ibit. Siquidem expe-
 rientia certum habetur, ratione victûs instituen-
 di, in valetudine seu prosperâ, seu adversâ, plu-
 rimas leges communes, semper & ubique loco-
 rum salutis esse. Si quæ *Aphorismorum Sect. I.* tra-
 duntur regulæ diæteticiæ, ac therapeuticiæ, ad
 normam experientiæ ponderentur, annon omni-
 um ætatum, & locorum esse videntur? tum au-
 xilia fontis chirurgici ab HIPPOCR. memoriæ prodi-
 ta, annon æque hodierno seculo conveniunt?
 Quod si ex fonte pharmaceutico, nonnulla sim-
 plicia olim usu recepta, & in libris veterum de-
 signata, valde obscura sunt, & propter man-
 cam eorum historiam, aut nominum ambigui-
 tatem, nunquam satis extricanda; tamen fateri
 oportet, hanc obscuritatem non ad omnia perti-
 nere, adeoque dubiis & incertis in medio re-
 lictis,

lētis, ſaltem in ceteris clarioribus, antiquorum monumenta nobis uſu venire poſſe.

Quæ cum ita ſint, non immeritò colligimus, iſtos HIPPOCRATIS labores ſemeiotico-practicos, auro cedroque dignos, inſignem obſervationis medicæ theſaurum complecti. In quo reperias plurima naturæ medicatricis arcana: multa axiomata diagnoſtica, circa morborum originem & cauſas, eorumque indolem ac proprietates: tum prognōſtica innumera, de variorum affectuum magnitudine, duratione, ſecuritate, periculo, vel lethalitate: item de cōctione, & criſi, futuroque eorundem eventu, ad ſalutem, vel mortem, vel tranſitu in aliud morbi genus à priore diverſum: dein exquisitas regulas diæteticas, in ſtatu proſpero, vel adverſo, nec non vario acutorum ſtadio cautè adhibendas: poſtremò etiam ſaluberrimos canones therapeuticos, circa uſum remediorum aptè & tempeſtivè dirigen- dum. Plane ut incomparabilem in hoc ſtudio magiſtrum, & fidelem naturæ miniſtrum egiffe, ſicque de almâ arte medendi præclarè meruiſſe videatur HIPPOCRATES, eo nomine in medicorum ſub- ſelliis nunquam ſatis celebrandus.

III. Ne autem juſto longiùs Vos morer, ASCLEPIADÆ SUAVISSIMI, nunc paucis *rationem inſtituti mei* accipite. Sicut qui literarum diſcipli- nis animum adjiciunt, & veterum & recentio- rum labores in pretio habent, parum ſapientis eſſe

esse rati, spretâ antiquitate, novis tantum auctoribus se Mancipare. Quasi peregrinator mallet incertum iter ingredi, quàm cum perito duce jam certam & exploratam viam sequi. Aut navigator, neglectâ aliorum peritiâ, temerè se alto mari committere, & mille pericula subire. Ita qui amplissimo medicinæ campo se tradunt, non satis habent, solis neotericorum scriptis operam dare, sed omnino etiam venerandæ antiquitatis monumenta sibi consulenda arbitrantur. Siquidem vetustissimi jam auctores, in historiâ morborum, & therapiâ excolendâ, præclaram operam posuerunt, & quæ longo usu, & experientia didicerunt, in gratiam posteritatis memoriæ prodiderunt. In hoc autem numero, præ ceteris caput extulit **HIPPOCRATES** Cous, arte & facundiâ tam insignis, ut in doctrina signorum & præsagiorum, tum & ipsius curationis, magno consensu princeps habeatur. Cujus proinde scripta ab omni ævo in scholis medicorum ita celebrantur, ut gravissimi quique Medici, in docenda praxi, morborum historiam & therapiam, ex ejus placitis & observatis illustrare, indeque suæ doctrinæ pleniorẽ fidem facere contendunt. Cum verò non quilibet artis cultores, integra **HIPP.** opera ad manus habere possint, aut velint, idcirco jam olim valuit consilium, selectiora quædam ejus opuscula seorsim publicare, quæ velut in compendio medullam quasi disciplinæ Hippocraticæ exhiberent. Inde ejus

Aphorismi passim toties recusati. Interdum plures libri conjunctim editi: velut *Lugduni Batav. Anno* 1627. unà cum *Aphorismis, Prognostica, Proverbica, Coacæ*, aliaque opuscula, pleraque ex interpretatione JOH. HEURNII, in lucem prodierunt. *Aphorismos* seorsim de novo Cl. JOH. JACOBUS FICKIUS, *Jenæ* 1729. græcè & latinè, unà cum prolixis & doctissimis suis notis publico donavit. Idemque *Tubingæ* 1730. cum commentariolo MARTINI LISTERI, juxta exemplar Londinense vulgati sunt. Omniumque novissimè in iis ornandis, & explicandis præclarè elaboravit Cel. JOH. de GORTER, jam supra laudatus. Cetera verò opuscula aphoristica jam diu distracta, in officinis librariorum desiderantur. Quare operæ pretium videbatur, antiquum consilium renovare, & hac editione omnia opuscula complecti, quæ præclarus HIPPOCRATIS cultor, & interpres, ANUTIUS FOESIUS, Operum HIPPOCRATIS à se editorum classe II. comprehendit: vid. *Prænotiones, Prædicta, Coacas, de Humoribus, de Judicationibus, & de Diebus judicatoriis*; iisque simul *Aphorismos, & Jusjurandum* adjungere, omniaque græcè & latinè, in usus vestros exarare, quò sic præcipua HIPPOCRATIS placita, velut in compendio magis in promptu haberetis.

In *Jusjurundo, Aphorismis, & libro de Humoribus*, textus & versio ex aliis auctoribus probatis expressa habetur, prout in cujuslibet frontispicio

videre est. In reliquis autem opusculis textus ac interpretatio, secundum editionem Foesianam, quæ *Francof.* 1590. in lucem prodiit, exarata est; non posthabitis lectionum quarundam emendationibus, quæ in exquisitis FOESII annotationibus reperiuntur. In *Prænotionibus*, *Prædictorum L. II.* de *Judicationibus*, & de *Diebus judic.* majoris commodi gratiâ, sententiæ numeris unâ & continuâ serie productis distinctæ sunt, prout in *Coacis* à FOESIO, & in *L. de Humoribus* à Clariss. GUNTZIO factum est. Quoad loca parallela Aphorismis subiecta, quæ VERHOOFD editioni Operum HIPPOCRATIS Lindenianæ *Lugd. Batav.* 1665. tum & alia, quæ ALMELOVEEN editioni Lindenianæ CELSI *Lugd. Bat.* 1657. accommodavit, nihil mutandum videbatur; ac propterea in his opusculis, sectiones & numeri Lindeniani adjecti sunt, ne scil. illorum defectus Lectori in inquirendis locis tædium & moram injiceret. Sententiæ CELSI, quæ ex festinatione Aphorismis subjunctæ sunt, ad calcem operis rejectas esse oportebat. Hæc de instituto satis.

Quod si igitur tanti est usûs ac necessitatis, morborum accurata cognitio, ad eamque tanti ponderis, notæ & præfagia ab HIPPOCRATE tradita, nec non tam explorata & salutaria ejusdem medendi præcepta, vestrum erit, ASCLEPIADÆ SUAVISSIMI, hos libellos sedulâ manu versare, & si lubet, quasi in succum & sanguinem

PRÆFATIO.

nem vertere. Hi namque Vobis in semeiologia & therapia medicæ studio, ad naturam & affectiones humani corporis probè cognoscendas, ad morborum judicia & præfagia rectè instituenta, nec non ad curationem illorum tanto faciliùs ac feliciùs prosequendam, splendidæ facis instar prælucebunt. Cui manuductioni Hippocraticæ, si in observandis naturæ phænomenis, propriam industriam superaddere, & novis subinde experimentis, sacram medendi artem locupletare, omni studio & curâ enitamini, ausim pro certo polliceri, Vos inde bono cum Deo haud poenitendos fructus, ipsosque ægròs vestræ curæ ac fidei commissos, magnum ac certum vitæ & valetudinis suæ commodum esse consecuturos. In quo salutari studio, mirificè Vos adjuvabit, si quis artis peritus, & in quotidiana praxi versatus, in visendis & curandis ægrotis, Vos sibi comites adjungere dignetur, quò sic ad lectum illorum velut ex ipso naturæ speculo morbos intueri, eorum phænomena & proprietates cognoscere, remediorum vires & effectus observare, simulque ad normam divinæ medicatrici naturæ, optimam medendi methodum adhibere discatis. Deum T. O. M. supremum vitæ & salutis arbitrum intimis votis imploro, ut Vos salvos & incolumes esse jubeat, omniaque studia & conatus vestros, ex alto sospitet ac fortunet, ut ex voto & animi sententiâ, ad

S. S.

PRÆFATIO.

S. S. Nominis sui gloriam , & mortalium salutem , prosperè succedant. Ita Vos in spem patriæ , & rei medicæ incrementum , vivite & valete feliciter.

Series opusculorum.

JUS JURANDUM.

1. APHORISMI.
2. PRÆNOTIONES.
3. PRÆDICTORUM I.
4. PRÆDICTORUM II.
5. COACÆ PRÆNOTIONES.
6. DE HUMORIBUS.
7. DE JUDICATIONIBUS.
8. DE DIEBUS JUDICATORIIS.

Aphorismis autem ex edit. ab ALMELOVEEN Sententiæ CELSI subjunctæ sunt.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΚΩΟΥ

ΟΡΚΟΣ.

HIPPOCRATIS COI

JUS JURANDUM.

**

**

**

Um Medicus oppidò gravem provinciam gerat, videlicet tuendi, curandique corporis humani, summoperè interest, ipsum sui muneris partes curæ, cordique habere. Idcirco operæ precium fore duxi, his libris semeiotico-practicis, Jusjurandum HIPPOCRATIS præmittere; quò sic artis sacre cultores, dum placitis magni principis operam dabunt, simul perpetuam officii sui normam ante oculos habeant. Qui superioris seculi Anno xxvii. Lugduni Batavorum, HIPPOCRATIS aphorismos, unà cum pluribus aliis ejusdem opusculis aphoristicis, græcè & latinè, pleraque ex interpretatione JOH. HEURNII, publico donavit, non absimili consilio usus, idem sacramentum medicum adjunxit. Sic etiam LUCAS VERHOOFD, nitidissimæ suæ Aphorismorum editioni, quæ prodiit Lugduni Bat. Anno 1675. formulam Jusjurandi, in eadem inclytâ Academiâ medicinæ Candidatis proponi solitam, adjecit. Quem secutus TH. JANS. AB ALMELOVEEN, alterum quoque jusjurandum, in Cel. Academia Ultrajectina receptum, superaddere non dubitavit. Cæterum hoc Jusjurandum unus est ex HIPPOCRATIS xxi. Commentariis, quos THEODORUS ZVINGERUS, Medicus & Polyhistor Basiliensis, atavus meus b. m. græcè & latinè exaravit, & luculentissimâ commentatione per tabulas methodicè illustravit, quod opus hic Basileæ apud Episcopios Anno 1579. editum, ex judicio JOH. ANT. VAN DER LINDEN, auro contra æstimandum, magno orbis Asclepiadei applausu exceptum est. Quo minus aliquis mihi vitio dabit, si ex eo potissimum hujus Jusjurandi textum, & interpretationem depromam, simulque enarrationem ejus, nonnisi tabulæ schemate mutato, subjungam.

**

**

**

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΟΡΚΟΣ.

Ὁ μνυμι ¹ Ἀπόλλωνα ἰητρὸν, καὶ ² Ἀσκληπιόν, καὶ ³ Ὑγίαν, καὶ ⁴ Πανάκειαν, καὶ ⁵ θεὸς πάντας, καὶ πάσας ἰσορας ποιεύμενος, ⁶ ἐπιτέλεια ποιήσιν, κατὰ δύναμιν καὶ κρίσιν ἐμὴν, ὅρκον τόνδε καὶ ξυγγραφὴν τήνδε. ⁷ ἡγήσασθαι μὲν τὸν διδάξαντά με τὴν τέχνην ταύτην ἴσα γενέτησιν ἐμοῖσιν, ⁸ καὶ βίβη κοινώσασθαι, ⁹ καὶ χρεῶν χρηίζοντι μελάδοσιν ποιήσασθαι. ¹⁰ καὶ γένος τὸ ἐξ ἐωυτέου ἀδελφοῖς ἴσον ἐπικρινέειν ἄρρεσι, ¹¹ καὶ διδάξειν τὴν τέχνην ταύτην, ἢν χρηίζωσι μαθάνειν, ἄνευ μισθοῦ καὶ ξυγγραφῆς. ¹² ἀ παραγγελίης τε, ¹³ καὶ ἀκροήσις, ¹⁴ καὶ τῆς λοιπῆς ἀπάσης μαθήσις, μετὰδοσιν ποιήσασθαι,

α παρακλήσεις.

HIPPOCRATIS

JUSJURANDUM.

¹ Pollinem medicum, & ² Æsculapium, ³ Hygeamque ac ⁴ Panaceam juro, & deosque item, ⁵ deasque omnes testes voco, ⁶ me hoc jusjurandum, & hanc stipulationem, pro viribus & judicio meo, integrè fervaturum. ⁷ Præceptorem, qui me hanc artem docuit, parentum loco habiturum, ⁸ victum communicaturum, ⁹ eaque quibus opus habuerit, grato animo impertiturum: ¹⁰ eos item, qui ex eo nati sunt, pro fratribus masculis habiturum, ¹¹ artemque hanc si discere voluerint, absque mercede & pacto edocturum. ¹² Præceptionis, ¹³ auditionis, ¹⁴ reliquæque totius disciplinæ participes facturum, ¹⁵ & meos, & ¹⁶ præceptoris mei filios, & ¹⁷ discipulos reliquos, ¹⁸ si prius

A 2

ἤσασθαι, 15 υἱοῖσι τε ἐμοῖσι,
 16 καὶ τοῖσι τῷ ἐμὲ διδάξαν-
 τος, 17 καὶ μαθηταῖσι, 18
 συνγεγραμμένοις τε, καὶ ὠρ-
 κισμένοις νόμῳ ἱητρικῷ, ἄλλω
 δὲ οὐδενί. 19 διαιτήμασί τε ὅ
 χρήσομαι, ἐπ' ὠφελείῃ καμ-
 νόντων, κατὰ δύναμιν καὶ κρί-
 σιν ἐμήν. 20 ἐπὶ δηλήσει δὲ
 καὶ 21 ἀδικίῃ εἴρξειν. 22 οὐ δώ-
 σω δὲ οὐδὲ φάρμακον οὐδενὶ αἰ-
 τηθεὶς θανάσιμον, 23 οὐδὲ
 ὑψηγήσομαι ξυμφορὰν τοῖνδε.
 24 ὁμοίως δὲ οὐδὲ γυναικὶ πεσ-
 σὸν φθόριον δώσω. 25 ἀγνῶς
 δὲ, καὶ 26 ὁσίως διατηρήσω
 βίον τὸν ἐμόν, καὶ τέχνην τὴν
 ἐμήν. 27 οὐ τεμέω δὲ οὐδὲ μὲν
 λιθιῶντας. 28 ἐκχωρήσω δὲ ἐρ-
 γάτησιν ἀνδράσι πρὸς τῆςδε.
 29 εἰς οἰκίας δὲ οἰκόσας ἂν εἰσῶ,
 ἐσελεύσομαι ἐπ' ὠφελείῃ καμ-
 νόντων, 30 ἐκτὸς ἐὼν πάσης
 ἀδικίης ἐκουσίης, καὶ φθορίης
 τῆς τε ἄλλης, καὶ 31 ἀφροδι-
 σίων ἔργων, 32 ἐπὶ τε γυναι-
 κείων σωμάτων, καὶ ὁ ἀνδρῶν,
 33 ἐλευθέρων τε καὶ δούλων.
 34 ἃ δ' ἂν ἐν θεραπείῃ ἢ ἴδω,
 ἢ ἀκούσω, ἢ καὶ ἄνευ θεραπεί-

ίης

b χρῆσασθαι.

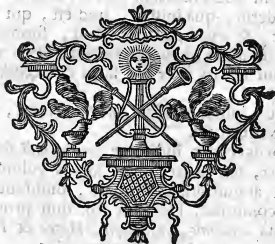
c ἀνδρείων.

prius scripto caverint, me-
 dicoque jurejurando adstri-
 cti fuerint: nullos præterea
 alios. 19 Victus rationem
 ægris præscribam, pro fa-
 cultate & judicio meo, com-
 modam: 20 ab omni noxa
 & 21 injuria alienam. 22
 Neque verò ullius interces-
 sione cuiquam venenum pro-
 pinabo, 23 neque ejusce rei
 consilium subministrabo. 24
 Neque mulieri pessum cor-
 rumpendi foetus ergò subji-
 ciam, 25 castè denique, 26
 & sanctè vitam reliquam, ar-
 temque meam institutam, &
 excolam. 27 Nec verò cal-
 culo laborantes secabo, 28
 sed artificibus hancce artem
 profitentibus concedam. 29
 In quascunq; autem domos
 ingrediar, ob utilitatem æ-
 grotantium intrabo: 30 ab
 omnique injuria voluntaria
 inferendâ, & corruptione,
 quum aliâ, tum præsertim
 31 venereorum, abstinebo:
 32 sive muliebria, sive viri-
 lia, 33 liberorumve homi-
 num, aut fervorum corpora
 mihi contigerint curanda. 34
 Quæcunque verò inter cu-
 randum videro, audierove,
 aut etiam ad medendum non
 adhibitus, in communi ho-
 minum vita cognovero, si-
 qui-

ἥς κατὰ βίον ἀνθρώπων, ἃ
μὴ χρὴ ποτε ἐκλαλέεσθαι ἔξω,
σιγήσομαι, ἄρρητα ἡγεύμενος
εἶναι τὰ τοιαῦτα. 35 Ὀρκὸν
μὲν ἔν μοι τόνδε ἐπιτελέα ποί-
οντι, καὶ μὴ ξυνχέοντι, εἴη
ἐπάυραδαι καὶ βίᾳ καὶ τέχ-
νης, δοξαζομένῳ παρὰ πᾶσιν
ἀνθρώποις, εἰς τὸν αἰεὶ χρόνον.
36 παραβαίνοντι δὲ καὶ ἐπιор-
κῶντι, τ' ἀνανηλία τουτέων.

quidem ea non efferre præ-
stet, tacebo, & tanquam ar-
cana apud me continebo. 35
Hocce jusjurandum integrè
servanti, & non confundenti,
contingat mihi & vita, &
arte feliciter frui, & apud
omnes homines in perpetu-
um gloriam meam celebra-
ri. 36 Transgredienti au-
tem, & pejeranti, his con-
traria eveniant.

IN JUSJURANDUM HIPPOCRATIS, THEODORI ZVINGERI,

Medici Basil. enarratio.

DUO hic consideranda veniunt, nempe INSCRIPTIO & SCRIPTUM ipsum. Inscribitur nomine HIPPOCRATIS, vel ipsiusmet, vel sectatorum ejus; JUSJURANDUM, quo obstringebantur ii, qui artem medicam sub optimis præceptoribus hausissent, & ad ejusdem professionem accingerentur, veluti è palæstra in campum, ex umbrâ in solem, in mediam scilicet hominum vitam, ex literariis producendi pulveribus. Et verò jurisjurandi hujusce præstiti fidem, publica medicæ scholæ auctoritate confirmari solitam, verosimile est. Ergo ut HIPPOCRATIS νόμος legem theoreticam, sic jusjurandum hoc practicam legem religiose confirmatam docere videtur, quâ initiati, hoc est, qui & præcepta didicissent, & exempla spectassent, suoque jam Marte hæc ipsa ad usum revocare vellent, prius adstringerentur, quam ad τὰ ἐποπτικά sacra exercenda aditus illis patefieret.

SCRIPTUM ipsum constat PROPOSITIONE, ENARRATIONE & CONCLUSIONE.

In PROPOSITIONE indicatur *jurisjurandi forma & materia*. *Forma*, seu *modus*, dum jurans voluntatis suæ certitudinem augustiorem testimonio, omnique exceptione majore, confirmat, Deorum vid. tum propriorum medicis, putà Apollinis, Æsculapii, Hygeæ & Panacææ: tum communium, omnium aliorum. N. 5.

APOLLINIS N. 1. ejus scilicet, quem & Hospitalem, & ἱήιον, & Medicum Vestales Romanæ appellabant: Elei Acesium: Athenienses Alexicacum: Lindii λοιμίον, à depellendis tum aliis morbis, tum pestilentia præsertim. Unde & nomen ipsum, ἀπὸ τῆς ἀπολλύειν, quod Pythona serpentem, hoc est, ex putredine natos morbos, suis sagittis conficiat. Vid. GYRALDI *Hist. Deorum*.

ÆSCU-

ÆSCULAPII, Apollinis filii, ex Coronide Phlegiæ filia. N. 2. Nam tres alioqui Æsculapios CICERO recenset, primum illum, qui speculum invenerit, primusque vulnus obligarit, quem Arcades colebant, Messenium ortu, Epidauri incolam, ubi & templum ei erectum: alterum Mercurii f. fulmine percussum; ob resuscitatum mortuum, Cynosuris sepultum: tertium Arispi & Arsinoes, qui primus alvi purgationem, dentisque evulsionem reperit, in Arcadia humatus. Trimegistus Æsculapium Ægyptium facit, medicinæ inventorem, cui templum in monte Libyæ consecratum fuerit. At cur nulla hic Pæonis mentio, quem Deorum medicum facit HOMERUS, cum Æsculapii tantum, ut hominis, meminerit? An quod ab Apolline profecta medicina, Pæoni Deorum, Æsculapio hominum causa concredita fuit? ut proinde non tam Pæonis, quam Æsculapii hîc ratio fuerit habenda.

FILIARUM ÆSCULAPII. PLINIUS L. 36. & HERMIPPUS quatuor numerant Æsculapii filias, Hygeam, Æglen, Panaceam, & Jaso, ex Lampetia solis filia natas; quarum fratres fuere Podalirius & Machaon. Hîc duarum tantum meminit, tanquam natu majorum: quarum altera sanitati integræ præest, uti conservetur, Hygea scilicet. N. 3. altera eidem labefactatæ, uti restituatur, Panacea nimirum. N. 4. Reliquæ duæ, natu minores, Jaso quidem utilitatem hominum, qui sese medicis commisere, videtur denotare: Ægle verò gloriam, & estimationem, quæ medicum comitatur. Quid verò, quod filiarum potius, quam filiorum sacra hîc est auctoritas? An quod per filios Æsculapii, ipsosmet artifices medicos ingeniosa exprimere voluit antiquitas: per filias verò ea, quæ in ipsis requirerentur officia, quæque eosdem consequerentur ornamenta; quorum & adeptio, & possessio Deorum benignitate obtineretur, confirmareturque?

Tum indicatur *jurisjurandi materia*, quid juret Medicus: videlicet infra scripta omnia sese pro posse, & nosse

suo sacrosanctè observaturum. N. 6. Nam cum tria requirantur in agendo, posse, scire, velle: voluntas reliquorum duorum veluti pedissequa est, cum nemo sanæ mentis id velit, quod neque possit, neque sciat: multi è contra possint, & sciant, quod tamen nolunt. Eo ipso ergo quod jurat, voluntatem suam explicat, non absolutè tamen, sed humanitatis suæ memor, καὶ δύνανται, καὶ κρίσιν addit.

ENARRATIO inculcat ea, quæ in medico requiruntur, qui vel ortu, vel instituto saltem Asclepiadeus sit. Ergo quoad artis, quam profitetur, κλῆσιν, cum eam veluti per manus ab aliis acceperit, pro divino munere gratias & habere, & agere, & referre debet immortales. Gratitude igitur erga præceptores jurat, tum in genere, parentum loco præceptorem sibi futurum. N. 7. tum in specie, namque & ipsimet præceptori, tanquam patri, πιά ἀντιπελαργάσει, & alimenta daturum, N. 8. & necessaria quævis alia subministraturum. N. 9. Item genus ejus, natos videlicet ex eo liberos, & nepotes, sese quoad reliqua fratrum loco habiturum, ab eodem patre prognatorum, familiæ Asclepiadæ futurorum columinum. N. 10. Στύλοι γὰρ οἶκων παῖδες ἄρσενες, ut est apud EURIPIDEM. Dein artis præcepta gratis absque mercede, in præsens numerata, vel in posterum pacta, communicaturum. N. 11. Gratis accepta gratis reddenda. Sic veteres illi, & quidem ethnici: quanto nobis, qui Christiani perhibemur, sanctiores, & innocentiores?

Quoad artis χρεῖσιν, versatur ea in communicatione artis præceptorum, per διδασκαλίαν, & exemplorum, per ἐγχειρήσιν, cujus quidem utilitas minus latè patet, et si fructus est maximus. Didascalia cum posteritati quoque inserviat, & artem mirificè propaget, eò dignationis pervenit, ut ab eâ hodie Medici doctores appellentur.

Respectu igitur rei, hoc est, artis quam docere debet, bonâ fidè sese præcepta universalia traditurum pollicetur, (quæ prima pars est μαθήσιος λογική) tum per

παράγ-

παραγγελίην, hoc est, præceptionem brevem, & aphoristicam; N. 12. tum per ἀκρόησιν, hoc est, explicationem prolixam, & diexodicam, legitimis auditoribus convenientem; N. 13. dein etiam exempla singularia se commonstraturum, (quæ quidem altera pars est μαθήσις αἰσθητική.) N. 14.

Respectu autem *personarum*, sive eorum, qui & præceptis, & exemplis artis sunt erudiendi, siquidem considerentur *materialiter*, μαθηταῖς, discipulis legitimis, γνησίοις ἀκροαταῖς, auditoribus scilicet, & spectatoribus artis perpetuis, non liminetenus eam salutantibus, ea sunt communicanda, ut excludantur ἐξώτεροι, & idiotæ, remedia quæ profuisse vident, miro studio venantes, citra rationem, & artem. Quid ergo illis facias medicis, qui non tantum præcepta, sed quod indignius est, & periculosius, medicamenta profanis hominibus linguâ produnt vernacula? Cæterum discipulorum duo genera constituit, ut alii quidem sint *necessarii*, alii *non necessarii*. *Necessarii*, medico conjuncti necessitudine, vel *naturali*, vel *voluntariâ*: *naturali*, filii scilicet proprii. N. 15. Patres filiis olim artem tradebant, unde servata appellatio, ut παῖδες ἰητρῶν dicerentur, & quidem elegantioris tantum, & liberalis medicinæ studiosi, quod vel à patribus filii, vel à præceptoribus discipuli, filiorum loco habiti, artis præcepta accepissent. Uti è contra illiberalis, & sordida erat medicina, quam servi profitebantur, ex PLATONE *de Legib.* I, § 9: *voluntariâ*, filii scil. præceptorum. N. 16. *Non necessarii* autem discipuli, sed *adscititii* tantum, qui sese fidæ institutioni commiserunt, sive illi ortu sint Ascepiadæ, sive instituto tantum. N. 17.

Si discipuli considerentur *formaliter*, non temerè, & illotis manibus, ad sacra medica sunt admittendi, sed suum nomen prius apud scribam medicum professi, medicoque sacramento adstricti recipiantur. Quod quidem sacramentum ab hoc diversum fuisse, non est dubium: cum illud tyronibus, hoc jam in arte proVectis conveniat. N. 18.

In medicâ ἐγχειρήσει ratio itidem habenda, tum *rerum*, tum *personarum*: *Rerum*, hoc est, artis operum, in fanitate vel conservanda, vel restituenda, per opportuna instrumenta. Quorum alia in corpus agunt, ab eo vicissim patiendo: & vel ita, ut vincantur, quæ *alimenta*, aut vincant, quæ *pharmaca*, seu *medicamenta* vocantur: alia non patiendo, videl. *opera chirurgica*.

Ratione *alimentorum* (quorum appellatione etiam reliquæ res, nonnaturales vulgò dictæ, subintelliguntur) jurat medicus, se eorum administrationem salutarem, quantum in se erit, procuraturum. N. 19. Noxiam verò, hoc est, quæ damnum inferat, summo studio, atque fide fugiturum: sive illa damnum inferat per se, ἐπὶ δηλήσει, putà mortem, aut saltem morbum: N. 20. sive per accidens, ἐπὶ ἀδικίῃ, quoniam injuriæ opportunum reddit utentem. Qualem effectum præstant ea, quæ inebriant, quæ venerem stimulant, quæ somnum inducunt, quibus improbos scelestè abuti constat. N. 21.

Ratione *medicamentorum*: horum usum noxium, ἀχὼς φέροντα, abjurat, tum erga homines natos: per se, lethale scil. pharmacum sese nemini daturum: N. 22. per alios, nulli scil. se vel auctorem, vel commonstratorem veneni fore: N. 23. tum erga nondum natos, sed in utero matris etiamnum latentes: Foetus ejiciendi causâ, se nec consilium, nec medicamentum daturum. N. 24. Quomodo ergo *Comm. de Nat. puer.* psaltriæ abortum saltu septies repetito procuravit? an non Hippocratis, sed Polybi id factum est, atque scriptum? Cæterum ne de auctore disputemus, *HIER. MERCURIALIS L. IV. Var. hist. c. 10.* iis temporibus, foetus nondum animatos corrumpere, ne vitam adipiscerentur, lege non fuisse vetitum, ex 7. *Polit. ARISTOT. c. 16.* probat. Quod si id non sponte, nocendive studio, sed petente dominâ, penes quam vitæ, necisque erat in servam potestas, Hippocrates fecit, neque in seculi sui mores, neque in legem suam peccavit.

Usum verò pharmacorum salutarem, *ἄνος φέρωντα*, jurat. Qui philtis aliorum pudicitiam, qui medicamentorum vel multitudine, vel procrastinatione ægrorum opes venantur, ut injurii sunt erga alios, ita multo magis erga se ipsos, amissâ innocentia, & justitia, quibus solis beatitudo humana fulcitur. Promittit ergo, pro virili sua, & sui ipsius, & artis suæ rationem se habiturum: *ἀγνῶς*, ut semet ipsum castum, atque purum conservet, ab omni non modo corporis, sed & animi libidine: N. 25. *ὁσίως*, ne quem artis suæ operibus quomodocunque lædat. N. 26.

Quæ autem sanitatis tuendæ, vel recuperandæ præsidia, ita in corpus agunt, ut ab eo vicissim non patiantur, *organa chirurgica* dicuntur. Horum usus multiplex est, sed alius medicis tunc temporis permissus, iisdem, quibus priora duo instrumenta, conditionibus circumscribendus: alius non permissus, ipsa scilicet calculorum vesicæ sectio. Quam quidem Medicus Asclepiadeus aliis hoc ipsum ex professo agentibus committit; N. 28. ipsemet autem non aggreditur, ut periculosam admodum, & à scholæ suæ institutō alienam, & servis potius, quam liberis hominibus dignam. N. 27. Quod ipsum ejus ætatis consuetudini debetur, cum PLATO quoque suo tempore, uti paulò ante diximus, medicorum alios liberos, alios servos fuisse testetur. Medicina una eademque est, si theoriam spectes: sin praxin, in varias diducta artificum functiones. Quarum ut aliæ aliis magis, vel minus frequentes, aut quæstuosæ existunt, ita modò plures, modò pauciores, modò singulæ, unius artificis cura obiri possunt. In populosis urbibus sunt qui febres solas, qui ulcera, qui oculos, qui gallicum tantum morbum tractent. Ægyptios singularum corporis affectionum, singulos habuisse medicos, HERODOTUS testatur. Utque Hippocratis ætate, Lithotomia, quæ morbo morbum tolleret, ab arte jam fuit avulsa: ita post ipsum, & Galenum, chirurgia reliqua

reliqua, quodque indignius, & periculosius fuit, ipsa met pharmacopœa.

Verùm etiam in medicâ ἐγχειρήσει ratio habenda personarum, quibuscum medicus versatur. Promittitur igitur fidem medicam, primò quoad actionem essentialem: salutis causa se thalamos, & tecta ægrorum subiturum: N. 29. tum quoad accidentalem, se fugiturum omnes occasiones, tum reliquæ improbitatis qualiscunque, avaritiæ præsertim in paciscendo, exigendo, auferendo: N. 30. tum libidinis inprimis, N. 31. tam respectu sexûs, N. 32. quam conditionis; N. 33. dein etiam pollicetur fidem quoad arcanorum conditionem, quæ vel inter medendum, vel extra observarit, silentio digna, ea se minimè evulgaturum. N. 34.

CONCLUSIO tandem conjunctam habet ἐπαράν, testationi religiosæ semper addi solitam: prædicta omnia religiosè observanti, vita in artis operibus vita dignis gloriosè traducenda, non inertis ocii silentio involvenda, suppetat, N. 35. non servanti autem, contraria eveniant omnia, ut vita indigno infamia obtingat dignissima. N. 36.

ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ
ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΚΩΟΥ

ΑΦΟΡΙΣΜΟΙ.

M A G N I

HIPPOCRATIS COI

APHORISMI,

Cum Locis parallelis, & Interpretatione

LUCÆ VERHOOFD.

Τὰ τοῦ Ἱπποκράτους δόγματα πάντα ἀλη-
θέστατα εἰσιν.

Omnia Hippocratis dogmata verissima
sunt.

GALEN. *L. de Vi&lt. acut<*
I. 44.

* *

*

*

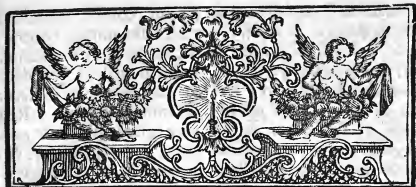
*

* *

* *

HOs Aphorismos, exceptâ fortè sectione octavâ, magni HIPPOCRATIS COI genuinum esse foetum, apud omnes fermè in confesso est. Eoque nomine, ab omni ævo, ubique gentium, in scholis medicorum, mirificè celebrantur. Quos proin ex priscis summus GALENUS, ex posteris dein alii atque alii, magno & excellenti ingenio viri, in hunc usque diem, luculentis commentariis certatim quasi illustrarunt, pars etiam latinitate donarunt. Inter alias autem eminet nitidissima editio, quam CL. LUCAS VERHOOFD, Lugd. Batav. anno 1675. luci dedit, ac nova interpretatione, & locis parallelis ex HIPPOCRATE collectis, tum indice locupletissimo ornavit. Cui similis altera, à CL. THEOD. JANSONIO AB ALMELOVEEN Amstelodami 1685. exarata, novis insuper locis parallelis ex CELSO, aliisque, tum sententiis elegantioribus ex CELSO selectis, auctior reddita. Quam ut probatissimam hîc κατὰ πρόδα sequi visum est, solo indice prætermisso, quem subjectum his opusculis Hippocrateis speculum, abundè pensabit.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΦΟΡΙΣΜΩΝ

Τμήμα πρῶτον.

A.

Ο^c (a) Βίβραχυς, ¹
 ἢ δὲ τέχνη μακρὴ, ²
 ὁ δὲ καιρὸς ὀξύς, ³ ἢ
 δὲ πείρα σφαλερὴ, ἢ δὲ κρίσις
 χαλεπὴ. ⁴ δεῖ δὲ ἔμνον ἐω-
 τὸν παρέχειν τὰ δέοντα ποίον-
 τα, ἀλλὰ καὶ τὸν (b) νοσέοντα,
 καὶ τὴς (c) παρόντας, καὶ τὰ
 ἔξωθεν.

¹ Loc. in Hom. L. 1.

² Loc. in Hom. LIV. 1.

II. Prædict. XIX. 13.

XXIX. 8.

I. Morb. IV. 1. 2.

I. Morb. Mul. LXVI. 13.

³ Humor. I. 6. 7.

Artic. IX. 7.

⁴ I. Epid. II. 93. 94.

VI. Epid. II. 78. ad 82.

β'. ¹ Ἐν τῇσι ταραχῇσι τῆς
 κοιλίης, καὶ τοῖσιν ἐμέτοισι, ²
 τοῖσιν αὐτομάτως γινομένοισιν,
³ ἣν μὲν, ὅσα δεῖ καθαίρεσθαι,
 κα-

HIPPOCRATIS

APHORISMORUM

Sectio prima.

I.

VIta brevis, ¹ ars lon-
 ga, ² occasio ce-
 leris, experimen-
 tum periculosum, ³ judici-
 um difficile. ⁴ Oportet au-
 tem non modo se ipsum ex-
 hibere quæ oportet facien-
 tem, (b) sed etiam ægrum,
 (c) & præsentēs, & externa.

(a) Cicer. A. Q. L. 1. IV. Joan.
 Sarisber: de Nug. Curial. Prol.
 L. 1. Isidor. Pelusiot. L. 5.
 Epist. CCXLIV. Senec. de
 Brev. Vit. L. 5. Cap. 1. Ben.
 Syrae Animadv. in Agell. L. 1.
 c. 2. 2.

(b) Celf. L. III. 5. p. 127. l. 20. &
 L. VI. 6. §. 14. pag. 358. l. 9.

(c) Art. XI. 2.

2. In ¹ perturbationibus
 alvi, & vomitibus ² sponte
 evenientibus, ³ siquidem,
 qualia oportet purgari, pur-
 gen-

καθαίρωνται, συμφέρει τε, καὶ
 εὐφόρως φέρουσιν· ἣν δὲ μὴ, τὸ
 ναντίον. 4 ἔτω δὲ καὶ ἡ κενεαγ-
 γείη, ἣν μὲν οἷον δεῖ γίγνεσθαι,
 γίγνηται, συμφέρει τε, καὶ
 εὐφόρως φέρουσιν· ἣν δὲ μὴ, τὸ
 ναντίον. 5 ἐπιβλέπειν δὲ δεῖ
 καὶ χῶρην, καὶ ὥρην, καὶ ἡλι-
 κίην (a) καὶ νῆστος, ἐν ἣσι δεῖ,
 ἢ ἔ.

Verat. us. I. 9.

1 Aph. II. 14.

I. Prædict. XX. 8.

II. Epid. XLVII. 11.

2 Aph. IV. 2. 21.

VI. 15.

3 Aph. I. 25.

4 Humid. us. V. 11.

Vict. Acut. V. 24.

XXI. 5.

Aph. II. 19.

γ. 1 Ἐν τοῖσι γυμνασικοῖ-
 σιν 2 (a) αἱ ἐπὶ ἄκρον εὐεξία
 σφαλεραί, ἣν ἐν τῷ ἐσχάτῳ
 ἔωσιν. 3 ἔγὰρ δύνανται μένειν
 ἐν τῷ αὐτέῳ, ἔδὲ ἀτρεμέειν.
 ἐπεὶ δ' οὐκ ἀτρεμέουσιν, ἔδὲ τέ
 δύνανται ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπιδιδό-
 ναι, λείπεται δὲ ἐπὶ τὸ χεῖρον.
 τῆτέων δὲ εἶνεκα τὴν εὐεξίην λύ-
 ειν συμφέρει μὴ βραδέως, ἵνα
 πάλιν ἀρχὴν ἀναθρέψῃ τὸ
 σῶμα. μηδὲ τὰς συμπτώ-
 σιας εἰς τὸ ἐσχάτον ἄγειν. 4
 σφαλερὸν γάρ. 5 ἀλλ' οἰκίη
 αὖν ἡ φύσις ἢ τῶ μέλλοντος ὑπο-
 μένειν, εἰς τῷτο ἄγειν. 6 ὡσαύ-

τως

gentur, confert, & facile fe-
 runt: sin minus, contrā. 4
 Sic & vasorum evacuatio, si
 quidem qualem fieri decet,
 fiat, confert, & facile ferunt:
 sin minus, contrā. 5 Respi-
 cere igitur oportet & regio-
 nem, & tempestatem, & æ-
 tatem, & morbos, (a) in
 quibus convenit, aut non.

5 Aph. I. 17.

Humor. I. 14. ad 19.

II. Morb. Mul. IV. 1.

Epist. Democ. ad Hipp. 30.

ad 34.

(a) Orat Thest. filii 130.

I. Diat. II. 12. 13. &c.

Cels. præf. I. p. 18. l. 33. III.

4. p. 119. l. 31. V. 26. §. 6.

p. 284. l. 31.

3. 1 In exercitantibus

2 (a) boni habitus ad sum-
 mum progressi, periculosi,
 si in extremo fuerint. 3 Non
 enim possunt in eodem ma-
 nere, neque quiescere. Cum
 vero non quiescant, neque
 ultra possint in melius pro-
 ficere, reliquum igitur in
 deterius. Horum igitur cau-
 sa, bonum habitum solvere
 confert haud cunctanter, quò
 rursus renutritionis princi-
 piumumat corpus. Neque
 confidentiæ ad extremum
 ducendæ: 4 periculosum e-
 nim: 5 sed qualis natura fue-
 rit ejus qui perferet, eo us-
 que

τως δὲ καὶ αἱ κενώσιες αἰ εἰς τὸ
ἐλάχιστον ἄγχσαι, σφαλεραί.
καὶ πάλιν αἱ ἀναθρέψιες αἰ ἐν
τῷ ἐλάχιστῳ ἔχσαι, σφαλεραί.

1 Aph. I. 15.

2 Epist. Hipp. ad Damag. II. 209.

3 IV. Morb. XI. 15. 16.

4 Aph. II. 51.

5 Oñtimeft. III. 26.

6 Aph. II. 22. 51.

Vet. Medic. XIII. 1.

§. 1 Αἱ λεπταὶ καὶ ἀκριβέες
δαίται, καὶ ἐν τοῖσι μακροῖσιν
αἰεὶ πάθει, 2 (a) καὶ ἐν τοῖσιν
ὀξέσιν, ὃ μὴ ἐπιδέχεται, σφαλε-
ραί. 3 καὶ πάλιν αἰ εἰς τὸ ἐλάχιστον
λεπτότητος ἀφυγμέναι δαίται,
χαλεπαί. 4 καὶ γὰρ αἱ πλη-
ρώσιες αἰ εἰς τὸ ἐλάχιστον ἀφυγ-
μέναι, χαλεπαί.

1 Aph. I. 5.

Præcept. XI. 4.

2 Viñt. Acut. XX. 6. 7.

3 Aph. I. 3. II. 51.

ε. 1 Ἐν τῇσι λεπτῇσι διαίτησιν
ἀμαρτάνουσιν οἱ νοσέοντες. 2 διὸ
μᾶλλον βλάπτονται. πᾶν γὰρ
τὸ ἀμάρτημα, ὃ ἀν γίνηται, μέ-
γα γίνεται μᾶλλον (ἐν τῇσι λε-
πτῇσι) ἢ ἐν τῇσιν ὀλίγον ἀδρoτέ-
ρησι διαίτησι. διὰ τῆτο καὶ τοῖσιν
ὕγιαίνουσι σφαλεραί αἱ πάνυ λε-
πταὶ καὶ καθυψηκῦναι καὶ ἀκρι-
βέες δαίται, ὅτι τὰ ἀμάρτα-
νόμενα χαλεπώτερον φέρουσι.
Διὰ τῆτο ἐν αἱ λεπταὶ καὶ ἀκρι-
βέες δαίται σφαλεραί εἰς τὰ
πλεῖστα τῶν μικρὸν ἀδρoτέρων.

1 Aph. I. 4.

§. 1. Ες

que ducendæ. 6 Sic & eva-
cuationes ad extremum du-
centes, periculosæ. Et rur-
sus refectiones, cū extre-
mæ fuerint, periculosæ.

Viñt. Acut. XVII. 10.

(a) Cels. II. 2. pag. 48. l. 5. Ba-
silii Magni de vera Virgin.
p. 131.

Anthologi I. c. 83. 1.

4. 1 Tenuis & exquisitus
victus, & in longis morbis
semper, 2 (a) & in acutis, ubi
non convenit, periculosus. 3
Et rursus ad extremum tenui-
tatis progressus victus, diffi-
cilis. 4 Nam & repletiones ad
extremum progressæ, diffi-
ciles sunt.

4 Aph. VI. 39. Ægin. lib. 1. c. 32.

(a) Cels. III. 2. pag. 114. l. 3.

III. 51. pag. 145. l. 21.

5. 1 In tenui victu delin-
quunt ægri: 2 ob id magis
læduntur. Omne enim de-
lictum, quod committitur,
multò majus fit (in tenui)
quàm in paulò pleniore vi-
ctu. Propterea etiam fanis
periculosus est valde tenuis,
& constitutus, & exquisitus
victus; quia delicta gravius
ferunt. Ob hoc igitur tenu-
is & exquisitus victus pericu-
losus magis, quàm paulò
plenior.

2 Vet. Medic. XV. 9. ad 14.

Viñt. Acut. XX. 6. 7. 11.

B

6. Ad

5'. (a) Ἐς δὲ τὰ ἔσχατα νοσήματα, αἱ ἔχονται θεραπεῖαι ἐς ἀκριβείην κράτισται.

(a) Cels. L. II. 10. p. 84. l. 8.
L. IV. 9. p. 232. l. 15.
Cicero de Officiis lib. 1. cap. 24.
Sarisber. de Nug. Cur. IV. 8.

ζ. 1 Ὅκω μὲν ἔν κατόξυ τὸ νόσημα, 2 αὐτίκα τὴν ἐσχάτην πόνον ἔχει, καὶ τῇ ἐσχάτῳ λεπτοτάτῃ α διαίτῃ ἀναγκαῖον χρεῖσθαι. ὅκω δὲ μὴ, ἀλλ' ἐνδεχεται ἀδρότερος διατᾶν, τοσόντον ὑποκαταβαίνειν, ὅσον ἂν ἡ νόσος μαλθακώτερη τῶν ἐσχάτων ᾖ.

1 Aph. IV. 10.

2 1. Epid. III. 29, 33.

η. 1 Ὅκωταν δὲ ἀκμάζει τὸ νόσημα, τότε καὶ τῇ λεπτοτάτῃ διαίτῃ ἀναγκαῖον χρεῖσθαι.

Vict. Acut. XVII. 11

XX. 1. ad 6.

θ. Συντεκμαίρεσθαι δὲ χρὴ (a) καὶ τὸν νοσέοντα, εἰ ἐξαρκίσει τῇ διαίτῃ πρὸς τὴν ἀκμὴν τῆς νόσου, 1 (b) καὶ πότερον ἐκεῖν αὖ παυθήσεται πρότερον, καὶ ἐκ ἐξαρκίσει τῇ διαίτῃ, ἢ ἡ νόσος πρότερον ἀπαυθήσεται, καὶ ἀμβλυνέεται.

Vict. Acut. XIX. 5. ad 10.

1 Aph. I. 23.

Humor. III. 87.

(a) Cels. L. III. 4. pag. 120. l. 7.
L. II. 10. pag. 78. l. 13. L. III.

1. Ὅκω

6. (a) Ad extremos morbos, extrema remedia exquisitè optima.

Aret. de cur. acut. I. 4. p. 155.

Loc. in Hom. XXXVI. 14.

LV. 7. ad 11.

Articul. I. 9.

7. 1 Ubi igitur peracutus est morbus, 2 statim extremos habet labores, & extreme tenuissimo victu uti necesse est. (a) Ubi vero non, sed plenius cibare licet, tantum à tenui recedendum, quantum morbus remissior extremis fuerit.

II. Epid. I. 24.

(a) Cels. L. III. 6. p. 131. l. 28.

8. 1 Cum morbus in vigore fuerit, tunc vel tenuissimo victu uti necesse est.

1 Aph. II. 29.

9. Considerare oportet etiam ægrotantem, (a) num ad morbi vigorem victu sufficiet, 1 (b) & an prius ille deficiet, & victu non sufficiet, vel morbus prius deficiet, & obtundetur.

6. p. 131. l. 21. L. V. 16, p.

295. l. 21. Chrysof. in Psal.

VII. p. 86. ed. in fol. 1614.

(b) Cels. L. III. 4. pag. 119.
l. 34.

10. Qui

1. (a) 1 ὁπόσοισι μὲν ἐν αὐ-
τίκα ἡ ἀκμή, αὐτίκα λεπιδῶς
δισαῖν. ὁπόσοισι δὲ ἐς ὕστερον
ἡ ἀκμή, 2 ἐς ἐκείνο καὶ πρὸ
ἐκείνου μικρὸν ἀφαιρετέον. ἔμ-
ποροῦν δὲ πιωτέρως διατῆναι,
ὥς αὖ ἐξαρκέσῃ ὁ νοσέων.

1 Vict. Acut. XIX. 8. 9.

2 Affection. XLII. 3.

1α. 1 Ἐν δὲ τοῖσιν παραξυσ-
μοῖσιν (a) ὑποσέλλεσθαι χρή.
τὸ προσιθύναι γὰρ βλάβη. καὶ
ὁπόσα κατὰ περιόδους παροξύνε-
ται, ἐν τοῖσι παροξυσμοῖσιν
ὑποσέλλεσθαι χρή.

1 Aph. I. 19.

Natur. hum. XIII. 30. 31.

Humor. III. 82.

2 Loc. in Hom. XXXIX. 1.

Affection. XLII. 3.

LII. 14.

1β. (a) 1 Τῆς δὲ παροξυσ-
μῆς, καὶ τὰς κατὰσάσιας δη-
λώσασιν αἱ νῆσοι, καὶ αἱ ὥραι
τῆς ἑτέρας, καὶ αἱ τῶν περιό-
δων πρὸς ἀλλήλας ἐπιδόσεις,
ἣν τε κατ' ἡμέρην, ἣν τε παρ'
ἡμέρην, ἣν τε καὶ διὰ πλείο-
ν χρόνον γίνωνται. ἀτὰρ
καὶ τοῖσιν ἐπιφαινομένοισιν, 2
εἶον ἐν πλευριτικοῖσι πτύελον, ἣν
αὐτίκα ἐπιφαίνεται ἀρχομένης,
βραχύνει· ἣν δ' ὕστερον ἐπιφαί-
νεται, μηκύνει. 3 καὶ ἔρα, καὶ
ὑποχωρήματα, καὶ ἰδρώτες,
καὶ ἔκκριμα, καὶ δύσκριμα, 4
καὶ

10. (a) 1 Quibus igitur
statim vigor adest, statim
tenuiter alendi. Quibus ve-
rò in posterum vigor, 2 his
ad illud, & paulo ante illud
tempus subtrahendum. Antea
verò uberius alendum, ut
sufficiat æger.

(a) Cels. L. III. 2. p. 114. l. 1.

11. 1 In exacerbationibus
cibum (a) subtrahere oportet.
Exhibere enim noxium est.
Et quæcunque per circuitus
exacerbantur, in exacerba-
tionibus subtrahere oportet.

Vict. Acut. X. 2.

(a) Cels. L. III. 4. p. 122. l. 21.

L. III. 6. p. 126. l. 19. Cœ-
lius Aurelian. de Morb. acut.

L. II. p. 30.

12. (a) 1 Exacerbationes
autem & constitutiones in-
dicabunt morbi, & anni
tempora, & periodorum ad
invicem collata incrementa,
five quotidie, five alternis
diebus, five longiore fiant
tempore. Sed etiam iis
quæ mox apparent eadem in-
dicantur, 2 velut in pleuri-
tici sputum, si statim ap-
pareat veniente morbo, ab-
breviat: si verò postea ap-
pareat, producit. 3 Et uri-
næ, & alvi excrementa, &
sudores, cum apparent, vel

καὶ βραχέα, καὶ μακρὰ τὰ
νεκρήματα, ἐπιφαινόμενα δη-
λοῖ.

1 II. Epid. I. 26. ad 30.

2 Aph. V. 8. 15.

Prænot. XIII. 1. 12.

XIV. 11.

Coac. pr. III. 132. 143.

III. Morb. XXI. 33. 34.

Affection. VIII. 19.

17. Γέροντες εὐφορώτατα νη-
στεῖν φέρουσι. δεύτερον, (a) οἱ
καθεστηκότες. ἥκιστα, (b) με-
ράκια. πάντων δὲ μάλιστα,
παιδιά. τεττέων δὲ αὐτέων,
ἄπερ ἂν τύχη αὐτὰ ἐαυτῶν
προθυμότερα εὐνῇ.

(a) Celf. præf. I. p. 19. l. 12.

13. p. 32. l. 24.

18. 1 Τὰ αὐξανόμενα πλεί-
στον ἔχει τὸ ἔμφυτον θερμόν,
πλείστης ἔν δέεται (a) τροφῆς.
εἰ δὲ μή, τὸ σῶμα ἀναλίσκε-
ται. (b) γέρουσι δὲ ὀλίγον τὸ
θερμόν. διὰ τῆτο ἄρα ὀλίγων
ὑπεκκαυμάτων δέονται ὑπὸ
πολλῶν γὰρ ἀποσβέννυται. 2
διὰ τῆτο καὶ οἱ πυρετοὶ τοῖσι
γέρουσιν ἔχ' ὁμοίως ὀξείες. 3 ψυ-
χρόν γὰρ τὸ σῶμα.

1 Arte. XXII. 2.

I. Diæt XXII. 5. 6. 7.

Natur. Hum. XXIV. 7. 8.

2 Aph. III. 7.

I. Morb. XX. 15. 16.

XXI. 16.

judicatu faciles, vel diffici-
les, 4 vel breves, vel longos
morbos fore indicant.

Vict. Acut. VII. 1.

3 Aph. IV. 71.

Coac. pr. V. 82.

1. Epid. III. 10.

4 Vict. Acut. VI. 6. 7.

(a) Celf. L. III. 4. pag. 122. l.

17.

13. Senes facillime jeju-
nium ferunt, secundò æta-
te consistentes. Minimè (a)
adolescentes. (b) Omnium
minimè pueri: ex his au-
tem, qui inter ipsos sunt
alacriores.

(b) Celf. præf. I. p. 19. l. 21.

14. 1 Quæ crescunt, plu-
rimum habent calidi (a) in-
nati: plurimo igitur egent
alimento: sin minus, cor-
pus consumitur. (b) Senibus
autem paucus calor: prop-
terea paucis fomitibus indi-
gent, a multis enim extin-
guitur. 2 Idcirco etiam fe-
bres senibus non similiter
acutæ. 3 Frigidum enim est
corpus.

3 I. Diæt. XXIX. 20.

XVIII. 9. 10. 11.

I. Morb. XX. 14. 24.

Morb. Sac. X. 10.

(a) Celf. L. I. 3. p. 32. l. 28.

(b) Æginet. I. 23.

15. 1 (a) Αἱ κοιλίαι χειμῶ-
 νος καὶ ἡροθερμόταται φύ-
 σεις, καὶ ὕπνοι μακρότατοι. 2 ἐν
 ταύτησιν ἐν τῇσιν ὥρησι καὶ τὰ
 προσάσματα πλείω δοτέον. καὶ
 γὰρ τὸ ἐμφυτον θερμὸν πλείον
 ἔχουσι τροφῆς ἐν πλείονος
 δέονται. σημεῖον, (b) αἱ ἡλι-
 κίαι καὶ οἱ. (c) ἀθληταί.

1 Humor. V. 4.

Aër. Aq. Loc. II. 2.

2 Aph. I. 18.

Salub. Diet. I. 2. 26.

IV. Morb. XVII. 9.

(a) Cels. L. I. præf. p. 19. l. 23.

15. (a) 1 Αἱ ὑγραὶ διαίται
 πᾶσι τοῖσι πυρεταίνουσι ξυμ-
 φέρουσι. 2 μάλιστα δὲ παιδίοι-
 σι, καὶ τοῖσιν ἄλλοις τοῖσιν ὅ-
 τως εἰθισμένοις διατᾶσθαι.

1 Insomn. XV. 13. 15. 16. 17.

III. Morb. XXXI. 11.

15. 1 καὶ οἷσιν ἅπασι, ἡ
 δις, καὶ πλείω, ἡ ἐλάσσω,
 καὶ κατὰ μέρος. 2 (a) δοτέ-
 ον δὲ τι καὶ τῷ ἔτει, καὶ τῇ
 ὥρῃ, καὶ τῇ χώρῃ, καὶ τῇ ἡλι-
 κίᾳ.

1 Vet. Medic. XVIII. 4. 5. &c.

Viñt. Acut V. 19. 20.

XIX. 6.

2 Aph. II. 49. 50.

I. Diet II. 10. ad 21.

III. Diet I. 10. ad 15.

Natur. Hum. XVIII. 30. ad 34.

16. Θέρει, (a) καὶ φθι-
 νώ, σιτία δυσφορώτατα
 φέρουσι.

15. 1 (a) Ventres hyeme
 & vere natura sunt calidif-
 simi, & somni longissimi.
 2 In his igitur temporibus
 etiam alimenta plura exhi-
 benda. Innatum enim ca-
 lorem majorem habent. Nu-
 trimento igitur copiosiore
 indigent. Indicium sunt, (b)
 ætates & (c) athletæ.

Cels. L. I. 3. p. 33. l. 7.

(b) Cels. I. præf. p. 19. l.

21.

Ægin. I. 53. Plin. XI. 53.

(c) Cels. I. præf. p. 19. l.

25.

16. (a) 1 Victus humidus fe-
 bricitantibus omnibus con-
 fert, 2 maximè verò pue-
 ris, & aliis tali victu uti
 consuetis.

2 Salub. Diet. II. 5. 11.

(a) Cels. L. III. 6. p. 130. l. 32.

17. 1 Et quibus semel, aut
 bis, & plura, vel pauciora,
 & per partes offerri conducit,
 videndum. 2 (a) Conceden-
 dum autem aliquid & con-
 suetudini, & tempestati, &
 regioni, & ætati.

Humor. I. 14.

VIII. 23.

(a) Cels. I. 3. pag. 24. l. 25.

I. 3. p. 110. l. 30. & III. 5. pag.
 126. l. 24. 29.

18. Æstate (a) & autum-
 no cibos difficillimè ferunt:
 B 3 hyeme

Φέρει. ¹ χειμῶν ☉, ῥήϊστα
ἤρ ☉, δεύτερον.

¹ Aph. I. 15.

Humor. VIII. 24.

ιθ'. Τοῖσιν ἐν τῇσι περιό-
δοις παροξυνομένοις, (a) μη-
δὲν δίδοναι, μηδ' ἀναγκάζειν,
ἀλλ' ἀφαιρῆσαι τῶν προσθε-
σίων, πρὸ τῶν κρίσιων.

Aph. I. 11.

Humor. III. 82.

κ'. Τὰ κρινόμενα, καὶ τὰ
κεκριμένα ἀρτίως, μὴ κινέειν,
¹ μηδὲ νεωτεροποιεῖν, μήτε
Φαρμακείῃσι, μήτ' ἄλλοις
ἐρεθισμοῖσιν, ² ἀλλ' ἑᾶν.

Humor. III. 83.

¹ Nat. hum. XIX. 8.

κά. Ἀ δεῖ ἄγειν, ¹ ὅκῃ ἂν
μάλιστα ῥέτῃ, ταύτῃ ἄγειν,
² διὰ τῶν συμφερόντων χω-
ρίων.

Humor. I. 2. 24.

III. 85.

¹ VII. Epid. XXXII. 4.

κβ'. ¹ Πέποντα Φαρμακεύ-
ειν, καὶ κινέειν, ² μὴ ὡμά,
³ μηδὲ ἐν ἀρχῇσιν, ⁴ ἢν μὴ
ὀργᾶ. τὰ δὲ πλεῖστα οὐκ ὀρ-
γᾶ.

Aph. IV. 13.

Humor. III. 84.

¹ Humor. I. 3.

V. Epid. XXV. 12.

VII. Epid. XXXII. 1.

² Aph. VII. 68.

³ Aph. I. 24. II. 29.

κγ'. Τὰ

¹ hyeme facillimè, deinde
vere.

(a) Cels. L. I. 3. p. 33. l. 23.
& 29.

19. His qui per circuitus
exacerbantur, (a) nihil dare
oportet, neque cogere, sed
auferre de appositionibus
ante judicationes.

(a) Cels. L. III. 4. p. 122. l. 21.

L. III. 5. p. 127. l. 5. 10. L.

III. 6. p. 133. l. 17.

20. Quæ judicantur, &
judicata sunt perfectè, ne-
que movere oportet, ¹ ne-
que innovare, five purgan-
tibus, five aliis irritamen-
tis, ² sed finire.

II. Epid. I. 17.

² Aph. II. 29.

21. Quæ ducere opor-
tet, ¹ quò maximè vergant,
eò ducenda, ² per loca con-
venientia.

² Aph. VII. 61.

Loc. in Hom. XXXIII. 13.

LV. 11. 12.

22. ² Concocta purgare
& movere oportet, ² non
cruda, ³ neque in principi-
is, ⁴ nisi turgeant. Plurima
verò non turgent.

Loc. in Hom. XXXVIII. 9. 10.

VII. Epid. XXXII. 5.

⁴ Aph. IV. 1. 10.

V. 29.

I. Morb. Mul. XXVI. 31.

LXIII. 11.

23. Quæ

κγ'. 1 Τὰ χαρέοντα μὴ τῷ
πλήθει τεκμαίρεσθαι, ἀλλ' ὡς
ἀν χαρὲν οἷα δεῖ, καὶ φέρει
εὐφώρας. 2 (a) καὶ ὅκω δεῖ μέ-
χοι λεπτοθυμίας ἄγειν, 3 καὶ
τὸτο ποιέειν, ἣν ἐξαρκέσῃ ὁ
νοσέων.

Humor. III. 86. 87.

1 Aph. I. 25.

2 Loc. in Hom. XXXIX. 9.

κδ'. 1 Ἐν τοῖσιν ὀξέσι πά-
θεισιν ὀλιγάκις, 2 καὶ ἐν ἀρ-
χῇσι, τῇσι φαρμακείῃσι χρε-
εῖσθαι, 3 καὶ τὸτο προεξευκρι-
νῆσαντας ποιέειν.

Humor. III. 97.

Purgant. IV. 1.

V. 4.

κε'. Ἦν, οἷα δεῖ καθαίρεσθαι,
καθαίρωνται, συμφέρει τε,
καὶ εὐφώρας φέρουσι. τὰ δ' ἐ-
ναντία, δυσχερῶς.

Aph. I. 2. 23.

IV. 3.

23. 1 Quæ prodeunt, non
copiâ sunt æstimanda, sed
si prodeant, qualia oportet,
& facillè ferat. 2 (a) Et ubi
ad animi deliquium ducere
oportet, 3 hoc etiam faci-
endum, si æger sufficiat.

Vict. Acut. LII. 8. 9.

II. Morb. mul. XXIX. 9.

24. 1 In acutis affectio-
nibus rarò, 2 & in princi-
piis, purgante utendum, 3
atque hoc diligenti priùs ad-
hibita cautione faciendum.

1 Aph. IV. 10.

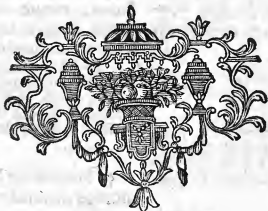
2 Aph. I. 22.

3. I. Morb. mul. XXIII. 9.

25. Si, qualia purgari
oportet, purgentur, con-
fert & facile ferunt: si verò
contraria, difficulter.

Humor. II. 49.

VI. Epid. IV. 30.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΦΟΡΙΣΜΩΝ

Τμήμα δεύτερον.

A.

Ε^ν ^ι ὡ νοσήματι (a) ὑπν^ο
πόνον ποιεῖ, θανάσι-
μον. ἢν δὲ ὑπν^ο ὠφελέη, &
θανάσιμον.

I. Epid. III. Æg. VII. 13.

II. Epid. III. 12.

I Aph. IV. 67.

β. ὅκx παραφροσύνην ὑπ-
ν^ο (a) παύη, ἀγαθόν.

I. Epid. III. Æg. VII. 13. 16.

II. Epid. III. 11. 12.

γ. ^ι ὑπν^ο, (a) ἀγρυπνίη,
ἀμφοτέρα τῶ μετρίx μᾶλλον
γεγόμενα, κακόν.

Aph. VII. 71.

Humor. III. 78.

I Coac. II. 35.

δ. ^ι (a) ὀυ πλεσμονή, &
λιμός, &δ' ἄλλο &δὲν ἀγα-
θόν, ² ὅ, τι ἂν μᾶλλον τῆς
φύσι^ο ᾖ.

VI. Epid. VIII. 16.

II. Morb. XVI. 13.

I Aph. II. 22.

2 Aph. II. 51.

Vet. Medic. XV. 10. 15.

(a) Celf. L. I. 2. p. 23. l. 26.

L. I. 3. p. 24. l. 32. Tertullia.

ε. Κόποι αὐτόματοι φρά-
ζουσι νόσους.

Aph. IV. 31.

5. ὀκό-

HIPPOCRATIS

APHORISMORUM

Sectio Secunda.

I.

QUO ^ι in morbo (a) som-
nus laborem facit, le-
thale : si verò somnus ju-
vet, non est lethale.

I. Prædict. XV. 5. 17.

VI. Epid. VIII. 5.

(a) Celf. L. II. 6. pag. 55. l. 32.

2. Ubi somnus delirium
(a) sedat, bonum.

(b) Celf. L. III. 18. p. 152. l. 4.

3. ^ι Somnus, (a) vigilia,
utraque modum exceden-
tia, malum.

VI. Epid. VI. 6.

(a) Celf. L. II. 4. pag. 51. l. 7.
& l. 4.

4. ^ι (a) Non satietas, non
fames, neque aliud quic-
quam bonum est, ² quod
naturæ modum excedat.

nus ad Senatorem Leon. No-
vell. Const. pag. 15. Aristot.
de Morib. II. 2.

Sarisber. de Nug. IV. 9.

Nilus Episc. & Mart. in Paræn.
p. 44. J

5. Spontanæ lassitudines
morbos denuntiant.

6. Qui-

5. Ὅσοι πονέοντες τι τῆ
σώματι, τὰ πολλὰ τῶν πό-
νων ἐκ αἰσθάνονται, (a) τῆ-
τέοισιν ἡ γνώμη νοσέει.

(a) Cels. L. II. 7. pag. 62. l. 27.

ζ. Τὰ ἐν πολλῷ χρόνῳ λεπ-
τυνόμενα σώματα, νωθρῶς
ἐπανατρέφειν δεῖ. ἡ τὰ δὲ ἐν
ὀλίγῳ, ὀλίγως.

Aliment. XI. 6. 7.

η. Ἦν ἐκ νέου τροφὴν λαμ-
βάνων τις μὴ ἰσχύη, ἡ σημαί-
νει, ὅτι πλείονι τροφῇ τὸ σῶ-
μα χρέεται· ἢν δὲ, τροφὴν μὴ
λαμβάνον, τῆτο γίγνηται,
ἡ χρὴ εἰδέναι, ὅτι κενώσει
δεῖται.

Aph. II. 31.

Coac. I. 179.

θ. Τὰ σώματα χρὴ, ὅκῃ
ἂν τις βέληται καθάρειν, (a)
ἔυροα ποιεῖν.

Aph. IV. 13.

VII. 70.

ι. Τὰ μὴ καθαρὰ τῶν σω-
μάτων, ὅσον ἂν θρέψῃς,
μᾶλλον βλάψεις.

Aph. VII. 65. 67.

Vet. Medic. XII. 11. 12.

XIX. 10. ad 14.

ια. ῥᾶον πληροῦσθαι (a) πο-
τῆ, ἢ σιτίσιν.

Vet. Medic. XII. 3. 9.

Aliment XI. 5.

6. Quicunque aliqua cor-
poris parte dolentes, dolo-
rem ferè non sentiunt, (a)
his mens ægrotat,

Cels. L. II. 2. p. 48. l. 13. &
31.

7. Quæ longo tempore
extenuantur corpora, len-
tè reficere oportet : ἡ quæ
verò brevi, celeriter.

1 Aph. II. 11. 18.

8. Si à morbo cibum quis
capiens non roboretur, in-
dicat corpus uberiori ali-
mento uti. Si verò cibum
non capienti hoc eveniat,
2 evacuatione opus habere
nosse oportet.

1 Aph. IV. 41. 45.

VII. 64.

2 Aph. II. 22.

9. Corpora ubi quis pur-
gare voluerit, (a) facilè fluen-
tia reddere oportet.

IV. Morb. IX. 1.

(a) Cels. L. III. 18. p. 155. l. 1.

10. Impura corpora, quò
magis nutriveris, eo magis
lædes.

Præcept. XI. 4.

II. Morb. XVI. 13.

XXI. 20.

11. Facilius est repleti
potu, (a) quàm cibo.

(a) Cels. L. I. 2. p. 23. l. 29.

Aph. II. 7. 18.

ιβ. Τὰ

B 5

12. Quæ

ιβ'. Τα ἐγκαταλιμπανόμενα ἐν τῇσι νοσοῖσι μετὰ κρίσιν, 1 (a) ὑποστροφάς ποιεῖν εἴωθεν.

Humor. VII. 16. 17.

II. Epid. I. 81.

III. 72.

IV. Epid. XVIII. 20.

VI. Epid. II. 32.

III. 62.

ιγ'. 1 ὁκόσοισι κρίσις γίνεται, τῷ τέτοιον ἢ νύξ δύσφορος, πρὸ τῆ παροξυσμῶ. (a) ἢ δὲ ἐπιῖστα ἐυφορωτέρη ὥς ἐπιτοπολύ.

VI. Epid. II. 42.

1 I. Epid. III. Æg. VII. 13.

ιδ'. 1 Ἐν τῇσι τῆς κοιλίης ῥύσεσιν αἱ μεταβολαὶ τῶν διαχωρημάτων ὠφελέσιν, 2 ἢ μὴ ἐς τὰ πονηρὰ μεταβάλλη.

II. Epid. II. 3.

1 Aph. I. 2.

ιε'. 1 Ὅκω φάρυγξ νοσέει, ἢ φύματα ἐν τῷ σώματι ἐκφύεται, σκέπτεσθαι χρὴ τὰς ἐκκρίσις· ἢν γὰρ χολώδεις ἔωσι, τὸ σῶμα ξυνοσέει. ἢν δὲ ὁμοῖαι τοῖσιν ὑγιαίνουσι γίνωνται, ἀσφαλές τὸ σῶμα τρέφειν.

1 Aph. III. 26.

ις'. (a) Ὅκω λιμὸς, 2 δεῖ πονέειν.

(a) Celf. L. I. 2. p. 24. l. 17.

ις'. Ὅκω ἂν τροφὴ παραφύ-

12. Quæ in morbis post crifim relinquuntur, 1 (a) recidivas facere solent.

II. Morb. XVI. 12. 13.

XXI. 20.

XXXVII. 19.

1 Aph. IV. 36.

I. Prædict. I. 1.

(a) Celf. L. II. 14. pag. 89. l. 16.

13. Quibus crifis fit, his nox ante exacerbationem gravis est: (a) subsequens verò levior plerumque.

III. Epid. III. 66.

(a) Celf. L. III. 5. pag. 124. l. 32.

14. 1 In alvi profluviis mutationes excrementorum juvant, 2 nisi in prava mutantur.

2 Aph. IV. 21.

15. 1 Ubi fauces ægrotant, aut tubercula in corpore exoriuntur, excretiones inspicere oportet: Si enim biliosæ fuerint, corpus unà ægrotat: si verò similes sanis fiant, tutum est corpus nutrire.

16. Ubi fames, non oportet laborare.

17. Ubi cibus præter naturam

Φύσιν πλείων ἐσέλθῃ, τῷτο
νῆστον ποιεῖ. δηλοῖ δὲ ἡ ἵησις.

Aph. II. 22.

Vet. Medic. VIII. 16.

XII. 10.

XIII. 11. 24.

XIX. 6. 31.

I. Diæt. XXX. 15.

ἡ. Τῶν τρεφόντων ἀφρόως
καὶ ταχέως, ταχέαι καὶ αἱ
διαχωρήσιες γίνονται.

Aph. II. 7. 11.

Aliment. XI. 4. 5.

θ'. Τῶν ὀξέων νησημάτων
ἐ πάμπαν (α) ἀσφαλέες αἱ
προδιαγορεύσιες, ὅτε τῷ θά-
νατι, ὅτε τῇς ὑγείῃς.

Decent. Ornat. X. 7. 8.

κ'. Ὀκόσοισι (α) νέουσιν ἐξ-
σιν αἱ κοιλίαι ὑγραί εἰσι, τῷ-
τέουσιν ἀπογηράσκησι ξηραί-
νονται. Ὀκόσοισι δὲ νέουσιν ἐξ-
σιν αἱ κοιλίαι ξηραί εἰσι, τῷτέοι-
σι πρεσβυτέροισι γινομένοισιν
ὑγραίνονται.

Aph. II. 53.

κά. (α) Λιμὸν θώρηξις λύει.

(α) Cels. L. I. 3. p. 26. l. 29.

κβ'. 1 (α) Ἀπὸ πλησμο-
νῆς ὀκόσα ἂν νησημάτα χέ-
νεται, κένωσις ἵηται. καὶ ὀκό-
σα ἀπὸ κενώσεως, πλησμο-
νῆ.

turam copiosior ingressus
fuerit, id morbum facit.
Ostendit autem sanatio.

III. Diæt. XV. 16.

I. loc. in Hom. LII. 8. 9.

San. tuend. ad Demet. 8.

Affect. XXVIII. 1. 2.

Morb. sacr. XVIII. 30.

Epist. Abderit. ad Hipp. 40.

18. Eorum quæ confer-
tim & celeriter nutriunt,
celeres etiam fiunt egestio-
nes.

VI. Epid. V 37. 53.

19. Acutorum morborum
non omnino (α) tutæ sunt
prædictiones, neque mortis,
neque sanitatis.

(α) Cels. L. II. 6. p. 57. l. 33.

20. Quibus, dum sunt
juvenes, alvi sunt humidæ,
iis senescentibus ficcantur.
Quibus verò, dum sunt
juvenes, alvi sunt ficcæ,
his senescentibus humectan-
tur.

21. (α) Famem vini po-
tio solvit,

22. 1 (α) A repletionem qui-
cunque fiunt morbi, eva-
cuatio sanat. Et quicunque
ab evacuatione, repletio : 2

Et

νή· 2 καὶ τῶν ἄλλων ἢ ὑπεναν-
τίως.

Nat. Human. XVII. 11. 12. 13.

San. tuend. ad Dem. 8.

VI. Epid. VIII. 16.

1 Aph. II. 8.

Flat. II. 9. ad 16.

III. 2. 3.

2 Aph. II. 48.

Vet. Medic. XXXII. 1. 18.

κγ'. Τὰ ὀξέα τῶν νεσημά-
των κρίνεται ἐν τεσσαρεσκαί-
δεκα ἡμέρησι.

Aph. II. 19.

Judicat. IV. 12.

κδ'. Τῶν ἐπὶ τὰ ἡ (α) τετάρτη
ἐπίδηλ^Θ. ἐτέρης ἐβδομάδ^Θ
ἢ ὀγδόῃ ἀρχή. θεωρητὴ δὲ ἡ
ἐνδεκάτη· αὕτη γὰρ ἐστὶ τετάρ-
τη τῆς ἐτέρης ἐβδομάδ^Θ. θεω-
ρητὴ δὲ πάλιν ἡ ἐπὶ δεκάτῃ.
αὕτη γὰρ ἐστὶ τετάρτη μὲν ἀπὸ
τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης· ἐβδό-
μη δὲ ἀπὸ τῆς ἐνδεκάτης.

Aph. IV. 36. 71.

Septimest. VIII. 6.

Judicat. II. 7. ad 12.

κέ. Οἱ θερinoὶ (α) τεταρταῖ-
οι τὰ πολλὰ γίνονται βραχείες.
οἱ δὲ φθινοπωρινοὶ, μακροὶ, καὶ
1 μάλιστα οἱ πρὸς τὸν χειμῶνα
συνάπτοντες.

Nat. Human. XXIX. 5. 6. 7.

I. Epid. III. 17.

1 Coac. I. 236.

κς'. 1 Πυρετὸν (α) ἐπὶ σπασ-
μῶ

Et aliorum contrarietas sa-
nat.

Loc in Hom. LI. 6.

LII. 2.

LIV. 6.

I. Epid. II. 9.

Morb. Sac. XVIII. 30. 32. 33.

35.

(a) Cels. L. I. 3. p. 28. l. 5.

23. Acuti morbi in qua-
tuordecim diebus judican-
tur.

Coac. I. 190. 211.

24. Septimorum quartus
est index. (a) Alterius sep-
timanæ octavus est initium.
Notandus verò undecimus:
is enim quartus est alterius
septimanæ. Notandus rur-
sum decimus septimus: hic
enim est quartus quidem à
decimo quarto, septimus
verò ab undecimo.

Prænot. XX. 5. ad 10.

(a) Cels. L. III. 4. p. 121. l. 1.
ad 9.

25. Quartanæ æstivæ (a)
plerumque fiunt breves:
autumnales verò longæ, 1 &
maximè quæ prope hye-
mem incidunt.

(a) Cels. L. II. 8. p. 76. l. 9.

L. III. 16. p. 147. l. 7.

26. 1 Febrem convulsio-
ni

μῶ βέλτιον γενέσθαι, ² ἢ
σπασμὸν ἐπὶ πυρετῷ.

Coac. III. 80. 82.

I. Morb. VI. 13. 14.

I. Aph. IV. 57.

V. 5. 70.

Coac. I. 231.

San. tuend. ad Dem. 10.

κζ'. Ἰ τοῖσι (a) μὴ κατὰ λό-
γον κρῖναι, & δεῖ πιστεύειν,
& δὲ φοβέσθαι λίην τὰ μοχθη-
ρὰ γινόμενα παραλόγως. τὰ
γὰρ πολλὰ τῶν τοιςτέον ἐσιν
ἀθέβαια, καὶ ἐπ' αὐτοῖς δια-
μένειν, & δὲ χρονίζειν εἶοθε.

I. I. Prædict. VI. 16.

VII. 7.

II. Prædict. XXIX. 6.

Coac. I. 73.

III. 100. 109. 110.

κη'. Τῶν πυρεσσόντων μὴ
παντάπασιν ἐπιπολαίως, ¹
τὸ διαμένειν, καὶ μηδὲν ἐνδιό-
ναι τὸ σῶμα, ² ἢ καὶ σιγή-
κεῖσθαι (a) μᾶλλον τῇ κατὰ
λόγον, μοχθηρόν. τὸ μὲν γὰρ
μῆκ (b) (a) νῆσθαι σημαίνει, τὸ
δὲ ἀσθενεῖν.

I. Humor. III. 17.

2 Aph. V. 55.

Humor. III. 52.

κθ'. Ἰ ἀρχομένων τῶν νῆσων,
² ἢν τι δοκέη κινεῖν, κίνει. ³
ἀκμαζουσῶν δὲ, ἡσυχίην ἔχειν
βέλτιον ἐστίν.

Loc. in Hom. XXXVIII. 9. 10.

11.

Purgant. IV. 1.

I. Aph. I. 22. 12.

2 II. Morb. Mul. XXIV. 18

λ'. Πε-

ni supervenire melius est,
² quàm convulsionem feбри.

2 Aph. VII. 13.

Judicat. XII. 11.

(a) Celf. L. II. 8. p. 70. l. 2.
& 5.

Coac. II. 207.

III. 82.

27. Ἰ His, (a) quæ non
secundum rationem levant,
credere non oportet, neque
timere valdè, quæ præter ra-
tionem fiunt prava. Multa
enim horum sunt inconstan-
tia, nec admodum permane-
re, neque durare solent.

II. Epid. III. 132.

(a) Celf. L. II. 7. p. 60. l. 12.
& L. II. 14. p. 89. l. 16.

28. Febricitantium non
omninò leviter, ¹ permanere,
& nihil remittere corpus, ²
aut etiam magis quàm pro
ratione colliquefieri, (a) ma-
lum est. Illud enim morbi
longitudinem indicat, (b)
hoc verò infirmitatem.

(a) Celf. L. II. 2. p. 48. l. 8. &
L. II. 4. p. 51. l. 21.

(b) Celf. L. II. 5. p. 53. l. 24. &
L. II. 7. p. 58. l. 19.

29. Ἰ Incipientibus mor-
bis, ² si quid movendum vi-
deatur, move: ³ vigentibus
verò, quiescere melius est.

3 Aph. I. 24.

II 30.

I. Epid. III. 29.

II. Morb. XII. 34. 35.

III. XXIV. 57. 58. 59.

30. Cir-

λ'. Περὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ τέλη πάντα ἀσθενέστερα· περὶ δὲ τὰς ἀκμὰς, ἰχυρότερα.

1 Aph. II. 29.

λἀ. Τῷ ἐξ ἀρρώστιας εὐσιτέοντι, μηδὲν ἐπιιδόναι τὸ σῶμα, μοχθηρόν.

Aph. II. 8.

λβ'. Ὡς τὰ πολλὰ πάντες οἱ φαύλως ἔχοντες, καὶ ἀρχὰς μὲν εὐσιτέοντες, καὶ μηδὲν ἐπιιδόντες, πρὸς τῷ τέλει πάλιν ἀσιτέσχιν· ἡ οἱ δὲ καὶ ἀρχὰς μὲν ἀσιτέοντες ἰχυρῶς, ὑπερον δὲ εὐσιτέοντες, βέλτιον ἀπαλλάσσσχιν.

Coac. I. 179.

λγ'. Ἐν πάσῃ νύκτι (α) τὸ ἐρρῶσθαι τὴν διάνοιαν, καὶ εὖ ἔχειν πρὸς τὰς πρροσφορὰς, ἀγαθόν. τὸ δὲ ἐναντίον, κακόν.

De Medico III. 9.

Coac. I. 72.

λδ'. Ἐν τῇσι νύκτισιν ἥσσαν κινδηνεύσχιν, οἷσιν ἂν οἰκείῃ τῆς φύσεως, καὶ τῆς ἡλικίας, καὶ τῆς ἐξέως, καὶ τῆς ὥρης ἢ νύκτις ἢ μάλλον, ἢ οἷσιν ἂν μὴ οἰκείῃ κατὰ τι τῶν τεσσάρων.

Aph. VIII. 1. 8.

Humor. VI. 1. ad. 5.

Dieb. judicat. I. 11. ad. 15.

λε'. Ἐν πάσῃσι τῇσι νύκτισιν,

30. Circa principia & fines omnia sunt debiliora. i Circa vigores verò vehementiora.

31. A morbo bellè comedenti, nihil proficere corpus, malum est.

Coac. I. 179.

32. Ut plurimum omnes qui malè habent, circa principia quidem benè comedentes, & nihil proficientes, ad finem rursus cibum non appetunt. i Qui verò circa initia quidem cibum omnino non appetunt, postea autem benè appetunt, melius liberantur.

1 Aph. VII. 6.

33. In omni morbo mente valere, (α) & benè se habere ad ea quæ offeruntur, bonum est: contrarium verò, malum.

(α) Cels. L. II. 3. p. 49. l. 32.

34. In morbis minùs periclitantur, quorum naturæ, & ætati, & habitui, & tempori magis similis fuerit morbus, quàm in quibus horum nulli fuerit similis.

VI. Epid. VIII. 43. ad 46.

Affection. VII. 3. 46.

35. In omnibus morbis, quæ

σι, ἡ τὰ περὶ τὸν (α) ὀμφαλὸν, καὶ τὸ ἥτρον, πᾶχ^Ϟ ἔχειν, βέλτιον ἔστι. τὸ δὲ σφόδρα λεπτὸν (β) καὶ ἐκτετηκὸς, μοχθηρὸν. ἐπισφαλές δὲ τὸ τοῖστον, καὶ πρὸς τὰς κάτω καθάρσεις.

Prænot. X. 2.

I Aph. II. 28.

I. Morb. Mul. LXXVII. 9.

λς'. Οἱ ὑγιεινῶς ἔχοντες τὰ σώματα, (α) ἐν τῇσι φαρμακείῃσι καθαιρόμενοι ἐκλύονται ταχέως, καὶ οἱ πονηρῇ τροφῇ χρεώμενοι.

Aph. II. 37.

IV. 16.

λς'. Οἱ ἐν τὰ σώματα ἔχοντες, ἡ φαρμακένεσθαι ἐργάδες.

Aph. II. 36.

IV. 16.

λγ'. Τὸ σμικρῷ χεῖρον, καὶ πόμα, καὶ σιτίον, ἡδίων δὲ, τῶν βελτιόνων μὲν, ἀηδέστερον δὲ, μᾶλλον αἰρετέον.

De Arte XII. 10.

VI. Epid. IV. 26.

IV. Morb. XII. 7.

λδ'. ἡ Οἱ πρεσβύτει (α) τῶν νέων τὰ μὲν πολλὰ νοσέουσιν ἡσ-
σον. ἡ ὅσα δ' αὖν αὐτέοισι χρό-
νια (β) νοσήματα γένηται, τὰ
πολλὰ ξυναποθνήσκει.

I I. Morb. XX. 13. 15.

2 Aph. V. 7.

μ'. Βράγ-

ἡ quæ partes ad umbilicum & imum ventrem sunt, crassitudinem habere, melius est. Valdè autem tenues & (β) eliquatas ipsas habere, malum. Periculosum verò illud est, etiam ad infernas purgationes.

(α) Cels. L. II. 3. pag. 49. 1.

(β) Cels. L. II. 4. pag. 51. 1. 16.

36. Qui sana habent corpora, (α) pharmacis purgati citò resolvuntur, ut & qui pravo utuntur cibo.

Verat. uf. I. 12.

Epist. Dem. ad Hipp. 16.

(α) Cels. L. II. 13. p. 87. 1. 24.

37. Qui benè valent corpore, ἡ purgatu sunt difficiles.

Verat. uf. I. 5. 12.

I Aph. IV. 5.

38. Paulò deterior, & potus, & cibus, jucundior autem, eligendus potius, quàm meliores quidem, sed ingratiore.

Affection. XLII. 1. 2.

Vict. Acut. XV. 1. 2.

XVIII. 2. 4.

39. ἡ Senes ut plurimum (α) quidem juvenibus minùs ægrotant. ἡ Quicunque verò ipsis (β) morbi fiunt diuturni, plerumque cōmoriuntur.

(α) Cels. L. II. 1. pag. 43. 1. 14.

(β) Cels. L. II. 8. p. 73. 1. 8.

40. Rau-

μ'. βράγχοι, καὶ κόρυζαι,
τοῖσι σφόδρα πρεσβύτησιν ἔ
πεπαίνονθαι.

μα'. Οἱ ἐκλυόμενοι πολλά-
κις καὶ ἰχυρῶς, ἄνευ φανερῆς
πρωφάσι, ἔξαπίνης τελευ-
τῶσι.

Coac. I. 83.

μβ'. Λύειν (a) ἀποπληξίν,
ἰχυρὴν μὲν, ἀδύνατον ἀσθενέα
δὲ, ἔρῃδιον.

(a) Celf. L. II. 8. p. 76. l. 3.

μγ'. Τῶν (a) ἀπαγχομέ-
νων, καὶ καταλυομένων, μη-
δέπω δὲ τεθνηκότων, ἔκ ἀνα-
φύεσθαι, ἢ οἷσιν ἂν ἀφ' ὧν ἢ
περὶ τὸ σῶμα.

1 Morb. Sac. VIII. 18.

μδ'. Οἱ παχέες, (a) σφόδρα
κατὰ φύσιν, ταχυθάνοντες γί-
νονται μᾶλλον τῶν ἰσχυρῶν.

(a) Celf. L. II. 1. p. 47. l. 25.

με'. Τῶν ἐπιληπτικῶν τοῖσι
νέοις ἀπαλλαγὴν αἱ μετα-
βολαὶ, ἢ μάλιστα τῆς ἡλικίης,
καὶ τῶν χωρίων, καὶ τῶν βίων,
ποιέουσι.

Aph. V. 7.

II. Prædict. XVI. 1. 2. 3.

μς'. Δύο πόνων ἅμα γινο-
μένων, μὴ κατὰ τὸν αὐτὸν τό-
πον, ὁ σφοδρότερος ἢ ἀμει-
νωτοῦ τὸν ἕτερον.

Humor. XI. 16. 17.

μζ'. Περὶ

40. Raucedines, & gra-
vedines, in valde senibus
non coquuntur.

41. Qui sæpe & vehemen-
ter, absque manifestâ cau-
sâ, animo linquntur, ex
improviso moriuntur.

42. Solvere (a) apoplexi-
am, vehementem quidem,
impossibile: debilem verò,
non facile.

Aret. de Diuturn. Aff. I. 7. &
de Curat. Acut. I. 4. p. 155.

43. Ex (a) iis, qui stran-
gulantur, & resolvuntur,
nondum autem sunt mortui,
non se recolligunt, ἢ quibus
spuma circa os fuerit.

(a) Celf. L. II. 8. p. 76. l. 17.

44. Qui naturâ (a) sunt
valde crassi, magis subito
moriuntur, quàm graciles.

45. Epilepticis pueris,
mutationes, ἢ maximè æ-
tatis, ἢ & regionum, & vi-
tarum, liberationem faciunt.

Morb. Sac. XIII. 6.

1 Aph. III. 28.

2 VI. Epid. VI. 36.

46. Duobus doloribus si-
mul obortis, non in eodem
loco, vehementior ἢ ob-
scurat alterum.

1 Aliment. I. 11.

47. Cir-

μζ'. Περὶ τὰς γενέσιαις τῶν πυρῶν, οἱ πόνοι, καὶ οἱ πυρετοὶ ζυμβαίνεισι μᾶλλον, ἢ γενόμενοι.

Vet. Medicin. XXXIII. 8. ad 12.

μη'. Ἐν πάσῃ (α) κινήσει τῶν σωματῶν, ὁπόταν ἀρχῇται πονεῖν, τὸ διαναπαύειν εὐθὺς ἀκοπον.

Aph. II. 22.

Præcept. XIII. 4.

(α) Cels. L. I. 3. p. 25. l. 11.

& p. 26. l. 33.

μθ'. Οἱ εἰδισμένοι τῆς συνήθους πόνου φέρειν, καὶ ὅσιν ἀσθενέες (α) ἢ γέροντες, τῶν ἀσυνήθων, ἰσχυρῶν τε καὶ νέων, ῥᾶον φέρουσι.

Cels. L. I. 3. p. 25. l. 7.

Cicero Tusc. Q. II. 17.

ν'. Τὰ ἐκ πολλῶν (α) χρόνων συνήθιστα, καὶ ἢ χεῖρω, τῶν ἀσυνήθων (β) ἢ σσον ἐνοχλεῖν εἴωθε. ἰ δεῖ ἔν καὶ ἐς τὰ (γ) ἀσυνήθιστα μεταβάλλειν.

II. Diæt. XLIV. 4.

Humor. III. 115.

Humid. uf. III. 8.

Vict. Acut. XVIII. 2. ad 6.

XXXII. 5. 6.

1 Aph. I. 17.

II. 22. 51.

νά'. Τὸ κατὰ πολὺ, καὶ ἐξ-
απίνης, 1 κενεῖν, 2 (α) ἢ πλη-
ρεῖν, 3 ἢ (β) θερμαίνειν, 4 ἢ
ψύχειν, ἢ ἄλλως ὁκωσθῆν 5 τὸ
σῶμα (γ) κινεῖν, σφαλερὸν. 6
καὶ

47. Circa puris generationes, dolores, & febres magis accidunt, quàm ipso facto.

Prænot. XVII. 6.

Ulcerib. II-8. ad 11.

48. In omni (α) corporis motu, quando dolere coeperit, interquiescere statim lassitudinem curat.

Nat. Hum. XVII. 14. 15.

Flatib. II. 14.

49. Confecti solitos labores ferre, etiam si fuerint debiles, (α) aut senes, infuetis, robustis licet & juvenibus, facilius ferunt.

II. Diæt. XLIV. 2. 3. 4.

50. A multo tempore (α) consueta, etiam si fuerint deteriora, (β) infuetis minus turbare solent. ἰ Oportet igitur etiam ad insolita mutare.

(α) Macrob. Saturn. VII. 8.

(β) Cels. L. I. 3. p. 27. l. 1.

Agatharch. Excerpt. L. V. Cap.

50. p. 70.

(γ) Cels. L. I. 3. p. 25. l. 9.

51. Multum, & derepen-
tè, 1 evacuare, 2 (α) aut re-
plere, aut 3 calefacere, (β)
aut 4 frigefacere, aut aliter
quocunque modo corpus

C

move-

καὶ γὰρ πᾶν τὸ πολὺ τῇ φύσει πολέμιον. 7 τὸ δὲ καὶ (d) ὀλίγον, ἀσφαλές. καὶ ἄλλως, ἣν καὶ τις 8 ἐξ ἑτέρου ἐφ' ἑτέρον μεταβαίνει.

Vict. Acut. XVII. 12.
XXIII. 15.

1 Aph. I. 3.

VI. 27. 39.

2 Aph. I. 3. 4.

II. 4. 17.

VI. 39.

3 Aph. III. 1.

V. 16.

4 Aph. III. 1.

V. 17. 18. 20. 22. 23. 24.

5 Aph. IV. 14.

6 Aph. II. 4.

Vet. Medicin. XVIII. 1.

Præcept. XIII. 4.

I. Morb. Mul. XXXIII. 4.

XCVIII. 15.

νβ'. Πάντα κατὰ (a) λόγον ποιοῦντι, καὶ μὴ γινομένων τῶν κατὰ λόγον, μὴ μεταβαίνειν ἐφ' ἑτέρον, (b) μένοντι τῷ δόξαντι ἐξ ἀρχῆς.

Loc. in Hom. XX. 11. 12.

(a) Celf. L. III. 2. p. 112.

l. 25.

νγ'. Οἰκίαι τὰς (a) κοιλίας ὑγρὰς ἔχουσι, νέοι μὲν ὄντες, βέλτιον ἀπαλλάσσουσι τῶν τὰς ξυρὰς ἔχόντων. ἐς δὲ τὸ γῆρας, χεῖρον ἀπαλλάσσουσι. ξηραίνονται γὰρ, ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ, τοῖσιν ἀποξηράσκει.

Aph. II. 20.

(a) Celf. L. I. 3. p. 33. l. 3.

νδ'. Με-

move, (c) periculosum est. 6 Nam etiam omne multum (i. e. nimium) naturæ est inimicum. 7 Quod verò (d) paulatim fit, tutum est: tum aliàs, tum si quis 8 ex altero ad alterum transeat.

7 Vet. Medic. XV. 17. 18.

II. Diæt XLIV. 5.

Natur. hum. XIX. 7. 8.

Humor. VIII. 17. 18.

Humid. uf. III. 5.

VI. Epid. II. 47.

Affect. XLII. 3.

Vict. acut. V. 22.

X. 8.

8 Aph. II. 50. 52.

(a) Celf. L. II. 16. p. 92. l. 19.

(b) Celf. L. I. 9. p. 40. l. 7.

(c) Celf. L. I. 3. p. 24. l. 28.

(d) Celf. L. I. 3. p. 25. l. 6.

52. Omnia secundum rationem facienti, & non secundum rationem evenientibus, non transeundum ad aliud, manente eo, quod visum est ab initio.

Cæli. Aurelian. Tard. passion. IV.

3. p. 454.

(c) Celf. L. III. 9. p. 138. l. 9.

53. Quicunque alvos habent humidus, dum quidem juvenes sunt, melius liberantur his, qui siccas habent, Ad senectutem verò, pejùs liberantur: siccantur enim ut plurimum senescentibus.

54. Pro-

νδ'. Μεγέθει δὲ (α) σώματι
ἐννεᾶσαι μὲν, ἐλευθέριον καὶ
ἐκ αἰδέας ἐγγηράσαι δὲ, δύσ-
χοησον, καὶ χειρόν τῶν ἐλασ-
σόνων.

Præcept. XI. 10.

54. Procero corpore (α)
juventutem quidem degere
liberale est, nec deforme:
infenescere verò, incommo-
dum, & parvis deterius.

(α) Celf. L. II. 1. p. 43. l. 17.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΦΟΡΙΣΜΩΝ

Τμήμα τρίτον.

Α'.

Α' 1 (α) μεταβολαὶ τῶν ὥρέων,
μάλιστα τίκτεσι νοσήμα-
τα. 2 καὶ ἐν τῇσιν ὥρησιν αἱ
μεγάλαι μεταλλαγαί, ἢ ψύ-
ξις, ἢ θάλψις, καὶ τ' ἄλ-
λα κατὰ λόγον ἔσως.

1 Oëtimestr. III. 29.

Humor. VI. 5.

VIII. 15. 16.

Aër. Aq. Loc. I. 19.

Vict. Acut. XVII. 9.

Morb. Sac. XII. 7.

2 Aph. II. 51.

β'. Τῶν φυσίων, αἱ μὲν
πρὸς (α) θέρει, αἱ δὲ πρὸς
χειμῶνα, εὖ ἢ κακῶς πεφύ-
κασιν.

Vet. Medicin. XXXVII. 14.

I. Diæt. XXV. 12.

III. Diæt. I. 6.

γ'. Τῶν νέσων (α) ἄλλαι πρὸς
ἄλλας εὖ 1 ἢ κακῶς πεφύκα-
σι καὶ ἡλικίαι τινὲς πρὸς ὥρας,
καὶ χώρας, καὶ διαίτας.

Humor. VIII. 21. 22.

1 Aph. VIII. 6.

δ'. Ἐν

HIPPOCRATIS

APHORISMORUM

Sectio Tertia.

I.

1 (α) **M**utationes anni tem-
porum, maximè
pariunt morbos: 2 & in ipsis
temporibus magnæ mutatio-
nes, aut frigoris, aut caloris,
& alia pro ratione eodem
modo.

II. Diæt. VI. 7.

Humor. VII. 7.

Boëth. de Consol. Phil. L. 11. in
principio.

(α) Celf. L. I. 3. p. 33. l. 32. L. II.
1. pag. 42. l. 21.

2. Naturarum, aliæ qui-
dem (α) ad æstatem, aliæ ve-
rò ad hyemem, benè aut
malè sunt constitutæ.

Aër. Aq. Loc. XXXIV. 9.

LVI. 7. 8.

Morb. Sac. XVIII. 24.

(α) Celf. L. I. 9. p. 39. l. 18.

3. Morborum (α) alii ad
alia tempora benè 1 aut malè
se habent: & ætates quæ-
dam ad tempora, & regio-
nes, & victus.

(α) Celf. L. II. 1. p. 43. l. 12.

C 2

4. In

δ'. Ἐν τῇσιν ὥρησιν, ὅταν τῆς αὐτῆς ἡμέρης, ὅτε μὲν θάλλῃ, ὅτε δὲ ψύχῃ γίγνηται, φθινοπωρινὰ (a) τὰ νυκτῆματα προσδέχεσθαι χρή.

Humor. VI. 5. 6.

VII. 7.

ε'. Νότοι (a) βαρυήκοοι, ἀχλυώδεις, καρηθαρικοί, νωθροὶ, διαλυτικοί. ὁκόταν ἔτος δυνασεύῃ, τοιαῦτα ἐν τῇσιν ἀρρώσισι πάσχουσιν. ἣν δὲ βόρειον ἢ, βῆχες, (b) φάρυγγες, κοιλίαι σκληραὶ, δυσχρίαι, φρικώδεις, ὀδύναι πλευρέων, σπηθέων. ὁκόταν ἔτ' ὅταν δυνασεύῃ, τοιαῦτα ἐν τῇσιν ἀρρώσισι προσδέχεσθαι χρή.

Humor. VIII. 1.

Morb. Sac. XV. 3. 8. 19. ad 22.

ς'. ὁκόταν θέρος γένηται ἢ ὁμοιον, ἰδρωῶτας (a) ἐν τοῖσι πυρετοῖσι πολλὰς προσδέχεσθαι χρή.

Humor. VII. 11.

ζ'. 1 Ἐν τοῖσιν (a) αὐχμοῖσι πυρετοὶ ὀξέες γίνονται. 2 καὶ, ἣν μὲν ἐπὶ πλεον ἢ τὸ ἔτ' τοιχτέον ἐόν, οἶν τὴν κατάσασιν ἐποίησεν, 3 ὡς ἐπιτοπολὺ καὶ τὰ νυκτῆματα τοιαῦτα δεῖ προσδέχεσθαι.

1 Humor. VIII. 6.

II. Epid. I. 10.

2 Humor. IX. 8.

4. In temporibus, quando eadem die, modò calor, modò frigus fit, autumnales (a) morbos expectare oportet.

(a) Cels. L. I. 3. pag. 33. l. 32. & L. II. 1. p. 42. l. 21.

5. Austri (a) auditum gravantes, caliginosi, caput gravantes, segnes, dissolventes. Quum hic dominatum tenuerit, talia in morbis patiuntur. Si verò aquilonium fuerit anni tempus, (b) tusses, fauces asperæ, alvi duræ, urinæ difficultates, horrores, dolores costarum, pectorum. Quum hic dominatus fuerit, talia in morbis expectare oportet.

(a) Cels. L. II. 1. pag. 44. l. 27.

(b) Cels. L. II. 1. p. 44. l. 22.

6. Quum æstas fit veri similis, sudores (a) in febribus multos expectare oportet.

(a) Cels. L. II. 1. p. 45. l. 28.

7. In 1 ficcitatibus (a) febres acutæ fiunt. 2 Et, siquidem annus pro majori parte talis fuerit, qualem fecit constitutionem, 3 ut plurimum etiam tales morbos expectare oportet.

3 Aph. III. 19.

(a) Cels. L. II. 1. p. 45. l. 5.

ή. Ἐν

8. In

η. Ἐν τοῖσι (a) καθεστῶσι καιροῖσιν, ἣν ἀραίως τὰ ὠραῖα ἀποδιδῶσιν, εὐσταθεῖς, καὶ εὐκρινεῖς αἱ νῆσοι γίγνονται· ἐν δὲ τοῖσιν (b) ἀκαταστάοισιν, ἀκατάστατοι, καὶ δύσκριτοι.

Humor. VII. 3. 15.

II. Epid. I. 20. 21.

θ'. 1 Ἐν (a) φθινόπωρῳ ὀξύταται αἱ νῆσοι, καὶ θανάτωδίζονται τὸ ἐπίπαν· 2 ἢ (b) δὲ ὑγιεινότερον, καὶ ἥκιστα θανάτωδες.

1 II. Prædict. XIII. 4.

II. Epid. I. 15.

2 Epid. I. 23.

ι. Τὸ φθινόπωρον (a) τοῖς φθίνουσι κακόν.

Aph. III. 22.

II. Prædict. III. 3.

ια. Περὶ δὲ τῶν ὥρέων, ἣν μὲν ὁ χειμὼν (a) αὐχμηρὸς καὶ βόρειος γένηται, τὸ δὲ ἑαρ ἐπομβρον καὶ νότιον, 1 ἀνάγκη τῇ θερῇ πυρετὸς ὀξείας, καὶ ὀφθαλμίας, 2 καὶ δυσεντερίας γίγνεσθαι, μάλιστα δὲ τῇσι γυναῖξιν, καὶ ἀνδράσι τοῖσιν ὑγροῖσι ταῖς φύσιν.

Aër. Aq. Loc. XXV. 7.

1 II. Epid. I. 10.

ιβ. Ἦν δὲ νότιος ὁ χειμὼν, (a) καὶ ἐπομβρικός, καὶ ἐνδογένηται, 1 τὸ δὲ ἑαρ αὐχμηρὸν καὶ βόρειον, αἱ μὲν γυναῖκες, ἥσιν

8. In constantibus (a) temporibus, si tempestivè tempestiva reddantur, constantes, & judicatu faciles fiunt morbi: in inconstantibus autem, inconstantes, & difficiles judicatu.

(a) Cels. L. II. 1. p. 42. l. 19.

(b) Cels. L. II. 1. p. 43. l. 5.

9. In 1 (a) autumnno morbi acutissimi, & perniciosissimi omnino: 2 ver autem saluberrimum, & minimè exitiale.

(a) Cels. L. I. 3. p. 33. l. 23. &

L. II. 1. p. 42. l. 19. & 29.

(b) Cels. L. II. 1. pag. 42. l. 17.

10. Autumnus tabidis malus.

VI. Epid. VII. 77.

(a) Cels. L. II. 8. p. 72. l. 3.

11. De temporibus, si quidem hyems (a) sicca & aquilonia fuerit, ver autem pluviosum & australe, 1 æstate necesse est febres acutas fieri, & ophthalmias, 2 & dysenterias, maximè autem mulieribus, & viris naturâ humidis.

2 Aër. Aq. Loc. XXV. 13.

(a) Cels. L. II. 1. p. 45. l. 12.

12. Si verò hyems australis, (a) & pluviosa, & tranquilla sit, 1 ver autem siccum & aquilonium, mulie-

C 3

res

ἦσιν οἱ τόκοι πρὸς τὸ ἦρ, ἐκ πάσης προφάσι. (a) ἐκτιτρώσκουσιν· αἱ δ' ἀντέκωσιν, ἀκρατέα καὶ νοσώδεα τὰ παιδία τίκουσιν, ἅς τε ἢ παραυτίκα ἀπόλλυται, ἢ λεπτά καὶ νοσώδεα ζῆν ἔόντα. τοῖσι δὲ ἄλλοισι βροτοῖσι δυσεντερίαι, καὶ ὀφθαλμῖαι ξηραὶ γίνονται· τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισι κατάρροι συντόμως ἀπολλύντες.

Aër. Aq. Loc. XXVI. 4. 5. 6.

1 Nat. hum. XIII. 7.

ιγ'. Ἦν δὲ τὸ θερόν (a) αὐχμηρόν καὶ βόρειον γένηται, τὸ δὲ φθινόπωρον ἐπομβρινόν (b) καὶ νότιον, κεφαλαλγίαι ἐς τὸν χειμῶνα γίνονται, καὶ βῆχες, καὶ βράγχοι, καὶ κόρυζαι· ἐνίοισι δὲ καὶ φθίσεις.

Aër. Aq. Loc. XXVIII. 4.

(a) Cels. L. II. 1. p. 45. l. 31.

ιδ'. Ἦν δὲ (a) βόρειον ἢ καὶ ἀνυδρον, τοῖσι μὲν ὑγροῖσιν ἐξῆσι τὰς φύσεις, καὶ τῇσι γυναιξί, ξύμφορον· τοῖσι δὲ λοιποῖσιν ὀφθαλμῖαι ἔσονται ξηραὶ, καὶ πυρετοὶ ὀξέες, καὶ κόρυζαι (χροῖναι)· ἐνίοισι δὲ καὶ μέλαγχολίαι.

Aër. Aq. Loc. XXIX. 1. 2.

ιε'. Τῶν δὲ κατασασίων τῶ ἐνιαυτῷ, τὸ μὲν ὅλον, οἱ αὐχμοὶ τῶν

res quidem, quibus partus in ver incidit, ex omni occasione abortiunt: quæ verò pepererint, infirmos & morbosos pariunt pueros, ita ut vel statim illi pereant, vel tenues & morbofi vivant. Cæteris verò mortalibus dysenteriae, & ophthalmiæ ficcae fiunt: senioribus autem catarrhi brevi perimentes.

(a) Cels. L. II. 1. p. 45. l. 17.

13. Si verò æstas ficca (a) & aquilonia fiat, autumnus autem pluviosus (b) & australis, capitis dolores ad hyemem fiunt, & tussis, & raucedines, & gravedines: quibusdam verò etiam tabes.

(b) Horat. Carm. L. II. Od. XIV. 15.

14. Si verò (a) aquilonius & sine pluviis autumnus fuerit, iis quidem qui naturâ sunt humidi, & mulieribus, commodus erit: reliquis verò erunt ophthalmiæ ficcae, & febres acutæ, & gravedines (diuturnæ:) nonnullis verò etiam melancholiæ.

(a) Cels. L. II. 1. p. 46. l. 1.

15. Ex anni verò constitutionibus, in universum qui

τῶν ἐπομβριῶν εἰσιν (a) ὑγιεινότεροι, καὶ ἥσσον θανατάδεις.

Aër. Aq. Loc. III. 3.

15'. Νοσήματα δὲ ἐν μὲν τῇσιν (a) ἐπομβρίῃσιν ὡς τὰ πολλὰ γίνεται, πυρετοὶ τε μακροὶ, καὶ κοιλίης ῥύσεις, καὶ σηπεδόνες, ἰ καὶ ἐπίληπτοι, καὶ ἀπόπληκτοι, καὶ κυνάγχαι. ἐν δὲ τοῖσιν (b) αὐχμοῖσι, φθινώδεις, ὀφθαλμιαί, ἀσθρίτιδες, τραγγαρίαι, καὶ δυσεντερίαι.

I Morb. Sac. XVI. 1. 2.

16'. Αἱ δὲ κατ' ἡμέρην καταστάσεις, αἱ μὲν βόρειοι, τὰ τε σώματα (a) ξυγνῶσι, καὶ εὐτονα, καὶ εὐκίνητα, (b) καὶ εὐχροα, καὶ εὐηκοώτερα ποιεῖσι, καὶ τὰς κοιλίας ξηραίνουσι, καὶ τὰ ὄμματα δάκνουσι, καὶ περὶ τὸν θώρακα ἀλγῆμα, ἢν τι προὔπάρχη, μᾶλλον πονέουσι. αἱ δὲ νότιοι (c) διαλύουσι τὰ σώματα, καὶ ὑγραίνουσι, καὶ βαρυηκόας, καὶ καρρηβαρίας ποιεῖσι, καὶ ἰλίγγους ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσι, καὶ ἰ τοῖσι σώμασι δυσκινήσιν, καὶ τὰς κοιλίας ὑγραίνουσι.

I Aph. V. 16.

(a) Cels. L. II. 1. p. 44. l. 25.

17'. Κατὰ δὲ τὰς ὥρας, τῶν μὲν ἡριανῶν, καὶ ἀκρὸς τῶν θέρων, καὶ ἀκρὸς τῶν χειμῶν,

quidem, ficcitates pluviosis (a) sunt salubriores, & minus lethales.

(a) Cels. L. II. 1. p. 42. l. 29.

16. Morbi autem, in pluviosis (a) quidem plerumque fiunt, & febres longæ, & alvi fluxiones, & putredines, ἰ & epileptici, & apoplectici, & anginae. In ficcitatibus (b) verò, tabidi, ophthalmiæ, arthritides, urinæ stillicidia, & dysenteriae.

(a) Cels. L. II. 1. p. 45. l. 7.

(b) Cels. L. II. 1. p. 45. l. 5.

17. Quotidianæ autem constitutiones, aquiloniæ quidem, (a) corpora compingunt, & robusta, (b) & facile mobilia, & benè colorata, & melius audientia faciunt, & alvos ficcant, & oculos mordent, & dolorem circa thoracem, si quis præexistat, majorem faciunt. Austrinae verò, (c) corpora dissolvunt, & humectant, & auditus graves, & capitis gravitates faciunt, & vertigines in oculis, ἰ & corporibus motum difficilem, & alvos humectant.

(b) Cels. L. I. 9. p. 32. l. 27.

(c) Cels. L. II. 1. p. 44. l. 27.

18. Secundum tempora autem, vere quidem, & pri-

ρε^Θ, οἱ παῖδες, (a) καὶ οἱ τε-
τέων ἐχόμενοι τῇσιν ἡλικίῃσιν,
ἀριστα τε διάγχι, καὶ ὑγιαί-
νουσιν μάλιστα. ἰ τῷ δὲ θέ-
ρε^Θ, καὶ τῷ φθινοπώρῃ μέ-
χρι μὲν τιν^Θ, οἱ γέροντες· τὸ
δὲ λοιπὸν τῷ φθινοπώρῃ, καὶ
τῷ χειμῶν^Θ, οἱ μέσοι τῇσιν
ἡλικίῃσιν.

1. Morb. Sac. XII. 1.

ιθ'. Νοσήματα δὲ πάντα
μὲν ἐν (a) πάσῃσι τῇσιν ὥρη-
σι γίνεται, ἰ μᾶλλον δ' ἐνια
καὶ ἐνίας αὐτέων καὶ γίνεται,
καὶ παροξύνεται.

Prænot. XXVII. 4.

1 Aph. III. 17.

κ'. Τῷ μὲν γὰρ (a) ἡρ^Θ,
τὰ μανικά, καὶ τὰ μελαγχολ-
ικά, ἰ καὶ τὰ ἐπιληπτικά,
2 καὶ αἵματ^Θ ῥύσιες, καὶ κυ-
νάγχαι, καὶ κόρυζαι, καὶ
βραγχοί, καὶ βῆχες, καὶ λέ-
πραι, καὶ λειχήνες, καὶ ἀλ-
φοὶ, καὶ (b) ἐξανθήσιες ἐλκώ-
δες πλεῖσαι, καὶ φύματα,
3 καὶ ἀρθρίκα.

1 Morb. Sac. XII. 5. 6. 7.

2 Nat. Human. XIII. 11.

3 Aph. VI. 55.

κά. Τῷ δὲ θέρε^Θ, ἐνιά τε
τετέων, καὶ πυρετοὶ ξυνεχέες,
1 καὶ καῦσοι, καὶ τριταῖοι πλεί-
στοι, καὶ τεταρταῖοι, καὶ (a)
ἐμετοὶ, καὶ διάρροιαί, καὶ ὀφ-
θαλμῖαι, καὶ ὠτῶν πόνοι, καὶ
3 ὀσμά.

mā æstāte, pueri, (a) & his
ætate proximi, optimè de-
gunt, & maxime fani sunt.
1 Æstāte verò, & autumnō
ad aliquam quidem partem,
senes. Reliquo autem au-
tumnō & hyeme, qui me-
dii sunt ætate.

(a) Celf. L. II. 1. p. 46. l. 9.

19. Morbi autem omnes
quidem (a) in omnibus tem-
poribus fiunt: 1 nonnulli
verò in quibusdam ipsorum
magis & fiunt, & exacer-
bantur.

(a) Celf. L. II. præf. p. 42. l. 3.

20. Nam vere (a) quidem,
infantiæ, & melancholiæ, &
1 epilepsiæ, 2 & sanguinis
fluxiones, & anginæ, &
gravedines, & raucedines,
& tusses, & lepræ, & impe-
tigines, & vitiliginis, & (b)
pustulæ ulcerosæ plurimæ,
& tubercula, 3 & articulo-
rum dolores.

(a) Celf. L. II. 1. p. 43. l. 20.

(b) Celf. L. V. 28. §. 15. p. 336.
l. 7.

21. Æstāte verò, & ho-
rum nonnulli, & febres con-
tinuæ, 1 & ardentes, & ter-
tianiæ plurimæ, & quartanæ,
& vomitus, & alvi fluxus,
& ophthalmiæ, & aurium
dolo-

φομάτων ἐλκώσιες, καὶ σηπε-
δόνες αἰδοίων, καὶ ἰδρώα.

Affection. XIII. 1. ad 5.

1 Vict. Acut. XXXIV. 2.

κβ'. Τῷ δὲ Φθινοπώρῃ, καὶ
τῶν Θερμῶν τὰ πολλὰ, ¹ καὶ
πυρετοὶ τεταρταῖοι, καὶ (a)
πλάνητες, ² καὶ σπλῆνες, καὶ
ὑδρωπες, ³ καὶ Φθίσιες, καὶ
τραυχερίαι, καὶ λειεντερίαι,
καὶ δυσεντερίαι, καὶ ἰσχιάδες,
καὶ κυνάγχαι, καὶ ἄσθματα,
καὶ εἰλεοί, καὶ ἐπιληψίαι, καὶ τὰ
μανικά, καὶ τὰ μελαγχολικά.

1 Nat. Human. XXIX. 2.

2 Int. Affect. XXXVII. 2.

κγ'. ¹ Τῷ δὲ (a) χειμῶνι, ,
πλευρίτιδες, περιπνευμονίαι,
λήθαργοι, κόρουσαι, βράγχοι,
βῆχες, ² πόνοι σηθεών, καὶ
πλευρέων, καὶ ὀσφύϊ, , καὶ
κεφαλαλγίαι, ἱλιγγοί, ³ ἀ-
ποπληξίαι.

1 Affection. VII. 3. 4.

2 Aph. VI. 5.

κδ'. Ἐν δὲ τῇσιν ἡλικίῃσι τοι-
άδε ξυμβαίνει. τοῖσι μὲν σμι-
κροῖσι (a) καὶ νεογνοῖσι παιδίοι-
σιν, ἄφθαι, ἔμετοι, Εἴχες,
ἀγρυπνίαι, φόβοι, ὀμφαλῶ
Φλεγμοναὶ, ὠτων ὑγρότητες.

(a) Celf. L. II. 1. p. 46. l. 16.

κε'. Πρὸς δὲ τὸ (a) ὀδοντο-
Φυεῖν προσάγασιν, ἔλων ὀδα-
ξισμοὶ, πυρετοὶ, ¹ σπασμοὶ,
διάρ-

dolores, & oris exulcerati-
ones, & pudendorum pu-
tredines, & sudamina.

(a) Celf. L. II. 1. p. 43. l. 33.

22. Autumno autem, &
multi ex æstivis, ¹ & febres
quartanæ, (a) & erroneæ, ²
& lienes, & hydropes, ³ &
tabes, & urinæ stillicidia, &
lienteriæ, & dysentericiæ, &
coxæ dolores, & anginæ, &
asthmata, & volvuli, & epi-
lepsiæ, & infaniciæ, & melan-
choliæ.

3 Aph. III. 10.

(a) Celf. L. II. 1. p. 44. l. 5.

23. ¹ Hyeme (a) verò,
pleuritides, peripneumo-
niæ, lethargi, gravedines,
raucedines, tusses, ² dolo-
res pectorum, & laterum, &
lumborum, & capitis dolo-
res, vertigines, ³ apoplexiæ.

3 Glandul. IX. 4. ad 8.

(a) Celf. L. II. 1. p. 44. l. 19.

24. In Ætatibus autem
talía eveniunt. Parvis qui-
dem (a) & recens natis pue-
ris, aphthæ, vomitus, tuf-
ses, vigiliæ, pavores, um-
bilici inflammationes, auri-
um humiditates.

Æginet. I. 10.

25. Ad deutionem verò
(a) accedentibus, gingiva-
rum pruritus, febres, ¹ con-

C 5

vul-

διάρροαι, καὶ μάλιστα, ὅταν ἀνάγωσι τὰς συνόδοντας, καὶ τοῖσι παχυτάτοις τῶν παιδίων, ² καὶ τοῖσι σκληρὰς τὰς κοιλίας ἔχουσι.

1 Aër. Aq. Loc. IV. 5.

Morb. Sac. XI. 1.

2 Aph. II. 53.

κς'. Πρεσβυτέροις δὲ γενομένοις, παρίσθμια, (a) σπονδύλῃ κατὰ τὸ ἰνὸν εἶσω ὤσιες, ἄσθματα, ¹ λιθιάσιες, ² ἑλμινθες στρογγύλαι, ἀσκαρίδες, ἀκροχορδόνες, ³ σατυριασμοὶ, (στραγγυρίαι,) χοιράδες, καὶ τὰλλα φύματα, μάλιστα δὲ τὰ προειρημένα.

1 Nat. Human. XXIV. 5.

Coac. III. 398.

IV. Morb. XXVIII. 1. 2.

κζ'. Τοῖσι δὲ ἐτι (a) πρεσβυτέροις, καὶ πρὸς τὴν ἡβὴν προσάγουσι, τετῶν τε τὰ πολλὰ, καὶ πυρετοὶ χρόνιοι μᾶλλον, καὶ ἐκ ῥινῶν αἵματ' ῥύσιες.

(a) Cels. II. 1. p. 46. l. 31.

κή. Τὰ δὲ πλεῖστα τοῖσι παιδίοις πάθει κρίνεται, τὰ μὲν, ἐν (a) τεσσαράκοντα ἡμέρησι, τὰ δὲ, ἐν ἑπτὰ μηνί, τὰ δὲ, ἐν ἑπτὰ ἔτεσι, τὰ δὲ, πρὸς τὴν ἡβὴν προσάγουσιν. ¹ ὅσα δ' ἂν διαμείνῃ τοῖσι παιδίοις, καὶ μὴ ἀπολυθῇ περὶ τὸ (b) ἡθάσκειν, ἢ τῇσι θήλεσι περὶ

vulSIONES, alvi profluvia, & maximè ubi caninos dentes producant, & iis qui inter pueros sunt crassissimi, ² & qui alvos duras habent.

(a) Cels. L. II. 1. p. 46. l. 20.

Æginet. I. 8.

26. Iis autem qui ætate sunt majores, (a) tonsillæ inflammatae, verticuli in occipitio introrsum extrusiones, asthmata, ¹ calculorum generationes, ² lumbrici rotundi, ascarides, verrucæ peniles, ³ satyriasmus, (stranguriæ,) strumæ, & alia tubercula, maximè verò supra dicta.

2 IV. Morb. XXVII. 9.

3 VII. Epid. LI. 16.

(a) Cels. L. II. 1. p. 46. l. 26.

27. Ætate vero adhuc (a) provectionibus, & ad pubertatem accedentibus, & multa ex illis, & febres diuturnæ magis, & ex naribus sanguinis fluxiones.

28. Plurimæ quidem affectiones pueris judicantur, aliæ (a) in quadraginta diebus: aliæ in septem mensibus: aliæ in septem annis: aliæ ipsis ad pubertatem accedentibus. ¹ Quæ verò pueris permanferint, neque solutæ fuerint circa (b) pubertatem,

περὶ τὰς τῶν καλαμηνίων ῥήξι-
ας, χρονίζειν εἰώθε.

¹ Aph. II. 45.

^{II} Prædict. XVI. 1. 3.

(a) Celf. L. II. 1. p. 46. l. 34.

κθ'. Τοῖσι δὲ νεηνίσκοισιν,
αἵμαλⓈ πύσιες, ¹ (a) φθί-
σιες, πύρετοι ὀξείες, ² ἐπιλη-
ψίαι, καὶ τὰλλα νῆσθήματα,
μάλιστα δὲ τὰ προειρημένα.

¹ Aph. V. 9.

VIII. 7.

Coac. III. 260.

λ'. Τοῖσι δὲ ὑπὲρ τὴν ἡλικί-
ην (a) ταύτην, ἄσθματα, ¹
πλευρίτιδες, περιπνευμονίαι,
λήθαργοι, φρενίτιδες, καῦσοι,
² διάρροιαὶ χρόνιαι, χολέραι,
δυσεντερίαι, λειέντεροιαι, αἰμορ-
ροΐδες.

¹ Coac. III. 395.

² Aër. Aq. Loc. IV. 7.

λά. Τοῖσι δὲ (a) πρεσβύτη-
σι, δύσπνοιαὶ, κατάρροι βηχῶ-
δες, ¹ τραγγαίαι, δυσχαίαι,
² ἀρθρων πόνοι, νεφρίτιδες,
ιλιγγοὶ, ἀποπληξίαι, καχε-
ξίαι, ξυσμοὶ τῷ σώματιⓈ ὅλα,
ἀγρυπνίαι, κοιλίης, καὶ ὀφ-
θαλμῶν, καὶ ῥινῶν ὑγρότητες,
ἀμβλυωπία, γλαυκῶσιες, βα-
ρυηχοίαι.

¹ Affection. XXIX. 10.

² Coac. III. 395.

tatem, aut foeminis circa
menstruorum eruptiones,
perseverare solent.

(b) Celf. L. II. 1. p. 47. l. 4.

Plin. XXVIII. c. 4. p. 689. l. 9.

29. Juvenibus autem, san-
guinis spuitiones, ¹ (a) tabes,
febres acutæ, ² epilepsiæ, &
alii morbi, maximè verò su-
pra nominati.

² Morb. Sac. XIII. 1.

(a) Celf. L. II. 1. p. 47. l. 9.

30. Ultra hanc ætatem ve-
rò (a) *progressis*, asthmata, ¹
pleuritides, peripneumonix,
lethargi, phrenitides, febres
ardentes, alvi profluvia diu-
turna, cholerae, dysenteriae,
lienteriae, hæmorrhoides.

VII. Epid. XL. 19.

(a) Celf. L. II. 1. p. 47. l. 11.

31. Senibus autem, (a)
spirandi difficultates, catar-
rhi tussiculosi, ¹ strangurix,
dysuria, ² articulorum do-
lores, nephritides, vertigi-
nes, apoplexiæ, mali corpo-
ris habitus, pruritus totius
corporis, vigiliae, alvi, & o-
culorum, & narium humidi-
tates, visus hebetudines, glau-
cedines, auditus gravitates.

(a) Celf. L. II. 1. p. 47. l. 15.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΦΟΡΙΣΜΩΝ

Τμήμα τέταρτον.

Α.

Τὰς κύσας Φαρμακεύειν,
 ἢ ὄργᾱ, τετράμηνα,
 καὶ ἄχρῃ ἐπτά μηνῶν ἥσσον
 δὲ ταύτας. ² τὰ δὲ νήπια, (a)
 καὶ πρεσβύτερα, εὐλαβέεσθαι
 χρή.

Aph. V. 29.

¹ Aph. I. 22.

² I. Morb. Mul. XLII. 8.

Β. Ἐν τῇσι Φαρμακείησι τοι-
 αῦτα ἄγειν ἐκ τῆς σώματος,
 ἢ ὁκοῖα καὶ αὐτόματα ἰόντα
 χρήσιμα· τὰ δ' ἐναντίως ἰόντα,
 παύειν.

¹ Aph. I. 2.

Γ. Ἦν μὲν, οἷα δεῖ καθαί-
 ρεσθαι, καθαίρωνται, ξυμφέ-
 ρει τε καὶ εὐφόρως φέρουσι· τὰ
 δὲ ἐναντία, δυσχερῶς.

Vid. Aph. I. 25.

Δ. Φαρμακεύειν, ἢ θέρει
 μὲν, (a) μᾶλλον τὰς ἄνω· ²
 χειμῶν δὲ, τὰς κάτω.

¹ V. Epid. XXV. 16. 17.

² Salub. Diet. V. 10.

Ε. Ὑπὸ κύνα, καὶ πρὸ κυ-
 νός, ἢ ἐργώδεες αἱ Φαρμα-
 κείαι.

Aër. Aq. Loc. XXX. 2. 5. 8.

Purgant. V. 8.

5. Τὰς

HIPPOCRATIS

APHORISMORUM

Sectio Quarta.

I.

PRægnantes purgandæ, &
 si materia turgeat, qua-
 drimestres, & usque ad sep-
 timum mensem: hæ verò
 minùs. ² Juniores autem,
 (a) & seniores fœtus, cautè
 vitare oportet.

(a) Celf. L. II. 10. p. 78. l. 5.

2. In purgationibus talia
 è corpore sunt ducenda, &
 qualia etiam sponte prode-
 untia utilia sunt: contrario
 autem modo prodeuntia, si-
 stenda.

3. Si quidem, qualia pur-
 gari oportet, purgentur,
 confert, & facilè ferunt:
 contraria verò, difficulter.

4. Purgandum, & æstate
 quidem, (a) magis superio-
 res ventres: ² Hyeme verò,
 inferiores.

(a) Celf. L. I. 3. p. 29. l. 21.

5. Sub cane, & ante ca-
 nem, & difficiles sunt pur-
 gationes.

¹ Aph. II. 37.

6. Gra-

ς'. Τὰς ἰσχνὰς, (a) καὶ εὐημέας, ἀνω Φαρμακεύειν, ὑποσελλομένους χειμῶνα.

II. Morb. XIII. 12.

ζ'. Τὰς δὲ δυσημέας, καὶ μέσως εὐσάρκους, κάτω, ὑποσελλομένους θερό.

II. Morb. XII. 35.

η'. Τὰς δὲ φθινώδεις, ὑποσελλομένους τὰς ἀνω (Φαρμακείας.)

Loc. in Hom. XXXV. 4.

θ'. Τὰς δὲ μελαγχολικὰς, ἀδροτέρως τὰς κάτω. τῷ αὐτῷ λογισμῷ τὰναντία προσθεῖς.

Aët. Aq. Loc. XI. 2.

ι'. Φαρμακεύειν ἐν τοῖσι λίην ὀξέσιν, ¹ ἢν ὀργᾶ, ² αὐθιμερόν· χρονίζειν γὰρ ἐν τοῖσι τοιούτοις, κακόν.

1 Aph. I. 22.

ια'. Ὅκόσοιςι σρόφοι, (a) καὶ περὶ τὸν ὀμφαλὸν πόντοι, καὶ ὀσφύος ἀλγῆμα, μὴ λυόμενον, μήτε ὑπὸ Φαρμακείης, μήτ' ἄλλως, ¹ ἐς ὕδρωπα ξηρόν ἰδρύνεται.

Coac. II. 279.

1 Coac. III. 286.

ιβ'. Ὅκόσοιςι κοιλίαι λειεντεριώδεις, χειμῶν Φαρμακεύειν ἀνω, κακόν.

ιγ'. Πρὸς τὰς ἐλλεβοράς, τοῖσι μὴ ῥηϊδίως ἀνω καθαιρομένοις, πρὸ τῆς πόσις προ-
ὑγραί-

6. Graciles, (a) & facile vomentes, sursum purgandi, vitantes hyemem.

(a) Cels. L. I. 3. p. 29. l. 23.

7. Difficulter autem vomentes, & mediocriter carnosī, deorsum, vitantes æstatem.

8. Tabidi verò, vitantes (purgationes) sursum.

Int. Affect. IV. 26.

XIII. 36.

9. Melancholicos autem, uberius deorsum purgabis. Eadem ratione contraria adhibens.

10. Purgandum in valde acutis, ¹ si turgeat materia, ² eadem die: morari enim in talibus, malum est.

2 V. Epid. XXV. 16. 17.

11. Quibus tormina, (a) & circa umbilicum dolores, & lumborum dolor, qui neque purgante, neque aliter solvitur, ¹ in hydropem sicum firmatur.

(a) Cels. L. II. 7. p. 59. l. 13.

12. Quibus alvi sunt lientericæ, eos hyeme sursum purgare, malum est.

13. Ad elleboros, qui non facile sursum purgantur, ¹ ante potionem corpora (a) præ-

ὑγραίνεν τὰ (α) σώματα, πλείονι τροφῇ, καὶ ἀναπαύσει.

Aph. I. 22.

II. 9.

VII. 70.

II. Diet. XXXVI. 18.

ad XXXVII.

Loc. in Hom. XL. 3.

Verat. uf. I. 1.

II. Morb. XIII. 10. ad 13.

ιδ'. Ἐπὴν πῆ τις ἐλλέβορον, πρὸς μὲν τὰς κινήσεις τῶν σωμάτων, μᾶλλον ἄγειν. πρὸς δὲ τὴν ὕπνους, καὶ μὴ κινήσεις, ἥσσουν. δηλοῖ δὲ καὶ ἡ ναυτιλία, ὅτι ἡ κίνησις τὰ σώματα ταράσσει.

Verat. uf. I. 2.

VI. Epid. V. 45.

ιε'. Ἐπὴν βάλῃ μᾶλλον ἄγειν τὸν ἐλλέβορον, κίνει τὸ σῶμα. ἐπὴν δὲ παῦσαι, ἡ ὕπνον ποιεῖ, καὶ μὴ κίνει.

Verat. uf. I. 4.

VI. Epid. V. 45.

Superfoet. XX. 1.

ισ'. Ἐλλέβορον ἐπικίνδυνον τοῖσι τὰς (α) σάρκας ὑγίαιας ἐχούσι ἡ σπασμὸν γὰρ ἐμποιεῖ.

Aph. II. 36. 37.

Verat. uf. I. 5.

ιζ'. Ἀπυρέτω ἐόντι, ἀποσιτίῃ, καὶ καρδιωγμὸς, ἡ καὶ σκοτότις, καὶ εἶμα (α) ἐκπικρόμενον, ἄνω φαρμακείης δεῖσθαι, σημαίνει.

Verat. uf. I. 10.

Affection. XIV. 12.

1 II. Morb. Mul. XXIV. 2. 3.

ιη'. Τὰ

præhumeſcenda, copioſiore alimento, & quiete.

Int. Affect. XXIII. 31.

XXIX. 41.

XLVII. 34.

1 Morb. Mul. XXV. 13. 14.

XXXI. 9.

Superfoet. XX. 1.

(α) Celf. L. II. 12. p. 86. l. 6. L.

II. 13. p. 87. l. 19.

14. Ubi biberit quis elleborum, ad motiones quidem corporum, magis ducit. Ad somnos verò, & quietem, minùs. Declarat autem etiam navigatio, quod 1 motus turbat corpora.

1 Aph. II. 51.

15. Quando vis magis ducere elleborum, moveto corpus. Quando verò cessare, 1 somnum facito, & non moveto.

1 Aph. V. 27.

VI. Epid. V. 45.

16. Elleborus periculofus est fanas (α) carnes habentibus: 1 convulsionem enim inducit.

1 Aph. V. 1.

(α) Celf. L. II. 13. p. 87. l. 14.

17. Non febricitanti, appetitus dejectus, & oris ventriculi morfus, 1 & tenebriosa vertigo, & os (α) amarescens, sursum purgante opus esse, indicat.

(α) Celf. L. I. 3. p. 29. l. 31.

18. Su-

ιγ'. Τὰ ὑπὲρ τῶν φρενῶν ὀδυ-
νήματα, ὁκόσα καθάρσι-
δεύονται, ἄνω φαρμακείης δεῖ-
σθαι, σημαίνει: ὁκόσα δὲ κά-
τω, κάτω.

Verat. uf. I. 10. 11.

ιδ'. Ὀκόσοι ἐν τῇσι φαρμα-
κοποσίῃσι μὴ διψῶσι καθαί-
ρόμενοι, ἔ παύονται, πρὶν ἢ
διψήσωσιν.

Verat. uf. I. 6.

κ'. Ἀπυρέτοισιν ἐῤσιν ἥν γε-
νηται εἰσρόφει, καὶ γενάτων
βάρει, καὶ ὀσφύϊ αἰλγῆμα,
κάτω φαρμακείης δεῖσθαι, ση-
μαίνει.

Verat. uf. I. 11.

κά. 1 Ὑποχωρήματα (a)
μέλανα, 2 ὁκόσον αἷμα μέλαν,
3 ἀπ' αὐτομάτης ἰόντα, καὶ
ξὺν πυρετῷ, καὶ ἄνευ πυρετοῦ,
κάκις. 4 καὶ, ὁκόσω ἂν
τὰ χρώματα ὑποχωρημάτων
πλεῖα πονηρότερα ἢ, μᾶλλον
κάκιον. ξὺν φαρμάκῳ δὲ, ἀ-
μεινον. 5 καὶ, ὁκόσω ἂν χρώ-
ματα πλεῖα, ἔ πονηρά.

1 Prænot. X. 6.

Coac. III. 36.

VII. 22. ad 26. 42.

2 Aph. IV. 23.

Coac. III. 1.

κβ'. Νεοσημάτων ὁκόσων ἀρ-
χομένων, ἥν χολή (a) μέλαινα
ἢ ἄνω, ἢ κάτω ἐπέλθῃ, θανά-
σιμον.

Coac. I. 100.

κγ'. Ὀκό-

18. Supra septum trans-
versum dolores, qui purga-
tione egent, sursum purgan-
te opus esse, indicant. Qui
verò infra, deorsum.

19. Qui in purgantium
potionibus non sitiunt dum
purgantur, non cessant,
priusquam sitiverint.

20. Non febricitantibus si
fiat tormen, & genuum gra-
vitas, & lumborum dolor,
deorsum purgante opus esse,
indicat.

21. 1 Dejectiones (a) ni-
græ, 2 qualis sanguis niger,
3 spontè prodeuntes, & cum
febre, & sine febre, pessimæ.
4 Et quantò colores dejecti-
onum plures fuerint pejo-
res, eò deterius: cum pur-
gante verò, melius. 5 Et,
quantò colores plures, non
mali sunt.

3 Aph. I. 2.

4 Coac. VI. 24.

5 Aph. II. 14.

(a) Cels. L. II. 8. p. 76. l. 19.

22. Morbis quibuscvis in-
cipientibus, si bilis atra vel
sursum, vel deorsum pro-
dierit, lethale.

(a) Cels. L. II. 6. p. 55. l. 33.

23. Qui.

κγ'. Οκόσοισιν ἐκ νεσημάτων (α) ὀξέων, ἢ ἐκ πολυχρονίων, ἢ ἐκ τραυμάτων, ἢ ἄλλως πῶς λεπθυνομένοις, χολὴ μέλαινα, ἢ ὀκοῖον αἷμα μέλαν, ἐπέλθῃ, τῇ ὑπεραίῃ ἀποθνήσκεισι.

I Aph. IV. 21.

κδ'. Δυσεντερίῃ, ἣν ἀπὸ χολῆς μελαίνης ἀρξῆται, θανάσιμον.

Coac. I. 100.

III. 192.

κε'. Αἷμα ἄνω μὲν, ὀκοῖον αὖν ἢ, κακόν. κάτω δὲ, ἀγαθόν, μέλαν ὑποχωρόν.

Aph. VII. 37.

κς'. Ἦν ὑπὸ δυσεντερίης ἐχομένῳ οἷον ἰ σάρκες ὑποχωρήσωσι, θανάσιμον.

I Aph. IV. 76.

κζ'. Οκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν αἱμορραγέει πλῆθ' ὀκοθενῶν, ἐν τῇσιν ἀναλήψει, τεττέοισιν αἱ κοιλίαι καθυγραίνονται.

κη'. Οκόσοισι (α) χολώδεα τὰ διαχωρήματα, κωφῶσι ἐπιγινομένης, παύεται καὶ ὀκοσοισι κωφώσις, χολωδέων ἐπιγινομένων, παύεται.

Aph. IV. 60.

Coac. II. 66. 103.

VI. 77.

23. Quibuscunque, ex morbis acutis, aut ex diuturnis, aut ex vulneribus, aut aliter quocunque modo extenuatis, bilis atra, vel qualis sanguis niger, prodierit, postridie moriuntur.

(a) Cels. L. II. 6. p. 55. l. 34.

24. Dysenteria, si ab atrabile inceperit, lethale.

V. Epid. X. 2.

(a) Cels. L. II. 8. p. 74. l. 1.

25. Sanguis sursum quidem, qualiscunque sit, malum. Deorsum vero, bonum, niger subtus secedens.

Coac. II. 254.

VI. 14.

26. Si à dysenteria detento velut carunculæ fecerint, lethale est.

27. Quibus per febres sanguinis copia undecunque eruperit, in refectionibus, his alvi humectantur.

Coac. I. 227.

III. 53.

28. Quibus (a) biliosæ sunt egestionēs, surditate superveniente, cessant. Et quibus surditas, biliosis supervenientibus, cessat.

(a) Cels. L. II. 8. p. 70. l. 20.

κθ'. θ-

29. Qui-

κθ'. Οκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν (a) ἐκταίοισιν ἔστι ῥίγηα γίνεται, δύσκριτα.

Coac. I. 23.

VII. Epid. XL. 20.

λ'. Οκόσοισι παροξυσμοὶ γίνονται, ἢν ἂν ὥρην ἀφ' ἧς ὁ πυρετός, ἐς τὴν αὐρίον τὴν αὐτὴν ὥρην ἢν λάβῃ, δύσκριτα.

Humor. III. 91.

λα'. Ἰ τοῖσι κοπώδεσιν (a) ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν, ἐς ἄρθρα, καὶ παρὰ τὰς γνάθους μάλιστα, αἱ ἀποσάσεις γίνονται.

Humor. III. 98.

IV. Epid. XVIII. 16. 17.

λβ'. Οκόσοισι δὲ ἀνισταμένοις ἐκ τῶν νέσων τί πονεῖ, ἐν ταῦθα αἱ ἀποσάσεις γίνονται.

Humor. III. 100.

λγ'. Ἀτὰρ, ἢν καὶ προπεπονηκός τι ἢ πρὸ τῆς νοσήειν, ἐν ταῦθα σηρίζει ἢ νέσῃ.

Loc. in Hom. XXXVI. 6.

Humor. III. 101.

VI. Epid. XXVIII. 2. 3.

λδ'. Ἢν ὑπὸ πυρετῷ ἐχομένῳ, οἰδήματι μὴ ἐόντι ἐν τῇ φάρυγγι, πνίξ ἐξαίφνης ἐπιγίγνηται, θανάσιμον.

Aph. IV. 35.

Prænot. XXIII. 3. 4.

λε'. Ἢν ὑπὸ πυρετῷ ἐχομένῳ ὁ τραχηλὸς ἐξαίφνης ἐπιτραφῇ, καὶ μόλις καταπίνειν δύνηται.

29. Quibus per febres sextâ die rigores fiunt, (a) difficulter judicantur.

(a) Cels. L. II. 4. p. 51. l. 11.

30. Quibus exacerbationes fiunt, quâcunque horâ dimiserit febris, postridiè eâdem horâ si corripuerit, difficulter judicantur.

31. I Lassatis per febres, (a) ad articulos, & circa maxillas maximè, abscessus fiunt.

I Aph. II. 5.

IV. 74.

(a) Cels. L. II. 7. p. 65. l. 8.

32. Quibus ex morbo re-furgentibus aliquid dolet, ibi abscessus fiunt.

33. Sed & si quid doluerit ante morbum, ibi se figit morbus.

VI. Epid. VII. 15. ad 19.

Viçt. Acut XLIV. 2. 3.

34. Si à febre detento, tumore in faucibus non existente, suffocatio ex improvise superveniat, lethale.

Coac. I. 90.

II. 201. 202. 221.

III. 96.

35. Si à febre detento col-lum derepentè inversum fuerit, & vix deglutire possit,

D

tumo-

δύνηται, οἰδήματα μὴ ἐόντα,
θανάσιμον.

Aph. IV. 34.

VII. 58.

λζ'. Ἰδρωῖτες πυρεταίνουσιν ἢν
ἀρξάνται, ἀγαθοὶ τριταῖοι,
καὶ πεμπταῖοι, καὶ ἑβδομαῖοι,
καὶ ἐνναῖοι, καὶ ἑνδεκαῖοι,
καὶ τεσσαρεσκαίδεκαῖοι, καὶ
ἐπικαίδεκαῖοι, καὶ μὴ καὶ
εἰκοσῇ, καὶ ἑξήκοντι καὶ εἰκοσῇ,
καὶ τριακοσῇ πρώτῃ, καὶ τρια-
κοσῇ τετάρτῃ. ἔτσι γὰρ οἱ ἰδρω-
ῖτες νόσους κρίνουσιν. ¹ οἱ δὲ μὴ
ἔτσι γινόμενοι, πόνον σημαίνου-
σι, καὶ μῆκος νόσου, καὶ ² ὑπο-
τροπιασμούς.

Aph. II. 24.

Judicat. I. 2.

IV. 13.

Prænot. V. I. 2. 3.

Coac. IV. 36.

λζ'. Οἱ ψυχροὶ (a) ἰδρωῖτες,
ἔστι μὲν ὅστις πυρετῶ γινόμενοι,
θάνατον. ἔστι πρῆυτέρω δὲ, μῆ-
κος νόσου σημαίνει.

Judicat. VI. 9. 10.

VIII. 1. 8.

Prænot. V. 4. 5.

λζ'. Καὶ ὅστις ἐν τῷ σώματι
ἰδρῶς, (a) ἐνταῦθα φράζει τὴν
νόσον.

Aph. II. 5.

λζ'. Καὶ ὅστις ἐν τῷ (a) σώ-
ματι θερμὸν, ἢ ψυχρὸν,
ἐνταῦθα ἡ νόσος.

Judicat. VIII. 3.

μ'. Καὶ

tumore non existente, le-
thale.

Coac. II. 221. ad 224.

III. 96.

(a) Cels. L. II. 6. p. 55. l. 17.

36. Sudores febricitanti-
bus si inceperint, boni sunt
die tertiâ, & quintâ, & sep-
timâ, & nonâ, & undeci-
mâ, & quartâ decimâ, &
septimâ decimâ, & vigesi-
mâ primâ, & vigesimâ sep-
timâ, & trigesimâ primâ,
& trigesimâ quartâ. Hi enim
sudores morbos judicant. ¹
Qui verò ita non fiunt, labo-
rem significant, & morbi lon-
gitudinem, ² & recidivas.

I. Epid. III. Æg. XIV. 7.

¹ Prænot. XXIV. 8.

Coac. I. 115.

² Aph. II. 12.

IV. 61.

37. Sudores frigidi, cum
acutâ quidem febre evenien-
tes, mortem: cum mitiore
verò, morbi longitudinem
significant.

Coac. IV. 40.

(a) Cels. L. II. 4. p. 51. l. 30. II.

5. p. 53. l. 17. II. 6. p. 56. l. 11.

38. Et quâ corporis par-
te inest sudor, ibi morbum
esse indicat.

(a) Cels. L. II. 2. p. 48. l. 19.

39. Et quâ corporis parte
(a) inest calor, aut frigus,
ibi morbus est.

(a) Cels. L. II. 2. p. 84. l. 15.

40. Et

μ'. Καὶ ὅκx ἐν ὅλw τῷ σώ-
ματι μεταβολαί, καὶ ἦν τὸ
σῶμα. (a) καταψύχῃται, ἢ αὖ-
θις θερμαίνεται, ἢ χρῶμα ἑτε-
ρον ἐξ ἑτέρw γίγνεται, μῆκx
νῆσx σημαίνει.

Aph. VII. 60.

Humor. III. 22. 53.

Judicat. VIII. 4.

μά. 1 Ἰδρῶς πολὺς ἐξ ὕπνw
ἀνευ φανερῆς αἰτίας γινόμενx,
τὸ σῶμα σημαίνει ὅτι πλεῖονι
τροφῇ χρεέται. 2 ἦν δὲ τροφῇ
μὴ λαμβάνοντι τῷτο γίγνεται,
σημαίνει ὅτι κενῶσιx δέεται.

Aph. VII. 61.

1 Coac. IV. 36.

μβ'. Ἰδρῶς πολὺς, ψυχρὸς
ἢ θερμὸς, αἰεὶ ῥέων, ὁ μὲν
ψυχρὸς μείζw, ὁ δὲ θερμὸς ἐ-
λάσσω νῆσx σημαίνει.

Aph. VII. 61.

Judication. VIII. 9.

μγ'. Οἱ πυρετοὶ, (a) ὁκόσοι
μὴ διαλείποντες διὰ τρίτης ἰαυ-
ρότεροι γίνονται, μᾶλλον ἐπι-
κίνδυνοι· ὅτw δ' ἂν τρόπw (b)
διαλείπωσι, σημαίνει ὅτι ἀκίν-
δυνοι.

Aph. VII. 62.

Coac. I. 166.

I. Epid. III. 16.

III. Epid. III. 109.

VII. Epid. XL. 19.

40. Et ubi in toto corpo-
re mutationes, & si corpus
perfrigeretur, aut rursus ca-
lescat, (a) aut color alius ex
alio fiat, morbi longitudinem
significat.

I. Prædict. VI. 4.

Coac. I. 77. 177.

(a) Celf. L. II. 5. p. 53. l. 20.

41. 1 Sudor multus à som-
no citra causam manifestam
factus, corpus uberiori ali-
mento uti significat. 2 Si ve-
rò cibum non capienti hoc
fiat, evacuatione indigere
significat.

V. Epid. XXV. 15.

2 Aph. II. 8.

42. Sudor multus, frigi-
dus aut calidus, semper flu-
ens, frigidus quidem majo-
rem, calidus verò minorem,
morbum significat.

Coac. I. 21.

1. Morb. XXII. 35. ad XXIII.

43. Febres, (a) quæcun-
que non intermittentes ter-
tiâ die vehementiores fiunt,
magis periculosa: quocun-
que autem modo intermit-
tant, (b) quod sine periculo
sint significat.

Vict. Acut. III. 3.

(a) Celf. L. II. 4. p. 51. l. 33.

(b) Celf. L. II. 3. p. 49. l. 34.

L. III. 12. p. 141. l. 6.

μδ'. Οκόσοισι πυρετοὶ μακροί, (a) τῆτέοισι φύματα ἐς τὰ ἄρθρα, ἢ πόνοι ἐγγίνονται.

Aph. VII. 63.

Humor. III. 98.

Prænot. XXIV. 9. 10. 11.

μέ. Οκόσοισι φύματα ἐς τὰ ἄρθρα, ἢ πόνοι ἐκ πυρετῶν μακρῶν γίνονται, ἔτοι σιτίοισι πλείοσι χρέονται.

Aph. VII. 64.

μς'. Ἦν ῥίγος ἐπιπίπτῃ πυρετῶ μὴ διαλείποντι, (a) ἤδη ἀσθενεῖ ὄντι, θανάσιμον.

Coac. I. 15.

μζ. Αἱ ἀποχρέμψεις αἱ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι μὴ διαλείπουσιν αἱ πελιδναί, 1 καὶ αἱ ματώδεις, καὶ δυσώδεις, καὶ χολώδεις, πᾶσαι κακαί. ἀποχωρεῖσαι δὲ καλῶς, ἀγαθαί. 2 καὶ κατὰ τὰς διαχωρήσεις, καὶ κατὰ τὰ ἔρα. 3 ἢν δὲ μὴ τι τῶν συμφερότων ἐκκρίνηται διὰ τῶν τόπων τῶν κακῶν.

Aph. VII. 69.

Coac. II. 161.

1 Coac. III. 241.

μῃ. Ἐν τοῖσι μὴ διαλείπονσι πυρετοῖσιν, 1 ἢν τὰ μὲν ἔξω (a) ψυχρὰ ᾖ, τὰ δὲ ἔνδον καίηται, καὶ δίψην ἔχῃ, θανάσιμον.

Aph. VII. 72.

Prænot. VIII. 11.

XIV. 12. 13.

XV. 6. ad 10.

Coac. I. 165.

III. 345.

I. Morb. XXVII. 15.

μθ'. Ἐν

44. Quibus febres longæ, (a) his tubercula ad articulos, aut dolores fiunt.

II. Prædict. X. 7.

Coac. I. 168. 169.

(a) Cels. L. II. 7. p. 64. l. 2.

45. Quibus tubercula ad articulos, aut dolores ex febribus longis fiunt, hi pluribus utuntur cibis.

46. Si rigor incidat febri non intermittenti, (a) debili jam existenti ægro, lethale.

(a) Cels. L. II. 6. p. 55. l. 19.

47. Excreationes in febribus non intermittentibus lividæ, 1 & cruentæ, & graveolentes, & biliosæ, omnes malæ sunt. At probè fecedentes, bonæ. 2 Et eadem ratio est quoad alvi ejectiones, & quoad urinas. 3 Si verò nihil ex conducantibus excernatur per hæc loca, malum.

2 Prænot. XV. 10.

3 Aph. I. 25.

48. In non intermittentibus febribus, 1 si externa quidem frigida sint, (a) interna verò urantur, & sitim habeant, lethale.

Affection. XI. 5.

1 Aph. VII. 1. 26.

II. Morb. XVI. 12.

XXXVII. 1. ad 5.

(a) Cels. L. II. 4. p. 51. l. 25. II. 6. p. 55. l. 21. II. 14. p. 90. l. 22.

49. In

μθ'. Ἐν μὴ διαλείποντι πυρετῷ, ἢν χεῖλ (a) ἢ ὀφθαλμός, ἢ ῥίς διασραφῇ, ἢν μὴ βλέπη, ἢν μὴ ἀκὴ, ἢδὴ ἀθενέ (a) εὐνί (a) τῷ σάμαί (a), ὅ, τι ἂν τετέων γένηται, ἐγγὺς ὁ θάναί (a).

Aph. VII. 73.

Prænot. III. 3.

ν'. Ὄκx ἂν ἐν πυρετῷ μὴ διαλείποντι (a) δύσπνοια γένηται, καὶ παραφροσύνη, θανάσιμον.

Judication. VIII. 17.

Prænot. IV. 20.

νά. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἀποσήματα, (a) μὴ λυόμενα πρὸς τὰς πρώτας κρίσις, μῆν (a) νόσx σημαίνει.

(a) Celf. L. II. 5. p. 53. l. 22.

νβ'. Ὀκόσοι ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν, ἢ ἐν τῇσιν ἀλλήσιν ἀρρώσῃσι, κατὰ προαίρεσιν δακρύουσιν, ἔδὲν ἄτοπον. (a) Ὀκόσοι δὲ μὴ κατὰ προαίρεσιν, ἀτοπώτερον.

Aph. VIII. 2.

Prænot. II. 18. ad 21.

IV. Epid. XXVII. 12.

VI. Epid. I. 42.

νγ'. Ὀκόσοισι δὲ ἐπὶ τῶν ὀδόντων (a) ἐν τοῖσι πυρετοῖσι περιγλίχρα γίνεται, ἰχυρότεροι γίγνονται οἱ πυρετοί.

Coac. II. 153.

IV. Epid. XXVII. 13.

49. In febre non intermittente, (a) si labium, aut supercilium, aut oculus, aut nasus pervertatur, si non videat, si non audiat, corpore jam debili existente, quicquid horum fiat, in propinquo mors est.

Coac. I. 104.

(a) Celf. L. II. 6. p. 54. l. 24.

50. Ubi in febre non intermittente (a) difficultas spirandi, & delirium fit, lethale.

Prænot. XIV. 9.

XV. 3.

51. In febribus abscessus, (a) qui non solvuntur ad primas judicationes, morbi longitudinem significant.

52. Quicunque in febribus, aut in aliis infirmitatibus, ex proposito (i. e. ob causam) lachrymantur, nihil inconueniens. (a) Qui verò non ex proposito, magis inconueniens.

1 I. Epid. II. 176.

VI. Epid. VIII. 34.

(a) Celf. L. II. 4. p. 51. l. 15.

53. Quibus in febre ad dentes viscosa (a) circumnascuntur, bis febres fiunt vehementiores.

(a) Celf. L. II. 4. p. 51. l. 15.

νδ'. Οκόσοισιν ἐπὶ πολὺ βῆ-
χες (α) ξηραὶ, βραχέα ἐρεθίζ-
σαι, ἐν πυρετοῖσι καυσώδεσιν,
ὃ πάνυ τοὶ διψώδεες εἰσίν.

VI. Epid. II. 43.

νέ. Οἱ ἐπὶ βελῶσι πυρετοί,
πάντες κακοί, πλὴν τῶν (α)
ἐφημέρων.

II. Epid. III. 60.

νς'. Ἰ Πυρέσσοντι ἰδρῶς ἐπι-
γενόμεν⊙, μὴ (α) ἐκλείπον-
τ⊙ τῷ πυρετῷ, κακόν. μηκύ-
νει γὰρ ἢ νῆσ⊙, 2 καὶ ὑγρα-
σίην πλείω σημαίνει.

Judication VIII. 6.

Coac. IV. 36.

II. Morb. XXXVI. 12.

νζ'. Ὑπὸ σπασμῷ, ἢ τετά-
νῃ (α) ἐνοχλημένῳ, πυρετὸς ἐ-
πιγενόμεν⊙ λύει τὸ νῆσημα.

Aph. II. 26.

V. 5. 70.

Loc in Hom. XLVIII. 6.

Judication. XII. 10.

Coac. I. 231.

III. 80. 84.

νη'. Ὑπὸ καύσῃ (α) ἐχομέ-
νῳ, ἐπιγενόμενῃ ῥίγε⊙, λύ-
σις (γίνειαι.)

Judication. XI. 9. 16.

Coac. I. 188.

νθ'. Ἰ Τριταῖ⊙ ἀκριβὲς
κρίνεται ἐν ἑπτὰ περὶ ὁδοῖσι τὸ
μακρότατον.

Judication. IV. 10.

Coac. I. 212.

I. Epid. III. 26.

54. Quibus diu tusses sic-
cæ, paulum irritantes, in fe-
bribus ardentibus, non ad-
modum siticulosi sunt.

(a) Cels. L. III. 7. p. 135. l. 32.

55. In bubonibus febres,
omnes malæ, præter (a) e-
phemeras.

(a) Cels. L. II. 3. p. 49. l. 34.

56. Ἰ Febricitanti sudor
supervenienti, febre (a) non
remittente, malum. Prolon-
gatur enim morbus, 2 &
copiosiore humiditatem
inducat.

1 I. Prædict. VII. 8.

2 Aph. VII. 61.

(a) Cels. L. II. 5. p. 53. l. 19.

57. A convulsione aut te-
tano (a) detento, febris su-
pervenienti solvit morbum.

San. tuend. ad Demet. 10.

I. Morb. VI. 13. 14.

(a) Cels. L. II. 1. p. 45. l. 1. 2.

3. L. II. 8. p. 70. l. 6.

58. A febre ardente de-
tento, (a) rigore superveni-
ente, solutio (fit.)

(a) Cels. L. II. 8. p. 70. l. 16.

59. Ἰ Tertianæ exquisitæ
in septem ad summum cir-
cuitibus judicatur.

II. Epid. III. 82.

1 Prænot. XXV. 11.

ξ'. Ὀκόσοισιν ἂν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὰ ὠτα (α) κωφωθῇ, αἷμα ἐκ ῥινῶν ῥυέν, ἢ κοιλίη ἐκταραχθεῖσα, λύει τὸ νόσημα.

Aph. IV. 28.

Judicat. XI. 11. 12. 13.

Coac. II. 66. 99. 100.

ξά. Πυρέσσοντι, ἣν μὴ ἐν πέντε ἡμέρησιν (α) ἀφῇ ὁ πυρετός, ὑποπροπιάζειν εἴωθεν.

Humor. III. 91.

Judication. IX. 11.

Prænot. XXIV. 8.

Coac. I. 115. 210.

I. Epid. III. 40.

ξβ'. Ὀκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἵκτεροι (α) ἐπιγίγνονται πρὸ τῶν ἐπὶ αἵ ἡμερῶν, κακόν. (ἣν μὴ ξυνδόσεις ὑγρῶν κατὰ τὴν κοιλίην γένωνται.)

Judicat. III. 5. 18. 20.

Coac. I. 172.

I. Morb. VI. 2.

Vict. Acut. LIV. 3. 4.

ξγ'. Ὀκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι καθ' ἡμέρην ῥίγεια γίνονται, καθ' ἡμέρην οἱ πυρετοὶ λύονται.

ξδ'. Ὀκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τῇ (α) ἐβδόμῃ, ἢ τῇ ἐνάτῃ, ἢ τῇ ἐνδεκάτῃ, ἢ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἵκτεροι ἐπιγίγνονται, ἀγαθόν. ἢ μὴ τὸ δεξιόν

60. Quibus in febre aures obsurduerint, (a) his sanguis è naribus effluens, aut alvus exturbata, morbum solvit.

Coac. II. 103.

VI. 77. 78.

I Coac. II. 71.

(a) Celf. L. II. 8. p. 70. l. 18.

61. Febricitanti, nisi in diebus imparibus dimiserit febris, reverti solet.

II. Epid. V. 30.

VI. 18.

IV. Morb. XIX. 10. 11.

XX. 8. 12. 15. 16.

(a) Celf. L. III. 4. p. 121. l. 23.

62. Quibus in febre morbus regius (a) supervenit ante septimum diem, malum est. (Nisi confluxus humorum per alvum fiant.)

(a) Celf. L. II. 4. p. 52. l. 7. L.

III. 24. p. 175. l. 9.

Hippocrat. III. Epidem. Sect. I.

Aegr. II. 13. 16.

63. Quibus, in febribus quotidie rigores fiunt, quotidie febres solvuntur.

Judicat. XI. 16.

64. Quibus in febre septimâ, aut nonâ, (a) aut undecimâ, aut quartâ decimâ morbus regius supervenit, bonum est: nisi dextrum hypo-

δεξιὸν ὑποχόνδριον σκληρὸν ἢ
ἢν δὲ μὴ, ἐκ ἀγαθόν.

Judicat. III. 5. 18. 20.

IV. 11.

Coac. I. 173.

I. Epid. II. 120.

ξέ. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι περὶ
τὴν κοιλίην καῦμα ἰσχυρόν, καὶ
καρδιωγμός, κακόν.

ξς'. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖ-
σιν ὀξέσιν, (a) οἱ σπασμοί,
καὶ οἱ περὶ τὰ σπλάγχνα πό-
νοι ἰσχυροί, κακόν.

Coac. II. 207.

I Aph. II. 26.

ξζ'. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν οἱ
ἐκ τῶν ὕπνων (a) φόβοι, ἢ σπασ-
μοί, κακόν.

Aph. II. 1.

ξη. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὸ
πνεῦμα προσκόπτον, κακόν. (a)
σπασμὸν γὰρ σημαίνει.

Vict. Acut. XXI. 21.

I. Morb. Mul. V. 7.

ξθ'. Οὐόσοισιν ὄρα παχέα,
θρομβώδεα, ὀλίγα, ἐκ ἀπυ-
ρέτοις, πλῆθος ἐπελθὼν ἐκ
τρεῶν λεπτόν, ὠφελεῖ μά-
λιστα δὲ τὰ τοιαῦτα ἔρχεται,
οἷσιν ἐξ ἀρχῆς, ἢ διὰ ταχέων,
ὑπόσασιν ἰσχεῖ.

Coac. V. 80. 81.

ο. Οὐόσοισι δὲ ἐν πυρετοῖσι
τὰ ὄρα ἀνατεταραγμένα, οἷον
ὑπόζυγιον, τρεῶσι κεφα-
λαλ-

hypochondrium durum sit:
alioqui, non bonum.

I. Morb. VI. 2.

I Aph. VI. 42.

(a) Cels. L. III. 24. p. 175. l. 7.

65. In febris circa ven-
trem æstus vehemens, & o-
ris ventriculi dolor, malum.

66. In febris acutis, (a)
(a) convulsiones, & circa vi-
scera dolores vehementes,
malum.

(a) Cels. L. II. 4. p. 52. l. 11.

67. In febris, ex som-
nis (a) pavores, aut convul-
siones, malum.

(a) Cels. L. II. 4. p. 52. l. 12.

68. In febris spiritus of-
fendens, malum. (a) Con-
vulsionem enim significat.

(a) Cels. L. II. 7. p. 64. l. 4.

69. Quibus urinæ crassæ,
grumosæ, paucæ, non sine
febre, copia ex his succe-
dens tenuis, juvat. Tales au-
tem maximè prodeunt, qui-
bus ab initio, aut brevi,
subsidentiam continent.

70. Quibus autem in fe-
bre urinæ conturbatæ, qua-
lis jumentorum, his capitis dolo-

λαλγίαι ἢ πάρεσιν, ἢ παρέ-
σονται.

Coac. V. 46.

οά. Ὅσοοις ἐδομαῖα κρή-
νεται, τετέοισιν ἐπινέφελον ἔ-
χει τὸ ἔρον τῇ τετάρτῃ ἐρυ-
θρον, ἰ καὶ τὰλλα κατὰ λό-
γον.

Judicat. VI. 2.

IX. 8.

οβ. Ὅσοοισιν ἔρα διαφα-
νέα, (a) λευκά, πονηρά. μά-
λισα δὲ ἐν τοῖσιν φρενιτικοῖσιν
ἐπιφαίνεται.

I. Præd. I. 5.

II. 6.

ογ. ἰ Ὅσοοισιν ὑποχόνδρια
μετέωρα (a) διαβορροῖζοντα,
ὅσφύῳ ἀλγίμαλῳ ἐπιγενο-
μέναι, αἱ κοιλίαι τετέοισι κα-
θυγραίνονται ἢ μὴ φύσαι
καταρράγέωσιν, ἢ ἔρα πλῆ-
θῳ ἐπέλθῃ. ἐν πυρετοῖσι δὲ
ταῦτα.

Coac. II. 240. 241. 257.

Prænot. X. 14.

1 Aph. V. 64.

οδ. ἰ Ὅσοοισιν ἐλπίς ἐς
ἄρθρα ἀφίσταται, ῥύεται τῆς
ἀποσάσις ἔρον πολὺ, καὶ
(a) παχὺ, καὶ λευκὸν γιγνώ-
μενον, οἷον ἐν τοῖσι κοπώδεσι
πυρετοῖσι τεταρταίοισιν ἄρχε-
ται ἐνίοισι γίγνεσθαι. ἢ δὲ καὶ
ἐκ τῶν ῥινῶν αἱμορραγήσῃ, καὶ
πάνυ ταχὺ λύεται.

Humor. XI. 13. ad 16.

Judicat. X. 4. ad 7.

VI. Epid. IV. 3. ad 6.

dolores aut adfunt, aut ade-
runt.

VII. Epid. LIV. 5. 6. 10. 11.

71. Quibus morbi septimâ
die judicantur, iis nubecu-
lam rubram urina die quartâ
continet, ἰ & alia secun-
dum rationem.

Coac. I. 213. V. 5. 82.

1 Aph. I. 12.

72. Quibus urinæ pellu-
cidæ, (a) albæ, malæ. Maxi-
mè autem in phreniticis ob-
servantur.

Coac. V. 25. 26.

(b) Celf. L. II. 4. p. 52. l. 25.

73. ἰ Quibus hypochon-
dria elevata (a) sunt murmu-
rantia, dolore lumborum
superveniente, his alvi hu-
meantur: nisi flatus erupe-
rint, aut urinæ copia pro-
dierit. In febris autem
hæc.

Sal. Diæt V. 10.

(b) Celf. L. II. 3. pag. 50. l. 20.

74. ἰ Quibus spes est ab-
cessum fore ad articulos, eos
abscessu liberat urina multa,
& crassa, & (a) alba reddita,
qualis in febris, cum lassitu-
dine, quartâ die quibusdam
fieri incipit. Si verò etiam
ex naribus sanguis eruperit,
brevis admodum solvit.

1 Prænot. XI. 17.

II. Prædict. X. 7.

(a) Celf. L. II. 7. p. 60. l. 21.

οέ. ἢν

D 5

75. Si

οέ. Ἦν (a) αἷμα, ἢ (b) πύον ἔρρη, τῶν νεφρῶν, ἢ τῆς κύστις ἐλκῶσιν σημαίνει.

Aph. IV. 78. 81.

Int. Affect. XVI. 4. 5.

I Nat. Human. XXVI. 4.

οζ'. Οκόσοισιν ἐν τῷ ἔρω παχεῖ ἐόντι, ἢ σαρκία (a) μικρά, ἢ ὥσπερ τρίχες ξυνεζέρονται, τῷ τέτοιον ἀπὸ τῶν νεφρῶν ἐκκρίνεται.

Nat. Human. XXVI. 5.

I Aph IV. 26.

οζ'. Οκόσοισιν ἐν τῷ ἔρω παχεῖ ἐόντι, πιτυρώδεα ξυνεζέρεται, τῷ τέτοιον ἢ κύστις ψωρία.

Nat. Human. XXVI. 6.

οή. ἢ Οκόσοι ἀπὸ ταυτομάτης αἷμα (a) ἔρρεσι, τῷ τέτοιον ἀπὸ τῶν νεφρῶν φλεβίς ῥῆξιν σημαίνει.

Aph. IV. 75.

Nat. Human. XXVI. 4.

οθ'. ἢ Οκόσοισιν ἐν τῷ ἔρω ψαμμώδεα (a) ὑφίσταται, τῷ τέτοιον ἢ κύστις λιθία.

IV. Morb. XXIX. 13. ad XXX.

Int. Affect. XV. 10. 11.

πα'. Ἦν αἷμα ἔρρη, καὶ θρόμβος, καὶ (a) τραγγαρίην ἔχη, καὶ ὀδύνη ἐμπίπῃ ἐς τὸ ὑπογάστριον, καὶ ἐς τὸ περι-
ναϊον,

75. Si (a) quis sanguinem, ἢ aut (b) pus mingat, renum, aut vesicæ exulcerationem significat.

Prænot. XIX. 11.

(a) Celf. L. II. 7. p. 60. l. 28.

(b) Genit. II. 8.

76. Quibus in urinâ crassa existente, ἢ carunculæ (a) parvæ, aut veluti pili unâ exeunt, his de renibus excernuntur.

Cap. Vuln. II. 4.

(a) Celf. L. II. 7. p. 60. l. 30.

77. Quibus in urinâ crassa existente, furfuracea simul minguntur, iis vesica scabie laborat.

Prænot. XI. 8. 10.

78. ἢ Qui spontè sanguinem mingunt, (a) his à renibus venæ ruptionem significat.

I Int. Affect. XVI. 4.

(a) Celf. L. II. 7. p. 60. l. 27.

33. p. 61. l. 7.

79. ἢ Quibus in urinâ arenosa (a) subsident, illis vesica calculo laborat.

I Nat. hum. XXVI. 1.

(a) Celf. L. I. 7. p. 61. l. 16.

80. Si quis sanguinem mingat, & grumos, & (a) urinæ stillicidium habeat, & dolor incidat ad imum ventrem,

γαιον, τὰ περὶ τὴν κύστιν πο-
νέει,

Aph. VII. 39.

πα'. Ἦν αἷμα, καὶ πῦον
ἔρη, καὶ λεπίδας, καὶ ὀσμὴ
(a) βαρεὴ ἢ, τῆς κύστις ἐλ-
κωσιν σημαίνει.

Aph. IV. 75.

παβ'. Οὐκ ὅσοισιν ἐν τῇ ἔρη-
θρῃ φῦμα (a) φύεται, τετέοι-
σι, διαπυήσαντες καὶ ἐκρο-
γέντος, λύσις.

Aphor. VII. 57.

Coac. III. 311. 312.

παγ'. Οὐρησις νύκτωρ πολλὴ
γιγνομένη, σμικρὴν τὴν ὑπο-
χώρησιν σημαίνει.

II. Diat. XL. 10, ad 17.

ventrem, & interfemineum,
partes circa vesicam labo-
rant.

(a) Cels. L. II. 7. p. 61. l. 15.

81. Si quis sanguinem, &
pus mingat, & squamas,
& odor gravis sit, (a) ve-
sicæ exulcerationem signi-
ficat.

(a) Cels. L. II. 7. p. 60. l. 31.

82. Quibus in urinariâ
fistulâ tuberculum (a) nasci-
tur, his, suppurato eo & per-
rupto, solutio fit.

(a) Cels. L. II. 8. p. 70. l. 22.

83. Mictio noctu multa
contingens, parvam dejecti-
onem significat.

IV. Morb. VII. 4.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΦΟΡΙΣΜΩΝ

Τμήμα πέμπτον.

Α.

Σπασμός ἐξ (α) ἐλλεβορά, θανάσιμον.

Aph. VII. 25.
Coac. IV. 24.

β'. Ἐπὶ τρώματι (α) σπασμός ἐπιγενόμενος, θανάσιμον.

Coac. III. 81. 382.

γ'. Αἷματι πολλῷ ῥυέν, (α) σπασμός, ἢ λυγμός ἐπιγενόμενος, κακόν.

Aph. VII. 9.
Coac. III. 57.

δ'. Ἐπὶ ὑπερκαθάρσει (α) σπασμός, ἢ λυγμός ἐπιγενόμενος, κακόν.

Aph. VII. 41.
Nat. human. IX. 7.
Loc. in Hom. XLV. 1.

ε'. Ἢν μεθύων ἐξαίφνης ἀφωτός τις γένηται, (α) σπασθεὶς ἀποθνήσκει, ἢν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ, ἢ ἐς τὴν ὥρην ἐλθάν, καθ' ἣν αἱ κραιπάλαι λύονται, φθέγγηται.

II. Morb. IV. 16.
XXII. 2. 3. 4.

HIPPOCRATIS

APHORISMORUM

Sectio Quinta.

I.

Convulsio ex (a) elleboro, lethale.

(a) Celf. L. II. 6. p. 55. l. 25.

2. Vulneri convulsio (a) superveniens, lethale.

Cap. Vulner. XXV. 5.
& XXVI. 3. 4.

(a) Celf. L. V. 26. §. 26. p. 296. l. 8.

3. Sanguine multo effuso, (a) convulsio, aut singultus superveniens, malum.

(a) Celf. L. II. 8. p. 76. l. 12.

4. Purgationi immodicæ (a) convulsio, aut singultus superveniens, malum.

Coac. IV. 22. 25.
Verat. uf. l. 8.

(a) Celf. L. II. 8. p. 76. l. 14.

5. Si quis ebrius ex improviso mutus fiat, (a) convulsus moritur, nisi febris corripuerit, aut ubi ad horam, quâ crapulæ solvuntur, pervenit, locutus fuerit.

(a) Celf. L. II. 6. p. 55. l. 27.

5'. Οκόσοι ὑπὸ (α) τετάνη
ἀλίσκομαι, ἐν τέσσαρσιν ἡμέ-
ρησιν ἀπόλλυνται. ἢν δὲ ταύ-
τας διαφύγωσιν, ὑγιέες γί-
νονται.

Indicat. VIII. 19.

III. Morb. XIII. 11.

ζ. 1 Τὰ ἐπιληπτικά (α) ὁ-
κόσοισι πρὸ τῆς ἥβης γίνεσθαι,
μετάσασιν ἴσχει. 2 ὁκόσοισι δὲ
πέντε καὶ ἑκοσιν ἐτέων γίνε-
ται, τεττέοισι τὰ πολλὰ ξυνα-
ποθνήσκει.

VI. Epid. VIII. 96.

1 Aph. II. 45.

2 Aph. II. 39.

II. Præd. XVI. 15. 16.

η. Οκόσοι πλευριτικοὶ γενό-
μενοι ἐκ ἀνακαταίρονται ἐν
τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρησι, τε-
τέοισιν ἐς ἐμπύημα μετίστα-
ται.

Aph. V. 15.

Loc. in Hom. XXVII. 4.

Coac. III. 131. 132. 171.

VII. Epid. XLVII. 16.

I. Morb. III. 29.

X. 12.

XI. 6. ad 11.

θ'. Φθίσις γίνεσθαι μάλιστα
ἡλικίῃσι τῆσιν ἀπὸ ὀκτῶκαϊδε-
κα (α) ἐτέων μέχρι πέντε καὶ
τρίηκοντα.

Aph. III. 29.

VIII. 7.

ι. Οκόσοισι κυνάγχην δια-
φεύγωσιν, ἐς τὸν (α) πνεύμονα
τρέ-

6. Qui à tetano (a) cor-
ripiuntur, in quatuor diebus
pereunt.. Si verò hos effu-
gerint, fani fiunt.

(a) Celf. L. II. 1. p. 45. l. 3. L.
IV. 3. p. 193. l. 30.

7. 1 Quibus epilepsiæ (a)
ante pubertatem contingunt,
mutationem habent. 2 Qui-
bus verò accidunt viginti
quinque annos natis, his ple-
rumque commoriuntur.

II. Prædict. XVI. 2. 3.

Morb. Sac. XIII. 1. 5.

(a) Celf. L. II. 8. p. 73. l. 13.

L. III. 23. p. 172. l. 17. L. II. 2.

p. 47. l. 2. L. II. 8. p. 68. l. 26.

8. Qui pleuritici facti,
non repurgantur supernè in
quatuordecim diebus, his
in suppurationem converti-
tur.

I. Morb. XXIII. 15. 16.

XXIV. 10.

III. Morb. XVI. 30.

Affection. VIII. 19. 29.

IX. 13.

Int. Affect. I. 26.

Vict. Acut. VII. 1. 2.

9. Tabes maximè fit æta-
tibus, ab anno octavo de-
cimo (a) usque ad quintum
trigesimum.

Coac. III. 260.

(a) Celf. L. III. 22. p. 169. l. 24.

10. Quibus anginam ef-
fugientibus, (a) ad pulmo-
nem

τρέπεται, ἐν ἑπτὰ ἡμέρησιν ἀποθνήσκουσιν. ἢν δὲ ταύτας διαφύγωσιν, ἔμπυοι γίνονται.

Prænot. XXIII. 15.

Coac. III. 100. 101. 105. 106.

ΙΑ. Τοῖσιν ὑπὸ τῶν φθισίων ἐνοχλῶμένοισιν, ἢν τὸ πτύσμα, ὅπερ ἀν' ἀποθνήσκωσι, βαρὺ (α) ὅζῃ ἐπὶ τῆς ἀνθρακῆς ἐπιχέομενον, καὶ αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέωσι, θανατῶδες.

Coac. III. 213. 252.

II. Morb. XLVI. 15. ad 20.

LV. 20. ad 23.

ΙΒ'. Οὐκ ὅσοισιν ἀν' φθισίων αἱ τρίχες (α) ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέωσιν, ἔτοι, διαρροίης (β) ἐπιγενομένης, ἀποθνήσκουσιν.

Aph. V. 14.

VII. 78.

Coac. III. 244. 255.

ΙΓ'. Οὐκ ὅσοι αἷμα ἀφρῶδες ἀναπύουσι, τετέοισιν ἐκ τῆς πλεύμονος (α) ἢ τοιαύτη ἀναγωγή γίνεσθαι.

Coac. III. 216. 250. 251. 273.

II. Morb. LI. 4.

(α) Celf. L. II. 7. p. 61. l. 31.

ΙΔ'. Ὡς τὸ φθισίον ἐχομένην διάρροια (α) ἐπιγενομένη, θανατῶδες.

Aph. V. 12.

VI. 17.

VII. 78.

Coac. III. 244. 256.

I. Morb. VI. 5.

X. 36. 39.

nem vertitur, in septem diebus moriuntur. Si verò hos effugerint, suppurati fiunt.

II. Morb. XXVII. 15. ad 19.

(α) Celf. L. II. 6. p. 64. l. 6.

11. A tabe vexatis, si sputum, quod extuffiunt, prunis superfusum graviter oleat, (α) & capilli de capite defluant, lethale.

Affection. VIII. 19.

(α) Celf. L. II. 8. p. 71. l. 1. L.

III. 22. p. 168. l. 4.

12. Quibus tabe laborantibus capilli (α) de capite defluunt, hi, alvi fluxu superveniente, moriuntur.

I. Morb. X. 36.

II. Morb. XLVI. 19.

(α) Celf. L. II. 8. p. 71. l. 33.

(β) Celf. L. II. 8. p. 72. l. 3.

13. Qui sanguinem spumofum exspuunt, (α) his ex pulmone talis rejectio fit.

Alex. Trall. VII. 1.

Aretæus de sign. Morb. Acut. l.

2. c. 2.

14. A tabe detento alvi profluvium (α) superveniens, lethale.

I. Morb. XI. 41.

XIV. 10.

(α) Celf. L. II. 8. p. 72. l. 2. L.

III. 22. p. 171. l. 30.

Aretæus de Morb. Diuturn. l. 1.

8. in fine.

ΙΕ. Οὐκ ὅ-

15. Qui

14. Ὀκόσοι ἐκ πλευρίτιδος ἔμπτου γίγνονται, ἣν ἀνακαθαρθῶσιν ἐν (a) τεσσαρακονταῖς ἡμέρησιν, ἀφ' ἧς ἂν ἡ ρῆξις γένηται, παύονται· ἣν δὲ μὴ, ἐς φθίσιν μεθίστανται.

Aph. V. 8.

VI. 16.

Loc. in Hom. XXV. 10.

Coac. III. 141. 171. 209. 215.

VII. Epid. XLVII. 16. 17.

15. Τὸ θερμὸν βλάπτει ταῦτα τοῖσι πλεονάκεις χρεόμενοισι· (a) σαρκῶν ἐκδήλυνσιν, νέρων ἀκράτειαν, γνώμης νάρκωσιν, (b) αἱμορραγίας, (c) λεπτοθυμίας· ταῦτα, οἷσι θάνατος.

Humid. uf. III. 2. 3.

1 Offic. Medic. VIII. 14.

Articul. LVII. 3.

2 Aph. I. 23.

(a) Celf. L. I. 9. p. 40. l. 6. L.

I. 3. p. 28. l. 22.

16. Τὸ δὲ (a) ψυχρὸν, σπασμὸς, τετάνος, μελασμός, καὶ ῥίγες πυρετώδεις.

Aph. V. 20.

Humid. uf. III. 4.

IV. 5.

17. Τὸ ψυχρὸν, (a) πολέμιον ὀστέοισιν, ὀδόντι, νέρωι, ἐγκεφάλῳ, νωτιαίῳ μυελῶ· τὸ δὲ θερμὸν, ὠφέλιμον.

Humid. uf. IV. 1. 4.

18. Ὀκόσα κατέψυκται, ἐκ-

15. Qui ex pleuritide suppurati fiunt, si intra quadraginta dies, (a) ex quo ruptio fuerit facta, repurgentur superne, liberantur: si verò minus, ad tabem transeunt.

I. Morb. X. 15. 17. 20.

II. Morb. LV. 23.

III. Morb. XVI. 35.

(a) Celf. L. II. 7. p. 62. l. 15. L.

II. 8. p. 66. l. 34.

16. Calidum, eo frequenter utentibus, has affert noxas: (a) carnis effoeminatorem, nervorum impotentiam, mentis torporem, (b) sanguinis eruptiones, (c) animi deliquia: hæc, quibus mors.

(b) Celf. L. II. 1. p. 44. l. 33.

Vitruvius de Architect. I. 4.

Aretæus de curat. Morb. Acut.

II. 2.

17. Frigidum (a) autem, convulsiones, tetanos, nigrores, & rigores febiles.

Fractur. XXXVII. 6.

Articul. LXXIV. 10.

(a) Celf. L. II. 1. p. 45. l. 1.

18. Frigidum, (a) inimicum ossibus, dentibus, nervis, cerebro, spinali medullæ: calidum verò, utile.

(a) Celf. L. I. 9. p. 39. l. 20.

19. Quæ perfrigerata sunt, ex-

ἐκθερμαίνειν δέ, ¹ πλὴν ὅ-
κόσα αἰμορροαγέει, ἢ μέλ-
λαι.

Aph. II. 22.
V. 23.

κ'. Ἐλκεσι τὸ μὲν ψυχρὸν
δαικνωδές, (a) δέρμα περισκλη-
ρύνει, ὀδύνην ἀνεκπύητον ποιέ-
ει, μελασμός, ῥίγεια πυρετώ-
δεα, σπασμός, καὶ τετάνος.

Aph. V. 17.
Humid. uf. III. 4.
IV. 5.
XI. 15.

κά. Ἔστι δέ, ὅκx ἐπὶ τετά-
νω ¹ ἀνευ ἔλκε[⊙], (a) νέω εὐ-
σάρκω, θέρε[⊙] μέσx, ² ψυ-
χρὸ πολλὰ κατὰχυσις ἐπα-
νάκλησιν θέρμης ποιέεται. θέρ-
μη δὲ ταῦτα ῥύεται.

Humid. uf. XI. 16.
¹ Aph. V. 25.

κβ'. ¹ Τὸ θερμὸν ἐκπυητι-
κόν, ἐκ ἐπὶ παντὶ ἔλκει, μέ-
γιστον σημεῖον ἐς ἀσφαλεῖν. ²
δέρμα μαλάσσει, ἰχναίνει,
ἀνώδυον, ῥιγέων, ³ σπασ-
μῶν, τετάνων παρηγορικόν.
τὴν δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ καρηθα-
ρίην λύει. πλεῖστον δὲ διαφέρει
ὁσέων κατὰγμασι. ⁴ μάλιστα
δὲ τοῖσιν ἐψιλωμένοισι. τετάνων
δὲ μάλιστα, τοῖσιν ἐν κεφαλῇ
ἔλκεα ἔχουσι καὶ ὅκόσα ὑπὸ
ψύξ[⊙] θνήσκει, ἢ ἐλκεῖται.

καὶ

excalefacere oportet, ¹ præ-
terquàm quæ sanguinem
profundunt, aut sunt profu-
sura.

Humid. uf. I. 21.
¹ Humid. uf. XI. 28.

20, Ulceribus frigidum
quidem mordax, (a) cutem
obdurat, dolorem non sup-
purantem facit, nigrores, ri-
gores febriles, convulsiones,
& tetanos.

Fractur. XXXVII. 6.
Articul. LXXIV. 10.
(a) Celf. L. I. 9. p. 39. l. 24.

21. Est verò, ubi in teta-
no ¹ sine ulcere, (a) juveni
benè carnosò, æstate medià,
² frigida multæ affusio, ca-
loris revocationem facit. Ca-
lor autem hæc solvit.

² III. Morb. XIV. 17. ad XV.
(a) Celf. L. I. 9. p. 39. l. 26.

22. ¹ Calidum suppurato-
rium, non in omni ulcere,
maximum signum ad securi-
tatem: ² cutem emollit, atte-
nuat, dolores sedat, rigores,
³ convulsiones, tetanos miti-
gat: capitis verò gravitatem
solvit. Plurimum autem con-
fert ossium fracturis: ⁴ maxi-
mè verò denudatis: ex his
quidem maximè, qui in ca-
pite ulcera habent: & quæ à
frigore moriuntur, aut ulce-
rantur: & herpetibus exe-
denti-

καὶ ἔρπησιν ἐοθιομένοισιν, ἔδρη,
 ὡς αἰδοῖω, ὑσέρη, κύσει. τυχέ-
 οισι τὸ μὲν θερμὸν φίλον καὶ
 κρῖνον· τὸ δὲ ψυχρὸν πολέμιον
 καὶ κτείνον.

Humid. uf. XI. 18. ad 28.

1. Humid. uf. XI. 10.

Ulcer. V. 1.

2. Humid. uf. I. 10.

κγ'. Ἐν τυχέοισι δὲ δεῖ τῷ
 ψυχρῷ χρεῖσθαι, ἐκόθεν αἰ-
 μορραγέει, ἢ μέλλει, μὴ ἐπ'
 αὐτὰ, ἀλλὰ περὶ αὐτὰ, ἐ-
 κόθεν ἐπιπύρεϊ. καὶ ὀκόσαι
 φλεγμοναί, ἢ ἐπιφλογίσμα-
 τα ἐς τὸ ἐρυθρὸν (α) καὶ ὑφαι-
 μον ῥέποντα νεαρῷ αἵματι, ἐ-
 πὶ ταῦτα· ἐπεὶ τάγε παλαιὰ
 μελαίνει· καὶ ἐρυσίπελας τὸ μὴ
 ἐλκόμενον (ὠφελεῖ) ἐπεὶ τό-
 γε ἐλκόμενον βλάπτει.

1. Aph. V. 10.

(α) Cels. L. I. 9. p. 39. l. 32.

κδ'. Τὰ ψυχρὰ, οἷον χιῶν,
 κρύσταλλα, ἢ τῷ σῆθει πο-
 λέμια, 2 (α) βηχέων κινητικὰ,
 αἰμορροϊκὰ.

1. Humid. uf. IV. 8.

V. 16.

2. VI. Epid. III. 22.

κε'. Τὰ δὲ ἐν (α) ἄρθροισιν
 οἰδήματα καὶ ἀλγήματα ἄτερ
 ἔλκε, καὶ ποδαγρικὰ, ἢ
 καὶ σπάσματα, τυχέων τὰ πλεί-
 ον τὸ ψυχρὸν πολλὸν καταχε-
 ομε-

dentibus, fedi, & pudendo,
 utero, vesicæ. His calidum
 quidem amicum & decreto-
 rium: frigidum verò inimi-
 cum & occidens.

3. Humid. uf. I. 19.

1. Morb. VI. 14.

4. Humid. uf. V. 13.

5. Humid. uf. VI. 2. 3.

23. In his autem frigi-
 do uti oportet, unde san-
 guis erumpit, aut eruptu-
 rus est: non super ipsa, sed
 circa hæc, unde influit. Et
 quæcunque inflammationes,
 (α) aut flammæ ardores ad ru-
 brum & sanguineum colo-
 rem vergentes novo sangui-
 ne, super ipsos: nam inve-
 teratos nigrefacit: erysipelas
 etiam non exulceratum (ju-
 vat:) quoniam exulceratum
 lædit.

24. Frigida, velut nix,
 glacies, ἢ pectori inimica, (α)
 2 tussēs movent, sanguinis
 eruptiones, ac catarrhos in-
 ducunt.

(α) Cels. L. I. 9. p. 39. l. 21.

25. Tumores autem in
 (α) articulis, & dolores abs-
 que ulcere, & podagricos,
 ἢ & convulsiones, horum
 plurima, frigida multa affu-

E

fa

όμενον ῥηίζει τε καὶ ἰσχυαίνει ,
καὶ ὀδύνην λύει. νάρκη γὰρ με-
τρίῃ ὀδύνησ λυτική.

Humid. uf. X. 14. 15.

I Aph. V. 21.

κς'. Ἰδὼρ τὸ ταχέως θερ-
μαινόμενον, (a) καὶ ταχέως
ψυχόμενον, κρφότατον.

Aër. Aq. Loc. XVII. 1.

II. Epid. II. 29.

κς'. Οὐκ ὅσοισι δὲ πίνειν ὀρέξ-
εσ (a) νύκτωρ, τοῖσι πάνυ διψᾷ-
σιν, ἣν ἐπικραμένηθῶσιν, ἀγα-
θόν.

VI. Epid. IV. 42.

κή. Γυναικείων ἀγωγὸν ἢ ἐν
ἀρώμασι πυρίῃ· πολλαχῶς δὲ
καὶ ἐς ἄλλα χρησίμη ἀν' ἦν,
εἰ μὴ καρδιαίας ἐνεποίει.

Natur. Mul. XIX. 161. ad 187.

κς'. Τὰς κυήσας φαρμα-
κεύειν, ἣν ὀργᾶ, τετράμηνα,
καὶ ἀχρι ἐπ' αὐτὰ μηνῶν ἥσσαν
δὲ ταύτας. τὰ δὲ νήπια, καὶ
πρεσβύτερα, (a) εὐλαβέεσθαι
χρή.

Aph. IV. 1.

λ'. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχέσθαι
ὑπὸ τινος τῶν ἰσχυῶν (a) νε-
σημάτων ληφθῆναι, θανάσι-
μον.

Aph. V. 43. 51.

I. Morb. III. 9.

λά. Γυνὴ ἐν γαστρὶ ἐχέσθαι
φλεβοκολληθεῖσα (a) ἐκλιτρώ-
σκει.

sa & levat, & attenuat, &
dolorem solvit. Torpor enim
modicus doloris solvendi
vim habet.

(a) Cels. L. I. 9. p. 39. l. 31.

26. Aqua, quæ citò cale-
fit, (a) & citò refrigeratur,
levissima.

(a) Cels. L. II. 18. p. 100. l. 11.

27. Quibus autem biben-
di appetentiæ (a) noctu, iis
valdè sitientibus, si obdor-
mierint, bonum.

(a) Cels. L. I. 8. p. 38. l. 22.

28. Suffitus aromatum
muliebria ducit. Sæpius au-
tem etiam ad alia utilis esset,
nisi capitis gravitates indu-
ceret.

29. Prægnantes purgan-
dæ, si turgeat materia, qua-
drimestres, & usque ad septi-
mum mensem: hæ verò mi-
nùs. Juniores autem, & se-
niiores fetus, (a) cautè vitare
oportet.

(a) Cels. L. II. 6. p. 55. l. 30.

30. Mulierem in utero
gerentem ab acuto (a) ali-
quo morbo corripí, lethale.

(a) Cels. L. II. 6. p. 55. l. 30.

Hippocr. I. Epidem. Sect. II. 141.

de Natur. Puer. XII. 19.

31. Mulier in utero ge-
rens sectâ venâ (a) abortit.

&

σκεῖ καὶ μᾶλλον, εἰ μείζον εἴη
τὸ ἐμβρυον.

(a) Celf. L. II. 10. p. 77. l. 20.

λβ'. Γυναικὶ αἷμα (a) ἐμεί-
σθῃ, τῶν κατὰ μηνίαν παγόντων,
λύσις γίνεται.

I. Morb. VI. 11.

λγ'. Γυναικὶ τῶν κατὰ μηνίαν
ἐκλειπόντων, αἷμα (a) ἐκ τῶν
βινῶν ῥυῆναι, ἀγαθόν.

Virgin. Morb. III. 2.

λδ'. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχέ-
σθῃ ἢ καὶ κοιλίῃ (a) πολλὰ ῥυῆ,
κίνδυνος ἐκτραῦσαι.

II. Prædict. XXX. 14.

Coac. III. 416.

λε'. Γυναικὶ ὑπὸ ὑπερικῶν
ἐνοχλησμένη, ἢ δυσκολεσθῇ, πλαρ-
μὸς (a) ἐπιγενόμενος, ἀγαθόν.

Aph. V. 49.

Prænot. XII. 11.

Coac. III. 175.

λς'. Γυναικὶ τὰ κατὰ μηνίαν
ἀχροα, καὶ μὴ κατὰ τὰ αὐ-
τὰ αἰεὶ γιγνομένα, καθάρ-
σις δεικνύει σημαίνει.

Verat. uf. I. 11. 60.

Natur. Mul. X. 3. 13.

λζ'. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχέ-
σθῃ, ἢ οἱ μαρτοὶ (a) ἐξ αἰφνης
ἰχνοὶ γένωνται, ἐκτιτρώσκει.

Aph. V. 53.

II. Epid. I. 42.

& magis, si major fuerit
foetus.

32. Mulieri sanguinem (a)
evomenti, menstruis erum-
pentibus, solutio fit.

(a) Celf. L. II. 8. p. 69. l. 28.

L. IV. 4. §. 5. p. 202. l. 31.

33. Mulieri, menstruis de-
ficientibus, ἐ (a) naribus san-
guinem fluere, bonum.

(a) Celf. L. II. 8. p. 69. l. 30.

Hipp. Epid. I. Sect. II. 138. 139.

34. Mulieri in utero ge-
renti si alvus (a) multum flu-
xerit, periculum ne abortiat.

I. Morb. Mul. XXXVII. 5.

XLI. 3. 6.

(a) Celf. L. II. 7. p. 61. l. 33.

35. Mulieri ab uterinâ pas-
sione vexatæ, aut difficulter
parienti, (a) sternutatio su-
pervenienti, bonum.

Morb. Mul. XCIII. 1. 6. 7.

(a) Celf. L. II. 8. p. 69. l. 33.

36. Mulieri menses deco-
lores, neque secundum ea-
dem (tempus & modum) sem-
per prodeuntes, purgatione
opus esse significant.

37. Mulieri in utero ge-
renti, si mammæ ex impro-
viso graciles fiant, abortit.

I. Morb. Mul. XLIV. 1. 2. 3.

(a) Celf. L. II. 8. p. 76. l. 6.

E 2

38. Mu-

λγ. Γυ-

λγ. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχέ-
σῃ, ἢν ὁ ἕτερος μαλῶς ἰσχνὸς
γένηται δίδυμα ἐχέσῃ, θά-
τερον ἐκπιτρώσκει καὶ, ἢν
μὲν ὁ δεξιὸς ἰσχνὸς γένηται, τὸ
ἄρσεν. ἢν δὲ ὁ ἀριστερὸς, τὸ
θῆλυ.

Aph. V. 48.

λδ. Ἦν γυνὴ μὴ κύσσα,
μηδὲ τετοκυῖα, γάλα (α) ἔ-
χῃ, ταύτῃ τὰ καταμήνια ἐκ-
λέλοιπε.

II. Prædict. XXXV. 5.

μ. Γυναῖξιν ὁκόσησιν ἐς τὰς
τρίθῃς αἷμα (α) συσρέφεται,
μανὴν σημαίνει.

II. Epid. VI. 62.

μα. Γυναῖκα ἢν θέλης εἰ-
δέναι εἰ κύει, ἐπὴν καθεύδειν
μέλλῃ, (ἀδείπνω ἐσθ) με-
λίκρατον διδόναι πιεῖν. κῆν μὲν
σρόφον ἔχῃ περὶ τὴν γαστέρα,
κύει ἢν δὲ μὴ, ὁ κύει.

Aph. V. 61.

Steril. VI. 6. 7. 8. 11.

μβ. Γυνὴ ἔγκυ , εἰ μὲν
ἄρρεν κύει, εὐχρως ἐστίν ἢν
δὲ θῆλυ, δύχρως.

Steril. VII. 1.

μγ. Ἦν γυναῖκα κύσῃ ἐρυ-
σίπελας ἐν τῇ ὑσέρῃ γένηται,
θανατῶδες.

Aph. V. 30.

I. Morb. III. 9.

38. Mulieri in utero ge-
renti, si altera mamma gra-
cilis fiat gemellos gestanti,
alterutrum abortit. Et, si
quidem dextra gracilis fiat,
marem: si verò sinistra, foe-
minam.

39. Si mulier, quæ nec
prægnans est, nec peperit,
(a) lac habeat, ei menstrua
defecerunt.

(a) Cels. L. II. 8. p. 76. l. 8.

40. Mulieribus quibus in
mammis sanguis (a) con-
vertitur, infaniam significat.

(a) Cels. L. II. 7. p. 63. l. 34.

41. Mulierem si velis co-
gnoscere, an prægnans sit,
ubi dormitura est, (incœ-
nata) aquam mulsam biben-
dam dato. Et siquidem tor-
men habeat circa ventrem,
prægnans est: si verò mi-
nus, prægnans non est.

42. Mulier prægnans, si
quidem marem gestat, be-
nè colorata est: si verò foe-
minam, malè colorata.

43. Si mulieri prægnan-
ti erysipelas in utero fiat,
lethale.

Natur. Mul. XII. 17. 27.

II. Morb. Mul. LVIII. 12. 29.

μδ. Ὀκό-

44. Quæ

μδ'. Ὀκόσαι παρὰ φύσιν
λεπταὶ εἶσαι ἐν γαστρὶ ἔχου-
σιν, ἐκλιτρώσκουσι, πρὶν ἢ πα-
χυθῆναι.

Natur. Mul. XIX. 1. 3.

II. Morb. Mul. LXII. 20.

μέ. Ὀκόσαι δὲ μετρίως τὸ
σῶμα ἔχουσαι ἐκλιτρώσκουσι
δίμηνα καὶ τρίμηνα ἄτερ προ-
φάσι. Φανερῆς, ταύτησιν
αἱ κοτυληδόνες μύξης μεσαὶ εἴ-
σι, καὶ ἔδύνανται κρατεῖν ὑπὸ
τῆ βάρους τὸ ἔμβρυον, ἀλλ' αἱ
πορρήγνυνται.

Natur. Mul. XXVII. 1. ad 5.

I. Morb. Mul. LXXXIV. 1, 2, 3.

μς'. Ὀκόσαι παρὰ φύ-
σιν παχεῖαι (a) εἶσαι μὴ ξυλ-
λαμβάνουσιν τῇ ἐν γαστρὶ, ταύ-
τησι τὸ ἐπίπλοον τὸ σῶμα τῶν
ὑστερῶν ἀποπιέζει, καὶ, πρὶν ἢ
λεπτυνθῆναι, ἔκυσιν.

Aër. Aq. Loc. IX. 12.

II. Prædict. XXXIII. 2.

Natur. Mul. XIX. 4. 5. 7.

Aristotel. de Gener. Animal. I.

18.

μς'. Ἦν ὑτέρη ἐν τῷ ἰσχίῳ
ἐγκειμένη διαπύση, ἀνάγκη
ἐμμοτον γενέσθαι.

Natur. Mul. VI. 5.

I. Morb. Mul. XCI. 32.

μή. Ἐμβρυα, τὰ μὲν ἄρσεναι
ἐν τοῖσι δεξιόισι, τὰ δὲ θήλειαι
ἐν τοῖσιν ἀριστεροῖσι μάλλον.

Aph. V. 38.

II. Prædict. XXXIV. 10. 11.

μδ'. Ἐς

44. Quæ præter naturam
tenuēs existentes in utero
gerunt, abortiunt, prius-
quam crassescant.

Steril. XXII. 1. 3.

45. Quæ verò medio-
criter corpus habentes abor-
tiunt bimestres & trimestres
sine causâ manifestâ, his u-
teri acetabula muco plena
sunt, & non possunt conti-
nere foetum præ gravitate,
sed abrumpuntur.

I. I. Morb. Mul. XII. 4.

46. Quæ præter natu-
ram crassæ (a) existentes non
conciipiunt in utero, his o-
mentum os uteri compri-
mit, & priusquam attenu-
entur, prægnantes non fiunt.

Steril. X. 7.

XV. 11. ad 14.

Superfoet. XVIII. 1.

I. Superfoet. IX. 4.

47. Si uterus coxæ in-
cumbens suppuratus fuerit,
necesse est medicamenta in
linteo carpto applicari.

II. Morb. Mul. XXIX. 5.

I. Natur. Mul. VIII. 1.

48. Foetus, mares quidem
in dextris, foeminæ verò in
sinistris magis.

II. Epid. VI. 32.

Superfoet. XVIII. 10. 11. 12.

E 3

49. Ut

μθ'. Ἐς ὑτέρων ἐκπύωσις
πληστικὸν ἐπιτιφθεῖς, ἐπιλαμ-
βάνειν τὰς μυκτῆρας, καὶ τὸ σό-
μα.

Aph. V. 35.

Coac. III. 175.

Prænot. XIII. 11.

ν'. Γυναικὶ τὰ καταμήνια ἢ
βῆλη ἐπισχέειν, σικυὴν ὡς με-
γίστην πρὸς τῆς (α) τιθῆς πρὸς-
βάλλει.

II. Epid. VI. 33.

II. Morb. Mul. I. 4. 11. 17.

να'. Ὀκόσαι ἐν γαστρὶ ἔχου-
σι, τῶν τῶν τὸ σῶμα τῶν ὑπε-
ρώων συμμέμυκεν.

Aph. V. 54.

Octimeft. IV. 5. 6. 7.

νβ'. Ἦν γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐ-
χούσῃ γάλα (α) πολὺ ἐκ τῶν
μαζῶν ῥυῖ, ἀσθενὲς τὸ ἐμβρυον
σημαίνει. ἢν δὲ σπέρει οἱ μαστοὶ
ἔωσιν, ὑγιεινότερον τὸ ἐμβρυον
σημαίνει.

II. Epid. VI. 35. 36.

νγ'. Ὀκόσαι διαφθεῖρειν μέλ-
λουσι τὰ ἐμβρυα, ταύτησιν οἱ
τιθῆοι ἰσχνοὶ γίνονται. ἢν δὲ πά-
λιν σκληροὶ γένωνται, ὀδύνη ἐ-
σται, ἢ ἐν τοῖσι τιθῆοισιν, ἢ ἐν
τοῖσιν ἰσχνίοισιν, ἢ ἐν τοῖσιν ὀφ-
θαλμοῖσιν, ἢ ἐν τοῖσι γνασσι,
καὶ ὁ διαφθεῖρσιν.

Aph. V. 37.

νδ'. Ὀκόσησι τὸ σῶμα τῶν

ὑπε-

49. Ut secundæ excidant,
sternutatorio indito, nares
& os apprehendere oportet.

II. Epid. V. 42.

I. Morb. Mul. LXXVI. 6. 7.

XCIII. 1. 6. 7.

II. Morb. Mul. XLIII. 6. 7.

50. Mulieri menstrua si
velis cohibere, cucurbitam
quam maximam ad (α) mam-
mas appone.

(α) Cels. L. II. 11. p. 83. l. 24.

L. IV. 20. p. 234. l. 1.

51. Quæ in utero gerunt,
harum os uteri clausum est.

Superfoet. II. 1. 2. 3.

XIX. 1.

52. Mulieri in utero ge-
renti, si multum (α) lactis ex
mammis fluxerit, infirmum
foetum significat. Si verò so-
lidæ fuerint mammae, fanio-
rem foetum significat.

(α) Cels. L. II. 7. p. 62. l. 1.

53. Quæ perdituræ sunt
foetus, his mammae graciles
fiunt. Si verò rursus duræ fi-
ant, dolor erit, aut in mam-
mis, aut in coxis, aut in o-
culis, aut in genibus, &
non perdunt.

II. Epid. II. 42.

I. Morb. Mul. XLIV. 1. 2. 3.

54. Quibus os uteri du-
rum

ὑπερῶν σκληρόν ἐστι, ταύτησιν ἀνάγκη τὸ σῶμα τῶν ὑπερῶν 2 ζυμμεῖν.

Aph. V. 51.

Natur. Mul. XXXI. 10.

II. Morb. Mul. XXIII. 11.

XLV. 11. 12.

XLVI. 1. 2.

XLVII. 1.

νέ. 1. Οἰκῶσαι ἐν γαστρὶ ἔχουσαι ὑπὸ πυρετῶν λαμβάνονται, καὶ ἰσχυρῶς ἰσχυαίνονται, ἀνευ προφασίᾳ φανερῆς, τί κλισι χαλεπῶς καὶ ἐπικινδύνως, ἢ ἐκλιτρώσκησαι κινδυνεύσιν.

Aph. V. 30. 43.

Coac. III. 408.

νς'. Ἐπὶ ῥόῳ γυναικείῳ σπασμὸς καὶ λειποθυμία ἢ ἐπιγένηται, κακόν.

Aph. V. 3.

Coac. III. 424.

νζ'. 1. Καταμηνίαν γινομένων πλειόνων, νῆσοι ζυμβαίνουσι 2 καὶ μὴ (α) γινομένων, ἀπὸ τῆς ὑτέρης γίνονται νῆσοι.

1. Natur. Mul. XIII. 5.

XXXIX. 1. 2. 5. 6.

XL. 2. 5. 6.

I. Morb. Mul. XIV. 1. 12.

II. Morb. Mul. III.

V.

VI. &c.

2. Natur. Puer. VI. 14.

XIII. 1.

νη'. 1. Ἐπὶ ἀρχῇ φλεγμαίνοντι, καὶ ἐπὶ ὑτέρῃ φλεγμαίνοντι,

rum est, his necesse est os uteri 2 clausum esse.

II. Morb. Mul. XLIX. 1. 2.

L. 1. 2.

1 Natur. Mul. XIX. 9.

2 I. Morb. Mul. XXIV. 2.

LXVIII. 5.

II. Morb. Mul. XVIII. 24.

L. 13.

55. 1. Quæcunque in utero gerentes à febris corripiuntur, & vehementer attenuantur absque manifestâ occasione, difficulter & periculose pariunt, aut abortientes periclitantur,

1 Aph. II. 28.

56. Si fluxui muliebri convulsio & animi deliquium superveniat, malum.

II. Morb. Mul. XIII. 7. 9.

57. 1. Mensibus copiosis prodeuntibus, morbi contingunt: 2 & non (α) prodeuntibus, ab utero fiunt morbi.

Virg. Morb. II. 5. ad 14.

Natur. Mul. XVIII. 1. ad 5.

1 Morb. Mul. III. 1.

X. 1. ad 5.

Superfœt. XXIV. 1.

(α) Cels. L. II. 7. p. 59. l. 29.

Hippocr. de Genitur. VII. 8.

Coac. Prænot. III. 412. 413.

58. 1. Recto intestino inflammato, & utero inflammato,

νόση, καὶ ἐπὶ νεφροῖσιν ἐμπύ-
οις, σφαγγερὴ ἐπιγίνεται. 2
ἐπὶ δὲ ἥπατι φλεγμαίνοντι,
λύγξ ἐπιγίνεται.

I. Fistul. III. 1.

IV. 1.

νθ'. Γυνὴ ἢν μὴ λαμβάνῃ
ἐν γαστρὶ, βέλῃ δὲ εἰδέναι εἰ
λήψεται, περικαλύψας ἱμα-
τίοις, θυμία κάτω. κῆν μὲν
πορεύεσθαι σοι δοκῇ ἢ ὁδμὴ διὰ
τῷ σώματι εἰς τὰς ῥῖνας καὶ
εἰς τὸ στόμα, γίνωσκε, ὅτι αὐτὴ
ἔστι ἐκ τῆς αἰτίας ἐστίν.

Aphor. V. 41.

Natur. Mul. VII. 9.

I. Morb. Mul. CVII. 1. &c.

II. Morb. Mul. XL. 20. 21.

ξ'. Ἦν γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐ-
χέσῃ αἱ καθάρσεις πορεύων-
ται, ἀδύνατον τὸ ἐμβρυον ὑγι-
αίνειν.

Nat. Puer. V. 3.

ξά'. Ἦν γυναικὶ καθάρσεις
μὴ πορεύωνται, μήτε φρίκης,
μήτε πυρετὸς ἐπιγενομένης, αἶσαι
δὲ αὐτῇ προσπίπτωσι, λογίζε-
ταύτην ἐν γαστρὶ ἔχειν.

Aph. V. 41.

I. Morb. Mul. XCIX. 2.

ξβ'. Ὀκόσαι ψυχρὰς καὶ πυ-
κνὰς τὰς μήτρας ἐχέσω, ἔ-
κνίσκῃσι. καὶ Ὀκόσαι κα-
θύγρεις ἐχέσω τὰς μήτρας, ἔ-
κνίσκῃσι.

mato, & renibus suppura-
tis, urinæ stillicidium super-
venit. 2 Hepati autem in-
flammato, singultus super-
venit.

2 Aph. VII. 13.

Int. Affect. XLII. 6.

59. Mulier si in ventre
non concipiat, velis autem
scire an conceptura sit, ve-
stibus circumtectam subter
fuffito. Et si quidem proce-
dere tibi videatur odor per
corpus ad nares & ad os,
scito, hanc non propter se
ipsam infœcundam esse.

Steril. VI. 3.

Superfœt. IX. 3.

X. 9. 11.

60. Si mulieri in utero
gerenti purgationes prode-
ant, foetum sanum esse im-
possibile.

I. Morb. Mul. XL. 2. 5. 9. 11.

XLIV. 4. 5. 6.

XCIX. 2.

61. Si mulieri purgatio-
nes non prodeant, neque
horroré, neque febre super-
veniente; cibi autem fasti-
dia ipsi accendant, hanc in
utero gerere putato.

Steril. VI. 9. 10.

62. Quæ frigidus ac den-
sos uteros habent non con-
cipiunt. Et quæ præhu-
midos habent uteros, non con-

κυσκασιν. ἀποσβέννυται γὰρ αὐταῖς ὁ γόνος. καὶ ὀκόςαι ξηρὰς μᾶλλον καὶ περικαεῖς· ἐνδεῖη γὰρ τῆς τροφῆς φθείρεται τὸ σπέρμα. ὀκόςαι δὲ ἐξ ἀμφοτέρων τὴν κρᾶσιν ἔχουσι σύμμετρον, 2 αἱ τοιαῦται ἐπίτεκνοὶ γίνονται.

1 I. Morb. Mul. XXVI. 27.
XXXIII. 5.
XXXIV. 1.

concupiunt: extinguitur enim ipsis genitura. Et quæ ficos magis & adurentes: alimenti enim inopiâ semen corrumpitur. Quæ verò ex utrisque temperamentum habent moderatum, 2 hæ ipsæ proliferae fiunt.

2 II. Prædict. XXXIII. 2. ad 6.

ξγ'. Παραπλησίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀρρένων. 1 ἢ γὰρ δι' ἀραιότητα τῆς σώματος τοῦ πνεύματος ἔξω φέρεται, πρὸς τὸ μὴ παραπέμπειν τὸ σπέρμα. 2 ἢ διὰ τὴν πυκνότητα τοῦ ὑγροῦς & διαχωρεῖ ἔξω. ἢ διὰ τὴν ψυχρότητα & ἐκπυριᾶται, ὥστε ἀθροίζεσθαι πρὸς τὸν τόπον τῆς τῆς ἢ διὰ τὴν θερμασίην τὸ αὐτὸ τῆς γίνεται.

1 Aliment. IV. 1. 2. 5.

2 Aliment. VI. 3. 4. 6. 7.

ξδ'. 1 Γάλα (a) διδόναι κεφαλαλγέσιν, κακόν. κακὸν δὲ & πυρεταίνεσιν, 2 καὶ οἷσιν ὑποχόνδρια μετέωρα διαβορρίζοντα, καὶ τοῖσι διψώδεσιν. κακὸν δὲ καὶ οἷσι χολώδεις αἱ ὑποχωρήσεις, καὶ ἐν τοῖσι ὀξέσι πυρετοῖσιν ἔστι· καὶ οἷσιν αἵματι πολλὰ διαχώρησις γέγονεν. 3 (b) ἀρμόζει δὲ τοῖσι φθινώδεσιν 4 μὴ λήν πολλῶν πυ-

63. Similiter autem etiam in masculis. 1 Aut enim propter corporis raritatem spiritus extrâ fertur, ut semen non dimittat. 2 Aut propter densitatem humidum non pervadit foras. Aut propter frigiditatem non incalescit, ut ad hunc locum congregetur. Aut propter caliditatem hoc idem contingit.

64. 1 (a) Lac dare capite dolentibus, malum, Malum verò etiam febricitantibus, 2 & quibus hypochondria elevata sunt murmurantia, & siticulosis. Malum autem & quibus dejectiones biliosæ, & qui in acutis sunt febribus: & quibus copiosi sanguinis facta est egestio. 3 (b) Convenit verò tabidis 4 non admodum

πυρέσσει διδόναι (γάλα) καὶ ἐν πυρετοῖσι μακροῖσι καὶ βλη-
χροῖσι, μηδενὸς τῶν προειρημέ-
νων σημείων παρόντος· παρὰ
λόγον δὲ ἐκτετηκόσιν.

III. Epid. III. Æg. XIII. 7.

1 I. Morb. Mul. LXXXVIII. 22.

2 Aph. IV. 73.

3 Int. Affect. IV. 25.

XI. 26.

ξέ. Οκόσοισιν οἰδήματα ἐφ'
ἐλκεσι (a) φαίνονται, ἔ μάλαι
σπῶνται, ἔ δὲ μαίνονται. τχ-
τέων δὲ ἀφανισθέντων ἐξαίφνης,
τοῖσι μὲν ὀπίσθεν, σπασμοί,
τέτανοι· τοῖσι δὲ ἐμπροσθεν,
μανίαι, ἢ ὀδύνη πλεῦρῃ ὀξεί-
αι, ἢ ἐμπύησις, ἢ δυσεντερία,
ἢ ἐρυθρὰ ἢ τὰ οἰδήματα.

II. Epid. III. 129. ad 132.

(a) Celf. L. II. 7. p. 62. l. 5.

ξς. Ἦν, τραυμάτων ἰχυρῶν
έόντων καὶ πονηρῶν, οἰδήμα-
τα (a) μὴ φαίνονται, μέγα
καιόν.

II. Epid. III. 128.

XXIII. 1.

ξζ. Τὰ χαῦνα, χρησά· τὰ
δὲ ἔνωμα, κακά.

II. Epid. III. 128.

ξη. Τῷ τὰ ὀπίσθεν (a) τῆς κε-
φαλῆς ὀδυνωμένῳ, ἢ ἐν μετώ-
πῳ ὀρθὴ φλέψ τμηθεῖσα ὠφε-
λεῖ.

Loc. in Hom. XLIX. 10.

II. Prædict. XXXV. 5. 6.

ξθ. Ρί-

dum valdè febricitantibus
(lac) dare, & in febris
longis & languidis, nullo ex
suprà dictis signis præsentē:
& præter rationem quidem
extenuatis.

4 II. Morb. Mul. VIII. 21.

(a) Celf. L. III. 22. p. 170. l. 7.

(b) Celf. L. III. 22. p. 170. l. 11.

Aretæus de curat. Acut. 1. 3.

65. Quibus tumores in ul-
ceribus (a) apparent, non
valdè convelluntur, neque
infaniunt. His autem dere-
pentè disparentibus, quibus
in posticâ quidem parte fu-
erint, convulsiones, tetani:
quibus verò in anticâ, infan-
niæ, aut lateris dolores acu-
ti, aut suppuratio, aut dy-
senteria, si rubicundi fuerint
tumores.

66. Si, magnis & pravis
existentibus vulneribus, tu-
mores non (a) appareant,
ingens malum.

(a) Celf. L. V. 26. p. 295. l. 31.

67. Laxi tumores, boni:
crudi verò, mali.

68. Posticâ (a) capitis parte
dolenti, recta in fronte ve-
na secta juvat.

VI. Epid. II. 48.

Affection. II. 10. II.

Sorân. Ephes. Ifagog. c. XXI.

69. Ri-

Ξθ'. Ρίγη ἀρχεται, γυναί-
 ξι μὲν ἐξ ὀσφύος μᾶλλον,
 καὶ διὰ νώτου ἐς κεφαλὴν. ἀν-
 δράσι δὲ, μᾶλλον ὀπίσθεν, ἢ
 ἐμπροσθεν τῷ σώματι, οἷον
 ἀπὸ τε πηχέων καὶ μηρῶν.
 ἀτὰρ καὶ τὸ δέρμα ἀραιον. δη-
 λοῖ δὲ τῷτο ἡ θρίξ.

II. Epid. III. 111.

VI. Epid. III. 30. ad 35.

ο. Οἱ ὑπὸ τεταρταίων ἀλ-
 σκόμενοι, ἢ ὑπὸ σπασμῶν ἔ-
 πάνυ τι αἰσκονται. ἢ ἢν δὲ
 αἰσκῶνται πρότερον, εἴτα ἐ-
 πιγένηται τεταρταῖα, παύ-
 νονται.

Aph. II. 26.

I. Epid. III. 17. 18.

VI. Epid. VI. 16.

VIII. 96. 97.

οά. Ὀκόσοισι δέρματα περι-
 τείνεται καρφαλέα καὶ σκλη-
 ρά, ἀνευ ἰδρώτων τελευτῶσιν.
 Ὀκόσοισι δὲ χαλαρὰ καὶ ἀραι-
 α, σὺν ἰδρῶτι τελευτῶσιν.

VI. Epid. VI. 29.

οβ'. Οἱ ἰκτερώδεις ἔ-
 πάνυ τι πνευματώδεις εἰσιν.

69. Rigores incipiunt,
 mulieribus quidem ex lum-
 bis magis, & per dorsum ad
 caput. Viris autem, posticā
 magis parte, quā anticā
 corporis, velut ex cubitis ac
 femoribus. Sed & cutis vi-
 ris rara est. Hoc quidem pi-
 lus indicat.

I Natur. Puer. XVII. 2. 3. 14.

XVIII. 1.

70. A quartanis correpti,
 a convulsione non admo-
 dum corripuntur. Si verò
 prius corripiantur, & postea
 quartana supervenerit, li-
 berantur.

I San. tuend. ad Dem. 12.

2 Aph. IV. 57.

71. Quibus cutis obten-
 ditur arida ac dura, sine fu-
 dore moriuntur. Quibus ve-
 ro laxa ac rara, cum sudore
 moriuntur.

72. Ictერიკი non admo-
 dum flatulenti sunt.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΦΟΡΙΣΜΩΝ

Τμήμα ἕκτον.

Α.

Εν τῇσι χρονίησι λειεντερίη-
σιν ὀξυρεγμὴ ἐπιγιγνομέ-
νη, μὴ γενομένη πρότερον, ση-
μείον ἀγαθόν.

II. Epid. II. 49. 50. 51.

β'. Οἷσι ῥῖνες ὑγρότεραι φύ-
σει, καὶ ἡ γονὴ ὑγρότερη, ὑγι-
αίνεσσι νοσηρότερον· οἷσι δὲ τὰ
ναντία, ὑγιεινότερον.

VI. Epid. VI. 37.

γ'. Ἐν τῇσι μακροῇσι δυσεν-
τερίησιν αἱ ἀποσιτίαι, κακόν.
καὶ σὺν (α) πυρετῷ, κακίον.

VI. Epid. VIII. 1.

Coac. VI. 100.

δ'. Τὰ περιμάδηρα (α) ἔλ-
κεα, κακότηρα.

VI. Epid. VIII. 2.

ε'. Τῶν ὀδυνέων καὶ ἐν πλευ-
ρῇσι, καὶ ἐν στήθεσι, καὶ ἐν τοῖ-
σιν ἄλλοις (μέρεσιν,) ἢν μέγα
διαφέρωσι, καταμαθητέον.

II. Prædict. XVII. 4.

XIX. 6. 7.

XX. 4.

HIPPOCRATIS

APHORISMORUM

Sectio Sexta.

I.

IN diuturnis intestinorum
lævitatibus ructus acidus
supervenienti, qui prius non
fuit, signum bonum.

I. Morb. VI. 10.

2. Quibus nares naturā
humidiores, & genitura hu-
midior, imperfectiūs sani
sunt: quibus verò contraria,
perfectiūs.

3. In longis dysenteriis
appetitus prostratus, ma-
lum: & cum (a) febre pejus.

(a) Cels. L. II. 8. p. 69. l. 5.

4. Ulcera circum glabra,
(a) maligna.

(a) Cels. L. V. 26. §. 31. p. 300.

l. 10. L. VII. 3. p. 411. l. 16.

5. Dolores & in lateri-
bus, & in pectoribus, & in
aliis (partibus,) si multum
differant, considerandum.

VI. Epid. VII. 83.

Vict. Acut. LII. 1. 2. 3.

5. Τὰ νεφριτικά, καὶ ὁκό-
σα κατὰ τὴν κύσιν ἀλγήματα,
ἐργαδῶς ὑγιάζεται τοῖσι πρεσ-
βύτησι.

ζ. Τὰ ἀλγήματα τὰ κατὰ
τὴν κοιλίην γινόμενα, τὰ μὲν
μετέωρα, καφεύτερα· τὰ δὲ μὴ
μετέωρα, ἰσχυρότερα.

η. Ἡ τοῖσιν ὕδρωπικοῖσι τὰ
γινόμενα ἔλκεα (α) ἐν τῷ σώ-
ματι, ἔρηιδίως ὑγιάζεται.

ι Aph. VI. 14.

θ. Τὰ πλατέα ἐξανθήμα-
τα ἔ πάνυ τι κνησμώδεα.

VI. Epid. II. 52.

ι. Κεφαλὴν (α) πονέοντι, καὶ
περιωδυνέοντι, πύον, ἢ ὕδωρ,
ἢ αἷμα ῥυέν κατὰ τὰς ῥίνας,
ἢ κατὰ τὸ σῶμα, ἢ κατὰ τὰ
ᾠτα, λύει τὸ νόσημα.

Judicat. XII. 3.

Coac. II. 25. 26. 27. 59.

Sal. Diæt. XIV. 4.

VII. Epid. XXX. 6. 16.

ια. Τοῖσι μελαγχολικοῖσι,
καὶ τοῖσι νεφριτικοῖσιν, αἰμορ-
ροΐδες ἐπιγινόμεναι, ἀγαθόν.

Aph. VI. 21.

Humor. XI. 1.

ιβ. Αἰμορροΐδας ἐνθέντι χρο-
νίας, ἢν μὴ μία φυλαχθῇ,
κίνδυνος (α) ὕδρωπα ἐπιγενέ-
σθαι, ἢ φθίσιν.

Humor. XI. 3.

IV. Epid. XXXI. 1. 2.

V. Epid. X. 18. ad 21.

6. Renum & vesicæ do-
lores difficulter sanantur in
senibus.

VI. Epid. VIII. 4.

7. Dolores qui in ventre
fiunt, elevati quidem, le-
viores: non elevati verò,
vehementiores.

8. Ἡ Hydropicis ulcera in
corpore orta, (α) non facile
sanantur.

(α) Celf. L. III. 21. p. 161. l. 4.

9. Efflorescentiæ latæ,
non admodum prurigino-
sæ.

10. Caput (α) laboranti,
& circumcirca dolenti, pus,
aut aqua, aut sanguis effluens
per nares, aut per os, aut
per aures, solvit morbum.

II. Morb. IV. 18.

XII. 1. ad 7.

XVI. 10.

III. Morb. II. 6. 7. 8.

(α) Celf. L. II. 8. p. 70. l. 9.

11. Melancholicis, & ne-
phriticis, hæmorrhoides su-
pervenientes, bonum.

Judicat. X. 9.

12. Hæmorrhoidas cu-
ranti diuturnas, nisi una ser-
vata fuerit, periculum (α) est
ne hydrops superveniat, aut
tabes.

VI. Epid. III. 65.

(α) Celf. L. II. 7. p. 62. l. 12.

13. ὑπὸ λυγμῶν ἐχομένῳ
πλαιομοί (a) ἐπιγενομένοι, λύ-
σσι τὸν λυγμόν.

Prænot. XIII. 11.

Coac. III. 175.

14. ὑπὸ ὕδρωπος ἐχομένῳ,
τῷ κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν
κοιλίην ὕδαλ' ἐρύνει, λύ-

σις.

Aph. VII. 29.

Flat. XIX. 8. 9.

Judicat. XI. 26.

15. ὑπὸ διάρροίης (a) ἐχομέ-
νῳ μακρῆς, ἀπὸ ταυτομάτῃς
ἔμετ' ἐπιγενομένη, λύει
τὴν διάρροϊαν.

II. Diæt. XXVI. 15. 16.

Loc. in Hom. XLV. 8.

Coac. III. 7.

16. ὑπὸ πleurιτίδος, ἢ ὑ-
πὸ περιπλευμονίης ἐχομένῳ (a)
διάρροϊα ἐπιγενομένη, κακόν.

Aph. V. 12. 14.

Loc. in Hom. XXIX. 15. 16. 17.

I. Morb. VI. 5. II. 11. 12.

X. 41. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

17. ὀφθαλμιῶντα (a) ὑπὸ
διάρροίης ληφθῆναι, ἀγαθόν.

Judicat. XII. 9.

Coac. II. 130. 133.

18. Κύσιν διακοπέντι, ἢ ἐγ-
κέφαλον, (a) ἢ καρδίην, ἢ φρε-
νας, ἢ τῶν ἐντέρων τι τῶν λε-
πτῶν, ἢ κελίην, ἢ ἥπαρ, θα-
νατῶδες.

Aph. VI. 24.

II. Prædict. XIX. 2. ad 6. 11. 12.

XXII. 1.

Coac. III. 387. 388. 389.

19. E-

13. A singultu detento
sternutationes (a) superve-
nientes, solvunt singultum.

(a) Cels. L. II. 8. p. 69. l. 27.

14. Ab hydropo detento,
si aqua secundum venas in
alvum fluxerit, solutio fit.

Coac. III. 285. 289.

I. Morb. VI. 7.

II. Morb. LXIX. 11. 12.

15. A diuturno alvi (a)
profluvio detento, spontè
supervenientis vomitus, alvi
profluvium solvit.

I. Morb. VI. 10.

VII. 7.

(b) Cels. L. II. 8. p. 69. l. 27.

16. A pleuritide, aut à pe-
ripneumoniâ detento, alvi
(a) profluvium superveniens,
malum.

III. Morb. XVII. 59.

(a) Cels. L. II. 8. p. 71. l. 9.

17. Ophthalmiâ (a) labo-
rantem ab alvi profluvio cor-
ripi, bonum.

(a) Cels. L. II. 8. p. 69. l. 20.

18. Cui perfecta est vesi-
ca, aut cerebrum, (a) aut
cor, aut septum transversum,
aut aliquod ex intestinis te-
nuibus, aut ventriculus, aut
hepar, lethale.

I. Morb. III. 4.

VII. 21.

(a) Cels. L. V. 26. §. 2. p. 283. l. 18.

19. Ubi

ιθ'. Ἐπὴν διακοπῇ ὄστέον, ἢ χόνδρον, ἢ νεῦρον, (a) ἢ γνάθος τὸ λεπτόν, ἢ ἀκροποδίη, ὅτε αὐξεται, ὅτε ξυμφύεται.

Aph. VII. 28.

Coac. III. 379. ad 382.

I. Prædict. XXIV. 1.

I. Morb. III. 32. 33.

VII. 21.

κ'. Ἦν ἐς τὴν κοιλίην αἷμα (a) ἐκχυθῇ παρὰ φύσιν, ἀνάγκη ἐκπτυθῆναι.

Aph. VII. 38.

Flat. XVII. 3.

I. Morb. III. 37.

X. 42. ad 48.

κά. Τοῖσι μαινομένοισι, κισσῶν, (a) ἢ αἰμορροῖδων ἐπιγενομένων, τῆς μανίης λύσις.

Aph. VII. 5.

Humor. XI. 1.

κβ'. Ὅσα ῥήγματα ἐκ τῶν ὠν (a) ἐς τὰς ἀγκῶνας κατὰβαίνει, φλεβοτομή λύει.

II. Morb. LIX. 22.

κγ'. Ἦν φόβος καὶ (a) δυσμῆ πολὺν χρόνον διατελέη, μελαγχολικὸν τὸ τοῖστον.

Aph. VII. 40.

κδ'. Ἐντέρων ἦν διακοπῇ τῶν λεπτῶν τι, ὅτε ξυμφύεται.

Aph. VI. 18. 19.

II. Prædict. XIX. 4.

κε'. Ἐρυσίπελας ἔξωθεν μὲν εἶσιν

19. Ubi dissectum fuerit os, aut cartilago, aut nervus, (a) aut genæ pars tenuis, aut præputium, neque augetur, neque coalescit.

(a) Cels. L. II. 10. p. 81. l. 24.

L. V. 26. §. 22. p. 291. l. 28.

Aristot. Hist. Anim. I. 13.

20. Si in ventrem sanguis effusus (a) fuerit præter naturam, necesse est suppurari.

XII. 4.

XV. 4.

(a) Cels. L. II. 7. p. 62. l. 29.

21. Infanientibus, si varices, (a) aut hæmorrhoides supervenerint, infantiæ solutio fit.

(a) Cels. L. II. 8. p. 69. l. 21.

22. Quæ ruptiones ex dorso (a) ad cubitos descendunt, venæsectio solvit.

(a) Cels. L. II. 10. p. 81. l. 8.

23. Si metus & (a) tristitia multo tempore perseverent, melancholicum hoc ipsum.

(a) Cels. L. II. 7. p. 61. l. 17.

24. Si ex intestinis tennibus aliquod dissectum fuerit, non coalescit,

Coac. III. 379. 387.

I. Morb. VII. 24.

25. Erysipelas foris quidem

εἶσω τρέπεσθαι, ἐκ ἀγαθόν.
εἶσωθεν δὲ ἔξω, ἀγαθόν.

Aph. VI. 38.

Prænot. VII. 3.

XXIII. 9.

κς'. Οἰκίστοις ἀν' ἐν τοῖσι
καύσοις τρόμοι (a) γίνονται,
παρακοπή λυεῖ.

Judicat. XI. 10.

Coac. I. 185.

κς'. Οἰκίστοις ἔμπυοι, ἢ ὑ-
δρωπικοὶ (a) καίονται, ἢ τέμ-
νονται, ἐκρουέντι τῷ πυρί, ἢ τῷ
ὕδατι ἀθρόα, πάντως ἀπόλ-
λυνται.

Aph. II. 51.

VII. 44.

Coac. III. 91. 92.

II. Morb. XLV. 24. ad 28.

III. Morb. XXVII. 1. 8. 14.

κγ'. Εὐνῆχοι (a) ἔ' ποδαγρι-
ῶσιν, ἢ ἔ' δὲ Φαλακροὶ γίγνον-
ται.

I Nat. Puer. XIII. 4. 5. 6.

XIX. 1.

κδ'. Γυνὴ ἔ' (a) ποδαγοῖα,
ἢ μὴ τὰ καταμήνια (b) αὐτῇ
ἐκλίπη.

V. Epid. XXXIII. 4.

VI. Epid. VIII. 98. ad 101.

VII. Epid. XLIX. 12.

λ'. Παις (a) ἔ' ποδαγοῖα,
πρὸ τῷ ἀφροδισιασμῷ.

Coac. III. 395.

λβ'. Οἰκίστας ὀφθαλμῶν ἀ-
κρητοποσίη, ἢ λατρὸν, (a) ἢ πυ-
ρί,

dem intrò verti, non bo-
num: intùs verò foràs, bo-
num.

Coac. III. 103.

I. Morb. VI. 8. 9.

26. Quibus in febre ar-
dente tremores (a) fiunt, de-
lirium solvit.

(a) Celf. L. II. 8. p. 69. l. 34.

27. Qui suppurati, ἢ aut
hydropici (a) uruntur, aut
secantur, hi pure, aut aqua
acervatim effluente, omni-
nò moriuntur.

Int. Affect. IV. 30.

X. 20. ad 23.

XXV. 30. ad 36.

XXVII. 5.

I VI. Epid. VII. 62.

(a) Celf. L. II. 8. p. 73. l. 2.

28. Eunuchi (a) non labo-
rant podagrà, ἢ neque calvi
fiunt.

(a) Celf. L. IV. 24. p. 237. l. 20.

29. Mulier non (a) labo-
rat podagrà, nisi menses (b)
ipsi defecerint.

I. Morb. Mul. XIII. 6. 11.

(a) Senec. Ep. XCV.

(b) Celf. L. IV. 24. p. 237. l. 22.

30. Puer (a) non laborat
podagrà, ante veneris usum.

(a) Celf. L. IV. 24. p. 237. l. 20.

31. Oculorum dolores me-
ri potus, aut balneum, (a)
aut

ρίη, ἢ φλεβοτομία, ἢ φαρμακείη λύει.

Aph. VII. 46. II. Epid. VI. 26.

λβ'. Τραυλοί ὑπὸ διαρροΐης μάλιστα ἀλίσκονται μακρῆς.

I. Præcept. XII. 1. ad 5.

Coac. II. 147.

λγ'. Οἱ ὀξυεγμιάδες ἔπαυσι τι πλευριτικοὶ γίνονται.

λδ'. Ὀκόσοι Φαλακροὶ, τρεπίσι κισσοὶ μεγάλοι ἔγίνονται. Ὀκόσοι δ' ἂν Φαλακροὶ σὺν ἔξι κισσοῖς ἐπιγίνονται, πάλιν ἔτι γίνονται δασέες.

II. Epid. V. 40.

λε'. Τοῖσιν ὕδρωπικοῖσι βῆξ (a) ἐπιγενομένη, κακόν.

Aph. VII. 47.

II. Prædict. XI. 1. 16.

λς'. Δυσσχίην φλεβοτομία λύει· τάμνειν δὲ τὰς εἴσω.

Aph. VII. 48.

λζ'. Ὑπὸ κυνάγχης ἐχομένη (a) οἰδήμα γενέσθαι ἐν τῷ τραχήλῳ, ἀγαθόν· ἔξω γὰρ τρέπεται τὸ νέσθημα.

Aph. VII. 49.

λθ'. Ὀκόσοις κρυπτοὶ καρκῖνοι γίνονται, μὴ θεραπεύειν βέλτιον. Θεραπεύόμενοι γὰρ ἀπόλλυνται ταχέως. μὴ θεραπεύόμενοι δὲ πλείω χρόνον διατελεῖσι.

II. Prædict. XVIII. 5. 9.

λθ'. Σπα-

aut fomentum, aut venæsectio, aut purgatio solvit.

(a) Cels. L. VI. 6. p. 348. l. 10.

32. Balbi ab alvi profluvio maximè corripuntur longo.

Verat. ul. 1. 12.

33. Acidum ructantes non admodum pleuritici fiunt.

34. Qui calvi sunt, his varices magni non fiunt. Quibus verò dum sunt calvi superveniunt varices, hi rursus capillati fiunt.

35. Hydropicis tussis (a) superveniens, malum.

II. Epid. V. 28.

(a) Cels. L. II. 8. p. 72. l. 25.

36. Urinæ difficultatem venæsectio solvit: secundæ verò internæ.

37. Ab anginâ detento tumorem (a) fieri in collo, bonum: foras enim morbus vertitur.

(a) Cels. L. IV. 4. p. 196. l. 18.

L. IV. 4. p. 197. l. 14.

38. Quibus occulti cancri fiunt, non curare melius est. Curati enim citò pereunt. Non curati verò longius tempus perdurant.

XXI. V.

II. Morb. XXIII. 25.

F

39. Con-

λθ'. Σπασμὸς γίνεται ἢ ὑπὸ πληρώσει, ἢ κενώσει. ἔτω δὲ καὶ λυγμός.

μ'. Οκόσοισι περὶ τὸ ὑποχόνδριον πόνοι γίνονται ἄτερ (a) φλεγμονῆς, τετέοισι πυρετὸς ἐπιγεγόμενός τινος λύει τὸν πόνον.

Aph. VII. 52.

Coac. III. 272.

μα'. Οκόσοισι διάπυόν τι εὖν ἐν τῷ σώματι μὴ διασημαίνει, τετέοισι διὰ παχύτητά τ' πύξ, ἢ τ' τόπξ, ἐκ ἀποσημαίνει.

Coac. III. 238. 239.

II. Morb. XLV. 14.

μβ'. Ἐν τοῖσιν ἰκτερικοῖσιν τὸ ἥπαρ (a) σκληρὸν γενέσθαι, πονηρόν.

Aph. IV. 64.

μγ'. Οκόσοι σπληνώδεις ὑπὸ (a) δυσεντερίας ἀλίσκονται, 1 τετέοισιν, ἐπιγεγόμενης μακρῆς τῆς δυσεντερίας, 2 ὕδρωψ ἐπιγίνεται, ἢ λειεντερία, καὶ ἀπόλλυνται.

Aph. VI. 48.

VII. 76.

Coac. III. 295. 296

1 I. Morb. III. 27.

2 Coac. III. 275.

μδ'. Οκόσοισιν ἐκ (a) τραυγερῆς εἰλεὸς ἐπιγίνεται, ἐν ἑπτὰ ἡμέρησιν ἀπόλλυνται, ἢ μὴ

39. Convulsio fit aut à repletione, aut evacuatione. Sic quidem etiam singultus.

40. Quibus ad hypochondrium dolores fiunt absque (a) inflammatione, his febris superveniens solvit dolorem.

(a) Cels. L. II. 8. p. 70. l. 3. L. III. 10. p. 139. l. 17.

41. Quibus suppuratum quid in corpore existens, nullum sui signum prodit, his propter crassitudinem puris, aut loci, sui signum non exhibet.

III. Morb. XXVII. 1.

42. In ictericis hepar (a) durum fieri, malum.

Coac. II. 223. 225. ad 229.

(a) Cels. L. II. 8. p. 74. l. 22.

43. Qui lienosi à dysenteria (a) corripuntur, 1 his longà superveniente dysenteria, hydrops 2 supervenit, aut intestinorum lævitas, & pereunt.

Affection. XXI. 23.

XXIII. 3.

XXVIII. 1.

(a) Cels. L. II. 8. p. 74. l. 24.

44. Quibus ex (a) urinæ stillicidio volvulus supervenit, in septem diebus pereunt,

μή πυρετῶ ἐπιγενομένῃς ἄλλῃς
τὸ ἔρον ῥυή.

Judicat. XII. 2.

Coac. III. 314.

V. 75. 87.

μέ. Ἐλκεα ὁκόσα ἐνιαύσια
γίνεται, ἢ μακρότερον χρόνον
ἴαχθῃ, ἀνάγκη ἐσέον ἀφίστα-
σθαι, ἰ καὶ τὰς ἐλαῖς κοίλας
γίνεσθαι.

Fractur. XXXVI. 2.

μς'. ἰ ὁκόσοι ὕβοι ἐξ ἀοθ-
μαλῶ, ἢ ἐκχρὺς γίνονται πρὸ
τῆς ἡβης, ἀπώλλονται.

Articul. XXXVII. 1. 4. 5. 6.

XXXVIII. 4. 5.

μς'. Ὀκόσοις φλεβοτομίῃ,
ἢ φαρμακείῃ συμφέρεῖ, τῶ-
ν προσήκον τῶ ἡρῶ φλεβο-
τομεῖν, ἢ φαρμακεύειν.

Aph. VII. 53.

μή. Τοῖσι σπληνώδεσι (α) δυ-
σεντερείῃ ἐπιγενομένῃ, ἀγαθόν.

Aph. VI. 43.

Coac. III. 295.

μς'. Ὀκόσα ποδαγρικὰ νῆ-
σθήματα γίνονται, ταῦτα ἀπο-
φλεγμῆναι (α) ἐν τεσσαρά-
κοντα ἡμέρησιν ἀποκαθίσταν-
ται.

Indicat. VI. 3.

ν'. Ὀκόσοισιν ἂν ὁ ἐγκέφα-
λῶ (α) διακοπῇ, τετάρτοιςιν ἀνά-
γκη πυρετὸν, καὶ χολῆς ἐμῆλον
ἐπιγίγνεσθαι.

II. Præd. XXII. 12. 16.

XXIII. 5. ad 11.

Coac. III. 271. 383. 384.

νά. ὁ.

unt, nisi febre superveniente
urina abundè fluxerit.

(a) Cels. L. II. 8. p. 70. l. 7. l.
II. 8. p. 74. l. 28.

45. Ulcera quæcunque an-
nua fiunt, aut longius tem-
pus occupant, necesse est os
abscedere, ἰ & cicatrices ca-
vas fieri.

ἰ Ulcer. V. 4.

46. ἰ Qui gibbi ex asth-
mate, aut tussi fiunt ante pu-
bertatem, pereunt.

Vectiar. XXI. 6.

47. Quibus venæsectio,
aut purgatio conducit, his
vere convenit venam secare,
aut purgationem facere.

48. Lienosis dysenteria (a)
superveniens, bonum.

I. Morb. VI. 7.

(a) Cels. L. II. 8. p. 70. l. 1.

49. Qui podagrici morbi
fiunt, hi sedatâ inflammati-
one in (a) quadraginta die-
bus decedunt.

(a) Cels. L. IV. 24. p. 240. l. 1.

50. Quibus percussum
fuerit (a) cerebrum, his ne-
cesse est febrem, & bilis vo-
mitum supervenire.

I. Morb. III. 35.

(a) Cels. L. V. 26. p. 289. l. 34.

F 2

51. Qui-

να. Ὀκόσοισιν ὑγιαίνουσιν ὀ-
δύναι (a) γίνονται ἐξαίφνης ἐν
τῇ κεφαλῇ, καὶ παραχρῆμα
ἀφῶνοι γίνονται, καὶ ρέγχε-
σιν, ἀπολλυθαί ἐν ἐπὶ τὰ ἡμέ-
ρησιν, ἢ μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ.

Judicat. XII. 4.

Coac. II. 6.

III. 320. ad 323.

II. Morb. VI. 1. 2. 3. 4. 7.

XXI. 2. ad 12.

νβ'. Σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ τὰς
ὑποφάσιαις τῶν ὀφθαλμῶν ἐν
τοῖσιν ὑπνοῖσιν. ἢν γὰρ τι ὑπο-
φαίνεται, ξυμβαλλομένων τῶν
βλεφάρων, (a) τῶ λευκῷ, μὴ
ἐκ διαρροῆς ἐόντι, ἢ ἐκ φαρμακο-
ποσίας, φλαῦρον τὸ σημεῖον, καὶ
θανατῶδες σφόδρα.

Prenot. III. 1.

Prædict. XI. 2.

Coac. II. 124.

νγ. Αἱ παραφροσύναι, αἱ
μὲν μέλα (a) γέλαστοι γινόμε-
ναι, ἀσφαλές εἰναι· αἱ δὲ μέλα
σῶσθης, ἐπισφαλές εἰναι.

Coac. I. 141.

νδ'. Ἐν τοῖσιν ὀξέσι πάθεσι
τοῖσι μετὰ πυρετῷ, αἱ κλαυθ-
μώδεις ἀναπνοαί, κακαί, (a)

νε. Τὰ ποδαγρικά (a) τῷ ἡ-
ρος, καὶ τῷ φθινοπώρῃ κινέ-
ται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ.

Aph. III. 20.

νς'. Ἐν τοῖσι μελαγχολικοῖ-

51. Quibus sanis (a) dolores
derepentè fiunt in capite, &
statim muti fiunt, ac ster-
tunt, in septem diebus pe-
reunt, nisi febris apprehen-
derit.

III. Morb. VIII. 2.

I. Prædict. X. 13.

XII. 8.

(a) Cels. L. II. 8. p. 72. l. 14.

52. Considerare verò e-
tiam oportet oculorum sub-
tùs apparentia in somnis. Si
enim albi (a) quid, palpebris
commissis, subtùs appareat,
cui id non ex alvi profluvio
est, aut ex potione purgan-
te, pravum signum, & val-
dè lethale.

(a) Cels. L. II. 6. p. 54. l. 20. L.

II. 8. p. 72. l. 18.

53. Deliria, cum risu qui-
dem accidentia, securiora:
cum studio verò, periculo-
siora.

(a) Cels. L. III. 18. p. 154. l. 32.

54. In acutis affectionibus
quæ cum febre sunt, luctu-
osæ respirationes, malæ.

55. Podagrici (a) morbi
vere, & autumnò moven-
tur ut plurimum.

(a) Cels. L. II. 1. p. 43. l. 28. L.

III. 24. p. 238. l. 3.

56. Morbis melanco-
licis

σι νοσήμασιν ἐς τὰδε ἐπικίν-
δυνοι 2 αἱ ἀποσκήψεις, 3 ἢ
ἀποωληξίν τῷ σώματι, ἢ
σπασμὸν, ἢ μανίην, ἢ τυφλω-
σιν σημαίνουσι.

1 Aph. VII. 40.

2 Vict. Acut XLV. 3.

νδ'. Ἀποωληκτοὶ δὲ μάλιστα
γίνονται, ἡλικίῃ τῇ ἀπὸ τεσ-
σαράκοντα ἐτέων ἄχρις ἐξή-
κοντα.

Aph. III. 31.

νη. Ἦν ἐπίωλον ἐκπέση,
ἀνάγκη ἀποσαπῆναι.

Coac. III. 378.

νθ'. Οὐόσοισιν ὑπὸ ἰσχιάδ^δ
ἐνοχλημένοισι χρονίης ἐξίσταται
τὸ ἰσχίον, καὶ πάλιν ἐμπίπτει,
τῷ τέτοις μύζαι ἐπιγίνονται.

ξ'. 1 Οὐόσοισιν ὑπὸ ἰσχιά-
δ^δ ἐνοχλημένοισι χρονίης τὸ
ἰσχίον (α) ἐξίσταται, τῷ τέτοις
τῆκεται τὸ σκέλ^δ, 2 καὶ χω-
λῶνται, 3 ἢ μὴ καυθῶσιν.

1 Glandul. X. 8.

2 1. Morb. III. 16.

Int. Affect. LVIII. 2.

licis ad hæc periculosi sunt
humorum 2 decubitus, 3 aut
corporis siderationem, aut
convulsionem, aut insaniam,
aut cæcitatem significant.

II. Prædict. XIII. 3.

3 Coac. III. 316. 317.

57. Apoplectici autem fi-
unt maximè, ætate ab anno
quadragesimo usque ad sexa-
gesimum.

58. Si omentum excide-
rit, necesse est putrefieri.

I. Morb. III. 36.

59. Quibus a diuturno
coxendicis morbo vexatis
coxa excidit, & rursus in-
cidit, his mucus innascitur.

60. 1 Quibus a diuturno
coxendicis morbo vexatis
coxa (a) excidit, his crus ta-
bescit, 2 & claudicant, 3
nisi usti fuerint.

3 Aër. Aq. Loc. XLVII. 5.

Affect. XXX. 12.

(a) Celf. L. IV. 23. p. 236. l. 19.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ HIPPOCRATIS

ΑΦΟΡΙΣΜΩΝ

Τμήμα ἑβδομον.

Α.

Εν ἰ τοῖσιν ὀξέσι νησήμασι
ψύξις (α) ἀκρωτηρίων, κα-
κόν.

Aph. VII. 26.

Prænot. XV. 9.

Coac. I. 165.

VI. Epid. VIII. 93.

Β. Ἐπὶ ὀσέω νοσέοντι σὰρξ
πελιδνή, κακόν.

Γ. Ἐπὶ ἐμέτῳ (α) λυγξ καὶ
ὀφθαλμοὶ ἐρυθροὶ, κακόν.

Coac. IV. 20.

Δ. Ἐπὶ ἰδρῶτι (α) φρίκη, &
χρηστόν.

I. Prædict. VII. 14. 15.

Ε. Ἐπὶ μανίῃ δυσεντερίῃ, ἢ
ὕδρωψ, ἢ ἑκτασις, ἀγαθόν.

Aph. VI. 21.

Σ. Ἐπὶ νέσῳ πολυχρονίῃ,
ἀποσιτή (α) καὶ ἀκρητοὶ (β)
ὑποχωρήσιες, κακόν.

I Aph. VII. 23.

(α) Celf. L. II. 4. p. 51. l. 29.

Ζ. Ἐκ πολυποσίης ῥῖγ καὶ
παραφροσύνη, κακόν.

Aph. V. 5.

APHORISMORUM

Sectio septima.

I.

IN ἰ morbis acutis extre-
marum partium (α) fri-
gus, malum.

I Aph. IV. 48.

(α) Celf. L. II. 4. p. 51. l. 25. L.

II. 6. p. 55. l. 21.

2. Ex offe ægrotante ca-
ro livida, malum.

3. A vomitu singultus, &
oculi rubri, malum.

(α) Celf. L. II. 4. p. 51. l. 27.

4. A fudore (α) horror,
non bonum.

(α) Celf. L. II. 4. p. 51. l. 26.

5. Ab infaniâ dysenteria,
aut hydrops, aut mentis emo-
tio, bonum,

6. In morbo diuturno ap-
petitus prostratus, (α) &
meracæ (β) dejectiones, ma-
lum.

(β) Celf. L. II. 4. p. 53. l. 3.

7. A multo potu rigor,
& delirium, malum.

η. Ἐπὶ

8. A

ή. Ἐπὶ φύμαλ[⊙] εἰσὼ ρή-
ξι[⊙] ἐκλυσις, ἐμελ[⊙], καὶ
λειποψυχὴ γίγνεται.

Coac. II. 236.

θ'. Ἐπὶ αἵματος ρύσει (a)
παράφροσύνῃ, ἢ καὶ σπασμὸς,
κακόν.

Aph. V. 3.

Coac. III. 57.

ι. Ἐπὶ εἰλεῶ ἐμελ[⊙], (a) ἢ
λῦγξ, ἢ σπᾶσμός, ἢ παρα-
φροσύνῃ, κακόν.

Coac. III. 303.

ια. Ἐπὶ πλευρίτιδι (a) περι-
πλευμονίῃ, κακόν.

Coac. III. 172.

Affection. IX. 12.

ιβ'. Ἐπὶ περιπλευμονίῃ φρε-
νίτις, κακόν.

ιγ'. Ἐπὶ καύμασιν ἰσχυροῖσι
(a) σπασμὸς, ἢ τέταν[⊙], κα-
κόν.

Aph. II. 26.

ιδ'. Ἐπὶ πλῆγῃ (a) εἰς τὴν
κεφαλὴν ἐκπληξίς, ἢ παρα-
φροσύνῃ, κακόν.

Coac. II. 8.

III. 371.

VII. Epid. XXX. 8.

ιε. Ἐπὶ αἵμαλ[⊙] πτύσει πύξ
πύσις, κακόν.

Aph. VII. 16. 78.

Nat. Human. XXIII. 1.

ισ'. 1 Ἐπὶ πύξ πτύσει φθί-
σις καὶ ρύσις. 2 ἐπὶ δὲ τὸ
πύξε-

8. A tumoris intus ruptio-
ne, exsolutio, vomitus, &
animi deliquium fit.

I. Morb. XII. 7.

9. A sanguinis fluxu (a)
delirium, aut etiam convul-
sio, malum.

(a) Celf. L. II. 8. p. 76. l. 12.

10. Ab ileo vomitus, aut
(a) singultus, aut convulsio,
aut delirium, malum.

(a) Celf. L. II. 8. p. 74. l. 20.

11. A pleuritide (a) peri-
pneumonia, malum.

(a) Celf. L. II. 7. p. 64. l. 13.

12. A peripneumonia
phrenitis, malum.

13. Ab ardoribus vehē-
mentibus (a) convulsio, aut
tetanus, malum.

(a) Celf. L. II. 7. p. 64. l. 14.

14. A plagâ (a) in caput
stupor, aut delirium, ma-
lum.

Cap. Vuln. XV. 1.

(a) Celf. L. II. 7. p. 64. l. 16.

15. A sanguinis sputo
puris sputum, malum.

II. Prædict. XIV. 1. 3.

16. 1 A puris sputo, t
bes, & fluxus. 2 Postque

πύελον (a) ἴσχηται, ἀποβή-
σκεισιν.

Aph. VII. 15. 78.

1 Glandul. X. 2. 3. 4.

2 Coac. III. 257.

ιζ'. Ἐπὶ φλεγμονῇ τῆς ὑπα-
7Ⓢ (a) λύγξ, κακόν.

Aph. V. 58.

ιη'. Ἐπὶ ἀγρυπνίᾳ σπασμὸς,
(a) ἡ παραφροσύνη, κακόν.

(a) Celf. L. II. 7. p. 64. l. 17.

ιθ'. Ἐπὶ ὅσες ψιλώσκει ἐρυ-
σίπελας, (κακόν.)

Cap. Vulner. XXVII. 4.

κ'. Ἐπὶ ἐρυσιπέλατι σηψέ-
δων, ἡ ἐκπύσεις, (κακόν.)

κά'. Ἐπὶ ἰσχυρῶ σφυγμῶ ἐν
τοῖσιν ἔλκεσιν (a) αἱμορραγία,
(κακόν.)

(a) Celf. L. II. 7. p. 64. l. 18.

κβ'. Ἐπὶ ὀδύνη πολυχρόνιη
τῶν περὶ τὴν κοιλίαν, ἐκπύ-
σεις, (κακόν.)

Aph. VII. 26.

κγ'. Ἐπὶ ἀκρότῳ ὑποχωρή-
σει (a) δυσεντερία, (κακόν.)

Aph. VII. 6.

κδ'. Ἐπὶ ὅσες διακοπὴ πα-
ραφροσύνη, ἢ κενεὸν λάβη.

κε'. Ἐκ φαρμακοποσίας σπα-
σμός, θανατῶδες.

Aph. V. 1.

κς'. Ἐπὶ ὀδύνη ἰσχυρῇ τῶν
περὶ

verò sputum (a) retinetur,
moriuntur.

I. Morb. X. 17. 20.

XI. 40.

Viēt. Acut. VIII. 6. 7. 8.

(a) Celf. L. II. 8. p. 72. l. 5.

17. Ab hepatis inflamma-
tione (a) singultus, malum.

(a) Celf. L. II. 7. p. 62. l. 3.

18. A vigiliâ convulsio,
aut (a) delirium, malum.

19. Ab ossis denudatione
erysipelas, (malum.)

20. Ab erysipellate putre-
do, aut suppuratio, (ma-
lum.)

21. A forti pulsu in ulce-
ribus, sanguinis (a) eruptio,
(malum.)

22. A dolore diuturno
partium circa ventrem, sup-
puratio, (malum.)

23. A meracâ defectione
(a) dysenteria, (malum.)

(a) Celf. L. II. 7. p. 64. l. 10.

24. Ab osse percisso de-
lirium, si in vacuum pene-
traverit.

25. A purgantis potione
convulsio, lethale.

26. A dolore vehemen-
ti

περὶ τὴν κοιλίην, ἀκρωτηρίων (α)
ψύξις, κακόν.

Aph. IV. 48.

VII. 1.

κζ'. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχθ-
σὴ τεινεσμός ἐπιγεγόμενος ἐκ-
τρῶσαι ποιεῖ.

I. Morb. Mul. XLII. 4.

κή. Ὅ, τι ἂν ὀσέον, ἢ χόν-
δρον, ἢ νεῦρον ἀποκοπῇ ἐν τῷ
σώματι, ἔτε αὐξεται, ἔτε ξυμ-
φύεται.

Aph. VI. 19.

κθ'. Ἦν ὑπὸ λευκῆ φλέγ-
ματι ἐχομένῳ διάρροια (α) ἐ-
πιγένηται ἰσχυρῇ, λύει τὴν νῆσον.

Flat. XVIII. 8. 9.

Judicat. XI. 21.

Coac. III. 285. 326.

I. Morb. VI. 7.

λ'. Ὅκόσοισιν ἀφρώδεα τὰ
διαχωρήματα ἐν τῇσι διάρροί-
σι, τριτέοισιν ἀπὸ τῆς κεφα-
λῆς φλέγμα καταρρέει.

Morb. Sac. VII. 28.

λβ'. Ὅκόσοισι πυρέσσουσιν
ἐν τοῖσιν ἔροισι κριμνώδεις αἱ
ὑποστάσεις γίνονται, μακρὴν
τὴν ἀρρώσιν σημαίνουσιν.

I. Prænot. XI. 7.

Coac. II. 199.

λγ'. Ὅκόσοισι δὲ χολώδεις
αἱ (α) ὑποστάσεις, ἀνωθεν δὲ
λεπταὶ, ὀξείην ἀρρώσιν ση-
μαίνει.

Coac. V. 6. 8.

I. Morb. XXVII. 28.

ti partium circa ventrem,
extremarum frigus malum.

I Aph. VII. 22.

(α) Cels. L. II. 8. p. 68. l. 14.

27. Mulieri in utero ge-
renti, tenesmus superveni-
ens, abortire facit.

28. Quodcunque os, aut
cartilago, aut nervus in cor-
pore dissectus fuerit, neque
augetur, neque coalescit.

29. Si à leucophlegmatia
detento vehemens diarrhoea
(α) superveniat, morbum
solvit.

II. Morb. LXIX. 11. 12.

Int. Affection. XXIII. 11.

(α) Cels. L. II. 8. p. 68. l. 14.

30. Quibus spumosa e-
gestionis in alvi profluviis,
his de capite pituita de-
fluit.

I. Coac. V. 13. 14.

31. Quibus febricitanti-
bus, in urinis subsidentia
fiunt crassiori farinae similes,
longam infirmitatem signi-
ficant.

Coac. V. 12. 64. 65.

32. Quibus autem biliosa
(α) subsidentia, ab initio ve-
rò tenues, acutum morbum
significat.

Vict. Acut. LIV. 5.

(α) Cels. L. II. 5. p. 53. l. 26.

λγ'. Ὅ-

F 5

33. Qui-

λγ'. Οκόσοισι δὲ ἰ διεσηκό-
τα τὰ ὄρα γίνεται, τετέοι-
σι ταραχὴ ἰχυρὴ ἐν τῷ σώμα-
τί ἐστιν.

Coac. V. 15. 16. 76.

λδ'. Οκόσοισι δὲ ἐπὶ τοῖσιν
ἔροισιν ἐφίστανται (α) πομφό-
λυγες, νεφριτικὰ σημαίνουσι,
καὶ μακρὴν τὴν ἀρρώστην ἔσε-
ναι.

(α) Cels. L. II. 5. p. 53. l. 29.

L. II. 7. p. 60. l. 31.

λε'. Οκόσοισι δὲ λιπαρὴ ἢ
ἐπίσασις καὶ ἀθρόη, τετέοισι
νεφριτικὰ, καὶ ὀξεία σημαίνει.

Prænot. XII. 1. 2.

Coac. V. 43.

λς'. Οκόσοισι δὲ, νεφριτι-
κοῖσιν ἔσσι, τὰ προειρημένα
ξυμβαίνει σημεῖα, πόνοι τε πε-
ρὶ τὰς μύας τὰς ραχιαίας γί-
νονται, ἣν μὲν περὶ τὰς ἔξω
τόπας γίνονται, ἀπόστημα
προσδέχεται ἐσόμενον ἔξω· ἣν δὲ
μᾶλλον οἱ πόνοι πρὸς τὰς εἰ-
σω τόπας γίνονται, καὶ τὸ
ἀπόστημα προσδέχεται ἐσόμενον
μᾶλλον εἴσω.

λζ'. Οκόσοι αἷμα (α) ἐμέ-
σιν, ἣν μὲν ἀνευ πυρετοῦ, σω-
τήριον· εἰ δὲ ζῶν (β) πυρετῷ, κα-
κόν. Θεραπεύειν δὲ τοῖσι ψυκτι-
κοῖσι, καὶ τοῖσι πυρετικοῖσι.

Aph. IV. 25.

Coac. III. 238. ad 243.

λγ'. Κα-

33. Quibus autem urinæ
distantes fiunt, iis vehe-
mens est in corpore turba-
tio.

IV. Epid. VI. 14. 17.

34. Quibus verò, in uri-
nis bullæ superstant, (α) re-
num affectiones significant,
& longam fore invaletudi-
nem.

35. Quibus autem pin-
gue est & confertum quod
supernatat, his affectiones
nephriticas, & acutas signi-
ficat.

IV. Epid. VI. 12. 13.

36. Quibus verò nephri-
ticis existentibus, prædicta
signa accidunt, & dolores
circa musculos spinales fi-
unt, siquidem ad loca ex-
teriora fiunt, abscessum ex-
specta futurum extrorsum.
Si verò dolores fiant magis
ad interna loca, etiam ab-
scessum magis introrsum fo-
re exspecta.

37. Qui sanguinem (α)
vomunt, siquidem sine fe-
bre, salutare: si verò cum
(β) febre, malum. Curandum
autem refrigerantibus, &
adstringentibus.

(α) Cels. L. IV. 4. p. 203. l. 13. & 22.

(β) Cels. L. II. 6. p. 56. l. 15.

38. De-

λγ. Κατάρροι ἐς τὴν ἄνω κοιλίην ἐκπυῶνται ἐν ἡμέρησιν εἰκοσιν.

Aph. VI. 20.

Loc. in Hom. XVIII. 7.

λδ. Ἦν ἔρῃ αἷμα καὶ θρόμβος, καὶ σφαγγαρίην ἔχη, καὶ ὀδύνη ἐμπύωσιν ἐς τὸ περίναιον καὶ τὸ ὑπογάστριον, καὶ τὸν κτένα, τὰ περὶ τὴν κύστιν νοσέειν σημαίνει.

Aph. IV. 80.

μ. Ἦν ἡ γλῶσσα ἐξαίφνης ἀκρατὴς γένηται, ἢ ἀπόσπληκτόν τι τῷ σώματι, ἢ μελαγχολικὸν τὸ τοιοῦτο γίγνεται.

I Aph. VI. 23. 57.

II. Prædict. XVI. 12.

μα. Ἦν ὑπερκαθαιρομένων τῶν πρεσβυτέρων, λυγρὸς ἐπιγένηται, ἔκ ἀγαθόν.

Aph. V. 4.

μβ. Ἦν πυρετὸς μὴ ἀπὸ χολῆς ἔχη, ὕδατι πολλῷ καὶ θερμῷ (a) καταχεομένη κατὰ τῆς κεφαλῆς, λύσις τῷ πυρετῷ γίνεται.

(a) Cels. L. III. 14. p. 143. l. 26.

μγ. Γυνὴ ἀμφιδέξις ἔγινεται.

μδ. Ὅσοι ἐμπυοὶ καίονται, ἢ τέμνονται, ἢ μὲν τὸ πύον καθαρόν ῥυῆ καὶ λευκόν, περιγίγνονται. ἢ ἢν δὲ ὕφαιμον,

38. Destillationes in ventrem supernum, in viginti diebus suppurantur.

I. Morb. XI. 2. 3.

39. Si quis sanguinem & grumos mingat, & stranguriam habeat, & dolor incidat ad perinæum, & immum ventrem, & pectinem, partes circa vesicam laborare significat.

40. Si lingua ex improvise impotens fiat, aut aliqua corporis pars siderata, melancholicum hoc ipsum fit.

Coac. III. 87. 88. 315. 317.

41. Si senioribus nimium purgatis, singultus superveniat, non bonum.

42. Si febris, quæ non est a bile, detineat, (a) aqua multa, & calida in caput affusa, febris solutio fit.

43. Mulier ambidextra non fit.

44. Qui suppurati uruntur, aut secantur, siquidem purum effluat pus, & album, evadunt. Si verò sub-

μον, καὶ βορβορώδες, καὶ δυσώδες, ἀπολλυνται.

Aph. VI. 27.

VII. 45.

Prænot. VII. 6.

XIX. 4.

μέ. Οκόσοι τὸ ἥπαρ (a) διαπύον καίονται (ἢ τέμνονται, ἢ μὲν τὸ πύον καθαρόν ῥυῆ καὶ λευκόν, περιγίγνεται ἐν χιτῶνι γὰρ τὸ πύον τετέοισιν ἔστιν, ἢ δὲ οἷον ἀμόργη (b) ῥυῆ, ἀπολλυται.

Aph. VII. 44.

Prænot. VII. 6.

I Coac. III. 218. 274.

μς'. Οδύνας ὀφθαλμῶν, ἀκρητον ποτίσας, καὶ λήσας πολλῷ θερμῷ, φλεβοτόμει.

Aph. VI. 31.

μς'. Ὑδρωπῖωντα ἢν (a) βῆξ ἔχη, ἀνέλπιστος ἔστι.

Aph. VI. 35.

I. Prædict. XI. 1. 6.

μή. Στραγγαρίην, καὶ δυσκρίην θάωρηξίς, καὶ φλεβοτομή λύει. τάρμνει δὲ τὰς εἴσω (φλέβας.)

Aph. VI. 36.

μδ'. Ὑπὸ κυνάγχης ἐχομένω οἴδημα καὶ ἐρύθημα ἐν τῷ στήθει ἐπιγενόμενον, ἀγαθόν. ἔξω γὰρ τρέπεται τὸ νόσημα.

Aph. VI. 37.

Prænot. VII. 3.

XXIII. 14.

subcruentum, & coenosum, ac graveolens pereunt.

II. Morb. XLV. 34. 35.

I Coac. III. 217. 218. 269.

45. Qui ad hepar (a) suppuratum uruntur (aut secantur,) siquidem purum effluat pus & album, superstites evadunt: ipsis enim pus est in tunica. Si verò effluat velut (b) amurca, pereunt.

(a) Cels. L. II. 8. p. 67. l. 3.

(b) Cels. L. II. 8. p. 71. l. 13.

46. In doloribus oculorum, postquam merum bibendum dederis, & multa calidà laveris, venam secato.

47. Hydropicum si (a) tussis habeat, desperatus est.

I. Epid. V. 28.

(a) Cels. L. II. 8. p. 72. l. 25.

48. Urinæ stillicidium, & urinæ difficultatem vini potus, & venæsectio solvit. Secandæ verò internæ (venæ.)

II. Epid. VI. 39.

49. Ab anginâ detento tumor & rubor in pectore superveniens, bonum: foras enim vertitur morbus.

Coac. II. 221.

III. 97. 102.

II. Morb. XXVI. 26

XXVII. 14.

ν'. Οκόσοισιν ἂν ἰ σφακε-
λιοτῇ ὁ ἐγκεφάλῳ, ἐν τρισὶν
ἡμέρησιν ἀπολλύνηται· ἢν δὲ
ταύτας διαφύγωσιν, ὑγιεὲς γί-
γνεται.

Coac. II. 53.

να'. ἰ Παρῶς γίνεται ἐκ
τῆς κεφαλῆς, διαθερμαινομέ-
νη τῷ ἐγκεφάλῳ, ἢ διυγραιο-
μένη τῷ ἐν τῇ κεφαλῇ κενῷ. ὁ
περχεῖται γὰρ ὁ αἶρ ὁ ἐνεῶν
ἔξω. 2 Ὑποφεί δὲ, ὅτι διὰ σε-
νῆς ἢ διέξοδῳ αὐτῶ ἐσίν.

1 Prænot. XIII. 11.

2 Princip. & Car. XIX. 1. ad 4.

νβ'. Οκόσοισιν ἡπαρ περιω-
δύναται, τετάρτοις πυρετὸς ἐπι-
γινόμενῳ λύει τὴν ὀδύνην.

Aph. VI. 40.

νγ'. Οκόσοισι ξυμφέρει αἵ-
μα ἀφαιρεῖσθαι ἀπὸ τῶν φλε-
βῶν, τετάρτοις χρόνῳ φλε-
βοτομεῖσθαι.

(νδ'. Οκόσοισι μετὰ τῶν
φρενῶν καὶ τῆς γαστρὸς φλέ-
γμια ἀποκλείεται, καὶ ὀδύνην
παρέχει, ἐκ ἔχον διέξοδον ἐς
ἐξωτερὴν τῶν κοιλιῶν, τετάρτοις
κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν κύ-
σιν τραπένῃ τῷ φλέγματι,
λύσις γίγνεται τῆς νόσου.

νέ Οκό-

50. Quibus cerebrum ἰ
sphacelo fuerit affectum, in
tribus diebus pereunt: si ve-
rò hos effugerint, sani fiunt.

II. Morb. V. 2. 21.

XX. 2. 8. 9. 10.

1 VII. Epid. XXX. 7.

51. 1 Sternutatio fit ex ca-
pite, percalefacto cerebro,
aut perhumectato, quod est
in capite, vacuo. Aër enim
qui intus est supra modum
(i. e. vi) foras effunditur. 2
Strepit autem, quia per an-
gustum ipsi est transitus.

52. Quibus hepar circum-
circa dolet, his febris super-
veniens dolorem solvit.

Coac. III. 272.

53. Quibus sanguinem de
venis auferre conducit, his
vere venam secare oportet.

Aph. VI. 47.

54. Quibus inter septum
transversum, & ventrem
pituita excluditur, & do-
lorem exhibet, in neutrum
ventrem habens transitum,
his per venas in vesicam pi-
tuita versa, morbi solutio
fit.

55. Qui-

νέ. ὁκόσοισιν ἂν τὸ ὑπάρ ὕ-
δαλῃ πλῆσθῃ ἐς τὸ ἐπίπλο-
ον ῥαγῇ, τετέοισιν ἡ κοιλία ὕ-
δαλῃ ἐμπιπλάται, καὶ ἀπο-
θνήσκουσιν.

Prænot. VIII. 6.

Coac. III. 276. 278.

νς'. Ἀλύκην, χάσμεν, φρί-
κην, ἰ οἶνῳ ἰσῶ πινό-
μεν, λύει (τὴν νῆσον.)

II. Epid. VI. 45.

1 II. Morb. XXXVIII. 6.

νζ'. ὁκόσοισιν ἐν τῇ ἐρήθρῃ
φῦμα γίνεται τετέοισι διαπυ-
σαν, καὶ ἐκτραγένται, λύε-
ται ὁ πόνος.

Aph. IV. 82.

νη'. ὁκόσοισι δ' ἂν ὁ ἐγκέ-
φαλός σείσθῃ ὑπὸ τινὶ προ-
φάσει, ἀνάγκη ἀφάνες γε-
νέσθαι παρὰ χροῖμα.

Coac. III. 370.

(Ἦν ὑπὸ πυρετῷ ἐχομένῳ ὁ
τραχήλος ἐπιστραφῇ, καὶ κα-
ταπίνειν μὴ δύνηται, οἰδήμα-
τος μὴ ἔοντος ἐν τῷ τραχήλῳ,
θανάσιμον.)

νθ'. Τοῖσι σώμασι τοῖσιν ὕ-
γράς τὰς σάρκας ἔχουσι, δεῖ
λιμὸν ἐμποιεῖν. ἰ λιμὸς γὰρ
ξηραίνει τὰ σώματα.

Aph. II. 21.

IV. 13. 41.

VII. 59.

1 I. Diæt. XXXVIII. 1. 2.

III. Diæt. XVI. 12. 14.

ξ'. ὅκω

55. Quibus hepar aquâ
repletum ad omentum eru-
perit, his venter aquâ imple-
tur, & moriuntur.

Affection. XXIII. 3. ad 10.

Int. Affect. XXVI. 2.

56. Anxietatem, oscitati-
onem, horrorem, ἰ vinum
par pari aquâ potum solvit
(morbum.)

Int. Affect. V. 14.

II. Morb. Mul. LXXXVIII. 2.

57. Quibus in urinariâ fi-
stulâ tuberculum (a) fit, his
suppurato eo & perrupto,
solvitur dolor.

(a) Cels. L. II. 8. p. 70. l. 22.

58. Quibus cerebrum con-
cussum fuerit ab aliquâ cau-
sâ, necesse est eos statim mu-
tos fieri.

I. Morb. III. 34.

(Si à febre detento col-
lum invertatur, & degluti-
re non possit, tumore non
existente in collo, lethale.)

Aph. IV. 35.

59. Corporibus humidas
carnes habentibus, famem
inducere oportet: ἰ fames
enim siccat corpora.

II. Præd. VIII. 8. 13.

Insomn. XV. 14. 15.

Affection. XXVIII. 2.

XLI. 7. 8. 11. 12.

60. Ubi

ξ'. Ὅκῃς ἂν ἐν ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαί, καὶ τὸ σῶμα καταψύχῃται, καὶ πάλιν θερμαίνεται, ἢ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου μεταβάλλῃ, μῆκος σημαίνει.

Aph. IV. 40.

I. Prædict. II. 4.

IV. 2.

VII. 12.

X. 2.

ξά. 1 Ἰδρὼς πολὺς, θερμὸς ἢ ψυχρὸς, ῥέων αἰεὶ, σημαίνει 2 ἔχειν πλεθυσμονὴν ὑγρῶ, 3 ἀπάγειν ἐν χρῇ, τῷ μὲν ἰσχυρῶ, ἀνωθεν· τῷ δὲ ἀσθενῶ, κάτωθεν.

1 Aph. IV. 41. 42.

2 Aph. IV. 56.

ξβ'. Οἱ πυρετοὶ οἱ μὴ διαλείπωντες, ἢ ἰσχυρότεροι διὰ τρίτης γένωνται, ἐπικίνδunami. ὅτῳ δ' ἂν τρόπῳ διαλείπωσι, σημαίνει, ὅτι ἀκίνδunami.

Aph. IV. 43.

ξγ'. Ὅκόσοις πυρετοὶ μακροὶ, τριτέοισιν ἢ φύματα, ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἐγγίγνονται.

Aph. IV. 44.

ξδ'. Ὅκόσοις φύματα μακρά, ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἐκ πυρετῶν γίνονται, ἔτοι σιτίσι πλείοσι χρεόνται.

Aph. IV. 45.

ξε'. Ἦν τις τῷ πυρέσσοντι τροφήν διδῶ, τῷ μὲν ὑγιαίνοντι,

60. Ubi in toto corpore mutationes, & corpus perfrigeretur, & rursus calefiat, aut color alius ex alio permutetur, longitudinem morbi significat.

Coac. V. 6. 78.

VI. 85.

Vict. Acut. XLVI. 4. 5.

61. 1 Sudor multus, calidus aut frigidus, semper fluens, 2 humidi redundantiam habere significat. 3 Educere igitur oportet, robusto quidem, supernè: debili verò, infernè.

3 Aph. I. 21.

62. Febres non intermittentes si per tertiam vehementiores fiant, periculosæ. Quocunque autem modo intermittant, significat, periculi esse expertes.

63. Quibus febres longæ sunt, his aut tubercula, aut ad articulos dolores fiunt.

64. Quibus tubercula diutina, aut ad articulos dolores ex febribus fiunt, hi cibis utuntur copiosioribus.

65. Si quis febricitanti cibum det, convalescenti quidem,

τι, ἰσχύς· τῷ δὲ κἀμνοντι, νῆ-
σθ.

Aph. II. 19.

VII. 67.

Ξγ'. Τὰ διὰ τῆς κύστις δια-
χωρέοντα ὁρᾶν δεῖ, εἰ οἷα τοῖς
ὑγιαίνουσιν ὑποχωρεῖται· τὰ ἡ-
κιστα ὅμοια τέττοισι, ταῦτα
νοσηδέστερα· τὰ δ' ὅμοια τοῖσιν
ὑγιαίνουσιν, ἡκιστα νοσερά.

VI. Epid. VIII. 29. 30.

Ξδ'. Καὶ οἷσι τὰ ὑποχω-
ρήματα, ἢν ἐάσης σῆναι καὶ
μὴ κινήσης, ὑφίσταται οἷον
ζυσματα· καὶ ἢν ὀλίγα ἢ
ὀλίγη ἢ νῆσθ· γίνεται· ἢν δὲ
πολλά, πολλή· τέττοισι ζυμα-
φέρει ὑποκαθῆναι τὴν κοιλίην.
3 ἢν δὲ μὴ καθάρην ποιήσας
διδῶς τὰ ροφήματα, οὐκόσω ἂν
πλείω διδῶς, μάλλον βλά-
ψει.

I Judicat. VIII. 10. 11.

2 Prænot. X. 8.

Coac. VI. 85.

Ξε'. Οὐκόσα ἂν κατὰ ὥμα
διαχωρή, ἀπὸ χολῆς μελαί-
νης ἔσιν· ἢν πλείω, πλείων·
ἢν ἐλάσσω, ἐλάσσων ἢ νῆσθ·

Aph. I. 22.

Ξθ'. Αἱ ἀποχρέμψεις, αἱ
ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσι μὴ δια-
λείψουσιν, αἱ πελιδναί, καὶ αἱ-
ματώδεις, καὶ χολώδεις, καὶ
δυσώδεις, πᾶσαι κακαί. ἀ-
ποχωρέσασθαι δὲ καλῶς, ἀγα-
θαί· καὶ κατὰ κοιλίην, καὶ κύ-

στιν,

dem, robur: ægrotanti ve-
rò, morbus fit.

Vet. Med. XII. 11.

66. Per vesicam prodeun-
tia inspicere oportet, an sint
qualia sanis prodeunt. Quæ
igitur minimè his similia, ea
morbosiora. Sanis verò simi-
lia, minimè morbosa.

67. Et quibus, 1 egestio-
nes, si stare permiseris, &
non moveris, 2 subsident
veluti ramenta: & si pauca
fuerint, parvus fit morbus:
si verò multa, magnus. His
confert alvum infernè pur-
gari. 3 Si autem non purga-
tâ alvo forbitiones dederis,
quanto plures dederis, eâ
magis lædes.

IV. Epid. VI. 10.

3 Aph. II. 10.

VII. 65.

68. Quæ cruda deorsum
secedunt, ab atrâ sunt bile:
si plura, major: si paucio-
ra, minor est morbus.

Judicat. VIII. 12.

69. Excreationes, in fe-
bribus non intermittentibus
lividæ, & cruentæ, & bilio-
sæ, & graveolentes, omnes
malæ sunt. At ritè secedentes,
bonæ. Sic etiam per alvum,
& vesicam, & ubicunque
quid

ἔιν, καὶ ὅκ᾽ ἂν τι ἀποχωρέον
ἔῃ μὴ κεκαθαρμένον, κακόν.

Aph. IV. 47.

ο. Τὰ σώματα χοῦ, ὅκ᾽
τῆς βέλεται 2 καθαίρεσθαι, εὐ-
ροα ποιεῖν, 1 κῆν μὲν ἄνω βέ-
λῃται εὐροα ποιεῖν, 5ῃσαι
τὴν κοιλίην ἣν δὲ κάτω, ὑ-
γρῆναι.

Aph. II. 9.

IV. 13.

οά. Ὑπν⊙, ἀγρυπνίη, ἀμ-
φότερα μᾶλλον τῷ μετρίᾳ γι-
γνόμενα, νῆσ⊙.

Aph. II. 3.

οβ. Ἐν τοῖσι μὴ διαλείπουσιν
πυρετοῖσιν, ἣν τὰ μὲν ἔσω (a)
ψυχρά ἦ, τὰ δὲ ἔσω καίηται,
καὶ δίψαν ἔχη, θανάσιμον.

Aph. IV. 48.

(a) Cels. L. II. 6. p. 55. l. 21.

ογ. Ἐν μὴ διαλείποντι πυρε-
τῷ, ἣν χειλ⊙, ἢ ρίς, 1. ἢ
ὀφθαλμός, ἢ ὀφρύς διασφα-
φῇ, ἣν μὴ βλέπη, ἣν μὴ αἰκῆ
ἤδη ἀσθενὴς εἶναι, ὅ, τι ἂν τῶ-
ν γένηται, θανάσιμον.

Aph. IV. 49.

I. Prædict. X. 7.

οδ. Ἐπὶ λευκῷ φλέγματι
ὑδρωψ ἐπιγίγνεται.

I. Morb. III. 28.

Affection. XX. 13.

XXIII. 3.

οε. Ἐπὶ διάρροίᾳ (a) δυσεντε-
ρίᾳ.

(a) Cels. L. II. 7. p. 64. l. 10.

ος. Ἐπὶ

quid fecedens restiterit non
purgatum, malum.

70. Corpora oportet, ubi
quis purgare vult, faciliè flu-
entia reddere. Et si qui-
dem velit efficere faciliè flu-
entia sursum, alvum sistere:
si verò deorsum, humectare;

I II. Diæt. XXXVI. 18. ad 23.

(a) Cels. L. III. 18. p. 154. 33.

71. Somnus, vigilia, utra-
que modum excedentia,
morbus.

72. In non intermittenti-
bus febribus, si externa qui-
dem (a) sint frigida, interna
verò urantur, & sitim habe-
ant, lethale.

73. In febre non intermit-
tente, si labium, aut nasus,
1 aut oculus, aut supercili-
um distorqueatur, si non
videat, si non audiat, jam de-
bilis existens: quicquid ho-
rum fiat, lethale.

I Coac. II. 117. 128.

74. Leucophlegmatix hy-
drops supervenit.

Int. Affect. XXIV. 1.

75. Ab alvi profluvio (a)
dysenteria.

G

76. A

θς'. Ἐπὶ δυσεντερίῃ (α) λει-
εντερίῃ (ἐπιγίνεται.)

Aph. VI. 43.

Coac. II. 296.

οζ'. Ἐπὶ σφακελισμῷ ἀπό-
σαςις ὁσέξ.

οή. Ἐπὶ αἵματι ἐμέτω
φθόῃ, καὶ τῷ (α) πύξ κατάρ-
σις ἄνω.

Aph. VII. 15. 16.

II. Prædict. XIV. 1. 3.

(Ἐπὶ φθόῃ ρεύμα ἐκ τῆς κε-
φαλῆς. ἐπὶ τῷ ρεύματι διάρ-
ροια. ἐπὶ διάρροίῃ χέσις τῆς ἄνω
κατάρσις. ἐπὶ τῇ χέσει θά-
νατις.)

Aph. V. 12. 14.

II. Prædict. XII. 3.

(Ἐπὶ αἵματι πύξις, πύξ
πύσις, καὶ ρύσις. ἐπὶ δὲ σί-
αλον ἰσχηται, ἀποθνήσκουσιν.)

Aph. VII. 15. 16.

οθ'. Οκοῖα καὶ ἐν τοῖσιν κατὰ
τὴν κύσιν, καὶ ἐν τοῖσι κατὰ
τὴν κοιλίην ὑποχωρήμασι, ¹
καὶ ἐν τοῖσι κατὰ τὰς σάρκας,
καὶ ἢν πᾶς ἄλλη τῆς φύσεως ἐκ-
βαίνει τὸ σῶμα. ἢν ὀλίγον, ὀλί-
γη ἢ νῆσος γίγνεται. ἢν δὲ πο-
λὺ, πολλή. ἢν πάνυ πολὺ,
θανάσιμον τὸ τοῖστον.

Prænot. II. 1. &c.

XV. 10. 11.

1 Aph. VIII. 13.

76. A dysenteria, (α) in-
testinorum lævitas (super-
venit.)

I. Morb. III. 26.

(α) Cels. L. IV. 16. p. 226. l. 14.

77. A sphacelo abscessus
ossis.

78. A sanguinis vomitu
tabes, & puris (α) purgatio
fursum.

I. Morb. X. 69.

XIX. 4. ad XX.

(α) Cels. L. IV. 4. p. 203. l. 5.

(A tabe, fluxus ex capite.
A fluxu, alvi profluvium.
Ab alvi profluvio, inhibito
purgationis fursum. Ab in-
hibitione, mors.)

Coac. III. 259.

(A sanguinis sputo, pu-
ris sputum, & fluxio. Post-
quam autem sputum inhibe-
tur, moriuntur.)

79. Qualia etiam in his
quæ per vesicam, & in his
quæ per alvum *sunt* egestio-
nibus, ¹ & in his quæ per
carnes, & ficubi aliâ naturæ
vivâ corpus exeat: si parum,
parvus morbus fit: si mul-
tum, magnus: si admodum
multum, hoc ipsum lethale.

Aliment. VI. 1. ad 8.

Insomn. IV. 16.

IV. Epid. VI. 2.

Multi

Multi L. B. octavam sectionem omittunt. Plurimi sex ejus priores adjiciunt aphorismos. Alii sectionem totam addunt, ut hic factum vides. Nam quæ spuria tibi videntur, in lectione præteriri facile possunt.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ HIPPOCRATIS

ΑΦΟΡΙΣΜΟΙ

APHORISMI

Παρεμβεβλημένοι.

INTERJECTI.

Τμήμα ὄγδοον.

Sectio octava.

Α.

I.

Οἰκόσοι ὑπὲρ τὰ τεσσαράκοντα ἔτεα φρενιτικοὶ γίνονται, ἔπειτα πάντοι ὑγιαίνουν. ἡσσαν γὰρ κινδυνεύουσιν, οἷσιν ἂν οἰκείῃ τῆς φύσεως, καὶ τῆς ἡλικίης, ἢ νῆσται.

Qui supra quadraginta annos phrenitici fiunt, non admodum sanantur. Minus enim periclitantur, quorum naturæ, & ætati, morbus similis fuerit.

1 Aph. II. 39. 40.

2 Aph. II. 34.

VI. 6.

β'. Οἰκόσοισιν ἐν τῇσιν ἀρρώσισιν οἱ ὀφθαλμοὶ κατὰ προαίρεσιν (a) δακρύσων, ἀγαθόν. οἰκόσοισι δὲ ἄνευ προαίρεσις, κακόν.

2. Quibus, in infirmitatibus oculi ex proposito (i. e. ob causam) (a) lachrymantur, bonum. Quibus verò sine causâ, malum.

Aph. IV. 52.

(a) Cels. L. II. 4. p. 51. l. 14.

γ'. Οἰκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τεταρταλοῖσιν ἔχουσιν αἷμα ἐκ τῶν ῥινῶν ῥυή, πονηρόν.

3. Quibus in febribus quartanis existentibus sanguis ex naribus fluxerit, malum.

Judicat. X. 7.

I. Prædict. I. 2.

Coac. II. 37. 38.

Coac. III. 433.

VI. Epid. II. 40.

δ'. ἰδρῶν

G 2

4. Sudo-

δ. Ἰδρώτες ἐν τῇσι κρίσι-
μοισιν ἡμέρησι γιγνόμενοι σφο-
δροὶ καὶ ταχέες, ἐπικίνδυνοι
καὶ οἱ ὠθέμενοι ἐκ τῆ μετώ-
πας, ὥσπερ σαλαγμοὶ καὶ
κρενοὶ, καὶ ψυχροὶ σφόδρα, καὶ
πολλοί. ἀνάγκη γὰρ τὸν τοιῶτον
ιδρώτα πορεύεσθαι μετὰ βίης,
καὶ πόνου ὑπερβολῆς, καὶ ἐκ-
θλίψις πολυχρονίᾳ.

I. Judicat. VI. 9.

Prænot. V. 4. 8.

I. Prædict. V. 7.

ε. Ἐπὶ χρονίῳ νοσήματι κοι-
λῆς καταφορῇ, κακόν.

ς'. Ὅσος φάρμακα ἐκ ἱῆ-
ται, σίδηρος ἱῆται. ὅσα σί-
δηρος ἐκ ἱῆται, πῦρ ἱῆται. ὅ-
σα δὲ πῦρ ἐκ ἱῆται, ταῦτα χρὴ
νομίζειν ἀνίατα.

Arte. XIII. 12. ad 18.

ζ. Φθίσιες μάλιστα γίγνον-
ται ἀπὸ ὀκτώκαιδεκά ἐτῶν, μέ-
χρι τριήκοντα καὶ πέντε.

Aph. V. 9.

η. 1 Ταῦτα δὲ κατὰ φύσιν γι-
γνόμενα κατὰ φύσιν, πάντα
μὲν ἰσχυρά, τὰ δὲ καὶ θα-
νατώδεα. 2 δεύτερον δὲ, ἢν
μὲν ἐν τῇ ὥρῃ νοσῇ, αὐτὴ ἡ
ὥρῃ. Ξυμμαχεῖ τῇ νέσῳ, οἷ-
ον καύσῳ θερμῷ, ὑδρωπι-
κῷ χειμῶν ὑπερβολικῷ γὰρ
ἰτό

4. Sudores in diebus cri-
ticis oborientes, vehemen-
tes & veloces, periculosi: 1
& qui expelluntur ex fronte,
velut guttæ, & aquæ salientes:
& frigidi valdè, ac multi. Ne-
cesse enim est talem sudorem
prodire cum violentiâ, &
laboris excessu, & expressi-
one diuturnâ.

Coac. III. 91.

IV. 38. 39.

Vict. Acut. LIII. 8. 9.

5. Ex morbo diuturno al-
vi defluxus, malum.

6. Quæ medicamenta non
fanant, ea ferrum fanat. Quæ
ferrum non fanat, ea ignis
fanat. Quæ verò ignis non
fanat, ea insanabilia existi-
mare oportet,

7. Tabes maximè fiunt ab
anno octavo decimo usque
ad quintum & tricesimum.

8. 1 Quæ secundum na-
turam ad tabem disposita
sunt, omnia quidem vehe-
mentia: quædam verò etiam
lethalia. 2 Secundum autem,
si quidem in eo tempore æ-
grotet, cum tempus ipsum
unâ cum morbo impugnat,
velut cum febre ardente æ-
stas, cum hydropo hyems.
Natu-

τὸ φυσικόν· (α) Φοβερώτερόν
δὲ σπληνί.

Natura enim longè superior
est: lieni verò (α) plus affert
timoris.

1 I. Morb. XX. 1. 2. 3.

2 Aph. III. 3.

II. 34.

VIII. 1.

Dieb. Judicator. I. 11. ad 15.

VI. Epid. VIII. 45.

Affection. VII. 3. 4.

(α) Cels. L. II. 8. p. 70. l. 27.

θ'. Γλῶσσα μέλαινα καὶ
αἱματώδης, εἴ τι τῶν τοιούτων
σημείων ἄπεςι, μὴ σφόδρα
κακόν· δηλοῖ γὰρ νῆσον σμι-
κροτέρην.

9. Lingua nigra atque cru-
enta, si quid horum signo-
rum abest, non valdè malum:
morbum enim minorem de-
clarat.

Coac. II. 140. 148.

ι. Ταῦτα μὲν ἔν ἐν τοῖσι πυ-
ρετοῖσιν ὀξέσι σημειῶνται χρη-,
ὅποτε μέλλει ἀποθνήσκειν, καὶ
ὅποτε σωθήσεσθαι.

10. Hæc igitur in feбри-
bus acutis notare oportet,
quando quis moriturus sit,
& quando evasurus.

Prænot. II.

III.

Prænot. IV.

ια. Ὀρχις δεξιὴς ψυχρὸς καὶ
σπασμώδης, θανατώδης.

11. Testis dexter frigidus
& convulsus, lethale.

Prænot. VIII. 20.

Coac. III. 352.

ιβ. Ὄνυχες μέλανες, (α)
καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν χειρῶν
καὶ ποδῶν ψυχροὶ, ξυνεσταλ-
μένοι ἢ κατειμένοι, ἐγγὺς τὸν
θάνατον δηλοῦσι.

12. Ungues nigri, (α) &
digiti manuum & pedum
frigidi, contracti, vel remissi,
mortem in propinquo esse
ostendunt.

Prænot. VIII. 15.

(α) Cels. L. II. 6. p. 55. l. 4. L.
II. 7. p. 66. l. 13.

XV. 9.

Coac. III. 349.

ιγ. Τὰ χεῖλη πελιδνὰ, ἢ
καὶ ἀπολελυμένα, καὶ ἐξε-
τραμμένα, καὶ ψυχρὰ, θανα-
τώδεια.

13. Labia livida, aut etiam
resoluta, & inversa, & frigi-
da, lethalia.

Coac. I. 97.

III. 4.

ιδ. Τὰ ὦτα ψυχρὰ, διαφανέα,
ξυνεσταλμένα, θανατώδεά εἰσι.

14. Aures frigidæ, pelluci-
dæ, contractæ, lethales sunt.

Prænot. II. 9.

Coac. II. 67. 108.

ιε. Καὶ

G 3

15. Et

14. Καὶ σκολοδινῶν, ¹ καὶ ἀποσρεφόμενῳ, καὶ ὑπνῷ καὶ καύμασι πολλῶν κατεχόμενῳ, ἀνέλπιτος.

Prænot. II. 18. 19.

15. Καὶ λυσσᾶων ἀτρέμα, καὶ ἀγνοῶν, καὶ μηδὲ ἀκχων, μηδὲ ξυνίεις, θανατώδης.

Coac. III. 327.

16. Μέλλουσιν ἀποθνήσκειν ταῦτα σαφέστερα γίγνεται, καὶ αἱ κοιλίαι ἐπαίρονται, καὶ φυσῶνται.

17. Ὅρῳ δὲ τῆς θανάτου, εἴαν τὸ τῆς ψυχῆς θερμὸν ἐπα-
νέλθῃ ὑπὲρ τῆς ὀμφαλῆς εἰς τὸν
ἄνω τῶν φρενῶν τόπον, ¹ καὶ
συγκαυθῇ τὸ ὑγρὸν ἅπαν. ἐπει-
δὴν ὁ πλεῦμων καὶ ἡ καρδία τὴν
ἐκμάδα ἀποβάλλωσι, τῆς θερ-
μῆς ἀφροῦνθῃ ἐν τοῖσι θανα-
τώδεσι τόποις, ἀποσπνέει ἀδρό-
ν τὸ πνεῦμα τῆς θερμῆς, ὅθεν
πρὸς ξυνέσῃ τὸ ὅλον εἰς τὸ ὅλον.

² πάλιν τὸ μὲν διὰ τῶν σαρκῶν,
τὸ δὲ διὰ τῶν ἐν κεφαλῇ ἀνα-
πνοῶν, ὅθεν τὸ ζῆν καλεῖται,
ἀπολείπεται ἡ ψυχὴ τὸ τῆς σώ-
ματος σκῆνος, καὶ τὸ ψυχρὸν,
καὶ τὸ θνητὸν εἶδωλον, ἀμα καὶ
χολῇ, καὶ αἵματι, καὶ φλέγμα-
τι, καὶ σαρκί, παρέδωκεν.

¹ I. Morb. XXX. 12. ad 16.

² Aph. VII. 79.

15. Et tenebricosâ verti-
gine laborans, & lucem aver-
sans, & somno ac ardore
multo detentus, desperatus,

¹ Coac. II. 117.

16. Et qui in rabiem ac-
tus furit intrepidè, & non
agnoscit, & neque audit, ne-
que intelligit, jam moribun-
dus est.

17. Morituris signa hæc
fiunt manifesta, & ventres
attolluntur, atque inflan-
tur.

18. Terminus vero mor-
tis est, si animæ calor supra
umbilicum ad locum septo
transverso superiorem ascen-
derit, ¹ & omne humidum
fuerit combustum. Postquam
pulmo & cor humorem ami-
ferint, calore in mortiferis
locis coacervato, caloris spi-
ritus confertim exhalat, unde
totum cum toto constitit. ²
Rursus partim quidem per
carnes, partim verò per spi-
racula in capite, unde vive-
re dicimus, relinquens ani-
ma corporis tabernaculum,
& frigidum, & mortale simu-
lacrum, unâ cum bile, &
sanguine, & pituitâ, & car-
ne, deditione tradit.

Aliment. VI. 1. ad 8.

INSIGNIORES
ALIQUOT
SENTENTIÆ

SELECTÆ EX LIBRIS

AURELII CORNELII CELSI, MEDICI
INTER LATINOS ELOQUENTISSIMI.

Ex Libro PRIMO.

U I. *U*T alimenta sanis corporibus agricultura, sic sanitatem ægris medicina promittit. *præf.* L. 1. p. 1.

II. Desidia atque luxuria : hæc duo prius in Græcia corpora vitiarunt, deinde apud nos afflixerunt. *præf.* L. 1. p. 2.

III. Non credunt posse eum scire, quomodo morbos curare conveniat, qui unde hi sint ignoret. *præf.* L. 1. p. 4.

IV. Eum rectè curaturum esse dicunt, quem prima origo causæ non fefellerit. *præf.* L. 1. p. 5.

V. Occursurum enim initio dicunt eum, qui originem non ignorarit. *præf.* L. 1. p. 5.

VI. Differunt pro natura locorum genera medicinæ. *præf.* L. 1. p. 8.

VII. Nam ne agricolam quidem, aut gubernatorem disputatione, sed usu fieri. *præf.* L. 1. p. 9.

VIII. Alii putant interesse, non quid morbum faciat, sed quid tollat. *præf.* L. 1. p. 10.

G 4

IX. Mor-

IX. Morbi non eloquentia, sed remediis curantur. *præf.*
L. I. p. 10.

X. Neque quidquam est stultius, quam quale quid vivo homine est, tale existimare esse moriente, imo jam mortuo. *præf.* L. I. p. 11.

XI. Cujus rei non est certa notitia, ejus opinio certum reperire remedium non potest: verumque est ad ipsam curandi rationem nihil plus conferre, quàm experientiam. *præf.* L. I. p. 13.

XII. (Medicina) est ars conjecturalis, neque respondet ei plerumque non solum conjectura, sed etiam experientia. *præf.* L. I. p. 13.

XIII. Interest enim, fatigatio morbum, an sitis, an frigus, an calor, an vigilia, an fames fecerit? an cibi vinique abundantia, an intemperantia libidinis? *præf.* L. I. p. 14.

XIV. Neque ignorare medicum oportet, quæ sit ægri natura, humidum magis, an magis siccum corpus ejus sit, validi nervi, an infirmi, frequens valetudo, an rara, eaque, cum est, vehemens esse soleat, an lenis, brevis an longa? *præf.* L. I. p. 14.

XV. Vix ulla perpetua præcepta medicinalis ars recipit. *præf.* L. I. p. 17.

XVI. Hippocrates dixit mederi oportere communia & propria intuentem. *præf.* L. I. p. 17.

XVII. Non eadem omnibus, etiam in similibus casibus, opitulantur. *præf.* L. I. p. 18.

XVIII. Qui secundis aliquando frustra curatus est, contrariis sæpe restituitur. *præf.* L. I. p. 19.

XIX. Cum par scientia sit, utilio rem tamen medicum esse (scias) amicum, quàm extraneum. *præf.* L. I. p. 19.

XX. Sanus homo, qui & benè valet, & suæ spontis est, nullis obligare se legibus debet, ac neque medico, neque iatroalipia egere. Hunc oportet varium habere vitæ genus, modo ruri esse, modo in urbe, sæpiusque in agro; navigare, venari, quiescere interdum, sed frequen-

quentius se exercere. Siquidem ignavia corpus hebetat, labor firmat, illa maturam senectutem, hic longam adolescentiam reddit. L. 1. c. 1. p. 20.

XXI. Bis die cibum capere potius, quam semel, & semper quàmplurimum, dummodo hunc concoquat. L. 1. c. 1. p. 21.

XXII. Concubitus neque nimis concupiscendus, neque nimis pertimescendus est: rarus corpus excitat, frequens solvit. Cum autem frequens non numero fit, sed natura, ratione ætatis & corporis, scire licet, eum non inutilem esse, quem corporis neque languor, neque dolor sequitur. L. 1. c. 1. p. 21.

XXIII. Cavendum, ne in secunda valetudine adversæ præsidia consumantur. L. 1. c. 1. p. 21.

XXIV. Imbecillis, quo in numero magna pars urbanorum, omnesque penè cupidi literarum sunt, observatio major necessaria est, ut quod vel corporis, vel loci, vel studii ratio detrahit, cura restituat. Ex his igitur qui benè concoxit, manè tutò surget: qui parùm, quiescere debet, & si manè surgendi necessitas fuerit, redormire: qui non concoxit, ex toto conquiescere, ac neque labori se, neque exercitationi, neque negotio credere. L. 1. c. 2. p. 21.

XXV. Scire licet integrum corpus esse, cum quotidie manè urina alba, dein rufa est: illud concoquere, hoc concoxisse significat. L. 1. c. 2. p. 22.

XXVI. Si lucubrandum est, non post cibum id facere, sed post concoctionem. L. 1. c. 2. p. 22.

XXVII. Quem interdiu vel domestica, vel civilia officia tenuerunt, huic tempus aliquod servandum curationi corporis sui est. Prima autem ejus curatio, exercitatio est, quæ semper antecedere cibum debet: exercitationis autem plerumque finis esse debet sudor, aut certè lassitudo, quæ citra fatigationem sit. L. 1. c. 2. p. 22, & 23.

XXVIII. Nunquam utilis est nimia satietas. Sæpe

inutilis nimia abstinentia. Sæpe si qua intemperantia subest, tutior est in potione, quam in esca. L. 1. c. 2. p. 23.

XXIX. Secunda mensa bono stomacho nihil nocet, in imbecillo coacescit. L. 1. c. 2. p. 24.

XXX. Post satietatem nihil agendum. L. 1. c. 2. p. 24.

XXXI. Ubi expletus est aliquis, facilius concoquit, si quicquid assumpsit, potione aquæ frigidæ includit, tum paulisper invigilat, deinde bene dormit. L. 1. c. 2. p. 24.

XXXII. Neque ex salubri loco in gravem, neque ex gravi in salubrem transitus fatis tutus est. L. 1. c. 3. p. 24.

XXXIII. Neque verò ex multa fame nimia satietas, neque ex nimia satietate fames idonea est. L. 1. c. 3. p. 24.

XXXIV. Periclitatur & qui semel, & qui bis die cibum incontinenter contra consuetudinem assumit. L. 1. c. 3. p. 25.

XXXV. Neque ex nimio labore subitum ocium, neque ex nimio ocio subitus labor, sine gravi noxa est. *ibid.*

XXXVI. Cum quis mutare aliquid volet, paulatim debet assuescere. L. 1. c. 3. p. 25.

XXXVII. Nimis ociosa vita utilis non est, quia potest incidere laboris necessitas. L. 1. c. 3. p. 25.

XXXVIII. Illud nosse oportet, quod ex labore sudanti frigidæ potio perniciosissima est: atque etiam cum sudor se remisit, itinere fatigatis inutilis. L. 1. c. 3. p. 26.

XXXIX. Levat lassitudinem etiam laboris mutatio: eumque, quem novum genus cujusdam laboris preffit, id quod in consuetudine est, reficit. L. 1. c. 3. p. 26.

XL. Quod contra consuetudinem est, nocet, seu molle, seu durum est. L. 1. c. 3. p. 27.

XLI. Ante omnia scire convenit naturam corporis: quia alii graciles, alii obesi sunt; alii calidi, alii frigidiores; alii humidi, alii sicciore; alios adstricta, alios resoluta alvus exercet. L. 1. c. 3. p. 27. & 28.

XLII. Raro quisquam non aliquam partem corporis imbecillam habet. L. 1. c. 3. p. 28.

XLIII. Vo-

XLIII. Vomitus inutilis est gracilibus, & imbecillum stomachum habentibus: utilis est plenis, & biliosis omnibus, si vel nimium se replerunt, vel parum concoxerunt. Nam siue plus est, quam quod concoqui possit, periclitari, ne corrumpatur, non oportet: siue jam corruptum est, nihil commodius est, quam id, qua via primum expelli potest, ejicere. L. 1. c. 3. p. 29.

XLIV. (Vomitum) luxuriæ causa fieri non oportere confiteor. L. 1. c. 3. p. 30.

XLV. Qui valere & senescere volet, (vomere) quotidianum non habeat. L. 1. c. 3. p. 30.

XLVI. Dejectio autem à medicamento petenda est, ubi venter suppressus parum reddit, ex eoque inflammationes, caligines, capitis dolores, aliaque superioris partis mala increfcunt. L. 1. c. 3. p. 31.

XLVII. Sed purgationes quoque, ut interdum necessariae sunt, sic ubi frequentes sunt, periculum afferunt. Assuescit enim non ali corpus, & ob hoc infirmum erit, cum omnibus morbis obnoxia maximè infirmitas sit. L. 1. c. 3. p. 31.

XLVIII. Vinum dilutius pueris, meracius senibus (convenit.) L. 1. c. 3. p. 32.

XLIX. Hyeme plus esse convenit, minus, sed meracius, bibere. At vere paulum cibo demendum, adjiciendumque potioni, sed dilutius tamen bibendum est. Æstate ut sæpius utendum cibo, sic exiguo est. Per autumnum propter cœli varietatem periculum maximum est; itaque neque sine veste, neque sine calceamentis prodire oportet: cibo verò jam pleniore uti licet, minus, sed meracius bibere. L. 1. c. 3. p. 33. & 34.

L. Venus hyeme non perniciofa, vere tutissima: neque æstate verò, neque autumnò utilis est: tolerabilior tamen per autumnum. Æstate in totum, si fieri potest, abstinendum. L. 1. c. 3. p. 33. & 34.

LI. Capiti nihil æque prodest, atque aqua frigida. L. 1. c. 4. p. 35.

LII. Semper post cibum conquiescere (oportet,) neque

que intendere animum, neque ambulatione quamvis leni dimoveri. L. I. c. 8. p. 37.

LIII. Calor adjuvat omnia, quæ frigus infestat. L. I. c. 9. p. 39.

LIB. II.

I. Saluberrimum ver est, proxime deinde ab hoc hyems, periculiosior æstas, autumnus longè periculosissimus. Ex tempestatibus verò optimæ æquales sunt, sive frigida, sive calida. Pessimæ quæ variant maximè: quo fit, ut autumnus plurimos opprimat. L. II. c. I. p. 42.

II. Saluberrimi sunt sereni dies: meliores pluvii, quàm tantum nebulosi, nubilive; optimique hyeme, qui omni vento vacant: æstate, quibus favonii perflant. Si genus aliud ventorum est, salubriores septentrionales, quam subsolani, vel austri sunt. L. II. c. I. p. 42.

III. Ventus ubique ferè à mediterraneis regionibus veniens, salubris, à mari, gravis. L. II. c. I. p. 43.

IV. Pessimum ægro est cælum, quod ægrum fecit. L. II. c. I. p. 43.

V. Ætas media tutissima est, quia neque juventæ calore, neque senectutis frigore infestatur. L. II. c. I. p. 43.

VI. Longis morbis senectus, acutis adolescentia magis patet. L. II. c. I. p. 43.

VII. Corpus autem habilissimum, quadratum est, neque gracile, neque obesum. Nam longa statura, ut in juventa decora est, sic matura senectute conficitur. Corpus gracile, infirmum: obesum, hebes est. L. II. c. I. p. 43.

VIII. Inimicior senibus hyems, æstas adolescentibus est. L. II. c. I. p. 46.

IX. Omnis pueritia primùm circa quadragesimum diem, deinde septimo mense, tum septimo anno, postea circa pubertatem periclitatur. L. II. c. I. p. 46.

X. Adolescentia morbis acutis, itemque comitialibus, tabique maximè objecta est. L. II. c. I. p. 47.

XI. O-

XI. Obesi plerumque acutis morbis, & difficultate spirandi strangulantur, subitoque sæpe moriuntur. L. II. c. 1. p. 47.

XII. Si speciosior & plenior aliquis, & coloratior factus est, suspecta habere bona sua debet: quæ quia neque in eodem habitu subsistere, neque ultra progredi possunt, ferè retrò quasi ruina quadam revolvuntur. Pejus tamen signum est, ubi aliquis contra consuetudinem emarcuit, & decorem coloremque amisit: quoniam in his quæ superant, est quod morbus demat: in his quæ desunt, non est, quod ipsum morbum ferat. L. II. c. 2. p. 48.

XIII. Sunt quædam proprietates hominum, sine quarum notitia, non facile quicquam in futurum præfagiri potest. L. II. c. 2. p. 49.

XIV. Facile securus est aliquis, in iis quæ sæpe sine periculo evasit. L. II. c. 2. p. 49.

XV. Mali morbi testimonium est, vehementer & crebro spirare. L. II. c. 4. p. 51.

XVI. Mali etiam morbi signum est, nimis celeriter emacrescere. L. II. c. 4. p. 51.

XVII. Periculosum est etiam, post arquatum morbum febrem oriri. L. II. c. 4. p. 52.

XVIII. Nulla acuta febris leviter terrere nos debet. L. II. c. 4. p. 52.

XIX. Vomitus sinceræ pituitæ vel bilis, periculosus, pejorque, si viridis, aut niger est: at mala urina, in qua subsidunt subrubra, aut livida: deterior, in quâ quasi fila quædam tenuia atque alba: pessima ex his, si tanquam ex furfuribus factas nubeculas repræsentat: diluta quoque atque alba vitiosa est, sed in phreniticis maximè. Alvus autem mala est, ex toto suppressa. Periculosa etiam quæ inter febres fluens, conquiescere hominem in cubili non patitur; utique, si quod descendit, est perliquidum, aut albidum, aut pallidum, aut spumans. Item exiguum, glutinosum, læve, album, idemque subpallidum: vel lividum, biliosum, cruentum, aut peioris odoris, quam ex consuetudine. L. II. c. 4. p. 52.

XX. Uri-

XX. Urina verò rubra & tenuis, in magna cruditate esse consuevit. Pessima tamen est, præcipuéque mortifera, nigra, crassa, mali odoris. Alvus quoque varia & discreta reddens, pestifera est: sed ægrum in præcipiti jam esse denuntiat, quæ liquida, eademque vel nigra, vel pallida, vel pinguis est, utique si magna foeditas odoris accessit. L. II. c. 6. p. 56.

XXI. Qui spumantem sanguinem excreant, his in pulmone vitium est. L. II. c. 7. p. 61.

XXII. Mulieri si lac ex mammis profluit, imbecillum est quod intus gerit; duræ mammæ sanum illud esse testantur. L. II. c. 7. p. 62.

XXIII. Quibus causa doloris, neque sensus ejus est, his mens laborat. L. II. c. 7. p. 62.

XXIV. Si in ventrem sanguis confluit, ibi in pus vertitur. L. II. c. 7. p. 62.

XXV. Scire licet, inter ea quæ ars adhibet, naturam plurimum posse. L. II. c. 8. p. 70.

XXVI. Omni resolutioni nervorum, ad medicinam non idonea tempora sunt, hyems & autumnus; aliquid sperari potest vere & æstate. Isque morbus mediocris vix sanatur, vehemens sanari non potest. L. II. c. 8. p. 76.

XXVII. Quartana æstiva brevis; autumnalis fere longa est, maximè quæ coepit hyeme appropinquante. L. II. c. 8. p. 76.

XXVIII. Omne auxilium corporis, aut demit aliquam materiam, aut adjicit, aut evocat, aut reprimat, aut refrigerat, aut calefacit, simulque aut durat, aut mollit. L. II. c. 9. p. 77.

XXIX. Sanguinem incisa vena mitti novum non est: sed nullum penè morbum esse, in quo non mittatur, novum est. L. II. c. 10. p. 78.

XXX. In mittendo sanguine non tam annos medicus numerare, quam vires ægrotantis æstimare debet. L. II. c. 10. p. 78.

XXXI. Tenuioribus magis sanguis, plenioribus magis caro abundat. L. II. c. 10. p. 78.

XXXII. Sa-

XXXII. Satius est anceps experiri auxilium, quàm nullum. L. II. c. 10. p. 79.

XXXIII. Cum sit crudo minime mittendus sanguis, tamen ne id quidem perpetuum est, neque enim semper concoctionem res exspectat. Nam si ex superiore parte decidit aliquis, si contusus est, si ex aliquo subito casu sanguinem vomit, quamvis paulò antè sumpsit cibum, tamen protinus ei materia demenda est: idemque etiam in aliis repentinis casibus dictum sit. L. II. c. 10. p. 79.

XXXIV. Si morbi ratio patitur, sanguinis detractio-
ni tempus aptissimum est, dies adversæ valetudinis secun-
dus, aut tertius. Sed ut aliquando etiam primo die sangui-
nem mittere necesse est, sic nunquam utile post diem
quartum est, cum jam spatio ipso materia & exhausta est,
& corpus corrumpit, ut detractio imbecillum id facere
possit, non possit integrum. L. II. c. 10. p. 80.

XXXV. Quod si vehemens febris urget, in ipso im-
petu ejus sanguinem mittere, hominem jugulare est. Ex-
pectanda ergo intermissio, & ista medicina ferè in bidu-
um dividenda. Satius est enim primò levare ægrum,
deinde perpurgare, quàm simul omni vi effusa fortasse
præcipitare. L. II. c. 10. p. 80.

XXXVI. Mittere autem sanguinem cum sit expedi-
tissimum usum habenti, tamen ignaro difficillimum est,
juncta est enim vena arteriis, his nervi, ita si nervum
scalpellus attingit, sequetur nervorum distentio, eaque
crudeliter hominem consumit. At arteria incisa neque
coit, neque sanescit, interdum etiam, ut sanguis vehe-
menter erumpat, efficit. L. II. c. 10. p. 81.

XXXVII. Incidenda ad medium vena est, ex qua cum
sanguis erumpit, colorem ejus habitumque oportet at-
tendere. Nam si is crassus & niger est, vitiosus est, ideo-
que utiliter effunditur: si rubet & pellucet, integer est:
eaque missio sanguinis adeò non prodest, ut etiam noceat:
protinusque is suppressendus est. L. II. c. 10. p. 81.

XXXVIII. Semper ante finis faciendus est, quàm
anima deficiat. L. II. c. 10. p. 82.

XXXIX. Ve-

XXXIX. Vehementi malo nisi æquè vehemens auxilium succurrere non potest. L. II. c. 11. p. 84.

XL. Medicamenta stomachum fere lædunt. L. II. c. 12. p. 84.

XLI. Alvus si vehementius fluit, aut sæpius ducitur, hominem infirmit. L. II. c. 12. p. 84.

XLII. Medicamentum non semper ægris prodest, nocet semper sanis. L. II. c. 13. p. 87.

XLIII. Initia morborum primum famem sitimque desiderant, ipsi deinde morbi, moderationem, ut neque aliud, quàm expedit, neque ejus ipsius nimium sumatur. Neque enim convenit juxta inediam protinus satietatem esse. Quod si sanis corporibus etiam inutile est, ubi aliqua necessitas famem fecit, quantò inutilius est in corpore ægro? Neque ulla res magis adjuvat laborantem, quàm tempestiva abstinentia. L. II. c. 15. p. 92.

XLIV. Pertinet ad rem, omnium proprietates nosse. L. II. c. 18. p. 96.

XLV. Plus alimenti est in pane, quàm in ullo alio cibo. L. II. c. 18. p. 97.

XLVI. Omne animal si lactens est, minus alimenti præstat. L. II. c. 18. p. 98.

XLVII. Omne ferum animal domestico levius est. L. II. c. 18. p. 99.

XLVIII. Ovum durum valentissimæ materiæ est; molle, vel forbile, imbecillissimæ. L. II. c. 18. p. 99.

XLIX. Brassica subcruda alvum movet, bis cocta stringit. L. II. c. 29. p. 106. L. II. c. 30. p. 107.

L. Ad cataplasma calefaciens, valentior omnis farina est ex mulso, quam ex aqua cocta. L. II. c. 33. p. 110.

LIB. III.

I. Naturâ repugnante nihil medicina proficit. Magis tamen ignoscendum medico est, parum proficienti in acutis morbis, quam in longis: hîc enim breve spacium est, intra quod, si quod non profuit auxilium, æger extinguitur:

guitur: ibi & mutationi remediorum, & deliberationi tempus patet, adeò ut raro, si inter initia medicus accessit, obsequens æger sine illius vitio pereat. L. III. c. 1. p. 112.

II. Illud ignorari non oportet, quòd non omnibus ægris eadem auxilia conveniunt. L. III. c. 1. p. 112.

III. Oportet itaque, ubi aliquid non respondit, non tanti putare authorem, quanti ægrum, & experiri aliud atque aliud. L. III. c. 1. p. 112.

IV. In acutis morbis serius æger alendus est, nec nisi jam inclinatis; ut si mediâ dempta materia impetum frangat. In longis maturius, ut sustinere spatium affecturi mali possit. L. III. c. 2. p. 114.

V. Multum interest, ab initio quis rectè curatus sit, an perperam, quia curatio minus his prodest, in quibus assidue frustra fuit. L. III. c. 2. p. 114.

VI. Omnium optima sunt quies & abstinencia, solaque hæc sine ullo periculo medetur. L. III. c. 2. p. 114. & 115.

VII. Non dubium est, quin vix quisquam, qui non dissimulavit, sed per hæc maturè morbo occurrit, ægrotet. L. III. c. 2. p. 115.

VIII. Asclepiades officium esse medici dicit, ut tutò, ut celeriter, ut jucundè curet; id votum est, sed ferè periculosa esse nimia & festinatio, & voluptas solet. Qua verò moderatatione utendum sit, ut quantum fieri potest, omnia ista contingant, primâ semper habitâ salute, considerandum. Et ante omnia quæritur, primis diebus æger quâ ratione continendus sit. Antiqui medicamentis quibusdam datis concoctionem moliebantur, eò quod cruditatem maxime horrebant; deinde eam materiam, quæ lædere videbatur, ducendo sæpius alvum subtrahebant. Asclepiades medicamenta sustulit, alvum non toties, sed ferè tamen in omni morbo subduxit. Febre verò ipsa præcipuè se ad remedium uti professus est. Convellendas etiam vires ægri putavit, luce, vigilia, siti ingenti, sic, ut ne os quidem primis diebus elui sineret. Quo magis falluntur, qui per omnia jucundam ejus disciplinam esse concipiunt. Etenim ulterioribus quidem diebus cubantis etiam luxuriæ subscripsit, primis verò tortoris vicem exhibuit. Ego autem medicamentorum dari poti-

ones, & alvum duci non nisi rarò debere, concedo. Et id non ideo tamen agendum, ut ægri vires convellantur, existimo, quoniam ex imbecillitate summum periculum est. Minui ergo tantum materiam superantem oportet, quæ naturaliter digeritur, ubi nihil novi accedit. Itaque abstinendus à cibo primis diebus est, & in luce habendus æger (nisi infirmus) interdiu, quoniam corpus ista quoque digerit; isque cubare quam maximo conclavi debet. Quod ad sitim verò somnumque pertinet, moderandum est, ut interdiu vigilet, noctu, si fieri potest, conquiescat; ac neque potet, neque nimium siti crucietur. Os etiam ejus elui potest, ubi & siccum est, & ipsi foetet; quamvis id tempus aptum potioni non est. Commodèque Erasistratus dixit, sæpe interiore parte humorem non requirente, os & fauces requirere. L. III. c. 4. p. 117. 118. 119.

IX. Optimum medicamentum est, opportunè cibus datus; qui quando primum dari debeat, quæritur, aliis quintum diem, aliis sextum expectantibus. Asclepiades ubi ægrum triduo per omnia fatigaverat, quarto die cibum indulgebat. At Themison non quando cœpisset febris, sed quando desisset, aut certe levata esset, considerabat, & ab illo tempore expectato die tertio cibum dabat. Nihil autem horum utique perpetuum est: nam potest primo die primus cibus dandus esse, potest secundo, potest tertio, potest non nisi quarto, aut quinto: potest post unam accessionem, potest post duas, potest post plures. Refert enim, qualis morbus sit, quale corpus, quale cœlum, quæ ætas, quod tempus anni: minimèque, in rebus multum inter se differentibus, perpetuum esse præceptum temporis potest. L. III. c. 4. p. 119.

X. Unum illud, & semper, & ubique servandum est, ut ægri vires subinde assidens medicus inspiciat, & quamdiu supererunt, abstinencia pugnet: si imbecillitatem vereri cœperit, cibo subveniat. Id enim ejus officium est, ut ægrum neque supervacua materia oneret, neque imbecilliorẽ fame perdat. L. III. c. 4. p. 120.

XI. Antiquos admodum celebres Pythagorici numeri
fesselle-

runt, cum hîc medicus non numerare dies debeat, sed ipsas accessiones intueri, & ex his conjectare, quando cibibus dandus sit. L. III. c. 4. p. 122.

XII. Fere graviolem accessiorem, levior nox sequitur, quo fit, ut graviolem accessiorem nox quoque tristior antecedit. L. III. c. 5. p. 124.

XIII. Matutinum tempus remissius fere est ægris. L. III. c. 5. p. 125.

XIV. A tempore meridiano omnis æger fere pejor fit. L. III. c. 5. p. 125.

XV. Matutinum tempus natura sua levissimum est. L. III. c. 5. p. 125.

XVI. Integro corpore, cibo tempus aptius est. L. III. c. 5. p. 126.

XVII. Scire licet, optimum cibo tempus esse, febre finita. L. III. c. 5. p. 127.

XVIII. Cum semper ægros securos agere conveniat, ut corpore tantum, non etiam animo laborent, tum præcipuè, ubi cibum sumpserunt: itaque si qua sunt, quæ exasperatura eorum animos sunt, optimum est, ea, dum ægrotant, eorum notitiæ subtrahere. L. III. c. 5. p. 127.

XIX. Venis maximè credimus, fallacissimæ rei; quia sæpe istæ lentiores celerioresve sunt, & ætate, & sexu, & corporum natura. L. III. c. 6. p. 129.

XX. Periti medici est, non protinus, ut venit, apprehendere manu brachium, sed primum residere hilari vultu, percunctarique, quemadmodum se habeat: & si quis ejus metus est, eum probabili sermone lenire: tum deinde ejus carpo manum admovere. L. III. c. 6. p. 129.

XXI. Medicus neque in tenebris, neque à capite ægri debet residere, sed illustri loco adversus eum, ut omnes notas ex vultu quoque cubantis perspiciat. L. III. c. 6. p. 130.

XXII. Cibus febricitantibus humidus est aptissimus, aut humori certe quam proximus: utique ex materia quam levissima; maximeque sorbitio, eaque, si magnæ febres fuerunt, quam tenuissima esse debet. L. III. c. 6. p. 130.

XXIII. Apponendi ægro varii cibi, sicut Asclepiades præcepit, tum demum sunt, ubi fastidio urgetur, neque satis vires sufficiunt, ut paulum ex singulis degustando famem vitet. At si neque vis, neque cupiditas deest, nulla varietate sollicitandus æger est, ne plus assumat, quam concoquat. Neque verum est, quod ab eo dicitur, facilius concoqui cibos varios: eduntur quidem facilius, ad concoctionem autem, materiæ genus & modus pertinent. L. III. c. 6. p. 131.

XXIV. Neque inter magnos dolores, neque incremente morbo tum est, ægrum cibo impleri, sed ubi inclinata jam in melius valetudo est. L. III. c. 6. p. 131.

XXV. Id quoque videndum est, quod quidam solum præcipiunt, an adstrictum corpus sit, an profluat. Quorum alterum strangulat, alterum digerit. Nam si adstrictum est, ducenda alvus est, movenda urina, eliciendus omni modo sudor: contra si profluet, sudor coercendus, quies adhibenda erit, tenebris, somnoque, quodcumque volet utendum; non nisi levi gestatione corpus agitandum, & pro genere mali subveniendum. L. III. c. 6. p. 132.

XXVI. In febre pestilente minime utile est, aut fame, aut medicamentis uti, aut ducere alvum. Si vires sinunt, sanguinem mittere optimum est, præcipueque si cum ardore febris est. L. III. c. 7. p. 133.

XXVII. Ex toto, non sic pueri, ut viri, curari debent. L. III. c. 7. p. 134.

XXVIII. In pueris, non facile sanguinem mittere, non facile ducere alvum, non cruciari vigilia, fameve, aut nimia siti, non vino curare. L. III. c. 7. p. 134.

XXIX. Cum vero in summo incremento morbus est, utique non ante diem quartum, magna siti antecedente, frigida aqua copiose præstanda est, ut bibat etiam ultra satietatem, & cum jam venter, & præcordia ultra modum repleta, satisque refrigerata sunt, vomere debet. Quidam ne vomitum quidem exigunt, sed ipsa aqua frigida tantum ad satietatem datâ, pro medicamento utuntur. Ubi utrumlibet factum est, multa veste operiendus est, & collocandus, ut dormiat; fereque post longam sitim & vigiliam, post multam satietatem, post infractum calorem, plenus somnus venit, per quem ingens sudor effunditur; idque præsentissimum auxilium est, sed in his tantum, in quibus præter ardorem nulli dolores, nullus præcordiorum tumor, nihil prohibens, vel in thorace, vel in pulmone, vel in faucibus, non ulcus, non defectio, non profluvium alvi fuit. L. III. c. 7. p. 135.

XXX. Cum eadem omnibus convenire non possint, fere quos ratio non restituit, temeritas adjuvat. L. III. c. 9. p. 138.

XXXI. Notæ inflammationis sunt quatuor, rubor & tumor, cum calore & dolore. L. III. c. 10. p. 139.

XXXII. Sæpe etiam pertinacia juvantis, malum corporis vincit. L. III. c. 12. p. 142.

XXXIII. Quartana neminem jugulat; sed si ex ea facta quotidiana est, in malis æger est. Quod tamen nisi culpa, vel ægri, vel curantis, nunquam fit. L. III. c. 15. p. 146.

XXXIV. Ve-

XXXIV. Vetus quartana raro, nisi vere solvitur. L. III. c. 16.

p. 147.

XXXV. Si quartana quievit, diu meminisse ejus diei convenit, eoque vitare frigus, calorem, cruditatem, lassitudinem; facile enim revertitur, nisi a sano quoque aliquandiu timetur. L. III. c. 16. p. 147.

XXXVI. Ex phreniticis alii hilares, alii tristes sunt: alii facilius continentur, & intra verba desipiunt: alii insurgunt, & violententer quædam manu faciunt: atque ex his ipsis, alii nihil nisi impetu peccant, alii etiam artes adhibent, summamque speciem fanitatis in captandis malorum operum occasionibus præbent, sed exitu deprehenduntur. Ex his autem eos, qui intra verba desipiunt, aut leviter etiam manu peccant, onerare asperioribus coercitionibus supervacuum est: eos verò, qui violentius se gerunt, vincere convenit, ne vel sibi, vel alteri noceant. Neque credendum est, si vinctus aliquis, dum levare vinculis cupit, sanum jam se fingat, quamvis prudenter & miserabiliter loquatur, quoniam is dolus insanientis est. Adversus omnium sic insanientium animos, gerere se pro cujusque natura necessarium est. L. III. c. 18. p. 149. & 151.

XXXVII. Asclepiades perinde esse dixit, his sanguinem mitti, ac si trucidentur, hanc rationem secutus, quod neque insania esset, nisi cum febre intenta, neque sanguis, nisi in remissione ejus, rectè mitteretur. L. III. c. 18. p. 150.

XXXVIII. Multa in præcipiti periculo rectè fiunt, aliàs omittenda. L. III. c. 18. p. 150.

XXXIX. Phreniticis somnus & difficilis, & præcipue necessarius est; sub hoc enim plerique sanescunt. L. III. c. 18. p. 152.

XL. Somnus aliquando medicamentis arcessendus est, habita scilicet ea moderatione, ne quem obdormire volumus, excitare postea non possimus. L. III. c. 18. p. 153.

XLI. Neque ignorare oportet, leviolem esse morbum cum risu, quam serio insanientium. L. III. c. 18. p. 154.

XLII. Aquæ inter cutem tres species sunt: communis omnium est humoris nimia abundantia, ob quam, ne ulcera quidem in his ægris facile sanescunt. L. III. c. 21. p. 160. 161.

XLIII. Facilius in servis, quam in liberis tollitur, (*hydrops*) quia cum desideret famem, sitim, & mille alia tædia, longamque patientiam, promptius iis succurritur, qui facile coguntur, quam quibus inutilis libertas est. Sed ne hi quidem, qui sub alio sunt, si ex toto sibi temperare non possunt, ad salutem perducuntur. Ideoque non ignobilis medicus Chryssippi discipulus, apud Antigonom regem, amicum quendam ejus, notæ intemperantiæ, mediocriter eo morbo implicatum, negavit posse sanari. Cumque alter medicus Epirotes Philippus se sanaturum polliceretur, respondit, illum ad morbum ægri respicere, se ad animum. Neque eum res fecellit. Ille enim cum summa diligentia, non medici tantummodo, sed etiam regis custodiretur, tamen malagmata sua devorando, bibendoque suam urinam, in exitium se præcipitavit. L. III. c. 21. p. 161.

XLIV. Inter initia non difficillima curatio est, si imperata sunt, quies, sitis, inedia. At si malum inveteravit, non sine magna mole discutitur. L. III. c. 21. p. 161.

XLV. Multum ambulandum, currendum aliquando, & superiores maximè partes sic perfricandæ, ut calorem in cutem evocet, inter quæ spiritum ipse contineat. Evocandus est sudor, non per exercitationem tantum, sed etiam in arena calida, vel laconico, vel clibano, simili- busque aliis: maximèque utiles naturales & siccæ sudationes sunt, quales super Batas habemus in myrtetis. Balneum, atque omnis hu- mor alienus est. L. III. c. 21. p. 162.

XLVI. Potio non ultra danda est, quam ut vitam sustineat, optima- que est, quæ urinam movet. L. III. c. 21. p. 162.

XLVII. Hydropicis alvum moliri cibo melius est, quam medicamen- to. L. III. c. 21. p. 162.

XLVIII. Non alienum erit, metiri potionem hydropici, & urinam: nam, si plus humoris excernitur, quam assumitur, ita demum secundæ valetudinis spes est. L. III. c. 21. p. 163.

XLIX. Ubi convaluit aliquis, (*ex hydropse*) diu tamen alienus ei ve- neris usus sit. L. III. c. 21. p. 166.

L. Qui de phthisi dubitant, hac nota utuntur: quod excreatum est, si in ignem imponitur, mali odoris est. L. III. c. 22. p. 168.

LI. Phthisis ætate firmissima maximè oritur, id est, ab anno duo- devigesimo usque ad annum quintum & trigesium. L. III. c. 22. p. 169.

LII. Lac, quod in capitis doloribus, & in acutis febribus, pro veneno est, in phthisi tamen, sicut in omnibus longis, difficilibusque febricu- lis, rectè dari potest. L. III. c. 22. p. 170.

LIII. Comitialis morbus sæpius viros, quam fœminas occupat. L. III. c. 23. p. 172.

LIV. Omnis vomicæ finis est, ut rumpatur. L. III. c. 27. p. 181.

LIB. IV.

I. Nihil pestiferum est, nisi quod pulmonem exulcerat. L. IV. c. 3. p. 191.

II. Alvus ducta sæpe superiores partes resolvit. L. IV. c. 3. p. 195.

III. Sæpe fœminæ, quibus sanguis per menstrua non respondet, hunc exspuunt. L. IV. c. 4. p. 202.

IV. Exercitatio, quæ superiores partes maximè moveat, in omnibus stomachi vitiis aptissima est. L. IV. c. 5. p. 206.

V. In omnibus stomachi vitiis præciendum est, ut, quo modo fe- quisque æger refecerit, eodem sanus utatur. L. IV. c. 5. p. 206.

VI. Peripneumonia plus periculi, quam doloris habet. L. IV. c. 7. p. 212.

VII. Uno die fluere alvum, sæpe pro valetudine est; atque etiam pluribus, dum febris absit, & intra septimum diem id conquiescat: Purgatur enim corpus, & quod intus læsurum erat, utiliter effun- ditur. Verum spatium periculosum est. Interdum enim tormina & fe- briculas excitat, viresque consumit: interdum autem evenit, ut id ma- lum pluribus diebus neglectum, curari difficilior possit. L. IV. c. 19. p. 229.

VIII. Quis-

VIII. Quisque experimentis in se credere debet. L. iv. c. 19. p. 230.

IX. Medicamentis uti, nisi in vehementibus malis, supervacuum est. L. iv. c. 19. p. 232.

X. Podagricis equitare alienum est. L. iv. c. 25. p. 240.

XI. Quibus articulorum dolor certis temporibus revertitur, hos ante, & curioso victu cavere oportet, ne inutilis materia corpori superfit. L. iv. c. 25. p. 240.

LIB. V.

I. Medicamentorum usum, ex magna parte, Asclepiades non sine causa sustulit, & cum omnia ferè stomachum lædant, malique succi sint, ad ipsius victus rationem potius omnem curam suam transtulit. Verum, ut illud in plerisque morbis utilius est, sic multa admodum corporibus nostris incidere consueverunt, quæ sine medicamentis ad sanitatem pervenire non possunt. Illud ante omnia scire convenit, quod omnes medicinæ partes ita connexæ sunt, ut ex toto separari non possint, sed ab eo nomen trahant, à quo plurimum petunt. Ergo, ut illa quæ victu curat, aliquando medicamentum adhibet, sic illa, quæ præcipuè medicamentis pugnat, adhibere etiam rationem victus debet, quæ multum admodum in omnibus malis corporis proficit. L. v. præf. p. 241.

II. Uti somniferis, nisi nimia necessitas urget, alienum est: sunt enim ex vehementibus medicamentis, & stomacho alienis. L. v. c. 25. p. 278.

III. Est prudentis hominis, primum eum, qui servari non potest, non attingere, nec subire speciem ejus, ut occisi, quem fors ipsius interemit. Deinde ubi gravis metus est, sine certa tamen desperatione, indicare necessariis periclitantis, in difficili rem esse, ne si victa ars malo fuerit, vel ignorasse, vel fefellisse videatur. Sed ut hæc prudenti viro conveniunt, sic rursus histrionis est, parvam rem attollere, quo plus præstitisse videatur. L. v. c. 26. p. 283.

IV. Periculosa vulnera sunt, ubicunque venæ majores sunt, quoniam exhaurire hominem profusione sanguinis possunt. L. v. c. 26. p. 284.

V. Pessima quæque plaga curva est: tutissima, quæ lineæ modo recta est. L. v. c. 26. p. 284.

VI. Facilius sanescit puer, vel adolescens, quam senior: valens, quam infirmus: neque nimis tenuis, neque nimis plenus, quam si alterum ex his est: integri habitus, quam corrupti: exercitatus, quam iners: sobrius & temperans, quam vino, venerique deditus. L. v. c. 26. p. 285.

VII. Opportunissimum curationi tempus, vernum est; aut certe, neque fervens, neque frigidum; siquidem vulnera & nimius calor, & nimium frigus infestant; maxime tamen horum varietas: ideoque periculosissimus autumnus est. L. v. c. 26. p. 285.

VIII. Perniciosa febris est, quæ vel levi vulnere supervenit, vel ultra tempus inflammationis durat, vel delirium movet: vel si nervorum rigorem, aut distentionem, quæ ex vulnere orta est, ea non finit. L. v. c. 26. p. 296.

IX. Vomitus biliosus non voluntarius, vel protinus, ut percussus est aliquis, vel dum inflammatio manet, malum signum est in his duntaxat, quorum vel nervi, vel etiam nervosi loci vulnerati sunt. L. v. c. 26. p. 296.

X. Si lividus, aut pallidus, aut varius, aut niger color est, scire licet, malum vulnus esse. L. v. c. 26. p. 296.

XI. Album aut rubicundum esse vulnus, commodissimum est. L. v. c. 26. p. 296.

XII. Optimum medicamentum, quies est. L. v. c. 26. p. 298.

XIII. Vinum omnibus, dum febris, dum inflammatio est, alienum est. L. v. c. 26. p. 299.

XIV. Omnis cancer non solum id corrumpit, quod occupavit, sed etiam serpit. L. v. c. 26. p. 300.

XV. Cancræ initium quidem recipit curationem: ubi vero penitus insedit, insanabile est. Plurimique sub frigido sudore moriuntur. L. v. c. 26. p. 301.

XVI. Vetus ulcus scalpello circumcidendum est, excidendæque ejus oræ, & quidquid super eas livet, æque incidendum. L. v. c. 26. p. 301.

XVII. Omnis feræ morsus habent quoddam virus. L. v. c. 27. p. 307.

XVIII. Maxima pars venenorum frigore interimit. L. v. c. 27. p. 310.

XIX. Pus, quo crassius & albidius est, eo periculi minus est. L. v. c. 28. p. 321.

XX. Pustulæ maximè vernis temporibus oriuntur. L. v. c. 28. p. 336.

LIB. VI.

I. Quo gravior inflammatio est, eo magis leniri medicamento debet. L. vi. c. 6. p. 353.

II. Aphthæ longe periculosissima sunt ulcera; sed in pueris, quos sæpe consumunt. L. vi. c. 11. p. 386.

III. In quibusdam hæmorrhoides parum tuto supprimuntur, qui sanguinis profluvio imbecilliores non fiunt, habent enim purgationem hanc, non morbum. L. vi. c. 18. p. 401.

LIB. VII.

I. Eadem medicamenta, sæpe salutaria, sæpe vana sunt. L. vii. præf. p. 405.

II. Esse chirurgus debet adolescens, aut certe adolescentiæ propior, manu strenua, stabili, nec unquam intremiscente, eaque non minus sinistra, quam dextra promptus; acie oculorum acri, claraque; animo intrepidus, immisericors, sic, ut sanari velit eum, quem accepit, non ut clamore ejus motus, vel magis, quam res desiderat, properet, vel minus, quam necesse est, fecet, sed perinde faciat omnia, ac si nullus ex vagitibus alterius affectus oriretur. L. vii. præf. p. 406.

III. Fere sine cicatrice potest esse is locus, qui expertus ferrum non est. L. vii. c. 2. p. 409.

IV. Semper ubi scalpellus admovetur, id agendum est, ut & quam minimæ, & quam paucissimæ plagæ sint: cum eo tamen, ut necessitati succurramus, & in modo, & in numero. L. vii. c. 2. p. 409.

V. Medici partium est, eniti ad reperiendam sanitatem. L. vii. c. 3. p. 411.

VI. Duo genera curationum sunt, alia, in quibus eligere tempus non licet, sed utendum est eo, quod incidit; sicut in vulneribus & fistulis: alia, in quibus nullus dies urget, & expectare tutissimum & facile est, sicut evenit in iis, quæ & tarde crescunt, & dolore non cruciant. L. vii. c. 7. p. 424.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΟΝ.

HIPPOCRATIS

PRÆNOTIONES,

CUM

INTERPRÉTATIONE

ANUTII FOESII, MEDIOMATRICIS.

Ἀπάνθων ἰατρῶν ὁμολογούμενος ἄριστος
ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ.

Ex confesso omnium Medicorum princeps

HIPPOCRATES.

Gal. L. de Decr. Hipp. & Plat.

III. 4.

Unc esse germanum HIPPOCRATIS foetum, res ipsa clamat, & omnium medicorum fora, & monimenta perstrepunt, adeo ut in eo docendo minus elaborandum esse videatur. Inscriptio verò in membranis scriptis aliquantulum variat: quædam enim ἱπποκράτους προγνωστικά, aliæ etiam προγνωστικὸν habent. ANUTIUS FOESIUS in *Not. ad Libr. Prænotionum*.

Liber Prænotionum, sive Prognosticorum, omnium medicorum pleno consensu, magni HIPPOCRATIS legitimum opus est, quod & doctrinæ majestas, & præstantia palam faciunt. Præclariora enim præcepta continet, quæ ad futuros acutorum morborum eventus præcognoscendos sunt necessaria. Quod quidem opus, quia præ cæteris HIPP. libris diligentissimè elaboratum est, & perpolitum, ideo legentibus non admodum obscurum redditur; verumtamen ob doctrinæ ubertatem, & excellentiam, plurimos habuit expositores, qui pulcherrima in Hippocraticis dictis adnotarunt, quorum vestigia etiam nos secuti, nonnulla haud omnino contemnenda indicavimus. PROSPER MARTIANUS in *Annot. ad L. Prænotionum*.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ HIPPOCRATIS ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΟΝ. PRÆNOTIONES.

I.

Τὸν ἰητρὸν δοκέει μοι ¹ ἰ. ἄριστον εἶναι, πρόνοι-
 αν ἐπιηδεύειν. προ-
 γινώσκων γὰρ, καὶ προλέγων ²
 παρὰ τοῖσι νοσέσσι, τάτε πα-
 ρέοντα, καὶ τὰ προγεγονότα,
 καὶ τὰ μέλλοντα ἐσσεσθαι, ἐκό-
 σα τε παραλείψουσιν οἱ ἀσθε- ³
 νέοντες, ἐκδιηγούμενος, πισεύ-
 οι τ' ἂν μᾶλλον γινώσκειν τὰ ⁴
 τῶν νοσέοντων πρήγματα, ὥς
 τε τολμᾷν ἐπιτρέπειν τοὺς ἀν- ⁵
 θρώπους σφέας ἑαυτοῖς τῷ ἰη-
 τρῷ. τὴν δὲ θεραπείην ἀριστα ⁶
 ἂν ποίεοιτο προειδὼς τὰ ἐσόμε-
 να τῶν παθημάτων. ὑγίειας ⁷
 μὲν γὰρ ποιεῖν ἅπαντας τοὺς
 ἀσθενέοντας, ἀδύνατον. τῷτο ⁸
 γὰρ τῷ προγινώσκειν τὰ μέλ-
 λοντα ἀποβήσεσθαι, κρεῖττον
 ἂν ᾖν. ἐπειδὴ δὲ οἱ ἄνθρωποι ⁹
 ἀποθνήσκουσιν, οἱ μὲν πρὶν κα-
 λέσαι

O Peræ pretium mihi
 facturum Medicus
 videtur, si ad pro-
 videntiam sibi comparan-
 dam, omne studium adhibe-
 at. Cum namque præsen-
 sit, & prædixerit apud æ-
 grotos, tum præsentia, tum
 præterita, tum futura, quæ-
 que ægri omittunt, exposu-
 erit, res utique ægrotantium
 magis agnoscere credetur,
 adeo ut majore cum fiducia
 sese homines medico com-
 mittere audeant. Curandi
 vero rationem optime mo-
 lietur, si ex præsentibus af-
 fectionibus futura præno-
 vit. Neque enim fieri potest,
 ut omnes ægroti sanitatem
 assequantur. Hoc nempe
 longe præstantius foret,
 quam futurorum consecutionem
 prænoscere. Quan-
 doqui-

λέσαι τὸν ἰητρὸν, ὑπὸ ἰσχύος τῆς νόσου. οἱ δὲ, καὶ ἐσκαλεσάμενοι, παραχοῆμα ἐτελεύτησαν. οἱ μὲν, ἡμέρην μίην ζήσαντες. οἱ δὲ ὀλίγω πλέονα χρόνον, πρὴν ἢ τὸν ἰητρὸν τῇ τέχνῃ πρὸς ἑκάστον νόσημα ἀνταγωνίσασθαι. γνόντα ἔν χορῇ τῶν παθέων τῶν τοιχτέων τὰς φύσεις, ὁκόσον ὑπὲρ τὴν δύναμιν εἰσὶ τῶν σωμάτων. ἅμα δὲ καὶ εἴ τι θεῖον ἐνεσιν ἐν τῇσι νόσῃσι, καὶ τέτῃ τὴν πρόνοιαν ἐκμανθάνειν. οὕτω γὰρ ἀνίσταυμάζοιτό τε δικαίως, καὶ ἰητρός ἀγαθὸς ἂν εἴη. καὶ γὰρ οὓς οἷόν τε περιγίνεσθαι, τέτους ἔτι μᾶλλον δύναιτ' ἂν ὀρθῶς διαφυλλάσσειν, ἐκ πλείονος χρόνου προβλεπόμενος πρὸς ἑκάστα. καὶ τοὺς ἀποθανομένους τε καὶ σωθησομένους προγινώσκων τε καὶ παραγορεύων, ἀναίτιος ἂν εἴη.

doquidem vero quidam vi morbi intereunt, prius quam medicum accersant: quidam etiam vocato medico confestim, partim quidem unum diem, partim etiam paulo diutius vitam trahentes, mortui sunt, priusquam medicus arte sua singulis morbis viriliter se opponere possit. Proinde ubi talium affectionum naturam, quantum scilicet vires corporis superant, cognoverit; simulque & si quid divini in morbis inest, hujus quoque providentiam ediscere oportet. Hac enim ratione, merito sibi admirationem, & boni medici estimationem conciliaverit. Qui namque morbo superiores esse possunt, eos utique longe rectius conservaverit, ex longo antea intervallo ad singula consilium dirigens; tum etiam morituros, ubi prænoverit, & prædixerit, extra culpam positus erit.

II.

2. **Σ**κέπτεσθαι δὲ χορῇ αὐτῇ ἐν τοῖσιν ὁξέσι νεφρομασι. πρῶτον μὲν τὸ πρόσωπον τοῦ νοσέοντος, εἰ ὁμοίων τῶν ὑγιαίνοντων. μάλιστα δὲ εἰ αὐτὸ ἐαυτῷ, ἔτω γὰρ ἂν ἢ ἄριστον; τὸ δ' ἐναντιώτατον τῶν ὁμοίων

2. **I**N morbis autem acutis, inprimis quidem ægroti facies sic in considerationem adhibenda, sitne benevalentium, præcipuè que sui ipsius similis. Ita enim optima existimanda, quæ verò ab eo

μοῖς, δεινότατον. εἴη δ' ἂν τὸ 5 eo plurimum recedit, gra-
 τοιόνδε. ρῖς ὀξεία, ὀφθαλμοὶ κοῖ- 6 vissimum periculum porten-
 λοι, κροτάφοι συμπεπληκότες, 7 dit, qualis fuerit: Nasus acu-
 ῶτα ψυχρά, καὶ ξυνεσάλμέ- 8 tus, oculi concavi, collapsa
 να, καὶ εἰ λοβοὶ τῶν ὠτῶν 9 tempora, aures frigidaë, &
 ἀπεσραμμένοι, καὶ τὸ δέρμα, 10 contractæ, imisque suis fibris
 τὸ περὶ τὸ μέτωπον, σκληρόν. 11 inversæ, cutis circa frontem
 τε, καὶ περικεταμένον, καὶ 12 dura, intenta, & reficcata,
 καρφαλέον ἐόν· καὶ τὸ χρῶ- 13 & totius faciei color ex viri-
 μα τῆς ξύμπαντος προσώπου 14 di pallefcens, aut etiam ni-
 χλωρόν τε, ἢ καὶ μέλαν ἐόν, 15 ger, aut lividus, aut plum-
 καὶ πελιόν, ἢ μολιβδῶδες. 16 beus.

3. Ἦν μὲν ἐν ἐν ἀρχῇ τῆς 12
 νόσου τὸ πρόσωπον τοῖστον ἢ,
 καὶ μήπω οἶόν τε ἢ τοῖσιν ἄλ-
 λοις σημείοις ξυντεκμαίρε-
 σθαι, ἐπανερέσθαι χρῆ, μὴ
 ἠγρύπνησεν ὠνθρωπος, ἢ τὰ
 τῆς κοιλίης ἐξυγρασμένα ἢ
 ἰσχυρῶς, ἢ λιμῶδες τι ἔχη
 αὐτόν. κ' ἢν μὲν τι τῶν ὁ- 14
 μολογῇ, ἥσσον νομίζειν δεινὸν
 εἶναι. κρίνεται δὲ τὰ τοιαῦτα, 15
 ἐν ἡμέρῃ τε, καὶ νυκτὶ, ἢν δια
 ταυτὰς τὰς προφασίας τὸ
 πρόσωπον τοῖστον ἢ. ἢν δὲ μη- 16
 δὲν τούτων φύσιν εἶναι, μη-
 δὲ ἐν τῷ χρόνῳ τῷ προειρημέ-
 νῳ καταστῇ, εἶδέναι χρῆ, ἐγ-
 γύς ἐόντα τῷ θανάτῳ. ἢν δὲ
 καὶ παλαιότερα ἐόντ' αὐτοῦ
 νοσήματος, ἢ τριταίου, ἢ τε-
 τάρταις, τὸ πρόσωπον τοῖστον
 ἢ, περὶ τούτων ἐπανέρε-
 σθαι, περὶ ὧν καὶ πρότερον
 ἐκέλευσα.

4. Καὶ

3. Itaque si per initia morbi
 ejusmodi facies fuerit, neque
 adhuc ex aliis signis conjice-
 re potueris, interrogare con-
 venit, num æger vigilaverit,
 aut alvus admodum liquida
 fuerit, aut eum inedia aliqua
 oppresserit. Quod si quid
 horum fateatur, minus for-
 midandum esse existiman-
 dum. Dijudicantur autem
 ista, die ac nocte, si ex his
 causis ejusmodi facies fuerit.
 At si nihil horum præcessisse
 dixerit, neque intra dictum
 tempus ad pristinum statum
 redierit, in propinquo mor-
 tem esse, sciendum est. Si ve-
 rò vetustiore jam morbo,
 aut triduo, aut quatrinduo,
 talis facies extiterit, inqui-
 renda ea sunt, de quibus an-
 tea præcepi.

4. Et

4. Καὶ τ' ἄλλα σημεῖα σκέπ-¹⁸ 4. Et reliqua signa, tum
 τισθαι, τὰ τε ἐν τῷ ζύμπαντι ex universa facie, tum ex
 προσώπῳ, τὰ τε ἐν τῷ σώ- corpore, & oculis, in con-
 ματι, καὶ τὰ ἐν τοῖσιν ὀφ- siderationem adhibenda, Si
 θαλμοῖσιν. ἣν γὰρ τὴν αὐγὴν¹⁹namque lucem refugiunt,
 Φεύγωσιν, ἢ δακρύωσιν ἀπρο-²⁰aut illachrymant præter vo-
 αιρέτως. ἢ διασρέφονται, ἢ θά-²¹luntatem; aut pervertuntur,
 τερος θατέρως ἐλάσσων γίνη-²²aut alter ex iis minor fit; aut
 ται. ἢ τὰ λευκὰ ἐρυθρὰ ἰσχω-²³quæ in iis alba esse debent,
 σιν, ἢ πελιά, ἢ μέλανα²⁴rubescunt; aut in iisdem ve-
 φλέβια ἐν αὐτέοισιν ἐχωσιν. nulæ livescunt, aut nigri-
 ἢ λῆμαι φαίνωνται περὶ τὰς²⁵cant; aut lippientium oculo-
 ὄψιας. ἢ καὶ ἐναιωρεύμενοι,²⁶rum sordes, circa eorum a-
 ἢ ἐξίσχοντες, ἢ ἐγκοίλοι ἰσχυ-²⁷ciem appareant; aut etiam
 ρῶς γινόμενοι. ἢ αἱ ὀφθεις²⁸affidue mobiles, aut tumidi,
 αὐχμῶσαι, καὶ ἀλαμπεῖς.²⁹aut vehementer cavi fuerint;
 ἢ τὸ χροῖμα τῆ ζύμπαντος πρό-³⁰aut eorum aspectus squali-
 σῶπς ἡλλοιωμένον ἢ ταῦτα dus, & minime lucidus; aut
 πάντα κακὰ νομίζειν, καὶ³¹totius faciei color immuta-
 ὀλέθρια εἶναι. tus: hæc omnia mala, perni-
 ciofæque existimanda.

III.

5. Σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ τὰς¹⁾ 5. Q Uin etiam per som-
 ὑποφάσιας τῶν ὀφ- num, an ex oculis ali-
 θαλμῶν ἐν τοῖσιν ὑπνοῖσιν. ἣν quid subappareat, spectare o-
 γὰρ τι ὑποφαίνεται τῆ λευκῆ,²portet; Ubi namque non
 τῶν βλεφάρων μὴ συμβαλλο- commissis palpebris ex albo
 μένων, μὴ ἐκ διαρροίης, ἢ φαρ- quid subapparet, id si neque
 μακοποσίης ἐόντι, ἢ μὴ ἐμβισμέ- alvi profluvium, neq; medi-
 νῷ ἔτω καθεύδειν, φλαῦρον camentum purgans expres-
 τὸ σημεῖον, καὶ θανατῶδες sit, neque ita dormire con-
 λίαν. fueverit æger, pravum est in-
 dicium, & lethale admodum.

6. Ἦν δὲ καμπύλον, ἢ ῥικνὸν³ 6. Quod si pervertatur,
 γένηται, ἢ πελιὸν, ἢ ὠχρὸν aut corrugetur palpebra, aut
 βλε live-

βλέφαρον, ἢ χεῖλος, ἢ ῥίς, με-
τά τινος τῶν ἄλλων σημείων,
εἰδέναι χρή, ἐγγύς ἔοντα θά-
νατον.

7. Θανατῶδες δὲ καὶ χεῖλεα 4
ἀπολούμενα, καὶ κρεμάμενα,
καὶ ψυχρά, καὶ ἐκλευκα γι-
νόμενα.

8. Κεκλιμένον δὲ χρή κατα- 5
λαμβάνεσθαι τὸν νοσήοντα ὑπὸ
τῆς ἡττοῦ, ἐπὶ τὸ πλευρὸν τὸ δεξι-
ὸν, ἢ τὸ ἀριστερόν, καὶ τὰς χεῖρας,
καὶ τὸν τράχηλον, καὶ τὰ σκέ-
λεα ὀλίγον ἐπικεκλιμένα ἔχον-
τα, καὶ τὸ ξύμπαν σῶμα ὑ-
γρὸν κείμενον. οὕτω γὰρ καὶ οἱ 6
πλείεσσι τῶν ὑγαιαινόντων κατα-
κλίνονται. ἀρισται δὲ εἰσι τῶν 7
κατακλίσεων, αἱ ὅμοιαι τῇσι
τῶν ὑγαιαινόντων.

9. Ὑπὸν δὲ κεῖσθαι, καὶ 8
τὰς χεῖρας, καὶ τὸν τράχηλον,
καὶ τὰ σκέλεα ἐκτεταμένα ἔ-
χοντα, ἥσσον ἀγαθόν.

10. Εἰ δὲ καὶ πρωτεῆς γέ- 9
νοιτο, καὶ καταρρέει ἀπὸ τῆς
κλίνης ἐπὶ πόδας, δεινότερόν
ἐστίν.

11. Εἰ δὲ καὶ γυμνοὺς τοὺς 10
πόδας εὐρίσκειτο ἔχων, μὴ θερ-
μοὺς κάρτα ἔοντας, καὶ τὰς 11
χεῖρας, καὶ τὸν τράχηλον, καὶ
τὰ σκέλεα ἀνωμάλως διερριμ-
μένα, καὶ γυμνά, κακόν. ἀλυ- 12
σμον γὰρ σημαίνει.

12. Θα-

livescat, aut palleſcat, item-
que labrum, aut naſus, cum
alio aliquo ſigno, mortem in
propinquo eſſe, ſciendum eſt.

7. Lethale quoque, labra
reſoluta, pendentia, frigi-
da, & exalbida eſſe.

8. At ægrum à medico in
latus dextrum, aut ſiniſtrum
recumbentem deprehendi o-
portet, manibusque & cer-
vice, ac cruribus paulum
reductis, totoque corpore
molliter poſito. Hic enim fe-
rè ſani jacentis eſt habitus.
Is autem habetur optimus
decubitus, qui bene valen-
tium ſimilis eſt.

9. Supinum vero jacere,
manibus, cervice, & cru-
ribus porrectis, minus bo-
num.

10. Quod ſi pronus ad
pedes de lecto delabatur,
magis formidandum.

11. Ubi verò pedes nu-
dos, neque admodum cali-
dos habere comperietur, &
manus, cervicem, & crura
inæqualiter diſperſa, & nu-
da, malum. Anxietatem e-
nim indicat.

12. Le-

12. Θανατῶδες δὲ, καὶ τὸ
κεχηνῶτα καθεύδειν αἰεὶ. καὶ τὰ
σκεῖλα ὑπὲρ κειμένων, ξυγκε-
καμμένα εἶναι ἰσχυρῶς, καὶ
διαπεπληγμένα.

12. Lethale quoque, &
hianti ore assidue dormire;
& ubi supinus jacet, cruri-
bus valde contortis, & im-
plexis.

IV.

13. Ἐπὶ γαστέρα δὲ κεῖσθαι, ἢ
ᾧ μὴ σύνθές ἐστι καὶ
ὕγιαίνοντι οὕτω κοιμᾶσθαι, πα-
ραφροσύνην τινὰ ἰσημαίνει, ἢ
ὀδύνην τῶν ἀμφὶ τὴν κοιλίην
τόπων.

13. A T in ventrem jacere,
ei, qui per bonam
valetudinem ita dormire mi-
nimè consuevit, delirium,
aut partium circa ventrem
dolorem indicat.

14. Ἀνακαθίζειν δὲ βούλε-
σαι τὸν νοσέοντα, τῆς νύκτ
ἀκμαζούσης, πονηρὸν μὲν ἐν
πᾶσι τοῖς ὀξέσι νοσήμασι. κά-
κισον δὲ ἐν τοῖσι περιπλευμο-
νικοῖσιν.

14. Ægrum verò residere
velle, in ipso morbi impetu,
pravum quidem in omnibus
morbis acutis; & pulmonum
inflammatione laborantibus
pessimum.

15. Ὀδόντας δὲ πρίειν ἐν πυ-
ρετοῖσιν, ὁκόσοις μὴ ξύνηθές
ἐσιν ἀπὸ παίδων, μανικόν, καὶ
θανατῶδες. ἀλλὰ ὡφελέγειν
ἀπ' ἀμφοῖν κίνδυνον ἐσόμενον.
ἢν δὲ καὶ παραφρονέων τῷτο
ποιῇ, ὀλέθριον γίνεται κάρτα
ἤδη.

15. In febribus autem den-
tibus stridere, quibus à puero
minimè est consuetum, in-
faniā, & mortem significat.
Verum ex utrisque pericu-
lum prædicendum. Quod si
etiam deliranti id accadat,
exitiale admodum jam est.

16. Ἐλκος δὲ ἢν τε καὶ προ-
γεγονὸς τύχη ἔχων, ἢν τε καὶ
ἐν τῇ νύκτι γένηται, καταμαν-
θάνειν δεῖ. ἢν γὰρ μέλλη ἀπόλ-
λυσθαι ὁ ἄνθρωπος, πρὸ τῆς
θανάτου, πελιδνόν τε, καὶ ξη-
ρὸν ἔσαι, ἢ ὠχρόν τε, καὶ ξη-
ρὸν.

16. Ulcus quoque, sive
ante morbum, sive in mor-
bo natum sit, nosse oportet.
Nam si periturus æger est,
ante mortem lividum, &
ficcum, aut pallidum, & sic-
cum erit.

17. Περὶ δὲ χειρῶν Φορῆς, 9 17. De manuum verò
τάδε γινώσκω. ὁκόσοισιν ἐν πυ- 10 motione ita cenſeo. In fe-
ρετοῖσιν ὀξέσιν, ἢ περιπλευμο- 11 bribus acutis, aut pulmonum
νίησιν, ἢ φρενίτισιν, ἢ ἐν κεφα- 12 inflammationibus, aut phre-
λαλγίησι, πρὸ τῆ προσώπης 13 nitide, aut capitis dolori-
φερομένας, καὶ θηρεύσας δια- 14 bus, quibus ante faciem fe-
κενῆς, καὶ ἀποκαρφολογέσας, 15 runtur, & aliquid frustra ve-
καὶ κροκίδας ἀπὸ τῶν ἱματίων 16 nantur, & festucas colligunt,
ἀποτιλλούσας, καὶ ἀπὸ τῆ τοί- 17 aut floccos è vestibus eveh-
χου ἄχυρά ἀποσπώσας, πάλ- 18 lunt, & ex pariete paleas
σας εἶναι κακὰς, καὶ θανατώ- 19 carpunt, ex his omnibus
δεας. 20 malum, & mortem portendi.

18. Πνεῦμα δὲ πυκνὸν μὲν 17 18. Spiritus frequens do-
εὖν, πόνον σημαίνει, ἢ φλεγμο- 18 lorem, aut inflammationem;
νὴν, ἐν τοῖσιν ὑπὲρ φρενῶν χω- 19 in locis septo transverso su-
ρίοις. 20 perioribus, indicat.

19. Μέγα δὲ ἀναπνέομενον, 18 19. Qui verò magnus in-
καὶ διὰ πολλῶν χρόνων, παρὰ 20 spiratur, & ex magno inter-
φροσύνην δηλοῖ. 21 vallo, delirium.

20. Ψυχρὸν δὲ ἐκπνέομενον 19 20. At frigidus ex nari-
ἐκ τῶν ῥινῶν, καὶ τῆ στόματι, 21 bus, & ore expiratus, exi-
ὀλέθριον κάρτα ἤδη γίνεται. 22 tialis admodum jam est.

21. Εὐπνοίαν δὲ χορὴ νομίζειν 20 21. Facile autem spirare,
κάρτα μεγάλην δύναμιν ἔχειν 21 valde magnum ad salutem
εἰς σωτηρίην, ἐν ἅπασιν τοῖσιν 22 momentum existimandum,
ὀξέσι νοσήμασιν, ὅσα ζῶν πυ- 23 cum in omnibus morbis a-
ρετοῖσιν ἐστὶ, καὶ ἐν τεσσαρά- 24 cutis, quibus febris conjunc-
κοντα ἡμέρησι κρίνεται. 25 ta est, tum in his, qui intra
dies quadraginta judicantur.

V.

22. Οἱ δὲ ἰδρωῶτες, ἀριστα μὲν 1) 22. S Udores optimi qui-
εἰσιν ἐν πᾶσι τοῖς ὀξέ- 23 dem per omnes
σι νοσήμασιν, ὁκόσοι ἐν ἡμέρη- 24 morbos acutos, qui die
σι τε κρισίμοις γίνονται, καὶ 25 bus judicatoriis contin-
τελεί. 26 gunt,

τελείως τὸν πυρετὸν ἀπαλλάτ-
τῃσιν.

gunt, & penitus febre li-
berant.

23. Ἀγαθοὶ δὲ καὶ ὀκόσοι ²
διὰ παντός τῆ σώματι γινό-
μενοι, ἀπέδειξαν τὸν ἀνθρώπον
εὐπετέστερον φέροντα τὸ νόση-
μα. οἱ δ' ἂν μὴ τοιῶτόν τι ἐργά-
σωνται, ἔλυσιτελέες.

23. Boni verò, quicunque
toto corpore oriuntur, faci-
untque, ut æger morbum
facilius ferre videatur. At
qui nihil tale efficiunt, mi-
nimè sunt utiles.

24. Κάκιστοι δὲ, οἱ ψυχροὶ ⁴
τε, καὶ μῶνον περὶ τὴν κεφα-
λήν τε, καὶ τὸ πρόσωπον γινό-
μενοι, καὶ τὸν αὐχένα. ἔτοι γὰρ
ξὺν μὲν ὀξεί πυρετῷ θάνατον
προσημαίνουσι, ξὺν δὲ πρηύτε-
ρῳ, μῆκος νόσου.

24. Pessimi autem frigi-
di, quique circa caput tan-
tummodo, faciem & cervi-
cem exoriuntur. Ii namque
cum acuta febre mortem,
cum mitiore verò morbi
longitudinem prænuntiant.

25. Καὶ οἱ κατὰ πᾶν τὸ σῶ-
μα ὡσαύτως γινόμενοι, τοῖσι
περὶ τὴν κεφαλὴν.

25. Quique per totum
corpus, eodem modo atque
ex capite fiunt.

26. Οἱ δὲ κεγχροειδέες, καὶ ⁷
μῶνον περὶ τὸν τραχήλον γινό-
μενοι, πονηροί.

26. Qui verò milii for-
mam referunt, & circa cer-
vicem tantum oboriuntur,
pravi.

27. Οἱ δὲ μετὰ σαλαγμῶν,
καὶ ἀτμίζοντες, ἀγαθοί.

27. Boni autem, qui gut-
tatim, & cum exhalatione
fiunt.

28. Κατανοεῖν δὲ χρὴ τὸ σύ-
νολον τῶν ιδρώτων. γίνονται γὰρ
οἱ μὲν, δι' ἐκλυσιν σωμάτων,
οἱ δὲ, διὰ συντονίην φλεγμο-
νῆς.

28. Atque hoc in totum
de fudoribus animadvertere
oportet, quod nonnulli qui-
dem ex corporis dissolutione,
quidam etiam ex inflam-
mationis vehementia contin-
gunt.

29. Ἰπποχόνδριον δὲ, ἄριστον ¹¹
μὲν, ἀνώδυνόν τε εἶναι, καὶ μαλ-
θακόν, καὶ ὁμαλόν, καὶ ἐπὶ
δεξιᾷ, καὶ ἐπὶ ἀριστερᾷ.

29. Præcordia optima qui-
dem, quæ dolore vacant,
mollia sunt, & æqualia, tum
dextra, tum sinistra parte.

30. Φλεγ-

30. In-

30. Φλεγμαῖνον δὲ, ἢ ὀδύνην¹²
παρέχον, ἢ ἐντεταμένον, ἢ ἀνω-
μάλως διακείμενα τὰ δεξιὰ
πρὸς τὰ ἀριστερά, ταῦτα πάν-
τα φυλάσσεσθαι χρή.

31. Εἰ δὲ καὶ σφυγμὸς ἐνείη¹³
ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ, θόρυβον ση-
μαίνει, ἢ παραφροσύνην. ἀλλὰ
τῆς ὀφθαλμοῦ ἐπικατιδεῖν τῶν
τοιγτέων ἦν γὰρ αἱ ὀφθεις πυ-¹⁴
κνὰ κινεῶνται, μανῆναι τῆτοις
ἐλπίς.

30. Incensa verò, aut do-
lentia, aut intenta, aut inæ-
qualiter affecta dextra parte
ad sinistram, hæc omnia ani-
madvertenda sunt.

31. Quod si etiam pulsus
in præcordiis infit, pertur-
bationem, aut delirium indi-
cat. Verùm etiam eorum o-
culos intueri oportet. Si
namque oculi crebro move-
antur, infania expectanda est.

VI.

32. Οἶδημα δὲ ἐν τῷ ὑποχον-¹⁾
δρίῳ σκληρόν τε ἐόν,
καὶ ἐπώδυνον, κάκιστον μὲν, εἰ
παρ' ἅπαν εἴη τὸ ὑποχόνδριον.
εἰ δὲ εἴη ἐν τῷ ἐτέρῳ μέρει,²
ἀκινδυνότερόν ἐστιν ἐν τῷ ἐπ'
ἀριστερά.

33. Σημαίνει δὲ τὰ τοιαῦτα³
οἰδήματα, ἐν ἀρχῇ μὲν θά-
νατον ὀλιγοχρόνιον ἐσεσθαι. ἦν
δὲ ὑπερβάλλη εἴκοσιν ἡμέρας⁴
ὁ, τε πυρετὸς ἔχων, καὶ τὸ
οἶδημα μὴ κατισταμένον, ἐς
διαπύησιν τρέπεται.

34. Γίνεται δὲ τῆτοις ἐν⁵
τῇ πρώτῃ περιόδῳ, καὶ αἵ-
ματος ῥύξις ἐκ τῶν ῥινῶν, καὶ
κάστα ὠφελέει. ἀλλ' ἐπανε-
ρωτᾶν χρή, εἰ τὴν κεφαλὴν
ἀλγέσχιν, ἢ ἀμβλυώσχιν.
ἦν γὰρ τι τοῖστον εἴη, ἐνταῦ-
θα

32. ET tumor in præcor-
diis durus, & do-
lens, pessimus quidem, ubi
tota præcordia occuparit.
Sin verò altera parte sit,
minore cum periculo fini-
stra.

33. Hujusmodi autem tu-
mores, circa principia qui-
dem mortem brevi affore in-
dicant. Quod si neque intra
vigesimalium diem febris qui-
escat, neque tumor subsidat,
ad suppurationem res ver-
titur.

34. His autem primo cir-
cuitu etiam sanguinis è nari-
bus fluxus contingit, valde-
que juvat. Verum eos inter-
rogare oportet, num capite
doleant, aut obtusam ocu-
lorum aciem sentiant. Quod
si

θα ῥέποι. μᾶλλον δὲ τοῖσι νεωτέροισι πέντε καὶ τριήκοντα ἔτεων, τὴν τῷ αἵματι ῥῆξιν προσδέχεσθαι χρῆ.

35. Τὰ δὲ μαλθακὰ τῶν οἰδημάτων, καὶ ἀνώδυνα, καὶ τῷ δακτύλῳ ὑπεύκοντα, χρονιωτέρας τὰς κρίσεις ποιεῖται, καὶ ἥσσον ἐκείνων δεινότερά ἐστιν. εἰ δὲ ὑπερβάλλοι ἐξήκοντα ἡμέρας ὅ, τε πυρετός ἔχων, καὶ τὸ οἶδημα μὴ καθίςαται, ἐμπῶον ἔσεσθαι σημαίνει. καὶ τῷτο, καὶ τὸ ἐν τῇ ἄλλῃ κοιλίᾳ κατὰ τ' αὐτό.

36. Ὅκοσα μὲν οὖν ἐπ' αὐδυνά τε ἐστὶ, καὶ σκληρά, καὶ μεγάλα, σημαίνει κίνδυνον θανάτου ὀλιγοχρόνιον. ὅκοσα δὲ μαλθακὰ τε, καὶ ἀνώδυνα, καὶ τῷ δακτύλῳ πιεζόμενα ὑπείκει, χρονιωτέρα ἐκείνων.

37. Τὰς δὲ ἀποσάσιας ἥσ-
σον τὰ ἐν τῇ γαστρὶ οἰδήματα ποιεῖται, τῶν ἐν τοῖσιν ὑποχονδρίοισιν. ἥκιστα δὲ τὰ ὑποκάτω τῷ ὀμφαλοῦ εἰς ἀποπύησιν τρέπεται. αἷματι δὲ ῥῆξιν ἐκ τῶν ἀνω τόπων μάλιστα προσδέχεσθαι.

fi quid ex his accidat, eo rem tendere sciendum. In junioribus tamen neq; dum trigefimum quintum annum attingentibus, sanguinis eruptio magis expectanda est.

35. Molles autem tumores, & doloris expertes, diutiusque cedentes, longiores judicationes faciunt, illisque minus graves sunt. Quod si intra dies sexaginta, neque febris cesset, neque tumor subfidat, fore suppurationem hoc loco, & reliquo ventre eodem modo significat.

36. Itaque tumores dolentes, duri & magni, periculum mortis intra paucos dies affore significant. Molles vero & minimè dolentes, quique digito preffi cedunt, illis diuturniores esse solent.

37. At ventris tumores minus abscedere nati sunt, quam qui in præcordiis oriuntur, minimè verò qui infra umbilicum, in pus vertuntur. Sed ex superioribus locis, sanguinis eruptio maximè expectanda est.

VII.

38. Ἀπάντων δὲ καὶ τῶν οἰδημάτων χρονιζόντων

38. Longorum verò omnium in his regionibus

περὶ ταῦτα τὰ χωρία, ὑπο-
σκέπτεσθαι τὰς ἐκπυήσιας. τὰ
δὲ διαπυήματα ὧδε δεῖ σκέ-
πτεσθαι τὰ ἐντεῦθεν. ὅσοσα
μὲν ἔξω τρέπεται ἀρισταῖ ἐσι,
μικρὰ τε εἶντα, καὶ ὡς μάλι-
στα ἐκκλίνοντα ἔξω, καὶ ἐς ὃν
ἀποκυρτούμενα.

39. Τὰδε μεγάλα τε εἶν-
τα, καὶ πλατέα, καὶ ἥκιστα
ἐς ὃν ἀποκυρτούμενα, κά-
κιστα.

40. Ὅσα δὲ εἰσω ῥήγνυται,
ἀριστα ἐσιν, ἃ μὴδὲν τῷ ἔξω
χωρίῳ ἐπικοινωνεῖ, ἀλλ' ἐσι
προεσθλαμένα τε, καὶ ἀνώδυ-
να, καὶ πᾶν τὸ ἔξω χωρίον
ὁμόχροον φαίνεται.

41. Τὸ δὲ πῦρον, ἄριστον λευ-
κὸν τε εἶναι, καὶ ὁμαλὸν, καὶ
λεῖον, καὶ ὡς ἥκιστα δυσῶδες.
τὸ δὲ ἐναντίον τέττου, κάκι-
στον.

42. Οἱ δὲ ὕδρωπες, οἱ ἐκ
τῶν ὀξέων νοσημά-
των, πάντες κακοί. οὔτε γὰρ
τῇ πυρὸς ἀπαλλάσσουσιν, ἐπώ-
δυνά τε εἰσὶ κάρτα, καὶ θα-
νατώδεις.

43. Ἀρχονται δὲ οἱ πλείστοι,
ἀπὸ τῶν κενεώνων, καὶ τῆς ὁσ-
φύος. οἱ δὲ ἀπὸ τῆς ὑπάτος.

44. Οἷσι

bus tumorum, suppuration-
nes in considerationem ad-
hibendæ. Suppurationum
autem quæ inde proveniunt,
ea observatio facienda est.
Quæ quidem foras vertun-
tur, optimæ sunt, ubi par-
væ sunt, & quam maximè
foras feruntur, & in acutum
tendunt.

39. Pessimæ verò, quæ
magnæ sunt, & latæ, mini-
meque in mucronem attol-
luntur.

40. At quæ intro rumpun-
tur, optimæ, ubi nihil cum
externa sede communicant,
in sese contrahuntur, nullo
dolore afficiunt, totaque re-
gio externa unius coloris ap-
paret.

41. Pus verò optimum
est, album, æquale, & læ-
ve, & quam minimum gra-
tueolens; huic autem contra-
rium, pessimum.

VIII.

42. A Qua inter cutem, quæ
ex acutis morbis o-
ratur, mala. Nam neque fe-
bre liberat, vehementesque
dolores excitat, & lethalis
est.

43. Oritur autem ferè ex
laterum inanitate, & lum-
bis, partimque ex jecore.

1 3

44. Qui-

44. Οἷσι μὲν ἔν ἀπὸ τῶν 4
κενεῶνων, καὶ τῆς ὀσφύος αἱ
ἀρχαὶ γίνονται, οἷτε πόδες οἰ-
δέσσι, καὶ διάρροιαὶ πολυ-
χρόνιοι ἔχουσιν, οὔτε τὰς ὀδύ-
νας λύσσαι τὰς ἐκ τῶν κενεῶ-
νων, καὶ τῆς ὀσφύος, οὔτε
τὴν γαστέρα λαπάσσεσθαι.

44. Quibus igitur ex late-
rum inanitate, & lumbis,
initia ducuntur, iis pedes in-
tumescent, & longa alvi
profluvia detinent, quæ ne-
que dolores ex laterum ina-
nitate, ac lumbis tollunt,
neque ventrem molliorem
efficiunt.

45. Ὅκόσοισι δὲ ἀπὸ τῆς ἥπα- 6
τος ὕδρωπες γίνονται, βῆχες 7
τε, καὶ θυμὸς τοῖσι σιν ἐγγί-
νεται, καὶ ἔδέν τι ἀποπτύ-
σιν ἄξιον λόγου, καὶ οἱ πόδες 8
οιδέσσι, καὶ ἡ γαστήρ ἔδιαχω- 9
ρεῖται, εἰ μὴ σκληρὰ τε, καὶ
πρὸς ἀνάγκην, καὶ περὶ τὴν 10
κοιλίην γίνονται οἰδήματα, τὰ
μὲν ἐπὶ δεξιᾷ, τὰ δ' ἐπ' ἀρι-
στερᾷ, ἰσαμενάτε, καὶ κατα-
πανύμενα.

45. At quibus à jecore a-
qua inter cutem ortum du-
cit, his tussis, & tussiendo
cupiditas inest, sed nihil ef-
fatu dignum expuunt, pe-
desque intumescent, ac ven-
ter non nisi dura, ægreque
eegerit, & circa alvum tumo-
res fiunt, qui partim dextra,
partim sinistra parte oriun-
tur, & desinunt.

46. Κεφαλὴ δὲ, καὶ χεῖρες 11
καὶ πόδες, ψυχρὰ ἔονται, κα-
κόν, τῆς τε κοιλίης, καὶ τῶν
πλευρῶν, θερμῶν ἔόντων.

46. Caput autem, & ma-
nus, & pedes frigere, ven-
tre & lateribus calentibus,
malum denunciat.

47. Ἄριστον δὲ καὶ ὅλον τοῖς 12
σῶμα θερμόν τε εἶναι, καὶ μαλ-
θακόν.

47. At corpus totum æ-
qualiter calidum esse, ac
molle, optimum.

48. Στρέφεσθαι δὲ χοῇ ῥῆι- 13
δίως τὸν ἀλγεῦντα, καὶ ἐν τοῖ-
σιν μετεωρισμοῖσιν ἐλαφρόν εἶ-
ναι.

48. Ægrum quoque faci-
le converti oportet, & cum
sefe attollit, levem esse.

49. Εἰ δὲ βαρὺς εἰὼν φαί- 14
νοιο, καὶ τὸ ἄλλο σῶμα, καὶ
τὰς χεῖρας, καὶ τὰς πόδας,
ἐπικινδυνότερον.

49. Quod si gravis esse vi-
deatur, cum reliquo corpore,
tum manibus, & pedibus,
majori cum periculo est.

50. Εἰ δὲ πρὸς τῷ βάρει, καὶ οἱ ὄνυχες, καὶ οἱ δάκτυλοι πελιδνοὶ γίνονται, προσδόκιμος ὁ θάνατος παραυτίκα.

50. Præter gravitatem vel, si ungues, & digiti livescant, mors confestim expectanda est.

51. Μελαινόμενοι δὲ παν-
τελῶς οἱ δάκτυλοι, καὶ οἱ πόδες,
ἥσσον ὀλέθριοι τῶν πελιδνῶν εἰ-
σίν. ἀλλὰ καὶ ἄλλα σημεῖα
σκέπτεσθαι χρή. ἣν γὰρ εὐπε-
τέως φέρον φαίνεται τὸ κακόν,
καὶ ἄλλοτε τῶν περιεσηκότων
πρὸς τέτοισι τοῖσι σημεῖοισιν
ὑποδεικνύει, τὸ νόσημα εἰς ἀπό-
ξασιν τραπῆναι ἐλπίς. ὥστε τὸν
μὲν ἀνθρώπον περιγενέσαι, τὰ
δὲ μελανθέντα τῷ σώματι ἀ-
ποπεσεῖν.

51. At omnino nigri tum
digiti, tum pedes, minus
quam liventes perniciosi
sunt. Sed alia quoque signa
in considerationem adhi-
benda. Etenim, si facile ma-
lum ferre videatur, & præ-
ter hæc aliud quoddam ex
salutaribus signis adfuerit,
morbum ad abscessum con-
verti sperandum, ita ut æger
quidem morbo superesse, &
partes corporis denigratæ
decidere debeant.

52. Ὀρχιες δὲ, καὶ αἰδοῖα
ἀνεσπασμένα, πόνους ἰσχυροὺς
σημαίνει, καὶ κίνδυνον θανα-
τώδεα.

52. Testes autem, & pu-
denda, ubi fursum contra-
hantur, vehementes dolo-
res, & mortis periculum de-
nunciant.

IX.

53. Περὶ δὲ ὕπνων, ὥσπερ
κατὰ φύσιν σύνθηες
ἡμῖν ἐσὶ, τὴν μὲν ἡμέραν, ἐγρη-
γορεῖν χρή, τὴν δὲ νύκτα, κα-
θεύδειν.

53. Quod ad somni ra-
tionem attinet, quemadmodum à natura no-
bis est consuetum, interdium
quidem vigilandum, noctu
verò dormiendum.

54. Ἦν δὲ εἴη τὸ μεταβεβ-
λημένον, κακίον. ἥκιστα δ' ἀν-
θυπνέοιτο, εἰ κοιμᾶτο τὸ πρῶτον
ἐς τὸ τρίτον μέρος τῆς ἡμέρας.

54. Quod si istud immutatum
fuerit, deterius existiman-
dum. At minimum offendi-
tur æger, si prima luce dor-
miat ad tertiam diei partem.

55. Οἱ δὲ ἀπὸ τετέχτην χρό- 4 55. Qui vero postea som-
νυς υπνοί, πονηρότεροι εἰσὶ. nus contingit, deterior est.

56. Κάκιστον δὲ μὴ κοιμᾶ- 5 56. Pessimum autem, si
σθαι, μήτε τῆς νυκτός, μήτε τῆς neque noctu, neque inter-
ἡμέρης. ἢ γὰρ ὑπὸ ὀδύνης τε, 6 diu dormiat. Nam aut ob
καὶ πόνων ἀγρυπνίῃ, ἢ παρὰ dolorem insania adest, aut
Φροσύνη ἔσαι, ἀπὸ τετέχτου 7 delirii affuturi hæc nota est.
σημείου.

57. Διαχώρημα δὲ ἔστιν ἄρι- 8 57. Alvi dejectio optima
στον, τὸ μαλθακόντε, καὶ ξυ- est, si mollis est, & confi-
σηκός, καὶ τὴν ὥρην, ἥνπερ καὶ 9 stat, eoque tempore, quo
ὕγιαίνοντι ὑπεχώρει, πλῆθος per sanitatem dejici so-
δὲ πρὸς λόγον τῶν ἐσιόντων. τοι- 10 copia verò ciborum ingesto-
αὐτῆς γὰρ ἐξουσίας τῆς διεξόδου, ἢ 11 rum rationi responderit; ta-
κάτω κοιλίῃ ὑγιαίνει ἄν. lis enim exitus, inferiorem
alvum bene valere declarat.

58. Εἰ δὲ εἴη ὑγρὸν τὸ διαχώ- 12 58. At liquida alvi egestio
ρημα, συμφέρει μήτε τρύζειν, ex usu est, si neque stridet,
μήτε πυκνὸν τε εἶναι, καὶ κατ' neque crebro, neque ex bre-
ὀλίγον ὑποχωρεῖν. κοπιῇ γὰρ vibus intervallis excernitur.
ὁ ἀνθρώπος, ὑπὸ τῆς ξυνεχέως 13 Frequens enim desidendi la-
ἐξανασάσιος, καὶ ἀγρυπνοῖ᾽ 14 bor, ægrum fatigat, eique
ἀν. insomniam adtert.

59. Εἰ δὲ ἀθρόον πολλὰκις 14 59. Quod si affatim, &
διαχωρεῖ, κίνδυνος λειποθυ- sæpe dejicit, periculum est,
μῆσαι. ne animus deficiat.

60. Ἀλλὰ χρὴ κατὰ τὸ πλῆ- 15 60. Verum pro ingesto-
θος τῶν ἐσιόντων, ἢ δις, ἢ τρις rum ciborum copia, bis aut
τῆς ἡμέρης ὑποχωρεῖν, τῆς δὲ ter interdiu, & noctu semel,
νυκτός, ἀπαξ. πλείονα δ' ἐπι- 16 dejici debet; plus tamen pri-
τὸ πρωί, ὥσπερ σύνηθές ἐστι ma luce, pro hominis con-
τῷ ἀνθρώπῳ. suetudine.

61. Παχύνεσθαι δὲ χρὴ τὸ 17 61. Crassiores autem fieri
διαχώρημα, ἰούσης πρὸς κρίσιν dejectionem oportet, mor-
τῆς νόσου. ὑπὸ πυρρὸν δὲ ἔσω, 18 bo ad judicationem proce-
καὶ μὴ λίην δυσῶδες. dente. Sit etiam subfulva, ne-
que admodum graveolens.

X.

62. **Ε**πιτήδειον δὲ, καὶ ἑλ-1)
μινθας στρογγύλας διε-
ξινᾶν μετὰ τῆ διαχωρήματος,
πρὸς κρίσιν ἰσχύος τῆς νόσου.

63. Δεῖ δὲ ἐν παντὶ τῷ νοσή-
ματι, λαπαρῆν τὴν κοιλίην εἶ-
ναι, καὶ εὐογον.

64. Ὑδαρές δὲ κάστα, ἢ
λευκόν, ἢ χλωρόν, ἢ ἐρυθρόν
ἰσχυρῶς, ἢ ἀφρώδες διαχωρέ-
ειν, πονηρὰ ταῦτα πάντα.

65. Ἐτι δὲ πονηρόν, καὶ
σμικρόν τε ἐόν, καὶ γλίσχρον,
καὶ λευκόν, καὶ ὑπόχλωρον, 5
καὶ λεῖον.

66. Τετάρτων δὲ θανατωδέσε-
ρα ἂν εἴη, τὰ μέλανα, ἢ λι-
παρά, ἢ πέλεια, ἢ ἰώδεα, ἢ
κακοδύμα.

67. Τὰ δὲ ποικίλα, χρονι-
ώτερα μὲν τετάρτων, ὀλέβρια δὲ
ἐδὲν ἦσσαν. ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα,
ξυσματώδεα, καὶ χολώδεα,
καὶ πρασοειδέα, καὶ μέλανα,
ποτὲ μὲν ὁμῶς διεξερχόμενα
ἀλλήλοισι, ποτὲ δὲ κατὰ μέ-
ρος.

62. **L**umbricos quoque
rotundos cum alvi
excretionem prodire, morbo
in judicationem tendente,
expedit.

63. In omni vero morbo,
ventrem mollem esse, & me-
diocriter extumescere, con-
venit.

64. At valde aquosum,
aut album, aut ex viridi pal-
lidum, aut vehementer ru-
brum, aut spumans dejici,
hæc omnia mala sunt.

65. Præter hæc quoque
malum est, quod exiguum,
glutinosum, candidum, ex
viridi suppallidum, & læve
existit.

66. His verò magis letha-
lia sunt nigra, aut pingua,
aut livida, aut æruginosa,
aut foetida.

67. Varia autem, his qui-
dem sunt diuturniora, nihi-
lo tamen minus exitialia.
8 Hujusmodi sunt strigmen-
tosa, biliosa, cruenta, por-
racea & nigra, modo simul
inter se mixta, modo per
vices prodeuntia.

68. φύσαν δὲ ἀνευ ψόφου, καὶ 68. Flatum autem sine sonitu quidem ac crepitu exitu, optimum. Præstat tamen cum strepitu prodire, quam issthic revolvi. At qui eo modo prodit, ægrum aliquo dolore vexari, aut delirare indicat, nisi æger sua sponte hoc modo flatum emisericit.

69. Τῆς δὲ ἐκ τῶν ὑποχορδρίων 69. At præcordiorum dolores, & tumiores, recentes quidem, & sine inflammatione, murmur solvit circa præcordia exortum, idque potissimum, si cum stercore, urina, & flatu prodierit; alioqui ubi ipsum per se transmissum fuerit, juvat; idque magis, si ad inferiores sedes descenderit.

XI.

70. Τὸ δὲ ἔρπον ἀριστὸν ἐστὶ, 70. URina optima est, in qua per omne tempus, quoad morbus judicatus fuerit, subsidet album, læve, & æquale. Securitatem enim, brevemque morbum fore significat.

71. Εἰ δὲ διαλείποι, καὶ ποτὲ μὲν καθαρὸν ᾔροιοτο, ποτὲ δὲ ὑφίσταται τὸ λευκόν, καὶ λεῖον, χρονιωτέρᾳ γίνεται ἡ νῆσος, καὶ ἥσσον ἀσφαλῆς. 71. Quod si intermittat, & interdum quidem pura mejatur, interdum etiam subsideat album & læve, diuturnior, & minus securus morbus evadit.

72. Εἰ δὲ εἴη τὸ, τε ἔρπον ὑπέρ- 72. At urina subrubra, simili-

υθρον, καὶ ἡ ὑπόσασις αὐτέα
ὁμοίη, καὶ λείη, πολυχρονιώτε-
ρον μὲν τὸ τῆς πρώτης γίνεται,
σωτήριον δὲ κάρτα.

73. Κρεμνώδες δὲ ἐν τοῖσιν 7
ἔροισιν αἱ ὑποσάσεις, πονήραί.
τρετέων δὲ εἰσι κακίαι, αἱ πετα-
λώδες. αἱ λευκαὶ δὲ, καὶ λε-
πταί, κάρτα φλαῦραι. τρετέων
δ' ἐτι κακίαι εἰσιν, αἱ πιτυ-
ρώδες.

74. Νεφέλαι ἐμφερόμεναι 11
τοῖσιν ὄροισι, λευκαὶ μὲν ἀγα-
θαί. μέλαιναι δὲ φλαῦραι.

75. Ἐς' αὖν δὲ πυρρόν τε εἴη 12
τὸ ἔρον, καὶ λεπτόν, σημαίνει
τὸ νόσημα ἀπεπλον εἶναι. ἦν δὲ
καὶ πολυχρόνιον εἴη τοῖσιν 13
ἔρον, κίνδυνος μὴ εἰς θνήσκειται ὁ
ἄνθρωπος διαρκέσαι, ἔς τ' αὖν
πεπανθῇ τὸ ἔρον.

76. Θανατωδέτερα δὲ τῶν 8-14
ῥων, τὰδε δυσώδεα, καὶ ὕδατῶ-
δεα, καὶ μέλανα, καὶ παχέα.

77. Ἐτι δὲ τοῖσι μὲν ἀνδρά-15
σι, καὶ τῇσι γυναιξί, τὰ μέ-
λανα τῶν ῥων, κακία. τοῖσι 16
δὲ παιδίοισι, τὰ ὕδατῶδεα.

78. Ὀκίστοι δ' αὖν ἔρα λεπτά, 17
καὶ ὡμὰ ἔρεσσι πολὺν χρόνον,
ἦν τ' ἄλλα ὡς περιεσομένοισι ση-
μεῖα ἦ, τρετέοισιν ἀπόσασιν δὲ
προσδέχεσθαι ἐς τὰ κάτω τῶν
φρενῶν χωρία.

simileque quod subsidet, &
laeve, hæc longè quidem
diuturnior quam prima fit,
valdè tamen salutaris.

73. Sedimenta autem in
urinæ, crassiores hordei to-
sti non exactè moliti partes
referentia, prava sunt; his-
que pejora laminis similia.
Alba verò, & tenuia, valdè
prava; atque his etiam de-
teriora, furfuracea.

74. Nubeculæ, quæ per
urinas feruntur, albæ qui-
dem, bonæ; nigræ verò,
malæ sunt.

75. Quoad autem urina
fulva fuerit, & tenuis, cru-
dum esse morbum indicat.
Quod si diutius talis urina
perseveret, periculum est,
ne non possit æger sufficere,
quoad urina concoquatur.

76. At exitiosiores sunt,
urinæ foetidæ, & aquosæ,
& nigræ, & crassæ.

77. Ad hæc in viris qui-
dem, & mulieribus urinæ
nigræ, in pueris aquosæ,
detrimentosæ.

78. Quibus urinæ tenues,
& crudæ multo tempore
redduntur, si reliqua signa
salutaria sint, in iis abscessus
ad loca infra septum trans-
versum expectari debet.

XII.

79. **Κ**αὶ τὰς λιπαρότητας δὲ τὰς ἀνω ἐφισταμένας ἀραχνοειδέας μέμφεσθαι. συν-
τῆξιός γὰρ σημεῖα.

79. **Q**uin etiam pinguedines supra innatantes, araneorum telas referentes, damnare oportet; colliquationem namque significant.

80. Σκοπεῖν δὲ χρὴ, τῶν ὕδρων ἐν οἷσι αἱ νεφέλαι, ἢν τε ἀνω, ἢν τε κάτω ἔωσι, καὶ τὰ χρώματα ὁκοῖα ἴσχυσι. καὶ τὰς μὲν κάτω φερομένας, ζῦν τοῖς χρώμασιν, οἷσιν εἴρηται, ἀγαθὰς εἶναι νομίζειν, καὶ ἐπαινέειν. τὰς δὲ ἀνω ζῦν τοῖς χρώμασιν, οἷσιν εἴρηται, κακὰς εἶναι, καὶ μέμφεσθαι τὰς τοιαύτας, μὴ ἐξαπατάτω δέ σε, ἢν γε ἡ κύσις τι νύσσημα ἔχουσα, τῶν ὕδρων τὰ τοιαῦτα ἀποδιδῶ. ὃ γὰρ τὸ ὅλον σώματος σημεῖον ἐστίν, ἀλλ' αὐτῆς καθ' ἑαυτῆς.

80. In urinis autem, quæ nubeculas habent, considerandum venit, an supernè, an infernè ferantur, & quosnam habeant colores. Et quæ quidem deorsum feruntur, cum dictis coloribus, bonæ censendæ, & commendandæ; at quæ sursum feruntur, malæ, & vituperandæ. Neque verò tibi imponat vesica quoquo modo affecta, si hujusmodi urinas reddiderit. Non genim totius corporis, sed ipsius per se indicium est.

81. Ἐμετος δὲ ὠφελιμώτατος, ὁ φλέγματι καὶ χολῆς συμμεμιγμένον ὡς μά-
λιστα, καὶ μὴ παχύς καὶ ἄκατος, μὴδὲ πολὺς, ὡς μάλιστα. οἱ γὰρ ἀκοητέστεροι, κακίους εἰσίν.

81. Vomitus perquam utilis, qui bilem pituitæ quam maximè permixtam habet, ac neque admodum crassus est, neque multus. Qui enim sinceriores, peiores sunt.

82. Εἰ δὲ εἴη τὸ ἐμεύμενον πρασοειδές, ἢ πέλινον, ἢ μέλαν, ὅ, τι ἂν ἢ τέτρων τῶν χρωμάτων, νομίζειν χρὴ πονηρὸν εἶναι.

82. Si verò quod vomitione rejicitur, porrum colore referat, aut lividum, aut nigrum fuerit, quisquis horum colorum adfuerit, pravus existimandus est.

83. Εἰ

83. Quod

83. Εἰ δὲ καὶ πάντα τὰ ¹² ₁₂ χρώματα ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος ἐ-
μέει, κάρτα ὀλέθριον τῆτο γί-
νεται.

84. Τάχιςα γὰρ θάνατον ¹³ ₁₃ σημαίνει τὸ πῆλιον τῶν ἐμεσ-
μάτων, εἰ ὅξει δυσῶδες.

85. Πᾶσαι δὲ αἱ ὑπόσα ¹⁴ ₁₄ προί, καὶ δυσῶδες ὁσμαι, κα-
καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῖσιν ἐμεομέ-
νοισιν.

83. Quod si eodem vo-
mitu omnes hi colores reji-
ciantur, id exitiale est admo-
dum.

84. At lividus vomitus,
si graviter olet, celerrimam
mortem denunciat.

85. Omnesque subputres,
& graves odores, in omni-
bus vomitionibus, mali.

XIII.

86. Πτύελον χρὴ ἐπὶ πᾶσι ¹ ₁ τοῖσιν ἀλγήμασι, τοῖ-
σι περὶ τὸν πλεῦμονα, καὶ τὰς
πλευράς, ταχέως τε ἀναπύε-
σθαι, καὶ εὐπετέως. Συμμε-
μιγμένον τε φαίνεσθαι τὸ ξαν-
θὸν ἰσχυρῶς τῷ πτύελῳ.

87. Εἰ γὰρ πολλῶ ὕστερον ⁴ ₄ μετὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ὀδύνης ἀ-
ναπτύοιτο, ξανθὸν εὖρον, ἢ πυρ-
ρὸν, ἢ πολλὴν βῆχα παρέχον,
καὶ μὴ ἰσχυρῶς συμμεμιγμέ-
νον, κάκιον γίνεται.

88. Τὸ, τε γὰρ ξανθὸν ἀ- ⁵ ₅ κρητον εὖρον, κινδυνῶδες.

89. Τὸ δὲ λευκόν, καὶ γλί- ⁶ ₆ σχρον, καὶ στρογγύλον, ἀλυσι-
τελές.

90. Κακὸν δὲ καὶ τὸ χλω- ⁷ ₇ ρὸν εὖρον κάρτα, καὶ τὸ ἀφρῶ-
δες.

91. Εἰ δὲ εἴη οὕτως ἀκρητον, ⁸ ₈ ὥστε καὶ μέλαν φαίνεσθαι, δε-
νότερόν ἐστι τῆτο ἐκείνων.

92. Κα-

86. IN omnibus pulmonis,
& laterum doloribus,
sputum celeriter, prompte-
que expui convenit, sputo-
que flavum valdè permix-
tum apparere.

87. Etenim si multo post
doloris initium, quod fla-
vum est, aut fulvum, aut
multam tussim exhibeat, ne-
que valdè permixtum, expu-
atur, deterius est.

88. Flavum quippe, si
sincerum fuerit, periculum
subesse testatur.

89. Album autem, & vis-
cidum, & rotundum, inutile.

90. Malum quoque val-
dè viride, aut pallidum,
itemque spumans.

91. At si adeo sincerum
fuerit, ut etiam nigrum ap-
pareat, id illis deterius est.

92. Ma-

92. Κακὸν δὲ καὶ ἢν μὴ 9 92. Malum quoque, ubi
δὲν ἀνακαθαίρηται, μὴδὲ προΐη nil expurgatur, neque ipsum
ὁ πλεῦμων, ἀλλὰ πλήρης projicit pulmo, sed propter
εἰών, ζέη ἐν τῷ Φάρυγγι. multitudinem fervet in gut-
ture.

93. Κορύζας δὲ, καὶ πᾶρ-10 93. In omnibus pulmonis
μὲς ἐπὶ πᾶσι τοῖσι περὶ τὸν morbis, gravedines & ster-
πλεῦμονα νησήμασι, προγε- nutationes, tum præire, tum
γονέσθαι, ἢ ἐπιγενέσθαι, κακόν. subsequi, malum.

94. Ἀλλ' ἐν τοῖσιν ἄλλοισιν 11 94. Verum in aliis maxi-
νησήμασι τοῖς θανατωδέσασιν, με lethalibus morbis, ster-
οἱ πᾶρμοι λυσιτελεῖσιν. nutamenta utilitate non ca-
rent.

95. Αἷματι δὲ συμμεμιγ-12 95. At in pulmonis in-
μένον μὴ πολλῷ πύελον ξαν- flammationibus, si inter ini-
θόν, ἐν τοῖσι περιπλευμονικοῖ- tia morbi sputum excernitur
σιν, ἐν ἀρχῇ μὲν τῆς νησῆ πλυ- flavum, non multo permix-
όμενον περιεσθηκόν, καὶ κάρτα tum sanguine, salutare est,
ωφέλεει. & confert admodum.

96. Ἐβδομαίῳ δὲ ἐόντι, καὶ 13 96. Septimo verò die, ac
παλαιότερῳ, ἥσσον ἀσφαλές. tardius, non adeo securum.

97. Πάντα δὲ πύελα πονη-14 97. Omnia autem sputa
ρά ἐσιν, ὅκόσα ἂν τὴν ὀδύνην mala sunt, quæ dolorem
μὴ παύη. κάκις δὲ τὰ μέ-15 non sedant; pessima autem
λανα, ὡς διαγέγραπται. nigra, velut prius scriptum
est.

98. Τὰ δὲ παύοντα ὀδύνην, 16 98. At omnium quæ ex-
πάντων ἀμείνω ἀναπύουμένα. creantur optima, quæ do-
rem sedant.

XIV.

99. Ὅκόσα δὲ τῶν ἀλγημά- 1) 99. H Orum verò locorum
των ἐκ τετέων τῶν dolores, qui neque
χωρίων μὴ παύηται, μήτε πρὸς per sputorum purgationes,
τὰς τῶν πύελων καθάρσιαις, neque sæcum alvi dejectionem,
μήτε πρὸς τὴν τῆς κοιλίης ἐκ- nem, neque venæsectionem,
κώπωρσιν, μήτε πρὸς τὰς φλε- aut medicamenta purgantia,
βοτο- &

βοτομίας τε, καὶ Φαρμακείας, καὶ διαίτας, εἰδέναι δεῖ ἐκπύη-
σονται.

100. Τῶν δὲ ἐκπυημάτων ὁ-
κόσα μὲν ἔτι χολώδους ἑόντος
τῆς πύλης ἐκπύσκειται, ὀλέ-
θρια κάρτα, ἣν τε ἐν μέρει τὸ
χολώδες τῷ πύλῳ ἀναπύοιτο,
ἣν τε ὁμοῦ. μάλιστα δὲ ἣν ἀρξή-
ται χωρεῖν τὸ ἐμπύημα, ἀπὸ
τῆς πύλης, ἐβδομαίς
ἑόντος τῆς νοσήματος. ἐλπίς δὲ
τὸν τὰ τοιαῦτα πτύοντα, ἀπο-
θανεῖσθαι τεσσαρεσκαίδεκα-
ταῖον, ἣν μήτι αὐτῷ ἐπιγένη-
ται ἀγαθόν.

101. Ἔστι δὲ τὰ μὲν ἀγα-
θὰ τάδε. εὐπετέως φέρειν τὸ
νεύσημα, εὐπνουν εἶναι, τῆς ὀ-
δύνης ἀπηλλάχθαι, τό τε πύε-
λον ῥηϊδίως ἀναβήσσειν, τό τε
σῶμα ὁμαλῶς φαίνεσθαι θερ-
μὸν τε εἶναι, καὶ μαλακόν,
καὶ δίψαν μὴ ἔχειν. ἔρα τε,
καὶ διαχωρήματα, καὶ ὑπ-
νοὺς, καὶ ἰδρῶτας, ὡς διαγέ-
γραπται. ἕκαστα εἰδέναι ἀγα-
θὰ ἑόντα ἐπιγίνεσθαι. ἔτω μὲν
γὰρ ἀπάντων τῶν ἐπιγίνο-
μένων, ἐκ ἂν ἀποθάνοι ὁ ἄν-
θρωπος. ἣν δὲ τὰ μέντοι αὐ-
τῶν ἐπιγίνοιτο, τὰ δὲ μὴ, &
πλείονα χρόνον ζήσας, ἢ τεσ-
σαρεσκαίδεκα ἡμέρας, ἀπό-
λοιτ' ἂν ὁ ἄνθρωπος.

& victus rationem sedantur,
eos ad suppurationem tende-
re sciendum est.

100. Ex suppurationibus
autem admodum exitiales
sunt, quæ sputo adhuc qui-
dem bilioso existente suppu-
rantur, sive biliosum illud
separatim, sive unâ cum pu-
re expuatur. Idque potissi-
mum, si ab huiusmodi sputo
suppuratio procedere cœpe-
rit, cum morbus ad diem
septimum pervenerit; qui
verò talia spuit, ne decimo
quarto die moriatur metus
est, nisi quid boni accesserit.

101. At in bonis quidem
signis hæc numerantur: fa-
cile morbum sustinere, be-
gnè spirare, dolore levâri, spu-
tum sine difficultate rejicere,
corpus æqualiter calidum &
molle videri, sine siti esse;
urinas etiam & alvi excre-
menta, & fomnos, & sudo-
res, velut descriptum est,
singula supervenire, bona
existimanda sunt. His enim
omnibus sic contingentibus,
haudquaquam æger morie-
tur; Quod si ex his quædam
quidem contingant, quæ-
dam minimè, non ultra de-
cimum quartum diem æger
vitam producet.

XV.

102. **Κ**ατὰ δὲ τὰ ἐναντία τῆς 1) 102. **C**ontra verò, mor-
 τέων, δυσπετέως φέ-
 ρειν τὴν νῆσον, πνεῦμα μέγα, 2re, spirationem magnam &
 καὶ πυκνὸν εἶναι. τὴν ὁδὸν μὴ 3denfam esse, dolorem mini-
 παύεσθαι, τὸ πλῆλον μόλις ἀ- 4mè sedari, sputum ægre reji-
 ναῖσθαι, διψῆν κάρτα, τό, τες cere, vehementem sitim esse,
 σῶμα ὑπὸ πυρὸς ἀνωμάλως 6corpus à febre inæqualiter
 ἔχεσθαι, καὶ τὴν μὲν κοιλίην, 7detineri, alvum quidem, &
 καὶ τὰς πλευράς, θερμαῖς εἶ- 8latera vehementer calere,
 ναι ἰσχυρῶς, τὸ δὲ μέτωπον καὶ 8fronte, manibus & pedibus
 τὰς χεῖρας, καὶ τὰς πόδας, ψυ- 9frigidis; urinas verò & alvi
 χρεῖς. ἔρα δὲ, καὶ τὰ διαχω- excrementa, & somnos, &
 ρήματα, καὶ ὕπνους, καὶ ἰδρῶ- 10sudores, unaquæque qualia
 τας, ὡς διαγέγραπται, ἕκα- 11descripta sunt, mala esse nos-
 σα εἶδέναι κακὰ ἔόντα. ἔτως 12se convenit. Si quid enim
 γὰρ εἰ ἐπιγένοιτο τι τῶ πλῆ- ex his sputo supervenerit,
 λω τουτέων, ἀπόλλοιτο ἂν ὁ ἀν- morietur æger, priusquam
 θρωπ, πρὶν ἢ ἐς τὰς τεσ- ad decimum quartum diem
 σσαρακαίδεκα ἡμέρας ἀφικέ- perveniat, aut nono, aut un-
 σθαι, ἢ ἐνναταῖος, ἢ ἐνδεκα- 13decimo die. Sic igitur con-
 ταῖος. ἔτως οὖν ξυμβάλλεσθαι jicere oportet, quod cum
 χρὴ, ὡς τῶ πλῆλὸς τουτέων θανατώδους ἔόντος μάλα, καὶ ἔ-
 περιάγοντος ἐς τὰς τεσσαρεσ- 14quartum diem perducit. Ex
 καίδεκα ἡμέρας. τὰ δὲ ἐπιγε- his verò tum malorum, tum
 νόμενά τε κακὰ, καὶ ἀγαθὰ bonorum subducta ratione,
 συλλογιζόμενον ἐκ τῶν, χρὴ prædictiones facere oportet,
 τὰς προρρήσιας προλέγειν. 15sic enim quis potissimum ve-
 ἔτω γὰρ ἂν τις ἀληθῆναι μά- 16rum assequatur. Reliquæ ve-
 λισα. Αἱ δὲ ἄλλαι ἐκπυήσεις rò suppurationes, magna ex
 ῥήγνυνται αἱ πλείους, αἱ μὲν parte rumpuntur, partim
 εἰκοσαῖαι, αἱ δὲ τριηκοσαῖαι, quidem vigesimo die, par-
 αἱ δὲ τεσσαρακονθήμεροι, αἱ tim etiam trigesimo, quæ-
 δὲ πρὸς τὰς ἐξήκοντα ἡμέρας, dam quoque quadragesimo,
 ἀφικνεύονται. aliquæ etiam ad sexagesi-
 mum diem deveniunt.

XVI.

103. **Ε**πισκεπτεσθαι δὲ χρὴ τὴν ἀρχὴν τῆ ἐμπυ-
ματος ἔσεσθαι λογίζομενον ἀπὸ
τῆς ἡμέρης, ἥ τὸ πρῶτον ὁ ἀν-
δρῶπιος ἐπύρεξεν, ἥ εἴποτε αὐ-
τὸν πρῶτον ρίγος ἐλάβε, καὶ εἰ
φαίη ἂν τι τῆς οἰσύνης αὐτῷ βά-
ρος γεγενῆσθαι ἐν τῷ τόπῳ, ἐν
ᾧ ἤλγεεν. ταῦτα γὰρ ἐν ἀρχῇ-
σι γίνεται τῶν ἐμπυηματων.
ἐξ ἐν τετέων τῶν χρόνων τὴν ῥῆ-
ξιν χρὴ πρὸςδέχεσθαι τῶν ἐμ-
πυημάτων ἔσεσθαι ἐς τὰς χρόνας
τὰς προειρημένους.

104. Εἰ δὲ εἴη τὸ ἐμπύημα
ἐπὶ θάτερα μῆνον, στέφειν τε,
καὶ καταμανθάνειν χρὴ ἐπὶ τε-
τέοισι, μήτι ἐχῇ ἀλγῆμα, ἐν
τῷ ἑτέρῳ πλευρῷ, καὶ ἢν θρο-
μώτερον ἢ τὸ ἕτερον τῆ ἑτέρας, κα-
τακλινομένης ἐπὶ τὸ ὑγιαῖνον
πλευρὸν, ἐρωτᾶν, εἰ τι αὐτῷ
δοκέει βαρὺ ἐκκρέμασθαι ἐκ τῆ
ἀνωθεν. εἰ γὰρ εἴη τῆτο, ἐπὶ
θάτερόν ἐστι τὸ ἐμπύημα, ἐπὶ
ἐκείῳ ἂν πλευρῷ τὸ βάρος γί-
νηται.

105. Τὰς δὲ ξύμπαντας ἐμ-
πύας γινώσκειν χρὴ, τοῖσι δὴ
τοῖσι σημείοισι. πρῶτον μὲν,
εἰ ὁ πυρετὸς ἐκ ἀφίηςιν, ἀλλὰ
τὴν μὲν ἡμέρην λεπτός ἴσχει,
τὴν δὲ νύκτα πλείων. καὶ

103. **S**uppurationis autem
initium fore, ratio-
ne comprehendere oportet,
ab eo die, quo primum æger
febricitavit, aut etiam pri-
mum rigor prehendit, & si
pro dolore, sibi pondus ines-
se in eo loco, qui dolore affli-
gebatur, dixerit; ista namque
circa suppurationum ini-
tia fieri solent. Ex hoc igitur
tempore suppurationum
ruptionem fore intra præ-
dicta tempora expectandum
est.

104. Quod si in altero
tantum latere suppuratio fu-
erit, tum vertere, tum edifi-
cere ad hæc convenit, num
dolor aliquis alterum latus
detineat, & num altero ca-
lidius fuerit, atque ubi in
latus sanum decubuerit, in-
terrogare, si quod ei pon-
dus desuper impendere vi-
deatur. Sic enim altero la-
tere, in quo pondus exti-
terit, suppuratio est.

105. At purulentos omnes
his signis dignoscere oportet.
Primum quidem, si fe-
bris non dimittit, verum in-
terdiu levior quidem, noctu
vero major detinet, & sudo-
res

ιδρωῶτες πολλοὶ ἐπιγίνονται. res multi oboriuntr, tusses-
 βήχες τε, καὶ θυμὸς ἐγγίνε-¹⁴ que & tussiendi cupiditas ip-
 ται αὐτέοισιν, καὶ ἀποπύξ-
 σιν ἔδὲν ἄξιον λόγου. καὶ οἱ μὲν,¹⁵ dignum expuunt, oculique
 ὀφθαλμοὶ ἐγκοῖλοι γίνονται, αἱ cavi redduntur, malæ rubo-
 δὲ γνάβοι ἐρυθρήματα ἴαχσι. rem contrahunt, & unguēs
 καὶ οἱ μὲν ὄνυχες τῶν χειρῶν¹⁶ quidem in manibus adunci
 γρυπῶνται, οἱ δὲ δακτυλοὶ fiunt, digiti verò, maximé-
 θερμαίνονται, καὶ μάλιστα α-
 κροὶ. καὶ ἐν τοῖσι ποσὶν οἰδή-¹⁷ in pedibus tumores fiunt,
 ματα γίνεται, καὶ σιτίων ἔκισ-
 τος ἐπιθυμέσσι, καὶ φλύκτανας¹⁸ pustulæ toto corpore ori-
 γίνονται ἀνά τὸ σῶμα. untur.

XVII.

106. **Ο**κόσα μὲν ἔν ἐγχρο-¹⁾ 106. **D** Iuturnæ igitur sup-
 νίζει τῶν ἐμπυημά-
 των, ἔχει τὰ σημεῖα ταῦτα, purationes his in-
 καὶ πιστεῦειν αὐτέοισι χρὴ κάρ-
 τα. ὁκόσα δὲ ὀλιγοχρόνια ἐστὶ,² dicantur signis, quibus mul-
 σημαίνεσθαι τούτων, ἣν τι ἐπι-³ ta fides habenda est. Quæ
 φαίνεται, οἷα καὶ τοῖσιν ἐν ἀρ-
 χῇσι γινόμενοισιν. ἅμα δὲ καὶ⁴ verò breve habent spatium,
 ἣν δυσπνέστερος ἢ ὁ ἀνδρῶπος. itiam aliquanto difficilior spi-
 ret æger.

107. Τὰ δὲ ταχύτερον αὐ-⁵ 107. At ex his quæ citius,
 τέων, καὶ βραδύτερον ῥηγνύμε-
 να, τοῖσδε γινώσκειν χρὴ. ἣν⁶ aut tardius rumpuntur, sic
 μὲν ὁ πόνος ἐν ἀρχῇσι γίνηται,
 καὶ ἡ δύσπνοια, καὶ ἡ βῆξ,
 καὶ ὁ πύαλισμός διατείνῃ, ἐς
 τὰς εἴκοσιν ἡμέρας ἔχων, πρὸς-
 δέχεσθαι τὴν ῥῆξιν, ἣ καὶ ἐτι
 πρὸσθεν. ἣν δὲ ἡ συχαίτερος ὁ
 πόνος ἢ, καὶ τ' ἄλλα πάντα
 τῷ τέοισι κατὰ λόγον τούτους,
 πρὸσδέχεσθαι τὴν ῥῆξιν, ἐς ὕπε-
 ρον.

ρον. γίνεσθαι δὲ ἀνάγκη, καὶ
πόνον, καὶ δύσπνοϊαν, καὶ
πύελισμὸν, πρὸ τῆς τῆς πύ-
ρξης.

108. Περιγίνονται δὲ τῶν
μάλισα μὲν, οὓς ἂν ἀφῇ ὁ πυ-
ρετός αὐθημερὸν μετὰ τὴν ῥῆξιν,
καὶ σιτίων ταχέως ἐπιθυμῶ-
σιν, καὶ δίψης ἀπηλλαγμένοι
ἔωσι. καὶ ἡ γαστήρ σμικράτε,
καὶ ξυνεσηκότα ὑποχωρή. καὶ
τὸ πῦον λευκόν τε, καὶ λεῖον,
ἢ ὁμόχροον ἢ, καὶ φλέγματος
ἀπηλλαγμένον, καὶ ἀτερ πό-
νῃ τε, καὶ βηχὸς ἰσχυρῆς ἀνα-
καταίρηται. ἄριστα μὲν ἔσται,
καὶ τάχιστα ἀπαλλάσσασιν,
ἢ δὲ μὴ, οἷσιν ἀνέγγυτάτω
τέων γίνηται.

109. Απόλλυνται δὲ, οὓς
ἂν ὅτε πυρετός μὴ ἀφείη, ἢ δο-
κῶν αὐτὸς ἀφίεναι, αὐθις
φαίνεται ἀναθερμαινόμενος,
καὶ δίψαν μὲν ἔχῃ, σιτίων δὲ
μὴ ἐπιθυμέσῃ, καὶ ἡ κοιλίη
ὕγρῃ ἢ. καὶ τὸ πῦον χλωρόν,
καὶ πέλιον πύην, ἢ φλεγματῶ-
δες, καὶ ἀφρώδες. ἢ τὰυτα
πάντα γίγνηται, ἀπόλλυνται.

110. Οὐκ ὁσοῖσι δ' ἂν τῶν
τὰ μὲν ἐπιγένηται, τὰ δὲ μὴ,
οἱ μὲν αὐτέων ἀπόλλυνται, οἱ
δὲ ἐν πολλῷ χρόνῳ περιγίνον-
ται. ἀλλ' ἐκ πάντων τῶν τε-
μηρίων

gne respodeant, tardius ruptio-
nem sperato. At ante puris
eruptionem, dolorem obori-
ri, & spirandi difficultatem,
& sputi excretionem, ne-
cesse est.

108. Superfunt autem ex
morbo hi potissimum, quos
febriseodem post ruptionem
die dimisit, quique cibos ce-
leriter expetiverint, & siti
liberantur, venterque tum
exigua, tum coacta dejicit,
& si pus album & læve, ejus-
demque coloris fuerit, & à
pituita liberum, citraque do-
lorem, aut tussim vehemen-
tem educatur. Sic quidem
optimè, & celerrimè libe-
rantur: sin minus, qui ad
ista proxime accedent.

109. Moriuntur verò,
quos febris non dimiserit,
aut cum dimisisse videatur,
iterum accenditur, & siti
quidem vexantur, cibos ve-
rò non expetiverint, & si al-
bus liquida dejecerit, pusque
ex viridi pallidum, aut pi-
tuita permixtum, & spumio-
sum expuerint. Si hæc om-
nia contigerint, moriuntur.

110. At quibus eorum
partim quædam contigerint,
partim minimè, ex his non-
nulli quidem intereunt, qui-
dam etiam ex longo tempo-

μηρίων τῶν ἑόντων ἐν τετέοισι
σημαίνεσθαι, καὶ τοῖσιν ἄλλοι-
σι πᾶσιν.

ris intervallo supersunt. Sed
ex omnibus his signis exis-
tentibus, tum in his, tum
in reliquis omnibus, con-
jecturam facito.

XVIII.

III. Οἱ κόσοισι δὲ ἀποσάσεις, γίγνονται ἐκ τῶν πε-

ριπλευμονικῶν νεσημάτων, πα-
ρὰ τὰ ὦτα, καὶ ἐμπυῖσιν ἐς
τὰ κάτω χωρία, καὶ συριγγύν-
ται, ἔτσι δὲ περιγίνομται.

QUIBUS ex morbis
pulmonis ad au-
res abscessus oboriuntur, &
ad inferiores sedes suppu-
rant, & fistula facta aperiu-
ntur, iis secunda valetudo
contingere solet.

II2. Ἐπισκέπτεσθαι δὲ χρὴ
τὰ τοιαῦτα, ὥδε. ἢν ὅτε πυρε-
τὸς ἔχη, καὶ ἡ ὀδύνη μὴ παύη-
ται, καὶ τὸ πύελον μὴ ἐκχω-
ρήῃ κατὰ λόγον, μηδὲ χολώ-
δες αἱ τῆς κοιλίης διαχωρήσεις,
μηδὲ εὐλυτοί τε, καὶ ἀκροτοι-
γίγνοιτο, καὶ μηδὲ τὸ ἔσρον
πολύ τε κάρτα, καὶ πολ-
λὴν ὑπόσασιν ἔχον, ὑπηρετῇ-
σαι δὲ περιεσικῶς ὑπὸ τῶν
λοιπῶν πάντων τῶν περιεσικῶν
σημείων, τετέοισι χρὴ τὰς τοι-
αύτας ὑποσάσεις ἐλπίζειν ἔσε-
σθαι.

II2. Ista verò hunc in
modum consideranda sunt.
Si febris detinet, neque do-
lor conquiescit, neque spu-
tum ex ratione procedit, ne-
que biliofæ sunt alvi egestio-
nes, neque bene solutæ, ac
sinceræ, neque urina admo-
dum multa, & copiosum ha-
bens sedimentum, suffragan-
tur verò ad salutem reliqua
omnia salutaria signa, in his
huiusmodi fore abscessus ex-
pectato.

II3. Γίνονται δὲ αἱ μὲν ἐς
τὰ κάτω χωρία, οἷσιν ἂν πε-
ρὶ τὰ ὑποχόνδρια τῶ φλέγμα-
τός τι ἐγγένηται. αἱ δὲ ἀνω,
οἷσι τὸ ὑποχόνδριον λαπαρόν τε,
καὶ αἰώδιον διατελέῃ, δύσ-
πνης δὲ τινα χρόνον γερόμενος,

II3. Ac hi oriuntur qui-
dem in locis inferioribus,
quibus circa præcordia in-
flammationis aliquid subest;
illi autem in superioribus,
quibus præcordia mollia,
& doloris expertia perseve-
rant,

παύσεται, ἄτερ Φανεῤῥης προ-
Φάσιος ἄλλης.

rant, cumque difficultate
spirandi aliquandiu vexatus
fuerit, quæ citra ullam aliam
evidentem occasionem quie-
verit.

114. Αἱ δὲ ἀποσάσεις αἱ
ἐς τὰ σκέλεα, ἐν τῇσι περι-
πλευμονήσι, τῇσιν ἰχυρῇσί-
τε, καὶ ἐπικινδύνοισι, λυσι-
τελέες μὲν πᾶσαι. ἄρισται δὲ
αἱ τῶ πτύελῳ ἐν μεταβολῇ ἐν-
τῷ γιγνόμεναι. εἰ γὰρ τὸ οἶ-
δημα, καὶ ἡ ὀδύνη γίγνοιτο,
τῶ πτύελῳ ἀντιῆξαντῶ πω-
δεος γενομένῃ, καὶ ἐκχωρέον-
τος ἔξω, ὅτως ἀν' ἀσφαλῆστα-
τα ὁ, τε ἀνθρώπος περιγίνοιτο,
καὶ ἡ ἀπόσασις ἀνώδυνος πα-
χιστα παύσεται.

114. In vehementibus, &
periculo proximis pulmo-
num inflammationibus, ab-
scessus ad crura omnes sane
utiles. Optimi verò, qui fiunt
sputo mutationem subeunte.
Si namque tumor, & dolor
suboritur, sputo pro flavo
in pus verso, & foras prode-
unte, hoc modo tum secu-
rissime æger superstes futu-
rus est, tum citissime citra
dolorem abscessus conqui-
escet.

115. Εἰ δὲ τὸ πτύελον μὴ ἐκ-
χωρῇ καλῶς, καὶ μὴδὲ τὸ ὕρον
ὑπόσασιν ἀγαθὴν ἔχον φαίνοι-
το, κίνδυνος χαλὸν γενέσθαι τὸ
ἄρθρον, ἢ πολλὰ πρήγματα
παραρχεῖν.

115. Quod si neque spu-
tum rectè excernatur, neque
urina bonam subsidentiam
habere videatur, periculum
est, ne articulo claudicet æ-
ger, aut ei multum nego-
tii exhibeatur.

116. Ἦν δὲ ἀφανίζονται,
καὶ παλινδρομῶσιν αἱ ἀποσά-
σεις, τῶ πτύελῳ μὴ ἐκχωρέον-
τος, καὶ τῶ πυρετῶ ἔχοντος,
δεινόν. κίνδυνος γὰρ, μὴ πα-
ραφρονήσῃ, καὶ ἀποθάνῃ ὁ ἀν-
θρώπος.

116. Si verò dispareant
abscessus, & intro recurrant,
sputo non prodeunte, & de-
tinente febre, gravis morbi
periculum, & delirii, & mor-
tis, ægro imminet.

117. Τῶν δὲ ἐμπύων, τῶν
ἀπὸ τῶν περιπλευμονικῶν, οἱ
γεραί.

117. Ex suppuratis autem,
quos pulmonum morbi con-
cita-

γεραίτεροι μᾶλλον ἀπόλλυνται. ἐκ δὲ τῶν ἄλλων ἐμπυ-
μάτων, οἱ νεώτεροι μᾶλλον ἀ-
ποθνήσκουσιν.

citarunt; fere seniores moriuntur, at ex cæteris suppurationibus, juniores potius intereunt.

XIX.

118. Αἱ δὲ ζὺν πυρετῷ γινόμεναι ὀδύναι, περὶ τὴν ὀσφύν τε, καὶ τὰ κάτω χωρία ἢ τῶν φρενῶν ἀπλώνται, τὰ κάτω ἐκλείπασαι, ὀλέθρια κάρτα. προσέχειν ἔνδεϊ τὸν νόον τοῖσιν ἄλλοις σημείοισιν. ὥς ἦν τι καὶ τῶν ἄλλων σημείων ἐπιφαίνεται τι πονηρὸν, ἀνέλπιστος ὁ ἄνθρωπος.

118. A T lumborum, & inferiorum partium dolores, qui cum febre affligunt, si relictis inferioribus ad septum transversum transeant, exitiales sunt admodum. Ad alia igitur signa animum adhibere oportet. Siquidem ex pravis signis quippiam apparuerit, omni spe destitutus est æger.

119. Ὀκόσοι δὲ τῶν ἐμπύων καίονται, οἷσιν ἂν καθαρὸν μὲν τὸ πῦον ἦ, καὶ λευκὸν, καὶ μὴ δυσῶδες, σώζονται. οἷσι δὲ ὕ-
φαιμόν τε, καὶ βορβορῶδες, ἀπολλύονται.

119. Cum verò suppurantur, quibus purum quidem pus est, & album, & minimè foetidum, ii servantur: at quibus subcruentum, & coenosum, moriuntur.

120. Εἰ δὲ ἀναίσσοντος τῆ νοσήματος ὥς πρὸς τὰς φρένας, τ' ἄλλα σημεῖα μὴ πονηρὰ ἐπὶ γίνηται, ἐμπύον ἐσεσθαι τῆτον πολλὰ ἐλπίδες.

120. Quod si irrutente ad septum transversum morbo, reliqua signa minimè prava se ostenderint, hunc suppuratum fore magna spes est.

121. Κύστιες δὲ σκληραί τε, καὶ ἐπ' ὀδύνοι, δεῖναι μὲν παντελῶς, καὶ ὀλέθρια, ὀλεθριώταται δὲ, ὀκόσαι ζὺν πυρετῷ σινηχεῖ γίνονται. καὶ γὰρ οἱ ἀπ' αὐτέων τῶν κύσεων πόνοι, ἱκανοὶ ἀποκτείνειν. καὶ αἱ κοιλίαι, οὐ διαχωρέουσιν ἐν τετάρτῳ τῷ

121. At vesicæ tum duræ, tum dolentes, grave prorsus, & exitiale periculum minantur; maxime autem exitiales, quæ cum febre affidua fiunt. Nam & ipsarum vesicarum dolores, ad mortem inferendam satis sunt;

χρόνω, εἰ μὴ σκληρόν τι, καὶ
πρὸς ἀνάγκην. λύει δὲ ἔρον,
πυῶδες ἔρηθεν, λευκὴν καὶ λεῖ-
ην ἔχον τὴν ὑπόσασιν. ἦν δὲ
μήτε τῷ ἔρῳ μηδὲν ἐνδοιδῶ, ὁ
πόνος, μήτε ἡ κύστις μαλασ-
σεται, ὁ, τε πυρετός ξυνεχὴς
ἦ, ἐν τῇσι πρῶταισι περιόδουσι
τῆ νοσήματος, ἐλπίς τὸν ἀλ-
γέοντα ἀπολέσθαι. ὁ δὲ τρό-
πος ἔτος ἀπέρχεται τῶν παιδίων
μάλιστα τῶν ἐπ' αἰετέων, ἕως
ἀν ἐς τὰ πεντεκαίδεκα ἔτα
γέωνται.

neque alvi hoc tempore ex-
cernunt, nisi durum quid-
dam, & coactum. Solvit au-
tem purulenta micta urina,
album, & læve habens sedi-
mentum. Quod si neque
cum urina quicquam dolor
remiserit, neque mollior ve-
fica reddatur, febrisque af-
sidua fuerit, laborantem in-
tra primos morbi circuitus
moriturum, sperandum est.
Hoc autem modo potissi-
mum tentantur pueri, à sep-
timo anno ad decimum
quintum.

XX.

122. Οἱ δὲ πυρετοὶ κρίνονται
ἐν τῇσιν αὐτέσιν ἡ-
μέρησι τὸν ἀριθμὸν, ἐξ ὧν τε
περιγίνονται οἱ ἀνθρώποι, καὶ
ἐξ ὧν ἀπόλλυνται. οἱ τε γὰρ
εὐηθέστατοι τῶν πυρετῶν, καὶ
ἐπὶ σημείων ἀσφαλές αὐτῶν βε-
βῶτες, τεταρταῖοι παύονται, ἢ
πρὸςθεν. οἱ, τε δὲ κακοηθέ-
στατοι, καὶ ἐπὶ σημείων δεινο-
τάτων γινόμενοι, τεταρταῖοι
κτείνονται, ἢ πρὸςθεν. ἡ μὲν
ἔν πρῶτῃ ἐφοδος αὐτέων ἔτω
τελευτᾷ. ἡ δὲ δευτέρῃ, ἐς τὴν
ἐβδόμην περιάγεται. ἡ δὲ τρί-
τῃ, ἐς τὴν ἐνδεκάτην. ἡ δὲ τε-
τάρτῃ, ἐς τὴν τεσσαρεσκαίδεκά-
την. ἡ δὲ πέμπτῃ, ἐς τὴν ἐπ-
τακαίδεκάτην. ἡ δὲ ἕκτῃ, ἐς
τὴν

122. FEBrium judicationes
iisdem numerantur
diebus, quibus & evadunt,
& moriuntur homines. Nam
& mitissimæ febres, & quæ
securissimis fulciuntur signis,
die quarto, aut ante desinunt;
maximè verò malignæ, &
quæ cum gravissimis signis fi-
unt, quarto, vel prius interfi-
ciunt. Primus itaque earum
insultus ad hunc modum de-
finit, secundus ad septimum
deducitur, tertius ad unde-
cimum, quartus ad deci-
mum quartum, quintus ad
decimum septimum, sextus
ad vigesimum. Hi igitur cir-
cuitus ex acutissimis morbis
K 4 per

τὴν εἰκοσὴν. αὐταὶ μὲν ἔν ἐκ per quatuor facta accessione,
τῶν ὀξυτάτων νησημάτων, διὰ ad vigesimum terminantur.
τεσσάρων ἐς τὰς εἰκοσιν, ἐκ
προσέτις τελευτῶσιν.

123. Οὐ δύναται δὲ ὀλησιν, 123. Neque verò horum
ἡμέρησιν ἔδεν τουτέων ἀριθμεῖ- quicquam integris diebus
σθαι ἀτρεκέως. ἔδὲ γὰρ ὁ ἐν- exacte numerari potest, cum
αὐτός τε, καὶ οἱ μῆνες ὀλησιν neque annus etiam, neque
ἡμέρησιν πεφύκασιν ἀριθμεῖ- menses, integris mensibus
σθαι. μετὰ δὲ ταῦτα ἐν τῷ αὐ- numerari soleant. Post hæc
τέῳ τρόπῳ, κατὰ τὴν αὐτὴν autem eadem ratione, juxta
πρὸς θεσιν, ἡ πρώτη περίοδος eandem adjectionem, primus
τεσσάρων καὶ τριήκονθ' ἡμερέων, circuitus est quatuor & tri-
ἡ δὲ δευτέρη τεσσαράκονθ' ἡμέ- ginta dierum, secundus qua-
ρέων, ἡ δὲ τρίτη ἐξήκονθ' ἡμέ- draginta, tertius sexaginta,
ρέων.

124. Τουτέων δ' ἐν ἀρχῇσιν 124. At inter horum ini-
ἔσιν χαλεπώτατον διαγινώσ- tia, perquam difficile est dig-
κειν, τὰ μέλλοντα ἐν πλείω noscere, quinam longo tem-
χρόνῳ κρίνεσθαι, ὁμοιώταται poris spatio judicari debe-
γὰρ αἱ ἀρχαί εἰσιν αὐτέων. ἀλ- ant, quod simillima sint eo-
λὰ χρὴ ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέ- rum principia. Verum à
ρης ἐνθυμέεσθαι, καὶ καθ' ἐκά- primo die advertere animum
στην τετραδά προστιθεμένην oportet, & pro singulorum
σκέπτεσθαι, καὶ ἔλθεται, 19 quaternariorum additione
ὅπη τρέψεται τὸ νήσημα. γί- considerationem adhibere,
νεται δὲ ἡ τῶν τεταρταίων κα- nec latebit, quoniam se ver-
τάσασις, ἐκ τῆς τοιούτης κόσ- tat morbus. Quartanarum
με. quoque conditio eundem
servat ordinem.

XXI.

125. Τὰ δὲ ἐν ἐλαχίστῳ 125. Qui verò intra brevif-
χρόνῳ μέλλοντα simum temporis
κρίνεσθαι, εὐπετέστερα γιν- spatium judicationem sunt
νώσκεισθαι, μέγιστα γὰρ τὰ subituri, facilius dignoscun-
δια- tur,

διαφέροντα ἀπ' ἀρχῆς αὐτέων
εἰς.

126. Οἱ μὲν γὰρ περιεσό-
μενοι, εὐπνοοὶ τε, καὶ ἀνώδυνοί
εἰσι, καὶ κοιμῶνται τὰς νύκ-
τας, τά τε ἄλλα σημεῖα ἔχου-
σιν ἀσφαλές αἶα.

127. Οἱ δὲ ἀπολλύμενοι,
δύσπνοοι γίνονται, ἀλλοφάσ-
σόντες, ἀγρυπνεῖσιν, τά τε
ἄλλα σημεῖα κακίσα ἔχοντες.
ὡς ἐν τετέων ἔτω γινομένων,
ξυμβάλλεσθαι χρὴ κατὰ τὸν
χρόνον, κατὰ τὴν πρόσθεσιν
ἐκάστην, ἐπὶ τὴν κρίσιν ἰόντων
τῶν νοσημάτων.

128. Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν λό-
γον, καὶ τῇσι γυναῖξιν αἱ κρί-
σεις ἐκ τῶν τόκων γίνονται.

XXII.

129. Κεφαλῆς δὲ ὀδύνη ἰσχυ-
ραὶ τε καὶ ἐννεχέες,
ζὺν πυρετῶ, ἢν μέντι τῶν θα-
νατωδέων σημείων προσγίνονται,
ὀλέθριον κάοτα. εἰ δὲ ἀτερ τῶν
τοιῶτων σημείων, ἡ ὀδύνη ὑπερ-
βάλλοι ἔκρουσιν ἡμέρας, ὅ, τε
πυρετὸς ἔχοι, ὑποσκέπτεσθαι
χρὴ αἵματ' ῥῆξιν διὰ ῥινῶν,
ἢ ἄλλην τινὰ ἀπόσασιν, ἐς
τὰ κάτω χωρία. ἐς τ' ἂν δὲ
καὶ ἡ ὀδύνη ἢ νεαρά, προσ-
δέχεσθαι χρὴ ὡσαύτως, αἵ-
ματ' ῥῆξιν διὰ ῥινῶν, ἢ
ἐκπύουσιν. ἄλλως τε ἢν ἡ
ὀδυ-

tur, cum maximè inter se
ab initio diffideant.

126. Qui enim ex mor-
bo superfuturi sunt, facile
spirant, dolore vacant, noc-
tu dormiunt, aliaque secu-
rissima signa habent.

127. At perituri difficul-
tate spirandi vexantur, deli-
rant, vigilant, cæteraque
pessima signa habent. His
igitur sic se habentibus, de
morbis ad judicationem ten-
dentibus, tum ex tempore,
tum ex unaquaque adjectio-
ne, conjectura facienda est.

128. Ad eandem quoque
rationem, & mulieribus
judicationes ex partu con-
tingunt.

129. Capitis dolores vehe-
mentes, ac conti-
nentes cum febre, aliquo
quidem ex signis lethalibus
accedente, admodum exi-
tiales. Quod si sine signis
ejusmodi, dolor vigesimum
diem superet, & febris de-
tineat, sanguinis ex naribus
eruptionem, aut alium quen-
dam abscessum ad inferiores
sedes suspectari oportet. Ve-
rum quoad dolor recens fu-
erit, eodem modo sangui-
nis ex naribus eruptionem,

K 5

aut

ὀδύνη περὶ τῆς κροτάφης, καὶ τὸ μέτωπον ἢ. μᾶλλον δὲ χορὴ προσδέχεσθαι τῇ μὲν αἵματος τὴν ῥῆξιν, τοῖσι νεωτέροισι πέντε καὶ τριήκοντα ἐτέων, τοῖσι δὲ γεραιτέροισι, τὴν ἐκπύησιν.

aut suppurationem expectare convenit, cum aliàs, tum si dolor circa tempora, & frontem affuerit. At sanguinis eruptio magis expectanda venit in his, qui nondum quintum & trigesium annum attigerunt, in senioribus verò suppuratio.

130. Ὡς δὲ ὀξεῖα ὀδύνη, ξὺν πυρετῷ ξυνεχεῖτε καὶ ἰατρῷ, δεινόν. κίνδυνος γὰρ παραφρονῆσαι τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἀπολέσθαι. ὡς ἔν τε τέτταρτος σφαλερῶς ἔοντας, ταχέως δὲ προσέχειν τὸν νόον τοῖσι σημείοισι πᾶσιν, ἀπὸ πρώτης ἡμέρης. ἀπόλλυνται δὲ οἱ μὲν νεώτεροι τῶν ἀνθρώπων, ἑβδομαῖοι, καὶ ἔτι θάσσον, ὑπὸ τέτταρτος τῇ νοσήματος, οἱ δὲ γέροντες, πολλῶν βραδυτέρων. οἱ τε γὰρ πυρετοὶ, καὶ αἱ παραφροσύναι, ἥσσον αὐτέοισιν ἐπιγίνονται, καὶ τὰ ὦτα διὰ τῆτο φθάνει ἐκπυῖσθαι. ἀλλὰ ταύτησιν μὲν τῇσιν ὑποστραφαὶ τῇ νοσήματος ἐπιγίνομεναι, ἀποκλείνῃσι τῆς πλείους. οἱ δὲ νεώτεροι, πρὶν ἐκπύησαι τὸ οὖς, ἀπόλλυνται. ἐπὶν γε ῥῆξιν πῦον λευκὸν ἐκ τῆς ἐλπίς τῷ νεωτέρῳ περιγενέσθαι, ἢν γε καὶ ἀλλότι αὐτέῳ ἐπιγενῆται χρηστὸν σημεῖον.

130. Auris dolor acutus, cum febre continua & vehementi, gravis; periculum enim delirii, & mortis ægro adfert. Cum igitur hic modus sit lubricus, celeritè à primo die ad omnia signa animum adhibere oportet. Moriuntur autem ex hoc morbo, juniores quidem homines, septimo die, aut citius, senes verò, multò tardius. Nam & febres, & deliria minus eis suboriuntur, auresque eam ob causam suppuratio præoccupat. Verum his quidem ætatibus succedentes morbi reversiones, plurimos interficiunt; juniores verò, prius quam aures suppuret, intereunt. Quandoquidem si pus album ex aure fluxerit, juniorem super futurum spes est, siquidem aliud quoddam ei bonum signum supervenerit.

XXIII.

131. Φάρυγξ δὲ ἐλκευμένη, 1) σὺν πυρετῷ, δεινόν, 2
ἀλλ' ἢν τι καὶ ἄλλο σημεῖον
γένηται τῶν προκεκριμένων πο-
νηρῶν εἶναι, προλέγειν ὡς ἐν
κινδύνῳ ἐόντος τῆς ἀνθρώπου.

132. Αἱ δὲ κυνάγχαι, δει- 3
νόταται μὲν εἰσι, καὶ τάχιστα
ἀναιρῶσι, ὁκόσαι μῆτε ἐν τῇ
Φάρυγγι, μῆδὲν ἐκδηλον ποι-
έσσι, μῆτε ἐν τῷ αὐχένι, πλεί-
στον δὲ πόνον παρέχουσι, καὶ 4
ὀρθόπνοϊαν. αὗται γὰρ καὶ 5
αὐθημερόν ἀποπνίγουσι, καὶ
δευτεραῖαι, καὶ τριταῖαι, καὶ
τεταρταῖαι.

133. Ὅσαι δὲ τὰ μὲν ἄλλα 6
παραπλησίως πόνον παρέχου-
σι, ἐπαίρονται δὲ, καὶ ἐρύθη-
ματα ἐν τῇ Φάρυγγι ποιεῶσι,
ὀλέθρια μὲν κάρτα, χρονιώτε-
ραι δὲ μᾶλλον τῶν πρόσθεν,
ἢν τὸ ἐρύθημα μέγα γίνηται.

134. Ὅκόσοις δὲ ξυνεξερευ- 8
θεῖη ἡ Φάρυγξ, καὶ ὁ αὐχὴν,
αὗται ὅτ' χρονιώτεραι. καὶ μά-
λισα ἐξ αὐτέων τινὲς περιφεύ-
γουσι, ἢν ὁ, τε αὐχὴν, καὶ
τὸ σῆθος ἐρύθημα ἔχη, καὶ
μὴ παλινδρομέη τὸ ἐρυσίπε-
λας εἶσω.

131. Fauces exulceratæ
cum febre, grave
aliquid portendunt; at si ali-
ud aliquod etiam signum ad-
fuerit, ex his quæ ante pra-
va esse censuimus, ægrum
in periculo versari denunci-
andum est.

132. Angina gravissima
quidem est, & celerrimè in-
terimit, quæ neque in fauci-
bus, neque in cervice quic-
quam conspicuum facit, plu-
rimum verò dolorem exhi-
bet, & difficultatem spiran-
di, quæ erecta cervice obitur,
inducit. Hæc enim eodem
etiam die, & secundo, &
tertio, & quarto strangulat.

133. At quæ in reliquis
quidem similiter dolorem
exhibet, in faucibus verò
tumorem, ac rubores exci-
tat, admodum quidem exi-
tialis est, priore tamen lon-
ge diuturnior, si ingens ru-
bor fuerit.

134. Hæc verò diuturnior,
cum non solum fauces, sed
cervicem quoque rubor oc-
cupat; ex eaque præcipue
evadunt, si cervicem & pec-
tus rubor detineat, neque
ad interna erysipelas rever-
tatur.

135. Ἦν δὲ μήτε ἐν ἡμέρῃ-¹⁰ 135. Quod si neque die-
 σι κρίσιμῃσιν ἀφανίζεται τὸ bus iudicatoriis dispareat e-
 ἐρυσίπελας, μήτε φύματος¹¹ rypipelas, neque tuberculum
 ζυστροφέντος ἐν τῷ ἔξω χωρίῳ, ad exteriorē sedem se ver-
 μήτε πῦον ἀποβήσῃ, ῥήιδι-¹² tat, neque pus per tussim re-
 ως τε καὶ ἀπόνως ἔχειν δοκέη,¹³ jiciat; facileque ac sine do-
 θάνατον σημαίνει, ἢ ὑπόσρο-
 φὴν τῆ ἐρυθρήματος.

136. Ἀσφαλέστερον δὲ τὸ οἰ-¹⁴ 136. At securius est tumo-
 ρημα, καὶ τὸ ἐρύθημα ὡς μά-
 λις αὖ ἐξω τρέπεσθαι. ἦν δὲ ἐς¹⁵ rem, & ruborem ad externa
 τὸν πνεύμονα τραπέει, παρά-
 νοιάν τε ποιεῖ, καὶ ἐμπυοὶ ἐξ
 αὐτῶν τινὲς ὡς τὰ πολλὰ γί-
 νονται.

XXIV.

137. Οἱ δὲ γαργαρεῶνες, ἐ-¹⁾ 137. Curgulio, quoad tu-
 πικίνδυνοι καὶ ἀ-
 ποτάμινεσθαι, καὶ ἀποχάζε-
 σθαι, ἐς τ' ἂν ἐρυθροὶ τε ὦσι
 καὶ μεγάλοι. καὶ γὰρ φλεγ-
 μοναὶ ἐπιγίνωνται τοῦτέοις,
 καὶ αἱμορραγίαι. ἀλλὰ χρὴ
 τὰ τοῦτα τοῖσιν ἄλλοις
 μηχανήμασι πειρῆσθαι κα-
 τιχαίνειν ἐν τῇ τῷ χρό-
 νῳ. ὅποτε δὲ ἀποκριθῇ ἡ
 δὴ πᾶν, ὃ δὴ σαφελὴν καλέ-
 οισι, καὶ γένηται τὸ μὲν ἀ-
 κρον τῆ γαργαρεῶνος μεῖζον τε
 καὶ περιφερές, τὸ δὲ ἀνωτέρω,
 λεπτότερον ἐν τῇ τῷ καιρῷ,
 ἀσφαλὲς διαχειρίζειν. ἀμεί-
 νον δὲ καὶ τὴν κοιλίην ὑποκε-
 νῶσαντα χειρουργίῃ χρῆσθαι,
 ἢ

137. Curgulio, quoad tu-
 mor & rubor oc-
 cupat, non sine periculo
 refecatur, aut pertunditur.
 2 Inflammationes enim, &
 sanguinis profluvia ei succe-
 3 dunt; verum talia ut exte-
 nuentur, aliis rationibus
 eo tempore tentanda sunt.
 Ubi verò id totum, quod
 4 σαφυλὴν Græci, hoc est u-
 vam nominant, jam secre-
 tum fuerit, & summa cur-
 5 gulionis pars major, &
 rotunda, superior autem te-
 6 nuior extiterit, per id tem-
 pus manum admovere, tu-
 tum est. Præstat tamen, u-
 bi alvum subduxeris, manu
 ope-

ἢ ὁ, τε χρόνος ξυγχωρεῖ, καὶ μὴ ἀποπνίγεται ὁ ἀνθρώπος..

operam adhibere, si per tempus liceat, neque suffocetur æger.

138. Οὐκόσοισι δ' ἂν οἱ πυρετοὶ παύονται, μήτε σημείων γενομένων λυτηρίων, μήτε ἐν ἡμέρησι κρίσεμιν, ὑποσφορῇ προσδέχασθαι χρὴ τῷ τέτοιον.

138. Quibus febres cessant, neque apparentibus solutionis signis, neque diebus judicatoriis, iis recidiva expectanda est.

139. Ὅσις δ' ἂν τῶν πυρετῶν μηκύνῃ, περιεσικῶς διακειμένων τῶ ἀνθρώπῳ, μηκέτι ὀδύνης ἔχσῃς διὰ φλεγμονήν τινα, μήτε διὰ πρόφασιν ἄλλην μηδεμίαν ἐμφανέα, τῷ προσδέχασθαι ἀπόσασιν μεθ' οἰδήματός τε, καὶ ὀδύνης εἰς τῶν ἀρθρῶν, καὶ οὐχ ἥσσον ἐκ τῶν κάτω. μᾶλλον δὲ γίνονται, καὶ ἐλάσσονι χρόνῳ, αἱ τοιαῦται ἀποσάσεις, τοῖσι νεωτέροις τριήκοντα ἔτεων.

139. In longa febre, salutariter tamen affecto ægro, si neque ob inflammationem aliquam, neque ob ullam aliam evidentem occasionem, dolor detinet, in hoc abscessus cum tumore, aut dolore, ad articulum aliquem expectandus, maximèque in inferioribus locis. Magis tamen, & breviori tempore, hujusmodi abscessus contingere solent iis, qui trigessimum annum non attigerunt.

140. Ὑποσκέπτεσθαι δὲ χρὴ εὐθέως τὰ περὶ τῆς ἀποσάσεως, ἢν εἴκοσιν ἡμέρας ὁ πυρετὸς ἔχων ὑπερβάλλῃ. τοῖσι δὲ γε-
ραιτέροις ἥσσον γίνεται, πολυχρονιωτέρας ἐόντος τῶ πυρετῷ.

140. At statim in considerationem adhibenda sunt, quæ ad abscessum spectant, si ultra vigesimum diem febris detinet; quæ tamen per longiores febres, senioribus minus contingunt.

141. Χρὴ δὲ τὴν μὲν τοιαύτην ἀπόσασιν προσδέχασθαι, συνεχέως ἐόντος τῶ πυρετῷ. ἐς δὲ τεταρταῖον κατα-
σῆσθαι, ἢν διαλείπῃ τε, καὶ καταλαμβάνῃ, πεωλανημένον

141. Hujusmodi autem abscessum expectare convenit, si febris continua fuerit; in quartanam verò firmari debere, ubi intermiserit, & errabundum in modum prehen-

τρόπον. καὶ ταῦτα ποιέων τῷ 17 henderit, & ita ad autum-
Φθινοπώρῳ προσπελάσῃ. num deducatur.

142. Ὡςπερ δὲ τοῖσι νεωτέ- 18 142. Ut verò abscessus o-
ροισι τῶν τριήκοντα ἑτέων, αἱ ἀ- riuntur in his, qui triginta
ποσάσιες γίνονται, ἕως οἱ τεταρ- annis minores sunt, ita quar-
ταῖοι μᾶλλον τοῖσι τριήκοντα, 19 tanæ potius annum agenti-
ἑτέων, καὶ γεραιτέροισι. tibus trigessimum, aut senio-
ribus.

143. Τὰς δὲ ἀποσάσιος εἰ- 20 143. Scire autem conve-
δέναι χρὴ, τῷ χειμῶνος μᾶλ- nit, abscessus hyeme magis
λον γινομένης, χρονιώτερόν τε contingere. & tardius de-
παυομένης, ἥσσον δὲ παλιν- finere, & minus intro re-
δρομεύσας. currere.

XXV.

144. Οἷς δ' ἂν ἐν πυρετῷ 1) 144. SI quis in febre non
μὴ θανατῶδῃ, Φῆ lethali, dixerit caput
τὴν κεφαλὴν ἀλγέειν, ἢ καὶ 2 dolere, aut tenebricosum
ὀφρυνῶδες τι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν quiddam ante oculos obver-
φαίνεσθαι, ἢ καρδιωγμὸς τῆ 3 sari, si etiam oris ventriculi
τέῳ προσγένηται, χολῶδης ἐμέ- 4 morfus accesserit, biliosa vo-
τος πάρεσι. ἢν δὲ καὶ ῥίγος mitio aderit. Quod si quo-
προςγένηται, καὶ τὰ κάτω μέ- que rigor subortus fuerit,
ρη τῷ ὑποχονδρίῳ ψυχρὰ ἔχη, & inferiores præcordiorum
καὶ θᾶσσον ἔτι ὁ ἐμετος πάρε- partes frigidas habuerit, ad-
σαι. ἢν δέ τι πῖνῃ, ἢ φάγῃ, ὑπὸ 6 huc citius vomitio aderit. Si
τῷτον τὸν χρόνον, κάρτα τῷτο verò sub id tempus biberit
ταχέως ἐμείται. quidpiam, aut ederit, id
quam celerrimè evomitur.

145. Τῷτέων δὲ, οἷσιν ἂν ἄρ- 7 145. Inter hos autem,
ξῆται ὁ πόνος τῇ πρώτῃ ἡμέρῃ quibus primo die dolor cœ-
γίνεσθαι, τεταρταῖοι πικρὸς γίνεται, ii quarto & quinto die
μάλιστα, καὶ πεμπταῖοι, εἰς δὲ potissimum affliguntur, at
τὴν ἐβδόμην ἀπαλλάσσονται. septimo liberantur.

146. Οἱ μέντοι πλείονες αὐ- 8 146. Quin etiam eorum
τῶν, ἄρχονται μὲν πονέεσθαι plerique, tertio die dolore
τρι- vexa-

τριταῖοι, χεῖμάζονται δὲ μά-
λιστα πεμπταῖοι, ἀπαλλάσ-
σονται δὲ ἐναταῖοι, ἢ ἐνδeka-
ταῖοι.

147. Οἱ δ' ἂν ἄρξωνται 9
πεμπταῖοι πονέεσθαι, καὶ τ'
ἄλλα κατὰ λόγον αὐτέοις τῶν
πρόσθεν γίνηται, ἐς τὴν τεσ-
σαρεσκαδεκάτην κρίνεται ἢ νοῦ-
σος.

148. Γίνεται δὲ ταῦτα, τοῖ-10
σι μὲν ἀνδράσι, καὶ τῇσι γυ-
ναῖσι, ἐν τοῖσι τριταίοιςι μά-
λιστα. τοῖσι δὲ νεωτέροιςι, γί-11
νεται μὲν καὶ ἐν τέτοιςι, μᾶλ-
λον δὲ ἐν τοῖσι ξυνεχεστέροιςι
πυρετοῖσιν, καὶ ἐν τοῖσι γυν-
αίοιςι τριταίοιςι.

149. Οἷσι δ' ἂν τοιχοτρε-12
πῶ πυρετῶ κεφαλὴν ἀλγέσ-
σι, ἀντὶ μὲν τῆς ὀφθαλμοῦς τι-13
πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν φαίνεσθαι,
ἀμβλυωγμὸς γίνεται, ἢ μαρ-
μαρυγαὶ προφαίνονται, ἀντὶ14
δὲ τῆς καρδιώσσειν, ἐν τῷ ὑ-
ποχονδρίῳ ἐπὶ δεξιᾷ, ἢ ἐπ'
ἀριστερᾷ, ξυντείνεται τι, μήτε
ξὺν ὀδύνῃ, μήτε ξὺν φλεγμο-
νῇ, αἷμα διὰ τῶν ρινῶν τετοι-15
σι ῥυῆναι προσδόκιμον, ἀντὶ
τῆς ἐμέτης.

150. Μᾶλλον δὲ καὶ ἐν-16
ταῦθα τοῖσι νέοιςι τῆς αἷμα-
τος

vexari incipiunt, conflictan-
tur autem maximè quinto,
verum nono, aut undecimo,
periculo defunguntur.

147. Qui vero quinto die
dolore affligi cœperint, &
reliqua pro ratione priori-
bus respondeant, ad deci-
mum quartum diem judica-
tur morbus.

148. Ista autem viris qui-
dem, & mulieribus, in ter-
tianis præcipuè contingunt.
Junioribus verò, cum in iis
ipsis, tum etiam magis in
febris peraffiduis, & legi-
timis tertianis.

149. At quibus per hu-
jusmodi febrem caput dolet,
& pro tenebris ante oculos
apparentibus, visus hebetu-
do contingit, vibrantesque
splendores observari viden-
tur, & pro oris ventriculi
morsu, in præcordiis, dex-
tra, aut sinistra parte, con-
tentio quædam, neque cum
dolore, neque cum inflam-
matione suboritur, iis pro
vomitu, sanguinem è nari-
bus profluxurum, expectan-
dum est.

150. Potius tamen & eo
casu in juvenibus, sanguinis
fluo.

τος τὴν ῥῆξιν προσδέχεσθαι. fluorem expectato. Iis verò,
τοῖσι δὲ τριήκοντα ἔτεσι, καὶ qui trigessimum annum at-
γεραιτέροισιν, ἥσπον, ἀλλὰ 18tingunt, & senioribus, mi-
τὰς ἐμέτας τῆτοις προσδέχε- nus, sed in his vomitiones
σθαι. expectabis.

XXVI.

151. Τοῖσι δὲ παιδίοισι 1) 151. Pueris convulsiones
σπασμοὶ γίνονται, 2 accidunt, si febris
ἦν ὁ πυρετὸς ὀξύς, ἢ, καὶ ἢ 3acuta fuerit, venter non de-
γαστήρ μὴ διαχωρῆ, καὶ ἀ- 4jiciat, si vigilant, perterrean-
γρυπνέωσί τε, καὶ ἐκπλαγέ- 5stur, plorant assidue, & co-
ωσι, καὶ κλαυθμηρίζωσι, καὶ 6lor immutetur, & ex viridi
τὸ χρῶμα μεταβάλλωσι, καὶ 7pallidus, aut lividus, aut
χλωρόν, ἢ πελιόν, ἢ ἐρυθρόν 8ruber contrahatur. Hæcau-
ἴσχωσι. γίνεται δὲ ταῦτα ἐξ 9stem pueris quidem recens
ἐτοιμοτάτης μὲν τοῖσι παιδίοι- natis, ad septimum usque
σι τοῖσι νεωτάτοισιν, ἐς τὰ annum, promptissimè eve-
ἐπὶ αὐτοῖς. niunt.

152. Τὰ δὲ πρεσβύτερα 9 152. At grandiores pueri,
τῶν παιδίων, καὶ οἱ ἄνδρες & viri, non adeo per febres
ἐκ ἑτι ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν convulsionibusprehendun-
ὑπὸ τῶν σπασμῶν ἀλίσκον- 10tur, nisi vehementissimum,
ται, ἢν μή τι τῶν σημείων προσ- & pessimum quoddam fig-
γένηται τῶν ἰσχυροτάτων τε, num, ex his quæ in phreni-
καὶ κακίστων, οἷα περ ἐν τῇσι tide fieri solent, affuerit.
Φρενίτισι γίνεται.

153. Τὰς δὲ ἀπολεπμένους 11 153. Morituros autem, &
τὲ, καὶ περιεσομένους τῶν superfuturos, tum pueros,
παιδίων τε, καὶ τῶν ἄλλων, tum alios, ex omnibus fig-
τεκμαίρεσθαι τοῖς ζύμπασι ση- nis conjicies, velut in sin-
μείοισιν, ὡς ἐφ' ἐκάστοισιν ἐ- gulis singula descripta sunt.
καστα διαγέγραπται. ταῦτα 12 Atque hæc à me, & de mor-
δὲ λέγω, περὶ τε τῶν ὀξέων bis acutis, & de his, qui
νοσημάτων, καὶ ὅσα ἐκ του- ab iis oriuntur, dicuntur.
τέων γίνεται.

154. Χρη δὲ τὸν μέλλοντα, 13
 ὁρθῶς προγινώσκειν τὰς περι-
 σσόμενους, καὶ τὰς ἀποθανου-
 μένους, ὅσοις τε ἂν μέλλῃ 14
 πλεόνας ἡμέρας παραμένειν
 τὸ νόσημα, καὶ ὅσοισιν ἂν
 ἐλάσσους, τὰ σημεῖα ἐκμανθάν- 15
 νοντας πάντα δύνασθαι κρίνειν,
 λογιζόμενον τὰς δυνάμεις αὐ- 16
 τῶν πρὸς ἀλλήλας, ὥσπερ
 διαγέγραπται, περί τε τῶν ἄλ- 17
 λων, καὶ τῶν οὐρῶν, καὶ τῶν
 πτύελων, ὅταν ὁμῶς πῦόν τε
 ἀναβήσῃ, καὶ χολήν.

154. Qui verò superfu-
 turos ex morbo, & mori-
 tuos, eosque quibus pluri-
 bus diebus, & quibus pau-
 cioribus perseverabit mor-
 bus, recte prænoscere vo-
 let, is intelligentia com-
 prehensam omnium signo-
 rum doctrinam, æstimare
 debet, & eorum vires in-
 ter se collatas ratione ex-
 pendere, velut scriptum est,
 cum in aliis, tum in uri-
 nis, & sputis, ubi unà &
 pus, & bilis, tussi rejecta
 fuerint.

XXVII.

155. Χρη δὲ καὶ τὰς φο- 1)
 ρὰς τῶν νοσημάτων
 αἰεὶ ἐπιδημούντων, ταχέως ἐνθυ-
 μῆσθαι, τὴν τε τῆς ὥρης κα-
 τάστασιν.

155. QUin etiam morbo-
 rum semper vul-
 gariter grassantium impe-
 tum, & tempestatis condi-
 tionem, citò animo conci-
 pere oportet.

156. Εὖ μὲν τοι χρη εἰδέναι, 3
 περὶ τῶν τεκμηρίων, καὶ τῶν
 ἄλλων σημείων, καὶ μὴ λαν-
 θάνειν, ὅτι ἐν παντὶ ἔτει, καὶ
 πάσῃ ὥρῃ, τάτε κακὰ κακὸν
 σημαίνει, καὶ τὰ χρηστὰ ἀγα-
 θόν. ἐπεὶ καὶ ἐν Λιβύῃ, καὶ
 ἐν Δήλῳ, καὶ ἐν Σκυθίῃ, Φαι-
 νεται τὰ προγεγραμμένα ἀλη-
 θεύοντα σημεῖα.

156. Atqui quod ad pro-
 prias cujusque rei notas,
 & reliqua signa attinet,
 probe nosse, minimèque
 ignorare convenit, quod
 quovis anno, & quovis an-
 ni tempore, mala malum,
 & bona bonum denunciant.
 Quandoquidem & in Libya,
 & in Delo, & in Scythia,
 prædicta signa vera esse com-
 probantur.

157. Ἐξ ὧν χορὴ εἰδέναι, 6
ὅτι ἐν τε τοῖσιν αὐτοῖσι χωρίοισιν,
ἔσδεν δεινόν, τὰ πολλαπλά-
σια αὐτῶν ἐπιτυχάνειν, ἣν
ἐκμαθὼν τις αὐτὰ κρίνειν τε,
καὶ λογίζεσθαι ὁρθῶς ἐπίση-
ται.

158. Ποθέειν δὲ χορὴ ἔσδενός 7
νυσήματος ὄνομα, ὃ, τι μὴ
τυχάνῃ ἐνθάδε γεγραμμένον.
πάντα γὰρ, ὅκόσα ἐν τοῖσι
χρόνοις τοῖσι προειρημένοις
κρίνεται, γνώσῃ τοῖσι αὐτέ-
ροις σημείοισιν.

157. Ex quibus scire li-
cet, quod non difficile est
in iisdem regionibus, ut
quis longe plurima ex ipsis
assequatur, si ea cogniti-
one complexus, recta mentis
acie dijudicare, & perpen-
dere noverit.

158. Neque verò est,
quod ullius morbi nomen,
quod hic adscriptum non
est, desideres. Omnes ete-
nim, qui prædictis tempori-
bus judicantur, ex iisdem
signis cognosces.

ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΟΥ Τέλος.

FINIS PRÆNOTIONUM.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΡΗΤΙΚΟΝ.

BIBAIION A.

HIPPOCRATIS PRÆDICTORUM

LIBER PRIMUS.

CUM

INTERPRETATIONE

ANUTII FOESII, MEDIOMATRICIS.

φαίνεται δὲ καὶ ἸΠΠΟΚΡΑΤΗΣ ἐκ πολλῆς πείρας ἡθροικέναι τὰ καθόλου, ἐκ τῆς ἐπὶ μέρους αὐτῷ χειρουρίας.

Videtur HIPPOCRATES ex multâ experientiâ, quæ in particularibus ipsi contigit, universalia collegisse.

GAL. *Prorrh.* L. I. III. 33.

Rioris libri Prædictorum, ut enarrator, ita laudator est optimus GALENUS. Satisque constat, ex eo integras sententias, tanquam sumptiones, aut lemmata quædam, ab antiquis artis nostræ magistris, GALENO præsertim, & ARETÆO usurpari. Et hic quoque verborum pondere, sententiarum gravitate, styli magnitudine, & brevitatis circumscriptione, tam facile HIPPOCRATIS majestatem testatur, ut minimè abdicari debeat. Quin etiam doctrinæ genere, & dictionis novitate, ac tractationis serie, cum COACIS PRÆSAGIIS tam apertè conspirat, ut ex iisdem ducantur fontibus, & utriusque idem auctor esse videatur. Neque verò ideo ejus doctrina in totum respuenda est, quod in eo nævi pluri, & ut in tumultuario opere, ac ad memoriæ subsidium projecto, voragines quædam, ac vastitates deprehendantur. Cujus quidem calamitatis infortunium, ex GALENI monimentis solandum venit, cujus industria hiatus velut aggestione facta oppleti, æquatæ salebræ, & miserabilis vastitatis species depulsa est, ceu qui hunc librum suis commentariis & laboribus ita complanavit, ut jam in omnium ora veniat. ANUT. FOESIUS in *Præfat. ad Prædicta*.

Prædictionum inscripti libri, artis prognosticæ doctrinam continent perfectissimam, Asclepiadæque scholæ adeo convenientem, ut eam absque summa injuria calumniari non liceat. In priori prognoses describuntur, quæ ad morbos acutos pertinent, consentientes summopere illis, quæ in libris & Prognosticorum, & Coacarum Prænotionum, sunt tradita, quæ res nos admonet, præfatos omnes libros, ad eundem auctorem nullo modo esse referendos, cum eadem pluries repetere, antiquis non fuerit usitatum. PROSP. MARTIANUS ad *Lib. Prædictionum*.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ HIPPOCRATIS
ΠΡΟΡΗΤΙΚΟΝ, PÆDICTORUM

BIBLION A.

LIBER PRIMUS.

I. **Ο** ἰκαματώδεις ἐν ἀρ-
χῇσι γινόμενοι, με-
τα κεφαλῆς, ὅσ-
φύος, ὑποχονδαίς, τραχήλῃ ο-
δύνῃς, ἀγρυπνεῶντες, ἀράγε
φρενιτικοὶ εἰσιν; μυκτῆρ ἐν τε-
τέοισιν ἀποσάζων ὀλεθριον, ἀλ-
λως τε, καὶ ἡν τεταρταίοισιν ἀρ-
χομένοισιν.

2. Κοιλίῃς περὶ πλυσίς ἐξέ-
ρυθρος, κακὸν μὲν ἐν πᾶσι τοῖ-
σι νησθήμασι, ἔχ ἥκιστα δὲ ἐπὶ
τοῖς προειρημένοις.

3. Αἱ δασεῖαι γλῶσσαι, καὶ
κατάξηροι, φρενιτικάί.

4. Τὰ ἐπὶ ταραχώδεσιν ἀ-
γρυπνοῖσιν, ὅρα ἀχροα, με-
λانا,

I. **Q**ui inter initia so-
pore detenti, ca-
pitis, lumborum,
præcordiorum, cervicis do-
lore, ac insomnia conflictan-
tur, eos considerare oportet,
num sint phrenitici. In his
narium stillatio perniciem
ostendat, idque præcipue,
si quarto inter initia die
contingat.

2. Alvi prærubra proluvies,
cum in omnibus quidem
morbis, tum verò vel maxime
in prædictis, malo est.

3. Lingua ex resiccatione
densa, & aspera, phrenitidem
portendit.

4. In iis qui præter rationem
perturbantur, & vigiliis

λανα, ἐναιωρέμενα ἐφ' ἰδρῶσι, Φρενιτικά.

5. Ἐνύπνια τέ ἐν Φρενιτικοῖσιν ἐναργῆ.

6. Ἀνάχρεμψις πυκνή, ἣν δὴ τι καὶ ἄλλο σημεῖον προσῆ, Φρενιτικόν.

7. Τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα καύματα ἐν ὑποχονδρίῳ, πυρετὸ περιψυχθέντος, κακόν, ἄλλως τε καὶ ἐφ' ἰδρῶσιν.

8. Αἱ προεξαδυνατησάντων παραφροσύναι, κάκισται, οἷον καὶ Θρασύνοντι.

9. Τὰ Φρενιτικά νεανικῶς, τρομώδεα τελευτᾷ,

liis torquentur, urinæ de colores, nigris sublimamentis interspersæ, cum tenuibus sudoribus circa caput obortis, phrenitidem prænuntiant.

5. Quin & quæ in phreniticis manifesta apparent insomnia, providenda sunt.

6. Excretio frequens & irrita, siquidem aliud quoddam signum affuerit, phrenitidem portendit.

7. Relicti in præcordiis æstus cum febre, in qua totius corporis habitus perfri geratur, malo sunt, idque præsertim, si cum sudoribus contingat.

8. Desipientiæ, quæ jam admodum fractis, & debilitatis viribus succedunt, pessimæ sunt, non secus ac Thrasynonti.

9. Vehementes phrenitides in tremorem desinunt.

II.

10. Τὰ ἐν κεφαλαλγίῃσι, ἰώδεα ἐμέσματα, μετὰ κωφώσιος ἀγρυπνώδεα, ταχὺ ἐκμαίνει.

11. Τὰ ἐν ὀξέσι κατὰ φάρυγγα ὀδυνώδεα, ἰσχνὰ, σμικρά, πνιγώδεα, ὅτε χάνοι μὴ ῥηιδίως συνάγειν τε καὶ κλείειν τὸ

10. Vomitus virulenti & æuginosi, cum capitis dolore, surditate, & insomnia, promptam infaniam significant.

11. Ubi fauces in morbis acutis dolent, graciles sunt, parvæ, & suffocantur, atque ubi os hiarit, non promptè adduci

τὸ σῶμα, παρακρηστικά. ἐκ
τῆς τῶν Φρενιτικοῦ καὶ ἐλέ-
θριοι.

12. Ἐν τοῖσι Φρενιτικοῖσιν ἐν 4
ἀρχῇ τὸ ἐπιεικὲς, πυκνὰ δὲ
μεταπίπτειν, κακὸν τοιῷτον,
καὶ πηλυσμὸς, κακόν.

13. Ἐν τοῖσι Φρενιτικοῖσι 6
λευκὴ διαχώρησις, κακόν, ὡς
καὶ Ἀρχεκράτει. ἀράγε ἐπὶ
τέτοισιν καὶ νωθρότης γίνε-
ται. ῥίγος ἐπὶ τέτοισιν, κά-
κιστον.

14. Τοῖσιν ἐξισταμένοισιν με- 9
λαγχολικῶς, οἷσι τρόμοι ἐπι-
γίνονται, κακὸν ἔστι.

15. Οἱ ἐκσάντες ὀξέως, ἐπι- 10
πυρέξαντες σὺν ἰδρώτι, Φρενι-
τικοὶ γίνονται,

16. Οἱ Φρενιτικοὶ βραχυ- 11
πόται, ψόφου καὶ ἀπώμενοι,
τρομάδες.

17. Τὰ ἐξ ἐμέτερ ἀσώδους, 12
κλαγγῶδης φωνῇ, ὄμματα ἐ-
πίχνην ἔχοντα, μακρά, οἷον,
καὶ ἡ Ἑρμοζύγῃ ἐκμανεῖσα,
ὀξέως ἀφανὸς, ἀπέθανε.

adduci ac claudi possit, men-
tis emotionem portendi o-
portet. Ex his phrenitis per-
niciosa est.

12. In phreniticis initio
moderatum esse, sedatum &
facilem, crebro verò per-
mutari, malum est, quin &
sputatio frequens, mala est.

13. Albicans dejectio in
phreniticis malo est, quod
Archeocrati accidit. Num &
in his torpor sit? His si ri-
gor contingat, pessimum.

14. In furiosa, & vehe-
menti mentis emotione,
succeedentes tremores mali-
gnitatem denunciant.

15. In graviter & acutè
mente emotis, si febris ite-
rum repetat cum sudore,
phrenitici evadunt.

16. Phrenitici parum bi-
bunt, ex levibus strepitibus
facile irritantur ac percellun-
tur, tremuli sunt.

17. Ubi post vomitum
anxiosum vox stridula est,
oculi squalidi, & pulvere ob-
fiti, infania portenditur,
non secus ac Hermagoræ
conjugi accidit, quæ vehe-
menti infania correpta, vo-
ce defecta interiit.

III.

18. **Ε**ν πυρετῷ καυσώδει ἡ-
 χων προσγενομένων
 μετὰ ἀμβλυωγμῶν, καὶ κατὰ
 τὰς ρίνας προσελθόντος βά-
 ρε^ς, ἐξίσταται μελαγχολικῶς.
19. Αἱ παρακρήσιες σὺν
 Φωνῇ κλαγγῶδει, γλώσσης
 σπασμοὶ τρομάδες, καὶ αὐ-
 ται τρομάδες γενόμεναι, ἐξί-
 ζανται, σκληρυσμὸς τρεῖσι
 ὁλέβριον.
20. Αἱ τρομάδες γλῶσσαι
 σημεῖον ἔχουσιν ἰδρυμένης γνώμης.
21. Ἐπὶ τοῖσι χολώδεσι ἀ-
 κρήτοισι διαχωρήμασι, τὸ ἀ-
 φρώδες ἐπάνθισμα, κακόν. ἄλ-
 λως τε, καὶ ὁσφύν προηλη-
 κότε, καὶ παρενεχθέντι.
22. Τὰ ἀραιὰ κατὰ πλευ-
 ρὸν ἐν τρεῖσι ἀλγήματα,
 παραφροσύνην σημαίνει.
23. Αἱ μετὰ λυγρὸς ἀφω-
 νίαι, κακίστον.
24. Αἱ μετ' ἐκλύσιος ἀφω-
 νίαι, κακίστον.
25. Ἐν ἀφωνίᾳ πνεῦμα,
 οἷον τοῖσι πνιγομένοις πρό-
 χειρον, πόνηρόν. ἀράγε καὶ
 παρακρητικὸν τὸ τοῖστον;
26. Αἱ
18. **I**N febre ardente, si tin-
 nitus aurium, cum vi-
 sus hebetudine fiant, & ad
 nares accedat gravitatis sen-
 sus, furiosa mentis emotio
 indicatur.
19. Desipientiæ cum voce
 stridula, & linguæ convul-
 sione tremula, voces quo-
 que ipsæ tremulæ, mentis
 vehementem alienationem
 significant. In his durities,
 aut asperies, perniciem mi-
 natur.
20. Linguæ tremulæ in-
 stabilem mentem, & à sede
 constantiæ deturbatam signi-
 fificant.
21. In biliosis, & sinceris
 dejectionibus, spumosa efflo-
 rescentia malo est, iis præfer-
 tim, quos antea lumborum
 dolor, ac desipientia vexavit.
22. In his leves, & per
 intervalla, lateris dolores,
 delirium significant.
23. Vocis defectiones, cum
 singultu, pessimæ.
24. Vocis defectiones, cum
 virium exolutione, pessimæ.
25. In vocis defectione
 respiratio, velut in iis qui
 suffocantur, conspicuè ela-
 ta, & visui exposita, per-
 nici-

nicioſa eſt. Num verò eti-
am delirium prænunciet ?
animadvertere oportet.

26. Αἱ ἐπ' ὀλίγον θρασεῖαι 26. Quæ pauco tempore
παρακοῦσιες, θηρώδεις εἰσίν. feroces fiunt mentis emo-
tiones, in ferinas evadunt.

IV.

27. Αἱ μετὰ καταψύξεως ἐκ 27. COrporis jactationes
ἀπυρετώ, ἐφιδρώντι & incontinentiæ in
τὰ ἀνω δυσφορίαι, φρενιτι- febre, cum perfrictione, & su-
καί, (ὡς καὶ Ἀρισταγόρῃ,) periorum partium tenui fu-
καὶ μέντοι καὶ ὀλέθριαι. dore, phrenitim denunciant,
(quod in Aristagora exper-
tum est) atque etiam per-
niciem.

28. Τὰ ἐν φρενίτισι πυκνά 28. Crebræ in phreniticis
μεταπίπτοντα, σπασμώδεα. permutationes, convulsio-
nes denunciant.

29. Τὰ ῥέοντα μὴ ὑπομ- 29. Si quibus urinæ non
νησάντων, ὀλέθρια. ἀράγε τε recordantibus, nec admo-
τέροισιν ῥέεται, οἷον εἰ τὴν ὑ- nitis effluunt, perniciēs por-
πόσασιν ἀναταράξεις; tenditur. Animadvertendum
etiam est, num & ab iis ta-
les redduntur, quales fiunt,
ubi subsidentiam conturba-
veris.

30. Οἱ παλμώδεις δὲ ὅλῃ, 30. Quos palpitationes
ἀράγε ἀφώνως τελευτῶσιν in totum occupant, num
plerumque voce defecti pe-
reunt ?

31. Τὰ ἐν τοῖς φρενιτικοῖσι 31. Crebræ in phreniti-
μετὰ καταψύξεως πύελίζον- cis sputationes, cum perfri-
τα, μέλανα ἀνερμεῖται. ctione, non longe postea
nigrorum vomitum affutu-
rum indicant.

32. Κώφωσις, καὶ ἔρα ἀ-
κατάστατα, ἐξέρυθρα, ἐναιω-
ρήμενα, παρακροστικά. τοῖσι
τῆρόισιν ἰκτεροῦσθαι, κακόν.
κακὴ δὲ καὶ ἡ ἐπὶ ἰκτέρῳ μώ-
ρωσις. τῆτους ἀφώνους μὲν, αἰ-
σθανομένους δὲ συμβαίνει γίνε-
σθαι. οἶμαι δὲ καὶ κοιλία κα-
ταρρήγνυνται τῆτέοισιν, οἷον
ἐγένετο Ἑρμίπῳ, καὶ ἀπέ-
θανεν.

33. Κώφωσις ἐν ὀξέσι, καὶ
ταραχώδεσι παρακολυθούσα,
κακόν.

34. Αἱ τρομάδες, ἀσαφέ-
ες, ὑψηλάφωδες παρακρο-
στικές, πάνυ φρενιτικαὶ, ὡς καὶ
τῷ Διδυμάρχῳ ἐν Κῶ.

35. Αἱ ἐκ ῥίγους νωθρότη-
τες, ὅτι πάνυ παρ' αὐτοῖσιν.

36. Οἱ περὶ ὀμφαλὸν πόνοι
παλμώδες, ἔχουσι
μὲν τι καὶ γνώμης παράφο-
ρον. περὶ κρίσιν δὲ τῆτέοισι
πνεύ-

32. Surditas cum urinis
prærubris, non subsidenti-
bus, & sublimamentis,
mentis emotionem minan-
tur. In his morbo regio
corripi, malum est. Quin
etiam malo est, ex morbo
regio fatuitas, aut stupiditas.
Hos quidem vox deficere
solet, absque sensuum læ-
sione. Quin & alvus non-
nunquam affatim prorumpit:
quale quid Hermippo
contigit, & mortuus est.

33. In præcipitibus, &
turbulentis morbis obve-
niens surditas, perniciem
minatur.

34. Dementiæ in quibus
tremuli fiunt ægri, obscure
aut vix quidem desipere vi-
dentur, aut aliquid investi-
gantium more sensim con-
trectant, & palpant, miro
quodam modo phrenitim
prænunciant, non secus ac
Didymarcho in Co conti-
git.

35. Ubi rigori torpor
succedit, mentis alienatio
significatur.

V.

36. Dolores circa umbili-
cum cum palpitati-
one, mentis quidem alienata
significationem quandam
præ-

πνεῦμα ἄλις ζὺν τόνω διέρχε-
ται. καὶ οἱ κατὰ γαστροκημίν
πρόνοι, ἐν τέτοισι γνώμης πα-
ράφοροι.

37. Ἦν ἐναιωρηθῇ τι τῷ ἔρω, 4
τὸ κατὰ τὸν μηρὸν ἀλγύμα-
τος ἀφανισθέντος, παρακρη-
σικόν, καὶ οἷα περὶ ἥχους τοι-
αῦτα.

38. Ἐπὶ κοιλίῃ ὑγρῇ, κο- 6
πᾶδει, κεφαλαλγικῇ, διψώ-
δει, ἀγρύπνῳ, ἀσαφεῖ, ἀδυ-
νάτῳ, οἷσι τὰ τοιαῦτα, ἐλπίς
ἐκστῆναι.

39. Οἱ ἐφιδρῶντες, καὶ μά- 7
λιστα κεφαλὴν ἐν ὀξέσιν ὑπο-
δύσφοροι, κακόν. ἄλλως τε
καὶ ἐπ' ἔροισι μέλασι. καὶ
τὸ θολερὸν ἐπὶ τέτοιοις πνεῦ-
μα, κακόν.

40. Αἱ παρὰ λόγον κενε- 10
αγγικόν ἀδυναμίαι, μὴ ἐξ-
σης κενεαγγείης, κακόν.

41. Κοιλίαι ἀπολελαμμέ- 11
ναι, σμικρὰ δὲ μέλανα σπυ-
ραθώ-

præbent. Sub judicationem
verò, his plurimus & creber
flatus, cum singulari conten-
sione prodit. Quin & ad su-
ram dolores, in his mentis
alienationem indicant.

37. Femoris dolore eva-
nescente, si quid sublimè
per urinam innatet. mentis
emotionem expectare oportet,
talique, qualia circa au-
rium sonitus contingunt.

38. Ubi alvus humescit,
æger lassitudine, capitis do-
lore, siti, vigiliis torquetur,
obscurè loquitur, & ad mo-
tum est impotens, in his ca-
sibus vehementem mentis
emotionem expectare oportet.

39. In gravibus malis, te- 7
nues maximè circa caput su-
dores obiri, & corporis in-
continentia quadam jactari,
malum indicat: tum verò
præcipuè perniciēs intendi-
tur, si ista cum urinis ni-
gris contigerint, & spiritus
magnus, & concitatus ad-
fuerit.

40. Quæ præter vacuatio-
nem fiunt impotentia, ne-
que vacuatione existente,
perniciem intentant.

41. Ubi alvus intercepta
est, & arcte conclusa, par-
vaque

ραβιάδεα πρὸς ἀνάγκην χαλῶ-
σαι, μυκτὴρ ἐπὶ τρετέοισι ρηγ-
νύμενος, κακόν.

vaque & nigra, caprarum
stercoribus similia, nec ni-
si coacta emittit, hoc casu
sanguis è naribus erumpens,
periculo est.

VI.

42. Οἷσιν ὀσφύος ἄλγῆμα
ἐπὶ πολὺ, μετὰ καυ-
ματος ἀσώδεος, ἐφιδρῶντες οὐ-
τοι, κακόν. ἀραγε τρετέοισι
τρομάδεα γίνεσθαι; καὶ φωνὴ
δὲ ὡς ἐν ῥίγῃ αὐτοπληκῇ;

42. SI lumborum dolor diu
detinet, cum æstu im-
placido, tenui sudore circa
caput, & thoracem oborto,
perniciēs denunciatur. Num
plerumque ii tremuli eva-
dunt, & vox velut in rigore
conspicuè tremula existit?

43. Ἀκρεῖα ἐπ' ἀμφοτέρω
ταχὺ μεταπίπτοντα, κακόν.
καὶ διὰ τοιαύτη, πονηρόν.

43. Celeres extremorum
corporis ad utraque extre-
ma permutationes, perni-
ciem denunciant. Quin &
fitis hujusmodi, (hoc est
celeriter in contrarium per-
mutata) malo est.

44. Ἐκ κοσμίης θρασείας ἀ-
πόκρισις, κακόν.

44. Ab homine modera-
to, ferox & audax respon-
sum, malum portendit.

45. Φωνὴ ὀξεῖα, ὑποχόνδρια
τρετέοισιν εἰσὼ εἰρύεται.

45. Quibus vox in mor-
bis acuta redditur, iis præ-
cordia intro trahuntur, &
tendunt.

46. Ὀμμα ἀμαυρόμενον,
φλαῦρον. καὶ τὸ πεπηγὸς, καὶ
ἀχλυῶδες, κακόν.

46. Hebescentes oculi &
obtusi, improbandi sunt.
Quin & fixi, ac caligine ob-
ducti, malum portendunt.

47. Ὄξυφωνή κλαγγῶδης,
πονηρόν.

47. Vox acuta, & stridu-
la, malo est.

48. Ὀδόντων πρίσις, ὀλέ-
θριον, οἷσι μὴ σύνηθες καὶ ὑ-
γαί-

48. Dentium stridor,
quibus per sanitatem mini-
mè

γιαίνουσιν. πνιγμός ἐν τέτοις, ¹² *mè est consuetus, periculum denunciat. Suffocatio in his valdè prava.*
 πάνυ κακόν.

49. Προσώπῃ εὐχροία, καὶ ¹³ 49. *Benè colorata facies, & valdè tetrica, ac superciliosa, perniciem intentat.*
 τὸ λῆν σκυθρωπὸν, πονηρόν.

50. Τὰ τελευτῶντα ὑποχω- ¹⁴ 50. *Alvi recrementa, si in spumosa, & sincera desinant, mali incrementum significant.*
 ρήματα εἰς ἀφρώδεα, ἀκρη-
 τα, παροξυντικά.

51. Αἱ ἐκ καταβύζιος ἐν ¹⁵ 51. *Urinarum in præci-
 πῖσι ὕδρων ἀπολήψεις, κακί-
 σαι.* pitibus malis ex perfrictione interceptiones, pessimæ.

52. Τὰ ὀλέθρια ἀσήμωσι ¹⁶ 52. *Quæ perniciem mi-
 ρασωνήσαντα, θάνατον ση-
 μαίνει.* nantur, ea si absque ulla significatione alleviant, mortis periculum denunciant.

VII.

53. Τὰ ἐν ὀξέσι χολώδεσιν ¹ 53. *IN gravibus malis, &
 ἔκλευκα, ἀφρώδεα, biliosis, exacte can-
 περίχολα διαχωρήματα, κα- ² dicantes, spumantes, &
 κόν. κακόν δὲ καὶ ὕδα τοιαῦ- ³ circumbiliosæ egestiones,
 τα. ἄρα τέτέοισιν ἥπαρ ἐπω- malo sunt. Quin & hujus-
 δυνόν;* modi urinæ damnantur. In his animadvertendum est, num jecur affectum sit?

54. Αἱ ἐν πυρετοῖσι ἀφω- ⁴ 54. *Vocis in febribus de-
 αι σπασμώδεα τρόπον ἐξί-
 σανται σιγῇ, ὀλέθριον.* fectiones, quæ convulsio-
 nis speciem præ se ferunt, in vehementem mentis emo-
 tionem cum silentio vertunt, & perniciem ostentant.

55. Αἱ ἐκ πόνου ἀφω- ⁵ 55. *Vocis ex dolore defe-
 δυσθάνατοι.* ctiones, tandem cum summo cruciatu mortem afferunt.

56. Οἱ ⁶ 56. *Ex*

56. Οἱ ἐξ ὑποχονδρίων ἀλ- 6 56. Ex præcordiorum
γημάτων πυρετοὶ, κακοήθειες. doloribus obortæ febres, ma-
lignæ sunt.
57. Δίψα παραλόγως λυ- 7 57. In præcipitibus malis,
θεῖσα ἐν ὀξέσι, κακόν. si sitis temerè, ac præter
rationem cesset, malo est.
58. Ἰδρῶς πολὺς ἅμα πυ- 8 58. Sudor in febribus a-
ρετοῖσιν ὀξέσι γιγνόμενος, cutis multus, & copiosus,
φλαῦρος. damno est.
59. Καὶ ἔρα δ' ἐπιπνοῖα, 9 59. Quin & laboriosæ u-
πονηρόν. καὶ τὰ ἐρυθρὰ ἐκ τῆ-10 rinæ damnantur; atque ab
τέων ἐπανθίσματα κατεχόμε- his detentæ rubræ quædam
να, καὶ τὰ ἰώδεα, πονηρά. efflorescentiæ, & ærugino-
καὶ τὸ μικρὰ ἐπιφαίνεσθαι, 11 fæ; parvæque veluti quædam
οἷον σάξιας. stillæ apparentes.
60. Καὶ ἔμετοι μετὰ ποικι-12 60. Vomitiones quoque
λίας, κακόν, ἄλλως τε καὶ, 13 variæ malo sunt, præsertim
ἐγγὺς ἀλλήλων ἰόντων. si continenter, & assiduè
prodeant.
61. Ὀκόσα ἐν κρίσιμοισιν 14 61. Summi totius cor-
άλυσμῷ ἀνδρῶτι περιψύχε- poris perfrictiones in die-
ται, κακόν. καὶ τὰ ἐπιρρί-15 bus judicatoriis, cum an-
γώσαντα ἐκ τῶν κακῶν. gore, & corporis inquietudi-
ne, si sine sudore fiunt,
damno sunt; præcipuè ve-
rò damnantur, qui ex his
superveniunt rigores.

VIII.

62. **Ε**μέσματα ἀκροῖα, 1) 62. **V**omitiones sinceræ,
ἀσώδεα, πονηρά. & cum angore, aut
incontinenti corporis jacta-
tione, damnandæ sunt.
63. Τὸ καρῶδες ἀράγε παν- 2 63. Animadvertendum est
ταχὺ κακόν; diligenter, num profundus
& altus sopor omnino dam-
nari debeat?

64. Μετὰ ρίγους ἄγνοια, 3 64. In rigore, familiares
κακόν. κακόν δὲ καὶ λήθη. 4 non agnoscere, & eorum
quæ gesta sunt oblivisci, ma-
lum indicat.
65. Αἱ ἐκ ρίγους καταψύ- 5 65. Ex rigore perfrictio-
ξεις, μὴ ἀναθερμαινόμεναι, nes, quæ ad calorem non
κακαί. revocantur, malæ sunt.
66. Οἱ ἐκ καταψύξης ἰδρώ- 6 66. Ex perfrictione exu-
δες ἀναθερμαινόμενοι, κα- dantes ad calorem revocati,
κόν. ἐπὶ τῆτοις ἐν πλευροῖς 7 periculum denunciant; præ-
καῦμα ὀδυνῶδες, καὶ τὸ ἐπὶ- fertim verò, si accidat lateris
ρίγῳσαι, κακόν. æstus, cum dolore, & subinde
rigeant, malum impendet.
67. Τὰ καυματώδεα ρίγεια, 8 67. Rigores cum æstu,
ὑπὸ τι ὀλέθρια. καὶ τὸ φλο- 9 nonnihil periculi denunci-
γῶδες ἐν προσώπῳ μετ' ἰδρώ- ant; & facies incensa cum
τος ἐν τῆτοις, κακόν. ἐπὶ τῆ- 10 sudore, in his malum signi-
τοις ἡ ψύξις τῶν ὀπισθεν σπα- ficat. Insuper posteriorum
σμὸν ἐπικαλέεται. partium frigus, convulsio-
nem provocat.
68. Οἱ ἐφιδρώντες ἀγρυ- 11 68. Ex sudoribus pervi-
πνοι, ἀναθερμαινόμενοι, κα- giles, & ad calorem revo-
κόν. cati, malè habere judicantur.
69. Ἐξ ὀσφύος ἀναδρομῆς 12 69. Ex recurfatione dolo-
ὀφθαλμοῦ ἰλλωσις, κακόν. rum in lumbis, oculi per-
versio, & distortio, malo est.
70. Ὁδὺνη ἐς στήθος ἰδρυν- 13 70. Dolor in pectore fi-
βεῖσα σὺν νωδρότητι, κακόν. xus, cum torpore, malum
ἐπιπυρετήσαντες ἔτοι καυστικοί, 14 denunciat. Hi si suborta fe-
ὀξέως ἀποθνήσκουσιν. bre exæstuent, celeriter
mortem oppetunt.

IX.

71. Οἱ ἐπανεμέοντες μὲλανα, 1) 71. Qui nigra vomitione
ἀπόσιτοι, παράφο- refundunt, cibos
ροι, καθ' ἡβην μικρὰ ὀδυνῶ- averfantur, desipiunt, ad
δες, ὅμμα θρασυ, κεκλεισ- pubem nonnihil dolent,
μένον, cum

μένον, τῆτους μὴ Φαρμακεύ- cum aspectu feroci, & clau-
 ειν, ὀλέθριον γὰρ. Μηδὲ τῆς sis oculis, eos medicamentis
 ἐποιδέοντας, σκοτώδεις, ἐν purgare tutum non est. Ne-
 τῷ πλανᾶσθαι ἐκλείποντας, que verò sub tumidos, aut te-
 ἀποσίτας, ἀχρόους. μηδὲ τῆς nebricosa vertigine vexatos,
 ἐν πυρετῷ, εἰ κωματώδεις, κα- aut eos, qui vel leviter moti
 τακεκλασμένους, ὀλέθριον γὰρ. animo deficiunt, aut cibos a-
 versantur, & decolores sunt;
 ut nec eos, qui in febre exo-
 luti, aut fracti decumbunt, si
 sopore tententur, purgatio-
 ne aggredi tutum est.

72. Καρδίας πόνος ἅμα ὑ- 4 72. Oris ventriculi do-
 πεχονδρίῳ συντόνω, καὶ κεφα- lor, cum præcordiorum
 λαλγίῃ, κακότητες, καὶ τι contensione, atque etiam
 αἰσματώδεις. ἄραγε ἐξαίφνης scapitis dolor, malignum
 οὔτοι τελευτῶσιν; ὡς ἐν Δυσώ- quidpiam, & suspiriosam
 δει. τῆτω καὶ ἔρα ἐζυμωμένα, quandam affectionem indi-
 ἐγένετο βιαίως ἐξέφυρα. cat. In his certe animad-
 vertendum est, num dere-
 pente moriantur? velut in
 Dysode evenit, cui urinæ
 valdè fermentatæ, & præru-
 bræ aderant.

73. Τραχήλῃ πόνος, κα- 7 73. Cervicis dolor, in omni
 κὸν μὲν ἐν παντὶ πυρετῷ. κά- squidem febre malo est, in
 κισον δὲ, οἷς ἐκμανῆναι ἐλπίς. his verò pessimus, in qui-
 bus vehementem insaniam
 metuimus.

X.

74. Κωματώδεις, κοπιώδεις, 1) 74. Febres, quæ soporem,
 ἀχλυώδεις, ἀγρυπ- lassitudinemve indu-
 νοι, ἐφιδρωῖντες πυρετοὶ, κα- cunt, aut in quibus caligant
 κακότητες. ægri, insomnia, ac tenuibus
 sudoribus vexantur, mali-
 gnæ sunt.

75. Ἐκ νάτε Φρέκαι πυκναὶ, 2
ὀξέως μεταπίπτειν, δύσφο-
ροι, ὅρα ἀπόληψιν ἐπάδυνον
σημαίνουσιν.

76. Καὶ οἱ ἀσώδεις, ἀνε- 4
μέτως παροξυνόμενοι, κακοί.

77. Κατάψυξις μετὰ σκλη- 5
ρυσμῶ, σημεῖον ὀλέθριον.

78. Ἀπὸ κοιλῆς λεπτὰ μὴ 6
αἰσθανομένῳ διέναι, ἔοντι παρ
ἐωυτῷ, κακόν, οἷον τῷ ἥπατι-
κῷ.

79. Τὰ σμικρὰ ἐμέσματα 7
χολώδεα, κακόν. ἄλλως τε
καὶ ἢ ἐπαγρυπνήσωσιν. μυκ-
τῆρ ἐν τρεῖσι ἀποσάζων, ὀ-
λέθριον.

80. Αἷς ἐκ τόκῃ γε λευκὰ, 10
ἐπισάνια δ' ἅμα πυρετῷ, κώ-
φωσις, καὶ εἰς πλευρὸν οδύνη
ὀξείη, ἐξίστανται ὀλεθρείως.

81. Ἐν πυρετοῖσι καυσώδεσιν 11
ὑποπεριψύχσει, διαχωρήμα-
σιν ὑδατοχόλοις συχνοῖσιν, ὀφ-
θαλμῶν ἰλλωσις, σημεῖον κα-
κόν. ἄλλως τε καὶ ἢ κάτοχοι 12
γένωνται.

82. Τὰ

75. Crebri ex dorso hor-
rores, subinde locum com-
mutantes, graves & difficiles,
laboriosam urinæ suppressio-
nem minantur.

76. Quin & corporis æs-
tuatione, & jactatione con-
flicti, citra vomitum in-
gravescentes, male habent.

77. Corporis perfrictio,
cum rigiditate, perniciem
denunciat.

78. Tenuēs ex alvo abs-
que mordacitatis sensu pro-
deuntes dejectiones, ei qui
sibi benè constat, malum
portendunt, velut nonnun-
quam jocinoroso contingit.

79. Vomitiones exiguæ,
sbiliosæ, malo sunt; tum ve-
rò potissimum, si pervigi-
lio conflictentur ægri. In
quibus stillans nasus perni-
ciem minatur.

80. Quibus ex partu pur-
gamenta alba subsistunt, cum
febre, & furditatem, ac acu-
tum lateris dolorem affe-
runt, eæ in vehementem,
& perniciosam mentis emo-
tionem incidunt.

81. In febribus ardenti-
bus, cum aliqua summi cor-
poris perfrictione, ac ege-
stionibus aquæ similibus, &
crebris, oculorum perversio,
& distortio malum sig-
nifi-

M

nifi-

nificat ; tum verò præcipuè, si alto quodam stupore (quem Catochon vocant) deprehensi detineantur.

82. Τα ἐξαίφνης ἀποπληκ-¹³ 82. Syderationes quæ repente contingunt, si insuper
τικὰ λελυμένως, ἐπιπυρετή-
ναντι χρονίως, ὀλέθρια. οἷον¹⁴ febris mediocris accedat,
τι ἐπεπώνθη ὁ Νουμηνίᾱ υἱός. quæ diu trahat, perniciem
minantur, quale quid Nu-
menii filio contigit.

XI.

83. Εἰς ἐσφύος αλγῆματος¹⁾ 83. Ex lumborum dolore
ἀναδρομαὶ εἰς καρδί-
ην, πυρετώδεις, Φρικώδεις,
ἀνεμῆσαι ὕδατώδεια, λεπτὰ,
πλέονα, παρενεχθεῖσαι, ἄφω-
νοι, ἐμέσασαι μέλανα, τελευ-
τῶσιν.

84. Ὄμματος κατὰ κλεισις² 84. In præcipitibus malis
ἐν ὄξεσι, κακόν. oculi obleratio, aut per-
fractio, mala est.

85. Ἀράγε τοῖς ἀσώδεσιν³ 85. Considerandum est
ἀνεμέτοιςιν, ὀσφυλαλγέσιν,
ἤν θρασέως παρακρῆσωσιν,
ἐλπίς μέλανα διελθεῖν ; in æstuabundis, & corpo-
ris jactatione citra vomitum,
& lumborum dolore conflictatis ægris, si audacter desipuerint, num nigra
per secessum proditura sint?

86. Φάρυγξ ἐπ' ὀδυνος, ἰαχὴ,⁴ 86. Dolentes fauces, ab-
μετὰ δυσφορίης, πνιγώδης,
ὀλεθρὴ ὄξείως. que tumore, cum labore,
& molestia, ac suffocatione,
præceps exitium minantur.

87. Οἷς πνεῦμα ἀνέλκεται,⁵ 87. Qui spiritum trahunt
Φοιή δὲ πνιγώδης, ὁ σπόνδυ-
λος ἐγκάθηται, τετέοισιν ἐπὶ
τῶν
fidet,

τῶν τελευτῶν, ὡς συσπῶντος
τίνος τὸ πνεῦμα γίνεται.

88. Οἱ κεφαλαλγικοὶ, κα-
τόχως παρακρῶντες, κοιλίης
ἀπολελαμμένης, ὄμμα θρά-
σύνοντες, ἀνθηροὶ, ἐπισθοτο-
νώδεις γίνονται.

89. Ἐπ' ὀμμάτων διάστρο-
φῇ, πυρετώδει, κοπιώδει, ρί-
γος ὀλέθριον. καὶ οἱ κωματώ-
δεις ἐν τέτοισι, κακόν.

90. Αἱ ἐν πυρετοῖσι πρὸς
ὑποχόνδριον ὀδύναι, ἀναύδως,
ἀνδρωτὶ λυόμεναι, κακοήθεις.
τέτοισιν ἐς ἰσχία ἀλγήματα,
ἀμα καυσώδει πυρετῶ, καὶ
ἢν κοιλίη καταρράγῃ, ὀλέθριον.

fidet, iis ad exitum, velut
ex convulsione, respiratio
ducitur.

6 88. Ex capite dolentes,
& alto stupore (catochum
vocant) detenti, ac deliran-
tes, cum alvi interceptione,
& ferociente intuitu, flori-
di, in scapulas rigescunt, ac
posteriorum partium disten-
sione tentantur.

7 89. Febribus, & lassitu-
dinis sensu detento, cum
oculorum perversione, ri-
gor perniciem minatur. At-
que in hujusmodi casibus
soporati, malum denunci-
ant.

9 90. Præcordiorum dolo-
res in febribus, cum loquen-
di impotentia, si sudore non
solvantur, maligni sunt. In
his dolores ad coxendices,
cum ardente febre, atque
alvus affatim prorumpens,
perniciem ostentant.

XII.

91. Οἷσι φωναὶ ἀμα πυρετοῖ-
σιν ἐκλείψασαι μετὰ
κρίσιν, τρομάδεις, καὶ κω-
ματώδεις τελευτῶσιν.

92. Οἷσι καυσικὰ, μεμω-
ρωμένα, κάτοχα, ποικίλλον-
τα ὑποχόνδρια, καὶ κοιλίην
ἐπηρμένους, σίτων ἀπολελαμ-
μένων,

91. Quibus cum febribus
voces post judica-
tionem deficiunt, ii tremo-
re, & sopore correpti inter-
eunt.

2 92. Quibus ardore con-
flictatis, fatuitate, & alto
stupore (quem catochum
dicunt) detentis, præcor-
dia

μένων, ἐφ' ἰδρῶσι, ἀρα τῶν 3 dia variant, & in contrarias
τοῖς τὸ θολερὸν πνεῦμα, καὶ 4 subinde affectiones transmu-
τὰ γονοειδὲς ἐπελθόν, λύγγα tantur, ac venter in tumo-
διασημαίνει; καὶ κοιλίῃ δὲ ἔ- 4 rem præter naturam sublatus
παφρα χολῶδεα προσδιέρχε- est, cum ciborum intercep-
ται; τὸ λαμπῶδες ἐν τέτοισι 5 stione, & tenui circa caput
ᾧφελείῃ ἐξηθέν. κοιλίῃ δὲ τού- 6 & thoracem oborto sudore,
τοῖσιν ἐπιταράσσεται. in his animadvertendum est,
num, si concitatus & ma-
gnus spiritus, aut genituræ
similis excretio accadat, sin-
gulum prænunciet? aut e-
tiam ex alvo spumantia, &
biliosa proditura sint? Eos
splendescens quiddam, aut
coruscans per urinam reddi-
tum, juvat; alvus verò in
his etiam commovetur.

93. Οἷς κῶμα γίνεται ἐπ' 7 93. In sopore affectis æ-
ἄφρων περιελθόντων, πυρετὸς gris, spumantibus prodeun-
παροξύνεται ὀξύς. tibis dejectionibus, febris
acuta ingravescit.

94. Αἱ ἐκ κεφαλαλγίης ἀ- 8 94. In febre cum sudori-
φωνίαι, ἅμα ἰδρῶτι πυρετώ- bus, vocis ex capitis dolore
δες χαλῶνται ἐφ' ἑαυτῆς, ἐ- defectiones, si per se resol-
πανιέντα χρονιώτερον. ἐπιρρί- 9 vuntur ægri, ac præter vo-
γῶσαι τέτοισιν ἔσονται πονηρόν. luntatem excrementa demit-
tunt, malumque remitti vi-
deatur, diuturniorem mor-
bum metuere oportet. In
his novus subortus rigor,
damnandus non est.

95. Χεῖρες τρομῶδεις, κε- 10 95. Quibus manus sunt
φαλαλγέες, τραχήλῃ ὀδυνώ- tremulæ, cum capitis & cer-
δες, ὑπόκωφοι, ἐρέοντες μέ- vicis dolore, levi aliqua sur-
λανα δεδασυμένα. οἷσιν ταῦτα, 11 reddunt urinas & densas. In
his

ἢ, μέλανα προσδέχεσθαι ἤζειν
ὀλέθριον.

96. Αἱ μετ' ἐκλύσεως κα-
τόχως ἀφωνίαι, ὀλέθριαι.

97. Πλευρῶν ἀλγῆμα ἐπὶ
πύσεσι χολώδεσιν ἀλόγως ἀ-
φανισθὲν, ἐξίστανται.

In his casibus nigrorum pro-
gressum expectare, & sus-
pectum habere oportet.

96. Vocis defectiones
cum virium exolutione, al-
to stupore (catochon vo-
cant) detentis, perniciem
minantur.

97. Lateris dolor, cum
biliosis sputis, temerè ac
præter rationem evanescens,
ægros in vehementem, &
furiosam mentis emotionem
agit.

XIII.

98. Ἐπὶ τραχήλῳ ἀλγῆματι
καματώδει, ιδρώδει,
κοιλίῃ φουσηθεῖσα, εἰ δέ τι
πρὸς ἀνάγκην ὑγρὰ χαλῶσα,
ὑποπεριπλευτεῖσα, ἐκ τετῶν
ἀχολα ἐφίστανται. τὰ τοιαῦτα
διασωζόμενα μακροτέρως δια-
νοσέει. ἀράγε εἰσὶν ἀχολοὶ
περιπλυσίαις εὐηθέστεραι, καὶ
τὸ φουσσῶδες ὄγκῳ προσωφε-
λέει;

99. Κοιλίης περίτασις πρὸς
ἀνάγκην ὑγρὰ χαλῶσα, τα-
χὺ ὄγκωμένη, ἔχει τι σπασ-
μῶδες, οἷον καὶ τῷ Ἀσπασίῳ
υἱῷ. τὸ ἐπὶ ῥίγῃ τῆτοις ὀλέ-
θριον. ἐκ τούτων σπασμῶδης
γενηθεῖς, καὶ ἐμφουσηθεῖς,
μα-

98. EX cervicis dolore,
cum sopore, & su-
dore, inflata alvus, liqui-
dem ex medici industria li-
quida demittat, cum aliqua
proluvie, deinde, quæ bilio-
sa non sunt, restitent, hu-
jusmodi asservata diuturnio-
rem morbum efficient. In
his animadvertendum est,
num proluviæ alvi non bi-
liosæ, benigniores sint, ac
flatuoso tumori conducant?

99. Alvus circumtensa,
ex medici industria liquida
demittens, convulsionis sig-
nificationem quandam præ-
se fert, quod Aspasii filio
contigit. In his novus sub-
ortus rigor, perniciem facit.

μακρότερον διανοσήσας, ἑξήμα-
τι σήψις χλωρὴ ἐπεγένετο.

Ex his casibus convulsione
tentato, ac inflato, ubi diu-
tius morbum traxerit, ex
ore putrida & virulenta pro-
deunt.

100. Τὰ κατ' ὀσφῦν κατὰ 7
λεπτὸν χρόνια ἀλγήματα,
πρὸς ὑποχόνδριον γριφόμενα,
ἀποσιτικά, ἅμα πυρετῶ, τῆ-
τοισιν εἰς κεφαλὴν ἀλγῆμα
σύντονον ἐλθόν, κτείνει ὁξέως
τρόπῳ σπασμῶδει.

100. Lumborum dolores
diuturni qui sensim fiunt,
circum præcordia involuti,
cum febre, & ciborum fasti-
dio, si intensum capitis do-
lorem advehunt, non sine
convulsionis specie, celeri-
ter interficiunt.

101. Τὰ ἐπιρρίγοῦντα, καὶ 8
ἐς νύκτα μᾶλλον τι παροξυνό-
μενα, ἀγρυπνα, φλεδονώ-
δεα ὄντα ἐν τοῖς ὕπνοις, ἔσιν
ὅτε θρα ὑφ' ἑαυτῆς χαλῶντα,
ἐς σπασμὸς ἀποτελευτᾷ κω-
ματώδεις.

101. Qui subinde rigore
prehenduntur, & sub noc-
tem aliquanto gravius ha-
bent, pervigiles, in somnis
nugantes, aut delirantes,
interdum sese lotio perfun-
dentes, ii in convulsiones
cum sopore tendunt,

XIV.

102. Οἱ ἐξ ἀρχῆς ἐφιδρῶν- 1)
τες, θροισι πέποσι
καυσικοὶ, ἀκρίτως περιψύχον-
τες, διὰ ταχέως περικαέες, νω-
θροὶ, κωματώδεις, σπασμώ-
δεις, ὀλέθριοι.

102. Quibus circa initia
tenues suboriun-
tur sudores, & urinæ con-
coctæ emittuntur, cum ma-
gna totius corporis æstua-
tione, si præter rationem
perfrigescant, & rursus ce-
lenter perurantur, & tor-
pore, sopore, aut convul-
sione tententur, ii perni-
ciosè affecti sunt.

103. Τῆσιν ἐπιθροισι κε- 2
φαλαλγικά, κατώδεια μετὰ
βάρεος γινόμενα, φλαῦρα. ἴ-
σως

103. Utrum gerentibus
capitis dolores, cum sopore,
& gravitate, malo sunt.
Quin

σως δὲ ταύτησι καὶ σπασ- 3 Quin & hujusmodi naturæ,
μῶδες τὶ παθεῖν ὀφείλει. convulsionibus quibusdam
forte sunt obnoxia.

104. Τὰ ἐν φάρυγγι ἰαχνῶ 4. 104. Faucium gracilium
ἀλγήματα πνιγώδεα ἔχει τὶ dolores suffocantes, convul-
σπασμῶδες, ἄλλως τε καὶ sionem minantur, tum verò
ἀπὸ κεφαλῆς ὀρμῶντα, οἷον præcipuè, si ex capite ori-
καὶ τῇ θρασύνοντι ἀνεψίῃ. ginem ducunt, quale quid
Thrasynontis consobrinæ
contigit.

105. Τὰ τρομώδεα σπασ- 5 105. Tremoribus quæ
μῶδεα γενόμενα ἐφ' ἰδρῶσι, φι convulsiones accedunt, cum
λυπόσφορα. τέτοις ἢ κρίσις sudoribus, recidivas minan-
ἐπιρρίγώσασιν. ἔτοι ἐπιρρίγέ- 7 tur. In his judicationem fa-
σι περὶ κοιλίην καύματι προ- cit novus obortus rigor, qui
κληθεῖντες. prius ardore circa ventrem
oborto provocatur.

106. Ὁσφύῳ πόνος, καὶ 8 106. Lumborum, & capi-
κεφαλαλγικός, καὶ καρδιαλ- tis, ac oris ventriculi dolor,
γικός, μετὰ ἀναχρέμψι- 8 cum forti excreatione, con-
βιαίης, ἔχει τὶ σπασμῶδες. vulsionem suspectam facit.

107. Τὸ ὑπάρφωνον ἄμα 9 107. Quin etiam nonni-
κρίσει ρίγῳ. hil metuendus est cum ju-
dicatione rigor.

XV.

108. Ἀπὸ κοιλίης ὑποπέ- 1) 108. EX ventre quæ pro-
λια, ταραχώδεα, deunt sublivescen-
καὶ ἄρα λεπτὰ, καὶ ὑδατώ- 2 tia, & turbulenta, urinæ
δεα, ὑποπτα. etiam tenues, ac dilutæ,
suspectæ sunt.

109. φάρυγξ τρηχυνθεῖσα 3 109. Fauces leviter exaf-
ἐπ' ὀλίγον, καὶ κοιλίη δια- peratæ, & alvus ad inanes
βορβορίζουσα κεναῖς ἐξανατά- & irritas exurrectiones ob-
σεσι, καὶ μετὰ πρὶ ἀλγήμα- murmurans, frontis dolo-
τα, ψηλαφώδεις, κοπιώ- res, in ægris palpitantibus,
δεις, ἐν σφράμασι, καὶ ἱματίοι- & more investigantium sen-
σιν M 4 fim

σιν ὀδυνώδεις. τὰ ἐκ τῶν αὐ-
ξανόμενα, δύσκολα. ὕπνος πο-
λὺς ἐν τῶτοισι σπασμώδης, καὶ
τὰ εἰς μέτωπον ἀλγήματα βα-
ρέα, καὶ ἔρσεις δυσκὸλαίνεσα.

4sim contrectantibus, delas-
satis, & ex stragulis, aut
vestimentis dolentibus, &
si quæ ex his increscunt,
molestiam exhibent. Som-
nus in his multus convulsio-
nem minatur, & frontis do-
lores graves, ac mictio mo-
lesta est.

110. Οὐρῶν ἐπίσασις, οἷσι
ρίγεια, καὶ ἐπὶ τοῖσι σπασ-
μώδεσι, οἷον καὶ αὐτὴ φρίζα-
σα ἐφίδρωσεν.

6 110. In iis, quibus rigo-
res imminet, urina resti-
tat, & in convulsoriis af-
fectionibus, velut huic mu-
lieri contigit, quæ ubi in-
horruit, sudore correpta est.

111. Αἱ ἀκρητοὶ τελευτῶ-
σαι καθάρσιες, ἐν πᾶσι
παροξυντικαί. τῶτοισι δὲ καὶ
πάνυ ἐκ τοιῶτων καὶ τὰ παρ'
οὗς ἀνίστανται.]

8 111. Quæ in sinceras ten-
dunt vacuationes, omnibus
quidem ingravescantis mali
significationem præbent, his
verò (supra dictis) vel ma-
ximè. Atque in hujusmodi
casibus, ad aures tubercula
exoriri solent.

112. Αἱ ταραχώδεις θρα-
σύταται ἐπεγέρσιες, σπασ-
μώδεις, ἄλλως τε καὶ μεθ'
ιδρώτος.

10 112. Turbulentæ, & val-
dè confidentes è somno ex-
urrectiones, convulsiones
minantur, præsertim verò,
si cum sudore contingent.

113. Καὶ αἱ τραχήλῃ, καὶ
αἱ μεταφρένῃ καταψύξεις δο-
κέσαι, καὶ ὅλῃ δὲ τῇ σώ-
ματι, ἐν τῶτοισι καὶ ἀφρώ-
δες ἐρήσιες, ἅμα ἀψυχίῃ, καὶ
ὀμμάτων ἀμαύρωσις, σπασ-
μὸν ἐγγὺς σημαίνει.

11 113. Cervicis & dorfi per-
frictiones, & quæ totum cor-
pus videntur pertingere, in-
super & spumantes mictio-
nes, cum animi deliquio,
ac oculorum hebetatio, con-
vulsionem in proximo esse,
significant.

114. Πή-

114. Cu-

114. Πήχε^Θ ἀλγήματα¹⁴ 114. Cubiti, cervicisque
 μετὰ τραχήλ⁸, σπασμῶδεα. dolores; convulsionem mi-
 ἀπὸ προσώπ⁸ δὲ ταῦτα, καὶ¹⁵ nantur. Ex facie autem pro-
 κατὰ φάρυγγα, ἤχοι συχνοὶ¹⁶ deunt ista, fauciumque fo-
 σιελίζοντες. ἐν τῆτοισι ἐν ὕπνοις¹⁷ nitus crebri, cum salivatione.
 ἰδρῶτες, ἀγαθοί. ἀράγε καὶ¹⁸ lis sudores in somnis, bono
 τῷ ἰδρῶτι καφίζεσθαι τοῖς πλεί-
 στοις ἢ πονηρόν; οἱ εἰς τὰ κάτω¹⁹ sunt; Nempe & ex sudore
 μέρη πόνοι, τῆ¹⁹οισιν ἐνφεροί. levare plurimos, consenta-
 neum est. Quibus si dolores
 inferiores partes occupent,
 toleratu faciles evadunt.

XVI.

115. Οἱ ἐν πυρετοῖσιν ἐπι-¹⁾ 115. IN febribus tenuiter
 δρῶντες, κεφαλαλ-
 γέες, κοιλίης ἀπολελαμμένης,
 σπασμῶδες. pitis dolore, & alvo inter-
 cepta, ad convulsiones pro-
 ni sunt.

116. Τὰ ὑποψάθ²υρα ὑγρά 2 116. Quæ inter se non co-
 διαχωρήματα περιψύχοντα, hærent, sed facile dissolvun-
 ἐκ ἀπύρως, φλαῦρα. τὰ ἐπὶ³ tur, & aliquantulum friabi-
 τῆτοισι ῥίγεια, κύσιν, καὶ κοι-
 λίην ἐπιλαμβάνοντα, ὀδυνώ-
 δεα. ἀρα τὸ κωματῶδες τῆτοι-
 σιν ἔχει τι σπασμῶδες; ἐκ
 αὐθ⁴αυμάσαιμι. corporis perfrictione, non
 sine febre, improbanda sunt.
 Ac præter hæc, si rigores
 vesicam, & ventrem, cum
 dolore invadant. Proinde
 in his, ex sopore aliquod
 convulsionis periculum im-
 pendere, nemini mirum vi-
 deri debet.

117. Τὰ ἐν ὀξέσι ἐμετωδέως ἐλ-⁵ 117. In gravibus, & præ-
 κόμ⁶ενα, φλαῦρα. καὶ αἱ λευκαὶ
 διαχωρήσεις, δύσκολοι. ἀγλισ-
 χρα ἐκ τῶτων διεξεληθόντα, ἐξί-
 σανται καύματι πολλῷ. οἱ ἐκ τῶ⁸
 των M 5
 leftæ

των κωματώδεις νωθροὶ, ἀπο-
γίνονται. τὰ ἐκ τοιούτων μα-
κροτέρως ἐπινοσέει. ἄρα περὶ 10
κρίσιν ἔτοι ξηρώδεις δύσπνοοι;

lestæ sunt. Quæ ex his pro-
deunt non viscosa, in vehe-
mentem mentis emotionem,
cum multo ardore agunt;
videndumque est, num pos-
tea soporati, ac torpescen-
tes evadant. Qui ex his con-
flictantur, diutius laborant.
In his animadvertendum
est, num imminente judica-
tione arescentes, difficultate
spirandi teneantur?

118. Τὰ ἐξ ὀσφύος εἰς τρα- 11
χηλον, καὶ κεφαλὴν ἀναδιδόν-
τα, καὶ παραλύσαντα παρα-
πληκτικὸν τρόπον, σπασμώ-
δεα, παρακρουσικά. ἄρα γε 12
καὶ λύεται τὰ τοιαῦτα σπασ-
μῶ; ἐκ τῶν τοιούτων ποικίλως 13
διανοσέσσι, καὶ διὰ τῶν αὐ-
τῶν ἰόντες.

118. Quæ ex lumbis in
cervicem, & caput redun-
dant, & levis syderationis
more resolutionis sensum in-
ducunt, convulsionem, ac
mentis emotionem minan-
tur. Videndumque est,
num talia convulsione sol-
vantur? Qui hujusmodi
conflictantur, variè mor-
bum trahunt, atque eadem
diutius perseverant.

XVII.

119. Οἱ ἐν ὑστερικαῖσιν ἀπί- 1)
ρως σπασμοὶ, ἐν-
χερεῖς, οἷον καὶ Δορκάδι.

119. COnvulsiones, in
his quæ ab utero
strangulantur, sine febre,
faciles sunt; velut etiam
Dorcadi.

120. Κύστις ἀποληφθεῖσα, 2
ἄλλως τε καὶ μετὰ κεφαλαλ-
γίας, ἔχει τὶ σπασμῶδες. τὰ
ναρκωδέως ἐν τέτοισιν ἐκλυό-
μενα, δύσκολα, ἔμην ὀλέθρια.
ἄρα γε

120. Vesica intercepta,
præsertim cum capitis do-
lore, convulsionem mina-
tur. Quæ in his cum tor-
poris sensu exolvuntur,
mole-

ἀράγε καὶ παρακροστικὸν τὸ
ταῖστων ;

121. Ἀράγε καὶ περὶ κρό-
ταφον ὀστέων διακοπαὶ σπασ-
μὸν ἐπικαλέονται ; ἢ τὸ, με-
θύοντα πληγῇναι ; ἢ τὸ, ρυῖ-
ναι πολὺ ἐν ἀρχῇσι, εἰ τῷτο
ποιεῖ σπασμῶδεα ;

122. Ἐν ἰδρωτί πύελα πα-
ραρρέοντα πυρετώδει ἐντι, εὐή-
θεα. ἀράγε τέτοισιν ἐπίτινας
ἡμέρας κοιλίαι καθυγραίνονται ;
οἶμαι. ἀράγε τέτοισιν εἰς ἀρ-
θρον ἀπόστημα ἐσεῖσθαι ;

123. Τὰ ἐπ' ὀλίγον θρα-
σέως παρακρόντα, μέλαγ-
χολικά. ἢν δὲ ἀπὸ γυναικεί-
ων ἢ, θηριώδεα. ἐπὶ πλείω
δὲ ταῦτα συμπίπτει. ἀράγε
καὶ σπασμῶδες αὗται ; ἀρά-
γε καὶ αἱ μετὰ κῆρυ ἀφω-
νίαι, σπασμῶδες αὗται ; οἷον
τῇ τῷ Σκυθέως θυγατρὶ, ἥρξα-
το γυναικείων παρεόντων.

molestiam exhibent, non
tamen perniciem afferunt.
Videndumque est, num ta-
le quid etiam mentem ex-
cutiat?

121. Quin etiam confide-
randum est, num ossium ad
tempora præcisiones, con-
vulsionem provocent? an
verò madido vulnus inflic-
tum? aut circa initia sanguis
magna copia effluens, con-
vulsionem accersit?

122. Febricitanti cum fu-
dore, sputa defluentia, levia
sunt, & minimè maligna.
In quibus videndum est,
num ad aliquot dies alvi ma-
descant, quod equidem reor.
Animadvertendum quoque
est, num his ad articulos
aliquid abscessurum speres?

123. Quæ sensim feroces
fiunt mentis emotiones, in
vehementes, & melancholi-
cas evadunt. Quod si ex
muliebrium suppressione ac-
cidat, in ferinas tendunt;
qualia sæpius contingunt.
Videndum igitur, num foe-
minæ hujusmodi convulsio-
nibus sint obnoxia? Ani-
madvertendum quin etiam
est, num vocis defectiones,
cum alto sopore, convulsio-
nem quoque minentur? qua-
liter Cerdonis filiæ, compa-
ren-

rentibus muliebribus purgationibus, contingere coepit.

XVIII.

124. Οἷσιν ἐν σπασμῶδε- 1) 124. Quibus, dum convelluntur, oculi fixi, & immoti splendent, iis mens è fede constantiæ deturbatur, & diutius morbum trahunt.

125. Τὰ ἀνάπαλιν αἱμορ- 2 125. Quæ ex parte adversa, & præpostere fiunt sanguinis eruptiones, malo sunt, velut in lienis tumore, si ex nare dextra effluat. Quod & circa præcordia eodem modo se habere expectandum est. Majus autem malum denunciatur, si cum tenui circa frontem, & thoracem sudore, istud contingat.

126. Ἐκ ῥινῶν μικροῖς ἰδρῶ- 5 126. Ubi sanguis ex naribus effluit, cum tenuibus sudoribus, & corporis totius perfrictione, morbi malignitas, & perniciēs denunciatur.

127. Μεθ' αἱμορραγίαν με- 6 127. A sanguinis eruptione, nigrarum dejectionum spertransitus, malo est. Quin & prærubra damno sunt, & præcipuè verò, si sanguinis ista eruptio quarto die contingat, quod animadvertendum est. Quibus ista contingunt, ii tandem so-

128. Τὰ

pore,

pore, & convulsione conflictati moriuntur, ac forte prægressis nigris dejectionibus, & ventre in tumorem sublatο.

128. Τὰ αἱμορραγέοντα ἐ-¹¹ 128. Qui ex vulnere, cum
Φιδρῶντα τρώματα, κακοή-
δεα. οὔτοι διαλεγόμενοι λα-¹²
θραίως τελευτῶσιν. tundi, ii malignè habent, &
inter loquendum derepente
moriuntur.

129. Ἡ μεθ' αἱμορραγίαν¹³ 129. In præcipitibus ma-
βραχεΐαν, καὶ μελάνων δια-
χώρησιν, ἐν ὅξεσι κώφωσις, lis, quæ post paucam san-
κακόν. αἵματος διαχώρησις ἐν¹⁴ guinis eruptionem, surditas
τῆλοις, ὀλέθριον. κώφωσιν¹⁵ obvenit, malum denunciat.
δὲ λύει. In his sanguinis egestio per-
niciem affert, surditatem ta-
men discutit.

130. Ὅσφύϊ ἐπ' αὐτῷ καρ-¹⁶ 130. Lumbis dolentibus,
διαλγικὰ προσιόντα, σημεῖα si oris ventriculi dolor acces-
αἱμορραγώδεα. οἴμαι δὲ καὶ¹⁷ serit, futuræ per hæmorrhoi-
προγεγενημένον σημεῖον. das vacuationis signum est,
ac forte etiam eam præces-
sisse, significat.

XIX.

131. Τὰ τεταγμένοιςι χρό-¹⁾ 131. Qui statis temporibus
νοῖσιν αἱμορραγέον-
τα, διψώδεα, δύσκολα, ἐκ-
λυόμενα, μὴ αἱμορραγήσαν-
τα, ἐπιληπτικὰ τελευτᾷ. sanguinem fun-
dunt, si siticulosi sint, mo-
lestiam ac virium exolutio-
nem sentiant, nec sangui-
nem effuderint, in morbum
comitalem transeunt.

132. Τὰ εὐθὺ ταραχώδεα,² 132. Qui statim sine ra-
ἀγρυπνα, ἀποσάξαντα, ἐκ-
ταῖα κουφισθέντα, νύκτα πο-
νήσαντα, εἰς τὴν αὐριον ἐφιδρώ-
σαντα, κατενεχθέντα, παρα-
κρά- ac

κράσαντα, αἱμορραγήσει λαύ-
 ρως. ἀράγε τὸ ὑδατῶδες ἔρον
 τοῖστίον τι σημαίνει;

133. Οἷσιν αἱμορραγίαί
 πλείους, προεληλυθότῳ χρόνῳ
 κοιλίαι πονηρεύονται, ἢν μὴ τὰ
 οὖρα πεπανθῇ.

134. Ἐν κρίσιμοις περιψύ-
 ξεσι τῶν αἱμορραγιῶν αἱ νεα-
 νικαὶ, κάκισται.

135. Οἱ καρηβαρικοὶ, κα-
 τὰ βρέγμα ὀδυνώδεις, ἀγρυ-
 πνοι, αἱμορραγικοὶ. ἄλλως
 τε καὶ ἢν τι ἐν τραχήλῳ ἐν-
 τίνει.

136. Τὰ ἀγρυπνήσαντα
 ἐξαίφνης ἀλυσμῶ αἱμορραγεῖ,
 ἄλλως τε καὶ ἢν μὴ τι προ-
 ἔρρη. ἀράγε φρίζαντα;

137. Τραχήλῳ ὀδυνώδεα, ὁ-
 ὄμματα ἐξέρυθρα, αἱμορρα-
 γικά.

138. Οἷσι κοιλίης ἐπισά-
 σης αἱμορραγεῖ, καὶ ἐπιρι-
 γέει,

ac postridie tenui sudore
 correpti, & in somnum de-
 lati delirant, iis largam san-
 guinis è naribus fluxionem
 affore, spes est. Ac forte e-
 tiam tale quid diluta urina
 significat.

133. Quibus sanguinis
 fluxus diu perseveravit, in
 his temporis processu alvus
 male habet, nisi urinæ con-
 coctionem præ se ferant.

134. Sanguinis eruptio-
 nes vehementes, cum totius
 corporis perfrictionibus ju-
 dicatoriis, pessimæ sunt.

135. Qui capite gravati,
 ad synciput dolorem sen-
 tiunt, pervigilio torquen-
 tur, iis sanguinis eruptio-
 nem fore spes est, tum verò
 præsertim, si aliquis tensio-
 nis sensus in cervice apparet.

136. Qui insomnia vexan-
 tur, cum subita corporis ja-
 ctatione, & inquietudine, iis
 sanguinem erupturum spe-
 rare oportet, idque præser-
 tim, si non antea quid pro-
 fluxerit. Animadvertendum
 verò, num id post horroris
 sensum contingat?

137. Cervicis dolor, o-
 culi prærubri, sanguinis
 eruptionem prænunciant.

138. Qui suppressa alvo
 sanguinem ex naribus fun-
 dunt,

γέει, ἄρα κοιλίῃ λειεντεριώδης, καὶ ἐπίσκληρο^Θ, ἢ ἀσκαρίδες, ἢ ἀμφοτέρων;

dunt, aut novo subinde oborto rigore corripiuntur, iis fortasse alvus intestinorum lævitate laborat, & obdurefcit, aut tenues lumbrici (ascarides dicti) infestant, aut utrunque.

XX.

139. Οἷσιν ἐξ ὀσφύος ἀναδρομὴ ἐς κεφαλὴν, καὶ χεῖρας, ναρκώδεις, καρδιαλγικοί, ἰχωρώδεις, ἀιμορραγέσσι λάβρως, καὶ κοιλίῃ δὲ καταρρήγνυται τέτοισι ταραχώδεσιν.

139. Quibus lumborum dolor in caput, & manus recurfat, & torpore affecti, oris ventriculi dolorem sentiunt, tenuibus ac serosis humoribus abundant, ii liberaliter sanguinem profundunt. At verò his cum mentis perturbatione alvus effunditur.

140. Οἷς ἐφ' αἰμορραγίῃ λαύρως πυκνῇ, μελάνων συχνῶν διαχώρησις, ἐπίτασις αἰμορραγέσιν, ἔτοι κοιλίης ὀδυνώδεις, ἅμα δὲ τινι ρύσει εὐφοροί. ἄρα ἔτοι ψυχροῖς ἐφιδρώσι πολλοῖς; τὸ ἀνατεταραγμένον ἐν τέτοισιν ἔρον ἔπονηρόν, ἐδὲ τὸ ὑφιστάμενον γονοειδές. ἐπίσυχνον δὲ ἔτοι ὑδατώδεα ἔρεσχιν.

140. Quibus ex frequentia, & larga sanguinis eruptione, nigrorum recrementorum copiosa fit dejectio, cum alvi contensione, aut suppressione, & dolore, ii sanguinem profundunt, cum aliqua verò fluxione benè habent. Ac forte hi frigidus, crebros, tenues sudores emittunt. In his turbida urina, mala non est, neque quod in ea subsidet genitali femini simile. Crebro autem dilutas urinas reddunt.

141. Οἷς ἀν' ἀπὸ ρινῶν ἐπικῶφωσις, καὶ νωθρίῃ μικρὰ ἢ ἀπὸ

141. Quibus pauca sanguinis è naribus stillatio, cum

ἀπόσαξις, ἔχει τὶ δύσκολον.
ἔμετος τέτοις συμφέρει, καὶ
κοιλίης ταραχή.

142. Οἷσιν ἐκ ρίγε⁹ πυ-
ρετοὶ κοπιώδεις, γυναικεῖα κα-
τατρέχει. τράχηλος δ' ἐν τέτοις¹⁰
ὀδυνώδης, αἰμορραγικόν.

143. Καὶ διὰ ρινῶν αἰμορρα-¹²
γῆσαι ἐλπίζειν τὰ σείοντα κε-
φαλὴν, καὶ τὰ ἠχώδεια αἰμορ-
ραγέει, ἢ γυναικεῖα καταπι-
βάσει. ἄλλως τε καὶ ἢν κατὰ¹³
ράχιν καῦμα παρακολαθήσῃ.
ἴσως δὲ καὶ δυσεντερικόν.

144. Καὶ οἱ κατὰ κοιλίην¹⁵
παλμοὶ, ὑποχονδροῖς ἐντάσει
ὑπομάκρῳ, ὀγκώδει, αἰμορρα-
γικοὶ. Φρικώδεις ἔσται.

cum furditate, & torpore ob-
veniens, molestiam quan-
dam exhibet, iis vomitio,
& alvi perturbatio confert.

142. Quibus ex rigore
febres adsunt, cum lassitu-
dinis sensu, in iis muliebri-
um profluvium expectare
oportet. Quod si cervicis
dolor prehenderit, sangui-
nis ex naribus eruptionem
fore, spes est.

143. Quin etiam sangui-
nis ex naribus eruptionem
sperare oportet, in his quæ
caput concutiunt, & aurium
sonitus excitant; aut mu-
liebria deturbatum iri spes
est, idque præsertim, si ad
spinam ardor sentiatur. For-
tassis autem & intestinorum
difficultas expectanda est.

144. Quin & quæ con-
tingunt circa ventrem pal-
pitationes, cum præcordio-
rum contentione oblonga,
& intumescence, sanguinis
ex naribus profluvium de-
nunciant, idque quando-
que cum horroris sensu.

XXI.

145. Ἐκ ρινῶν λαῦρα, βί-¹⁾
αια, πολλὰ ρυέν-
τα, ἔτοιμον εἰς σπασμὸς προ-
σάγεται, φλεβοτομὴ λύει.

145. L Arga, vehemens,
& multa sanguinis
ex naribus eruptio, interdum
ad convulsiones deducit, ex
quo venæsectio liberat.

146. Αἱ

146. Fre-

146. Αἱ πυκναὶ καὶ κατὰ
μικρὰ ἐπαναστάσεις, ὑπόξαν-
θοι, γλίσχοι, ἔχουσαι μι-
κρὰ κοπρώδεις, μετ' ὑποχον-
δρίδ' αλγήμετος, καὶ πλευρῶν,
ἰκτεριώδεις. ἀρα δὲ ἐπιστάντων
αὐτῶν ἔτοι ἐκλύονται, οἶμαι τὸ
καὶ αἱμορραγεῖν. τῶν τῶν τῶν
ἐσφύει, αλγήμετα ἐν τῶν
σιν, αἱμορραγικά.

147. Ὑποχονδρίδ' τῶν με-
τὰ καρδιαίης, καὶ κοπώ-
σεως, καὶ τὰ πρὸς αὐγὰς
ὀχλεύοντα, αἱμορραγικά.

148. Ἐνδεκαταίοισι τῶν
δύσκολαι, ἀλλως τε καὶ ἢ ἐν
πιστάξει.

149. Τὰ ἐν φρίκησιν ἅμα
ἰδρώσαντα κορίμω, εἰς δὲ
τὴν αὐρίον φρίζοντα, παραλό-
γως ἀγρυπνεοῦντα, αἱμορρα-
γήσειν οἶμαι.

150. οἶ-

146. Frequentes desiden-
di labores, pauca aliquan-
tulum flava, glutinosa, ex-
cernentes, cum paucis alvi
recrementis, præcordio-
rum, & lateris dolore,
in orbem regium prænun-
tiant. Animadvertendum
verò, num ex istorum sup-
pressionem ii exolvantur? aut
fortasse sanguinem profun-
dant? In his lumborum
tensio, & dolores, sangui-
nis erupturi fidem faciunt.

147. Præcordiorum con-
tensio, cum capitis gravi-
tate & sorditate, ad hæc
quæ oculorum aciem per-
turbant, sanguinis eruptio-
nem ex naribus prænun-
tiant.

148. Sanguinis è naribus
stillationes, quæ undecimo
die contingunt, molestiam
exhibent, tum verò præ-
cipuè, si denuo nares stil-
lare cœperint.

149. Quibus ubi inhor-
ruerint, judicatorii sudores
simul contingunt, posttridie
verò si horror repetierit, &
temere pervigilent, iis for-
te sanguinem è naribus e-
rupturum sperare oportet.

150. Li-

150. Οἷσιν ἐξ ἀρχῆς αἱ-ιο 150. Liberalium ab ini-
μορραγίαι λαῦραι, ρίγ[⊙] ἵση- tio sanguinis eruptionum
σι ρύσιν. cursum, rigor sistit.

151. Ἐξ αἱμορραγίας ρίγεα, 11 151. Rigores, ubi fan-
μακρά. guinis eruptioni succedunt,
diuturni fiunt.

152. Οἷσι κεφαλαλγίαι, 12 152. Quibus capitis, &
καὶ τραχήλ[⊗] πόνοι, καὶ ὅλ[⊗] cervicis dolor, & totius cor-
δέ τις ἀκράτεια τῆ σώματ[⊗] poris impotentia, cum tre-
τρομώδης, αἱμορραγικὰ λύ[⊗] more adest, ab iis sangui-
σιν. αἰτὰρ καὶ χρόν[⊗] οὕτω[⊗] nis eruptio liberat. Quin
λύονται. etiam ista tempore dissol-
vuntur.

153. Οὐρα τοῖσι παρ' ὧτα 14 153. In his quæ ad aures
ταχύ καὶ ἐπ' ὀλίγον πεπωainό- abscedunt, urinæ quæ ce-
μένα, φλαῦρα. καὶ τὸ κα- leriter, & parvo tempore
ταψύχεται ὧδε, πονηρέν. concoquuntur, damno sunt.
Quin & perfrigerari, itidem
malum est.

XXII.

154. Τὰ ὑποκαρώδεα, 1) 154. IN his, qui quodam
τερώδεα, & πάν[⊗] I sopore, aut mor-
αἰσθανόμενα, οἷσι λύγγες, bo regio detinentur, nec ad-
κοιλίῃ καταρρήγνυται, ἴσως 2 modum sentiunt, & quibus
καὶ ἐπίσασις, ἔτοι. ἐκλύονται, 3 singultus adest, alvus affa-
ἄρα τέτοισι καὶ τὰ παρὰ τὰ 4 tim prorumpit, fortassis e-
ῶτα; tiam suppressitur, atque ii
exolvuntur. Videndum,
num abscessus ad aures in
his expectare oporteat?

155. Τα ἐπεχηρένα μετὰ 5 155. Urinæ quæ cum
ρίγ[⊙] ἔρα πονηρά, ἀλλως 6 rigore resistant, damno sunt,
τε καὶ προκαρῶδέντα. τὰ παρ 7 idque præsertim, si altus so-
οὺς, ἄρα ἐπὶ τέτοισιν ἐλπίς; 8 por prægressus sit. Ani-
mad-

156. Ἐκ

δ. *madvertendum est, num in his abscessus ad aures sperare oporteat?*

156. Ἐκ τροφῶδης ὑπόστα- 8 156. In alvi recrementis, σις ἰλυώδης, ὑποπέλιος, κα- quæ cum torminibus deji- κή. ἀράγει ἐκ τῶν ὑποχονδρί- ciuntur, sedimentum limo- ων ὀδυνᾶται, δοκέω δὲ δέξιον; 9 sum, sublividum, malo est. ἐκλύονται. ἀρα τὰ παρ' ὠτα 10 Ac fortasse quidem ad præ- τοῖσιν ὀδυνῶδες ἐπ' ὀλίγω; 11 cordia dextra dolor adest, κοιλή καταρραγεῖσα τέτοισιν & in his vires exolvuntur. ἐν ἅπασιν ὀλέθριον. Videndum, num abscessus ad

aures paulo post cum dolore excitentur? In his omni- bus alvus affatim prorum- pens, periculum intentat.

157. Ἐν τισὶν ἀσώδεσιν ἀ- 12 157. In pervigiliis qui- γρυπνήσι, τὰ παρ' ὠτα 13 busdam, quæ cum angore & anxietate fiunt, ad aures abscessus maximè obve- νιunt.

158. Ἐπὶ εἰλεοῖσι δυσώδε- 13 158. In tenuioris intesti- σι, πυρετῷ ὀξείῃ, ὑποχονδρίω ni morbis graveolentibus, μετεώρῳ χρονιωτέρῳ, τὰ παρ' cum febre acuta, & ex longo intervallo tumescen- τibus, οὗς ἐπαρβέντα, κτείνει. tibus præcordiis, qui ad aures oboriuntur abscessus, mortem adferunt.

159. Ἐκ κωφώσι 14 159. Ex surditate, absces- σι τὰ παρ' ὠτα, ἄλλως 15 sus ad aures contingere con- τε καὶ ἢν ἀσώδες τι ἐπιγέ- sentaneum est, præsertim ve- νηται, καὶ τοῖσι κωματαδε- rò, si implacitas quædam, σιν, ἐπὶ τέτοισι μᾶλλον. aut inquietas corporis jactatio succedat. Ac inter hos, in iis, qui sopore detinentur, ista magis sperare oportet.

160. Τὰ παρ' ὅτα φλαῦ- 160. In leviter syderatis,
ρα τοῖσι παραπληγικοῖς. abscessus, qui ad aures con-
tingunt, malo sunt.

XXIII.

161. Τὰ σπασμώδη τρόπον 161. Quæ convulsionis in
παροξυνόμενα κα- morem affligunt,
τόχως, τὰ παρ' ἧς ἀνίστησιν. cum alto stupore, quem ca-
tochon vocant, abscessus ad
aures excitant.

162. Τὸ σπασμῶδες, τρο- 162. Convulsio, cum tre-
μῶδες, ἀσῶδες, κατόχως, more, corporis jactatione,
μικρὰ παρ' ἧς ἐπιπαροξυνό- & implacitate, ac alto stu-
μενα. pore, quem catochon vo-
cant, parvulorum circa au-
res obortorum abscessuum
spem facit.

163. Ἀράγε εἰσὶ τὰ παρ' 163. Considerandum, in
ὅτα κεφαλαλγικοὶ; ἀράγε quibus speramus abscessus
καὶ ἐφιδρώσι τὰ ἄνω; ἀράγε circa aures futuros, num
καὶ ἐπιρριγέσονται; εἴπα 6 ex capite doleant? aut supe-
κοιλίῃ καταρρήγνυται, καὶ τι riorum partium tenues su-
κωματώδες; ἀράγε καὶ ὕδα- dores oboriantur? aut no-
τώδεα ἔρα, ἐναιωρεύμενα λευ- vus insuper rigor? ac dein-
κοῖς, καὶ ποικίλως ἐκλευκα, 7 de, num alvus affatim pro-
δυσώδεα, ποιεῖ τὰ παρ' ἧς; rumpat? aut aliquo sopore
ἀράγε οἷσι τὰ τοιαῦτα ἔρα, 8 detineantur? Videndum
σάξινες πυκναί; ἀράγε καὶ quoque, num urinæ dilu-
γλώσσα τέτοις λείη; tam innatantibus albidis,
& quæ variè exalbescunt,
& graveolent, abscessus ad
aures excitent? Ac forte
quidem, quibus hujusmodi
urinæ adsunt, iis crebra è

Προσπορεύεται. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

164. Οἷσι πνευματῶμενοι
σιν ἔχουσιν ἰκτεροί, καὶ πυρετοὶ
ἐξέες, μετ' ὑποχονδρίων σκλη-
ρῶν κατεψύχθαι, εἰ τὰ παρ'
ᾠτά μεγάλα ἴστανται.

165. Τὰ κωματώδεα, ἀ-
σώδεα, ὑποχονδρία ὀδυνώδεα,
ἐμετώδεα μικρά, ἐν τέτοις
τὰ παρ' ἑς ἐπανίστανται. πρὸς
θεν δὲ καὶ τὰ περὶ πρόσωπον.

naribus stillatio contingit.
An & his quidem lingua
lævis est? (ac minimè as-
pera?)

164. In spirituosis, & an-
helatoribus, morbo regio
laborantibus, & febre acu-
ta, cum præcordiorum du-
ritie & tumore, si corporis
summa perfrigerentur, ma-
gnorum circa aures absces-
sum exortum, fortassis ex-
pectare oportet.

165. Qui sopore detinen-
tur, cum corporis incon-
tinenti jactatione, præcor-
diorum dolore, & pauca vo-
mitione, in iis tuberculo-
rum ad aures exortum spe-
rare oportet. Sed & antea,
quæ circa faciem contingere
solent, in considerationem
adhibere convenit,

XXIV.

166. Κοιλίης μέλανα κο-
πρώδεα διείσης, κω-
μα ἐπιφανέν, τὸ παρ' ἑς ἀνί-
σησιν.

167. Βήχεια μετὰ πηελισ-
μῷ ὄντα, τὸ παρ' ἑς ἀπαλ-
λάσσει.

168. Ἐν κεφαλαλγίῃ κω-
μα, καὶ κώφωσις, παρ' ἑς
τὶ ἐξερεύγεται.

166. ALvo stercora nigra
demittente, si so-
por appareat, tubercula ad
aures excitat.

167. Tussis, cum crebra
oris salivatione, abscessum
circa aures emolliunt.

168. In capitis dolore,
sopor, & surditas, aliquem
ad aures abscessum effun-
dunt.

169. Ὑπο-

N 3

169. Præ-

169. Ἰσοχονδρίε σύντασις, 4
μετὰ κόματ' ἀσώδους, καὶ
κεφαλαλγίης, τὰ παρ' οὗς
ἐπαίρει.

169. Præcordiorum con-
tensio, cum sopore, cor-
poris incontinenti jactatio-
ne, & capitis dolore, tu-
bercula ad aures attollit.

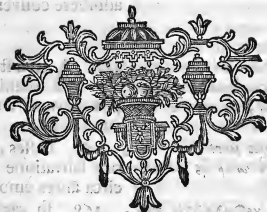
170. Τὰ ἐπώδυνα παρ'
οὗς ἀκρίτως καταμωλυνθέντα,
Φλαῦρα.

170. Graves aurium ab-
scessus, qui citra judica-
tionem sensim conquies-
cunt, & dissipantur, dam-
no sunt.

ΠΡΟΡΗΤΙΚΟΥ Α Τέλος.

PRÆDICTORUM I. FINIS.

In hoc libro Prædictorum I. unicus aphorif-
mus num. 119. ex CORNARII versione latinè est
redditus.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΡΟΡΗΤΙΚΟΝ.

BIBLION B.

HIPPOCRATIS

PRÆDICTORUM

LIBER SECUNDUS.

CUM

INTERPRETATIONE

ANUTII FOESII, MEDIOMATRICIS.

Πάντων τῶν πρὸς τὴν πρόρρησιν ἡγεμῶν ἐστὶν ὁ Θαυμάσιος
ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ.

Omnium quæ ad prædictionem, princeps est divi-
nus ille HIPPOCRATES.

HERM. CRUSERUS, in Epid.

L. III. I. 8.

* * *

* * *

* * *

* * *

* * *

URELIUS CORNELIUS CELSUS, multis
magnorum Medicorum decretis, oppressam
hujus Prorrhethici secundi dignitatem, ita
suis vigiliis recreavit, & sublevavit, ut ex eo
multa in rem suam medicam, tanquam in fundum trans-
funderet, & ex hujus fontibus suos hortos irrigaret.
Nam cum cæterorum HIPPOCRATIS operum, tum
verò hujus libri, tam est æmulator, & mirator eximius,
ut integras penè sententias in suum usum transtulerit,
& (quod solet) liberius paulò latinè reddiderit. Ma-
gna sanè, fateor, habenda CELSO gratia, pro red-
dita huic operi salute. At certè illi tam cumulatè be-
neficium reponitur, ut hujus opera ex insanitate & per-
turbatione quadam, ad sanitatem & tranquillitatem, ipse-
que sibi quodammodo restitutus videatur. Hunc igitur
nacti tam nobilem istius fabulæ actorem, non est, cur
ad verbis exaggerandas hujus operis laudes, ambitiosè
nimis cujusquam præconium requiramus. Est enim per
se satis ampla, & ferè popularis rerum ac verborum ex-
ornatio, doctrinæ verò cognitio, ad eam, quam præ se
fert, prædictionis scientiam, non minimum accommo-
data. ANUT. FOESIUS in *Præfat. ad Prædicta.*

Secundi Prædictionum libri doctrinam, nunquam sa-
tis posse celebrari existimo. Prænotiones enim continet,
quæ chronicis morbis inserviunt: quorum eventus sicuti
certiores sunt, quam acutorum, ita medico plurimum
gloriæ, & existimationis tribuere possunt. PROSP.
MARTIANUS *ad Lib. Prædictionum.*

* * *

* * *

* * *

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ HIPPOCRATIS

ΠΡΟΡΗΤΙΚΟΝ,

PRÆDICTORUM

BIBLION B.

LIBER SECUNDUS.

I.

Tῶν ἰητρῶν προρρήσι-
 -ες ἀπαγγέλλονται
 συχναί τε, καὶ κα-
 λαί, καὶ θαυμασαί. οἷας
 ἐγὼ μὲν ἔτ' αὐτος προεῖπον, ἔτ'
 ἄλλα τὴν ἡκιστα προλέγοντος.
 εἰσι δ' αὐτῶν αἱ μὲν τοιαῖδε. ἀν-
 θρωπον δοκέειν ὀλέθριον εἶναι,
 καὶ τῷ ἰητρῷ τῷ μελεδαίνοντι
 αὐτέξ, καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν.
 ἐπεισίοντα δὲ ἰητρὸν ἕτερον εἰ-
 πεῖν, ὅτι ὁ μὲν ἀνθρώπος ἔκ-
 ἀπωλείται, ὁ φθαλμῶν δὲ τυ-
 φλὸς εἶσαι. καὶ παρ' ἕτερον δο-
 κέοντα παγκάκως εἶχειν, ἐι-
 σελθόντα προεῖπεν, τὸν μὲν
 ἀνθρώπον ἀναστήσεσθαι, χεῖρα
 δὲ χυλὴν ἔξειν. καὶ ἄλλῳ τῷ
 δοκέοντι ἔπεριέσεσθαι, εἰπεῖν,
 αὐτὸν μὲν ὑγιέα ἔσεσθαι, τῶν
 δὲ ποδῶν τῆς δακτύλης μελαν-
 θέντας ἀποσαπήσεσθαι. καὶ
 ἑτέρα τοιαύτοτροπα προρρή-
 -ματα

Prædictiones Medi-
 -corum referuntur
 permultæ, tum
 præclaræ, tum admiratione
 dignæ, quales neque equi-
 dem prædixi, neque quen-
 quam qui prædiceret audi-
 vi. Ex quibus quædam sunt
 huiusmodi. Hominem, qui
 Medico ejus curam haben-
 sti, & cæteris periclitari
 videretur, ingressum verò
 alium Medicum de eo pro-
 nunciassse, hunc non peri-
 tulum, verum oculis ca-
 ptum fore. Et ad alium,
 qui prorsus male affectus ex-
 istimabatur, ingressum præ-
 dixisse, eum quidem ex
 morbo relevaturum, verum
 mancum futurum. Et in
 alio, qui ne superesse qui-
 dem posse existimabatur, pro-

ματα λέγεται ἐν τοιαύτῳ τῷ
 εἶδει. ἕτερος δὲ τρόπος προ-
 ῥήσεως ὠνεομένοις τε καὶ δια-
 πρησσομένοις προειπεῖν. τοῖ-
 σι μὲν θανάτους, τοῖσι δὲ μα-
 νίας, τοῖσι δὲ ἄλλας νόσους.
 ἐπὶ πᾶσι τέτοις τε καὶ τοῖσι
 προτέροις χρόνοις προφητί-
 ζειν, καὶ πάντα ἀληθεύειν. ἄλ-
 λο δὲ σχῆμα προῥήσεων τόδε
 λέγεται. τὰς ἀβλήτας γινώσ-
 κειν, καὶ τὰς τῶν νῦσων εἴνεκα
 γυμναζομένους τὲ καὶ ταλαι-
 πωρέοντας, ἣν τι ἢ τῷ σιτίδι
 ἀπολίπωσιν, ἢ ἑτεροῖόν τι φα-
 γῶσιν, ἢ ποτῷ πλεονί χρήσων-
 ται, ἢ τῷ περιπάτῳ ἀπολίπω-
 σιν, ἢ ἀφροδισίων τι πρήξωσι.
 τῶν πάντων ὅθεν λαμβάνει,
 ὃ δ' εἰ σμικρόν τι εἴη ἀπειθή-
 σας ὠνδρωπος, ὅτως ἐξηκρι-
 βῶσθαι. ὅτοι πάντες οἱ τρό-
 ποι λέγονται τῶν προῥήσεών.

pronunciaſſe, ipſum qui-
 dem ſanum fore, at pedum
 digitos denigratos putrilagi-
 nem contracturos. Atque
 talia multa id genus præ-
 dicta narrantur. Aliud quo-
 que prædictionis genus, ad
 eos, qui in auctione, &
 negotiatione verſantur, ſpec-
 tat, cum partim quidem
 mortem, partim verò inſa-
 niam, quibuſdam etiam va-
 rios morbos prædicunt, ad
 hæc omnia quæ instant, &
 retroactis temporibus eve-
 nerunt, vaticinantur, & ve-
 ſtra efferunt. Alia præterea
 prædictionum forma eſſe di-
 citur, quæ circa athletas,
 eoſque qui propter mor-
 bos ſe exercent, & labori-
 bus fatigant, verſatur, &
 dignoſcit, ſi quid in cibo ſit
 ab his prætermiſſum, aut
 mutatum, aut potu plenio-
 re utantur, aut deambula-
 tionem intermittant, aut
 quid circa res venereas agi-
 tent. Quorum omnium
 nihil eoſ fugit, ne vel ſi pu-
 ſillum quidem quis Medi-
 co non paruerit, cujuſ ex-
 actam cognitionem non ha-
 beant. Atque hæc omnia
 narrantur prædictionum ge-
 nera.

II.

2. **Ε**γὼ δὲ τοιαῦτα μὲν ἔ1)2. **Ε**μαντέυσομαι, σημεῖα 2
 δὲ γράφω, οἷσι χρη̄ τεκμαί-
 ρεσθαι τὰς τε ὑγίειας ἐσομέ-
 νης τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰς
 ἀποθανεμένης. τὰς τε ἐν ὀλί-
 γῳ χρόνῳ, ἢ ἐν πολλῷ ὑγι-
 εας ἐσομένης, ἢ ἀπολεμένης.
 γέγραπται δέ μοι καὶ περὶ ἀ-
 ποσάσιον, ὡς χρη̄ ἐπισκέπ-
 τεσθαι ἐκάσας. δοκέω δὲ καὶ
 τὰς προειπόντας περὶ τε τῶν
 χολασίων, καὶ τῶν ἄλλων
 τῶν τοιχτέων, ἥδη ἀποσηριζο-
 μένης τῆ νοσήματι. προειπῶν,
 καὶ δήλῃ εἶναι, ὅτι ἔ παλιν-
 δρομήσει ἡ ἀπόσασις, εἴπερ νόσον
 εἶχον. πολὺ μᾶλλον, ἢ πρὶν
 ἀρχεσθαι τὴν ἀπόσασιν γινο-
 μένην. ἐλπίζω δὲ καὶ ἄλλα
 παρόρηθῆναι θανάτης τε, καὶ
 νοσήματα, καὶ μανίας. ταῦ-
 τα δὲ μοι δοκεῖ τοιαῦτα γε-
 νέσθαι, καὶ ἔδέν τι δοκεῖ χα-
 λεπὰ εἶναι προειπῶν τῷ βε-
 λομένῳ τὰ τοιαῦτα διαγωνίζε-
 σθαι.

Ego autem huiusmodi
 vates esse nolo ,
 signa verò describam , ex
 quibus quis sanos fore , aut
 morituros homines , con-
 jectura cognoscat , eosque
 qui tum brevi , tum lon-
 gioris temporis intervallo
 sani sunt futuri , aut mo-
 rituri . Scriptum est autem
 sa nobis de his , quæ absce-
 dunt , & quomodo eorum
 quidque existimare oport-
 eat . Ac eos quidem existi-
 mo , qui claudicationes ,
 & cætera id genus prædi-
 cunt , si modo quid mentis
 shabuerunt , firmato jam
 morbo eas prædictiones fe-
 cisse , & cum manifestum
 foret id , quod abscedere
 inatum est , intro recurrere
 non posse , idque longe po-
 tius , quam ante abscessus ini-
 tia . In spem autem addu-
 cor , & alia prædicta esse ,
 mortesque , & morbos , & in-
 fancias , eaque mihi videntur
 ita accidisse , nihilque eo-
 rum non facile prædici pos-
 se videtur , si quis modo
 ad ea mentis acie velit con-
 tendere .

3. Πρῶτον μὲν γὰρ τοῖς 12
 ἐφύ-

3. Inprimis namque quo-
 tus

ἐφύδρως τὲ, καὶ φθινώδεας, τίς tus quisque est, qui aqua
 ἔκ ἂν γνοίῃ; intercute, aut tabe laboran-
 tes, non noverit?

4. Ἐπειτα τὰς παραφρονή- 4. Denique deliraturi ne
 σαφίας ἐστὶ μὴ πολὺ λανθάν- longè quidem latere possunt
 νειν, εἰς εἰδέειν, οἷσι τὸ νόση- eos, qui norint, quibus
 μα τῆτο ἢ ξύγγενές ἐστιν, ἢ aut innata est, ac congeni-
 πρόσθεν ποτ' ἐμάνησαν. 4ta ad hunc morbum pro-
 γὰρ ἔτοι οἱ ἀνθρώποι οἶνοφλύ- pensio, aut qui jam antea
 γες εἶεν, ἢ κορηφαγοίεν, ἢ ἀ- insaniverunt. Si namque
 γρουπνοίεν, ἢ τῷ ψύχει, ἢ τῷ hujusmodi temulenti fue-
 θάλπει ἀλογίως ὁμιλοίεν, rint, aut carnibus vescan-
 πολλαὶ ἐλπίδες ἐκ τῆτων τῶν tur, aut pervigilatione, aut
 διαιτημάτων, παραφρονῆσαι frigore, aut calore incon-
 αὐτῶν. sulte utantur, ex eo vitæ
 genere magna spes est ipsos
 deliratu-
 ros.

5. Τούς τε αἰμορροϊδας ἐ- 5. Ac eos, qui per ora
 χοντας, εἰς ὁρῶν τὰ χειμῶνος venarum sanguinem fundere
 πολυποτέονίας τε καὶ εὐχρόας sunt soliti, si quis per hye-
 ἔοντας, ἐστὶ προεῖπεν ἀμφι- mem liberaliore potu usos,
 τῆτων. ἐς γὰρ τὸ ἑὰρ καταρ- aut bene coloratos conspi-
 ραγῆναι τὸ αἷμα πολλαὶ ἐλ- ciat, hic facile prædixerit,
 πίδες, ὥς εὐχρόας τε καὶ ipso vere erupturi sangui-
 ὑδαλέας ὑπὸ τὴν θέρειν τῶν nis magnam spem affore,
 εἶναι. adeo ut sub æstatem deco-
 lores, & aquosi evadant.

III.

6. Ἀλλὰ χρὴ προλέγειν κα- 6. Nempe sic decet eum,
 ταμανθάνοντα, πάντα qui hæc omnia ad-
 ταῦτα, ὅς τις τῶν τοιςτέων ἐπι- didicerit, prædicere, si hu-
 θυμέει ἀγωνισμάτων. ἐστὶ γὰρ jusmodi contentionum præ-
 ἐκ τῶν γεγραμμένων, προεῖ- mium reportare desiderat.
 πῆν, καὶ θάνατον, καὶ μανίην, Ex his namque, quæ scripta
 καὶ εὐεξίην. εἶποιμι δ' ἂν καὶ sunt, & mortem, & insa-
 ἄλλα niam,

ἀλλὰ πάμπολλα τοιαῦτα, ἀλλὰ τὰ ἐυγνωστότατα ἔδοξε μοι γράψαι. συμβελεύω δὲ ὡς σωφρονεσάτους εἶναι, καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ τέχνῃ, καὶ ἐν τοῖσι τοιούτοις προορήμασι γνόντας ὅτι ἐπιτυχῶν μὲν ἂν τις τῶ προορήματος, θαύμασέη ὑπὸ τῶ ξυνιόντος ἀλγέοντος. ἀμαρτῶν δ' ἂν τις πρὸς τῶ μισέσθαι, τάχ' ἂν καὶ μεμνηνέναι δόξειεν. ὧν δὲ ἕνεκα κελεύω, σωφρόνως τὰ προορήματα ποιέεσθαι, καὶ τὰ ἄλλα πάντα καὶ ταῦτα. καὶ τοι γὰρ ἀκῶ, καὶ ὁρῶ, ὅτε κρίνοντας ὁρθῶς τὰς ἀνθρώπων τὰ λεγόμενα τε, καὶ ποικύμενα ἐν τῇ τέχνῃ, ἔτ' ἀπαγγέλλοντας.

niam, & bonum corporis habitum prædicere licet. Quin & alia id genus multa referre possem; nisi in animo esset, quæ sunt cognitu facillima, scribere. Quod si quis me audiat, is quam prudentissimè, & consultissimè tum in cætera arte, tum in prædictis hujusmodi, segeret, probè intelligens, qui prædictionis successum consecutus sit, apud prudentem ægrum admirationi fore, qui verò deerraverit, præterquam quod odio gravabitur, eum ne infantiæ quidem suspicionem effugere posse. Quapropter præcipio, prædicta tum hæc, tum alia omnia prudenter fieri, etsi sentio, & video, quæ in arte dicuntur, aut fiunt, perperam ab hominibus æstimari, & referri.

IV.

7. Ἀμφὶ δὲ τῶν γυμναζομένων, καὶ τάλαιπωρεόντων, τὰς μὲν ἀτρεκείας τὰς λεγόμενας, ὡς λέγουσιν οἱ λέγοντες, ὅτε δοκέω εἶναι, ἔτ' εἰ τις δοκέει, κωλύω δοκέειν. ὑπὸ σημείῃς μὲν γὰρ ἄδενός βλάπτεται τὰ ὑπόνοήματα, ὅτε καλοῦ, ὅτε κακῶ, ὥς χρησιτεύσαντα εἰδέναι, εἴτε ὁρθῶς

7. Quid autem attinet ad eos, qui exercitationibus, & laboribus fatigantur, quæ quidem pro certo asseverantur, ut asserunt, qui ea narrant. nec esse puto, neque si quis existimet, prohibeo. Etenim quam quis animo concepit opinionem, nullum signum,

θῶς ἀπήγγελλται, εἴτ' ἔ. ἄλ-
 λως δὲ ἐκποιεῖ τῷ βελομένῳ
 πιστεῦειν, ὃ γὰρ ἐμποδὼν ἵστα-
 μαί. δοκέω δὲ αὐτῶν εἶτι ἀλη-
 θεὸς λέγεται, ἢ τῶν δὲ τῶν περὶ
 τὰς γυμναζομένων, ἢ ἐκείνων τῶν
 πρότερον γεγραμμένων, πρῶ-
 τον μὲν τῶν σημείων τεκμηρι-
 σθαι τῆτον γνόντα. ἔπειτα ἐν-
 δοιαστῶς τε καὶ ἀνθρωπίνως πρό-
 ειπεῖν. ἅμα δὲ καὶ τὰς ἀπαγ-
 γέλλοντας τερατωδεστέρως διη-
 γεῖσθαι, ἢ ὡς ἐγένοντο. ἔπει
 ἔθεν τῇσι νόσοισιν εὐπεῖς γι-
 νῶσκειν τὰ ἀμαρτήματα, καὶ
 τοὶ κατὰκεινται γε οἱ ἄνθρωποι,
 καὶ διαιτήμασιν ὀλιγοτρόφοι-
 σι χρῶνται. ὥστε μὴ πάμπολ-
 λα δεῖ ὁρᾶσθαι ὑποσκεπτόμε-
 νον τὸν μελεδαίνοντα. οἱ μὲν
 γὰρ πίνουσι μόνον, οἱ δὲ πρὸς
 τῷ πίνειν, ἢ ρόφημα, ἢ σιτίον
 βέλτιστον ἐπιφέρονται. αὐτοὶ

signum, neque bonum,
 neque malum refellit, quo
 quis fretus, num recte re-
 spondiatum sit, nec ne, pos-
 sit cognoscere. Alioquin
 sanè suppetit ei qui volet,
 ut credat, nihil enim im-
 pedit. Verum existimo, si
 quid ex his veri effertur,
 aut de his qui exercentur,
 sicut de illis quos antea scri-
 psimus, primum quidem,
 qui hujus cognitionem ha-
 buit, ex signis conjecturam
 captasse, deinde dubiè, &
 ut fert humana natura præ-
 dixisse, simulque eos qui
 renunciant, prodigiosius
 quam res extitit commemo-
 rare. Quando neque pro-
 clive est in morbis errata
 cognoscere, etiam si acri
 decumbant, & parum nu-
 trimentis cibis utantur, a-
 deo ut non admodum mul-
 ta medicum intueri oport-
 eat, qui hæc in confide-
 rationem adhibere velit. E-
 tenim quidam solo potu u-
 tuntur, alii ad potum, vel
 sorbitionem, vel optimum
 cibum adjungunt.

V.

8. **Α**νάγκη ἐν ἐν τῷ τοῖστω,
 τὰς μὲν τῷ ποτῶ πλε-
 ονὶ χρῆσασθαι, δυσπανωτέρας
 γίνε-

8. **Q**uare tum necesse est,
 eos qui largiore po-
 tu utuntur, difficilius spi-
 rare,

γίνεσθαι, καὶ ὑρέοντας πλέον φαίνεσθαι. τὰς δὲ τῷ ῥοφῆματι, ἢ τῷ σιτίῳ πλεονάσαντας, διψᾶν τέ μᾶλλον καὶ πυρεταίνειν. εἰ δέ τις ἀμφοτέροις, καὶ τῷ ποτῷ, καὶ τοῖσι περὶ τὰ σιτία ἀμέτρως χρῆσταιτο, πρὸς τῷ πυρεταίνειν, καὶ δυσπνοεῖν, καὶ τὴν γαστέρα περιτεταμένην ἂν, καὶ μείζω ἔχειν.

rare, & majorem urinæ copiam reddere; eos verò, qui forbitione, aut cibo abunde usi sunt, siti majori, & febre tentari. Quod si quis ad utraque, & potum, & cibos immoderate se gesserit, is etiam ad febrem, & spirandi difficultatem, ventris circumtensionem, & magnitudinem adjunget.

9. Ἐξέσι δὲ καὶ ταῦτα πάντα καταβασανίζειν κάλλιπα, καὶ τ' ἄλλα τοῖσιν δοκιμίοισι, οἷσιν ἔχομέν τε καὶ χρεόμεθα εἶ πάντα.

9. Licet autem, & in his omnibus optimè periclitandis, cæterisque, eam probationem facere, quam in omnibus adhibemus, & recte utimur.

10. Πρῶτον μὲν γὰρ τῇ γνώμῃ τε, καὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν, ἀνδρῶπων κατακείμενον ἐν τῷ αὐτῷ, καὶ ἀτρεκέως διαιτώμενον, ῥᾶον ἐστὶ γνῶναι, ἢν τι ἀπειρήση, ἢ περιοδοιπυρέοντα, καὶ πᾶμπόλλα ἐδίοντα.

10. Inprimis quidem facile est mente ac oculis complecti, eodem loco decumbentem, & diligenti victus ratione utentem, num quâ in re aut obambulando, aut multum edendo, non obsecutus sit.

11. Ἐπειτα τῇσι χερσὶ ψάυσαντα, τῆς γαστρὸς τε, καὶ τῶν φλεβῶν, ἡσσόν ἐστιν ἐξαπατάσθαι, ἢ μὴ ψάυσαντα.

11. Deinde manibus tum ventrem, tum venas attrectantem, minus falli convenit, quam qui non attrectavit.

12. Αἱ τε ῥῖνες, ἐν μὲν τοῖσι πυρεταίνουσι, πολλά τε καὶ καλῶς σημαίνουσιν. αἱ γὰρ ὀδομαί, μέγα διαφέρουσιν. ἐν δὲ τοῖσιν ἰσχύσι τε, καὶ ὀρ-

12. Nares quoque in febricitantibus quidem, multaque & pulchre denunciant, odores namque multum inter se differunt. At

in

Θῶς διαιταμένοισιν, ἐκ οἷδα
τὶ ἂν χρησαίμην, ἐδ' ἐν τῷ
τῷ δοκιμῷ.

13. Ἐπειτα τοῖς ὥσπ, τῇ
Φωνῇ ἀκῶσαντα, καὶ τῷ
πνεύματος, ἐσι διαγινώσκειν, ἃ
ἐν τοῖσιν ἰσχύουσιν, ἐχ' ὁμοί-
ως ἐσι δῆλα, ἀλλ' οἷως πρό-
σθεν.

in valentibus, & recta vic-
tus ratione utentibus, non
video, qua in re hāc explo-
ratione uti possim.

13. Ad hoc vocem, &
spiritum, audiendo licet au-
ribus dignoscere, quæ in
valentibus non æque sunt
manifesta, verum qualiter
antea se habent.

VI.

14. Ἦν τὰ ἡθεα τῶν νοση-
μάτων τὲ, καὶ τῶν
ἀλγεόντων ἐκμάθη ὁ ἱητρός, ὃ
χρη προλέγειν ἐδέν.

14. Quid si morborum,
& ægrorum natu-
ram medicus cognoverit,
nihil necesse est quicquam
prædicere.

15. Οὐ γὰρ ἂν δυσπνέσε-
ρος ὠνθρώπος γένοιτο, ἐτι πλα-
νωμένης τῆς νόσος, καὶ πυρε-
τήνειεν ὀξυτέρῳ πυρί, καὶ ἡ
γαστήρ ἐπιταθείη. ὥς δια-
ταῦτα, ἐκ ἀσφαλὲς προλέ-
γειν πρόσθεν, πρὶν ἂν κατὰ-
ξασιν λαβεῖν τὸ νόσημα. με-
τὰ δὲ τῷτον τὸν χρόνον ὃ, τι
ἂν παράλογον γένηται, λέ-
γειν χρη.

15. Nam nec difficilior
quis spiraverit, adhuc in-
herante morbo, & graviore
febre tentabitur, venterque
intensior fuerit. Quas ob
causas, antequam morbus
consistat, secura non est
prædictio. Sed hoc elapso
tempore, enunciare oportet,
quicquid præter ratio-
nem evenerit.

16. Δῆλα δὲ τὰ διὰ τὴν
ἀπειθήν γινόμενα κακά, αἵ τε
γὰρ δυσπνοιαί, καὶ τ' ἄλλα
ταῦτα, τῇ ὑπεραίῃ πεπωπυ-
ται, ἣν δι' αἵμαρταδα γένηται.
ἣν ἐν τις ταύτην τὴν κρίσιν
περιῶδὼν λέγει, ἐχ' αἵμαρτή-
σεται.

16. Neque verò obscura
sunt, quæ ob ægrorum con-
tumaciam mala contingunt.
Spirandi namque difficultas,
cæteraque id genus, si ob-
terratum contingunt, pos-
tridie desinent. Quare qui
hanc judicationem in con-
fide-

17. Ἐγώ

17. Ἐγὼ μὲν νῦν τόνδε τὸν τρόπον ἐσηγέομαι τῶν ἐπισκεψίων, καὶ περὶ τῶν οἰκομενόνων, οἷα ἐξαμαρτάνουσιν, καὶ περὶ τῶν γυμναζομένων τε, καὶ τῶν ἄλλων πάντων. τὰς δ' ἀκριβεῖας κείνας ἀκῶα τε, καὶ καταγελαῶ τῶν ἀπαγγελόντων. σμικρὰ μὲν γὰρ ἀπειθόντων τῶν ἀνθρώπων, ἅκ' οἷδ' ὅπως ἀν' ἐλέγξαιμι. εἰ δ' εἴη μείζονα τὰ ἀμαρτήματα, ὅν τινα τρόπον ὑποσκέπτεςαι χρὴ, γράφω.

siderationem ad dicendum adhibuerit, non aberrabit.

17. Atque hunc quidem in modum habendam esse rationem, tum eorum qui domi manent, tum eorum qui exercentur, cæterorumque omnium, in his erratis quæ, committunt nunc suadeo, exquisitas autem insolitas narrationes, & audio, & derideo. Neque enim video, quam ratione eos, qui parum à medici monitis aberrant, deprehendere queam. Quod si majora fuerint errata, quonam modo in considerationem venire debeant, scriptis complecti est animus.

VII.

18. **Χ**ρὴ δὲ πρῶτον μὲν τὸν ἄνθρωπον, ἐν ᾧ μέλει τις γνῶσεσθαι τὰ ἀπειθεύμενα, ἀπάσαν ἡμέρην ὁρᾶν, ἐν τῷ αὐτῷ τε χωρίῳ, καὶ τὴν αὐτὴν ὥρην, μάλιστα τ' ἡμὸς ἥελιος νεωστὶ καταλάμπει. τῶν γὰρ τὸν χρόνον ὑποκεκενωμένος ἀν' εἴη, καὶ νῆστις ἀν' ἔτι ἐστὶ, καὶ τεταλαιπωρηκῶς ἔδεν, πλὴν τῶν ὀρθρινῶν περιπάτων, ἐν οἷς ἡκιστα ἀπειθεῖ, ἣν γε ἐπανεγεροθεὶς ὠνθρωπος ἐς τὴν περίοδον καταστῇ. ὥστε ἀνάγκη τὸν δικαίως διαιτώμενον μάλιστα

18. **I**n primis quidem oportet, si quis horum cognitionem habere velit, quæ committit æger medicis non auscultando, eum tota die intueri, & eodem in loco, ac eadem hora, præsertimque cum primum sol collucet. Tunc enim aliquantum exinanitus fuerit, & adhuc jejunos est, neque ullo labore, præterquam matutinis deambulationibus, fessus, in quibus minimè medico contradicit,

λιστα ταύτην τὴν ὥρην, ὁμα-
λῶς ἔχειν τὴν κατὰσασιν τῷ
χρῶματός τε, καὶ τῷ ζύμπαν-
τος σώματος, διὸ καὶ ὁ ἐπι-
μελόμενος ὁξύτατος τ' ἂν εἴη,
καὶ τὸν νόον, καὶ τῆς ὀφθαλ-
μῶς, ὑπὸ τῆτον τὸν χρόνον.

19. Ἐνθυμέσθαι δὲ χρὴ καὶ
τῷ ἀνθρώπῳ τὴν γνώμην, τῆς
τρόπης, τῷ σώματος τὴν δύ-
ναμιν. ἄλλοι γὰρ ἄλλα ῥη-
δίως ἐπιτελῶσι τῶν προस्ताσ-
σομένων, καὶ χαλεπῶς.

20. Πρῶτον μὲν ὅν οἱ λιμαγ-
χεόμενος, εἰ πλεόνα φάγη τε,
καὶ πίνῃ, τῆτοισι δῆλος ἔσαι,
καὶ ὀγκηρότερον αὐτῷ τὸ σῶ-
μα φανέται, καὶ λιπαρώτε-
ρον, καὶ εὐχρῆστερον ἔσαι. ἢ
μὴ κακῶς διακεχωρήκη τὰ ἀπὸ
τῆς γαστρὸς αὐτῷ. ἔσαι δὲ καὶ
εὐθυμότερος ἐν τῇ ταλαιπω-
ρίῃ. σκεπῶν δὲ καὶ ἢ τι
ἐρυγγάνῃ, ἢ ὑπὸ φύσης ἔχη-
ται. ταῦτα γὰρ προσήκει γί-
νεσθαι, τοῖσι ὡδὲ διακειμένοι-
σι, ἐπὶ ταύτῃ τῇ ἀμαρτάδι.

cit, si quidem à somno ex-
perrectus ad deambulandum
se contulerit. Quare necesse
est eum, qui absoluta victus
ratione utitur, ea hora præ-
cipuè, æquabilem cum co-
loris, tum etiam totius cor-
poris statum nactum esse.
Ideoque & qui ad hoc ne-
gotium incumbit, tunc tem-
poris maximè mentis acu-
mine, atque oculorum acie
valuerit.

19. Præter hæc in cogi-
tationem etiam adhibere
oportet, hominis mentem,
mores, & corporis vires,
quandoquidem quidam fa-
cilis, aut difficilis, im-
perata exequuntur,

20. Imprimis igitur qui
inediam subit, si abundan-
tior cibum, & potum
sumserit, his se prodet in-
diciis. Nam & ejus cor-
poris moles major videbi-
tur, & plenior, ac me-
lius coloratus fuerit, nisi
male prodierint alvi excre-
menta, eritque ad fatigatio-
nem alacrior. Videndum
quoque est, num quid eru-
ctatione rejecerit, aut fla-
tibus vexetur, quæ fieri af-
solent his, qui in eo victus
errato, hunc in modum se
habent.

VIII.

21. **Η**ν δὲ ἐσθίειν τὸ ἤδη ἀ-
ναγκαζόμενος συχνὰ,
καὶ τάλαιπῶρέειν ἰσχυρῶς, ἢ
τὸ σιτίον μὴ καταφάγη, ἢ θω-
ρηχθῇ, ἢ μὴ περιέλθῃ ἀπὸ
τῆ δειπνῆς συχνῆς, αὐτὸ ὑποσ-
κέψεται. τὸ μὲν δειπνον εἰ
μὴ καταφάγοι, περιπατῆσαι
δὲ τὰ μεμαθηκότα, ἡδίων τε
ἂν προσιδεῖν, ὀξύτερος τε καὶ
ἐργασικώτερος, ἐν τοῖσι γυμ-
νασίοισι. ὁ δ' ἀπόπατος συμ-
κρότερός τε, καὶ ξυνεσηκὼς μα-
λὶς ἂν τέτω γένοιτο.

21. **Q**uod si ubi plenio-
rem cibum edere
cogitur, aut valenter fatiga-
ri, aut cibum non comede-
rit, aut inebriatus fuerit, aut
post copiosorem coenam
non deambulaverit, hunc
in modum explorare pote-
ris. Coenam liquidem non
sumpsit, deambulet au-
tem uti consuevit, tum as-
pectu jucundior fuerit, tum
in exercitationibus obeun-
dis acrior & efficacior, se-
cessus verò & minor, &
maximè compactus huic
contigerit.

22. Ἦν δὲ τὸ δειπνον κατα-
φαγὼν μὴ περιπατήσῃ, ἐρυγ-
γάνοι τ' ἂν, καὶ φυσώδης εἴη,
καὶ πλῆθος ἐκ ἐλασσον φαί-
νοιτο. καὶ ιδρώσῃ ἂν μᾶλλον
ἢ πρόσθεν ἐν τῇ τάλαιπῶρίῃ.
καὶ δύσπνοος ἂν εἴη, καὶ βα-
ρὺς. αἱ τε διέξοδοι τῆς κοιλίης,
μέζονές τε καὶ ἥσσον γλίσχραι
τετέων γένοιντ' ἂν.

22. Quod si coenam sum-
psit, nec deambulaverit,
cructatione & flatibus con-
flictabitur; neque pleni-
tudo minor videbitur, &
in fatigatione magis quam
antea sudabit, spirandique
difficultate, & gravitate la-
borabit, & alvi secessus
copiosiores, & minus glu-
tinosi his fuerint.

23. Εἰ δὲ μήτε τὸ σιτίον κα-
ταναλώσειε, μήτε περιπατή-
σειε, νωθρότερος ἂν εἴη, καὶ ὀγ-
κωδέστερος.

23. Si verò neque cibum
absumpsit, neque deam-
bulaverit, languidior & tur-
gidior fuerit.

24. Εἰ δὲ μεθύσθῃ, ιδρώσῃ
τ' ἂν μᾶλλον ἢ πρόσθεν, καὶ
δύσπνοος ἂν εἴη, καὶ βαρύτε-
ρος

24. Sed si inebriatus fue-
rit, utique quam prius ma-
gis sudaverit, difficilior spi-
rabit,

ρος αὐτὸς ἐωυτῶ, καὶ ὑγρότε-
 ρος. εἴη δ' ἂν καὶ ἐυθυμότε-
 ρος, ἢν μὴ τι αὐτῷ ἢ κεφαλῇ
 ἀνιώτο.

rabit, & se ipso gravior,
 & humidior evadet. Quin
 & alacrior fuerit, nisi ca-
 put aliquatenus dolore ve-
 xetur.

25. Γυναικὶ δὲ χρησάμενος 15 25. Uxore verò semel u-
 ἄπαξ, ὀξύτερος τ' ἂν εἴη, καὶ
 λελυμένος μᾶλλον. εἰ δὲ πλει-
 σάκης διαπρήξαιτο, σκληρό-
 τερος ἂν γένοιτο, καὶ αὐχμη-
 ρὸν τι ἔχων, καὶ ἀχρεύτερος τε,
 καὶ κοπιώδης μᾶλλον.

16 magis expeditus. At si sæ-
 pius venerem exercuerit,
 durior evadet, cum quo-
 dam squalore, corpusque
 decoloratus erit, & majore
 lassitudine tentatum.

IX.

26. Ἀποπάτης δὲ χρηὴ δια- 1) 26. S Ecessus verò necesse
 χωρέειν τοῖσι ταλαι-
 πωρέσιν, ἐς' ἂν ὀλιγοσιτέω-
 σίτε καὶ ὀλιγοποτέωσι, σμι-
 κρῆς τε καὶ σκληρῆς. ἢν δὲ
 πᾶσαν ἡμέρην, ἢν τε καὶ διὰ
 τρίτης, ἢ τετάρτης, ἢ διὰ πλέο-
 νος χρόνου διαχωρῇ, κίνδυνος
 ἢ πυρετὸν, ἢ διάρροϊὴν ἐπιλα-
 βεῖν.

est, his qui defati-
 gantur, dum parvo cibo,
 aut potu contenti sunt, exi-
 guos & duros procedere.
 Sive quotidie, sive tertio
 quoque, aut quarto die,
 aut longiore ex intervallo
 prodeant; tuncque metus
 est, ne febris, aut alvi pro-
 fluvium ipsosprehendat.

27. Ὅσα δὲ ὑγρότερα ἐσι 3 27. Quibus tamen pejo-
 τῶν διαχωρημάτων, ἢ ὥστε ἐκ-
 τυπῶσθαι ἐν τῇ διεξόδῳ, ταῦτα
 δὴ πάντα τοῖσι κακίῳ.

res sunt dejectiones omnes,
 quæ tam sunt liquidæ, ut
 in exitu figurata esse ne-
 queant.

28. Τοῖσι δὲ συχνὰ ἐσθίει- 4 28. Frequentem verò ci-
 σιν ἤδη, καὶ πολλὰ ταλαιπω-
 ρέσιν, τὴν διεξόδον χρηὴ μαλθα-
 κὴν ἔξσαν, ξηρὴν εἶναι. πλῆθος
 τε τῶν εἰσιόντων κατὰ λόγον
 τῆς ταλαιπωρίας.

tum defatigatis, mollem
 in transitu dejectionem sic-
 cam esse oportet, ciborum-
 que ingestorum copiam, pro

29. Δια-

defa-

defatigationis ratione respondere.

29. Διαχωρέει δὲ ἀπὸ τῶν ἴσων σιτίων, τοῖσι μὲν ἐλάχισα ταλαιπωρέσσι, πλεῖστα τοῖσι δὲ ταλαιπωρέσσι πλεῖστα, σμικρὸν, ἣν ὑγιαίνωσί τε, καὶ δικαίως διαιτῶνται. ἀλλὰ πρὸς ταῦτα συμβάλλεσθαι.

30. Αἱ δὲ ὑγρότεραι τῶν διαχωρήσεων, καὶ ἄτερ πυρετῶν γινόμεναι, καὶ ἐβδομαίαι, καὶ θάσσον κρινόμεναι, λυσιτελέες, ἐς ἅπαξ πᾶσαι γινόμεναι, καὶ μὴ ὑποσρέφασαι. εἰ δ' ἐπιπυρεταίνουσιν οἱ ἀνδρωποὶ, ἢ ὑποσρέφουσιν αἱ διάδρομοι, εἰ μακροὶ γίγνοιντο, πάντως πονηραὶ. εἴτε χολώδεις ἦσαν, εἴτε φλεγματώδεις, εἴτε ὠμαὶ, καὶ διαιτημάτων τὲ ἰδίων προσδεόμεναι ἕκασται, καὶ φαρμακευσίων ἄλλαι ἄλλων.

29. Sumpta autem æquali ciborum copia, his quidem qui minimum defatigantur, plurimæ; his vero, qui plurimum defatigantur, paucæ dejectiones prodeunt, si sani sint, & proba victus ratione utantur. (Ea namque ad hæc conferre existimandum est.)

30. At liquidiores dejectiones, quæ citra febrem, & die septimo, aut citius judicio terminantur, utiles, si semel universæ effluent, neque repetant. Quod si febris accesserit, alvique profluvia repetant, si diu perseverent, omnino vitiosa; si ve biliosa fuerint, si ve pituitosa, si ve cruda. egentque singula cum propria victus ratione, tum medicatione.

X.

31. Ὅσον δὲ χορὴ κατὰ τε τὸ πρὸς τῷ πινομένῃ πλεῖστος διχρέεσθαι, καὶ ἴσον αἰεὶ, καὶ ἀβρόον ὡς μάλιστα, καὶ ῥοπή ὀλίγον παχύτερον, ἢ οἶον ἐποθεῖν.

31. Utrinam autem copia potui respondentem reddere oportet, & semper æqualem, & quam maximè effusam, & ad paulò crassius inclinantem, quam quod potu sumptum est.

32. οὐδ.

O 3

32. Quod

32. Εἰ δὲ εἴη ὑδατῶδες τὸ, 2
καὶ πλεῖον τῆ προστασομένης
πίνεσθαι, σημαίνει μὴ πείθε-
σθαι τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ πλε-
ονι ποτῶ χρησθαι, ἢ ἔδυνα-
σθαι ἀνατραφῆναι, ἐς' ἃν τὰ
τοιαῦτα ποιῇ τὸ ἔρον.

33. Εἰ δὲ κατ' ὀλίγον τρυ- 3
ζοι τό ἔρον, σημαίνει ἢ Φαρ-
μακεύσιος δεῖσθαι τὸν ἄνθρω-
πον, ἢ νόσημά τι τῶν περὶ κύ-
στιν ἔχειν.

34. Αἷμα δὲ ἔρῃσαι, ὀλι- 4
γάκις μὲν, καὶ ἄτερ πυρετῆ,
καὶ ὀδύνης, ἔδὲν κακὸν σημαί-
νει, ἀλλὰ κόπων λύσις γίνε-
ται. εἰ δὲ πολλάκις ἔρέοι, ἢ
τὶ τῶν προσγίνοιτο, δεινόν.
ἀλλὰ προλέγειν, ἢν τε ζὺν ὀδύ-
νησιν ἔρέται, ἢν τε ζὺν πυρε-
τῶ, πῦον ἐπιδιερχέσιν, καὶ
ἔτω παύεσθαι τῶν ἀλγεόντων.

35. Παχὺ δὲ ἔρον λευκὴν 7
ὑπόσασιν ἔχον, σημαίνει ἢ πε-
ρὶ τὰ ἄρθρα τινὰ ὀδύνην, ἢ
ἐπαρσιν.

36. Αἱ δ' ἄλλαι ὑποσάσεις 8
αἱ ἐν τοῖσιν ἔροισιν τῶν γυμνα-
ζομένων, πάσαι ἀπὸ τῶν νο-
σημάτων γίνονται τῶν περὶ τὴν
κύστιν. δῆλον δὲ ποιήσασι, ζὺν
ὀδύνησι

32. Quod si diluta fuerit,
& copia major, quam quod
potui sit assignatum, ho-
minem dicto non audientem
significat, sed abundantio-
re uti potu, aut non posse
nutritionem accipere, quan-
diu talis urina reddetur.

33. Si verò paulatim cum
stridore urina emittatur,
aut medicamenti potione
hominem indigere, aut ve-
sicam quodammodo male
affectam denunciat.

34. At sanguis mictus,
rarus quidem, & sine febre,
ac dolore, nihil mali indi-
cat, verum lassitudinum
sensus solvitur. Quod si
sæpius mictu reddatur, aut
horum aliquid accesserit, pe-
riculum minatur. At prædi-
cendum est, si cum dolore,
si cum febre, mictu red-
datur, pus insuper per uri-
nam effluxurum, atque eo
pacto dolores tolli.

35. Urina verò crassa,
in qua quod subsidet album
est, articulorum dolorem,
aut tumorem denunciat.

36. Quæ autem sunt re-
liqua sedimenta in urinis,
eorum qui exercentur, ea
omnia à morbis fiunt, qui
circa vesicam affligunt. Quod

mani-

οδύνησί τε γὰρ ἔσονται , καὶ manifestum facient dolores
 δυσapάλλακτοι. qui aderunt , & à quibus
 vix liberari queant.

37. Καὶ ταῦτα μὲν γράφω¹⁰ 37. Atque hæc quidem
 περὶ τῶν , καὶ λέγω τοιαῦ- de his scribenda , aliaque
 τα ἕτερα. ὧν δὲ δι' ἀκριβειαν¹¹ id genus dicenda existima-
 κατηγοροῦνται τῶν προρρήσεων, vi. Cum his verò, qui præ-
 τοῖσι μὲν αὐτῶν αὐτὸς ξυνεγε- dictionum exquisitas narra-
 νόμην , τῶν δὲ παισὶ τε καὶ tiones prædicant , partim
 μαθητῆσιν ἐλεσχηνευσάμην , ipse commercium habui ,
 τῶν δὲ ξυγγράμματα ἔλαβον. partim cum eorum filiis , &
 ὥς τε εὖ εἰδὼς οἷα ἕκαστος αὐ-¹² discipulis diu differui , quo-
 τῶν ἐφρόνει , καὶ τὰς ἀκριβεῖ- rundam etiam scripta nactus
 ας ἔδαμξ' εὐρῶν , ἐπεχείρησα sum , ideoque cum cujusque
 τὰδε γράφειν. sensum probe percepissem ,
 neque usquam exactam disci-
 plinam comperissem , ad
 hoc scribendum aggressus
 sum.

XI.

38. Περὶ δὲ ὑδρώπων τε καὶ 38. DE his verò, qui a-
 φθισίων , καὶ τῶν qua inter cutem ,
 ποδαγρῶν , τῶν τε λαμβανο- & tabe laborant , & poda-
 μένων ὑπὸ τῆς ἱερῆς νόσου κα- gricis , & morbo sacro dic-
 λεομένης , τὰδε λέγω. κατὰ² to correptis , hæc dicenda
 μὲν τι περὶ πάντων τὸ αὐτό. existimo , & aliqua quidem
 τὸν γὰρ ξυγγονέα τῶν³ ex parte de omnibus idem.
 νεσημάτων ἐσιν εἰδέναι δυσ- Qui namque morbos istos
 πάλλακτον ἔοντα. τὰ δὲ ἄλ-⁴ connatos habet , eum ab
 λα καὶ ἕκατον γράψω. his non facile vindicari pos-
 se , compertum est. Cætera
 verò in singulis scribam.

39. Χρὴ δὲ τὸν ὑπὸ τῆς ὕ- 39. Qui aqua inter cu-
 δρωπος ἐχόμενον , καὶ μέλ- tem detentus est , & serva-
 λοντα περισσεῖν , εὐσπλαγ- gri volet , eum robustis viri-
 χνόν τε εἶναι , καὶ ἀνατείνεσθαι ,⁷ ceribus , & contentis viri-
 καὶ bus

καὶ φύσιν ἅμα πέπλευσθαι τε bus esse [convenit , simul
 εὐπετέως, εὐπνοόν τε ὄντα, ἀνώ- 8que suapte natura facile con-
 δυνον εἶναι, καὶ χλιαρόν, ὁμα- 9coquere, ac bene spirare,
 λῶς πᾶν τὸ σῶμα ἔχειν, καὶ ὁ fine dolore esse, totumque
 μὴ περιτετηκὸς περὶ τὰ ἔσχα- 11 corpus æqualiter calere, ne-
 τα. κρέσσον δὲ ἐπ' ἄρματα 12 que extremis partibus esse
 μᾶλλον ἔχειν ἐν τοῖσιν ἀκρω- 13 colliquefactum. Præstat
 τήραιοσι. ἀριστον δὲ μὴδὲ ἔτε- 14 namque potius extrema tu-
 ρον τῶν, ἀλλὰ μαλακά τε 15 mefacta esse, etsi optimum
 χρή, καὶ ἰσχυρά εἶναι τὰ ἀκρω- 16 est, nihil horum adesse.
 τήρια. καὶ τὴν γαστέρα μαλ- 17 Verum tum mollia, tum
 θακὴν εἶναι ψανομένην. βῆχαι 18 gracilia extrema esse oportet,
 δὲ μὴ προσεῖναι, μὴ δὲ δι- 19 tet, ventrem contractu mol-
 ψαν, μὴ δὲ τὴν γλῶσσαν ἐπι- 20 lem. At neque tussim, ne-
 ξηραίνεσθαι, ἐν τε τῷ ἄλλῳ 21 que fitim adesse convenit,
 χρόνῳ, καὶ μετὰ τῆς ὑπνους. 22 neque linguam, cum aliàs,
 γίνεται δὲ ταῦτα κάρτα. τὰ 23 tum ne à somno quidem,
 δὲ σιτία ἡδέως δέχεσθαι, καὶ 24 quod admodum fieri asso-
 ἰσθίου ἰκανὰ, μὴ πονεῖσθαι. 25 let, inarescere. Cibos au-
 τὴν δὲ κοιλίην πρὸς μὲν τὰ 26 tem suaviter assumere, ac
 φάρμακα ὀξεῖν εἶναι, τὸν δ' ἄλ- 27 ubi quis abundè comederit,
 λον χρόνον διαχωρέειν μαλθα- 28 nihil affligi. Ventrem quo-
 κὸν ἐκτετυπωμένον. τὸ δὲ 29 que medicamentis quidem
 ρον φαίνεσθαι περαιεῖμενον πρὸς 30 celeriter moveri, aliàs verò
 τὰ ἐπιτηδεύματα, καὶ τῶν 31 mollia & figurata excerne-
 οῖνων τὰς μεταβολὰς. τὴν δὲ 32 re. Urinam in transitu, pro
 ταλαιπωρίην εὐπετέως φέρειν, 33 instituta victus ratione, &
 καὶ ἀκοπον εἶναι. ἀριστον μὲν 34 vinorum mutatione, muta-
 οὕτω πάντα διακεῖσθαι τὸν ἀν- 35 tionem sentire. Defatiga-
 θρωπον, καὶ ἀσφαλέσαι τὸν 36 tionem facile sustinere, nec
 γένοιτο ὑγίης εἰ δὲ μὴ, ὥς 37 lassitudinem sentire. Atque
 πλείστα τῶν ἐχέτω. ἐν ἐλ- 38 sic quidem in totum homi-
 πίδι γὰρ εἶσαι περιγενέσθαι. 39 nem se gerere optimum,
 ut quam securissimè con-
 valescat; sin minus, ho-
 rum ut plurima habeat. Sic
 enim spem fore, ut evadat.

40. ὅς δ' ἂν μηδὲν τῶν 28 40. In quo verò nihil ho-
ἔχη, ἀλλὰ τὰ ἐναντία, ἀνέλ- rum inest, sed contraria
πισον ὄντα εἶδέναι. ὅς δ' ἂν 29 subsequuntur, in eo spem
τῶν ὀλίγα ἔχη, ἃ φημι tolli animadvertendum est.
χρηστὰ εἶναι τῷ ὑδρωπικῶντι Et cui ex his, quæ in aqua
προσόντα, ὀλίγαι ἐλπίδες αὐ- inter cutem laborante pro-
τῷ. bavimus, pauca affuerint,
parum relictum esse spei.

41. ὧ δ' ἂν αἰμορραγέη, 41. At ne is, cui mul-
πολλὸν ἄνω καὶ κατω, καὶ tum sanguinis supra infraq;
πυρετός ἐπιγένηται, ὕδατ 30 perruperit, prætereaque fe-
ἐμωλησθῆναι πολλὰ ἐλπίδες bris accesserit, aquâ implea-
τῆτον. καὶ τῶν ὑδρώπων, ἔτος 31 tur, magnus metus est. Et
ὀλιγοχροσιώτατός τε, καὶ ἐν hujus generis aqua intercus
τοῖσιν ἀφυκτοτάτοισιν. ἄλλω 32 brevissimi est temporis, &
δὲ προσσημαίνειν περὶ τῆτος. inter inevitabiles numeran-
da, idque alteri denuncia-
re oportet.

42. Οἷσι δὲ οἰδήματα με- 42. Quibus autem tumo-
γάλα γινόμενα καταμαραίνε- res magni suborti desinunt,
ται, καὶ αὐτὸς ἐπαίρεται, rursusque assurgunt, hi po-
ἔτοι δὲ μᾶλλον περιγίνονται tius supersunt, quam qui
τῶν ἐκ τῶν αἱμάτων τῆς ἀναρ- ex sanguinis eruptione com-
ρήξι 33 ἐμπιπλαμένων. ἔξα- 34 plentur. Fallunt tamen æ-
πατέσχισι δὲ τῆς ἀλγέοντας ἔ- gros hujusmodi hydropes,
τοι οἱ ὑδρωπες, ὥς τε ποιέσχισιν cum eos relictis medicis in
αὐτῆς ἀπώοντας τοῖσιν ἰητροῖ- exitium præcipitent.
σιν ἀπόλλυσθαι.

XII.

43. Περὶ δὲ τῶν Φθινόντων, 43. AT de sputo, & tuf-
κατὰ μὲν τὸ πύε- si eorum, quos ta-
λον, καὶ τὴν βήχα, ταῦτα λέ- bes male habet, eadem mi-
γω, ὅπερ περὶ τῶν ἐμώων hi dicenda sunt, quæ de
ἐγγραφον. χρὴ γὰρ τὸ πύελον 2 purulentis scripsi. Eum
τῷ μέλλοντι καλῶς ἀπαλλά- namque, qui probe levare
ξιν, εὐπετέως τὴν ἀναβήσσει- volet, convenit sputum fa-
σθαι, καὶ εἶναι λευκόν, καὶ ὁμαλόν, cile tussi rejicere, esseque
καὶ al-

καὶ ὁμόχροον, καὶ ἀφλέγμαν-
τον. τὸ δ' ἀπὸ τῆς κεφαλῆς
καταρρέον, εἰς τὰς ῥίνας τρέ-
πεσθαι. πυρετὸν δὲ μὴ λαμ-
βάνειν, ὥστε τῶν δειπνῶν μὴ
κωλύεσθαι, μὴ δὲ διψῆν. ἡ
δὲ γαστήρ ὑποχωρεῖται πᾶσαν
ἡμέρην, καὶ τὸ ὑποχωρέον ἔσω
σηληρόν, πλῆθος δὲ κατὰ τὰ
εἰσίσιντα. τὸν δὲ ἄνθρωπον ὡς
ἡκιστα λεπτὸν εἶναι. τὸ δὲ σῆ-
θος ἐπαινεῖν χρὴ, τετράγωνόν
τε εὖν, καὶ λασίον. καὶ ὁ
χόνδρος αὐτῷ μικρὸς ἔσω, καὶ
σεσαρκωμένος ἰσχυρῶς. ὅσις
μὲν γὰρ ταῦτα πάντα ἔχει,
περιεσηκότα γίνεται. ὅς
δ' ἂν μηδὲν τῶν ἑχῶν, ὀλεθριώ-
τατος.

album & æquale, unius co-
loris, & sine pituita. Quod
à capite defluit, ad nares
vertatur, neque febris pre-
hendat, ut nec cibos im-
spediat, neque sitim faciat.
Alvus autem quotidie deji-
ciat, & quod secedit du-
rum esto, & iis quæ assu-
muntur conveniens. Ho-
minem quam minime te-
nuem esse convenit. Pectus
verò laudandum, quadra-
tum, & hispidum, cujus
cartilago exigua, & admo-
dum carnosa est. In quo
namque hæc omnia inerunt,
is maximè superstes futurus
est. At qui nihil horum
habuerit, exitio maximè est
affinis.

XIII.

44. Ὅσοι δ' ἂν ἐμπυοὶ γέ-
νωνται, νέοι ὄντες, ἐξ
ἀποσκήψιος, ἢ σύριγγος, ἢ ἀπ'
ἄλλης τινὸς τῶν τοιῶντων, ἢ ἐκ
παλινδρομίας ἀποσάσιος, &
περιγίνονται, ἢν μὴ πολλὰ
κάρτα αὐτοῖσιν ἐπιγένηται τῶν
ἀγαθῶν σημείων.

45. Ἀπόλλυνται δὲ οἱ ἄν-
θρωποι ἔτοι ἐς τὸ φθινόπωρον.
ἰσχυρῶς δὲ καὶ ἐκ τῶν ἄλλων
νοσημάτων μακρῶν, ἐς τὴν ἄραν
ταύτην τελευτῶσιν οἱ πλεῖστοι.

46. Τῶν

44. JUVENES verò, qui in
pectore pus colli-
gunt, ex humorum decubi-
tu, aut fistula, aut alio
quopiam id genus, aut ex
abscessus reversione, ii, nisi
multa admodum bona signa
assecuti sint, minimè eva-
dunt.

45. Moriuntur verò ejus-
modi homines sub autum-
num, valdeque & ex aliis
morbis longis, plerique sub
hoc tempus pereunt.

46. Ex

46. Τῶν δ' ἄλλων ἥκιστα 5
περιγίνονται αἱ τε παρθένοι,
καὶ αἱ γυναῖκες, ἥσιν ἀπολή-
ψει ἐπιμηνίων ἡ φθίσις γένη-
ται.

47. Εἰ δὲ μέλλοι τις περι- 6
έσεσθαι τῶν παρθένων, ἢ τῶν
γυναικῶν, τῶν τε ἄλλων ση-
μεῖων τῶν τε ἀγαθῶν δεῖ πολ-
λὰ ἐπιγενέσθαι. καὶ τὰ ἐπι-
μήνια λαμπρῶς τε, καὶ κα-
θαρῶς ἐπιφαίνεσθαι, ἢ εὐδε-
μία ἐλπίς.

46. Ex reliquis autem
minimè evadunt, tum vir-
gines, tum mulieres, qui-
bus ex menstruorum sup-
pressione tabes contingit.

47. Quod si ex his ali-
qua superesse volet, cum
multa laudabilia signa acce-
dere, tum verò menses lu-
culenter, & manifestè com-
parere oportet, alioqui ni-
hil spei relictum est.

XIV.

48. Οἱ δὲ ἐκ τῶν αἱμάτων 1)
τῆς ἀναρρήξιος ἐμπύ-
οι γινόμενοι, τῶν τε ἀνδρῶν,
καὶ τῶν γυναικῶν, καὶ τῶν
παρθένων, περιγίνονται μὲν
ἐχ' ἥσσον. τὰ δὲ σημεῖα χρη-
πάντα ἀναλογισάμενον, τὰ
τε περὶ τῶν ἐμπύων, καὶ τῶν
φθινόντων, προλέγειν τὸν τε
περιεσόμενον, καὶ τὸν ἀπολ-
λύμενον.

49. Μάλιστα δὲ περιγίνον- 3
ται, ἐκ τῶν αἵματος ἀναρρή-
ξεων, οἷσιν ἂν ἀλγήματα ὑ-
πάρχῃ μελαγχολικά, ἐν τε
τῷ νῶτῳ, καὶ ἐν τῷ στήθει.
καὶ μετὰ τὴν ἀναρρήξιν ἀνω-
δυνώτεροι γένωνται. βῆχες τε
γὰρ & κάρτα ἐπιγίνονται, καὶ
πυρετοὶ. οἱ πλεῖστοι διατελέε-
σιν ἐόντες, δέψαν εὐπετέως φέ-
ροντες.

48. A T qui ex sanguinis
eruptione in pecto-
re pus colligunt, tum viri,
tum mulieres, ac virgines,
ii certe haud minus super-
sunt. Cæterum omnia signa
tam suppuratorum, quam
tabescentium, animo repu-
tantem, tum superfuturum,
tum etiam perituum, præ-
dicere oportet.

49. Ex sanguinis autem
eruptione maximè super-
sunt, quibus in dorso &
pectore dolores adsunt me-
lancholici, & ex sanguinis
eruptione, dolore quodam-
modo levantur. Neque e-
nim tussés admodum, ne-
que febres succedunt, ac
plerique sitim ad extremum
usque facile tolerant.

50. Ὑπο-

50. Sed

50. Ὑποσφοφαὶ δὲ τῆς ἀ- 6
ναρρήξιος μάλις γίνονται τῶ-
τοισιν, εἰ μὴ ἀποσάσεις ἐπιγέ-
νωνται.

51. Ἄρισται δὲ τῶν ἀποσα- 7
σίων, αἱ αἱματηρόταται.

52. Ὅσοισι δὲ ἐν τοῖσι 8
θήβειν ἀλγῆματα ἔνεσι, καὶ
διὰ χρόνου λεπύνονταί τε, καὶ
βήσσοσι, καὶ δύσπνοιαί γί-
νονται, ὅτε πυρετῶν ἐπιλαμ-
βανόντων, ὅτε ἐμπυημάτων
ἐπιγνομένων, τῶτους ἐπανε-
ρεσθαι, ὅκοταν βήσσωσί τε καὶ
δύσπνοοι ἑῶσι, καὶ ξυνεσραμ-
μένον τι καὶ μικρὴν ὁδμὴν ἔ- 10
χον ἐκβήσσωσι.

50. Sed recurrunt ferè
fanguinis eruptiones, nisi
abscessus succedant.

51. Ex quibus ii sunt
optimi, qui maximè cru-
enti.

52. Qui verò in pectore
dolores sentiunt, & tem-
poris tractu extenuantur,
tussi & difficultate spirandi
conficiantur, si neque fe-
bres prehendant, neque
suppurationes succedant,
ex iis percontari oportet,
si quando tussunt, & diffi-
culter spirant, num etiam
concretum quiddam, &
modicè olens, per tussim re-
jiciant.

XV.

53. Περὶ δὲ ποδαγριῶντων 1)
τάδε, ὅσοι μὲν ἢ γέροντες, ἢ 2
περὶ τοῖσιν ἀρθροῖσιν ἐπιπυρῶ-
ματα ἔχουσιν, ἢ τρόπον τα-
λαίπυρον ζῶσι, κοιλίας ξηρὰς
ἔχοντες, ὅτοι μὲν πάντες ἀδύ-
νατοι ὑγιᾶς γίνεσθαι ἀνθρωπίνῃ
τέχνῃ, ὅσον ἐγὼ οἶδα. ἰῶνται
μὲν τῶτες, ἀριστα μὲν δυσεν-
τεραί, ἣν ἐπιγένωνται. ἀτὰρ
καὶ ἄλλαι ἐκτῆξιες ὠφελέσσι
κάρτα, αἱ ἐς τὰ κάτω χω-
ρία ῥέψασαι.

53. A T de his, qui poda-
gra tentantur, ista
nobis dicenda videntur. Qui
in senectute tofos, aut cal-
los in articulis induratos
habent, aut laboriosè vitam
tolerant, cum alvo ficca,
ii sane omnes (ut sentio)
humana arte sanari neque-
sunt. His certè succeden-
tes intestinorum difficulta-
tes optimè medentur, quin
& quæcunque aliæ colliqua-
tiones infernæ, eos valdè
juvant.

54. Ὅ-

54. Ju-

54. Ὅσις δὲ νέος ἐστὶ, καὶ 6
ἀμφὶ τοῖσιν ἄρθροισιν ἔπω ἐπι-
πάρωματα ἔχει, καὶ τὸν τρέ-
πον ἐστὶν ἐπιμελής τε καὶ φι-
λόπον, καὶ κοιλίας ἀγα-
θὰς ἔχων, ὑπακχεῖν πρὸς τὰ
ἐπιτηδεύματα, ἔτος δὴ ἡττοῦ
γνώμην ἔχοντος ἐπιτυχῶν, ὑγι-
ης αὖ γένοιτο.

54. Juvenis verò, cui nec-
dum circum articulos calli
ginduruerunt, cuique victus
ratio curæ est, ad laborem
gest impiger, alvumque ha-
bet vitæ instituto probe ce-
dentem, is sane prudentem
nactus medicum, sanus e-
vadet.

XVI.

55. Τῶν δ' ὑπὸ τῆς ἱερῆς νό-
σῃ λαμβανομένων,
χαλεπώταται μὲν ἐξίσασθαι,
ὁκόσοις δ' αὖ ἀπὸ παιδὸς συμ-
βήσεται, καὶ συνανδρωθῇ τὸ
νόσημα. ἔπειτα δὲ ὅσοισιν αὖ
γένηται ἐν ἀκμάζοντι τῷ σώ-
ματι τῆς ἡλικίης. εἴη δ' αὖ ἀ-
πὸ εἴκοσι καὶ πέντε ἐτέων, ἐς
πέντε καὶ τεσσαράκοντα ἔτεα.
μετὰ δὲ τούτης, ὅσοις αὖ γέ-
νηται τὸ νόσημα μηδὲν προση-
μαῖνον, ὁκόθεν ἀρχεται τῆ
σώματος.

55. EX morbo sacro ;
quem comitiale
dicunt, ægerrimè emer-
gunt, quibuscum unâ à
puero increfcit morbus, &
in virilem ætatem simul a-
dolescit; deinde quibus æ-
tate florente ortus est, nem-
pe post annum quintum &
vigefimum, ad quadragesi-
mum usque. Quos dein-
ceps consequuntur, quibus
morbus accidit, neque an-
te in corporis partibus ali-
quis venientis mali sensus
est.

56. Οἷσι δὲ ἀπὸ τῆς κεφα-
λῆς δοκεῖ ἀρχεσθαι, ἢ ἀπὸ
τῆς πλευρῆς, ἢ ἀπὸ τῆς χειρὸς,
ἢ ποδὸς, εὐπετέστερα ἰᾶσθαι.
διαφέρει γὰρ καὶ ταῦτα. τὰ
γὰρ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, τῶν
χαλεπώτατα. ἔπειτα τὰ ἀπὸ
τῆς πλευρῆς. τὰ δὲ ἀπὸ τῶν
χειρῶν τε, καὶ τῶν ποδῶν μά-
λιστα οἷά τε ἐξυγιαίνεισθαι.

56. Quibus namque ex
capite initium ducere vide-
tur, aut latere, aut manu,
aut pede, ii facilius sanan-
tur. Hæc tamen etiam in-
ter se differunt. Ex his
namque molestissimi sunt,
qui à capite originem tra-
hunt, deinde ex latere,
qui verò à manibus ac pe-
dibus,

57. Ἐπι-

dibus, præcipuè sanitatem recuperant.

57. Ἐπιχειρέειν δὲ χρὴ τὰ-10 57. His autem manum
τέτοις τὸν ἰητρὸν, εἰδὸτα τὸν
τρόπον τῆς ἰήσεως, ἣν ἔωσιν οἱ
ἄνθρωποι νέοι τε καὶ φιλόπο-
νοι. πλὴν ὅσον αἱ φρένες τι-
κακὸν ἔχουσιν, ἢ εἴ τις ἀπό-
πληκτος γέγονεν. αἱ μὲν γὰρ
μελαγχολικαὶ αὗται ἐκσά-
σιες, ἔλυσιτελέες. αἱ δὲ ἄλ-
λαι, αἱ εἰς τὰ κάτω τρεπόμε-
ναι, πᾶσαι ἀγαθαί. ἀρισται-
δὲ καὶ ἐνταῦθα πολλῶν, αἱ
ἀιματηρόταται.

57. His autem manum
admovere medicum oportet, qui rectè curationis rationem tenuerit, ubi juvenes fuerint, & laboribus dediti, nisi si cui mens male sit affecta, aut quis attolitus fuerit; Ejusmodi namque vehementes mentis emotiones nihil conducunt. Reliquæ verò omnes naturæ emotiones, quæ ad inferna tendunt, probantur, longèque optimæ hoc loco censendæ sunt, quæ maxime cruentæ.

58. Ὅκοσοι δὲ γέροντες 58. At senes qui corripi
ἤρξαντο λαμβάνεσθαι, ἀπο-
θνησκασί τε μάλιστα, καὶ ἣν
μὴ ἀπόλωνται, τάχις αἱ-
παλλάσσονται ὑπὸ τῶ ἀυτο-
μάτῃ, ὑπὸ δὲ τῶν ἰητρῶν ἢ-
κιστα ὠφελέονται.

58. At senes qui corripi
coeperunt, præcipuè moriuntur, ac nisi pereant, acclerrimè sua sponte servantur, minimumque à medicis juvantur.

59. Οἷσι δὲ τῶν παιδίων 59. Pueri verò, quibus o-
ἐξαπίνης οἱ ὀφθαλμοὶ διεστρά-
φησαν, ἢ μείζον τι κακὸν ἐ-
παθόν, ἢ φύματα ὑπὸ τὸν
αὐχένα ἐφύη, ἢ ἰσχυροφωνότε-
ροι ἐγένοντο, ἢ βῆχες ξηραι-
χρόνιοι προσέχουσιν, ἢ ἐς τὴν
γαστέρα μίξοσι γενομένοιςιν
ἐδύνη Φειτᾶ, καὶ ἐκ ἐταράσ-
σεται. ἢ ἐν τοῖσι πλευροῖσι
διασρέμματα ἔχουσιν, ἢ φλέ-
βας παχέας περὶ τὴν γαστέρα

59. Pueri verò, quibus o-
culi derepente pervertuntur, aut pejus affecti sunt, aut tubercula sub cervicem enascuntur, aut aliquantulum lingua hæsitant, aut tussiles siccæ trahentes permanent, aut ubi adoleverint, ad ventrem dolor contendit, neque conturbatur, aut iis latera distorquentur, aut venæ crassæ circa ven-

κισώδεας, ἢ ἐπίπλοον κατα-26 trem in varices convertun-
βαίνει, ἢ ὄρχις μέγας γέγο-27 tur, aut omentum descen-
νεν, ἢ χεὶρ λεπτή, καὶ ἀκρά-28 dit, aut testis intumuit,
τῆς, ἢ πρὸς, ἢ κνήμη ξύμπα-29 aut manus extenuatur, &
σα ἐχλωώθη, ἄτερ προφά-30 impotens redditur, aut pes
σιος ἄλλης. τῆτοις πᾶσιν εἰ-31 & tibia tota, citra aliam oc-
δέναι, ὅτι ἡ νῦσθ' προεγένε- casionem claudicat. In his
το πρὸ τῶν πάντων καὶ 32 omnibus animadvertendum
οἱ μὲν πλεῖστοι τῶν τρεφόντων est, morbum ista omnia præ-
τὰ παῖδια, ἐρωτῶμενοι ὁμο- cessisse. Id quod plerique
λογήσασσι. τῆς δὲ καὶ λαν-33 eorum, qui pueros educant,
θάνει, καὶ ἐφασὶν εἰδέναι interrogati fatebuntur, qui-
τοῖσδε γένεσθαι γινόμενον. dam etiam, quod eos lateat,
tale quid accidisse se scire
negant.

XVII.

60. Τὸν δὲ περὶ τῶν ἐλκέ-1) 60. AT ulcera qui nosse
ων μέλλοντα γνώ- volet, qualem quæ-
σεσθαι, ὅπως ἕκαστα τελευ- que exitum habitura sint,
τήσῃ, πρῶτον μὲν χρὴ τὰ εἶδεα 2is imprimis quidem homi-
τῶν ἀνθρώπων ἐξεπίσασθαι, num naturas animadvertere
τὰ τε ἀμείνω πρὸς τὰ ἐλκεα, debet, quænam ad ulcera
καὶ τὰ κακίω. ἔπειτα τὰς 3 melius, quænam etiam de-
ἡλικίας εἰδέναι, ὅποι ἦσιν ἕκα- terius affectæ sunt. Deinde
στα τῶν ἐλκέων, δυσπαλά- ætates, in quibus sua cu-
λακτα γίνεται, τότε χωρία 4 jusque generis ulcera non
ἐπισκέσθαι τὰ ἐν τοῖσι σώ- facile profligantur. Locos
μασιν, ὅσον διαφέρει θάτε- etiam corporis in confide-
ρα θατέρων. τὰ τε ἄλλα ὁ- rationem adhibere, quantum
κοῖα τὰ ἐφ' ἑκάστοισιν ἐπιγί- alii aliis præstent. Ac præ-
νῆσθαι, ἀγαθὰ τε καὶ κακὰ εἰ- cipuè, quænam horum cui-
δέναι. εἰδὼς μὲν γὰρ ἂν τις 6 que bona malave accedunt,
ταῦτα πάντα, εἰδὼς ἂν καὶ nosse debet. His siquidem
ὅπως ἕκαστα ἀποβήσεται. μὴ omnibus cognitis, quænam
εἰδὼς δὲ ταῦτα, ἔκ' ἂν εἰδῇ 7 cujusque eventa futura sint,
ὅπως faci-

ὅπως αἱ τελευταῖ ἐσονται ἀμφὶ τῶν ἐλκέων.

61. Εἶδεα μὲν γὰρ ἀγαθὰ ἐστὶ τὰ τοιαῦτα. ἐλαφρά καὶ ζύμμετρα, καὶ εὐσπλαγχνα, καὶ μῆτε σαρκώδεα ἰσχυρῶς, μῆτε σκληρά. κατὰ δὲ χρῶμα ἔσω λευκόν, ἢ μέλαν, ἢ ἐρυθρόν, ταῦτα γὰρ πάντα ἀγαθὰ, ἀκρετα ἐντα. εἰ δ' εἴημιζόχλωρον, ἢ χλωρόν, ἢ πελιδνόν τὸ χρῶμα, κακίον γίνεταί. τὰ δὲ εἶδεα ὅσα ἂν τοῖσι προγεγραμμένοισι τ' ἀναντία πεφύκη, εἰδέναι χρὴ κακίῳ ἐντα.

facile assequetur. Neque existimandum est, eum qui hæc non cognoverit, quinam futuri sint ulcerum exitus, perspicere posse.

61. Corporis autem naturæ probandæ sunt leves, moderatæ, firmis visceribus præditæ, neque admodum carnosæ, neque duræ, tum quæ colore sunt albo, aut nigro, aut rubro. Hæ etenim omnes probantur, si puræ sunt. Deterius est, si ex pallido mixtum colorem, aut pallidum, aut lividum habeant. Quæ verò naturæ suprâ positis adversantur, eas deteriores esse constat.

XVIII.

62. Περὶ δὲ ἡλικιῶν, φύματα μὲν ἐμπυα γίνεται, καὶ τὰ χοιρώδεα ταῦτα πλεῖστα τῶν παιδίων ἰσχυροί, καὶ ῥᾶστα ἐξ αὐτέων ἀπαλλάσσει.

63. Τοῖσι δὲ γεραιτέροις ἰτε τῶν παιδίων, καὶ νεηίσκοισιν, φύεται μὲν ἐλάσσῳ, χαλεπώτερον δὲ ἐξ αὐτέων ἀπαλλάσσει.

64. Τοῖσι δὲ ἀνδράσι, τὰ μὲν τοιαῦτα φύματα ὁ κάρτα ἐπιγίνεται. τὰ δὲ κηρία, δεινά,

62. Quid ad ætates autem attinet, tubercula quidem suppurantur, atque eadem strumosa magna ex parte pueros exercent, facileque ex his levantur.

63. At iisdem, ubi paulum ætate processerint, atque adoleverint, nascuntur quidem minus, ac difficilius tolluntur.

64. Viris autem id genus tubercula non admodum fiunt, verum favi formidabiles

νά, καὶ οἱ κρυπτοὶ καρκῖνοι οἱ ὑποβρύχιοι, καὶ οἱ ἐκ τῶν ἐπιφυκτιδίων ἐρπητες, ἔσ' ἂν ἐξήκοντα ἔτεα συχνῶ ὑπερβάλωσι.

65. Τοῖσι δὲ γέρονσι τῶν μὲν τοιςτοτρόπων Φυμάτων δὲν ἐπιγίνεται. οἱ δὲ καρκῖνοι οἱ κρυπτοὶ, καὶ οἱ ἀκρόπαθοι γίνονται, καὶ ξυναποθνήσκουσι.

66. Τῶν δὲ χωρίων, μασχά- λαι δυσσητότεραι, καὶ κενεῶ- νες τὲ, καὶ μηροί. ὑποσάσιές τε γὰρ ἐν αὐτοῖσι γίνονται, καὶ ὑποσφοαί.

67. Τῶν δὲ περὶ ἄρθρα ἐπι- κινδυνότατοι οἱ μεγάλοι δάκ- τυλοι, καὶ μᾶλλον οἱ τῶν πο- δῶν. οἷσι δὲ τῆς γλώττης ἐν τῷ πλαγίῳ ἑλκος γίνεται πο- λυχρόνιον, καταμαθεῖν τῶν ὀ- δόντων, ἢν τις ὀξύς τῶν κατ' αὐτό.

biles, & cancri abditi, de- emerfi, & ex pustulis no- ctu inquietantibus (quas ἐπιφυκτιδίας vocant) ulcera serpentia, quos herpetes nominant, donec annos sexaginta longè superarint.

65. Senibus verò ex hu- juscemodi tuberculis nul- lum accidit, at cancri la- tentes, quique summa cor- poris infestant, fiunt, & ad mortem comitantur.

66. Ex locis difficilior fa- nantur alæ, ac laterum ca- vitates, & femora. In his namque humores subsident, & recidivæ fiunt.

67. In his quæ circum ar- ticulos contingunt, in ma- ximum discrimen præcipi- tant pollices, ac præcipuè pedum. Quibus verò ad linguæ latus ulcus fit diu- turnum, animadvertendum ex dentibus, qui juxta sunt, num aliquis acutus sit.

XIX.

68. Τὰ δὲ τρώματα θανα- τωδέστερα μὲν, τὰ ἐς τὰς φλέβας τὰς παχείας, τὰς ἐν τῷ τραχήλῳ τὲ, καὶ τοῖς βυβῶσιν. ἔπειτα ἐς τὸν ἐγκέ- φαλον, καὶ ἐς τὸ ἥπαρ. ἔ- πειτα τὰ ἐς ἔντερον, καὶ ἐς κύστιν. ἔσι δὲ ταῦτα πάντα ὀλέ-

68. VUlnera autem ferè quidem mortem afferunt, quæ magnas ve- nas, quæ sunt in collo, & zinguinibus, læserunt, dein- de quæ cerebrum & hepar, deinceps quæ in intestina, & vesicam pertingunt. Quæ
P lantane

δλέθρια ἔοντα ἰσχυρῶς, ἔχ' ἄ-
τως ἄφυκτα ὡς δοκέει. τάτε
γὰρ χαρῖα ὀνόματα ἔχοντα
ταῦτα, μέγα διαφέρει, καὶ
οἱ αὐτοὶ τρόποι. πολὺ δὲ δια-
φέρει τῶ αὐτῷ ἀνθρώπῳ τῶ
σώματος ἢ παρασκευῇ.

69. Ἔσι μὲν γὰρ ὅτε ἔτ' ἀν-
πυρετῆνειεν, ἔτε φλεγμῆνειεν
τραυθεῖς. ἔσι δ' ὅτε καὶ ἀνευ
προφάσιος ἐπυρετῆνεν ἀν, καὶ
φλεγμανθεῖ τὶ τῶ σώματι
πάντως.

70. Ἀλλ' ἢν ὅτε ἔλκος ἔχων
παραφρονέη, εὐπετέως τε φέ-
ρῃ τὸ τραῦμα, ἐγχειρεῖν χρὴ
τῷ τραύματι ὡς ἀποβησομένῳ
κατὰ λόγον τῆς ἰητρείας τε,
καὶ τῶν ἐπιγινομένων.

71. Ἀποθνήσκουσι μὲν γὰρ
οἱ ἄνθρωποι ὑπὸ τραυμάτων
παντοίων. πολλαὶ γὰρ μὲν
φλέβες εἰσὶ, καὶ λεπταὶ, καὶ
παχεῖαι, αἵτινες αἱμορραγῶ-
σαι ἀποκτείνουσιν, ἢν αὐτῷ τύ-
χωσιν ὀργῶσαι, ἃς ἐν ἑτέρῳ
καιρῷ διακόπτοντες, ὠφελέουσι
τὰ σώματα.

sane omnia magnam perni-
ciam afferunt, non eam ta-
men, ut (quod quidam exis-
timant) nemo ex his serva-
ri possit. Nam & his no-
minibus præditi loci mul-
tum inter se differunt, at-
que ipsi modi. Nec parum
etiam cujusque corporis
constitutio differt.

69. Incidit enim inter-
dum, ut neque febre, ne-
que inflammatione tente-
tur faucibus; interdum e-
tiam nulla ex causa febricitat,
& aliquam corpo-
ris partem inflammatio pror-
sus occupat.

70. At ubi is, qui ulce-
re infestatur, delirat, & vul-
nus facile perfert, ad vul-
nus aggredi oportet, quod
ex arte medica, & eorum
quæ consequuntur, ratione
adhibita, speratum exitum
est habiturum.

71. Ex cujusvis enim ge-
neris vulneribus mori ho-
mines contingit. Multæ
namque in corporibus ve-
næ, tum tenues, tum cras-
sæ, si eò sponte sua ferri
contingat, sanguinis pro-
fusione interimunt, quæ si
alio tempore pertundantur,
utilitatem afferunt.

XX.

72. Πολλά δὲ τῶν τραυμά-
των, ἐν χωρίοις τε
εἶναι ἐυήθεσι, καὶ ἔδεν τι δει-
νὰ φαινόμενα, ἕως ὠδύνησεν
ἡ πληγὴ, ὥς μὴ δύνασθαι
ἀναπνεῦσαι.

73. Ἄλλοι δὲ ὑπὸ τῆς ὀδύ-
νης τῆ τραύματος, ἔδεν δὴ τι
δεινὸν εἶναι, τὸ μὲν πνεῦμα
ἀνῆνεγκαν, παρεφρόνησαν δέ,
καὶ πυρετήναυτες ἀπέθανον.
ὅσοι γὰρ ἂν ἡ τὸ σῶμα πυρε-
τῶδες ἔχουσιν, ἢ τὰς γνώμας
θορυβώδεις, τὰ τοιαῦτα πά-
σχουσιν.

74. Ἀλλὰ καὶ μὴτε ταῦτα
θαυμάζειν, μὴτε ὀρῶδέναι,
κεῖνα εἰδόντα, ὅτι αἱ ψυχαί τε,
καὶ τὰ σώματα πλείους δια-
φέρουσιν αἱ τῶν ἀνθρώπων,
καὶ δύναμιν ἔχουσι μεγίστην.
ὅσα μὲν ἐν τῶν τραυμάτων και-
ρῷ ἔτυχεν, ἢ αἱματός τε, καὶ
γνώμης τοιαύτης, ἢ ὀργάντος
ἕως τῆς σώματος, ἢ μέγεθος
τοσαῦτα ἢ, ὥς μὴ δύνασθαι
κατασηῆναι τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν
ἴησιν καταφρονέοντα, τοῖσι
μὲν ἐξίσασθαι καὶ ὅποια ἂν
ἢ, πλὴν τῶν ἐφημέρων λειπο-
θυμιῶν. τοῖσι δ' ἄλλοις πα-
σιν ἐπιχειρεῖν, νεοτρώτοις ἐξ-
σιν, ὡς ἂν τῆς τε πυρετῆς δια-
φύγωσιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ

τὰς

72. NON pauca autem
vulnera, quæ in
contemnendis locis, ac nul-
la reformidabilia esse viden-
tur, in iis tanto dolore pla-
ga cruciat, ut ægri respi-
rare nequeant.

73. Quidam verò præ
vulneris dolore, quod nul-
lo merito terreat, spiritum
quidem traxerunt, delirio
tamen, & febre perierunt.
3 Quibus enim aut corpus ad
febrem est opportunum,
aut mens prompte pertur-
batur, iis talia contingunt.

4 74. Sed hæc mirari, aut
formidare desinet, qui il-
lud in animum induxerit,
quod & cujusque animi, &
corpora plurimum inter se
differunt, & præstant. Vul-
nera igitur, quæ talem oc-
casionem, aut corpus, aut
mentem nacta sunt, aut a-
deo concitatum sanguinem,
6 aut magnitudinem tantam
habent, ut curatione sen-
7 suum integritas restitui ne-
queat, ab iis quidem, cu-
8 jusque modi sint, præter
9 diarias animi defectiones,
abstinere oportet. Cæteris
10 verò omnibus recens illatis
manus admovere oportet,
quo

P 2

τὰς αἱμορραγίας τὲ, καὶ τὰς quo eos qui super futuri sunt,
νομὰς, περιεσομένων. ἀτρεκέ- 11 à febris, & sanguinis pro-
στα δὲ, καὶ ἐπὶ πλεῖστον fufione, ac depascentibus
χρόνον τὰς φυλακὰς αἰεὶ τῶν ulceribus (nomas vocant)
δεινотάτων ποιέεσθαι. καὶ γὰρ 12 vindices. Diligentissime
δικαίον ἔστω. autem ac diutissime adver-

quo eos qui superfuturi sunt, à febris, & sanguinis profusione, ac depascentibus ulceribus (nomas vocant) vindices. Diligentissime autem ac diutissime adversus ea, quæ maximè terrent, munire æquum est.

XXI.

75. **Α**ἱ δὲ νομαὶ θανατωδὲ-
σονται μὲν, ὧν αἱ
σηπεδόνες βαθυτάται, καὶ
μελάνταται, καὶ ξηρόταται.
πονηραὶ δὲ καὶ ἐπικίνδυναι, ὅ-
σαι μέλανα ἰχθῶρα ἀναδιδῶ-
σιν. αἱ δὲ λευκαί, καὶ μυ-
ξώδεες τῶν σηπεδόνων, ἀποκ-
τείνουσι μὲν ἥσσον, ὑποσρέφουσι
δὲ μᾶλλον, καὶ χρονιώτεραι
γίνονται.

1)75. **N**Omæ verò maximè sunt lethales, quæ putredines altissimè descendentes habent, suntque nigerrimæ, & siccissimæ. Vitiôsæ quoque, & in periculum præcipitant, quæ faciem nigram reddunt. At albæ, & mucosæ putredines, mortem quidem afferunt minus, sed potius recidivas faciunt, & diutius perseverant.

76. Οἱ δ' ἔρπητες ἀκινδυνό-
τατοι πάντων ἐλκῶν, ὅσα νέ-
μεται. δυσάπαλλακτοι δὲ μά-
λιστα, κατὰ γὰρ τὰς κρυπλὰς καρ-
κίνας.

4 76. Herpetes autem, ex
his quæ depascendo serpunt,
minimum habent periculi,
at secundum abditos can-
cros, difficilius tolluntur.

77. Ἐπὶ πᾶσι δὲ τοῖσι τοι-
στῆσι, πυρετόν τε ἐπιγενέσαι
ξυμφέροι μῆν ἡμέρην, καὶ πῦ-
ρον ὡς λευκώτατον, καὶ παχύ-
τατον.

6 77. At his omnibus fe-
bre uno die succedere
confert, & pus quam maxi-
mè candidum, & crassum.

78. Λυσitteλεί δὲ καὶ σφα-
κελισμὸς νεύρα, ἥ καὶ ὀστέα,
ἥ καὶ ἀμφοῖν, ἐπὶ τετῇσι βα-
θεῖνσι σηπεδέσι, καὶ μελαίνη-
σι.

7-78. Prodest quoque in
altè conditis, & nigris pu-
tredinibus, nervi fyderatio,
aut ossis, aut amborum.
Pus

σι. πῶον γὰρ ἐν τοῖσι σφα- 8
 κελισμοῖσι ῥεῖ πούλῳ, καὶ 8
 λύει τὰς σηπεδόνας. rationibus effluit, & putre-
 dines liberat.

XXII.

79. **Τ**ῶν δὲ ἐν κεφαλῇ τρα- 1) 79. **Q**uod ad vulnera ca-
 μάτων, θανατωδέ- pitis attinet, præ-
 ῥα μὲν, τὰ ἐς τὸν ἐγκέφα- cipuè mortem afferunt (ut
 λον, ὡς καὶ προέγραψαι. antea scripsimus) quæ cere-
 θεινὰ δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα. 2
 ὅσέον ψιλὸν μέγα, ὅσέον ἐμ- hujusmodi omnia terrent :
 πεπλασμένον, ὅσέον κατερρώ- os insigne denudatum, os
 γός. εἰ δὲ καὶ τὸ σῶμα τῷ ἐλ- 3
 κτος σμικρὸν εἴη, ἡ δὲ ῥωγμὴ medium desidens, os diffi-
 τῷ ὅσες ἐπὶ πολὺ παραμεινοί, sum. At si ulceris osculum
 ἐπικινδυνότερόν ἐστι. ταῦτα δὲ 4
 πάντα δεινότερα γίνεται, καὶ
 κατὰ ῥαφὴν τε ὄντα, καὶ τῶν
 χωρίων αἰεὶ, τὰ ἐν τοῖσι ἀνω-
 τάτω τῆς κεφαλῆς.

80. Πυνθάνεσθαι δὲ χρὴ ἐπὶ 5 80. Percontari autem con-
 πᾶσι τοῖσιν ἀξίοις λόγῳ τρώ- venit, in omnibus effatu
 μασιν, ἢν ἐτι νεότρωτοι αἱ πλη- 6
 γαὶ ἔωσιν, ἢ βλήματα εἴη, ἢ 7
 κατέπεσεν ὠνδρωπος, ἢ εἰ ἐκ- 8
 κερῶν. ἢν γὰρ τι τέτων ἢ γε- 9
 γονός, φυλακῆς πλείονος δεῖ- 10
 ναι, ὡς τῷ ἐγκεφάλῳ ἐσακκ- fuerit. Hoc enim in casu,
 σαντος τῷ τρώματος. εἰ δὲ μὴ 11
 νεότρωτος εἴη, ἐς τ' ἄλλα ση-
 μεῖα σκέπτεσθαι, καὶ βλεψ-
 εσθαι.

81. Ἄριστον μὲν ὅν μήτε πυ-12 81. Præstat igitur eum,
ρετῆναι, τὸν τὸ ἕλκος ἔχοντα qui capitis ulcere laborat,
ἐν τῇ κεφαλῇ, μήθ' αἷμα ἐπα-13 neque febricitare, neque
ναῖρα γῆναι αὐτῷ, μή δὲ φλεγ-14 insuper sanguinis profusio-
μονὴν, μήθ' αἷμα μηδεμίαν ὁδύ-15 nem, aut inflammationem,
νὴν ἐπιγενέσθαι. εἰ δὲ τι τῶ-16 aut simul dolorem aliquem
των ἐπιφαίνοιτο, ἐν ἀρχῇσι τὲ accedere; aut si eorum
γίνεσθαι ἀσφαλές αὐτον, καὶ quippiam appareat, circa
ὀλίγον χρόνον παραμένειν. initia tutissimum est fieri,
paucoque tempore perse-
verare.

XXIII.

82. Συμφέρει δὲ ἐν τῇσιν ὁ-1) 82. CONFERT quoque in
δύνησιν, καὶ τὰς φλεγ- C doloribus, etiam
μονὰς τὰς ἐπὶ τοῖσιν ἕλκεσιν inflammationes, quæ in ul-
ἐπιγίνεσθαι. τῇσι δ' αἱμορρα- ceribus fieri assolent, super-
γίησι, πῦον ἐπὶ τῇσι φλεψὶ venire. In sanguinis autem
φαίνεσθαι. τοῖσι δὲ πυρετοῖ-3 profusionibus, pus in venis
σιν, ἃ ἐν τοῖσιν ὀξέσι νοσήμα- conspicui. Quæ etiam in
σιν ἔγραψα, συμφέρει ἐπὶ τῶ-4 morbis acutis, febribus con-
τοισι γενέσθαι ταῦτα. καὶ ἐν- ferre scripsi, ea in his con-
θάδε λέγω ἀγαθὰ εἶναι, τὰ δ' ducere, bonaque hîc esse,
ἐναντία, κακὰ. ut contraria mala, existi-
manda sunt.

83. Ἀρξασθαι δὲ πυρετὸν ἐ- 5 83. At febris in capitis
πὶ κεφαλῆς τρώσει τεταρταίῳ, vulnere, die quarto, aut se-
ἢ ἐβδομαίῳ, ἢ ἐνδεκαταίῳ, ptimo, aut undecimo exor-
θανάτωδες μάλα. ta, valdè exitialis est.

84. Κρίνεται δὲ τοῖσι πλεί- 6 84. Quamplurimis au-
στοῖσιν, ἣν μὲν τεταρταίῃς ἑόν- tem judicationem subit, si
τος τῶ ἕλκεος πυρετός ἀρξῆται, quarto quidem ulceris die
ἐς τὴν ἐνδεκάτην. ἣν δ' ἐβδο-7 febris cœperit, unde-
μαίῳς ἑὼν πυρετὴν, ἐς τὴν τεσ- cimo. Si verò die septimo
σαρεσκαδεκάτην, ἢ ἐπ' ἡκα- febricitarit, decimo quarto,
δεκάτην. ἣν δὲ τῇ ἐνδεκάτῃ 8 aut decimo septimo. Quod
ἀρξῆται πυρεταίνειν, ἐς τὴν ἐι- si undecimo febris cœperit,
κοστήν, vige-

κοσὴν, ὡς ἐν τοῖσι πυρετοῖσι διαγέγραπται, τοῖς ἀνευ προφάσεων ἐμφανέων γινόμενοι-
σι.

85. Τῇσι δ' ἐν ἀρχῇσι τῶν πυρετῶν, ἥντε παραφροσύνη ἐπιγενήται, ἥν τε ἀποπληξίς τῶν μελέων τινός, εἰδέναι τὸν ἀνθρώπον ἀπολλύμενον, ἥν μὴ παντάπασι ἢ τῶν καλλίστων τι σημεῖον ἐπιγενήται, ἢ σώματος ἀρετὴ ὑπόκειται, ἀλλ' ὑποσκεπτόμενος τὸν τρόπον. τῷ ἀνθρώπῳ ἐτι γὰρ αὐτὴ ἐλπίς γίνεται τῆς σωτηρίας. χῶλόν δ' ἐγενέσθαι τὸ ἄρθρον, ἐς ὃ ἀπεσπείριξεν, ἀναγκαῖον ἐστίν, ἥν ἄρα καὶ περιγενήται ὁ ἀνθρώπος.

vigesimo, velut scriptum est in febribus, quæ ex non evidentibus causis originem trahunt.

85. At si febrium initiis delirium succedat, aut aliquod membrum syderetur, de hominis morte existimatio facienda est, nisi aut prorsus optimum aliquod signum supervenit, aut corporis virtus subsit. Verum quamnam id ratione contingat, animadvertendum est. Nam & homini spes salutis adhuc restat; at claudum fieri articulum, in quem malum decubuit, necesse est, si modo æger superstes futurus est.

XXIV.

86. Τὰ δὲ τραύματα τὰ ἐν τοῖσιν ἀρθροῖσι, μεγάλα μὲν ὄντα, καὶ τελέως ἀποκοπύοντα τὰ νῦρα τὰ συνεχόντα, εὐδὴλον ὅτι χῶλός ἀποδείξει.

87. Εἰ δὲ ἐνδοιασὸν εἴη ἀμφὶ τῶν νῦρων, ὅπως ἔχοι, ὁ ξέος μὲν ἐντος τῆ βέλεος τῆ ποιήσαντος, ὁρθὸν τὸ τραῦμα εἶναι ἀμεινον ἐπικαρσίει. εἰ δ' εἴη βαρὺ τε, καὶ ἀμβλύ τὸ τραῦσαν, ἔσδεν διαφέρει.

86. Magna autem vulnera, quæ in articulis fiunt, si penitus abscissi nervi sunt, qui continebant, absque dubio claudos reddent.

87. Sin dubium est, quomodo nervi affecti sint, si quidem ex acuto telo recta plaga est, ea transversa melior. Quod si grave fuerit, & retusum, quod vulnus inflixit, nihil inest discriminis.

88. Ἄλλ' ἔσαι βάθος τὸ 4
τῆς πληγῆς σκέπῃσθαι, καὶ
τ' ἄλλα σημεῖα. ἔσι δὲ τὰδε.
πῦον ἦν ἐπιγένηται ἐπὶ τὸ ἄρ-
θρον, σκληρότερον ἀνάγκη γε-
νέσθαι. ἦν δὲ καὶ οἰδήματα 6
συμπαράμειναι, σκληρὸν ἀ-
νάγκη πᾶλιν χρόνον τῆτο τὸ
χωρίον γίνεσθαι. καὶ τὸ οἰδή-
μα ὑγιεὸς ἐόντος τῆ ἑλκεὸς πα-
ραμένειν ἀνάγκη, συγκαμπτε-
σθαί τε καὶ ἐκτείνεσθαι, ὁκό-
σα ἂν τῆ ἄρθρου καμπύλη 8
ἐόντος θεραπεύηται.

89. Οἷσι δ' ἂν καὶ νεῦρον 9
δοκεῖ ἐκπαιεῖσθαι, ἀσφα-
λεστέως τὰ περὶ τῆς χωλώσιος
ἢ προλέγειν, ἄλλως τε καὶ ἦν
τῶν κάτωθεν νεύρων ἢ τὸ ἐκ-
λυόμενον.

90. Γνώση δὲ τοῖσι νεῦρον 10
μέλλον ἐκπαιεῖν. πῦον λευ-
κὸν τε καὶ παχὺ, καὶ παλὺν
χρόνον ὑποῖναι, ὀδύνην τε καὶ 12
φλεγμοναὶ γίνονται περὶ τὸ
ἄρθρον ἐν ἀρχῇσι. τὰ δ' αὖ-
τὰ ταῦτα γίνεται, καὶ ὅς ἐστι 13
μέλλοντος ἐκπαιεῖσθαι.

88. Sed & vulneris alti-
tudo, aliaque signa hujus-
modi considerata sunt.
Pus si ad articulum accedat,
durior eum reddi necesse
est. Quod si etiam tumores
simul perseverarint, necesse
est, eum locum in multum
tempus durum esse, & sano
quoque ulcere tumorem
permanere, simulque ea in-
flecti, ac extendi, ubi re-
curvato articulo curatio ad-
hibita est.

89. At quibus nervus ex-
cisurus esse speratur, iis cum
majore fiducia claudica-
tionem prædixeris, idque
tum maximè, si quis ner-
vorum inferiorum exolutus
fuerit.

90. Nervus autem exci-
surus his indiciis deprehen-
ditur: si pus album, cras-
sumque, & diuturnum sub
eo effluit, doloresque ac
inflammationes ad articu-
lum circa initia oriuntur.
Quæ etiam contingere so-
lent, ubi os excisurum est.

XXV.

91. Τὰ δὲ ἐν τοῖσι ἀγκῶσι 11
διακόμματα, ἐν
φλεγμονῇ μάλιστα ἐόντα, ἐς
διαπύησιν ἀφικνέεται, καὶ το-
μὰς τε, καὶ καύσιαν.

91. Quæ in cubitis discif-
sa sunt, præcipuè
cum inflammatione, ad sup-
purationem, sectionemque,
& uisionem perveniunt.

XXVI.

XXVI.

92. **Ο** δὲ νωτιαῖος μυελός, ἢ νωσέη, ἢν τε ἐκ σώματος, ἢν τε ἐξ ἄλλης τινός προφάσιος, ἢν τε ἀπο αὐτομάτης, τῶν τε σκελέων ἀκροατῆς γίνεται ὁ ἀνδρώπων, ὥς τε μηδὲ διγγανόμενος ἐπαίνει καὶ τῆς γαστροῦ, καὶ τῆς κύστις. ὥς τε τῆς μὲν πρώτης χρόνης, μήτε κόπρον, μήτε οὖρον διαχωρεῖν, ἢν μὴ πρὸς ἀνάγκην. ὅταν καὶ παλαιότερον γενηται τὸ νύσημα, ἔκ ἐπαίοντι τῶ ἀνδρώπων, ἢ τε κόπρος διαχωρεῖ, καὶ τὸ οὖρον ἀποδησκει δὲ μετὰ ταῦτα, ἔσπολλῶ ὕστερον χρόνῳ.

92. **A**T verò si spinalis medulla, aut ex casu, aut aliqua quapiam externa causa, aut sua sponte laborarit, & crurum impotentiam facit, ut ne tactum quidem percipiat æger, & ventris, & vesicæ, adeo ut ne primis quidem diebus stercus, aut urina, nisi coactè reddatur. Quod si morbus inveteraverit, & stercus, & urina ægro inscio prodit, tandemque non longo post intervallo perit.

XXVII.

93. **Ὡ**ν δὲ ἐμπίπλαται αἱ μάτος ἢ φάρυγξ, πολλάκις τῆς ἡμέρης τε, καὶ τῆς νυκτός ἐκάστης, οὔτε κεφαλὴν προαλγῆσαντι, ἔτε βηχὸς ἐχέσης, οὔτε ἐμέοντι, οὔτε πυρετὸν λαμβάνοντος, οὔτε ὀδύνης ἐχέσης, ἔτε τῆ σήθεος, ἔτε τῆ μεταφρένης, τῆς κατιδεῖν ἐς τὰς ῥίνας, καὶ τὴν φάρυγγα, ἢν ἐλκός τι ἔχων φανῇται ἐν τῷ χωρίῳ τῆς, ἢ βδέλλαν.

93. **Q**uibuscumque fauces sanguine frequenter, & noctu, & interdiu replentur, dum neque capitis dolor prægressus fuerit, neque tussis, neque vomitus, neque febris prehenderit, neque pectoris, aut dorsiflor dolor tenuerit, in his nares & fauces inspiciendæ, num quod ulcus in eo loco, aut hirudo compareat.

XXVIII.

94. **Ὀ**φθαλμοὶ δὲ λευκῶν, ἢν τε αἰσῶς ἐπαλλάτῃσιν, ἢν τὸ, τε δάκρυον, καὶ ἢ λή-

94. **O**Culi graviori optimum habent successum, si simul lachryma, &

ἡ λήμη, καὶ τὸ οἶδημα ἀρξή-
ται ὁμῶς γενόμενα.

95. Ἦν δὲ τὸ μὲν δάκρυον
τῇ λήμῃ μεμιγμένον ἢ, καὶ μὴ
θερμὸν ἰσχυρῶς, ἢ δὲ λήμη
λευκὴ τε ἢ, καὶ μαλθακὴ, τὸ,
τε οἶδημα ἐλαφρόν τε, καὶ λε-
λυμένον. εἰ γὰρ ᾔτω ταῦτ' ἐ-
χοι, συμπλάσσοιτ' ἂν ὀφ-
θαλμὸς ἐς τὰς νύκτας, ὥστε
ἀνώδυνος εἶναι, καὶ ἀκινδυνό-
τατον ᾔτως ἂν εἴη, καὶ ὀλιγο-
χρονιώτατον.

96. Εἰ δὲ τὸ δάκρυον χωρέ-
ει πούλῳ, καὶ θερμὸν, ζὺν
ὀλιγίσῃ λήμῃ, καὶ σμικρῷ οἶ-
δηματι, εἰ μὲν ἐκ τῆς ἐτέρας
τῶν ὀφθαλμῶν, χρόνιον μὲν
κάστα γίνεται, ἀκίνδυνον δὲ,
καὶ ἀνώδυνος ᾔτος ὁ τρόπος.

97. Ἐν τοῖσι μάλιστα τήνδε
κρίσιν ὑποσκέπτεσθαι. τὴν μὲν
πρώτην, ἐς τὰς εἴκοσιν ἡμέ-
ρας. ἣν δ' ὑπερβάλλῃ τῆτον
τὸν χρόνον, ἐς τὰς τεσσαρά-
κοντα προσδέχεσθαι. ἣν δὲ μὴ
δ' ἐν ταύτησι παύεται, ἐν τῇ-
σιν ἐξήκοντα κρίνεται.

98. Παρὰ πάντα δὲ τὸν
χρόνον τῆτον, ἐνθυμέσθαι
τὴν λήμην, ἣν ἐν τῷ δακτύλῳ
τὴ μίσγεται, καὶ λευκὴ τε,
καὶ μαλθακὴ γίνηται, μάλι-
στα δ' ὑπὸ τῆς χρόνης τῆς κο-
σίμης.

& gramia, & tumor cœ-
perint.

2 95. Aut si lachryma gra-
miæ permixta, neque ve-
hementer calida fuerit, gra-
mia verò alba & mollis, &
tumor levis, ac solutus.
3 His etenim sic se habenti-
bus, noctu oculus congluti-
nabitur, ut dolorem non
4 sentiat: isque casus minimè
periculosus, minimèque
diuturnus fuerit.

5 96. At si lachryma mul-
ta & calida, cum paucissi-
ma gramia, & exiguo tu-
more, idque ex altero o-
culo profluat, valdè diutur-
num id quidem, sed sine
periculo fit, idque lippitu-
dinis genus doloris expers
est.

6 97. Et in his præcipuè
judicatio consideranda est,
quæ prima quidem fit cir-
ca vigesimum diem. Quod
7 tempus si superat, quadra-
8 gesimus dies expectandus
est; aut si neque in his de-
finit, in sexaginta diebus
solvitur.

9 98. At toto tempore ad
gramiam attentum esse o-
portet, num in digito mis-
ceatur, & alba ac mollis
fiat, idque præcipuè sub ju-
dicationis tempus, tum
nam-

σίμῃς. ἦν γὰρ μέλλῃ παύε-¹⁰namque ubi finitur, id e-
 θαι, ταῦτα ποιήσει. venire solet.

99. Εἰ δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ ἀμ-¹¹ 99. Quod si hæc utrum-
 φότεροι ταῦτα πάθοιεν, ἐπι- que oculum invaserunt, ma-
 κινδυνότεροι γίνονται ἐλκωθῆναι. jus est ulcerum periculum,
 ἢ δὲ κρίσις ἐλάσσονος χρόνῳ sed brevī solventur.
 ἔσαι.

100. Λῆμαι δὲ ξηραὶ, ἐπώ-¹² 100. Gramiæ autem sic-
 δυνοὶ κάρτα. κρίνονται δὲ τα- cæ vehementes dolores af-
 χέως, ἦν μὴ τρώμα λάβῃ ὁ ferunt, brevi tamen solvun-
 ὀφθαλμός. tur, nisi oculus vulnus ac-
 ceperit.

101. Οἶδημα δὲ ἦν μέγα¹³ 101. Tumor verò ma-
 ῖ, ἀνώδυνόν τε, καὶ ξηρόν, ἀ- gnus, doloris expers & sic-
 κίνδυνον. εἰ δὲ εἴῃ ξὺν ὀδύνῃ,¹⁴ cus, sine periculo est. Quod
 κακὸν μὲν ξηρὸν ἐόν, καὶ ἐπι- si cum dolore est, ficcus
 κίνδυνον ἐλκῶσαι τὸν ὀφθαλ- quidem malus, metusque
 μόν, καὶ ξυμφύσαι. est, ne oculum exulceret,
 ac palpebræ coëant.

102. Δεινὸν δὲ καὶ ξὺν δα-¹⁵ 102. Formidabilis quoque
 κρύω τὸ ὄν καὶ ὀδύνῃ. εἰ γὰρ δά-¹⁶ est, ubi cum lachryma con-
 κρυον χωρεῖ θερμὸν καὶ ἀλ- junctum dolorem habet.
 μυρόν, κίνδυνος τῆτε κόρη ἐλ- Nam si lachryma calida &
 κωθῆναι, καὶ τοῖσι βλεφά- falsa profluit, in pupilla &
 ροισιν. palpebris exulcerationis pe-
 riculum est.

103. Εἰ δὲ τὸ μὲν οἶδημα¹⁷ 103. At si tumor quidem
 κατασαιή, δάκρυον δὲ πολὺ constiterit, lachryma verò
 ἐπιχεεται πολὺν χρόνον, καὶ multa diutius effunditur, &
 λῆμαι ἕως, τοῖσι μὲν ἀνδρά-¹⁸ gramia tenent, viris quidem
 σι βλεφάρων ἐκτροπὴν προλέ- palpebrarum everfionem re-
 γειν, τῆσι δὲ γυναιξί, καὶ ctè prædixeris, at mulieri-
 τοῖσι παιδίοισιν, ἐλκῶσιν, καὶ bus, & pueris, exulceratio-
 τῶν βλεφάρων ἐκτροπὴν. nem, & palpebrarum e-
 verfionem.

104. Ἦν δὲ λῆμαι χλωραὶ,¹⁹ 104. Si verò gramia pal-
 καὶ πελιδναὶ ἕως, καὶ δάκρυον lidæ, aut lividæ fuerint,
 πο- lachry-

πουλὸν καὶ θερμὸν, καὶ ἐν τῇ κεφαλῇ καύμα ἢ, καὶ διὰ τῆς κροτάφου ὁδύναι ἐς τὸν ὀφθαλμὸν κατασηρίξωσι, καὶ ἀγρυπνίᾳ τρυτέουσιν ἐπιγένηται, ἔλκος ἀνάγκη γενέσθαι ἐν τῷ ὀφθαλμῷ. ἐλπίς δὲ καὶ ῥαγῆναι τὸ τοῖστον.

105. Ὡφελέει δὲ καὶ πυρετός ἐπιγενόμενος, ἢ ὁδὴν ἐς τὴν ὀσφύν σηρίξασα.

106. Προλέγειν δὲ δεῖ τῶν τοῖσι τὰ ἐσόμενα, ἐς τε τὸν χρόνον σκεπτόμενον, ἐς τε τὰ ἐκ τῆς ὀφθαλμοῦ ῥέοντα, ἐς τὰς περιωδυνίας τε, καὶ ἀγρυπνίας.

107. Ἐπὴν δὲ καὶ τὸν ὀφθαλμὸν οἷον τε ἢ κατιδεῖν, ἢ μὲν εὐρεθῇ ἔρρωγός τε, καὶ διὰ τῆς ῥωγμῆς ὑπερέχουσα ἢ ὀψις, πονηρὸν, καὶ χαλεπὸν καθιδρῶσαι, εἰ δὲ καὶ σηπεδὼν ὑπὲρ τῶν τοιστῶν, τελέως ἀχρηστός ὁ ὀφθαλμός γίνεται.

108. Τὰς δ' ἄλλας ἀρόπας τῶν ἐλκείων ἐς τὰ χωρία σκεπτόμενας προλέγειν, καὶ τὰς τε σηπεδῶνας, καὶ βαθυτήτας, ἀναγκαῖον γὰρ κατὰ τὴν ἰσχὺν τῶν ἐλκείων τὰς οὐλαὺς γίνεσθαι.

109. Οἷσι μὲν ἐν ῥήγνυνται οἱ ὀφθαλμοί, καὶ μετὰ ὑπερέχουσιν, ὥστε ἐξω τὴν ὀψιν τῆς χώρας εἶναι, ἀδύνατοι ὦφε-

lachrymaque multa & calida, caput ardor occupet, ex temporibus ad oculum dolor tendat, insomniaque his accesserit, ulcus in oculo factum esse necesse est, ac ut rumpatur, metus est.

105. Juvat autem succedens febris, aut dolor in lumbos firmatus.

106. His verò futurorum prædictionem rectè institues, si & temporis, & eorum quæ ex oculo fluunt, rationem inieris, tum etiam gravissimorum dolorum, tum vigiliarum.

107. Sed ubi oculum intropiscere licet, siquidem ruptum inveneris, & per rimam pupilla extiterit, malum significat, nec facile restituitur. Quod si etiam putredo sublit, nulli amplius est usui.

108. Reliqua verò ulcerum genera prædicere licet, & locorum putredines, & altitudines intuenti. Nam pro ulcerum magnitudine, cicatrices fieri necesse est.

109. Quibus igitur rumpuntur oculi, posteaquæ adeo extant, ut pupilla loco mota esse videatur, iis nec ullo

ᾠφελέεσθαι καὶ χρόνῳ καὶ
τέχνῃ εἰς τὸ βλέπειν.

110. Τὰ δὲ σμικρὰ μετα-28
κινήματα τῶν ὄψεων οἶά τε κα-
θιδρύεσθαι, ἣν μήτε κακὸν ἐ-
πιγένηται μηδὲν, ὅ, τε ἀνθρώ-
πος νέος ἦ. αἱ δὲ ἐκ τῶν ἐλκεί-29
ων ἔλαι, οἷσιν ἂν μὴ κακὸν τι
ἄλλο προσῇ, πᾶσαι οἰαίτε
ᾠφελέεσθαι, καὶ ὑπὸ τῶν χρόνων,
καὶ ὑπὸ τῆς τέχνης. μάλιστα δὲ
αἱ νεώταται τε, καὶ ἐν τοῖσι
νεωτάτοις τῶν σωμάτων.

111. Τῶν δὲ χωρίων, μά-30
λιστα μὲν αἱ ὄψεις βλαπτον-
ται ἐλκόμενοι. ἔπειτα τὸ ὑπερ-
άνω τῶν ὀφρύων. ἔπειτα δὲ καὶ
ὅ, τι ἂν ἀγχις ἦ τῶν τῶν
τόπων.

112. Αἱ δὲ κόραι γλαυκᾶ-31
μεναι, ἢ ἀργυροειδὲς γινόμε-
ναι, ἢ κυάνεαι, ἔδὲν χρησόν.
τῶν δὲ ὀλίγαι ἀμείνεις, ὅ-32
κόσαι ἢ σμικρότεραι φαίνονται,
ἢ εὐρύτεραι, ἢ γωνίας ἔχουσαι,
εἴτ' ἐκ προφασίων τοιαῦται γε-
νοῖατο, εἴτ' αὐτόματα.

113. Ἀχλύες, καὶ νεφέ-33
λαι, καὶ αἰγίδες ἐκλευαίνονται
τε, καὶ ἀφανίζονται, ἣν μὴ34
τῷ ᾠφῶματι ἐπιγένηται ἐν τῷ
τῷ χωρίῳ, ἢ πρόσθεν τύχῃ
ἐλθόν

ullo tempore, neque arte,
ut videant, opem ferre licet.

110. At parvæ pupilla-
rum dimotiones restitui pos-
sunt, dum ne quid mali
accefferit, & juvenis sit æ-
ger. Ulcerum verò cica-
trices, si non aliud malum
subsit, omnes & à tempo-
re, & ab arte juvari posse
existimandæ sunt, ac præ-
cipuè, quæ recentissime, &
in juvenum corporibus con-
tractæ sunt.

111. Ex locis autem in-
signem facit noxiam, pupil-
læ acies si exulceretur, se-
cundum eam, id quod est
supra supercilia, deinde ve-
rò, quicquid in his locis
fuerit proximum.

112. Pupillæ quoque cæ-
sium, aut argenteum, aut
cæruleum colorem nactæ,
improbandæ sunt. His ali-
quantum meliores existi-
mandæ sunt, quæ aut mi-
nores, aut ampliores appa-
rent, aut angulos habent,
sive id ex manifesta causa,
sive spontè contingat.

113. Caligines, & nu-
beculæ, ac subalbicantes ci-
catrices, ægides dictæ, ex-
teruntur ac evanescunt, ni-
si eo in loco vulnus aliquod
sub-

ἐλὴν ἔχων ἐν τῷ χωρίῳ τῷ τῷ,
ἢ πλεονέχον.

subortum sit, aut illic an-
tea cicatricem, aut unguem
esse contigerit.

114. Ἦν δὲ παράλαμψις γέ-
νηται, ἀπολευκάνη τὸ μέλα-
νος μολύβδιον τι, εἰ πάλιν χρόνον
παραμένῃ, καὶ τριχέῃ τὴν
καὶ παχέῃ, καὶ μνημόσυνον
ὑποκαταλιπεῖν.

114. Quod si in oculi ni-
gro resplendens cicatrix or-
bita sit, nigri aliquid dealbat,
ita ut si diutius perseveret,
& aspera, & crassa, etiam
vestigium aliquod postea re-
linquat.

XXIX.

115. Αἱ δὲ κρίσεις, ὡς ἐν
τοῖσι πυρετοῖσιν ἐ-
γγραφῆται, ἔτω καὶ ἐνθάδε ἔχ-
σιν. ἀλλὰ καὶ τὰ σημεῖα ἐκμα-
θόντα προλέγειν τὰς μὲν δια-
φορὰς τῶν ὀφθαλμῶν. ὅταν
τὰ κακίστα τῶν σημείων ἐπι-
γένηται, τὰς πολυχρόνους τῶν
ὀφθαλμῶν, ὡς διαγεγραπταί
ἐφ' ἐκάστησι. τὰς δὲ ὀλιγο-
χρόνους, ὅταν τὰ σημεῖα προ-
φαίνηται τὰ ἄριστα, τότε προ-
λέγειν ἐβδομαίᾳς παύσασθαι,
ἢ ἐγγὺς τετέων, καὶ ἄλλως
ἀσφαλῶς νομίζειν ἔχειν.

115. Judicationes verò non
secus, ac in febri-
bus scripsi, ita & hic se ha-
bent. Sed & observatis si-
gnis, pro genere quidem
lippitudinum, prædictio-
nem instituas licet. Nempe
diuturnas lippitudines fore,
ubi pessima signa affuerint,
velut in singulis descriptum
est. Breves verò, ubi opti-
ma signa comparuerint, eas-
que septimo die, aut pro-
ximis diebus finiendas præ-
dicere, ac alioqui in tuto
esse existimare oportet.

116. Τὰς δὲ ὑποτροφὰς
προσδέχεσθαι, οἷσιν ἂν ῥα-
σῶναι γένωνται, μήτ' ἐν ἡμέ-
ρησι κρίσιμοις, μήτε σημεί-
ων ἀγαθῶν ἐπιφανέντων.

116. Quibus autem leva-
mentum adfuerit, si id ne-
que judicatoriis diebus, ne-
que cum bonis signis con-
tingat, in iis recidivæ me-
tuendæ sunt.

117. Πάντων δὲ καὶ τὴν μάλι-
στα τὴν κατάστασιν τῶν οὐρῶν,
ἐν τοῖσι περὶ τῆς ὀφθαλμοῦ
ἐνθυ-

117. Inprimis verò in o-
culorum affectibus, urinæ
status in considerationem ad-

ἐνθυμείσθαι. οἱ γὰρ [καιροὶ] gadhibendus est. Occasio
ὀξείας. namque præceps est, & lu-
brica.

XXX.

118. Αἱ δὲ δυσεντερίαι ξύνι) 118. A T tormina ea qui-
πυρετῶ μὲν ἦν ἐπί- 2 dem omnia mala
ωσιν, ἢ ποικίλοισι τε διαχωρή- 3 sunt, si cum febre quidem
μασιν, ἢ ξὺν φλεγμονῇ ἢ πα- 4 invadunt, aut variis alvi re-
τος, ἢ ὑποχονδρίῃς, ἢ γαστρὸς, 5 crementis, aut jecoris in-
ἢ ὅσαι ἐπώδυνοι, ἢ ὅσαι τῶν 6 inflammatione, aut præcor-
σιτίων ἀπολαμβάνουσιν, δι- 7 diorum, aut ventris, aut
ψαν τὲ παρέχουσιν, αὗται 8 quæcunque doloribus cru-
μὲν πᾶσαι πονηραί. καὶ ὅς 9 ciant, aut cibos cohibent,
ἀν πλείστα ἔχη τέττων τῶν 10 sitimque inferunt. Ac ce-
κακῶν, τάχιστα ἀπολεῖ-
ται. ὧ δ' ἂν ἐλάχιστα τῶν τοι-
ῶν προσῇ, πλείστα αὐτῶ
ἐλπίδες.

119. Ἀποθνήσκουσι δὲ ὑπὸ 119. Isque morbus præ-
ταύτης τῆς νόσου, μάλιστα 10 cipuè pueros à quinto an-
παιδία τὰ πενταετέα, καὶ γε-
ραίτερα, ἕς τε τὰ δεκαετέα.
αἱ δ' ἄλλαι ἡλικίαι, ἥσσον.

120. Ὅσαι δὲ τῶν δυσεν- 11 120. Utilia autem tormi-
τερῶν λυσιτελέες, τὰ μὲν na sunt, quæ his malis non
κακὰ ταῦτα ἔκ ἐμποιέουσιν. affligunt.

121. Αἷμα δὲ, καὶ ξύσ- 12 121. At ubi sanguis, &
ματα διαχωρήσαντα, ἐπαύ-
σαντο ἐβδομαῖα, ἢ τεσσα-
ρεσκαίδεκαταῖα, ἢ εἰκοσαῖα, ἢ
τεσσαρακονθήμερα, ἢ ἐντὸς
τέττων τῶν χρόνων. τὰ τοιαῦ-
τα γὰρ διαχωρήματα, καὶ 13
ὑπάρχοντα πρόσθεν ἐν τοῖσι
σώμασι νοσήματα ὑγιάζει. τὰ
μὲν
ribus,

μὲν παλαιότερα, ἐν πλείονι χρόνῳ, τὰ δὲ νεώτερα, δύναται καὶ ἐν ὀλίγῃσιν ἡμέρησιν ἀπαλλάσσειν.

ribus, morbos tollunt: inveteratos quidem, spatio temporis majore, recentes verò, etiam paucis diebus levare possunt.

122. Ἐπεὶ καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσιν, καὶ αὗται περιγίνονται, μᾶλλον ἐς τὰς τόκους τε, καὶ ἐκ τῶν τόκων, καὶ τὰ ἔμβρυα διασώζουσιν, αἱματός τε καὶ ξύσματος διαχωρεόντων, καὶ πολλὰς μῆνας. ἢν μὴ τις ὁδὸν αὐτῇσι προσῇ, ἢ ἄλλο τι τῶν πονηρῶν ὧν ἐγραψα σημείων εἶναι ἐν τῇσι δυσεντερίῃσι, ἐπιγένοιτο.

122. Siquidem & prægnantes ipsæ etiam plerumque ad partum supersunt, & ex partu, foetumque conservant, etiam si per multos menses sanguis, & strigmenta per alvum fecedant; nisi si dolore affligantur, aut aliquid ex malis signis, quæ in difficultatibus intestinorum adesse scripta sunt, accesserit.

123. Εἰ δέ τι κείνων ἐπιφαίνοιτο, τῷτε ἔμβρυόν ὀλεθρον σημαίνει, καὶ τῇ ἐχέσῃ κίνδυνον, ἢν μὴ μετὰ τῷ ἔμβρυσῳ τὴν ἀπόφυσιν, καὶ τῷ ὑτέρῳ τὴν ἀπόφυσιν, ἢ δυσεντερίῃ παύσῃται αὐθημερόν, ἢ μετ' ὀλίγον χρόνον.

123. Quod si horum aliquod adesse visum fuerit, & foetui perniciem, ac prægnanti periculum denunciat, nisi post foetus absolutionem, aut secundarum dimissionem, ipsa tormina eodem die, aut non multo post cessaverint.

XXXI.

124. Αἱ δὲ λειψεντερίαι, ξυνεχέες μὲν, καὶ πολυχρόνιαι, καὶ πᾶσαν ὥρην ξυνψόφοισί τε, καὶ ἀνευ ψόφων ἐκταρασσόμεναι, καὶ ὁμοίως νυκτός τε, καὶ ἡμέρης ἐπικείμεναι, καὶ τῷ διαχωρήματος ὑπιόντος, ἢ ὡμῶς ισχυρῶς, ἢ μέλανός τε καὶ λεῖς, καὶ δυσώδεις

124. Lævitates autem intestinorum, affixæ quidem, & multo tempore perseverantes, ac omnibus horis, & cum strepitu, & sine hoc exturbatæ, & similiter noctu, & interdium affligentes, si quod excernitur valdè crudum est, aut

δεος. αὐται μὲν πᾶσαι πο-
νηραί. καὶ γὰρ δὴσαν παρέ-
χουσι, καὶ τὸ ποτὸν ἔκ ἐς τὴν
κύστιν τρέψουσιν, ὥστε διχρέε-
σθαι. καὶ τὸ σῶμα ἐξελεγχ-
σι, καὶ ἔρευθος ἐξηρμένον ἐπὶ
τῷ προσώπῳ ποιεῖσιν, καὶ ἐ-
φηλίδας πάντοια χρώματα ἐ-
χέουσας. ἀμα δὲ καὶ τὰς γα-
στράδας ὑποζύμης τὲ, καὶ ῥυ-
παρὰς ἀποδεικνύουσιν, καὶ ῥυτι-
δώδεας. ἐκ δὲ τῶν τοιούτων,
ἐσθίειν τὲ ἀδύνατοι γίνονται οἱ
ἄνθρωποι, καὶ τῇσι περιόδοι-
σι χρῆσθαι, καὶ τ' ἄλλα τὰ
πρασσόμενα ποιεῖν.

gaut nigrum & læve, ac
mali odoris, ex quidem
omnes malæ sunt. Nam &
fitim exhibent, neque po-
stionem per urinam reddunt,
quod in vesicam non def-
cendat, os exulcerant, &
elatum faciei ruborem, e-
jusque cutis vitia, omni co-
lorum genere distincta (e-
phelidas vocant) excitant,
simulque ventrem quasi fer-
mentatum, sordidum, & ru-
gosum efficiunt. Ex qui-
bus aut cibum capere, aut
deambulare ad res obeun-
das nequeunt.

125. Τὸ δὲ νόσημα τῷτο
δεινότατον μὲν τοῖσι πρεσβυ-
τέροισιν. ἰσχυρόν δὲ γίνεται
καὶ τοῖσιν ἀνδράσιν. τῇσι δὲ
ἄλλησιν ἡλικίησι πολλῶ ἥσ-
σον.

125. Morbus hic senio-
res gravissimè infestat, quin
& viros vehementer affligit,
cæteras verò ætates multò
minus.

126. Ὅσις δὲ μήτε ἐν τῇσιν
ἡλικίησιν ἐστὶ ταύτησιν, ἥσι Φη-
μί ὑπὸ τῆ νοσηματος τῆτου
κακῶς περιέπεσθαι, ἐλάχι-
στά τε τῶν σημείων ἔχει τῶν πο-
νηρῶν ἀ ἐγγραφὰ εἶναι, ἀσ-
φαλέστατα διάκειται ἔτος.

126. At qui eas ætates,
quas ab hoc morbo malè
affici diximus, non attin-
git, & paucissima signa ha-
bet, quæ mala esse scripta
sunt, is securissimè consti-
tutus est.

127. Θεραπείης δὲ προσδεῖ-
ται ἡ νόσος αὕτη, ἐς ἃν τό, τε
ἔρον χωρέηται τῆ πινομένη κα-
τὰ λόγον, καὶ τὸ σῶμα τῶν
σιτίων εἰσιόντων αὐξήται, καὶ
τῶν χροϊῶν τῶν πονηρῶν ἀπαλ-
λαχθῇ.

127. Curationem autem
postulat hic morbus, quo-
ad & urina pro potionis
modulo feratur, corpusque
cibos ingestos sentiat, &
vitiosum cutis colorem de-
ponat.

XXXII.

128. **Α**ἱ δὲ ἄλλαι διάρροιαὶ ὅσαι ἀνευ πυρετῶν, καὶ ὀλιγοχρόνιό τε, καὶ εὐήθει-
ες. ἢ γὰρ κατανιφθεῖσαι πε-
παύσονται, ἢ ἀπὸ τῆς αὐτομά-
της. προσαγορεύειν δὲ χρὴ πα-
ύεσθαι τὴν ὑπέξοδον, ὅταν τῇ
τε χειρὶ ψαύοντι τῆς γαστρὸς,
μηδεμία κίνησις ὑπῇ, καὶ φύ-
σα διέλθοι ἐπὶ τελευτῇ τῆς δια-
χωρήματος.

129. Ἔδραι δὲ ἐκτρέπονται, ἀνδράσι μὲν, ὅς ἂν διάρροια
λάβῃ ἔχοντας αἰμορροΐδας.
παιδίοισι δὲ λιθιῶσί τε, καὶ
ἐν τῇσι δυσεντερήσι τῇσι μα-
κρῇσι τε, καὶ ἀκρήτοισι. πρεσ-
βυτάτοισι δὲ, οἷς ἂν προσπῆ-
γματα μύξης ἐνῇ.

129. **R**eliqua alvi profu-
via, quæ sine fe-
bre sunt, & parvo tempo-
re durare, & mitia esse so-
lent. Aut enim elota, aut
sua spontè desinent. Cessa-
turum autem alvi secessum
denunciaveris, ubi contre-
sato manu ventre nullus
motus suberit, & ad extre-
mam dejectionem flatus
prodierit.

129. Sedes autem proci-
dit, viris quidem, quibus
ora venarum sanguinem
effundunt, (hæmorrhoidas
vocant) ut alvi fluxus cor-
ripit; pueris quoque cal-
culosis, & in diuturnis ac
synceris intestinorum diffi-
cultatibus; senibus verò,
quibus mucosæ quædam
concretiones affixæ sunt.

XXXIII.

130. **Τ**ῶν δὲ γυναικῶν ὅσαι μᾶλλον καὶ ἥσσον
ἐν γαστρὶ λαμβάνειν πεφύκα-
σιν, ὥδε ὑποσκέπτεσθαι. πρῶ-
τον μὲν τὰ εἶδεα. σμικραὶ τε
γὰρ μειζόνων ἀμείνονες ξυλ-
λαμβάνειν, λεπταὶ παχειῶν,
λευκαὶ ἐρυθρῶν, μέλαιναί πε-
λιθῶν. φλέβας ὅσαι ἐμφα-
νείας ἔχουσιν, ἀμείνονες, ἢ ὅση-
σι

130. **A**T mulieres, quæ-
nam magis, aut
minus uterum gestare sint
ædones, hunc in modum
æstimare licet, imprimis qui-
dem in formas intuendo.
Parvæ namque grandiori-
bus ad conceptum præstant,
tenuēs crassīs, candidæ ru-
bris, nigræ viventibus. Præ-
stant

σι μὴ καταφαίνονται. σάρ- 4stant item, quibus venæ ex-
κα δὲ ἐπίθρεπτον ἔχειν, πρεσ- tant, iis quibus minimè ap-
βυτικῇ πονηρόν. μαζῆς δὲ ὀγ- sparent. Quin etiam gran-
κηρῆς τε καὶ μεγάλῃς, ἀγα- diori natu exuberans carnis
θόν. ταῦτα μὲν πρὸς τῇ ὀψεί 6moles, malo est: mammæ
δὴλά ἐστι. autem turgidæ, & magnæ
probantur. Atque ista qui-
dem visui sunt exposita.

131. Πυνθάνεσθαι χρὴ καὶ 7 131. At sciscitari oportet, num menstrua singulis mensibus appareant, & num satis idonea copia, & an boni sint coloris, æquali copia in singulis temporibus, & ratis mensium diebus effluant, quod quidem optimum est.

132. Τὸ δὲ χωρίον, ἐν ᾧ ἡ 14 132. Locus verò conceptui idoneus, quem sanè u-
σύλληψις ἐστίν, ὃ δὴ μήτηρ 15tui idoneus, quem sanè u-
ονομάζομεν, ὑγιὲς τὲ χρὴ εἶ- 15sterum nominamus, sanus
ναι, καὶ ξηρόν, καὶ μαλθα- esse, & ficcus, & mollis
κόν. καὶ μὴτ' ἀνεσπασμένον 16debet, ac neque contra-
ἔσω, μὴτὲ πρὸς πετὲς, μὴτε τὸ 17ctus, neque proclivis, ne-
σώμα αὐτῆς ἀπεσφράφθω, μὴτε que ore distorto, aut com-
ἔμμεμυκένω, μὴτ' ἐκτε- presso, aut diducto. Ete-
πλήχθω. ἀμήχανον γὰρ, ὃ, 18nim quicquid horum conti-
τι ἂν ἡ τῶν τοιούτων κωλυμά- gerit, conceptum fieri im-
των, σύλληψιν γενέσθαι. pedit.

133. Ὀκόσαι μὲν ἔν τῶν γυ- 19 133. Mulieres igitur quæ
ναικῶν, μὴ δύνανται ἐν γαστρὶ concipere nequeunt, & pal-
λαμβάνειν, φαίνονται δὲ χλω- lidæ videntur, absque febre,
ραι, μὴτε πυρετῆ, μὴτε τῶν neque aliqua causa in visce-
σπλαγχνῶν αἰτίων ἔοντων, αὐ- ribus existente, iis caput
ται φήσασσι κεφαλὴν αἰλγέειν, 20dolet, & menses malè ac
καὶ τὰ καταμήνια πονηρῶς τε 21sincerè prodeunt, aut cer-
σφίσι, καὶ ἀκρήτως γίνεσθαι. 22tè pauci, neque ex longo
καὶ Q 2 inter-

καὶ ὀλίγως δὲ καὶ πολὺν χρό-²³ intervallo sic affectis appa-
νον ἐν τῇσιν ἔτω διακειμένῃσιν rent, & uteri purgatione
ἀφανέα ἢ, αἱ μήτραι καθάρ- indigent.
σιος ταύτησι προσκρήξουσιν.

134. Οὐκ ὁσαι τε εὐχροιοὶ τε²⁴ 134. At quæ tum benè
εἰσι, καὶ σάρκα πολλὴν τε καὶ coloratæ sunt, tum benè
πιπρὰν ἔχουσι, καὶ φλέβια carnosæ, & pingues, &
κεκρυμμένα, ἀνώδυνοί τε εἰσι,²⁵ venas latentes habent, &
καὶ τὰ καταμήνια ταύτησιν ἢ doloris expertes sunt, his-
παντάπασις φαίνεται, ἢ ὀ- que menstrua aut nullo mo-
λίγα τε καὶ ἀκρότως γίνεται. do prodeunt, aut pauca &
τῶν τρόπων ἕτος ἐν τοῖσι χα-²⁶ sincera fluunt: In hujus-
λεπωτάτοισιν ἐς καταναγκά- modi naturis difficillimè
σαι ὡς ἐν γαστρὶ λαμβάνειν. conceptus procuratur.

135. Ἡν δὲ ἐπιφαινομένων²⁷ 135. Quod si liberè ap-
τῶν καταμηνίων ἀπροφασί- parentibus menstruis, incul-
τως, τό, τε σῶμα ὡδὲ διά- pato sit corpore mulier,
κεῖται ἢ γυνή, καὶ μὴ συλ- neque concipiat, locus in
λαμβάνη, τό χωρίον ἐν ᾧ ἢ quo uterus continetur, in
μήτρῃ αἴτιον, ὥς μὴ δύνα- causa existimandus est, quo-
σθαι γίνεσθαι ἐκγόνα. ἢ γὰρ minus fætus tollatur. Aut
ἀνεσπασμένον ἐστίν, ἢ ἐκπε-²⁸ enim contractus est, aut di-
ωληγμένον. τὰ γὰρ ἄλλα ductus. Reliqua enim, quæ
καταγνώμενα ἐν ταῦτα, ζῶν ὁ-²⁹ huc contingere solent, cum
δύνησί τε γίνεται, καὶ ἀχρόι- dolore, & decoloratione,
σί τε, καὶ τήξει. ac colliquatione fiunt.

XXXIV.

136. Ἡν δ' ἂν ἑλκος γένη-¹ 136. Quid verò ulcus in
ται ἐν τῇσι μήτρη-² utero ortum est,
σιν, ἢτε ἐκ τοῦχ, ἢτε ἐκ φύ-³ five ex partu, five ex tu-
ματος, ἢτε ἐξ ἄλλης τινὸς προ-⁴ berculo, aut alia quapiam
φάσιος, πυρετός τε, καὶ βε-⁵ causa, iis febres, & ingui-
βῶνας ταύτησιν ἀνάγκη ἐπι-⁶ num tumores obveniunt, il-
γίνεσθαι, καὶ ὀδύνας ἐν τοῖσι⁶ lorumque locorum dolores.
χωρίοις τέτοις. εἰ δὲ καὶ⁷ Quod si partus purgamen-
τα

τὰ λοχεῖα συναπολειφθεῖν, ταῦτα ὑπάρχοντα κακὰ πάν-
τη ἀκρητότερα τε καὶ χρονιώ-
τερα. καὶ πρὸς τῷ τεισιν ὑπο-
χονδρίων τε, καὶ κεφαλῆς ὀδυ-
ναι.

137. Ἐλκος δὲ γινομένον, καὶ ἐξυγiasθέντος, τὸ χωρίον
τῷ ἀνάγκῃ λειότερον, καὶ
σκληρότερον γίνεσθαι, καὶ ἡσ-
σον δύνασθαι ἐν γαστρὶ λαμ-
βάνειν.

138. Εἰ δὲ μὲνον ἐν τοῖσιν
ἐπ' ἀριστερὰ γένοιτο ἔλκος, ἡ δὲ
γυνὴ ἐν γαστρὶ λάβοι, εἴτε τὸ
ἔλκος ἐτι ἔχουσα, εἴτε λοιπὸν
ἤδη ὑγιὲς ἔξουσα, ἄρσεν μάλ-
λον τεκεῖν αὐτὴν ἐλπίς ἐστίν.

139. Εἰ δὲ ἐν τοῖσι ἐπὶ δεξιᾷ
τὸ ἔλκος γένοιτο, ἡ δὲ γυνὴ ἐν
γαστρὶ ἔχοι, θῆλυ μᾶλλον τὸ
ἐκγονον χορὴ δοκεῖν ἐσεσθαι.

140. Ἦν δὲ πυρετοὶ γένων-
ται, ὃ δυναμένη ἐν γαστρὶ λα-
βεῖν, καὶ λεπτῆς βηχὸς ἔχου-
σης, πυνθάνεσθαι χορὴ, μήτι
αἱ μῆτραι ἔλκος ἔχουσιν, ἢ ἄλ-
λό τι τῶν πονηρῶν ὧν ἔγραψα.
εἰ γὰρ ἐν τῷ χωρίῳ τῷ μὴ
δὲν ὑπεὸν κακὸν φαίνοιτο αἷτιον
τῆς λεπτύνσιός τε, καὶ τῷ μὴ
συλλαμβάνειν δύνασθαι, αἷ-
μα ἐμέσαι τὴν γυναῖκα προσ-
δόκιμον. τὰ δὲ καταμήνια τῇ
τοιαύτῃ ἡφάνισαι ἀνάγκη.

ta simul quoque restiterint,
tum ea mala omnino sunt
immoderata, & diuturna,
gacceduntque & præcordio-
rum, & capitis dolores.

137. At verò ubi ulcus
fanatum est, locus ille læ-
vior, ac durior necessario
efficitur, & minus concep-
tui idoneus.

138. Quod si ulcus si-
nistra tantum occupet, mu-
lierque concipiat, aut ubi
ulcus habet, aut postea ubi
convalluit, eam marem po-
tius enixuram spes est.

139. Sed si ulcus dextra
teneat, & mulier concipiat,
foetus foemineus magis ex-
pectandus est.

140. At si febris prehen-
dat eam, quæ concipere ne-
quit, & tussicula detineat,
quærendum, num uterum
ulcus aliquod occupet, aut
ex his malis, quæ scripsi-
mus, aliud quippiam. Ete-
nim ubi nihil mali eo in lo-
co subesse constiterit, quod
extenuationem, aut con-
ceptus impedimentum affe-
rat, sanguinis vomitione
refusi metus impendet. Ei
verò mulieri menstrua ex
necessitate disparuerunt.

141. Ἦν δὲ ὁ πυρετὸς λυθῇ¹⁷ 141. Si verò febris sanguinis eruptione tollatur, & menses appareant, concipiet.

142. Ἦν δὲ τὰ τῆς γαστρὸς¹⁸ 142. Quod si ante sanguinis eruptionem, alvus effusa fuerit pravum in modum, periculum est, ne mulier ante sanguinis eruptionem intereat.

XXXV.

143. **Ο**κόσαι δὲ ἐν γαστρὶ¹⁹ 143. **A**T quæcunque se concepisse existimant, neque conceperunt, & multis mensibus decipiuntur, quod menstrua non compareant, ac venter aturgescere, ac moveri videatur, eæ capitis ac cervicis, præcordiorumque dolore confliscantur, neque lac in ipsarum mammis innascitur, nisi paucum quiddam, & aquosum. Cum verò ventris tumor diffolutus fuerit, ac molles evaserint, eæ nisi quid aliud obstet, concipient. Quandoquidem affectio ista ad mutationem utero afferendam valet, adeo ut post hoc tempus concipiant. Eæ verò quæ conceperunt, doloribus istis non tentantur, nisi consueti fuerint.

His

καὶ γάλα ἐν τοῖσι τιθεῖσιν ἐγ-
γίνεται.

His capitis dolores acce-
dunt, & lac in mammis
innascitur.

144. Τὰς δὲ ὑπὸ τῶν ῥόων
τῶν πολυχρονίων ἐχομένας ἐρω-
τῶν, εἰ κεφαλὴν ἀλγέσσι,
καὶ ὁσφῦν, καὶ τὸ κάτω τῆς
γαστροῦ. ἔρεσθαι δὲ καὶ περὶ
ἀμωδίας, καὶ ἀμβλυωσμῶ,
καὶ ἥχων.

144. Quas autem longæ
fluxiones exercent, de ca-
pitis dolore, lumborum, &
imi ventris, interrogandæ
sunt. Sciscitari quoque o-
portet, num dentium stu-
porem sentiant, aut visus
hebetudinem, aut aurium
sonitum.

145. Οκόσαι δὲ νήσιες ἐοῦ-
σαι, ὑπόχολα ἐμέσσι πολ-
λὰς ἡμέρας, μήτε ἐν γαστρὶ
ἔχσαι, μήτε πυρεταίνεσθαι,
πυνθάνεσθαι ἐλμινθας στρογ-
γύλας εἰ ζυνεμέσσι. ἦν γὰρ
μὴ ὁμολογεῖσθαι, προλέγειν αὐ-
τῇσι τῷτο ἔσεσθαι. γίνεται δὲ
μάλιστα μὲν τῇσι γυναιξὶ τὸ
νόσημα τῷτο, ἐπειθὰ δὲ καὶ
παρθένοις, τοῖσι δ' ἄλλοις ἀν-
θρώποις ἥσσον.

145. At quæcunque jeju-
næ, multis diebus aliquan-
tulum biliosa vomitione re-
jiciunt, si neque uterum
gerunt, neque febre deti-
nentur, interrogabis, num
lumbricos rotundos unâ e-
tiam vomitu refundant. Id
enim ni fateantur, ipsis af-
futurum prædices. Potissi-
mum autem mulieres in-
vadit hic morbus, deinde
etiam virgines, reliquos ve-
rò homines minus.

XXXVI.

146. Ὅσαι δὲ ἀνευ πυρε-
τῶν ὀδύναι γίνονται,
θανάτους μὲν ἐκ ἐξεργάζονται.
πολυχρόνιοι δὲ αἱ πλείους εἰσὶ,
καὶ πολλὰς μεταστάσεις ἔχου-
σι, καὶ ὑποστροφάς. οἱ δὲ
τρόποι, πρῶτον μὲν τῶν περὶ
τὴν κεφαλὴν ἀλγημάτων, τὰ
μὲν

146. Dolores qui sine fe-
bre invadunt, ne
interficiunt quidem, at plu-
rimum diuturni sunt, mul-
tasque mutationes, ac recur-
sus habent. Atque horum
genera primum quidem in
capitis doloribus spectan-
tur,

μὲν εὐήθεια, τὰ δὲ χαλεπώ-
τερα πολλῶν.

147. Χρὴ δὲ ὑποσκέπτε-
σθαι ἐκάτερα αὐτῶν ὧδε. ὁκό-
σοι δὲ αὐτῶν ἀμβλυώσσοι,
καὶ ἐρευβός τι ἐχθσιν, ἐπὶ τῶν
ὀφθαλμῶν αὐτοῖσι γίνεται,
καὶ κνησμός ἐχει τὸ μέτωπον,
τῆτοισιν ἀρήγει αἷμα ῥυέν ἀπὸ
τῆ αὐτομάτης, καὶ ἐξ ἀνάγ-
κης. ἀπλῆς ὅτος ὁ τρόπος.

148. Οἷσι δὲ ὀδύναι περὶ τὴν
κεφαλὴν, καὶ τὸ μέτωπον,
ἐκ τε τῶν ἀνέμων τῶν μεγά-
λων γίνονται, καὶ ἐκ τῶν ψυ-
χέων, ὅταν θαλφθῶσιν ἰσχυ-
ρῶς, τῆτης δὲ κόρυζαι μὲν τε-
λείως μάλιστα ἀπαλλάσσονται.

149. Ὡφελές τι καὶ
πιαρμοί, καὶ βλένναι ἐν τῇσι
ῥισὶ γινόμεναι, μᾶλλον μὲν ἀ-
πὸ τῆ αὐτομάτης, εἰ δὲ μὴ, ἐξ
ἀνάγκης.

150. Κόρυζαι γίνονται τελεί-
ως, ὥστε καὶ βῆχας ἐπιγε-
νέσθαι.

151. Οἷτε πιαρμοί ἐπιγε-
νόμενοι, τὰς ὀδύνας ἢ μὴ παύ-
ουσι, φύματα ἀνάγκη ἐπιγε-
νέσθαι, καὶ ἀχρόας τῆτοισιν.

152. Ὀκόσοισι δὲ ὀδύναι ἀ-
νευ προφάσεων τε γίνονται, καὶ
πολυχρόνιοι, καὶ ἐν πάσῃ τῇ
κεφαλῇ, ἰσχυροῖσι τὲ ἔχουσι, καὶ
ἀμε-

tur, quorum quidam leves
sunt, quidam etiam longè
graviores.

147. Utrorumque verò
sea sic ineunda est ratio. Qui-
bus autem visus caligat, &
rubor quidam in ipsis ocu-
lis fit, cum quadam frontis
prurigine, eos juvat sanguis
sua spontè, aut ex necessi-
tate profluens. Atque hic
modus simplex est.

148. At quibus dolores
capitis, & frontis contin-
gunt, tum ex ingentibus
ventis, tum ex frigore, post
vehementem æstum, eos
gravedines potissimum qui-
dem omnino liberant.

149. Juvant quoque &
sternutamenta, & mucosæ
pituitæ in naribus ortæ,
præcipuè quidem spontè
fluentes; sin minus, vi ex-
pressæ.

150. Gravedines verò in-
totum fiunt, adeo ut tusses
consequantur.

151. Et sternutamenta
ubi succedunt, neque dolo-
res sedant, iis tubercula, &
coloris pravitates, ex neces-
sitate aderunt.

152. Quos verò dolores
sine causa, & diuturni, &
totum caput occupantes,
jam graciles, & viribus ex-
hau-

ἀμειννοῖσι, προορᾶσθαι τέτοι-
σιν τὸ νόσημα πολλῶν χαλε-
πώτερον τῷ προσδεῖν.

haustos affligunt, in his at-
tendendum, morbum prio-
re multo esse graviorem.

153. Ἦν δὲ καὶ ἐς τὸν τρά-
χηλόν τε, καὶ ἐς τὸν νῶτον ἡ
ὀδὴν καταβαίνει, τὴν κεφα-
λὴν ἀπολιπῆσα, καὶ αὐθις
πάλιν παλινδρομέει εἰς τὴν κε-
φαλὴν, καὶ ἐτι χαλεπώτερον
γίνεται. τῶν δὲ πάντων δει-
νότατον, εἰ ζυντεῖνοι ἐκ τῆς κε-
φαλῆς ἐς τὸν τράχηλόν τε, καὶ
τὸν νῶτον. ταῖς δὲ ὠφελείαις,
τῆτέοισι προσδέχεται ἐξ ἀ-
ποσάσιον ἔσεσθαι, ἢ πῦον,
ῥήξασιν, ἢ αἰμορροΐδας ἐχ-
σιν, ἢ ἐξανθήματα ἐν τοῖς
σώμασι. λησιτελέει δὲ καὶ
πιτυρωθεῖσα ἡ κεφαλὴ.

153. Quod si in cervi-
cem, & dorsum relicto ca-
pite dolor descendit, rur-
susque in caput recurrit, ad-
huc gravior existimandus
est. At omnium maximè
terret, si in capite ad cer-
vicem, & dorsum pervenit.
Eos vero juvari spes est, si
abscessus aliquis eruperit,
aut pus tussi rejectum fue-
rit, aut sanguinem per ora
venarum fundere sint soliti,
aut pustulæ toto corpore
pullularint. Ex usu etiam
est, caput porrigine tentari.

XXXVII.

154. Νάρκαι δὲ καὶ κνιδώσεις
οἷσι διὰ τῆς κεφαλῆς
δαΐσσοι, τότε μὲν διὰ πά-
σης, τότε δὲ διὰ μέρους τινός,
πολλάκις δὲ καὶ ψυχρόν τι δο-
κέει αὐτοῖσιν, εἰ διαχωρεῖ διὰ
τῆς κεφαλῆς, τῆς ἐπ' ἀνέρε-
σθαι, εἰ καὶ ἐς τὴν γλῶσσαν
ἀκρὴν ἀφικνεῖται ἡ κνιδώσις.
εἰ γὰρ τὸτο ποιεῖ, τέλεον τὸ
νόσημα γίνεται, καὶ χαλε-
πώτερον ἀπαλλάξαι. εὐπετὲς
δὲ ἀνεῖν τῆς. αἱ δὲ τρόποι τῶν
ὠφελειῶν ἐξ ἀποσάσιον οἷς περ
προγέγραπται. ἥσπον μὲν τοι

154. Quibus autem torpo-
res, & prurigines
pungentes, per caput, in-
terdum quidem totum, in-
terdum etiam aliqua in par-
te percurrunt, sæpius verò
frigoris alicujus sensus ca-
put pervagari videtur, ab iis
sciscitari oportet, num etiam
ad summam linguam pun-
gens ille pruritus pertingat.
Sic enim magnus morbus
est, & qui ægrè solvatur: alio-
quiverò facilis. Auxilium au-
tem consequuntur ex absces-
sibus,

ἐπι-

Q 5

ἐπιγίνονται ἀποστάσεις ἐπὶ τῶν
τοῖσιν, ἢ ἐκείνοισιν.

sibus, velut antea scriptum
est. Qui tamen his minus,
quam illis contingunt.

XXXVIII.

155. Ὁ κόσμος δὲ ζὺν τῇσιν
ὁδύνῃσιν σκοτοόδοι
λαμβάνει, δυσπαλάλακτον,
καὶ μανικόν. γέρεσι δὲ ὁ τρό-
πος ἔτος μάλιστα γίνεται.

155. Tenebricosæ autem
vertigines, si cum
doloribus adfuerint, malum
in infaniam erumpit, nec
facile profligatur, & senes
præcipue affligit.

156. Αἱ δὲ ἄλλαι νῆσοι αἱ
ἀμφὶ κεφαλᾶς, ἀνδράσι τε
καὶ γυναιξίν, ἀσφαλῶς ἰχυ-
ρόταται, καὶ πολυχρονιώτεραι.
γίνονται δὲ καὶ νεανίσκοις τε,
καὶ παρθένοισι τῇσιν ἐν ἡλικίᾳ,
καὶ μάλιστα τῶν καταμηνίων
ἐς τὴν πρόοδον. τῇσι δὲ γυναι-
ξίν, ἐν τῇσι κεφαλαλγίῃσι,
τὰ μὲν ἄλλα πάντα γίνεται,
καὶ τοῖσιν ἀνδράσιν. αἱ κνι-
δώσιες δὲ, καὶ τὰ μελαγχολι-
κὰ, ταύτησιν ἥσσον, ἢ τοῖσιν
ἀνδράσιν, ἢν μὴ τὰ καταμηνία
τελέως ἡφανισμένα ἦ.

156. Reliqui capitis mor-
bi, tum viris. tum mulie-
ribus vehementissimi sunt,
ac diutius perseverant, ac
cum securitate. Contingunt
autem & juvenibus, & vir-
ginibus in ætatis flore, po-
tissimumque circa menstru-
orum exitum. At mulieri-
bus circa capitis dolores,
& reliqua quidem omnia, quæ
etiam viris, contingunt.
Pungentes tamen prurigi-
nes, & atræ bilis vitia, mi-
nus hæ quam viri sentiunt,
nisi menses penitus evanu-
erint.

XXXIX.

157. Οἷσι δὲ τὰ χρώματα
νέοις ἔῃσι πονηρὰ ἔστι
πολὺν χρόνον, ζυνεχέως δὲ, μὴ
ἐκτεριώδεια τρόπον, ἔτοι καὶ
τῶν ἀνδρῶν, καὶ τῶν γυναι-
κῶν, κεφαλὴν ἀλγέεσι, καὶ
λίθους

157. Quibus juvenibus diu
coloris fœdatio in-
est, non tamen continenter
ad instar regii morbi, ii &
viri, & fœminæ, capitis do-
lore conflictantur, & lapi-
des,

λίθους τὲ καὶ γῆν τρώγασσι, καὶ αἱμορροΐδας ἔχασσι.

des, ac terram edunt, aut profluvium per ora venarum sanguinem fundere solita patiuntur, hæmorrhoides Græci dicunt.

158. Τὰ δὲ χλωρὰ χρώματα ὅσα χρόνιά εἰσι, καὶ μὴ ἰσχυροὶ ἰκτεροὶ εἰσι, τὰ μὲν ἄλλα τὰ αὐτὰ ποιεῖν αὐτοῖσι ζυμβαίνει. ἀντὶ δὲ τῶν λίθων τῶν καὶ τῆς γῆς τρώξιός, τὰ ὑποχόνδρια λυπεῖ μάλλον, ἢ τῆς ἐτέρας.

158. At colores cum virore pallidi, diuturni, absque vehementi regio morbo, cætera quidem eadem facere solent: verum præcordiorum dolores eos magis vexant, quam cæteros, neque tamen lapides, aut terram edunt.

159. Ὅσοι δὲ πολὺν χρόνον ὤχρωι φαίνονται, καὶ τὰ πρόσωπα ἐπηρμένα ἔχοντες, εἰδέναι χρὴ τῶν κεφαλῇ ὀδυνωμένων, ἢ περὶ τὰ σπλάγχνα ἀλγύματα ἔχοντας, ἢ ἐν τῇ ἔδρῃ κακόν τι ἐν ἑαυτοῖσι. τοῖσι δὲ πλείοσι μὲν τῶν τοιούτων φαινομένων, ἕκαστον ἐν τι τῶν τῶν κακῶν φαίνεται, ἀλλ' ἔστιν ὅτε πολλὰ, ἢ καὶ πάντα.

159. Qui vero diu pallidi faciem habent tumidam, eos certum est, aut capitis, aut viscerum dolore laborare, aut sedem internam quodammodo male affectam gesse. Magna autem ex parte, ubi hæc adfuerint, non unum aliquod malum inesse videtur, sed interdum multa, aut etiam omnia.

XL.

160. Οἱ δὲ τῆς νυκτὸς ὄρωντες, καὶ δὴ νυκτάλωπας καλέομεν, ἔτι αἰλίσκονται ὑπὸ τῆ νοσήματος νεοί, ἢ παῖδες, ἢ καὶ νεανίσκοι, καὶ ἀπαλλάσσονται ὑπὸ τῆ αὐτομάτης. οἱ μὲν, τεσσαρακονθήμεροι, οἱ δὲ, ἐπτάμηνοι. τισὶ δὲ καὶ ἐνιαυτὸν ὅλον παρέμεινε.

160. QUOS Nyctalopas nuncupamus, qui noctu cernunt, hi morboprehenduntur juvenes, aut pueri, aut etiam adolescentes, & sponte evadunt, partim quadragesimo die, partim verò septimo mense; quibusdam etiam toto anno

μεινε. σημαίνεσθαι χρόνῳ περὶ 4 anno perseverat. Et tem-
 τῶ χρόνῳ, ἕς τε τὴν ἰσχύν τῶ νο- pus quidem æstimari debet,
 σήματος ὀρῶντα, ἕς τε τὴν ἡλι- & magnitudinis morbi, &
 κίν τῶ νοσήοντι. αἱ δὲ ἀποσά- ægri ætatis ratione adhibi-
 σιες ἀφελέσσι μὲν τέττις, ἐπι- ta. Hos juvant quidem su-
 φαινόμεναί τε, καὶ ἕς τὰ κάτω pervenientes abscessus, &
 ρεόμεναι. ἐπιγίνονται δὲ ἔκ κάρ- cad infernas partes tenden-
 τα διὰ τὴν νεότητά. αἱ δὲ γυ- tes, qui tamen per juven-
 ναῖκες ἔχ' ἀλίσκονται ὑπὸ τῶ tutem non admodum con-
 νοσήματος τέττις, ἔδὲ παρβέ- tingunt. At neque mulie-
 νοι, ἥσι τὰ ἐπιμήνια φαίνον- res, neque virgines, qui-
 ται. οἷσι δὲ ρεύματα δακρυῶν bus menses apparent, hoc
 πολυχρόνια ἢ, νυκτάλωπες γί- morbo tentantur. Qui ve-
 νονται, τέττις ἐπανερῶται, ἢ rō ex diuturno lachryma-
 τὴν κεφαλὴν τι προσωληγκότες rum fluxu nyctalopes fiunt,
 ἔωσι, πρὸ τῶν ἀποκηρυγμά- eos interrogare oportet,
 των τέττειν. 3. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

161. Οὐκ ὅσοι δὲ μήτε πυρε- 9 161. Quibus absque fe-
 τήναντες, μήτε ἀχροοὶ ἔοντες, bre, & coloris foeditate,
 ἀλγέσσι πολλάκις τὴν τε κο- 10 frequens adest verticis, &
 ρυφὴν, καὶ τῆς κορυφῆς, ἢ 11 temporum dolor, si plane
 μὴ τὴν ἄλλην φανερόν ἔχωσιν, nullus alius adfuerit faciei
 ἀπόσασιν ἐν τῷ προσώπῳ, ἢ 12 abscessus, aut vocis gravi-
 βαρὺ φθέγγονται, ἢ ὀδόντας 13 tas, aut dentium dolor, iis
 ἀλγέωσι, τέτοις αἰμορραγίῃ 14 sanguinis ex naribus eru-
 ναι διὰ τῶν ρινῶν προσδέχεσθαι. 15 ptionem fore spes est.

XLI.

162. Οἷσι δὲ ἐκ τῶν ρινῶν 1) 162. A T quibus sanguis
 αἷμα ρεῖ, δοκέσιν ἐ naribus profluit,
 οἷ δ' ὑγιαίνειν τ' ἄλλα, τέτους 2 et si alioqui sani esse viden-
 δὲ ἢ σωλῆνα ἐνρήσεις ἐπηρμέ- tur, iis tamen aut lienem
 νον ἔχοντας, ἢ τὴν κεφαλὴν 3 tumidum, aut caput dole-
 ἀλγέοντάς τε, καὶ μαρμαρυ- 4 re, aut splendicans quid-
 γῶδες τι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν 5 dam ante oculos obverfari
 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

φαινόμενον σφίσι. τοῖσι δὲ πλεί- 4 comperies; Magna verò ex
στοῖσι τῶν τοιούτων ἅμα καὶ τὰ ἀ- parte, una & caput, & lien
πὸ τῆς κεφαλῆς ἔστας ἔχοντα hunc in modum se habere
φαίνεται, καὶ τὰ ἀπὸ τῆς σπληνός. videntur.

XLII.

163. Οὐλα δὲ πονηρὰ, καὶ 1) 163. Quibus lienes magni,
σώματα δυσώδεα, iis gingivæ vitian-
οῖσι σωλῆνες μεγάλοι. tur, & os graveolet.

164. Οκόσοι δὲ ἔχουσι σπλη- 2 164. Quibus autem lienes
νας μεγάλας, μήτε αἱμορρα- magni sunt, neque sangui-
γίαι γίνονται, μήτε σώμα δυσ- nis eruptiones contingunt,
σώδες, τετέων αἱ κνήμαι ἑλ- neque os graveolet, in ti-
κεα πονηρὰ ἰσχύουσι, καὶ ἔλας biis ii mala ulcera habent,
μέλαινας. & nigras cicatrices.

165. Ἦν δ' ἄλλην φανερὴν 3 165. Quod si manifestus
ἔχουσιν ἀπόσασιν ἐν τῷ προ- quispiam adfuerit faciei ab-
σώπῳ, ἢ βαρὺ φθέγγονται, fcessus, aut vox gravis sit,
ἢ ὀδόντας ἀλγέουσι, τετέουσιν aut dentium dolor, iis san-
αἱμορραγίην διὰ ρινῶν προσδέ- guinis eruptionem ex nari-
χεσθαι. bus fore spes est.

166. Οῖσι δὲ τὰ ὑπὸ τῆς 4 166. At qui partes eas,
ὀφθαλμοῦ ἐπαίρεται ἰσχυρῶς, quæ subsunt oculis, vehe-
τετέων σωλῆνας μεγάλας εὐρη- menter sublatas habent,
σεις ἔχοντας. magnos habere lienes com-
peries.

167. Εἰ δὲ καὶ ἐν τοῖσι πο- 5 167. Quod si pedum
σιν οἰδήματα προσγίνονται, quoque tumores adsint, ex
καὶ ὕδωρ φανήσονται ἔχοντες, aqua etiam laborare vide-
ἀλλὰ καὶ τὴν γαστέρα, καὶ τὴν buntur. Sed & ventrem,
ὀσφῦν ἐπικατιδεῖν. & lumbos, præter hæc in-
spicere oportet.

168. Τὰ δὲ ἐν τοῖσι προσώ- 7 168. Oris perversiones,
ποῖσι παρασφρέμματα, ἢν μη- quæ nulli corporis parti
δενὶ ἄλλῳ τῆς σώματος ἐπικοι- consentiunt, celeriter aut
νωμένη, ταχέως παύεται, καὶ sua sponte, aut ex necessi-
αὐτομάτῃ, καὶ πρὸς ἀνάγκας. tate sedantur.

169. Οἱ

169. In

169. Οἱ δ' ἄλλοι ἀπόπληκ-
τοι, οἵσι μὲν τῷ μὴ δύνασθαι
κινεῖν, λεπύνεται τὸ νεροση-
κὸς τῆς σώματος, ἔτοι ἀδύνα-
τοι εἰς τὸ αὐτὸ καθίστασθαι. οἵ-
σι δὲ ξυντήξεις μὴ ἐπιγένηναι,
ἔτοι δὴ ἔσονται ὑγιᾶντες.

169. In reliquis verò cor-
poris syderationibus, qui-
bus præter motionis impo-
tentiam, pars corporis af-
fecta extenuatur, ii restitui
non possunt. At quibus
colliquationes non succe-
dent, ii profecto sanitatem
consequentur.

XLIII.

170. Περὶ δὲ τῆς χρόνης ὁπό-
τε ἔσονται, προλέ-
γειν ἔς τε τὴν ἰσχὺν τῆς νοση-
ματος ὁρῶντα, καὶ ἔς τὸν χρό-
νον, καὶ ἔς τὴν ἡλικίαν τῆς αν-
θρώπου, καὶ ἔς τὴν ὥρην, εἰδὼς
ὅτι τὰ παλαιότατα τῶν νοση-
μάτων, καὶ τὰ κάκιστα, καὶ
κυλινδόμενα, βαρύτερα ὑπα-
κχει, καὶ τὰ ἐν τοῖσι γεραί-
τοις τῶν σωμάτων.

170. Tempus autem, quo
ista contingent,
prædicere licet, ad morbi
vim, & tempus, & homi-
nis ætatem, ac anni tem-
pestatem attendendo, ubi
in animum induxeris, ve-
tustissimos morbos & pessi-
mos, & qui sæpius repe-
tunt, eosque qui in corpo-
re sunt admodum senili,
non facile cedere.

171. Ἔσι δὲ καὶ τὸ Φθινό-
πωρον τε καὶ ὁ χειμῶν, τῆς
ἡρος τε, καὶ τῆς θερεος, ἀνεπι-
τηδειότερος, ταῦτα τὰ νοση-
ματα ἀφιεῖναι.

171. Est etiam autum-
nus, & hyems, vere & æ-
state, ad eos morbos tol-
lendos, minus accommo-
datus.

XLIV.

172. Αἱ δὲ ἐν τοῖσι ὥμοις
γενόμεναι ὀδύναί,
ὀκόσαι μὲν ἔς τὰς χεῖρας ἐπι-
καταβαίνουσαι, νάρκας τε καὶ
ὀδύνας παρέχουσιν, ταύτησιν
ἀποστάσεις μὲν ἐκ ἐπιγίνονθαι,
ὕγιάζονται δὲ, μέλανας χολαῖς
ἐμίοντες.

172. Humerorum verò
dolores, qui ad
manus tendunt, torporef-
que & dolores exhibent,
abscessus certe non conse-
quuntur, at bilis atræ vo-
mitione sanantur.

173. Ὄκο-

173. Eos

173. Ὀκόσαι δὲ αὐτῶν μέ-
νισιν ἐν τοῖσιν ὥμοισιν, ἢ καὶ
εἰς τὸν νῶτον ἀφικνέονται, ταύ-
τας πύον ἐμέσαντες ἐκφυγά-
νισιν, ἢ μέλαιναν χολήν.

174. Καταμανθάνειν δὲ
περὶ τῶν αὐτῶν. ἦν μὲν γὰρ
εὐπνοοὶ ὥς καὶ ἰσχνοὶ, μέλαι-
ναν χολήν αὐτὰς μᾶλλον ἐλπίς
ἐμέσαι. εἰ δ' ἂν δυσπνοώτεροι,
καὶ ἐπὶ τῶν προσώπων ἐπιτρέ-
χει τὶ αὐτοῖσι χροῶμα, ὃ πρό-
θεν οὐκ ἐπεγένετο, ὑπερύθρον,
εἴτε μέλαν, τῆς πύον ἐλ-
πίς μᾶλλον πύσειν.

175. Σκέπτεσθαι δὲ πρὸς
τῶν τοιῶν, καὶ εἰ ἐν τοῖσι ποσὶν
οἰδήματα ἐνεσι, καὶ γὰρ τῶ-
το τὸ σημεῖον τῶν τοιῶν ὁμολο-
γεῖν ἐστὶ. τὸ δὲ νόσημα τῶν
τοιῶν ἀνδράσι προσγίνεται ἰ-
σχυρότατον, τοῖσιν ἀπὸ τεσ-
σαράκοντα ἐτέων εἰς τὰ ἐξή-
κοντα.

173. Eos autem qui in
humeris perdurant, & ad
dorsum pertingunt, puris
aut atræ bilis vomitione ef-
fugiant.

174. Quorum hæc ineun-
da est ratio. Facile qui-
dem spirantes, & extenua-
tos, vomitione nigram bi-
lem effusuros, magis sperare
oportet. At difficultate spi-
randi laborantes, si in faciem
color subruber, aut niger,
antea non visus subvehitur,
pus expuitione potius red-
dituros spes est.

175. Præterea etiam ani-
madvertendum, num pedes
stumoribus infestentur. Hoc
enim iis indubitatum est
signum. Hic autem mor-
bus viris vehementissimus
accidit, à quadragesimo an-
no ad sexagesimum usque.

XLV.

176. Τὴν ἡλικίαν δὲ ταύτην
μάλιστα ἰσχυράδες
βιάζονται. σκέπτεσθαι δὲ δεῖ
ὡδὲ περὶ ἰσχυράδων. ἐκόσοις
γὰρ τῶν γεραιτέρων αἵτε νάρ-
και ἰσχυροτάται, καὶ κατα-
ψήξιος τῆς ὀσφύος τὴν καὶ τῶν
σκελέων, καὶ τὸ αἰδοῖον ἐπαί-
ρειν ἀδυνατέεσι, καὶ ἡ γαστήρ
διαχωρεῖ, εἰ μὴ πρὸς ἀνάγ-
κην,

176. QUam ætatem etiam
coxendicum do-
lores præcipuè vexant. De
coxendicum autem dolori-
bus sic existimandum est.
Quibus senioribus vehe-
mentissimi torpores adsunt,
& lumbi ac crura frigescent,
nec pudendum erigere va-
lent, alvusque nonnisi coac-
ta

λῆν, καὶ κοπρώδης μύξα πολ-
λὰ διέρχεται, τετέοισι χρονί-
ω-
τατόν τὸ νόσημα ἔσται. καὶ
προλέγειν ἐνιαυτὸν τὸ ἐλάχι-
στον, ἀφ' ὃ χρόνου ἤρξατο τὸ
νόσημα γίνεσθαι. καὶ τὰς ὡ-
φελείας ἐς τὸ ἥαρ τε καὶ τὸ θέ-
ρος προσδέχεσθαι.

177. Τοῖσι δὲ νεανίσκοισιν, ἡ
ἐπώδῃνοι μὲν ἔχ' ἥσπον αἱ ἰα-
αδές, βραχυτέραι δέ. καὶ γάρ
τεσσαράκονθήμεροί ἀπαλλάσ-
ονται. ἀλλ' ὅτε αἱ νάρκαι ἐ-
πιγίνονται ἰχυραί, ὅτε αἱ κα-
ταψύξεις τῶν σκελέων τε καὶ
τῆς ὀσφύος.

ista egerit, & mucosum al-
8vi recrementum plurimum
9prodit, his maximè diutur-
num fore, ac prædican-
dum, ex quo morbus coe-
10pit, annum ut minimum
perseveraturum, juvamen-
tumque nonnisi aut vere,
aut æstate sperandum.

177. At juvenibus quis
dem, non minores dolore.
12afferunt coxendicum mor-
bi, sunt tamen breviores:
13etenim quadagesimo die li-
berantur. Quin nec vehe-
mentes torpores, neque cru-
rum, ac lumborum perfric-
tiones fiunt.

XLVI.

178. Οἷσι δὲ τὸ νόσημα τῆ-
τό ἔστι μὲν ἐν τῇ ὀσ-
φυϊ καὶ τῷ σκέλει, βιάζεται
δὲ ἔχ' ὅτως ὥστε κατακίεσθαι,
ξυσρέμαλα σκέπτεσθαι μὲν
ἤπχ ἐν τῷ ἰαχίῳ, καὶ ἐπανερε-
σθαι, εἰ ἐς τὸν βαβῶνα ἢ
ὀδύνη ἀφικνέεται. ἣν γὰρ ταῦτ'
ἔχει ἀμφο, χρόνιον τὸ νόση-
μα γίνεται.

178. Q Uos autem morbus
iste in lumbis, &
cruribus vexat, neque ta-
men adeo, ut decumbere co-
2gantur, animadvertere o-
portet, num aliquid uspi-
3am in coxa concreseat, per-
contarique num ad ingu-
4en dolor perveniat. Etenim
si utraque adfuerint, mor-
bus efficitur diurnus.

179. Ἐπανερεσθαι δὲ καὶ
εἰ ἐν τῷ μηρῷ νάρκαι ἐγγίνον-
ται, καὶ ἐς τὴν ἰγνύην ἀφι-
κνῆνται, καὶ ἣν φῆ, αὐθις ἐρέ-
εσθαι, καὶ ἣν διὰ τῆς κνήμης,
ἐπὶ

179. Percontandum quo-
que, num femur torpores
sentiat, & ad poplitem per-
6tingant. Quo concesso rur-
sus petendum, num per ti-
biam

ἐπὶ τὸν τάρσον τῆ ποδός. ὅπου
σοι δ' ἂν τρεῖς τὰ πλεῖστα
ὁμολογέωσι, εἰπεῖν αὐτοῖσι,
ὅτι τὸ σκέλος σφιν τότε μὲν
θερμὸν γίνεται, τότε δὲ ψυ-
χρόν.

180. Ἡ δὲ νέσος αὕτη ὁκό-
σοισι μὲν ἀνὰ τὴν ὀσφύν ἐκ-
λείπῃσα ἐς τὰ κάτω τρέπε-
ται, θαρσύνει. ὁκόσοισι δὲ
τὰ τε ἰσχία, καὶ τὴν ὀσφύν
μὴ ἐκλείπῃσα, ἐς τὰ ἄνω τρέ-
πεται, προλέγειν δεῖν εἶναι.

181. Οἷσι δὲ περὶ τὰ ἄρθρα
ὀδύναι τε γίνονται,
καὶ ἐπάρσεις, καὶ καταπαύ-
ονται, ἔκ ἐν τῷ ποδαγρακῷ
τρόπῳ, εὐρήσεις τάτε σπλάγ-
χνα μεγάλα, καὶ ἐν τῷ ὕρῳ
λευκὴν ὑπόσασιν. καὶ τῆς
κροτάφης ἦν ἐπαίρη, φήσει
πολλάκις ἀλγέειν. φήσει δὲ
καὶ ἰδρωῖτας αὐτῷ γίνεσθαι
νυκτερινάς.

182. Ἦν δὲ μήτε ὑπὸ τῷ
ὕρῳ ὑφίσταται ἢ ὑπόσασιν αὐ-
τῇ, μήτε οἱ ἰδρωῖτες γίνονται,
κίνδυνος ἢ χλωιδῆναι τὰ ἄρ-
θρα. ἢ ὅ δὲ μελικερίδα κα-
λέσιν γίνεσθαι ὑπ' αὐτοῖσι.

183. Γίνεται δὲ τὸ νέσημα
τῆτο,

7biam ferantur; ad primam
lummi pedis partem, quæ
tarfos dicitur. Qui enim
istorum bonam partem fa-
tentur, his ipsis crus modo
calidum, modo frigidum
fieri, recte prædixeris.

8 180. At quibus hic mor-
bus, relictis partibus quæ
ad lumbos sunt, infra ver-
git, eos bene sperare jube-
to. Quibus vero coxen-
dicem & lumbos occupat,
& supra vergit, iis gra-
vem fore prædico.

XLVII.

181. Quidem autem ad
articulos dolores
oriuntur, & tumores, de-
finuntque sine podagra, iis
& magna viscera adesse com-
peries, & in urina quod
subsidet album. Ac si cui
tempora attollentur, ea sæ-
pe dolere fatebitur, & sibi
nocturnos sudores contin-
gere.

5 182. Quod si neque tale
quicquam in urina subsidet,
6 neque sudores contingunt,
metus est, ne articuli clau-
7 dicent, aut in his absces-
sus fiat, quem melicerida
vocant.

8 183. Iis autem morbus
R iste

τῆτο, οἷσιν ἐν τῇ παιδίῃ τε καὶ νεότητι ζύνηθες ἐὼν αἷμα ῥεῖν ἐκ τῶν ῥινῶν, πέπνυται. ἐπανερέσθαι ἐν περὶ τῆς τῆς αἵματ⁹ ρήξιος, εἰ ἐγένετο ἐν τῇ νεότητι, καὶ αἱ κνηδῶσιες¹⁰ ἐν τε τῷ στήθει, καὶ τῷ μεταφρένῳ, εἰ ἐνεῖσι. καὶ ὁκό¹¹ σοις αἱ κοιλίαι ἰσχυρὰς ὀδύνας παρέχουσιν ἀνευ ἐκταραξίων, καὶ ὁκόσοισιν αἱμορροΐδες γίνονται. αὕτη γὰρ ἡ ἀρχὴ τῶν¹² νεσημάτων τῶντων.

iste contingit, quibus pueris, aut juvenibus, ex naribus sanguinis fluor consuetus desit. Ex quibus percontari oportet, num in juventute sanguinis fluxus contigerit, & num pungentes prurigines ipsis in pectore, aut dorso insint. Aut eadem contingunt, quibus vehementes alvi dolores absque perturbatione adsunt, aut quibus, per ora venarum quæ sunt in ano, sanguis effunditur. Hinc namque istorum morborum origo petenda est.

184. Ἦν δὲ κακόχροοι οἱ¹³ ἄνθρωποι ἔτοι φαίνωνται, ἐπανερέσθαι καὶ κεφαλὴν εἰ ὀδυνῶνται, φήσας γὰρ.

184. Quod si viris hujusmodi foedus color appareat, num etiam capitis dolor adfit, percontandi sunt, quod fatebuntur,

XLVIII.

185. Τούτων δὲ, ὁκόσοισιν¹⁾ αἱ κοιλίαι ἐπώδυνον ἔντε τοῖς δεξιῇς εἶεν, τὰ ἀλγύματα ἰσχυρότερα γίνεται. καὶ² μαλιστα, ὅταν πρὸς τῷ ὑποχονδρίῳ κατὰ τὸ ἥπαρ τὸ ὑπόλειμμα τῆς ὀδύνης ᾖ. ὠφέ³ λει δὲ ταύτας τὰς ὀδύνας, τὸ παραυτίκα ψόφος ἐν τῇ γαστρὶ γεγόμεν⁴. ὁκόταν δὲ ἡ ὀδὺν παύσῃται, τὸ ἔρπον παχὺ καὶ χλωρὸν ἐρέσιν.

185. EX quibus, qui ventris dextra parte dolores sentiunt, iis vehementes dolores fiunt, idque vel maximè, si in præcordiis ad hepar dolor restiterit. Quibus malis confestim levat strepitus, qui in ventre fit. At ubi dolor conquievit, urina crassa, & pallida redditur.

186. Ἐστὶ δὲ θανατώδης μὲν γ 186. Atque hoc morbi
 ἁδამῶς ὁ τρόπος ἔστι, χρό- genus neutiquam letale est,
 νιος δὲ κάρτα. ὁκόταν δὲ πα- sed valdè diuturnum. At
 λαιὸν ἦδῃ ἢ τὸ νόσημα, ἀμ- ubi jam morbus inveterave-
 βλυώσσχιν οἱ ἄνθρωποι ὑπ' rit, homines oculorum ca-
 αὐτῆ. ἀλλ' ἐπανερεσθαι πε- liginè vexat. Percontari i-
 ρὶ τῆ ἀματῆ, εἰ νέω ἐόντι- gitor oportet, num sanguis
 ἔρρει, καὶ περὶ τῆ ἀμβλυωσ- in juventute fluxerit, aut
 μῆ, καὶ περὶ τῆ ἔρχ τῆς κε- oculorum caligatio contige-
 νάσιος χλωρότητῆ, καὶ ἀμ- 9rit, aut urina pallida vacua-
 φὶ τῶν ψόφων, εἰ ἐγγίνονται ta fuerit, aut intus excitati
 τε, καὶ ὠφελέσχιν ἐπιγινώ- strepitus, & supervenientes,
 μενοι. Φήσχισι γὰρ πάντα¹⁰ juvenamentum attulerint. Ista
 ταῦτα. namque omnia fatebuntur.

XLIX.

187. Λεῖχῆνες δὲ, καὶ λέ-1) 187. I Mpetigines & lepræ,
 πραι, καὶ λεῦκαι, albicantesque vitili-
 οῖσι μὲν νέοισιν, ἢ παῖσιν ἐξ- gines, si juvenibus qui-
 σιν ἐγένετό τι τέτων, ἢ κατὰ dem, aut pueris, horum a-
 μικρὸν φανέν, αὐξεταὶ ἐν πολ- liquod contingat, aut sen-
 λῶ χρόνῳ. τέτοις μὲν γ' χοῆ² sim se prodens, diuturni-
 ἀπόσχισιν νομίζειν τὸ ἐξάνθη- tate temporis augetur, in
 μα, ἀλλὰ νόσημα. οἷσι δὲ his quidem ex pustulæ ab-
 ἐγένετο τέτων τι πολύτε καὶ scessus esse minimè existi-
 ἐξαπίνης, τέτο ἀν εἶη ἀπό- mandæ sunt, sed morbi.
 σχασίς. At quibus ex his aliquid
 subito, multumque contin-
 git, id certè abscessus dici
 possit.

188. Γίνωνται δὲ λευκαὶ 4 188. Oriuntur autem al-
 μὲν, ἐκ τῶν θανατωδῶσάτων bicantes vitiliginès ex ma-
 νοσημάτων, οἷον καὶ ἡ νῆσος xime quidem lethalibus
 ἢ φοινικίῃ καλεομένη. αἱ δὲ 5 morbis, qualis est & mor-
 λέπραι, R 2 bus

λέπραι, καὶ οἱ λειχῆνες, ἐκ
τῶν μελαγχολικῶν.

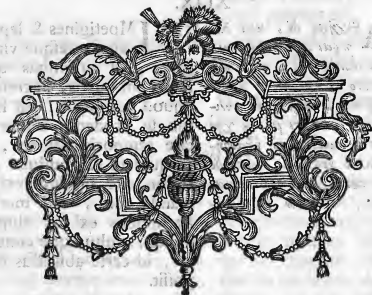
189. Ἰῆσθαι δὲ τέττων ἐν- 6
πετέσσερά ἐστιν, ὅσα νεοτάτοις τε
γίνεται, καὶ νεώτατά ἐστι, καὶ
τῷ σώματι ἐν τοῖσι μαλθα-
κωτάτοις, καὶ σαρκώδεσά-
τοις φύεται.

bus phoenicius dictus. Le-
præ verò, & impetigines,
ex iis, qui ab atra bile fiunt.

189. Ex quibus quæ val-
dè juvenibus contingunt,
& recentissima quæque sunt,
te facilius curationem reci-
piunt, tum quæ in summe
mollibus, & carnosis cor-
poris partibus nascuntur.

ΠΡΟΡΗΤΙΚΟΝ Β ΤΕΛΟΣ.

PREDICTORUM II. FINIS.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΚΩΑΚΑΙ ΠΡΟΓΝΩΣΕΙΣ.

HIPPOCRATIS
COACÆ PRÆNOTIONES.

CUM

INTERPRETATIONE

ANUTII FOESII, MEDIOMATRICI.

Ὁ τοῖς ἔργοις τῆς τέχνης ὠμιλικῶς, ἀληθεύειν φήσει
τὸν ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΝ.

Qui in artis operibus versatus est, vera dicere
HIPPOCRATEM affirmabit.

GAL. L. de Atra bile. C. 5.

Is Coacis Prænotationibus, & Prorrhethico, tantum authoritatis tribuendum, & fidei, quantum ea, quæ ex Aphorismis, Prognostico, & Epidemicorum libris excerpta sunt, reposcunt; in reliquis autem, quantum de authoritatis dignatione, tantundem etiam de iudicii existimatione detrahendum. Constat certè, ex multis seculorum observationibus, & diuturnis artis præceptionibus, in Cō insulā esse decerp-
 ptas, indèque fortassis denominationem traxisse, ut *κωα-
 καὶ προγνώσεις*, interdum etiam à GALENO *κωϊκαὶ* ap-
 pellarentur. Et quoniam stili, & dictionis genere, cum
 Prorrhethico consentiunt, parem & originis, & nominis
 fortunam experiuntur. ANUTIUS FOESIUS in *Præf. ad
 Coacas Prænot.*

In hoc libro Coacarum prænotationum inscripto, prædictiones omnes, veluti in quodam promptuario descriptæ sunt, quæ per longam annorum seriem, à Cois Medicis observatæ fuerunt. Quas quidem, si inscriptioni adhibenda fides est, ab HIPPOCRATE collectas, & in hunc ordinem digestas esse, asserendum est. Easdemque Coacas denominavit, quia non omnes propriis observationibus conscripsit, sed à cæteris etiam Medicis Cois desumptis, & ideo non est mirum, si multa in hoc libro descripta sunt, quæ passim in aliis Hipp. libris reperiuntur. . . . Harum verò precium, & nitorem, cum prospexerit HOLLERIUS, Acad. Paris. decus, & post eum LUD. DURETUS, doctrinæ Hipp. æmulator, HIPPOCRATIS genius dictus, doctissimis commentariis earum præstantiam palam facere procurarunt; quorum vestigia secutus acutissimus JACOTIUS, æqualem laudem in hoc difficillimo negotio sortitus est: quod quidem, quia amplissimum est, in totum absolvere non potuerunt, quin cæteris etiam, elaborandi circa eandem materiam, occasio relicta sit. Unde & nobis insudare in eo licet, quemadmodum etiam posteris laboris partem nos reliquisse, non ignoramus. PROSP. MARTIANUS ad
Lib. Coacarum Prænotationum.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ HIPPOCRATIS

ΚΩΛΑΚΑΙ ΠΡΟΓΝΩΣΕΙΣ.

COACÆ PRÆNOTIONES.

DE FEBRIBUS.

I.

1. **Ο**ί εκ ρίγε^Θ περι-
ψυχομένοι, κεφα-
λαλγέες, τραχη-
λον, ὀδυνώδεις, ἄφωνοι, ἐφι-
δρῶντες, ἐπανελέγκαντες, θνή-
σκουσιν.

2. Αἱ μετὰ καταψύξε^Θ 2
δυσφορίαι, κἀκίςαι.

3. Κατάψυξις μετὰ σκλη- 3
ρυσμῷ, ὀλέθριον.

4. Ἐκ καταψύξεως φόβος, 4
καὶ ἀθυμία ἄλογος, ἐς σπασ-
μὸν ἀπολευτᾶ.

5. Αἱ ἐκ καταψύξεως ἔρων 5
ἀπολήψεις, κἀκίςαι.

1. **Q**ui ex rigore per-
frictione deti-
nentur, cum
capitis ac cervicis dolore,
vocis defectione, ac tenui
sudore, ii, ubi vires resum-
pserint, ac sese velut re-
collegerint, moriuntur.

2. Corporis jactationes
& incontinentiæ, cum per-
frictione, pessimæ.

3. Ubi totum corpus ita
perfrigit, ut obrigeat, per-
niciem affert.

4. Ex perfrictione me-
tus, ac animi abjectio, præ-
ter occasionem, in con-
vulsionem tendit.

5. Urinarum ex perfri-
ctione interceptiones, pes-
simæ.

6. Me-

R 4

6. In

6. Μετὰ ῥίγους ἄγνοια, κα- 6
κὸν. κακὸν δὲ καὶ λήθη.

6. In rigore familiares
non agnoscere, malum.
Malum quoque, eorum
quæ gesta sunt, oblivisci.

7. Τὰ κωματώδεια ῥίγεια 8
ὑπολέθρια. καὶ τὸ φλογῶδες 9
ἐν προσώπῳ μετ' ἰδρώτος ἐν
τέτοισι, κακότηδες. ἐπὶ τέτε- 10
οισι ψύξεις τῶν ὀπίσθεν, σπασ-
μὸν ἐπικαλέεται. καὶ ὅλως δὲ 11
ψύξεις τῶν ὀπίσθεν, σπασ-
μῶδες.

7. Rigores cum sopore,
nonnihil periculi denun-
tiant: & facies incensa cum
sudore, malignitatem in his
significat. Insuper poste-
riorum partium frigus,
convulsionem provocat. Ac
omnino posteriorum par-
tium refrigeratio, convul-
sionem minatur.

8. Αἱ ἐκ νώτε φρίκαι πυκ- 12
ναὶ, καὶ ὀξέως μεταπίπτει-
σαι, δύσφοροι. ἔρχεται γὰρ ἀπό- 13
ληψιν καὶ ἐπώδυνον σημαίνου-
σι. τὸ ἐφιδρῆν τέτοισι, κακί- 14
στον.

8. Crebri ex dorso hor-
rores, subinde locum com-
mutantes, graves sunt &
difficiles. Laboriosam quip-
pe urinæ suppressionem mi-
nantur. His tenuiter exu-
dare, pessimum.

9. Ῥῖγος ἐν συνεχείᾳ, τῷ 15
σώματι αἰσθηθένος ἤδη ἔοντος,
θανάσιμον.

9. Continenter & assidue
vexans rigor, imbecillo jam
corpore, lethalis est.

10. Οἱ πυκνὰ ἐφιδρῆντες 16
ἢ ἐπὶ ῥιγέοντες, ὀλέθριον. καὶ
ἐπὶ τῇσι τελευτήσιν ἀναφαί- 17
νονται ἐμπύημα ἔχοντες, καὶ
κοιλίας ταυραχώδεις.

10. Qui crebro tenuiter
exudant, ac subinde rigent,
perniciosè habent, & tan-
dem sub mortem suppurati,
& alvum conturbatam ha-
bere deprehenduntur.

11. Τὰ ἐκ νώτε ῥίγεια δυσ- 18
φορώτερα, ὅς δ' ἂν ἐπ' ἡλκαί-
δεκατῇ ριγώσας, τετάρτῃ καὶ 19
εἰκοστῇ ἐπὶ ῥιγῶσι, δύσκολον.

11. Qui rigores ex dor-
so proficiscuntur, graviores
sunt & molestiores. Ubi
verò quis decimo septimo
die rigore correptus, quar-
to ac vigesimo die insuper
riguerit, difficulter habet.

12. Οἱ

12. Qui

12. Οἱ Φρικώδεις κεφα- 20 12. Qui subinde inhor-
λαλγικοί ἐφιδρῶντες, κακοή-
θεις. 12. Qui subinde inhor-
rescunt, ex capite labo-
rantes, tenuiter exudantes,
ii maligne habent.
13. Οἱ Φρικώδεις ἐφιδρῶν- 21 13. Qui subinde inhor-
τες πολλῶ, δύσκολοι. 13. Qui subinde inhor-
rescunt, sæpe tenui sudore
corripiuntur, difficili mor-
bo laborant.
14. Τὰ πολλὰ νωθρῶδες 22 14. Rigores multi cum
ρίγεια, κακοήθεια. 14. Rigores multi cum
torpore, malignum quid-
dam denuntiant.
15. Οἷσιν ἐκλατοῖσι ρίγεια 23 15. Rigores qui in sex-
γίνεται, δύσκριτον. 15. Rigores qui in sex-
tum diem incidunt, diffi-
cile iudicium adferunt.
16. Οὗτοισι Φρίκαι πυκ- 24 16. Qui per sanitatem
ναὶ ὑγιαίνουσιν, ἔτοι ἐξ αἵμα-
τός ρύσι. 16. Qui per sanitatem
crebro inhorrescunt, ii ex
sanguinis fluxu purulenti
evadunt.
17. Τὸ Φρικώδες καὶ τὸ 25 17. Ubi horror in malis
δυσπνῆν ἐν τοῖσι πόνοισι, ση-
μεῖα φθινώδεια. 17. Ubi horror in malis
subinde incidit, cum diffi-
cultate spirandi, tabes de-
nuntiatur.
18. Ἐξ ἐμπύσι. 26 18. Ex pulmonis suppu-
μονος, καὶ κατὰ κοιλίην ἐνόση-
αλγήματα, καὶ κληῖδα, καὶ
τὸ ὑπορέγχειν ἀσώδεια, ση-
μαίνει πύελον. 18. Ex pulmonis suppu-
ratione, interdum circa
ventrem dolores, ac clavi-
culam, & cum incontinen-
ti corporis jactatione ali-
quantulum stertere, sputi-
copiam in pulmone indi-
cant.
19. Οἱ Φρικώδεις, ἀσώ- 27 19. Qui subinde inhor-
δεις, κοπιώδεις, ὁσφυαλγέες,
κοιλίας καθυγραίνονται. 19. Qui subinde inhor-
rescunt, ac incontinenti
corporis jactatione, cum las-
titudinis sensu, & lumbo-
rum dolore conflictantur,
iis alvi effunduntur.

20. Τὰ ἐπὶ ῥίγῃ ἐόντα ἐς νύκ-
τα μᾶλλον τι παροξυνόμενα,
ἀγρυπνα, φλεγονώδεα, ἐν
τοῖσιν ὕπνοις ἐσιν, ὅτε θρῶν
ὑφ' ἐωλύης χαλῶντα, ἐς σπασ-
μὸν ἀποτελευτᾷ.

21. Τὰ συνεχέα ῥίγῃ ἐν
ὁξέσι, πονηρόν.

22. Αἱ ἐκ ῥίγῃ μετὰ
κεφαλαλγίης ἐκλύσεις, ὀλέ-
θριον, ἡ δὲ αἵματώδεα θρᾶ ἐν
τῇ τοῖσι, πονηρόν.

23. Ῥίγος ὀπισθοτονῶδες
κρίνει.

24. Τὰ φρικώσαντα, καὶ
ἀμ' ἰδρώσαντα κρισίμως, ἐς δὲ
τὴν αὖριον φρίζαντα, παρα-
λόγως ἀγρυπνεῦντα, μὴτε
πεπαινώμενα, αἱμορραγήσειν
οἶομαι.

25. Τὰ μετὰ ῥίγῃ ἐπι-
χόμενα θρᾶ, πονηρά, καὶ
σπασμώδεα, ἄλλως τε καὶ
πῶρικα θέντι. ἐλπὶς δὲ ἐπὶ
τῇ τοῖσι, καὶ τὰ παρὰ τὰ ὦτα.

26. Τριτοφύεα ῥίγῃ, ἢ
ἐν μέσῳ παροξυνόμενα, πυρε-
τῶ

20. Qui subinde rigore
prehenduntur, & sub no-
ctem aliquando gravius ha-
bent, pervigiles, in somnis
nugantes ac delirantes, in-
terdum sese lotio perfun-
dentes, ii in convulsionem
tendunt.

21. Continentes in præ-
cipitibus malis rigores, ma-
lo sunt.

22. Virium exolutiones
ex rigore, cum capitis do-
lore, perniciem denuntiant.
Cruentæ in his urinæ, malo
sunt.

23. Rigor cum postero-
rum partium distentione,
mortem adfert.

24. Quibus ubi inhor-
ruerint, judicatorii simul
sudores contingunt, postri-
die verò, si horror repe-
tierit, & temere pervigi-
lent, absque concoctione,
iis forte sanguinem eruptu-
rum sperare oportet.

25. Urinæ quæ cum ri-
gore restitarunt, malum &
convulsionem prænuntiant,
tum verò præcipuè, si an-
tea alto sopore æger deten-
tus fuerit. In his autem ab-
scessus ad aures sperare o-
portet.

26. Rigores, velut in iis
febris, quæ propius ad
ter-

τῷ ἀτάκῳ, πᾶν κακὸν θεα-
τ' ἀναντία δὲ παροξυνόμενα τῶν
σπῶντων, τῶν μετὰ ρίγης καὶ
πυρετῆς, ὀλέθριον.

27. Αἱ ἐκ ρίγης ἀφανίαι, 39
τρομῶ λύνονται. καὶ τὰς ἐπὶ
ρίγεοντάς τρομῶδες γινόμενα
κρίνει.

28. Οἱ ἐκ ρίγης μετὰ κε- 41
φαλαλγίης ἐκλύομενοι, σφα-
λεροί. τὸ αἵματ' ὅδες ἔχον τὰ
τέτοις, κακόν.

29. Οἷσι ρίγος, ἔρξ ἐπὶ- 43
σασις.

30. Σπασμός ἐν πυρετῷ, 44
χειρῶν καὶ ποδῶν πόνοι, κα-
κὸν θεα. κακὸν θεα δὲ καὶ ἐκ
μηρῶ ὀρμὴ ἀλγύμαλ', ἀλλ'
ἔδε γενάτων πόνος κρήγυνον. ἀ-
τὰρ καὶ γαστρικῶν πόνων, 45
κακὸν θεα, καὶ γνώμης πα-
ράφορῇ, ἄλλως τε καὶ ἔχον
ἣν ἐναλωρεθῇ.

31. Οἱ ἐξ ὑποχονδρίων ἀλ- 48
γύματος πυρετοὶ, κακὸν θεα. τὸ
καρῶδες ἐπὶ τέτοις, κάκιστον.

32. Οἱ

tertianarum naturam acce-
dunt, si in medio ingravescunt, febre nullum ordinem servante, maligni valde sunt. Quæ verò contra ingravescunt, in convulsione vexatis, cum rigore & febre, perniciem denuntiant.

27. Quæ ex rigore sunt vocis defectiones, tremore solvuntur; atque eos, qui subinde novo rigore corripiuntur, succedentes tremores judicant.

28. Qui ex rigore virium exolutiones, & capitis dolores sentiunt, ii in dubium de vita veniunt. In his cruenta urina, malum denuntiat.

29. Quibus rigor adest, iis urina restitat.

30. In febre convulsio, manuumque ac pedum dolores, malignum quiddam prænunciant. Malignus quoque ex femore doloris impetus. Sed & neque genuum dolor probari potest. Quin & furarum quoque dolores maligni sunt, ac mentis emotio, tum verò præcipuè, si sublime quid in urina innatet.

31. Ex præcordiorum dolore obortæ febres, malignæ sunt. In his pro-

fun-

fundus ac altus sopor pessimus.

32. Οἱ μὴ διαλείποντες ἐ-
φιδρῆντες πυκνὰ μετὰ ὑπο-
χονδρείᾳ ἐνθάσεως, ὡς ἐπιτο-
πολυ κακοήδεις. καὶ ἐς ἀ-
κρώμιον καὶ κληίδα, σπρίζοντα
αἰγλήματα, καὶ τῆτοιςι πο-
νηρα.

33. Οἱ τριταιοφύεις ἀσώ-
δεις πυρετοὶ, κακοήδεις.

34. Αἱ ἐν πυρετῷ ἀναυδίαί, 53
κακόν.

35. Κοπιώδεις, ἀχλυώδεις, 54
ἀγρυπνοί, καματώδεις, ἐφι-
δρῆντες ἀναθερμαινόμενοι, κα-
κόν.

36. Οἱ κοπιώδεις μετὰ φοί- 55
κης ἐφιδρώσαντες κρίσιμας,
ἀναθερμαινόμενοι ἐν ὄξει, κα-
κόν. ἄλλως τε καὶ ἢ τὰντα ἐ-
πισηάζωσι. περὶ τὰντα ἰκτε-
ρώδεις κατὰ κράτος ἐν ἡσυχίᾳ.
λευκὸν διαχώρημα τῆτοιςι
προσδιόχεται.

37. Οἱ τριταιοφύεις πλα- 59
νώδεις, ἐς ἀόριστος μετὰ πείσαν-
τες, δύσκολοι.

32. Qui in febre non
intermittente, tenuiter &
crebro exudant, cum præ-
cordiorum distensione, ii
ut plurimum malignè ha-
bent, atque in his dolores
in humeri caput ac clavi-
culas affixi, pravi sunt.

33. Febres quæ proxi-
mè ad tertianarum naturam
accedunt, cum incontinen-
ti corporis jactatione, ma-
lignæ sunt.

34. In febre mutum esse,
malo est.

35. Delassati ægri, cali-
gine obducti, pervigiles &
sopore detenti, cum tenui
sudore recalescentes, malè
habent.

36. Lassitudine laboran-
tes cum horrore, judicii
modo leviter exudantes,
celeriter ad calorem revo-
cati, malè habent: tum
verò præsertim, si ista insu-
per sanguinem è naribus
stillarent. Circa hæc au-
rigine admodum foedati,
& largius colorati, mo-
riuntur, iisque album alvi
recrementum prodit.

37. Febres ad tertiana-
rum naturam accedentes,
vagæ & errantes, ubi in
dies

38. Οἱ

38. Οἱ ἐν κρισίμοισιν ἄλυ- 60
σμοὶ ἀνιδρῶντες περιψυχόμε-
νοι, καὶ ἅπαντες δὲ οἱ ἀνευ
ιδρώτος περιψυχόμενοι ἀκρί-
τως, κακόν.

39. Καὶ οἱ ἐπιρρίγασαντες, 61
ἐκ τῶν ἐμέσαντες ἀκρητα,
ἀσώδεις, τρομάδεις ἐν πυρε-
τῷ, κακόν. καὶ ἀφωνίη δὲ ἐκ 62
ρίγι.

40. Ταῦτα δὲ ἐκ ῥινῶν μικροῖ- 63
σιν ιδρώσι περιψύχοντα, κα-
κόν.

41. Οἱ ἐφιδρῶντες ἄγρυπνοι, 64
ἀναθερμαίνόμενοι, κακόν.

42. Οἱ ἐφιδρῶντες ἐν πυρε- 65
τῷ, κακοήθεις.

43. Οἷσι χολῶδε 66
χωρησι 67 ἐξσης, περὶ σή-
θος δῆξις καὶ πικρότης, κα-
κόν.

44. Ἐν πυρετοῖσι κοιλίης 67
ἐμφυσωμένης, πνεῦμα μὴ
διεκπίπτον, κακόν.

45. Κοπιώδεις, λυγγῶ- 68
δεις, ἰάτοχοι, κακοί.

46. Ἐκ

dies parés transferint, mo-
lestiam exhibent.

38. Qui in diebus judi-
catoriis, cum angore, aut
incontinenti corporis jacta-
tione, absque sudore per-
frigerantur, atque omnino
qui sine sudore perfrigeran-
tur citra judicationem, ma-
lè habent.

39. Quin & qui subinde
riguerunt, post hæc sence-
ra vomitione refuderunt,
anxietate vexati, tremuli in
febre, malum portendunt.
Quinetiam ex rigore vox
intercepta, perniciem de-
nuntiat.

40. Qui verò post san-
guinis ex naribus eruptionem,
ex tenuibus sudoribus
perfrigescent, malè habent.

41. Ex tenuibus sudori-
bus pervigiles, ad calorem
revocati, malè habent.

42. In febre tenuiter ex-
udantes, malignè habent.

43. Quibus, prodeunte
egeltione alvi biliosa, ad
pectus morsus ac amaritu-
do sentitur, ii malè habere
judicantur.

44. In febribus, alvo à
flatibus distenta, flatum
non erumpere, malum.

45. Lassitudine conflictati
ægri, singultuosi, & al-

to

to stupore (quem catochum vocant) detenti , male habere significantur.

46. Ἐκ νάτῃ πυκνήσι καὶ λεπτήσι φρίκησιν ἐφιδρῶντες , δύσφοροι . ὅς ἀποληψὶν ἐπώδυνον σημαίνει . τὸ ἐφιδρῶν τῆτοισι , κακόν . 69 46. In crebris & tenuibus ex dorso horroribus tenuiter exudantes ægri , 70 molestè habent. Laboriosa quippe urinæ interceptio significatur. In his tenuiter exudare , malo est.

47. Τὸ παρὰ τὸ ἔθος ποιεῖν τι , οἷον παρὰ θυμέειναι τι πρότερον μὴ εἰδισμένον , ἢ τὸ νανίον , πονηρόν , καὶ πλεονεξίαν παρακοπῆς . 72 47. Præter consuetudinem aliquid facere , ut , verbi gratia , aliquid propensius curare , & magno studio eniti , prius non consuetum , aut contra , prævum & delirio proximum.

48. Τὰ ἐν πονηροῖσι σημείοις κρυφίοντα , καὶ τὰ ἐν χρηστοῖσι μὴ ἐνδιδόντα , δύσκολα . 73 48. Quæ cum malignis signis allevamentum adferunt , & quæ cum bonis non remittunt , molesta sunt , & difficilia.

49. Οἱ ἐφιδρῶντες , καὶ μάλιστα κεφαλὴν , ἐν ὅξεσι ὑποδύσφοροι , κακόν ἄλλως τε καὶ ἐπ' ἄροισι μέλασι . καὶ τὸ θολερόν ἐπὶ τῆτοισι πνεῦμα , κακόν . 74 49. In præcipitibus malis , tenues circa caput maxime sudores oboriri , & corporis incontinentia quadam jactari , malum indicat , tum verò præcipuè perniciès intenditur , si ista cum urinis nigris contigerint , & spiritus magnus & concitatus adfuerit.

50. Ἄκρεα ταχὺ ἐπ' ἀμφοτέρω μεταπίπτοντα , καὶ δίψα δὲ τοιαύτη , πονηρόν . 77 50. Celeres summitatum corporis in utraque extrema permutationes , perniciem denuntiant. Quin & sitis hujusmodi (hoc est , cele-

celeriter in contraria permutata) malo est.

51. Ἐκ κοσμίας θρασείας 79
ἀπέκρισις, φωνὴ ὀξεῖα, κα-
κόν. ὑποχόνδρια τῆλεῖσιν εἰ-
σω εἰρύεται.

51. In homine modera-
to, ferox & audax respon-
sio, & vox acuta, malum
portendunt. lis præcordia
intro trahuntur, & tendunt.

52. Τὰ ἐκ καταψύξεως 81
ιδρώδε ταχὺ ἀναθερμαινό-
μενα, κακόν.

52. Qui ex sudoribus
perfrigerantur, ac celeriter
recalescunt, malè habere
judicantur.

53. Οἱ ἐν ὀξέσι ἐφιδρῶντες 82
ὑποδύσφοροι, κακόν.

53. Qui in gravibus ma-
lis tenuiter exudant, & qua-
dam corporis incontinentia
jaçantur, malè habent.

54. Οἱ παραλόγως, κενε- 83
αγγείης μὴ ἐξουσίας, ἀδύνατοι.
κακόν.

54. Qui temere ac præ-
ter rationem, nulla existen-
te vasorum inanitione, im-
potentes fiunt, ii malè ha-
bent.

55. Ἐν πυρετῷ ἔλξις, οἶον 84
ἀπὸ ἐμέτης, ἐς ἀνάχρεμψιν
τελευτῶσα, κακόν.

55. In febre distractio,
velut à vomitu, in excrea-
tionem definens, malum
portendit.

56. Νάρκη ἐς ἀμφοτέρους 85
ταχὺ μεταπίπτουσα, κακόν.

56. Torpor in contraria
celeriter permutatus, per-
niciem denotat.

57. Στάξις αἱ ἐλάχισταί, 86
κακαί.

57. Perpusillæ sanguinis
è naribus stillæ, damno
sunt.

58. Κακόν δὲ πάντως ἐν ὁ- 87
ξεῖ, διψα παραλόγως λυθεῖσα.

58. Ac penitus quidem,
in gravi morbo sitim te-
mere, ac præter rationem
cessare, malum est.

59. Οἱ πρὸς χεῖρα ἀνείσ- 88
σοντες, κακοί.

59. Qui ad manus con-
tactum refuliunt, malè ha-
bere judicantur.

60. Οἱ

60. Qui

60. Οἷσιν ἅμα πυρετῶ 89 60. Quibus in febre ar-
 καυσάδει, οἰδήματα ὑπνάδεα
 νενωδρευμένα, ἐς πλευρὸν ὀδυ-
 νη ἐπελθῶσα, παραπληκί-
 κῶς κλείνει.

61. Πνιγμὸς ἐν ὀξέσιν ἐλ- 90 61. In præcipitibus malis
 θῶσιν ἰσχυνοῖσιν, ὀλέθριον.

62. Ἐπὶ τοῖσιν ἤδη ὀλεθρί- 91 62. Ubi jam perniciēs im-
 οῖσι τὰ σμικρὰ τρομάδεα, καὶ
 ἰώδης ἔμετ, οἱ ἐν τοῖσι πο- 92
 τοῖσιν ὑποψοφείοντες, καὶ ὑπο-
 βορβορύζοντες ξηροῖσι, καὶ οἱ
 χαλεπῶς καταβρωχθίζοντες
 πνεύματι βηχῶδει, ὀλέθριοι
 ἐν ὀξέσι κατεψυγμένοισι.

63. Τὰ ἐν χερσὶ καὶ ποσὶν 93 63. Manuum ac pedum
 ἐρυθρήματα, ὀλέθρια.

64. Οἱ ἐκφυσῶντες καὶ ἀ- 94 64. Qui vehementer ef-
 νακεκλασμένοι ἐν τοῖσιν ὕπνοι-
 σιν ὑποβλέποντες, ἰκτερώδεις
 κατακορέες θνήσκουσι. λευκὸν 95
 διαχώρημα τέτοις προέρχε-
 ται.

65. Αἱ ἐν πυρετοῖσι ἐκστά- 96 65. In febribus vehemen-
 σεις σιγῶσαι μὴ ἀφώνω, ὀλέ-
 θρια.

66. Τὰ

66. Ubi

66. Τὰ πελιδνὰ γεγόμενα 97
ἐν πυρετῷ, σύντομον θάνατον
σημαίνει.

67. Οἷσιν ἐν πυρετῷ, ἀλ- 98
γήματ' πλεονάζοντα, γε-
νομένα, κοιλίῃ ὑδατόχολα πολλὰ δια-
δίδωσιν ῥιζέει. ἀσιτία δὲ πα- 99
ρακολουθεῖσι, καὶ ἰδρώτες, με-
τὰ προσώπῳ εὐχρόῃς, καὶ
κοιλίῃς ὑγρῇς, καὶ τι καὶ καρ-
διαλγίῃς, ἔτοι μακροτέρως
νοσήσαντες, περιπλευμονικῶς
τελευτῶσι.

68. Πυρέσσοντι ἐν ἀρχῇ μέ- 100
λαινα χολή ἄνω ἢ κάτω διελ-
θῆσα, θανάσιμον.

69. Οἱ μετὰ καταψυξίαν 101
ἐκ ἀπύρων ἐφιδρῶντες ἄνω,
δυσφοροὶ, φρενιτικοὶ τε καὶ
ὀλέθριοι ἐν ὀξεί.

70. Τὰ ἐπ' ὀλίγον ὀξεία 102
ἀλγήματα εἰς κληῖδα, καὶ τὰ
ἄνω πίπτοντα, ὀλέθρια,

71. Ἐν μακροῖσι ὀλέθριοισιν, 103
ἔδρης ἀλγῆμα θανάσιμον.

72. Τοῖσιν ἀσθενέως ἤδη 104
διακειμένοισι, μὴ βλέπειν, ἢ
μὴ ἀκθεῖν, ἢ διασρέφειν
χεῖλ' ἢ ὀφθαλμόν, ἢ ῥι-
να, θανάσιμον.

73. Ἐν

66. Ubi livores in febre
fiunt, prope affore mors
significatur.

67. Quibus cum febre,
lateris dolore accedente, al-
vus aquosa multa bile per-
mixta transmittens, alleva-
tionem adfert, deinde vero
cibos averfantur, & sudori-
bus diffluunt, cum bene co-
lorata facie, ac humescente
alvo, & dolor aliquis oris
ventriculi succedit, ii diu-
tius morbum trahentes, pul-
monum vitiis laborantium
more intereunt.

68. Febrium initio si atra
bilis fursum aut deorsum
prodeat, letale est.

69. Quibus adfunt supe-
riorum partium tenues fu-
dores, cum perfrictionibus,
nec sine febre, ii corporis
incontinentia & phrenitide
vexati, præceps periculum
denuntiant.

70. Dolores sensim ingra-
vescentes, si ad jugulum, &
superiores partes transeant,
perniciem minantur.

71. In longis periculis,
fedis dolor mortem affert.

72. In his qui propter im-
becillitatem non vident, nec
audiunt, aut quibus labrum,
aut oculus, aut nasus perva-
ritur, mors denuntiatur.

S

73. In

73. Ἐν πυρετοῖσι βεβῶνοςιος 73. In febribus ex glandularum tumoribus dolores, morbi diuturnitatem prænuntiant.

74. Αἱ ἐν πυρετοῖσιν ἀκρί-106 74. Judicationis cessationes in febribus, temporis quidem longinquitatem, non tamen perniciem inducunt.

75. Οἱ ἐξ ἀλγημάτων ἰχυ-107 75. Ex vehementibus doloribus obortæ febres, diuturnæ.

76. Αἱ τρομάδες, ψηλα-108 76. Dementiæ in quibus ægri sunt tremuli, aut aliquid investigantium more sensim contrectant, aut palpant, phrenitim prænuntiant. Quin & ad furam dolores, in his mentem emovent.

77. Ὅσοι ἐν συνεχεῖ ἀφῶνοι110 77. Qui in febre assidua defecti jacent, & oculis coniventibus nictantur, hi evadunt quidem, si post sanguinis ex naribus fluxum, ac vomitum, ad loquelam, & ad se ipsos redeant. Sin vero secus accidat, cum spirandi difficultate celeriter intereunt.

78. Οἱ λαβόντες ἐς τὴν αὐ-112 78. Qui accessione correpti, postero die gravius habent, iis malum denun-
ριον παροξυνθέντες, κακόν. tiatur.

79. Τρίτην ἐπιχρόντες, τε-113 79. Quibus tertio die substitit accessio, & quarto ingravescit, malum denun-
τάρτην παροξυνθέντες, κακόν. tiatur. Ac metus est, ne hu-
ἀραγε καὶ φρενιτικοὶ οἱ τοῖχτοι114
παροξυσμοί;

jusmodi accessiones phrenitum inducant.

80. Οκόσοισιν ἐκλείπουσιν¹¹⁵ οἱ πυρετοὶ, μὴ κατὰ κρίσιμους, ὑποτροπικόν.

80. Febres si alio die quam judicatorio desierint, recidivam metuere oportet.

81. Οἱ ἐν ἀρχῇ λεπτοὶ μετὰ κεφαλῆς σφυγμοί, καὶ ἄλλοι, πρὸς κρίσιν παροξύνονται, θάυμα δὲ ἄδεν, εἰ καὶ παρακοπή καὶ ἐτ' ἀγρυπνίη γένοιτο.

81. Qui circa initia tenuiter febricitantes, ad judicationem cum capitis pulsatione, & urina tenui ingravescent, eos mentis emotione, ac insuper pervigilio corripere nil mirandum est.

82. Ἐν ὅξέσι κίνησις, ῥιπασμός, ὕπνου¹¹⁸ ταραχώδης, σπασμὸν ἐνίοισι σημαίνει.

82. In præcipitibus malis, corporis motio, jactatio, ac turbulentus somnus, nonnullis convulsionem portendit.

83. Αἱ ταραχώδεις θρασυ-¹¹⁹τηι ἐγέρσιες παράφοροι, πονηρόν, καὶ σπασμώδεις. ἄλλως τε καὶ μετ' ἰδρώτων. σπασμώδεις δὲ καὶ τραχή-¹²⁰λε καὶ μεταφρένα δοκέουσι ψύξεις, ἀτὰρ καὶ ὅλα τῷ σώματι¹²¹. ἐν ταῖσι¹²² ὑμνῶδες ἔρησιες.

83. Turbulentæ cum contentia expergefactiones, quæ mentem emoveant, malo sunt, ac convulsiones minantur, præsertim vero, si cum sudore contingant. Quin & cervicis ac dorfi perfrictiones, convulsiones portendere videntur, ac multo magis, quæ totum corpus pervadunt; in quibus mictiones membranularum speciem referunt.

84. Αἱ ἐν κώματι παρακρᾶ-¹²³σις, σπασμώδεις.

84. Desipientiæ cum sopore, convulsiones minantur.

85. Αἱ ἐπ' ὀλίγον θρασείαι¹²⁴ παρακρᾶσις, θηριώδεις, καὶ¹²⁵ σπασμὸς δὲ προσσημαίνουσιν.

85. Quæ sensim feroces fiunt mentis emotiones, in ferinas evadunt. Quin & convulsiones quoque prænuntiant.

86. Ἐν τοῖσι μακροῖσι κοι-¹²⁶ 86. Temerarii ventris tu-
λῆς ἄλογοι ἐπάρσεις, σπα-
σμώνδες. mores in morbis longis,
convulsiones afferunt.

87. Τὰ ἐνθὺ ταραχῶδεα¹²⁷ 87. Qui statim sine ratio-
ἄγρυπνα, ἐπιστάζοντα ἐκ ρινῶν,
ἐκταῖα καφιδέντα νύκτα, πο-
νήσαντα δὲ ἐς τὴν αὐριον, ἐφι-
δρῶσαντα, κατενεχθέντα,
παρακρέσαντα, αἰμορροεῖ λαύ-
ρως, καὶ λύει τὰ πάθηα. τὸ¹²⁸ ti, & in somnum delati de-
ύδατῶδες ἔρον ταυῦτα ση-
μαίνει.

88. Μετὰ τῶν εἰρημένων,¹²⁹ 88. Qui cum his, quæ su-
τῶν ἐξισταμένων μελαγχολι-
κῶς, οἱ τρομώδεις γενόμενοι,
κακοήθεις.

89. Παραφροσύνη ἐν πνεύ-¹³⁰ 89. Desipientia cum dif-
ματι καὶ ἰδρώτι, θανατώδης.
θανατῶδες δὲ καὶ ἐν πνεύματι¹³¹ letalis est. Quinetiam cum
καὶ λυγμῶ.

90. Ἐνύπνια τὰ ἐν φρενίτιδι¹³² 90. Quæ in phreniticis
ἐναργῇ, ἀγαθόν.

91. Ἐν φρενίτιδι διαχωρή-¹³³ 91. In phrenitide albicans
σεις λευκαί, καὶ νωθρότης,
κακόν. ῥῖγ. τετρείσι κα-¹³⁴ denuntiatur. His succedens
κίση.

92. Ἐν τοῖσι φρενιτικοῖσιν ἐν¹³⁵ 92. In phreniticis, cum
ἀρχῇσι τὰ ἐπιεικῶς ἔχοντα,
πυκνά τε μεταπύκνοντα,
κακόν.

93. Τῶν

93. In

93. Τῶν ἐξισταμένων με-136
λαγχαλικῶς, οἷς τρόμοι ἐπι-
γίνονται, κακόν.

94. Οἱ ἐξισταμένοι μελαγ-137
χολικῶς, τρομώδεις γινόμενοι
καὶ πηυαλίζοντες, ἤρά γε φρε-
νιτικοί;

95. Οἱ ἐκστάντες ὁξέως ἐπι-138
πυρέξαντες, φρενιτικοὶ γίνον-
ται.

96. Οἱ φρενιτικοὶ βραχυ-139
πόται, ψόφῃ καθαρπύομενοι,
τρομώδεις, ἢ σπασμώδεις.

97. Τὰ ἐν φρενιτικοῖσι νεα-140
νικῶς τρομώδεα, θανάσιμα.

98. Αἱ περὶ ἀναγκαῖα πα-141
ραφροσύναι, κάκιστα. αἱ ἐκ
τῶν παροξυνόμεναι, ὀλέ-
θριαι.

99. Αἱ παρακρέσιες, φωνῇ143
κλαγγώδεις, γλώσση σπα-
σμώδεις, καὶ αὐτοὶ τρομώ-
δεις γινόμενοι, ἐξίστανται. σκλη-
ρυσμὸς ταύτησιν ὀλέθριον.

100. Αἱ προεξαδυνατησάν-145
των παραφροσύναι, κάκιστα.

101. Τὰ ἐν φρενιτικοῖσι146
πυκνὰ μεταπίπτοντα, σπα-
σμώδεα, ποιηρα.

102. Οἱ

93. In vehementi & furi-
osa mentis emotione acce-
dentes tremores, exitio sunt.

94. Vehementi infania
detenti, tremuli, cum crebra
sputatione, metus est ne
phrenitici evadant.

95. Vehementer & acute
mente emoti, si febris iterum
repetat, phrenitici evadunt.

96. Phrenitici parum bi-
bunt, ex levibus strepitibus
facile irritantur, tremuli
sunt, aut convulsionibus
tentantur.

97. In intensa phrenitide
tremores lethales.

98. Desipientiæ quæ cir-
ca necessaria fiunt, pessimæ,
& quæ ex his ingravescent,
exitium portendunt.

99. Desipientiæ cum vo-
ce stridula, linguæ revulsio-
ne, ac ipsi quoque tremuli,
vehementem mentis aliena-
tionem significant. In his
durities, aut asperitas perni-
ciem minatur.

100. Desipientiæ, quæ jam
admodum fractis & debilita-
tis viribus succedunt, pessi-
mæ sunt.

101. Crebræ in phreniti-
cis permutationes, convul-
siones denuntiant, ac pravæ
sunt.

102. Οἱ ἐν φρενιτικοῖσιν¹⁴⁷ 102. Crebræ in phrenitici-
μετὰ καταψύξι^Θ πῦαλί- cis cum perfrictione sputa-
ζοντες, μέλανα ἔμετον δη- tiones, nigrorum vomitio-
λῆσι. nem prænuntiant.

103. Τοῖσι ποικίλως διανο-¹⁴⁸ 103. In his, qui varie mor-
σέσσι καὶ παρακρέσσι, πυκ- bum trahunt, & mente mo-
νὰ καματάδεσι, προσδέχεσθαι ventur, si subinde sopor in-
λέγε μέλανα ἔμελον. cidat, prænuntia exspectan-
dam esse nigram vomitio-
nem.

104. Τὰ παροξυνόμενα τρό-¹⁴⁹ 104. Quæ convulsionis in-
πον σπασμώδεα, κάτοχα. morem affligunt, ea altum
stuporem (catochum vo-
cant) inducunt.

105. Τὰ παρ' ἑς ἐπάρμα-¹⁵⁰ 105. Parvi in longis mor-
τα ἐν μακροῖσι μικρά, αἰ- bis aurium tumores, si sub-
μορρώδεα, καὶ σκοτάδεα ἐπι-¹⁵¹ inde sanguis è naribus pro-
φαινόμενα, ὀλέθρια. fluat, & tenebricosa vertigo
excitetur, exitio sunt.

106. Οἱ ἰλιγγώδεις πυρε-¹⁵² 106. Febres vertiginosæ,
τοὶ, καὶ ἀνευ ἰλέων, καὶ με- & cum tenuis intestini mor-
τὰ ἰλέων, ὀλέθριοι. bo, & sine hoc, perniciem
intentant.

107. Τοῖσι πνευμάλῃσιν¹⁵³ 107. In anhelatoribus &
ἑῷσιν πυρετὸς ὑστερον ὀξύς, με-¹⁵⁴ fuspiriosis, febris postea acu-
τὰ ὑποχονδρίῃς ξυλόνῃς κατα- ta, cum præcordiorum con-
ψυχθεῖσι, παρ' ἑς μέγα ἐ- tensione perfrigeratis, mag-
παρμα. num circa aures tumorem
exspectare oportet.

108. Οἷσιν ἂν ἐν πυρετῷ¹⁵⁵ 108. Lumborum atque
ὀδύναι γινόμεναι περὶ ἐσφύν inferiorum partium dolo-
κὲ τὰ κάτω χωρία, φρενῶν ἀ- res, quibus febris etiam ac-
πλονται, ἐκλείπῃσαι τὰ κά- cedit, si relictis inferioribus
τω, ὀλέθρια, ἄλλως τε κ' ἢν septum transversum appe-
ἄλλό τι σημεῖον προσγένηται¹⁵⁶ tant, tum vero præsertim
πονηρόν. ἢν δὲ τ' ἄλλα σημεῖα exitio sunt, si aliquod peri-
μῆ culo-

μὴ πονηρὰ γένηται, ἔμπυον
γενήσεσθαι ἐλπίς.

109. Παιδίοισιν ὁξὺς πυ-157
ρετός, ἢ κοιλίης ὑπόσασις με-
τὰ ἀγρυπνίης, καὶ τὸ ἐκλα-
κίζειν, καὶ τὸ χρώμα μετα-
βάλλειν, ἢ ἶσχειν ἔρευθ^ς,
σπασμῶδες.

110. Τὰ εὐθὺ ταραχώδεα 158
ἀγρυπνα, μέλανα δὲ τὰ σύν-
θετα, αἱμορροεῖ ἔνια.

111. Τὰ ἀγρυπνήσαντα 159
ἐξαίφνης ἀλυσμῶ, αἱμορροέ-
ει, ἀλλως τε ἢ ἢν τι προερ-
ρήκη. ἥρά γε μεταφρίζαντες 160
οἱ ἐπ' ὀλίγον περιψύχοντες;

112. Περί δὲ τῆς παροξυσ-161
μῆς βήσσοντες, ἢ ἐφιδρῶν-
τες μικρὸν, κακοήθεις.

113. Ἐς πλευρὸν ὀδύνης ἢ 162
πνιγμῶ προγενομένων, ἔτοι
ἐμπυῶνται.

114. Οἷσιν ἐν συνεχέσι 163
φλυζᾶκια κατὰ πᾶν τὸ σῶ-
μα

culosum signum accesserit.
Quod si reliquorum signo-
rum nullum periculum o-
stenderit, futuræ suppura-
tionis metus est.

109. In pueris febris acu-
ta, cum alvi suppressione &
pervigilio, calces velut jacta-
re, ac colorem mutare, &
ruborem contrahere, con-
vulsionem minatur.

110. Qui statim sine ra-
tione perturbantur, pervi-
gilio torquentur, nigra &
compacta ex alvo demit-
tunt, interdum sanguinem
è naribus profundunt.

111. Qui insomnia ve-
xantur, cum subita corporis
jactatione & inquietudine,
iis sanguinem è naribus eru-
pturum sperare oportet, id-
que præsertim, si quid an-
tea profluxerit. Animad-
vertendum vero, num in
modicè perfrigeratis, id post
horroris sensum contingat.

112. At verò qui per ac-
cessiones tussunt, & tenuiter
exudant, ii maligne habere
judicandi sunt.

113. Ad lateris dolorem
insuper accedente strangu-
latu, suppurationis futuræ
spes est.

114. Quibus per febres
assiduas, pustulæ toto cor-
pore

μα ἐκφύει, θανάσιμον, μὴ
 γινομένη πυώδης ἀποστήματος.
 μάλιστα δὲ εἶδισαι γίνεσθαι
 τέτοισι παρ' ἑς.

pore enascuntur, lethale est,
 nisi quid purulentum absce-
 dat. In his verò præcipue
 adnasci ad aures tubercula
 solent.

115. Ἐν ὁξεί τὰ μὲν ἔξω-165
 θεν περιψύχεσθαι, τὰ δὲ εἰ-
 σωθεν καίεσθαι, καὶ διψῆν,
 κακόν.

115. In præcipiti morbo,
 si partes externæ perfrige-
 rentur, internæ verò uran-
 tur, ac sitis urgeat, malum
 denuntiatur.

116. Οἱ συνεχέες διὰ τρίτης, 166
 ἐπιτείνοντες, ἐπικίνδυνοι.

116. Febres assiduæ, quæ
 tertio quoque die intendun-
 tur, in periculum ducunt.

117. Οἷσιν ἂν ποτε πυ-167
 ρετὸς διαλίπη, ἀκίνδυνον.

117. Si quibus aliquando
 febris intermiserit, pericu-
 lum abesse significat.

118. Ἐν μακροῖς πυρετοῖ-168
 σιν, ἢ φύματα, ἢ ἐς ἄρθρα 169
 πόνοι ἐγγίνονται, καὶ ἦν γέ-
 νωνται, ἔκ ἀχρηστοί.

118. In febribus longis,
 aut tubercula, aut ad arti-
 culos dolores proveniunt,
 quos neque tamen temere
 fieri existimandum est.

119. Κεφαλαλγίῃ ἐν ὁξεί, 170
 ὑποχόνδριον ἀνεσπασμένον, μὴ
 ῥυέντος αἵματός ἐκ ρινέων, ἐς
 φρενιτικὸν περιίσταται.

119. In præcipiti morbo,
 capitis dolor, & præcordia
 revulsa, nisi sanguis ex nari-
 bus profluat, ad phreniti-
 dem deveniunt.

120. Τὰ λειψυρικά, μὴ 171
 χολέρας ἐπιγινόμενης, ἔλυνε-
 ται.

120. Febres lipyriæ, non
 nisi per choleram effusa bile,
 solvuntur.

121. Ἰκτερός πρὸ μὲν τῆς 172
 ἐβδόμης ἡμέρης ἐπιγενόμενος,
 κακόν. ἐβδόμη δὲ καὶ ἐννάτη, 173
 καὶ ἐνδεκάτη, καὶ τεσσαρεσ-
 καιδεκάτη, κρίσιμον. μὴ σκλη-
 ρύνων ὑποχόνδρια. ἦν δὲ μὴ,
 ἐνδοιασόν.

121. Morbus regius, si
 ante diem septimum acces-
 ferit, malum significat: sep-
 timo autem, nono, unde-
 cimo, ac decimo quarto,
 judicationem adfert, dum
 præcordia non induret.

Quod si fecus contingat, res in dubium vertitur.

122. Αἱ πυκναὶ διὰ τῶν αὐτῶν ὑποσφοφαί, περὶ κρίσιν αἱματώδεις, μελάνων ἔμετον ποιεῖσι. γίνονται δὲ καὶ τρομώδεις.

122. Crebræ, iisdem perseverantibus casibus, morborum reversiones, impendente judicatione sanguinem profundentes, nigram vomitionem excitant. Quinetiam tremulos agros faciunt.

123. Τὰ ἐν τριταίοις πυρετοῖσι ἀλγήματα παροξύνοντα τριταιογενῇ ποιεῖται, καὶ θερμώδεα αἷμα διαχωρεῖ.

123. Qui in febribus tertianis ingravescent dolores, tertianarum naturam assument, & sanguinis grumos per secessum egerunt.

124. Ἐν πυρετοῖσι κατὰ φλέβα τὴν ἐν τῷ τραχήλῳ σφυγμὸς καὶ πόνος, εἰς δυσεντερίην ἀποτελεῖται.

124. In febribus, venæ quæ est in cervice pulsatio & dolor, rem ad intestinorum difficultatem deducit.

125. Τὸ μεταβάλλον πολυλάκνις χρώμα καὶ θερμασίην, χρησίμον.

125. Frequens coloris cum calore mutatio, bono est.

126. Τοῖσι χολώδεσι πνεύμα μέγα, καὶ πυρετὸς ἐξὺς μετὰ ὑποχονδρίᾳ ἐντάσσει, παρ' ἧς ἀφίστησιν.

126. In bile redundantibus magna spiratio, cum febre acuta, & præcordiorum contentione, abscessum juxta aures promovet.

127. Οἱ ἐκ μακρῶν ἀναλαμβάνοντες ἔυστοι, μηδὲν ἐπιδιδόντες, ἐπιστρέφουσιν κακῶς.

127. Qui ex longa valetudine sese recolligentes, cibum bene sumunt, ac nihil proficiunt, ii maligne relabuntur.

128. Οἷσιν ἐν πυρετοῖσι φλέβες αἱ ἐν κροτάφοις σφυγμώδεις, καὶ πρόσωπον ἐρυθρῶμένον, καὶ ὑποχόνδριον μὴ λαπαρόν, χρόνιον. καὶ

128. Si venæ temporum in febribus pulsent, & facies bene habita fuerit, absque præcordiorum mollitie, longum fore morbum sperare

παύ.

S. 5

opor.

παύονται χωρὶς αἵματ' ῥύ-
σι ἐκ ῥινῶν πολλῆς, ἢ λυγ-
γὸς, ἢ σπασμῶ, ἢ ὀδύνης ἰ-
σχύων.

129. Ἐν καύσῳ κοιλίη κα-182
τάρραγεῖσα, θανάσιμον.

130. Ἐκ κοιλίης ἀλγῆμα-183
τος ἐπιπόνος πυρετός καυσώ-
δης, ὀλέθριον.

131. Ἐν τοῖσι καυσώδεσιν-184
ἤχων προσγενομένων μετὰ
ἀμβλυωγμῶ, καὶ κατὰ ῥίνας
βάρους, ἐξίστανται μελαγχό-
λικῶς μὴ αἱμορραγήσαντες.

132. Τὰς ἐν καύσεσι τρέ-185
μους, παρακοπὴ λύει.

133. Ἐν καύσῳ ῥύσις ἐκ-186
μυκλήρων τετραημέριον, κακόν,
ἢ μὴ τι ἄλλο ἀγαθὸν ζυμ-
πύεσι. πεμπημέριον δὲ ἥσσον
κινδυνῶδες.

134. Οἱ ἐν τοῖσι καυσώδε-187
σιν ὑποπερηφύχουσι διαχω-
ρήμασι ὑδατοχόλοισι, συχνόι-
σιν, ὀφθαλμοῖσι κακόν, ἄλ-
λως τε καὶ ἢν κάτοχοι γένωνται.

oportet, qui nec sine libera-
li sanguinis ex naribus pro-
fusione, aut singultu, aut
convulsione, aut coxendi-
cum dolore, desinet.

129. Alvus in febre ar-
dente affatim prorumpens,
mortalis periculum adfert.

130. Febris ardens ex la-
borioso ventris dolore, per-
niciem minatur.

131 In febre ardente la-
borantibus, si aurium soni-
tus, cum visus hebetudine, &
ad nares gravitate accedant,
nisi sanguis ex naribus pro-
fluat, furiosa & vehemens
mentis emotio metuenda
est.

132. In febribus ardenti-
bus tremores, delirio sol-
vuntur.

133. Sanguinis ex nari-
bus fluxus in febre ardente
quarto die obveniens, malo
est, nisi aliud quippiam be-
ne ceciderit. Quod si die
quinto contingat, minus
adfert periculi.

134. In febre ardente la-
borantibus, cum aliqua sum-
mi corporis perfrictione,
egestionibus aquæ similibus
& crebris, oculis periculum
intenditur, tum verò præci-
puè, si alto stupore (quem
catochon vocant) detinean-
tur.

135. Καυ-

135. Fe-

135. Καῦσος ῥίγως ἐπι-188
γενομένη λύεται.

136. Καῦσοι ὑποτροπιάζουσιν 189
εἰώθασιν, καὶ ἡμέρας τέσσα-
ρας ἐπισημηνάντες, ἔπειτα ἐ-
φιδρῶσι. εἰ δὲ μὴ, τῇ ἐβδόμῃ
καὶ δεκάτῃ.

137. Τῆς καυσώδεας δια-190
κρίνουσιν αἱ τεσσαρεσκαίδεκα
ἡμέραι, κατὰ τὰς ἡμέρας ἢ ἀναι-
ρῶσαι.

138. Ἐκ καύσεως μὴ γενομένης 191
νεκρῶδες παρὰ τὴν ἀποσῆ-
μας, καὶ πάντῃ σώζονται.

139. Οἱ λεθαργικοὶ τρο-192
μώδεες ἀπὸ χειρῶν, ὑπὸ νώ-
δεες, δύσχρωτες, οἰδηματώ-
δεες, σφυγμοῖσι νωθροῖσι, καὶ
μελαρσία τὰ ὑποφθάλμια,
καὶ ἰδρῶτες ἐπιγίνονται, καὶ κοι-
λίας ὑποιδέσθαι χολώδεας καὶ 193
ἀκρατέας. ἢν καταξήρως ἰσχυ-
σιν, ἔρα καὶ διαχωρήματα προ-
ϊόντα λαθραίως, τὸ ἔρον ὑπο-194
ζυγίᾳ, πιεῖν τε ἐκ αἰτέσεων,
καὶ δὲ θάτερον ἔδεν. ἔμφρονες 195
δὲ γενομένοι, τράχηλον ἐπὶ 196
δυνον φασὶν ἔχειν, καὶ διὰ τῶν
ἑσάτων ἤχως διαίσσειν.

135. Febrem ardentem
succedens rigor solvit.

136. Febres ardentes, quæ
recurrere solent, quatuor
diebus de se significationem
exhibent, deinde exudant.
Sin minus, die septimo &
undecimo.

137. De febre ardente la-
borantibus, dies quatuorde-
cim, aut allevando, aut pe-
rimendo, decernunt.

138. Ex febre ardente,
nisi qui circa aurem fit ab-
fcessus suppuret, non admo-
dum liberantur.

139. Qui lethargo, aut
veterino conflantur, ex
manibus tremunt, somno-
lenti sunt, malè colorati,
tumidi, pulsus habent tardos
& lentos, ac oculorum ge-
nas inferiores sublatas, fu-
dores superveniunt, alvique
subtumescent, impotentes
sunt, ac biliosa effundunt.
Quod si resiccatae fuerint,
urinæ alvique recrementa
clam prodeunt, urinæ qua-
les in veterino genere red-
duntur, neque potum, ne-
que aliud quicquam postu-
lant. Mentis verò compotes
facti, de cervicis dolore con-
queruntur, ac incertos so-
nitus per aures impetu ferri
sentiunt.

140. Οκόσοι δὲ σώζονται 197 140. Qui verò ex lethar-
τῶν ληθαργικῶν, ἔμπυοι ὡς go evadunt, magna ex parte
ἐπιτοπολὺ γίνονται. pus intrò colligunt.

141. Οκόσοισι ἐν πυρετοῖ- 198 141. Quos febris detinet,
σιν ἀκρίτως τὰ τρομώδεα παύ- si tremor absque judicatione
εται, τῇτέοισι χρόνω ἐς ἄρθρα conquiescit, iis temporis
ἀπόσασις ὀδυνώδης ἐκπύεσα, successu abscessus cum do-
καὶ κύστις ἐπόδυνθ. lore purulenti ad articulos
decumbunt, & vesica dolet.

142. Τῶν πυρεσσόντων οἱ- 199 142. Quos febris detinet
σι μὲν ἐρυθήματα ἐπὶ προ- cum faciei rubore, & capitis
σώπων, καὶ πόνθ κεφαλῆς vehementi dolore, in iis si
ἰσχυρὸς, καὶ σφυγμὸς φλε- venæ pulsent, sanguinis flu-
εῶν, αἱμαθ ρύσις τὰ πολ- xus plerumq; exspectandus
λὰ γίνεται. οἷσι δὲ ἄσαι, & 200 est. Quos verò stomachi fa-
καρδιωγμοὶ, καὶ πηυαλισμοὶ, stidia vexant, cum oris ven-
έμετθ. οἷσι δὲ ἐρευγμοὶ, 201 triculi morfu, & crebra spu-
ψόφαι κοιλίης, καὶ tatione, iis vomitio ad futura
ἐπάρσιες, ἐκίαραξις κοιλίης. est. Quibus autem ructus
adsunt, flatus, ventris soni-
tus cum inflatione, iis alvus
exturbatur.

143. Τοῖσι χρονίζουσιν ἀσ- 202 143. Quibus febris affi-
φαλέως ἐν πυρετῷ ξυνεχεῖ, dua diutius cum securitate
χωρὶς πόνθ, ἢ φλεγμονῆς, ἢ trahitur, si neque ex dolore,
ἄλλης προφάσιθ, ἀπόσα- neque ex inflammatione,
σιν προσδέχεσθαι, μετὰ πόνθ neque ex alia ulla manifesta
καὶ οἰδήματος, καὶ μᾶλλον causa contingat, in iis abscef-
ἐς τὰ κάτω χωρία. προσδέχε- 203 sum, cum dolore & tumore,
θαι δὲ δεῖ τὰς ἀποσάσεις, τοῖ- præcipuèque ad inferiores
σιν ὑπὲρ τριήκοντα ἔτη μᾶλ- partes, sperare oportet. Ma-
λον. ὑποσκέπτεσθαι δὲ τῇτέοισι 204 ximè autem in his exspecta-
τὰς ἀποσάσεις, ἢν τὰς εἰκο- re abscessus oportet, qui tri-
σιν ἡμέρας πυρετὸς ὑπερβάλ- gesimum annum supera-
λθ. τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισιν ἡσ- 205 runt. Tum verò in his con-
σον γίνονται, καὶ πολλῶ χρό- siderandi sunt abscessus, ubi
νω febris

νῶ γενομένων τῶν πυρετῶν. οἱ 206
 δὲ διαλείποντες, καὶ λαμβά-
 νοντες πεπλανημένως, φθινο-
 πῶρς μάλιστα ἐς τεταρταῖον
 ἐπιεικέως μεθίστανται, καὶ
 μᾶλλον τοῖσιν ὑπὲρ τὰ τριή-
 κοντα ἔτεα γεγυνοσιν. αἱ δὲ 207
 ἀποσάσεις τῆ χειμῶν γί-
 νονται τε μᾶλλον, καὶ παύον-
 ται βραδύτερον, καὶ ἥσσον
 παλινδρομέσσι.

144. Τοῖσι δὲ πολλὰκις ὑ- 208
 ποτροπιαθεῖσιν, ἢν ἐξάμηνον
 ὑπερβάλλωσιν, ισχυρὰ καὶ φθί-
 σις ἐπιεικέως γίνεται.

145. Ὅποσα πυρετῶ ἀντι- 209
 δίδονται, καὶ μὴ ἀποσημα-
 τῶδεα σημεῖα, κακοήδεα.

146. Τῶν πυρετῶν, οἱ μή 210
 τε ἐν ἡμέρῃσι κρίσιμοις, μή τε
 μετὰ σημείων λυτήριον ἀφίεν-
 τες, ὑποτροπιάζουσι.

147. Τὰ ὅξέα τῶν νοσημά- 211
 των ἐν ἡμέρῃσι κρίνεται τεσ-
 σαρῶσκαίδεα.

148. Τριταῖα ἀκριβῆς ἐν 212
 πέντε, ἢ ἐν ἑπτὰ περιόδοι-
 σιν, ἢ τὸ μακροτάτον ἐν ἐν-
 νέα, κρίνεται.

149. Οἷσιν ἀρχομένοις πυ- 213
 ρέσσειν αἱμαλῆς εἰς ἑξή-
 νων

febris vigesimum diem præ-
 terierit. Majoribus autem
 natu minus accidunt, etsi
 febres longo tempore deti-
 nent. Quæ vero febres in-
 termittunt, incertoque ac
 vago ordineprehendunt,
 eæ, autumno præcipue, in
 quartanam fere transeunt,
 idque in his maxime qui
 trigesimum annum supera-
 runt. Per hyemem vero ab-
 scessus potius accidunt, &
 tardius cessant, minusque
 recurrunt.

144. Quibus autem sæ-
 pius recidivæ contingunt, si
 sextum mensem superave-
 rint, in tabem coxariam fere
 incidunt.

145. Quæcunque febri ex
 adverso respondent, nisi ab-
 scessum faciant, malignita-
 tem denuntiant.

146. Febres, quæ nequæ
 diebus criticis, neque post
 apparentes solutionis notas
 dimittunt, repetere solent.

147. In præcipitibus mor-
 bis, judicatio in quatuorde-
 cim diebus expectanda est.

148. Tertianæ exacta
 quinto, aut septimo, aut
 ad summum nono circuitu
 terminatur.

149. Febricitare incipi-
 entibus, sanguinis stillatio-
 nes

νῶν πᾶρμῃ γενομένῃ, λευκὴν
ὑπόσασιν τὸ ἔργον ἵαχει ἐν τῇ
τετάρτῃ, λύσιν ἐν τῇ ἐβδόμῃ
σημαίνει.

150. Τὰ δὲ ὀξέα κρίνεται 114
αἷματ' ἐκ ρίνων ρυέντος ἐν
κρισίμῳ, καὶ ἰδρωῶτος πολλῷ 215
γενομένῃ, καὶ ἔργα πυώδους 216
καὶ ὑαλώδους γενομένῃ, ὑπο-
σασιν χρηστὴν ἔχοντος, καὶ ἀ-
δρῶς γενομένῃ. καὶ ἀποσῆ- 217
ματ' ἀξιολόγῃ, καὶ κοιλίῃς
μυξώδους καὶ αἱματώδους, καὶ 218
ἐξαπίνης καταρραγείσης, καὶ 219
ἐμέτων ἢ μοχθηρῶν κατὰ κρί-
σιν.

151. Ὕπνοι βαθύες, μὴ 220
ταραχώδεις, βεβαίαν κρίσιν
σημαίνουσιν. οἱ δὲ ταραχώδεις 221
μετὰ ἀλγύματ' σώματος,
ἀδέσαιοι.

152. Ἐβδομαίοισιν, ἢ ἐννα- 222
ταίοισιν, ἢ τεσσαρεσκαίδεκα-
ταίοισιν, ῥύσιες ἐκ ρινῶν λύ-
σιν ὡς ἐπιτοπολὺ τῆς πυρετῆς.
ὁμοίως δὲ καὶ κοιλίῃς ῥύσις 223
λώδης, καὶ δυσεντεριώδης, καὶ
πόνος γενάτων, ἢ ἰαχίων, καὶ 224
ἔργον πεπανθὲν πρὸς τὴν κρί- 225
σιν. ἐν γυναικὶ δὲ καὶ ἐπιμη- 226
ρίων ῥύσις.

nes cum sternutatione acce-
dentes, & quod in urina de-
fidet album quarto die vi-
sum, septimo solutionem
afferre denuntiant.

150. Morbi verò præci-
pites & acuti, effluente ex
naribus sanguine, judicatio-
ne absoluntur, idque die
judicatorio, ac sudore copi-
oso exorto, urinaque puru-
lenta ac vitrea affatim red-
dita, in qua quod subsidit,
laudabile sit, aut abscessu
effatu digno, & alvo mucosa
& sanguinea dejiciente,
ac derepente prorumpente,
vomitionibusque non pra-
vis, sub judicationem con-
tingentibus.

151. Profundi somni, ne-
que turbulenti, judicii fir-
mitatem denuntiant: turbu-
lenti vero non sine corporis
offensione, instabiles sunt, &
infirmi.

152. Quibus ex naribus
fluxiones, quæ septimo, no-
no, aut decimo quarto die
contingunt, ut plurimum à
febris vindicant. Eodem
vero modo & biliosus alvi
fluxus, & qualis in intesti-
norum difficultate fieri asso-
let, ac genuum & coxendi-
cum dolor, urinaque sub
judicationem concocta; &
verò

verò in muliere mensium profluvium.

153. Οἱ ἐν πυρετοῖσιν αἰ-227
μορραγήσαντες ἱκανῶς ἔκοθε-
νεν, ἐν τῇσιν ἀναλήψεσι κοι-
λίας καθυγραίνονται.

153. Quibus per febres alicunde sanguis largiter effluxerit, iis, dum sese recolligunt, alvi humescentes effunduntur.

154. Οἱ ἐν πυρετοῖσιν ἐπι-228
δρώντες, κεφαλαλγέες, κοι-
λὴν ἀπολελαμμένοι, σπασ-
μώδεις.

154. Qui per febres tenuiter exudant, cum capitis dolore, & alvo intercepta, ad convulsiones proni sunt.

155. Αἱ ἐπ' ὀλίγον θρα-229
σεῶς παρακράσεις, καὶ θη-
ριώδη, καὶ σπασμὸν σημαί-
νῃσι.

155. Quæ sensim feroces fiunt mentis emotiones, in ferinas evadunt, & convulsiones portendunt.

156. Σπασμὸς ἐν πυρετῷ 230
γενόμενος, καὶ παυόμενος
αὐθημερόν, ἀγαθόν.

156. Convulsio in febre suborta, eademque die desinens, bono est.

157. Σπασμὸς ἐν πυρετῷ 231
γενόμενος, παύει τὸν πυρετὸν
αὐθημερόν, ἢ τῇ ὑστεραίῃ, ἢ
τῇ τρίτῃ. ὑπερβάλλων δὲ τὴν 232
ῥῆν ἐν ἣ ἤρξατο, καὶ μὴ παυ-
όμενος, κακόν.

157. Convulsio in febre suborta, febrem primo die, aut postero, aut tertio, finit. Quod si horam quaprehendit, superet, nec desinat, malo est.

158. Οἱ διαλείποντες, ἀνο-233
μάλως δὲ χλιαίνοντες, κοι-
λίας ἐμφυσωμένης, μικρὰ
διαδιδσχης, ὀσφυαλγήσασι
μετὰ κρίσιν, τῷ τέτοις κοιλίας
καταρρήγνυνται. οἱ δὲ περικά-234
τες πρὸς χεῖρα, νωθροὶ, δι-
ψώδεις, ἀσώδεις, κοιλίας ἀπει-
λημένης, βαρυνόμενοι ἐκλύον-
ται. ἐστὶ δ' ὅτε καὶ τὰ ἐξέρυθρα 235
ἐν ποσὶ κατακαύματα, τὰ αὐ-
τὰ σημαίνει.

158. Qui per febres intermittentes, inæqualiter incalescentes, alvum habent flatibus distentam, pauca transmittentem, iis post judicationem lumborum dolore suborto, alvi prorumpunt. Qui autem ad manus contactum exardescunt, torpore, siti, ac corporis incontinenti jactatione vexantur, ii alvo intercepta gravati exolvuntur. Inter-

dum vero etiam prærubra in pedibus ambrusta, eadem denuntiant.

159. Οἱ χειμερινοὶ τεταρ-236
ταῖοι πυρετοὶ, ἐπεικέως με-
θίσανται ἐς τὰς ὀξείας νόσους.

159. Hibernæ quartanæ fere in morbos acutos transeunt.

DE CAPITIS DOLORE.

II.

160. Κεφαλῆς πόνος συν-
τονος μετ' ὀξέος πυ-
ρετῆς, καὶ ἄλλης σημεῖς τῶν
δυσκόλων, θανάσιμον. ἄνευ
δὲ σημεῖς φαύλης, ὑπερβάλ-
λων τὰς εἴκοσιν ἡμέρας, αιμα-
τος ῥύσιν, ἢ πῦρ ἐκ ῥινός, ἢ
ἀποσάσιας ἐς τὰ κάτω ση-
μαίνει. μάλιστα μὲν νεωτέροι-
σι τῶν τριήκοντα πέντε τὰς ῥύ-
σιας τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισι,
τὰς ἀποσάσιας προσδέχεται.
περὶ μέτωπον δὲ καὶ κροτά-
φους ὅλη τῆ πόνος, καὶ συν-
τόμος, τὰς ῥύσιας.

161. Οἷσι κεφαλαλγία
καὶ ἥχοι ἀπυρέτοις, καὶ σκο-
τοδινίη, καὶ Φωνῆς βραδυτῆς,
καὶ νάρκη χειρῶν, ἢ ἀποπλη-
κίης, ἢ ἐπιληπτικῆς προσδέ-
χεται τῆς ἐσθῆς, ἢ καὶ ἐ-
πιλήσμονας.

160. IN febre acuta conti-
nens capitis dolor,
cum gravibus aliis signis,
mortem minatur. Quod si
neque alia præterea signa
mala sunt, & viginti dies su-
perat, aut sanguinis ex nari-
bus, aut puris effluxum, aut
abscessus ad inferiores cor-
poris partes denuntiat. Præ-
cipue quidem in his, qui
nondum trigessimum quin-
tum añum attigerunt, fluxio-
nes: in fenioribus autem, ab-
scessus sperare convenit. Si
vero dolor vehemens circa
frontem ac tempora affligat,
fluxiones expectandæ sunt.

161. Qui capitis dolori-
bus, & aurium tinnitibus, ci-
tra febrem, aut tenebricosa
vertigine, & vocis tarditate,
manuumque stupore ten-
tantur, in iis aut sideratio-
nem, aut morbum comitia-
lem, aut etiam oblivionem
sperare convenit.

162. Οἱ

162. Qui

162. Οἱ κεφαλαλγίες, κα- 7
τόχως παρακρόντες, κοιλίης
ἀποληφθείσης, ὄμμα θρα-
συνέντες, ἀνθηροί, ὀπιωδόλο-
νώδεις γίνονται.

163. Τὰ ὑποσειένη κεφα- 8
λήν, ὄμματα ἐξέρυθρα, πα-
ρακρόντα σαφῶς, ὀλέθρια.
ἔξυναποθνήσκει τῆτο, ἀλλὰ 9
παρ' ἑς οἴδημα ποιεῖ.

164. Κεφαλαλγίαι μεθ' ἐ- 10
δρης καὶ αἰδοίων ἀλγίματ',
καὶ νωθρότητα καὶ ἀκροσίην
παρέχει, καὶ φωνὴν παρα-
λύει. ταῦτα ἔχαιπα, ὑ- 11
πνώδεις δὲ καὶ λυγγώδεις γί-
νονται ἐννάτῳ μηνὶ ἐκ τῆτων.
Φωνῆς λυθείσης ἐς τὸ αὐτὸ κα- 12
θίσανται.

165. Ἀσκαριδώδεις δὲ γε- 13
νόμενοι ἐν κεφαλαλγίῃ, κώ-
φωσις καὶ κῶμα παρακολ-
θεῖντα, τὰ παρ' ἑς ἐπαίρει.

166. Οἱ κεφαλαλγίες, κα- 14
τόχως ὀδυνώδεις, ὄμμα ἐξέρυ-
θρον, αἰμορροεῖ.

162. Ex capite dolentes
& alto stupore (quem cato-
chum dicunt) detenti, ac
delirantes, cum alvi interce-
ptione, & ferociente intuitu,
floridi, in scapulas rigescunt,
ac posteriorum partium di-
stentione tentantur.

163. Quæ caput quodam-
modo concutiant, cum in-
tensa oculorum rubedine,
ac manifesto delirio, perni-
ciem denuntiant. Neque ta-
men hoc ad mortem comi-
tatur, verum circa aurem
tumorem excitat.

164. Dolor capitis cum
fedis ac pudendorum dolo-
re, torporem ac impoten-
tiam adfert, vocemque ex-
olvit, neque ista molestiam
exhibent. Verum ex his
somnia, ac singultuosi
nono mense evadunt, &
voce libera reddita in inte-
grum restituuntur.

165. Lumbricis verò te-
nuibus & longis, (qui asca-
rides dicuntur) in capitis
dolore vexatis, consequente
furditate, & sopore, tuber-
cula ad aures excitantur.

166. Qui capitis dolore
vexantur, ac alto stupore
(quem catochum vocant)
cum dolore detinentur, o-
culos habent prærubros, in

167. Τὰ σείοντα κεφαλὴν, καὶ τὰ ἡχώδεια αἱμορροεῖ, ἢ γυναικὶ τὰ γυναικεῖα καταβιάζει, ἄλλως τε καὶ ἢν κατὰ ράχιν καῦμα παρακολοῦθῃ. ἴσως δὲ καὶ δυσεντερικά.

168. Οἱ καρρηθαρικοί, κατὰ βρογχίμα ὀδυνώδεις, ἀγρυπνοί, αἱμορραγέσιν, ἄλλως τε καὶ ἢν τι ἐς τράχηλον συντείνῃ.

169. Τὰ ἐν κεφαλαλγίᾳ συνιώδεια ἐμέσματα μετὰ κωφώσι, ἀγρυπνοῖσι ταχὺ ἐκμαίνει.

170. Οἷσι κεφαλῆς ἢ τραχήλου πόνος, καὶ ὅλα δὲ τις ἀκρατὴ τρομώδης, αἱμορραγίᾳ λύει. ἀτὰρ καὶ ἔτοι χρόνῳ λύνονται. καὶ δὲ κύστις ἐν τῷ τῷ ἀπολαμβάνονται.

171. Ἐν τῇσιν ὀξείῃσι κεφαλαλγίῃσι, καὶ τῇσιν ναρκώδεσι μετὰ βάρει, ἐθέλει σπασμώδεις γίνεσθαι.

iis sanguinis profluvium sperandum est.

167. Quæ caput concutunt, & aurium sonitus excitant, sanguinem è naribus profundunt, aut mulieribus menstrua deturbant, idque præsertim, si ad spinam ardor consequatur. Fortasse etiam difficultas intestinorum exspectanda est.

168. Qui capite gravati ad synciput dolorem sentiunt, pervigilio torquentur, iis sanguinis eruptionem fore spes est, tum vero præcipue, si aliquis contensionis sensus ad cervicem pertingat.

169. Vomitus virulenti & æruginosi in capitis doloribus, cum surditate & insomnia, promptam insaniam significant.

170. Quibus capitis & cervicis dolor, ac totius corporis impotentia quædam cum tremore adest, ab his sanguinis eruptio liberat, fortassisque ista tandem dissolvuntur. Verum interim vesicæ intercipiuntur.

171. In gravibus & acutis capitis doloribus, cum torpore & gravitatis sensu, proclives sunt convulsiones.

172. κεφαλαλγὴν λύει 25 172. Ex capitis dolore li-
 πῶν δια ῥινῶν, ἢ πτύελα 26 berat pus è naribus effluens,
 παχέα καὶ ἄνοσμα. λύει δὲ 27 aut sputa crassa, & inodora.
 καὶ ἐλκῶν ἑκθύσις, ποτὲ δὲ 28 Liberat quoque & ulcerum
 καὶ ὕπνος, καὶ κοιλίης ῥύσις. 29 eruptio, interdum vero &
 somnus, ac alvi fluxus.

173. κεφαλῆς ἄλγημα 30 173. Moderatus capitis
 μέτριον μετὰ δίψης νηδύσεως, 31 dolor, cum inexhausta siti,
 ἢ μετὰ ἰδρώτος μὴ λύοντ^ς 32 aut sudore febrem non sol-
 τὸν πυρετὸν, ἀποσάσιας ἐν ἑ- 33 vente, gingivarum abscef-
 λοισιν, ἢ παρ' ἐς σημαίνει, 34 sus, aut circa aures tubercu-
 μὴ κοιλίης ἐκταραχθείσης. 35 cula denuntiat, nisi alvus e-
 rumpat.

174. κεφαλαλγὴ καρῶ- 31 174. Capitis dolor, cum
 δης μετὰ βαρέ^ς, ποιεῖ τι 32 sopore, & gravitatis sensu,
 σπασμῶδες. 33 quodammodo convulsionem
 accersit.

175. Οἱ κεφαλαλγικοὶ, δι- 32 175. Qui capitis dolore,
 ψώδες, ὑπ᾽ ἀγρυπνοί, ἀσα- 33 fiti, levi pervigilio detinen-
 φέες, ἀδύνατοι, ἐπὶ κοιλίῃ 34 tur, obscure loquuntur, ad
 ὑγρὴ κοπιῶδες, ἥρᾳ γε ἐξί- 35 motum impotentes, hume-
 σάνται; 36 scente alvo lassitudine ve-
 xantur, in iis fortasse infan-
 tia metuenda est.

176. κεφαλαλγέες, ὑπό- 33 176. Qui capite dolent,
 κωφοί, χεῖρας τρομῶδες, τρά- 34 cum levi aliqua surditate,
 χηλον ὀδυνῶδες, ἔρεοντες μέ- 35 manuum tremore, cervicis
 λανα δεδασμένα, ἐμέοντες 36 dolore, nigricantes reddentes
 μέλανα, ὀλεθριοί. 37 urinas & densas, ii, si ni-
 gra vomitione refuderint,
 perniciose habere suspican-
 di sunt.

177. Οἱ κεφαλαλγέες, ἐ- 34 177. Tenuiter exudan-
 φιδρῶντες, κοιλίην ἀπειλημ- 35 tes, cum capitis dolore, &
 μένοι, σπασμῶδες. 36 alvo intercepta, ad con-
 vulsiones proni sunt.

DE CARO ET COMATE.

178. Τὸ καρῶδες πάντα- 35 178. Sopor profundus &
χῆ κακόν. altus, omnino dam-
nandus est.

179. Οἱ κωμαῖώδες ἐν ἀρ- 36 179. Qui inter initia so-
χῆσι γινόμενοι, μετὰ κεφαλῆς, pore detenti, capitis, lumbo-
ὀσφύος, τραχήλῃ, ὑποχον- rum, cervicis, præcordiorum
δρίῃ ὀδύνῃ, ἀγρυπνέοντες, dolore, ac insomnia confli-
ἤραγε φρενιτικοί; μυκτὴρ ἐν 37 ctantur, considerandi, num
τῇ τέτοιῃ ἀποσάζων, ὀλέθριον. phrenitici evadant. In his
ἄλλως τε καὶ τεταρταίῃσι ἐξ- 38 narium stillatio perniciem
σι, ἢ ἀρχομένοισι. Κακόν δὲ 39 ostentat, tum vero vel maxi-
καὶ κοιλίῃς περὶ πλευσίς ἐξέρ- me, si quarto die, aut inter
ρυθρος. initia contingat. Alvi quoque
prærubra proluvia, malo est.

180. Οἱ κωμαῖώδες ἐξ ἀρ- 40 180. Qui sopore oppressi
χῆς, ἐφιδρώσαντες, ἄροισι πέ- circa initia, tenuiter exu-
ποσι, καυστικοί, ἀκρίτως δὲ dantes, concoctas urinas e-
περιψύχοντες, διὰ ταχέων mittunt, cum magna corpo-
περικαέες, νῶθροί, κωμαῖώ- ris æstuatione, citra judica-
δες, σπασμώδες, ὀλέθριοι. tionem verò perfrigescunt,
& rursum ex brevibus inter-
vallis peruruntur, torpore,
sopore, aut convulsione ten-
tati, perniciose affecti sunt.

181. Οἱ κωμαῖώδες ὑπνοί, 41 181. Somni, quales so-
καὶ αἱ κατὰ ψύξεις, ὀλέθριον. pore oppressis, & totius cor-
poris perfrictiones, perni-
ciem ostentant.

182. Κωμαῖώδεις, κοπιώ- 42 182. Sopore, lassitudine,
δεις, κεκωφωμένους, κοιλίῃς ac surditate tentatos, alvus
κατέρωγυις, ἐρυθρὰ διελ- erumpens, & ad judicationem
θόντα περὶ κρίσιν, ὠφέλει. rubra demittens, juvat.

183. Κωμαῖώδες, ἀσώ- 43 183. Qui sopore detinen-
δες, ὑποχόνδριον ὀδυνώδεις, tur, cum incontinenti cor-
σμικρὰ ἐμετώδεις, τὰ παρ- poris jactatione, præcordio-
ῶς ἰσχυροί, πρῶτον δὲ περὶ τὸ 44 rum dolore, & parva vom-
πρό- tione,

πρὸς ὥπον ἐπάρματα μετὰ κώ-
ματος.

184. Τὰ ἐξαίφνης παρα-
κρῆσαντα ἀλυσμῶ, αἱμορρα-
γικά.

185. Τὰ κωμαλώδεα, ἀσώ-
δεα, ἐδυνάδεα ὑποχόνδρια,
θαμνὰ σμικρὰ πύοντα, τὰ
παρ' ἑς ἐπάρματα. κωμαλώ-
δες, ἥρα τι ἔχει σπασμῶδες;

186. Κωμαλώδεα, μεμω-
ρωμένα, κατοχα, ποικίλλον-
τα ὑποχόνδρια, καὶ κοιλίην
ἐπηρμένον, ἀπόσιτοι, ἀπολε-
λαμμένοι, ἐφιδρῶντες. ἥρα τε-
τέοισι τὸ θολερὸν πνεῦμα, καὶ
τὸ γονοειδὲς διελθὼν, λύγγα
σημαίνει; κοιλίῃ δὲ ἥρα χο-
λώδης προσδιέρχεται; τὸ λαμ-
πώδες ἐν τετέοισιν ἐρηθὲν ὠ-
φελεί. καὶ κοιλίαι δὲ τετέοι-
σιν ἐπιταράσσονται.

tionē, ii tubercula ad aures
habent. Sed & antea circa
faciem tumores apparent
cum sopore.

184. Quibus in morbis
subita fit mentis percussio,
cum inquieta corporis jacta-
tione, iis sanguinis eruptio-
nem fore spes est.

185. Qui sopore, corpo-
ris inquietudine, præcordi-
orum dolore affliguntur,
cum frequenti & pauca spu-
tatione, iis tubercula ad au-
res exoriuntur; ac fortassis
sopore tentati ad aliquam
convulsionem deveniunt.

186. Quibus sopore con-
flictatis, fatuitate, & alto stu-
pore (quem catochon vo-
cant) detentis, præcordia
variant, ac venter in tumo-
rem præter naturam subla-
tus est, cum ciborum fasti-
sodio, ac alvi interceptione, te-
nuī circa caput, & thoracem
oborto sudore. In his ani-
madvertendum est, num
concitatus & magnus spiri-
tus, aut genituræ similis ex-
cretio prodiens, singultum
prænuntiet? alvus verò for-
tassis etiam biliosa demit-
tat? Eos splendescens qui-
ddam per urinam redditum
juvat; alvus verò in his e-
tiam commovetur.

187. Ἐγκεφάλῳ σφακελί-
σαντος, οἱ μὲν ἐν τῇσι τρίτη-
σιν ἡμέρησιν, οἱ δὲ ἐν τῇσιν
ἑξάδομησι τελευτῶσι. ταύτας
δὲ διαφεύγοντες, σώζονται. οἱ
δὲ ἀνάμνηθεῖσι τῶν τοιχτέ-
ων διεσκηκός εὐρεθῇ τὸ ὀστέον,
ἀπόλλυνται.

188. Τοῖσι κεφαλαλγικοῖ-
σιν ὀσέα ῥαγείσιν ἐκ τῶν ὀπι-
θεν, ῥύσις ἐκ μυκτῆρος λαῦ-
ρ, παχεῖα, κακόν. ὀφθαλ-
μὸν προαλγῆσαντες ἔτοι, ῥι-
γέσιν. ἥρα αἱ κατὰ κρότα-
φον ὀσέων διαῤῥαγαί, σπα-
σμάδες;

187. Ubi cerebrum sidi-
ratione periclitatur, quidam
tribus diebus, quidam etiam
septem moriuntur, quos si
evaserint, servantur. Ex quo-
rum numero pereunt, qui-
bus per sectionem os dispa-
ratum apparuerit.

188. Quibus ex postero-
re parte ossibus fractis, capi-
tis dolor inest, vehemens &
crassa è naribus fluxio, ma-
lo est. Ii, dolore antea ad
oculum suborto, rigore cor-
ripiuntur. Quin etiam ossi-
um ad tempora effracturæ,
convulsiones accersere so-
lent.

DE AURIUM AFFECTIBUS.

189. Ὁ τὸς πόνος σύντονος,
μετὰ πυρετῷ ὀξέος,
καὶ ἄλλῃ τῇ σημεῖς τῶν ὑπο-
δυσκόλων, τῆς μὲν νέχς ἑξάδο-
μαίχς κλείνει, καὶ συντομάτε-
ρον παραφρονήσαντας, μὴ ῥυ-
έντος πολλῷ πυρὶ ἐκ τῷ ὠτός,
ἢ ἐκ ῥινῶν αἵματι, μηδὲ ἄλ-
λῃ τῇ σημεῖς χρηστῇ γενομέ-
νῃ τῆς δὲ πρεσβυτέρης βρα-
δύτερον καὶ ἥσσον ἀναίρει. τά-
τε γὰρ ὠτα φθάνει ἐκπυέειν,
καὶ παραφρονέσιν ἥσσον. ὑ-
ποσρέφει δὲ οἱ πολλοὶ τῆ-
τέων, καὶ ἔτως ἀπόλλυνται.

189. Auris intensus dolor,
cum febre acuta,
ac cæteris aliquanto gravio-
ribus signis, juvenes quidem
intra septimum diem, aut
etiam celerius, cum delirio
necat, nisi puris copia ex au-
re, aut sanguis ex naribus ef-
fluat, aut aliud quoddam
laudabile signum extiterit.
Ætate autem provectiores
tardiùs, aut minus tollit.
Nam & in his aures antesup-
purant, & delirium minus in-
festat. Sed & in hac ætate
multis morbus revertitur, ac
proinde interficere solet.

190. Κώφωσις ἐν ὀξέσι καὶ 63 190. In præcipitibus, &
 παραχάδεσι παρακολυψάσα, turbulentis morbis obveni-
 κακόν. κακόν δὲ καὶ ἐν τοῖσι 64 ens furditas, malo est. Quin
 μακροῖσιν. ἄγει δὲ τέττοισι 65 & in longis morbis malum
 καὶ ἐς ἰσχία πόνεας. portendit, ac in his ad co-
 xendices labores convehit.

191. Ἐν πυρετοῖσι κώφω- 66 191. In febribus enata
 σις, κοιλίην ἐφίστησιν. furditas, alvum remoratur,
 & fistit.

192. ὦτα ψυχρὰ, καὶ δια- 67 192. Aures frigidæ, pel-
 Φανέα, καὶ συνέσαλμένα, ὀ- lucidæ, contractæque, per-
 λέθριον. niciem minantur.

193. Βόμβος ἐν ὀξέσι, καὶ 68 193. In præcipitibus mor-
 ἦχος ἐν ὠσί, θανάσιμον. bis, murmur edentes, ac tin-
 nientes aures, mortem præ-
 nuntiant.

194. ἦχοι μετὰ ἀμβλυ- 69 194. Aurium sonitus, cum
 σμῆ, καὶ κατὰ ῥίνας βάρεος, visus hebetudine, & ad na-
 παρακρησικόν, καὶ αἰμορρο- res gravitatis sensu, mentis
 γέει. excessum, ac sanguinis ex
 naribus profluvium præsa-
 giunt.

195. Οἷσι κώφωσις μετὰ 70 195. Qui furditate, cum
 καρηβαρίης, καὶ ὑποχονδρίης capitis gravitate, ac præcor-
 ἐντάσει, καὶ πρὸς αὐγὰς diorum contentione vexan-
 ἐνοχλεῖν, αἰμορροεῖ. tur, si oculorum acies per-
 turbatur, in iis sanguinis è
 naribus fluxum sperare o-
 portet.

196. Ἐν ὀξεί πύρετῳ ὦτα 71 196. In acuta febre, aures
 κωφῶσθαι, μανικόν. obtusæ vehementem insa-
 niam portendunt.

197. Οἱ δύσκωφοι, ἐν τῷ 72 197. Gravi furditate ten-
 λαμβάνειν τρομάδες, γλῶσ- tati, dum aliquid prehen-
 σαν παραλελυμένοι, νωθροὶ, dunt tremuli, linguæ resolu-
 κακόν. tionem, ac torpore affecti,
 male habere judicantur.

198. Προηγμένης ἀρρώστιας 73 198. Procedente morbo
κώφωσις, καὶ χρόν ὑπέρυθρον, furditas, ac urina subrubra,
ἀκαλάσματον, ἐναιωρευμένον, cum nullo sedimento, sed
παρακρηστικόν. τὸ ἰκτεροῦσθαι 74 cum sublimamentis in me-
ἐν τέτοισι, κακόν. κακόν δὲ καὶ 75 dio innatantibus, mentis e-
ἐπὶ ἰκτέρος μώρωσις. τέτχας ἀ- 76 motionem prænuntiant. In
φώνης αἰσθανομένους ξυμβαίνει his morbo regio corripī, ma-
πνίγεσθαι. τάχα δὲ καὶ κοι- 77 lum est. Quinetiam malo
λὴ πονηρεύεται τέτοισι. est, ex morbo regio fatuitas.

Hos, voce defectos, absque sensuum læsione præfocari contingit. Ac fortassis etiam in his alvus malè afficitur.

DE PAROTIDIBUS.

199. Τὰ δὲ ὀδυνηρῶς παρ' 78) 199. Quæ cum dolore
ἑς ἀνιστάμενα, ὀλε-
θρα.

Q Uæ cum dolore exoriantur ad aures tubercula, perniciem minantur.

200. Τὰ παρ' ἑς ἐκ τῶ 79 200. In febribus, ex præ-
ἐμπροσθεν ἀλγύματι ἐν πυ-
ρελίοις γινόμενα, σημεῖον μὲν
ἐρυσιπέλας ἐπὶ προσώπῳ
ἐσομένης. ἀτὰρ καὶ σπασμοὶ 80 Quin & convulsiones, cum
ἐκ τῶν τοιχτέων γίνονται, μετὰ
ἀφωνίης καὶ ἐκλύσι.

gresso dolore rubores ad aures subnascentes, ignis facri in facie spem faciunt. Quin & convulsiones, cum vocis privatione, & virium exolutione, ad hæc consequi par est.

201. Τὰ παρ' ἑς ἐπὶ πλεί- 81 201. In plurimis graveo-
στοις δυσώδεσι, πυρετῶ ὀξεῖ,
ὑποχονδρίῳ συντόνῳ, χρονιω-
τέρως ἀρθρίῳ, κίειναι.

lentibus dejectionibus, cum febre acuta, præcordiorum contentione, ex longo intervallo oborta ad aures tubercula, mortem adferunt.

202. Τὰ παρ' ἑς φαῦλα 82 202. Tubercula ad aures
τοῖσι παραπληκτικοῖσι. excitata in leviter sideratis, malo sunt.

203. Τὰ

203. In

203. Τὰ παρ' ἑς ἐν μα-
κροῖσι μὴ ἐκπνεύοντα, θανά-
σιμον. καιλῖαι δὲ τοῖσι τυχέσι-
σι τάχα φέρονται. ἥρά γε οἵ-
σι τὰ παρ' ὠτα κεφαλαλγι-
κοῖσιν; ἥρά τι ἐφιδρᾷσι τὰ ἄνω;
ἥρά τι καὶ ἐπὶ ῥιγέσιν; ἥρά
γε αἱ καιλῖαι καταρρήγνυνται,
καὶ τοὶ καὶ καμάρῳδες; ἄρα
καὶ τὸ ὕδατῳδες ἔχον, ἐναιω-
ρεύμενον λευκοῖσι, καὶ τὰ ὑ-
ποίκιλα, ἐκλευκα, δυσώδεα.

83 203. In diuturnis morbis
non suppurantia aurium tu-
84 bercula, mortem adfe-
85 runt. Iis autem alvi fere de-
mittuntur. Quin & in his
considerandum, in quibus
86 speramus abscessus circa au-
res futuros, num ex capite
87 doleant, num superiorum
88 partium tenuibus sudoribus
89 diffluent, nunquid etiam
90 subinde novum rigorem
sentiant, an forte etiam alvi
affatim perrumpant, aut ali-
quo sopore detineantur. Vi-
dendum quoque, num & in
his urina diluta, cum subli-
mibus quibusdam in medio
suspensis, albidis, & aliquan-
tum variantia, exalbicantia,
aut graveolentia, appa-
reant.

204. Τὰ παρ' ἑς λαπάσσει 91
βηχία μετὰ πηυαλισμῶν ἰόντα.

204. Tussiculæ, quæ
cum crebris oris sputatio-
nibus procedunt, tubercu-
la ad aures emolliunt.

205. Οὐρα τοῖσι παρ' ὠτα 92
ταχύ καὶ ἐπ' ὀλίγον πεπαι-
νόμενα, φλαῦρα. καὶ τὸ κα-
93 τὰ ψύχεσθαι ὥδε, πονηρόν.

205. In tumoribus ad
aures, urinæ celeriter, ac
93 paucò tempore concoctæ,
damno sunt. Quin & per-
frigerari, itidem malum est.

206. Τὰ παρ' ἑς ἐν τοῖσι 94
χρονίοισιν ἐκπνεύμενα, μὴ λευ-
κῷ σφόδρα, καὶ ἀνόδμῳ, κλεί-
νει, καὶ μάλιστα γυναῖκας.

206. In diuturnis morbis
suppurati ad aures tumores,
nisi pus admodum album,
95 ac sine odore reddant, exi-
tium, præcipuè mulieribus,
afferunt.

207. Τὰ

T 5

207. Ex

207. Τὰ παρ' ἑς μάλιστα 96
ἐκ τῶν ὀξέων ἐν τοῖσι καυσώ-
δεσι γίνεται, καὶ ἢν μὴ κρίσιν
ποιήσῃ, καὶ ἐκπεπαίνεται, ἢ
ἐκ ῥινῶν αἷμα ῥύῃ, ἢ ἕρα ὑπό-
σασιν παχεῖαν λάβῃ, ἀπόλ-
λυνται. τὰ πολλὰ δὲ τῶν
τοιῶντων οἰδημάτων προαποκα-
θίζονται. προσεπιθεωρεῖν δὲ 98
καὶ τὰς πυρετὰς ἢν τε ἐπιβίω-
σιν, ἢν τε ἀνιῶσι, καὶ ἕτως
ἀποφαίνεσθαι.

208. Ἐπὶ κωφώσει καὶ γω- 99
θρίῃ ἐκ ῥινῶν ὑποσάζειν, ἔχει
τὶ δύσκολον. ἔμετ' ὅτε τοῖσι 100
σι ἀρμόσει, καὶ κοιλῆς τα-
ραχῇ.

209. Ἐκ κωφώσι' ἐπιει- 101
κέως τὰ παρ' ὧτα, ἄλλως τε
καὶ ἢν ἀσῶδές τι γίνηται. ἀ- 102
τὰρ καὶ τοῖσι κωμῶδεσιν ἐπὶ
τῇ τοῖσι καὶ μᾶλλον τι τὰ
παρ' ὧτα.

210. Κώφωσιν ἐκ πυρετῶν 103
ῥύσις ἢ ῥινῶν λύει, καὶ κοι-
λῆς ταραχῇ.

207. Ex præcipitibus mor-
bis in febribus ardentibus,
maximè, tubercula ad aures
exoriuntur, ac nisi judicato-
riè solvantur & maturescant,
aut sanguis ex naribus pro-
fluxerit, aut crassum sedi-
mentum urina acceperit, æ-
gros interimunt. Prius verò
hujusmodi tumores subfi-
dunt, ac conquiescunt. Sed
& insuper febres ipsas in
considerationem adhibere
convenit, num intendantur,
aut remittant, atque ita de
tota re sententiam ferre.

208. In surditate, ac tor-
pore, ex naribus substillatio
molestiam quandam exhi-
bet. Iis vomitio, ac alvi per-
turbatio conveniet.

209. Ex surditate tuber-
cula ad aures exoriri con-
sentaneum est, idque præ-
sertim, si anxietas quædam
contingat. Quinetiam iis
qui sopore detinentur, tu-
mores ad aures sperare ma-
gis oportet.

210. Surditatem in febrì-
bus enatam, sanguinis ex na-
ribus profluvium, ac alvi
perturbatio tollit.

DE FACIE.

211. Πρόσωπον ἐκ μετεώ- 104
ρᾶ ταπεινόμενον,
καὶ

211. FAcies ex tumida de-
pressa, ac vox levior,
ac

καὶ φωνὴ λειοτέρη, καὶ ἀσθε-
νεσέρη γινομένη, καὶ πνεῦμα
μανώτερον, ἀνεσιν ἐς τὴν ἐπι-
ῆσαν σημαίνει.

212. Προσώπῃ διαφθορῆ, 105
θανάσιμον. ἥσσαν δ' εἰδὶ ἀγρυ- 106
πνίην, ἢ λιμόν, ἢ κοιλίης
ἐκτάραξιν γένηται. καθίσα- 107
ται δὲ ἐν ἡμέρῃ καὶ νυκτὶ, τὸ
διὰ ταῦτα διαφθαρέν. γένοι- 108
το δ' ἂν τοιῶτον. ὀφθαλμοὶ
κοῖλοι, ῥίς ὀξεία, κρέταφοι
συμπεπιπυκότες, ὠτα ψυχρά
καὶ συνεσαλμένα, δερμα
σκληρόν, χρῶμα ὠχρόν ἢ μέ-
λαν. πελιασσομενον δὲ ἐπὶ τῷ 109
τέοισι βλέφαρον, ἢ χεῖλ, &
ἢ ῥίς, συντόμως θανάσιμον.

ac remissior evadens, spi-
ritus quoque rarior ac leni-
or, postera die remissionem
fore denuntiat.

212. Faciei corruptela
lethalis est, minus tamen, si
ob pervigilium, aut inedi-
tam, aut alvi perturbationem
contingat. Nam quæ ex his
causis orta est corruptelæ
species, una die, aut nocte in
integrum restituitur. Hujus-
modi autem faciei hæ sunt
notæ: oculi concavi, nares
acutæ, collapsa tempora,
frigida aures contractæque,
cutis dura, color pallidus,
aut niger. Ad hæc quoque
livescens palpebra, aut la-
brum, aut nasus, mortem in
propinquo esse significat.

213. Προσώπῃ εὐχρῶσι καὶ 110
σκυθρωπότητι ἐν ὀξεί, κακόν.
μέλει ξυναγωγὴ ἐπὶ τετέοι- 111
σι, φρενιτικόν.

213. Vultus benè colo-
ratus, tetricus ac supercilio-
sus, in morbo acuto, malo
est. Insuper frons contracta,
phrenitidem denuntiat.

214. Περί προσώπων εὐ- 112
χρῶσι, καὶ ἰδρωῶτες ἀπυρέτοι-
σι, κόπρανα παλαιὰ ὑπέον-
τα οἱ σημαίνει, ἢ διαίτης ἀτα-
ξίην.

214. Benè colorata facies,
cum sudoribus diffuenti-
bus, absque febre, vetusta
stercora subesse, aut inor-
dinatam victus rationem,
præ se fert.

215. Τὰ κατὰ ῥῖνας ἐρυ- 113
θήματα, κοιλίης ὑγρασσομέ-
νης σημεῖα.

215. Narium rubores, al-
vi liquidæ, & diffluentis
sunt indicia.

216. Τοῖσι κατὰ τὸ ὑπό- 114
χόν-

216. Quæ ad præcordia,
aut

χόνδρια, ἢ τὸν πλεύμονα πό-
νοισι ἐμπυομένοισι, κακόν.

aut pulmonem dolores fa-
ciunt, si in pus vertuntur;
malum denotant.

DE OCULORUM AFFECTIBUS.

217. Οὐφθαλμῶν καθαρό-¹¹⁵
της, καὶ τὰ λευκὰ
αὐτέων ἐκ μελάνων ἢ πελίων
καθαρὰ γίνεσθαι, κρίσιμον.
ταχέως μὲν ἐν καθαιρομένων,
ταχέϊαν σημαίνει κρίσιν, βρα-
δέως δὲ, βραδυτέραν.

218. Τὸ ἀχλυῶδες τῶν ὀ-¹¹⁶
φθαλμῶν, ἢ τὸ λευκὸν ἐρυ-
θραινόμενον, ἢ πελαινόμενον,
ἢ φλεβῶν μελάνων πληρῶμε-
νον, ἐκ ἀσείων. Φλαῦρον δὲ ἢ
τὸ τὴν αὐγὴν φεύγειν, ἢ δακρύ-
ειν, ἢ διαστρέφεσθαι. ἢ τὸν ἐτε-¹¹⁸
ρον ἐλάσσω γίνεσθαι, πονηρόν.
καὶ τὸ τὰς ὀφθίας πυκνὰ διαρ-¹¹⁹
ρίπτειν, ἢ λημῖα μικρὰ περὶ αὐ-¹²⁰
τάς, ἢ αἰγίδα λεπτήν ἶσχειν. ἢ
τὸ λευκὸν μέζω γίνεσθαι, τὸ δὲ
μέλαν ἐλάσσω. ἢ κρύπτεσθαι
τὸ μέλαν ὑπὸ τὸ ἄνω βλέφα-
ρον. πονηρόν δὲ ἢ κοιλότης ὀμ-¹²³
μάτων, ἢ ἐκβλήψις ἔξω σφα-
δρά, καὶ λαμπηθόν ἐκβλή-
ψις, ὥστε μὴ δύνασθαι τὴν κό-
ρην ἐκτείνεισθαι. καὶ βλεφαρί-¹²⁴
δων καμπυλότης, καὶ πῆξις
ὀμμάτων, συνεχέως τε μυεῖν,
καὶ χρώματα μεταβάλλειν,
καὶ βλεφαρὰ μὴ συμβάλλ-
λειν

217. Oculorum claritas,
ac eorum album
ex nigro, aut livido clarum
fieri, ad judicationem con-
fert. Ac quo celerius cla-
rescunt, eo celeriore judi-
cationem, at tardius, tar-
diorem significant.

218. Caligine obducti o-
culi, aut eorum album ru-
bescens, aut livescens, aut
nigris venis refertum, nihil
probi præ se fert. Malum
quoque est, & lucem refu-
gere, aut illacrymare, aut
perverti; atque ex his al-
terum minorem esse, per-
niciem denuntiat; & ocu-
los crebro disjicere, gra-
mias ac parvas sordes ipsis
adhærescere, aut albescentem
humorem concretum
& tenuem (ægida nomi-
nant) habere, aut eorum
album augeri, nigrum au-
tem imminui, aut nigrum
à superiore palpebra conte-
gi. Vitiosa quoque est o-
culorum cavitas, & vehe-
mens oculi foras expressio,
ac splendoris elisio, adeo
ut

λείν ἐν τῷ καθεύδειν, ὀλέθριον. κακὸν δὲ καὶ ἱλλαίνων ὀφθαλμός.

ut pupilla extendi nequeat; & cilia retorta, ac fixi oculi, ac continenter conviventes, coloris immutatio, aut palpebras per somnum non committere, perniciem ostendit. Quin & distortus oculus malo est.

219. ὀφθαλμῶν ἔρευθος ἐν πυρετῷ γενόμενον, κοιλίης πονηρίην χρονίην σημαίνει.

219. In febre ortus oculorum rubor, diuturnam alvi malignitatem præ se fert.

220. Αἱ παρ' ὀφθαλμῶν ἐπαναστάσεις ἐν τῇσιν ἀνακομιδῇσι, κοιλίην καταρρήγνυσιν.

220. Erumpentes circa oculos eminentiæ, dum ægri ex morbo recreantur, prorumpentis alvi spem faciunt.

221. Ἐπὶ ὀμμάτων διαστροφῇ κοιπιάδει, πυρετώδει, ῥίγος, ὀλέθριον. καὶ οἱ κωματώδες ἐν τέττοιοις, κακόν.

221. Cum oculorum per- versione, febribus, & lassitudinis sensu, detento, rigor perniciem minatur. Atque in hujusmodi casibus soporati, malum denuntiant.

222. ὀφθαλμῶντι ἀνδρὶ πυρετῷ ἐπιγενομένῃ, λύσις. εἰ δὲ μὴ, κίνδυνος τυφλωθῆναι, ἢ ἀπολέσθαι, ἢ ἀμφοτέρω.

222. Lippitudine affecto suborta febris, solutionem affert. Sin minus, cæcitatatis, aut mortis, aut etiam utriusque metus est.

223. Οἷσιν ὀφθαλμοῖσι κεφαλαλγὴ προσγίνεται, ἢ παρακολυθεῖ χρόνον πάλιν, κίνδυνος τυφλωθῆναι.

223. Quibus cum lippitudine capitis dolor accedit, & longo tempore perseverat, cæcitatatis metus impendet.

224. ὀφθαλμοῖσιν διαρροία ἀπὸ ταυτομάτης, χρήσιμος.

224. Lippitudine laborantem, spontè alvus profluens juvat.

225. ὀμ-

225. Ο-

225. Ὀμμάτων ἀμαύρω-134 225. Oculi hebescentes
 σις, καὶ τὸ πωπηγός, ἀχλυ- & obtusi, concreti ac ca-
 ῶδες, κακόν. ligantes, malum porten-
 dunt.

226. Ὀμμάτων ἀμαύρω-135 226. Oculorum hebeta-
 σις ἀμα ἀψυχίη, σπασμῶ- tio, cum animi defectione,
 δες συντόμως. promptam convulsionem
 denuntiat.

227. Ὀμμάτων ὀρθότης ἐν-136 227. In præcipiti malo
 ὄξει, καὶ κίνησις ὄξει, καὶ rectus oculorum obtutus,
 ὕπνος ταραχώδης, ἀγρυπνή, ac motus pernicious, so-
 πῶς δὲ καὶ σάξεις ἐκ ῥινῶν, mnus turbulentus, pervi-
 ὁδὲν ἀγαθόν. giliū, interdumque san-
 guinis ex naribus stillatio-
 nes, nihil boni denuntiant.

228. Πρὸς τὴν ἀφὴν μὴ πε-137 228. Qui in febribus ad
 ρικαέες, φρενιτικοὶ γίνονται, tactum nullum ardoris sen-
 καὶ μᾶλλον ἢν αἷμα ῥυή. sum præ se ferunt, phre-
 nitici fiunt, idque magis,
 si sanguis fluxerit.

DE LINGUA, ET RELIQUIS ORIS PARTIBUS.

229. Γλῶσσα δὲ κατ' ἀρ-138 229. L Ingua circa initia
 χας μὲν πεφρικυῖα, quidem horrida,
 τῷ δὲ χρώματι διαμένονσα, in eodem verò colore per-
 ποιοῦντῃ δὲ τῷ χρόνῳ τρα- severans, procedente verò
 χυνομένη, καὶ πελαιομένη, tempore ubi exasperatur,
 καὶ ῥηγνυμένη, θανάσιμον. livescit, finditur, mortem
 σφόδρα δὲ μελαιομένη, ἐν-139 denuntiat. Quòd si admo-
 τεσσαρεσκαίδεκάτῃ κρίσιν γε- dum nigrescat, decimo
 νέσθαι δηλοῖ. χαλεπώτατῃ δὲ140 quarto die judicationem
 ἐστὶν ἡ μέλαινα καὶ χλωρή. promittit. Periculi autem
 maximè plena est nigra,
 & ex virore pallescens.

230. Γλῶσσα παρὰ τὸ141 230. Linguae bifulcum
 δικοῦν ὥσπερ σιάλω λευκῷ velut saliva alba obductum,
 καταλείφεται, σημεῖον ἀνέ- febris remissionem indicat,
 σιως

σεως πυρετῷ, παχέος μὲν εἶναι 142
 τοσ τῷ ἐπιγενήματος, αὐθι-
 μερον. λεπιοτέρως δὲ, ἐς τὴν
 ὑπεραίην. ἐτι λεπιοτέρως, τρι-
 ταίην. τὰ δὲ αὐτὰ σημαίνει 143
 καὶ ἐπ' ἀκρὴν τὴν γλῶσσαν
 γινόμενα, ἥσσον δὲ.

231. Γλῶσσα τρομάδης με- 144
 τὰ ἐρυθρήματος κατὰ ῥίνας, καὶ
 κοιλίης ὑγρῆς, τὰ δὲ ἄλλα
 ἀσήμεως ἔχοντα κατὰ πλεύ-
 μονα, πονηρά, καὶ ὀξεῖας κα-
 θάρσιας ὀλεθρίως σημαίνει.

232. Γλῶσσα παρὰ λό- 145
 γον ἀπαλυνομένη, καὶ ἀσώ-
 δης, μεθ' ἰδρώτος ψυχρῷ, ἐπὶ
 κοιλίῃ ὑγρῇ, μελάνων ἐμέτων
 ἐστὶ σημεῖον. τὸ κοπιῶδες ἐν 146
 ταῖσι, κακόν.

233. Αἱ τρομάδες γλῶσ- 147
 σαί τισι καὶ κοιλίῃ ὑγρῇ πο-
 τε ποιεῖσι. μελανθεῖσαι δὲ ἐν 148
 ταῖσι, ταχὺν θάνατον ση-
 μαίνουσιν. ἤρ' αὖ γε τρομάδης 149
 γλῶσσα σημαίνει ἔχ' ἰδρυμέ-
 νην γνώμην;

234. Αἱ δασύαι κατάξηροι, 150
 φρενιτικαί.

eo quidem, quod agnatum
 est, crasso existente, eo-
 dem die; si verò tenuius
 fuerit, postridie; perendie
 quoque, si adhuc tenuius
 fuerit. Eadem etiam signifi-
 catio est, si hæc circa fum-
 mam linguam contingant,
 minus tamen firma.

231. Lingua tremula, cum
 narium rubore, & alvo hu-
 mecta, si reliqua quæ sunt
 circa pulmonem nullam ju-
 dicationis significationem
 præ se ferant, malo est, ac
 celeres perniciosas purga-
 tiones denuntiat.

232. Lingua præter ra-
 tionem mollis reddita, ac
 nauseabunda, cum fudore
 frigido, ab alvo liquida,
 nigræ vomitionis significa-
 tionem affert. In his lassitu-
 dinis sensus, malum denun-
 tiat.

233. Linguae tremulae
 quibusdam etiam alvum hu-
 mectam nonnunquam red-
 dunt. In his autem si ni-
 gricent, etiam mortem de-
 nuntiant. Ac fortassis lin-
 gua tremula instabilem
 mentem, & à sede constan-
 tiæ deturbatam significat.

234. Linguae densæ &
 peraridæ, phrenitidem por-
 tendunt.

235. Ὀδόντας συνερίζειν, ἥϊσι 235. Dentium collisio,
πρίειν, ὧ μὴ σύνηδες ἐκ παι- aut stridor, præter con-
δίσ, μανικὸν καὶ θανάσιμον. suetudinem à teneris con-
ἤδη δὲ παραφρονέων ἦν ποιήσ- tractam, insaniam ac mor-
τῆτο, πανέλως ὀλέθριον. ὁ-tem denuntiat. Quod si
λέθριον δὲ καὶ ξηραίνεσθαι τὰς jam deliranti istud accadat,
ὀδόντας. prorsus exitiale est. Quin &
dentes resiccati, perniciem
denotat.

236. Ὀδόντος σφακελισμὸς 236. Dentis fideratio abs-
ἀπόστημα παρὰ ἔλлон γεγόμε- cessum ad gingivas enatum
νον λύει. solvit.

237. Ἐπὶ ὀδόντος σφακε- 237. Ad dentis fideratio-
λισμῷ πυρετὸς ἐπιγεγόμεν- nem, vehemens accedens fe-
σφοδρὸς, καὶ παραφροσύνη, bris cum delirio, mortem
θανάσιμον. ἦν δὲ σώζονται, minatur. Quod si serven-
ἔλκεα ἐκπύσει, καὶ ὀστέα ἀ- tur ægri, ulcera pus col-
φίσσεται. ligent, & ossa abscedent.

238. Οἷσι περὶ τὴν ὑπε- 238. Quibus ad palatum
ρώην ὑγρὸν σύσασις γένηται, humor colligitur, plerum-
ὥς τὰ πολλὰ πυῖται. que in pus vertitur.

239. Τὰ περὶ γένυας ἀλ- 239. In vehementibus
γήματα σφοδρὰ, κίνδυνος ἐς circa maxillas doloribus,
ὀστέα ἀνάπλευσιν ἐλθεῖν. periculum est, ut os fluctuet.

240. Χεῖλος συσπώμενον 240. Contractum labrum
σημαίνει κοιλίης χολώδε- biliosæ alvi perruptionem
κατάρρηξιν. denuntiat.

241. Τὰ ἀπὸ ἔλλων αἷμα 241. Sanguis ex gingi-
τα ἐπὶ κοιλίῃ ὑγρῇ, ὀλέθρια. vis, cum humecta alvo pro-
fluens, perniciem minatur.

242. Πτυαλὰ ἀναχρέμ- 242. In febre, sputi ex-
ψες ἐν πυρετῷ πελιδναὶ, μέ- creationes lividæ, nigræ,
λαιναὶ, χολώδεις, ἐπιστᾶσαι biliosæ, subsistentes quidem
μὲν κακόν. ἀποχωρέσσαι δὲ malæ sunt, si verò pro ra-
κατὰ λόγον, χρησίμων. tione excernantur, utiles.

243. Οἷσιν ἀλμῶδες πτύε- 243. Quibus falsa sputa
λα, καὶ βῆξ ὑφίσσεται, τῇ- cum tussi subsistunt, iis
τέοισι cor-

τέοισι χρώς ἐρυθραίνεται, οἷον
ἐξανθίσματα. πρὸ δὲ τῆς
τελευτῆς τραχύνεται.

corpus velut efflorescenti-
bus pustulis rubescit, ante
obitum verò exasperatur.

244. Ἀνάχρεσις πυκνή, 164
ἣν δὴ τι καὶ ἄλλο σημεῖον προ-
σῇ, Φρενιτικόν.

244. Excreatio frequens,
liquidem etiam aliud quod-
dam signum affuerit, phre-
nitidem portendit.

DE VOCE.

245. Αἱ μετ' ἐκλύσιος ἀφω- 165
νίαι, κάκισται.

245. Vocis defectiones
cum virium exo-
lutione, pessimæ.

246. Αἱ ἐπ' ὀλίγον θρα- 166
σέες παρακρούσεις, πονηρὸν καὶ
θνητῶδες.

246. Quæ brevi tempo-
re durant feroces mentis e-
motiones, malæ sunt, & in
ferinas evadunt.

247. Οἷσι φωνὴ ἅμα πυ- 167
ρετῷ ἐκλείπει μετ' ἀκρισίας,
τρομάδες θνήσκουσιν.

247. Quos vox cum fe-
bre, & absque ulla judicatio-
ne deficit, ii tremuli inter-
eunt.

248. Αἱ ἐν πυρετῷ ἀφωνίαι 168
σπασμώδεα τρόπον, ἐκτῶσαι
σιγῇ, ὀλέθριον.

248. Vocis defectiones
in febre, quæ convulsionis
speciem præ se ferunt, &
in mentis emotionem cum
silentio desinunt, perniciem
ostendant.

249. Αἱ ἐκ πόνου ἀφωνίαι, 169
δυσθάνατοι.

249. Quibus voces cum
dolore deficiunt, ii tandem
non sine summo cruciatu
vitam cum morte commu-
tant.

250. Αἱ μετ' ἐκλύσιος κα- 170
τόχως ἀφωνίαι, ὀλέθριοι.

250. Vocis defectiones
cum virium exolutione, ac
alto stupore, quem catochon
vocant, perniciem
minantur.

251. Con-

U

251. Αἱ

251. Αἱ κατακλῶμεναι 171 251. Confractæ voces
 Φωναὶ μετὰ Φαρμακείην, ἤρα post medicamenti purgan-
 πονηρόν; τῆτέων οἱ πλεῖστοι ἐ- 172 tis potionem, consideran-
 Φιδρῶσι; καὶ κοιλίας καθυ- dæ, num pravæ sint. Horum
 γραίνονται. plerisque tennes sudores
 diffluunt, & alvi hume-
 ctantur.

252. Ἐν ἀφωνίῃ πνεῦμα 173 252. In vocis defectione
 οἷον τοῖσι πνιγομένοισι πρό- respiratio, velut iis qui suf-
 χειρον, πονηρόν. ἡρά γε καὶ 174 focantur, conspicue elata
 παρακροσισκόν; & visui exposita, perniciem
 minatur. Animadverten-
 dum etiam est, num deli-
 rium prænuntiet.

253. Αἱ ἐκ κεφαλαλγῆς 175 253. In febre cum su-
 ἀφωνίαι ἅμα ἰδρῶτι πυρετώ- dore, vocis ex capitis do-
 δες, χαλῶντα ἐπ' αὐτὰς, lore defectiones, si per se
 ἀνιέντα χρονιώτερα. ἐπὶ ῥίγην 176 resolvuntur ægri, ac præ-
 τῶ τῆτέοισιν, & πονηρόν. ter voluntatem excremen-
 ta demittantur, nialumque
 remitti videatur, diuturni
 morbi metus est. In his sub-
 inde obortus rigor damna-
 ri non debet.

254. Αἱ μετ' ἀφωνίης ἐκ 177 254. Vehementes insa-
 ράσιες, ὀλέθριαι. nixæ cum vocis defectione,
 perniciem intentant.

255. Αἱ τοῖσιν ἐπὶ ῥίγῃ 178 255. Vocis defectiones
 ἀφωνίαι, θανάσιμον. εἰσὶ δὲ 179 rigore subinde correptis, le-
 κεφαλαλγῆες οἱ τοῖστοι ἐπι- thales; ferèque ii capitis
 κεικώς. dolore conflictari solent.

256. Αἱ μετ' ἐκλύσεως ἀ- 180 256. Vocis defectiones
 φωνίαι, ἐν πυρετῶ ὀξείῃ ἀνι- cum virium exolutione, in
 δρῶτι, εἰσὶ μὲν θανάσιμοι, 181 acuta febre sine sudore,
 ἥσπον δὲ τῶ ἐφιδρῶντι, χρόνον sunt quidem lethales, cum
 δὲ σημαίνει. ἴσως δὲ καὶ οἱ ἐξ 182 sudore verò minus, at tem-
 ἐπιστροφῆς παθόντες τοῖστον, poris diuturnitas significa-
 ἀσφα. tur.

ἀσφαλέςατοι. ὀλεθριώτατοι¹⁸³
 δὲ τῶν τοιῶτων, οἷσι τὰ ἐκ
 ῥινέων, καὶ οἷσι κοιλίαι κα-
 θυγραίνονται.

257. Ἡ ὀξυφωνὴ κλαυ-¹⁸⁴
 θμώδης, καὶ ὀμμάτων ἀμαύ-
 ρωσις, σπασμώδης. οἱ ἐς τὰ¹⁸⁵
 κάτω πόνοι τῷ τέτοιον, ἔυφο-
 ρον.

258. Ἄμα φωνὴ τρομώδει,¹⁸⁶
 λύσις κοιλίης παράλογος, ἐν¹⁸⁷
 τῷ τέτοιον διεσηκόσι χρονίοισιν,
 ὀλέθριον.

259. Αἱ πύκναι ὑποκαρῶ-¹⁸⁸
 δεις ἀφωνίαι ζυσαῖσαι, φθι-
 νώδεα προσημαίνουσι.

tur. Ac fortasse quidem
 quibus ex morbi reversio-
 ne tale quid contingit, fe-
 curissime habent. Ex iis au-
 tem maximo in periculo
 versantur, quibus sanguis
 ex naribus perfluit, & alvi
 effunduntur.

257. Vox acuta ejula-
 bunda, ac oculorum hebe-
 tudo, convulsionem mi-
 nantur. His dolores ad in-
 feriores partes demissi, to-
 leratu sunt faciles.

258. Alvi solutio quæ
 præter rationem accidit,
 cum voce tremula, in his
 diutius perseverante per-
 turbatione, pernicies inten-
 tatur.

259. Crebræ, & quæ cum
 sopore quodam consistunt
 vocis defectiones, tabem
 denuntiant.

DE RESPIRATIONE.

260. **Π**νεῦμα πυκνὸν μὲν καὶ¹⁸⁹
 σμικρὸν ἐὼν, φλε-
 γμονὴν καὶ πόνον ἐν τοῖσι καιρί-
 οῖσι τοποῖσι σημαίνει. μέγα δὲ¹⁹⁰
 καὶ διὰ πολλῶν, παραφροσύνην
 ἢ σπασμόν. ψυχρὸν μὲν θά-¹⁹¹
 νάσιμον. θανάσιμον δὲ καὶ¹⁹²
 πυρετῶδες, καὶ λιγνῶδες πνεῦ-
 μα. ἥσσον δὲ τῷ ψυχρῷ. καὶ¹⁹³
 τὸ μέγα ἔξω πνεόμενον, σμι-
 κρὸν

260. **S**piratio frequens qui-
 dem & parva, aut
 inflammationem, aut dolo-
 rem principalium partium
 indicat: magna verò, & ex
 longis intervallis, delirium,
 aut convulsionem. Et fri-
 gidus quidem spiritus, le-
 thalis est; mortem quoque
 affert febriculofus, & fuli-
 gino-

κρὸν δὲ εἶσω. καὶ τὸ μικρὸν ἔξω, μέγα δὲ εἶσω. καί τις 194
 δὴ, καὶ πλησίον θανάτου. καὶ
 τὸ ἐκλείνον καὶ κατεπεῖγον, καὶ
 αἵμαυρον. καὶ διπλῇ εἶσω
 ἐπανακλησις ὁποῖον ἐπεισπνέ-
 χσιν. εὐπνοια δὲ ἐν πᾶσιν, 195
 ὁκῶσα ἐν πυρετῷ ὀξεῖ, κὴν ἐν
 τεσσαράκοντα ἡμέρησι κρίνε-
 ται, μεγάλην ἔχει ῥοπήν ἐς
 σωτηρίαν. 196

ginosus, frigidus tamen mi-
 nus. Et magnus quoque
 foras expiratus, parvus ve-
 rò intro; & parvus foras,
 magnus verò intro. Pessi-
 mus quidem, ad mortem-
 que proximè accedit, & qui
 protensus est, ac urgens,
 & obscurus, duplicataque
 intro revocatio, qualis in-
 spirationem conduplicanti-
 bus. Facilis autém spiratio,
 in omnibus morbis, qui cum
 febre acuta infestant, & in
 quadraginta diebus judican-
 tur, magnum habere ad
 salutem momentum, existi-
 manda est.

DE CERVICE.

261. Τράχηλος σκληρὸς καὶ 196 261. CERVIX dura cum
 ἐπώδυνος, καὶ γε-
 νύων σύνδεσις, καὶ φλεβῶν
 σφαγιτιδῶν παλμὸς ἰσχυρὸς,
 καὶ τενόντων ξύντασις, ὀλέ-
 θριον.
262. Τὰ ἐν Φάρυγγι ἰσχυρὰ 197 262. Fautium gracilium
 ἀλγῆματα πνιγώδεια, ἀπὸ κε-
 φαλῆς ἀλγῆδόνος ὀρμώμεναι,
 σπασμώδεια.
263. Αἱ τραχήλῃ καὶ με- 198 263. Cervicis ac dorsi
 ταφρένῃ ψύξεις δοκέεσαι, καὶ
 ἔλξ δὲ τῷ σώματι, σπα-
 σμώδεις. ἐν ταῖτοις κρίμα- 199
 δεῖς ὄψις.
264. Οἱ
- dolore, & ma-
 xillarum connexio, ac ju-
 gularium venarum palpi-
 tatio vehemens, cum tendi-
 num distensione, perniciem
 minantur.
- perfrictiones, quæ etiam
 totum corpus pervadere vi-
 dentur, convulsiones de-
 nuntiant, in quibus urinæ
 hordei

ἰσχυρὰ ὀξεία καὶ πᾶσι τοῖς
ἰσχυρὰ ὀξεία καὶ πᾶσι τοῖς

264. Οἷσι κατὰ φάρυγγα 200

ἰσχυροὶ, ἐπιεικέως τὰ παρ
ἑς ἐπάρματα, καὶ σπασμοὶ ὀλέθριον

265. φάρυγξ ἐπ' ὀξείᾳ, 201

ἰσχυρή, μετὰ δυσφορίας, ὀλέθριον ὀξείως.

266. Οἷσι πνεῦμα ἀνέλ- 202

κεται, καὶ φωνὴ πνιγμώδης, σπώνδυλος τε ἐγκάθηται, τέ-
τέοισιν ἐπὶ τῇσι τελευτήσιν, οἷον 203
συσπῶνός τιν' ὅτι τὸ πνεῦμα
γίνεται.

267. φάρυγξ τεχνικῶς 204

ἐπ' ὀλίγον, καὶ κοιλίη κενεῖ-
σιν ἀνασάσει, μετὰ πᾶσι
ἀλγύματα, ἰσχυρὰ καὶ ὀξεία, ὀξείως
νόμονα, δύσκολα.

268. Τὰ κατὰ φάρυγγα 206

ἰσχυρὰ ἀλγύματα, τὸ παρ
ἑς ἐπάρματα, καὶ σπασμοὶ ὀλέθριον
γίνεται, τραχήλῃ καὶ νώτῃ
ἀλγύματα.

269. Μετὰ πυρετῇ ὀξείᾳ, 207

σπασμοὶ ὀλέθριον.

270. Τραχήλῃ καὶ πᾶσι 208

ἰσχυρὰ ἀλγύματα, σπασμοὶ
δεα.

hordei tosti non exactè mo-
liti crassioribus frustulis si-
milis continent.

264. Quibus ad fauces
irritamenta fiunt, iis mo-
derata aurium tubercula ex-
citantur.

265. Vehementer dolen-
tes fauces, absque tumore,
cum labore & molestia, præ-
ceps exitium minantur.

266. Quibus spiritus re-
trahitur, & vox strangula-
bunda est, iis cervicis verte-
bra intro desidet, & ad exi-
tum, velut ex convulsio-
ne quadam, respiratio du-
citur.

267. Fauces leviter ex-
asperatæ, & alvus inanibus
exurrectionibus fatigata,
frontis dolores, in ægris pal-
pitantibus, & more investi-
gantium sensim contrectan-
tibus, aut dolore affectis,
si quæ ex his increfcunt,
molestiam exhibent.

268. Vehementes faucium
dolores, aurium tubercula,
& convulsiones excitant,
itemque cervicis, ac dorsi
dolores.

269. Convulsiones cum
febre acuta, perniciem de-
nuntiant.

270. Cervicis, cubitorum-
que dolores, convulsiones
minan-

δεα. ἀπὸ προσώπῃ δὲ ταῦ-209 minantur, ex facie autem
τα, καὶ κατὰ Φάρυγγα. ad fauces ista procedunt.

271. Ὠχροὶ, ἰσχροὶ, πῖσα-210 271. Pallidis, gracilibus,
λίζοντες, ἐν τετέοισιν ἐν ὕπνοι-211 & crebra oris salivatione la-
σιν ἰδρώτες, ἀγαθοί. ἡρά γε-212 borantibus, in somnis su-
καὶ τῷ ἰδρῶτι κεφίξεσθαι, τοῖ- dores boni sunt. Nempe
σιν πλείοσι σιν & πονηρόν, οἱ-213 quidem & horum plurimos
ἐς τὰ κάτω πόνοι τετέοισιν sudore levati, non impro-
εὐφοροί. bandum. Quibus si dolo-
res ad inferiora decumbant,
toleratu faciles existunt.

272. Ἐν ἀλγήμετι νότῃ, ἡ-214 272. In dorsi ac pectoris
σήθει, αἱμαλώδης ἔρησις ἐ- dolore, cruentæ mictionis
πισῆσα, ὀλέθριον ἐπιπό- suppressio, laboriosum exi-
τως. tum affert.

273. Τραχήλῃ πόνος, κα-215 273. Cervicis dolor, in
κὸν μὲν ἐπὶ πυρετῷ παντὶ. omni quidem febre, malum.
κάκισον δὲ ἐν οἷσι καὶ ἐκμα- In his verò pessimum, in
νῆναι ἐλπὶς. quibus etiam vehementis
infantiæ metus est.

274. Ἐπὶ σήθει ἀλγήμε-216 274. Pectoris dolor cum
ματι πυρελώδει, καὶ κοιλίῃ febre, & alvus perturbata
ταραχώδης, ναρκώδης, ση- cum torpore, nigras deje-
μεῖα μελαινῶν ὑποχωρησίαν. ctiones præ se fert.

275. Τὰ ἐν ὀξέσι κατὰ-217 275. Ubi fauces in mor-
Φάρυγγα ἰσχνὴν, μικρὰ, ὀδυ- bis acutis graciles sunt, par-
νώδεα, ὅτε χάνοι μὴ ρηϊδίως-218 væ ac dolentes, atque ubi
συνάγοντι ἰσχνῷ, παρακρη- os hiarit, si gracile appa-
σικά. ἐκ τετέων φρενιτικοί,219 reat, nec facile contrahi
ὀλέθριον. possit, mentis emotionem
metuere oportet, indèque
succedens phrenitis, perni-
ciosa est.

276. Φάρυγξ ἐλκεμένη ἐν-220 276. Ubi febricitanti fau-
πυρετῷ, μετ' ἄλλῃ σημεῖα τῶν ces exulcerantur, si aliud
δυσκόλων, κινδυνώδες. quoque ex gravioribus si-
gnis

gnis affuerit, periculum denuntiandum est.

277. Ἐν πυρετοῖσιν ἐξαπί-
νης πνίγεσθαι, καὶ καταπίνειν
μὴ δύνασθαι, χωρὶς οἰδήμα-
τος, κακόν.

277. Per febres repente
strangulari, & devorare
non posse, citra tumorem,
malum est.

278. Τράχηλον ἐπιστρα-
φῆναι μὴ δύνασθαι, μηδὲ κα-
ταπίνειν, θανάσιμον ὡς τὰ
πολλά.

278. Collum neque con-
verti, neque devorare pos-
se, plerumque lethale.

DE HYPOCHONDRIIS.

279. Ὑποχόνδριον δὲ χρεὶ
μαλθακόν εἶναι,
καὶ ἀπονόν, καὶ ὀμαλές. Φλε-
γμαῖνον δὲ, ἢ ἀνομαλῶς ἔχον,
ἢ ἀλγύμενον, σημεῖον ἀρρω-
στίας ἐστὶν ἐκ εὐθε.

279. PRæcordia verò, si
ne ullo doloris
sensu, æqualiter mollia esse
oportet. At inflammatione
tentata, aut inæqualiter af-
fecta, aut dolore vexata,
non contemnendæ ægritu-
dinis notas præ se ferunt.

280. Οἰδήμα δὲ ἐν ὑποχον-
δρίοις σκληρόν τε εὖν καὶ ἐπώ-
δυνον, κακίστον μὲν, εἰ παρὰ
πάντων εἴη τῶν μερῶν. τῶν
δὲ ἐκ τῶ ἐνός μερὸς, ἀκιν-
δυνώτερον τὸ ἐκ τῶν ἀριστερῶν.
σημαίνει δὲ ἐν ἀρχῇ μὲν τὰ
τοιαῦτα θάνατον σύντομον.
ὑπερβάλλοντα δὲ τὰς εἴκοσι,
τῶ περὶ τὸ μένοντος, ἐμπύησιν.
γίνεται δὲ τῷ τοιοῦτον ἐν τῇ πρώτῃ
περιόδῳ ῥῆξις αἵματος διὰ ῥι-
νῶν, καὶ καρτὰ ὠφελείη. τὰ γὰρ
πολλά κεφαλὴν ἔτοι πονεῖσι,
καὶ ὄψις αἵμαυρῆται. καὶ μάλ-
λον εἰς ταῦτα προσγίνεσθαι

280. Præcordia verò tu-
mida, dura ac dolentia, si
in universum sic affecta sunt,
maximum quidem malum
portendunt: si verò altera
parte duntaxat, ex sinistra
minus periculum impendet.
Cæterum per exordia qui-
dem mortem prope affore
ista denuntiant, ubi verò vi-
gesimum diem superarunt,
& febris detinuerit, in pus
vertuntur. Atque intra pri-
mum circuitum istud con-
tingit, ac sanguinis è nari-
bus fluxus plurimum con-
ducit.

προσδέχῃ τὴν ῥῆξιν. ἡλικίῃ-
σι δὲ πέντε καὶ τριήκοντα ἐ-
τέων. τοῖσι δὲ πρεσβυτέροι-
σιν, ἥσσον.

ducit. Etenim plerunque
his caput dolet, & oculo-
rum acies hebescit: atque
tum sanguinis eruptio ma-
gis expectari debet, idque
circa quintum & trigesi-
mum ætatis annum. In se-
nioribus verò non item.

281. Τὰ μαλθακὰ δὲ, καὶ 232
ἀνώδυνα τῶν οἰδημάτων, χρο-
νιάτερας δὲ τὰς κρίσιαις ποιεέ-
ται, καὶ ἥσσον ἐστὶν ἐπικίν-
δυνα. τὰς δὲ ἐξήκοντα καὶ 233
ταῦτα ὑπερβάλλοντα, τῷ πυ-
ρετῷ μένοντι, ἐμψύχται.
παραπλήσια δὲ σημαίνει τοῖς 234
σιν ἐν ὑποχονδρείοισι, καὶ τὰ πε-
ρὶ κοιλίην, πλὴν ἥσσον ἐκψύ-
χται ταῦτα ἐκείνων. ἥκιστα δὲ
ὑπὸ ὀμφαλόν. καὶ γίνεται 235
δὲ ταῦτα μὲν ἐν χιτῶνι, τὰ
δ' ἀνω κεχυμένα. θανάσιμα 236
δ' ἐστὶν αὐτῶν, ὅσα ἂν εἰσω
ράγῃ. τῶν δὲ λοιπῶν ἐμψύχη- 237
μάτων, τὰ μὲν ἐξω ῥηγνύμε-
να, βέλτιστον μὲν ὡς εἰς ἐλά- 238
χιστον, καὶ ὀξύτατον συλλέγε-
σθαι. τὰ δὲ εἰσω, μήτε ὄγ-
κω, μήτε πόνω, μήτε χρώ-
ματι διάδηλον ἐξω ποιεῖ. τὸ
δὲ ἐναντίον, κάκιστον. τινὰ δὲ 239
τῶν διαπάχους πύξ, & δι-
ασημαίνει. τὰ δὲ πρόσφα- 240
τα τῶν ἐν τοῖσιν ὑποχονδρείοι-
σιν ἐπαομάτων, ἢν μὴ συν-
φλεγμονῇ ᾗ, καὶ τὰς ἀπ' αὐ-
τῶν πόνους λύει βορβορυγμὸς
γενό-

281. At verò molles &
doloris expertes tumores,
longiore spatio finiuntur,
nec ita grave periculum af-
ferunt. Quod si neque in-
tra sexaginta dies desinunt,
ac febris detinet, suppu-
rationem expectare oportet.
Idem verò, haud se-
cus quam in præcordiis,
perpenditur in tumoribus
qui circa ventrem fiunt, ni-
si quod hi, quam illi minus
suppurant; minimum verò,
qui sub umbilico consti-
tuuntur. Atque hi quidem
in tunica concluduntur, illi
autem sursum diffunduntur.
Ex quibus etiam mortem
magis afferunt, quicunque
intro rumpuntur. Reliquas
autem suppurationes, quæ
quidem foras erumpunt,
maximè sane conducit, in
quam exiguum, & acutissi-
mum locum colligi. Quæ
autem intro vergunt, ut
neque tumore, neque do-
lore, neque colore, mani-
festas

γενόμεναι ἐν ὑποχονδρίῳ, καὶ
 μέγιστα μὲν διεκπεσῶν δι' ὅσον
 ρων, καὶ διαχωρημάτων. εἰ δὲ
 μὴ καὶ αὐτὸς διαπεραιωθείς.
 ὠφελεῖ δὲ καὶ ὑποκαταβάς
 εἰς τὰ κάτω χωρία.

festas foris notas edant.
 Quod verò contra fit, pes-
 simum est. Harum autem
 quædam, propter puris cras-
 situdinem, nullam de se si-
 gnificationem ostendunt. At
 recentes præcordiorum tu-
 mores, inflammationis ex-
 pertes, ac dolores qui in
 ipsis fiunt, murmur circa
 præcordia exortum solvit,
 sed potissimum quidem, ubi
 per urinas ac dejectiones
 elapsum fuerit, sin minus,
 ubi etiam hoc ipsum trans-
 missum fuerit. Quin etiam
 ad infernas sedes devolutum
 juvat.

282. Σφυγμὸς ἐν ὑποχον-
 δρίῳ μετὰ θορύβῳ, παρακρῶ-
 σικόν, καὶ μᾶλλον, ἢν ὁψις
 πυκνὰ κινέωνται.

282. Præcordiorum pul-
 sus cum turbatione, mentem
 emovet, idque præcipue,
 si oculi frequenter move-
 antur.

283. Καρδίας πόνος, καὶ
 σφυγμὸς ὑποχονδρίων, πυρε-
 τὸς περιψυχθέντος, κακόν,
 ἄλλως τε κὴν ἐφιδρώσιν.

283. Oris ventriculi do-
 lor, ac præcordiorum pul-
 sus, cum febre, in qua to-
 tus corporis habitus perfri-
 geratur, malum denun-
 tiant; idque præsertim, si
 cum tenuibus sudoribus
 contingunt.

284. Εἰς ὑποχόνδριον ἐμ-
 πίπτοντα αἰγλήματα, ἄλλως
 τε πονηρὸν, καὶ ἢν κοιλίας
 καθυγραίνη. κακίᾳ δὲ ἐν ὁ-
 λῶ γινόμενα. καὶ τὰ παρ'
 ὅς τε ἀνιστάμενα ἐκ τῶν

284. Inguentes ad præ-
 cordia dolores, cum alias
 pravi sunt, tum verò, si
 res autem, si parvo tem-
 pore fiant. Quin & inde

κακότητεα. καὶ τὰ ἄλλα ἐκ-
πυήματα.

285. Καρδιαλγικά καὶ με-250
τὰ σφόδρα, κοιλίης θηρία κα-
τάρρηγνυται.

286. Καρδίας ἀλγῆμα πρε-251
σβυτέρω πυκνὰ ἐπιφοιτέον,
θάνατον ἐξαπίναιον σημαίνει.

287. Οἷσιν ὑποχόνδρια με-252
τεωρίζεται, κοιλίης ἐπιστάσης,
κακόν. μάλιστα δὲ φθινώδε-153
σι τῶν μακρῶν, καὶ οἷσι κοι-
λίαι ὑγραίνονται.

288. Ἐν ὑποχονδρίῳ φλε-254
γμονή ἀποπνηκική ἐστίν, οἷς
πρὸ τῶν θανάτων μέλανα
διαχωρεῖ.

289. Ὑποχονδρίων σύντα-255
σις μετὰ κώματος ἀσώδευ-
κεφαλαλγικῶ, τὰ παρ' ἧς ἐ-
παίρει.

290. Μετὰ ὑποχονδρίῳ ἔ-256
παρσιν, τοῖσι χολώδεσι πνεῦ-
μα μέγα, καὶ πυρετὸς ὀξύς,
τὰ παρ' ἧς ἐπαίρει.

291. Ἐν ὑποχονδρίῳ ἀλ-257
γῆματι ὑποσφοδρῶντι, ὁ-
σφύδ' ἀλγῆμα ἐπιγενόμε-
νον ἐν πυρετοῖς, κοιλίας ἐπι-
πολὺ καθυγραίνει, ἢν μὴ φῦ-258

suborta ad aures tubercula,
aliaque suppurationes, ma-
lignitatem præ se ferunt.

285. Oris ventriculi do-
lores cum intestinorum cru-
ciatu, interaneorum anima-
lia dejiciunt.

286. Oris ventriculi do-
lor seniori crebro adve-
niens, repentinam mortem
denuntiat.

287. Præcordia sublata,
subsistente alvo, malum
denuntiant, præcipuè verò
in his, qui ex longo inter-
vallo contabescunt, & qui-
bus alvi diffluunt.

288. Quibus præcordia
inflammatione tentantur,
& pus colligunt, iis sub
mortem nigra dejiciuntur.

289. Præcordiorum con-
tensio, cum sopore, & in-
continenti corporis jacta-
tione, capitis dolore ve-
xato, tubercula ad aures
excitat.

290. Ex præcordiorum
tumore, biliosis spiratio
magna, & febris acuta, tu-
bercula ad aures suscitatur.

291. In præcordiorum
dolore, cum aliquo mur-
mure, succedens lumbo-
rum dolor, in febribus, al-
vos plerumque humectat,

nisi

σα κατάρραγῃ, ἢ ἕως πλήθους
ἐλθῃ.

292. Ἐπὶ ὑποχονδρίῳ χρό-259
νίῳ, καὶ κοιλίῃ δυσώδει, παρ
ἕς ἀπόστημα κίβναι.

293. Τοῖσιν ἀπὸ ὑποχον-260
δρίων ἀλγύμασιν κοιλίῃ κατὰ
μικρὸν ὑπογλίσχρα διαδιδῶσα,
βραχέα κοπρώδεα ἐκχέει,
ἄρα καὶ αἱμορραγεῖ;

294. Οἷσιν ἐξαίφνης ἀπυ-261
ρέτοισιν ἔχσιν, ὑποχονδρία καὶ
καρδίας πόνον, καὶ περὶ σκέ-
λεα καὶ κάτω μέρεα, καὶ κοι-
λὴ ἐπῆρται, λύει φλεβοτο-
μίῃ, καὶ κοιλίης ῥύσις. πυρε-262
ξαι βλαβερόν τέτοισι, μακροὶ
καὶ οἱ πυρετοὶ, καὶ ἰσχυροὶ γί-263
νονται, καὶ βῆχες, καὶ πνεύ-
μα, καὶ λυγμοί. λύεσθαι δέ264
μελλόντων τέτων, πόνος ἰχυ-
ρός ἰχθύων, ἢ σκελέων, ἢ πύ-
ξις, ἢ ὀφθαλμῶν εἰρήσις
ἐπιγίνεται.

295. Οἷσιν πόνοι ὑποχον-265
δρίων, καρδίας, ἢ ἡπατος, τῶν
περὶ ὀμφαλὸν μερῶν, αἵμα-
τος διαχωρήσαντο, σωζον-
ται μὴ διαχωρήσαντο δέ,
θνήσκουσιν.

296. Οἷ-

nifi flatus eruperit, aut uri-
næ copia prodierit.

292. In præcordiis ex
longo intervallo afflictis,
& graveolente alvo, sub-
natum ad aures tubercu-
lum, mortem adfert.

293. Ex præcordiorum
doloribus, alvus aliquantum
viscida paulatim transmit-
tens, stercoracea pauca
effundit, ac fortassis san-
guinem profundit.

294. Quos derepente,
absque febre, præcordio-
rum, aut oris ventriculi do-
lor, aut crurum, & infe-
riorum partium, affligit,
alvusque intumescit, venæ
sectio, aut alvi fluxus so-
lutionem adfert. Iis febricitare noxium est. Nam &
longæ & vehementes fe-
bres subnascuntur, ac tuf-
ses, & spirandi difficultas,
atque singultus fiunt. Qui-
bus in solutionem spectan-
tibus, vehemens coxarum
dolor, aut crurum, aut
purulenta sputatio, aut o-
culorum orbitas succedit.

295. Qui præcordiorum
doloribus, oris ventriculi,
jecoris, ac earum, quæ
sunt circa umbilicum, par-
tium conflictantur, cruen-
ta alvi dejectione liberan-
tur;

ἡ δὲ πύξις, ἡ δὲ πύξις, ἡ δὲ πύξις
ἡ δὲ πύξις, ἡ δὲ πύξις, ἡ δὲ πύξις

296. Οἷσιν ὑποχόνδρια μὴ²⁶⁶
λαπαρὰ, πρόσωπον ἐρρωμένον,
& λύονται χωρὶς αἵματος ρύ-
σιος ἐκ ῥινῶν πολλῶν, ἢ σπα-
σμῶν, ἢ ὀδύνης ἰαχίων.

297. Αἱ πρὸς ὑποχόνδρια²⁶⁷
ἐν πυρετῷ ὀδύναι ἀναύδω, ἀ-
νιδρωτὶ λυόμεναι, κακόν. τῶν²⁶⁸
τοισιν ἐς ἰαχία ἀλγήματα.

298. Οἱ κατὰ κοιλίην ἐν²⁶⁹
πυρετῷ παλμοί, ἐκείσας ποι-
έουσιν. αἰμόρροϊή δὲ Φρικώδης.²⁷⁰

299. Αἱ ἐς ὑποχόνδρια ἐν²⁷¹
πυρετῷ ὀδύναι ἀναίσσασθαι,
ἀνιδρωτὶ λυόμεναι, κακὴ φέει,
τῶν τοισιν ἐς ἰαχία ἀλγήματα²⁷²
αἶμα πυρετῷ καυσώδει, κοι-
λὴ κατὰρραγεῖσα, ὀλέθριον.

300. Οἱ περὶ ὀμφαλὸν πό-²⁷³
νοι παλμώδεις, ἔχουσι μὲν τι
καὶ γνώμης παράφορον. περὶ²⁷⁴
κρίσιν δ' ἐν τῶν τοισιν φλέγμα
αἷλις συχρὸν σὺν πένω διερχε-
ται.

tur; secus autem, moriun-
tur.

296. Præcordia non mol-
lia, & facies benè habita,
non nisi liberali sanguinis
ex naribus profluvio, aut
convulsione, aut coxendi-
cum dolore, solutionem
accipiunt.

297. Præcordiorum do-
lores in febre, ægro fari
nequeunt, si absque sudo-
re solvantur, malum in-
dicant. His ad coxendices
dolores decumbunt.

298. Quæ contingunt in
febre circa ventrem palpi-
tationes, mentis emotio-
nes adferunt. Quin & san-
guinis ex naribus proflu-
vium, cum horroris sensu
interdum accedit.

299. Dolores in febre
ad præcordia affilientes, si-
ne sudore soluti, maligni
sunt. In his dolores ad co-
xendices, cum ardente fe-
bre, atque alvus affatim e-
rumpens, perniciem osten-
tant.

300. Dolores circa um-
bilicum cum palpitatione,
mentis quidem alienatæ si-
gnificationem quandam
præbent. At iis sub judica-
tionem, conferta & crebra
pituita cum dolore prodit.

301. Μετὰ κοιλίης ὑπόστα-275 301. Ex alvi suppressio-
σιν ὑποχόνδρια μετέωρα, κα-
κόν. μάλιστα δὲ τοῖσι Φθινώ-276
δεσι τῶν μακρῶν, καὶ οἷσι κοι-
λῆαι ὑγραίνονται.
302. Τοῖσιν ἀλυσμῶδεσιν 277 302. Anxietate vexatis
ἐν ὑποχονδρίῳ τὰ παρ' ἑς ἐ-
παρθέντα, κλίνειν.
303. Τὰ κατὰ κοιλίην σκλη-278 303. Alvi durities cum
ρύσματα μετὰ πόνου πυρεθί-
σι φρικώδεσιν, ἀποσίτοισι,
σμικρὰ ἐφυγραينوμένης, κα-
θαρσιν ἔδιδόντα, ἐς ἐμπύη-
σιν ἤξει.
304. Ὑπὲρ ὀμφαλὸν πό-279 304. Supra umbilicum
νος, ἢ ὀσφύος ἀλγῆμα, φαρ-
μακείῃ μὴ λυόμενα, ἐς ὑδρω-
πιῶδες ξηρὸν ἀποτελεῖται.

DE DORSI ET LUMBORUM AFFECTIBUS.

III.

305. Τὰ ἐξ ὀσφύος ἀλγῆ- 1) 305. DInturni lumborum
ματὰ χρονιώτερα,
πυρετῶ παροξυνόμενα τριταίο-
γενῶς, ποιεῖ τὰ θρομβώδεα
αἱματὰ διαχωρεῖν.
306. Τὰ ἐν ὀσφύϊ ἀλγῆ- 2 306. Lumborum dolores
ματα, αἱμορροϊκά.
307. Αἱ ἐξ ὀσφύος ἀλγῆ- 3 307. Ex lumborum do-
ματὰ αἱμορροϊαί, λαῦραι.

308. Οἱ

308. Qui-

308. Οἷσιν ἐξ ὀσφύος ἀλ- 4
γήματος ἀναδρομὴ ἐς κεφα-
λήν, καὶ χεῖρες ναρκώδεις, καὶ
καρδιαλγικά, καὶ ἡχώδεια,
αἰμορροαγικά λάβρως, καὶ κοι- 5
λίας καταρρήγνυνται τέτοις;
καὶ γνῶμαι ταραχώδεις ἐπι-
πολύ.

309. Αἱ ἐκ νῶτα ἀλγῆμα- 6
τος ἀρρώστιας ἀρχαί, δύσκολοι.

310. Ἐν ὀσφύϊ ἀλγῆμα- 7
τισυντόνω, καὶ ὑποφορῇ πλέο-
νι, ἀπ' ἐλλεδόρου ἐμέσαι ἀ-
φρώδεια, συχνά, ὠφελεῖ.

311. Ράχις, διαστροφὴν 8
καὶ δύσπνοιαν, αἷματ' ῥύ-
σις λύει.

312. Ἐν ὀσφύϊ ἐπιδύνα 9
καρδιαλγικά προσελθόντα,
σημεῖα αἰμορροώδεια, ἢ καὶ
προγεγεννημένα.

313. Τὰ ἐξ ὀσφύος ἐς τρα- 10
χηλον, καὶ κεφαλὴν ἀναδιδόν-
τα, παραλύοντα παραπλη-
κτικὸν τρόπον, σπασμώδεια,
παρακρηστικά. ἄρα καὶ λύεται 11
τὰ τοιαῦτα σπασμοῖσιν; ἢ τῶν
τοιγῶν κοιλίας νοσέει δια- 12
τῶν αὐτῶν ἰόντων;

308. Quibus lumborum
dolor in caput recurfat, &
manus torpore affectæ, ac
oris ventriculi dolorem sen-
tiunt, aut aurium sonitus,
ii liberaliter sanguinem pro-
fundunt. Sed & his alvus
effunditur, & mentis per-
turbatione ut plurimum ten-
tantur.

309. Quæ ex dorso do-
lore initia ducunt ægritu-
dines, difficiles.

310. In intenso lumbo-
rum dolore, & alvi subdu-
ctione largiore, sumpto ve-
ratro, spumiosorum crebra
vomitus prodest.

311. Spinæ perversionem,
& spirandi difficultatem,
sanguinis fluxus liberat.

312. Dolentibus lumbis,
si oris ventriculi dolor ac-
cesserit, futuræ per hæmor-
rhoïdas vacuationis signum
est, aut etiam eam præcef-
fisse significat.

313. Quæ ex lumbis in
cervicem, & caput redun-
dantia, levis fiderationis
more, resolutionis sensum
inducunt, convulsionem ac
mentis emotionem minan-
tur. Videndumque est, num
talia convulsionibus solvan-
tur; aut in hujusmodi ha-
bentibus alvi malè habeant,
atque

atque eadem diutius perseverent.

314. Ἐξ ὀσφύος ἀναδρομῆς πόνος, ὀφθαλμῶν ἱλλωσις, κακόν.

314. Ex recurfatione doloris in lumbis, oculorum perversio, aut distortio, mala est.

315. Πόνος ἐς στήθος ἰδρυνθεὶς νωθρότητι, κακόν ἐπὶ πυρετῷ. ὅτοι ὀξείως ἀπόλλυνται.

315. Dolor in pectore fixus cum torpore, suborta febre malum indicat, iique celeriter mortem appetunt.

316. Ἐξ ὀσφύος ἀλγῆματος ἀναδρομαὶ ἐς καρδίην πυρετώδεις, Φρικώδεις, ἀνεμέοντες λεπτὰ, ὑδατώδεια, παρενεχθέντες, ἄφωνοι, ἐμέσαντες μέλανα τελευτῶσι.

316. Lumborum dolores ad os ventriculi recurfantes, cum febre, horrore, si tenuia & aquosa vomitione rejecerint, delirant, voce defecti sint, ii post nigrorum vomitionem moriuntur.

317. Τὰ κατ' ὀσφύν, & τὸ λεπτόν χρόνια ἀλγῆματῶν, & πρὸς ὑποχόνδρια πόνοι, ἀπόσιτοι ἅμα πυρετῷ. τῆτοισιν ἐς κεφαλὴν ἀλγῆμα σύντονον ἐλθόν, κτείνει ὀξείως τρέπον σπασμώδεια.

317. Lumborum ac tenuioris intestini diuturni dolores, & circum præcordia labores, in ægris una cum febre cibum fastidientibus, eos dolor intensus ad caput progressus, non sine convulsivæ specie celeriter interficit.

318. Οἷσιν ὀσφύος ἀλγῆμα, ὅτοι κακοί. ἄρα τῆτοισιν τρομώδεια γίνεται, καὶ φαίδες ἐν ῥίγει;

318. Qui lumborum dolore conflictantur, ii malè habent. Num his tremores fiunt, & maculæ rubentes, quales in tibiis, cum rigore?

319. Ἄρα τοῖς ὀσφυαλγέσιν ἀσώδεις, ἀνεμέτεισιν, ὀλίγα θρασέως παρακρῆσασιν, ἐλπίς μέλανα διελθεῖν;

319. Considerandum est in lumborum dolore conflictatis, & anxietate citra vomitum, & paulisper fe-

320. Ὁ

roci-

320. Ὁσφύος πόνος καρ-
διαλγικῶ, μετὰ ἀναχρέμ-
ψι βιαίης, ἔχει τι σπα-
σμαδες.

321. Ἰπάφωρον ἅμα κοί-
σει ῥιγῶ.

322. Ὁσφύς ἄλγημα,
ἀνευ προφασίος πυκνὰ ἐπι-
φοιτέον, κακοήθει ἀρρώστιας
σημείον.

323. Ὁσφύος ἄλγημα με-
τὰ καύματι ἀσάδεος, πο-
νήρον.

324. Ὁσφύος σύντασις ἐν
γυνακείων πλήθει, ἐκπυ-
τικόν. καὶ τὰ ποικίλως ἰόντα,
γλίχρα, δυσώδεα, πνιγώ-
δεα, ἐπὶ τοῖσι προειρημένοισιν,
ἐκπυητικόν. οἶμαι δὲ καὶ πα-
ρακρεῖν τι τὰς τοιαύτας.

325. Οἷσιν ὁσφύς ἄλγη-
μα καὶ πλευρᾷ ἀνευ προφά-
σιος, ἰκτεριώδεις γίνονται.

rociter desipientibus ægris,
num nigra per secessum
proditura sint?

320. Lumborum & oris
ventriculi dolor, cum forti
screatione, convulsionem
quodammodo suspectam
facit.

321. Subabsurdus est, qui
cum judicatione rigor fit.

322. Lumborum dolor
absque causa manifesta cre-
bro invadens, morbi ma-
lignitatem indicat.

323. Lumborum dolor,
cum æstu implacido & an-
xio, malum significat.

324. Lumborum con-
tensio ex mensium copia,
suppurationem fore indicat.

Quin & varie prodeuntia,
glutinosa, graveolentia,
strangulatum cum antea
commemoratis inducentia,
suppurationem denuntiant.
Fortassis verò & tales ali-
quantum delirare contingit.

325. Qui lumborum &
lateris dolore, absque ulla
occasione tentantur, ii in
morbum regium incidunt.

DE HÆMORRHAGIA.

326. Αἶ ἐν κοισίμοισιν ἐκ
τῶν αἱμορραγιῶν
περιψύξεις νεανικαὶ, κακισταί.

326. EX sanguinis eru-
ptionibus, vehe-
mentes diebus judicatoriis

327. Τὸ

ob-

obvenientes perfrictiones ,
pessimæ.

327. Τὸ ἀνάπαλιν αἱμορ- 30 327. Sanguinis ex parte
ραγέειν , πονηρὸν , οἷον ἐπὶ 31 adversa profluvium , ma-
σπαληνὴν μεγάλῳ ἐκ τῶν δεξι-
ῶν. κατὰ ὑποχόνδρια ὡσαύ- 32 tumore ex dextra nare ef-
τως. fluat. Et circa præcordia
idem spectari oportere , ex-
istimandum est.

328. Τὰ αἱμορραγεῦντα , 33 328. Qui ex vulnere sub-
ἐπιρριγνῶντα τῶν ματα , κακοή-
θεα. διαλεγόμενοι λαθραίως 34 profundunt , ii maligne ha-
τελευτῶσι. bent , ac inter loquendum
derepente moriuntur.

329. Τὰ πεμπτηαῖα αἱμορ- 35 329. Quibus quinto die
ραγνῶντα λάθρως , ἐκτὴ ἐπιρ-
ριγνῶντα , ἐβδόμη περιψυ-
χθέντα , ἀναθερμανθέντα ὁ-
ξέως , τέτροισι κοιλίαι πονη-
ρεύονται. 36

330. Μεθ' αἱμορραγίην με- 36 330. A sanguinis eruptio-
λάνων διαχώρησις , κακόν. πο- 37 ne nigrorum per alvum e-
νηρὸν δὲ καὶ τὰ ἐξέρυθρα ἰώδεα. 38 gestio , malo est. Quin &
τεταρταίοισιν αἱ τοιαῦται αἱ 39 prærubræ ac æruginosæ de-
μορραγαίαι. καμαλώδεις ἐκ 39 jectiones, damno sunt. Qui-
τοιγτων σπαρδέντες θήσκουσι ,
μελάνων προδιελθόντων , καὶ
κοιλίης ἐπαρθείσης.

331. Μεθ' αἱμορροίας καὶ 40 331. In præcipiti malo ,
μελάνων διαχωρήσιας ἐν ὁξείᾳ 41 quæ post sanguinis eruptio-
κώφωσις , κακόν. αἷματ' 41 nes , & nigrorum per al-
δια- X vum

διαχώρησις τέτοισιν ὀλέθριον.
κώφωσις δὲ λύσις.

vum refusiones , furditas
42obvenit, malum denuntiat.
In his sanguinis egestio per-
niciem affert, furditas au-
tem solvit.

332. Οἷσιν αἰμορραγίαι
πλείους, προϊόντες χρόνῳ κοι-
λῖαι πονηρεύονται, ἢν μὴ ἔρον
πέπον ἐλθῇ. ἀρὰ γε τὸ ὑ-
δατῶδες ἔρον τοιῶτόν τι σημαί-
νει;

43 332. Quibus sanguinis
eruptiones diu perseverant,
in iis temporis progressu
44alvus malè afficitur, nisi u-
rina concocta prodierit. Ac
fortassis tale aliquid diluta
urina denuntiat.

333. Οἷσιν ἐπὶ αἰμορραγίᾳ
λάβρα πυκνὴ μετὰ μελάνων
συχνὴ διαχώρησις, ἐπιστάσης
δὲ αἰμορροῖς, ἔτοι κοιλίης ἔδυ-
νώδεις, ἀμὰ δὲ τισι φύσῃσιν
εὐφοροί. ἀρὰ οἱ τοιῶτοι ἐφι-
δρῶσι πολλοῖσι ψυχροῖσι; τὸ
ἀνατεταραγμένον ἔρον ἐν τέ-
τοισιν ἔ πονηρὸν, ἔδὲ τὸ ἐ-
φιστάμενον γανοειδές. ἐπιπολὺ
δὲ ἔτοι ὑδατῶδες ἔρέσιν.

45 333. Quibus ex larga, &
frequenti sanguinis eruptio-
46ne, copiosa fit nigrorum
dejectio, cum alvi verò
47suppressione sanguinem
48profundunt, iis alvus do-
lore conflictatur, una au-
49tem cum quibusdam flati-
bus tolerabilius ferunt. Ac
50fortè hi copiosis, frigidis,
& tenuibus sudoribus dif-
fluunt. In his returbata u-
rina mala non est, neque
quod in ea insidet genitali
semini simile. Ut pluri-
mum autem hi dilutas uri-
nas reddunt.

334. Οἷσιν ἐκ ρινῶν ἐπὶ κώ-
φωσι καὶ νωθρότητι μικρὰ
ἀποσάζει, ἔχει τι δύσκολον.
ἐμεῖς τέτοισι συμφέρει, καὶ
κοιλίης ταραχή.

51 334. Quibus cum furdi-
tate, & torpore paucus
è naribus sanguis stillat,
52non nihil molestiæ exhibet;
iis vomitus & alvi pertur-
batio confert.

335. Αἱ ἐν ἀρχῇσι μεγά-
λαι αἰμορραγίαι, περὶ ἀνα-
καμνύουσιν.

53 335. Quæ magnæ sunt
in principiis sanguinis eru-
ptiones,

κομιδὴν κοιλίας καθυγραίνουσι.

336. Τὰ ἐκ ῥινῶν λάβρα βίη ἀποληφθέντα, ἔστιν ὅτε σπᾶσμον ἐπικαλεῖται, φλεβοτομήν λύει.

337. Αἱ ἐνδεκαταῖαι ξίες, δύσκολοι, ἄλλως τε κῆνθις ἐπισάξῃ, καὶ ἣν ἐπισάξῃ.

338. Ἐπὶ αἵματι ρύσει πολλῇ, ἢ λυγμῶς, ἢ σπασμῶς, κακόν.

339. Τοῖσιν ἕως ἐτῶν ἑξοκτώμων δύνανται μετὰ ἀχροΐης, καὶ πνεύμα ἀλιζόμενον ἐν τῇσιν ὁδοῖσι, καὶ γῆς ἐπιθυμίας, αἵματι φθορὴν καὶ ἐκλυσιν σημαίνει.

340. Ἐν τοῖσι μακροῖσι τὰ μικρὰ ἐπιφαινόμενα αἰμορροῶδες, ὀλέθρια.

341. Τὰ σκολιάδεα ἐξ ἀρχῆς, αἰμορροΐη ῥινὸς λύει.

342. Τὰ ἐκ ῥινῶν σμικροῖς ἰδρῶσι περιψυχόμενα, κακοήθεια.

343. Αἱ

ptiones, dum ægri vires colligunt, alvos effundunt.

336. Largæ sanguinis ex naribus eruptiones per vim suppressæ, interdum convulsionones accersunt, unde liberat venæsectio.

337. Sanguinis è naribus stillationes, quæ undecimo die contingunt, molestiam afferunt, tum verò præsertim, si bis sanguis stillarit, aut rursus nares stillare cœperint.

338. In copiosa sanguinis fluxione, aut singultus, aut convulsio, malum denuntiant.

339. In his, qui ad septimum progressi sunt, cum coloris fœdatione, inter ambulandum spiratio coarctata, & terræ appetentia, sanguinis corruptionem, ac virium exolutionem denuntiat.

340. Diuturnis in morbis parvæ apparentes sanguinis ex naribus fluxiones, perniciem ostentant.

341. Tenebricosas vertigines circa initia, sanguinis ex naribus fluxio solvit.

342. Ubi sanguis ex naribus effluxit, totius corporis perfrictio, cum tenuibus

bus fudoribus, morbi malignitatem denuntiat.

343. Αἷμαλος ἀφαίρεσις ἐν 62 343. In corporis perfri-
καταψύξει νενωθρευμένη, κα-
κόν. fu, sanguinis detractio, ma-
la est.

344. Ὅσοι κοιλίης ἐπισά- 63 344. Qui suppressa alvo
σης αἰμορροέσσι, καὶ ἐπὶ ῥι-
γῶσιν ἅμα τῷ αἰμορροεῖν, τε- 64 dunt, & una cum sangui-
τοισι κοιλίην λεινῆς ἐριώδεα ποι-
εῖ, καὶ ἐπίσκληρον, καὶ ἀσκα-
ρίδας, ἢ ἀμφοτέρα. nini profluvio subinde ri-
gent, iis alvus intestino-
rum lævitate laborat, &
obdurescit, aut tenues lum-
brici (ascarides dicti) infe-
stant, aut utrumque.

345. Τὰ τεταγμένοισι χρό- 65 345. Qui stasis temporibus
νοισι αἰμορροώδεα, διψώδεα, sanguinem fundunt, si
μὴ αἰμορραγήσαντα, ἐπιλη-
πτικῶς θνήσκει. fiticulosi sint, neque san-
guinem profuderint, co-
mitiali morbo pereunt.

346. Ἐξ αἰμορροῖδ' ὅσον 66 346. Ex venis in ano san-
ἐπιφανέσθης σκολώδεα ἐλθόν-
τα, παραπληγικὸν μικρὸν καὶ
ἐπ' ὀλίγον σημαίνει. λυεῖ Φλε- 67
βόλομιν, καὶ πᾶν τὸ στασι-
ἐπιφαινόμενον, κακόν τι ση- 68
μαίνει. ctam partium resolutionem
indicant, ex quo liberat
venæsectio. Et quicquid
hujusmodi apparere solet,
mali aliquid denuntiat.

DE PALPITATIONE, TREMORE ET CONVULSIONE.

347. Οἱ παλμώδεις ἰδίᾳ 69 347. Quos palpitaciones
ἀρα καὶ ἀφανοὶ τε-
λευτῶσι. in totum oc-
cupant, num voce defecti
intereunt?

348. Τὰ

348. Ex

348. Τὰ τρεμώδεα σπασμώδεα γενόμενα ἐφιδρῶσι, φιλυπόσροφα. τῆτοισι κρίσις ἐπὶ ῥιγῶσασιν. ἐπὶ ῥιγῶσιν δ' ἔτι ἐπὶ κοιλίῃ καύματι προσκλήθεντες. ὕπνῳ πολὺς ἐν τῆτοισι σπασμῶδες, καὶ τὰ ἐς μέτωπον βαρέα, καὶ ῥησις δυσκολαίνουσα.

349. Οἱ ἐν ὑτερικοῖσιν ἀπειροὶ σπασμοὶ, εὐχερεῖς.

350. Τὰ σπασμώδεα ἀνιδρῶντι πύελα παραρρέοντα πυρελῶδεϊ ἐόντι, ἐνέθεα. τῆτοισιν ἔτι κοιλία τι καθυγραίνονται. τάχα δέ τι καὶ ἐς ἄσθρα ἀποσησεται.

351. Οἷσιν ἐν σπασμώδεσιν ὀφθαλμοὶ ἐκλάμπουσιν αἰτενέες, ἕτε παρ' ἐαυτοῖσιν εἶσι, διανοσέσσι τε μακροτέρως.

352. Τὰ σπασμώδεα τρέπον παροξυνόμενα καλὸς, τὰ παρ' ἑσὶ παύει.

353. Τρεμώδεσιν, ἀσώδεσιν, μικρὰ τὰ παρ' ἑσὶ παύει, σπασμὸν σημαίνει, κοιλίης πονηρευομένης.

348. Ex tremoribus quæ convulsiones fiunt cum sudoribus, recidivas minantur. In his judicationem facit novus subinde ortus rigor. Sed is prius ardore circa ventrem exorto provocatur. Somnus in his multus convulsionem minatur, & frontis gravitates, ac mictio molesta est.

349. In uteri strangulatione non antea expertæ convulsiones, faciles sunt.

350. Cum convulsionebus, & sudore febrienti, defluentia sputa, minimè mala sunt. His præterea alvi aliquid madescunt, ac fortassis aliquid ad articulos abscessurum, sperandum est.

351. Quibus in convulsionebus oculi intentè splendent, iis mens non constet, & diutius morbum trahunt.

352. Quæ convulsione in morem affligunt, cum alto stupore, quem catochum vocant, tubercula ad aures attollunt.

353. In tremulis, & anxietate vexatis, parvi ad aures tumores excitati, convulsionem denuntiant, si alvus malè affecta sit.

354. Τὰ σπασμώδεα, ἢ 80
τεταννώδεα, πυρετός ἐπιγενό-
μεν Θ λύει.

355. Σπασμὸς ἐπὶ τρώ- 81
μαϊ, θανάσιμον.

356. Σπασμὸς ἐπὶ πυρε- 82
τῷ γενόμεν Θ , ὀλέθριον. ἡ-
κιστα δὲ παιδίοισιν.

357. Οἱ πρεσβύτεροι ἐπὶ 83
ἐτέων ἐν πυρετῷ ἔχ αἰλίσκον-
ται ὑπὸ σπασμῶ, εἰ δὲ μὴ,
ὀλέθριον.

358. Σπασμῶ λυτικὸν πυ- 84
ρετός ἐπιγενόμεν Θ ὀξύς, μὴ
πρότερον γεγονώς. εἰ δὲ εἴη
πρότερον γεγονώς, παροξυν-
θεῖς. ὠφελεῖ δὲ καὶ ἔρος διέξο-
δος ἰαλοειδῆς πολλή, καὶ ῥύ-
σις κοιλῆς, καὶ ὕπνοι. τῶν δὲ 85
ἐξαπίνης σπασμῶν λυτικὸν,
πυρετός, κοιλῆς ῥύσις. 86

359. Ἐν τοῖσι σπασμοῖσιν 87
ἀναυδία ἐπὶ πολὺ, κακόν. τὸ
δὲ ἐπὶ μικρόν, ἥτοι γλώσσης
ἀποπληξίην, ἢ βραχίον Θ ,
καὶ τῶν ἐπὶ δεξιὰ σημαίνει.
λύεται δὲ ἔροισιν ἐξαπίνης ἐλ- 89
θῶσιν, πολλοῖσιν, ἀθρόοισιν.

360. Ἰδρωῖτες δὲ, οἱ μὲν κα- 90
τὰ μικρόν, ὠφελέσιν. οἱ δὲ 91
ἀθρόοι, καὶ αἱ τῶν αἱμάτων
ἀφαι-

354. Convulsionēs, & ner-
vorum distentiones, succe-
dens febris solvit.

355. Ex vulnere convul-
sio, lethalis.

356. Convulsio febris suc-
cedens, periculum denun-
tiat, minimum verò pueris.

357. Adultiores & qui
septimum annum excesse-
runt, convulsione in febre
nonprehenduntur, alioqui
periculum denuntiatur.

358. Convulsionem sol-
vit febris succedens acuta,
quæ prius non aderat, aut
si prius adfuit, ingraves-
cens. Confert autem & u-
rinæ vitreæ copiosus per-
transitus, & alvi fluxio, &
somnia. Convulsiones au-
tem derepente ortas, febris
solvit, ac alvi fluxus.

359. Loquendi impoten-
tia in convulsionibus mul-
tum perseverans, malo est,
Quæ verò parum durat,
aut linguæ fiderationem,
aut brachii, aut eorum quæ
in dextra parte sunt, de-
nuntiat. Solvitur autem
magnâ urinarum confer-
tim & derepente prodeun-
tium abundantia.

360. Sudores autem, par-
tim quidem sensim proce-
dentes juvant: partim ve-
rò

αἰφαιρέσεις αἱ αἰθροί, βλάβη
πῆσιν.

rò universim effusi, & quæ
affatim fiunt sanguinis de-
tractiones, nocent.

361. Ἐν τοῖσι τέλεινοισι καὶ 93
ὀπισθορόνοισι γένυες λυόμεναι,
θανάσιμον. Θανάσιμον δὲ καὶ 94
ἰδρῆν ἐν ὀπισθορόνῳ, καὶ τὸ σῶ-
μα διαλύεσθαι, καὶ ἀνεμεῖν
ὀπισθοτόνῳ διὰ ῥινῶν, ἢ ἐξ ἀρ-
χῆς ἀφῶνον ἐόντα βοᾶν, ἢ
φλυθεῖν. ἐς γὰρ τὴν ὑστεραίην
θάνατον σημαίνει.

361. In nervorum disten-
tionibus, & iis quæ in po-
steriorem partem fiunt, dis-
solutæ maxillæ mortem af-
ferunt. Quin etiam lethale est,
in posteriorum par-
tium distentione, sudare, &
corpus dissolvi, ac in eo-
dem malo per nares revo-
mere, aut ubi per initia vox
defecta fuit, clamare, aut
nugari. Postridie enim af-
futuram mortem significat.

362. Πυρεῖώδεα ὀπισθορόνώ- 95
δεα, γονοειδέες ἐρήσιες λυσι.

362. Febres, cum poste-
riorum partium distetino-
ne, urinæ genitale semen
referentes solvunt.

DE ANGINA.

363. Τὰ κυναγχικά τὰ μή- 96
τε ἐν τῷ τραχήλῳ,
μήτε ἐν τῇ φάρυγγι, μηδὲν
εὐδὴλον ποιέοντα, πνιγμὸν δὲ
νεανικόν, καὶ δύσπνοιαν παρέ-
χοντα, αὐθημέρας καὶ τριταί-
ας κτείνει.

363. Anginæ, in quibus
neque in collo,
neque in faucibus, quic-
quam apparet, sed quæ ve-
hementem suffocationem,
ac spirandi difficultatem ad-
ferunt, eodem, aut tertio
die necant.

364. Τὰ δὲ ἐπάρματα, καὶ 97
ἐρευθεῖς ἐν τῷ τραχήλῳ λαμ-
βάνοντα, τὰ μὲν λοιπὰ πα-
ραπλήσια, χρονιώτερα δὲ.

364. Quæ verò tumo-
rem, ac ruborem in collo
capiunt, in reliquis quidem
eodem modo se habent, ve-
rum diuturniores sunt.

365. Ὅσοισι δὲ συνεχέρευ- 98
θεῖη ἢ τε φάρυγξ, καὶ ὁ αὐ-
χὴν,

365. Præcipuè autem ma-
lum prorogatur, quibus
non-

χὴν, καὶ τὸ σῆθος, χρονιά- 99 non solum fauces, sed cer-
 τερα. καὶ μάλιστα ἐξ αὐτῶν vicem quoque, & pectus u-
 σάζονται, ἢ μὴ παλινδρομέη nà, rubor occupat. Ma-
 τὰ ἐρυθήματα. ἢ δὲ ἀφανί- 100 ximè verò potest indè se-
 ζήται μήτε φύματος συστα- cunda valetudo contingere,
 φέντος ἔξω, μήτε πύς ἀνα- si rubores ad interna mini-
 χρεμπιζομένης πηθείας καὶ ἀ- mē revertantur. Quod si
 πόνως, ἐν ἡμέρησι κοιτίμη- evanescant, neque in exte-
 σιν, ὀλέθρια γίνεται. ἀρὰ γειο- riores partes conversum sit
 ἔμπυοι γίνονται; ἀσφαλέςα. 102 tuberculum, neque pus fa-
 τον δὲ τὸ ἐρυθός καὶ τὰς ἀ- cilè & sine dolore excre-
 ποσάσιαις ὅτι μάλιστα ἔξω- tur, aut neque ista diebus
 τρέπεσθαι. judicatoriis contingant, per-
 niciem denuntiant. Ac for-
 tasse etiam suppurati fiunt.
 Securitatis autem indicium
 est, ruborem & abscessus ad
 externas quammaximè par-
 tes vergere.

366. Ἐρυσίπελας δὲ ἔξω- 103 366. Erysipelas verò fo-
 ρεν μὲν ἐπιγίνεσθαι, χρησι- ris quidem extare, utile;
 μων. εἰσὼ δὲ τρέπεσθαι, θανα- intro autem vergere, lethala.
 τασίμων. τρέπεται δὲ, ὅταν 104 le. Cujus quidem rei indi-
 ἀφανιζομένης τῆ ἐρυθήματος cium est, cum rubore eva-
 βαρύνεται τὸ σῆθος, καὶ δυ- nescente pectus gravatur,
 σπνοώτερον γίνεται. & ægrius spiritum trahit
 æger.

367. Οἷς δὲ κυνάγχη ἐς τὸν 105 367. Quibus angina ad
 πλεῦμονα τρέπεται, οἱ μὲν pulmonem divertit, partim
 ἐν τῇσιν ἐπὶ ἡμέρησιν ἀπόλ- quidem intra septem dies
 λυνται. οἱ δὲ δαφνυόντες, 106 pereunt, partim verò libe-
 ἔμπυοι γίνονται, μὴ γινομέ- rati, pus intro colligunt,
 νης αὐτοῖς ἀναγωγῆς φλεγμα- nisi pituitosa sursum edu-
 τώδε. cantur.

368. Οἷσι διὰ σφοδρότητος 107 368. Quibus in vehe-
 σφυγμῶ, κόπριον ἐξαπίνης menti pulsatione stercus de-
 διαχωρεῖ, θανάσιμον. repente dejicitur, lethale.

369. Ἐν 369. In

369. Ἐν τοῖσι κυναγχικοῖ-108 369. In angina laboran-
 σι τὰ ὑπόξηρα πύσματα tibibus subarida sputa graci-
 ἰχνῶν, κακόν. lescentibus faucibus, ma-
 lum prænuntiant.
370. Τὰ κυναγχικὰ ἐν109 370. In anginis linguæ
 γλώσσαις οἰδήματα, ἀσή- tumores absque ulla signi-
 μως ἀφανιζόμενα, ὀλέθρια. ficatione evanescentes, pe-
 καὶ τὰ ἀλγήματα ἀφανιζό-110 riculum denuntiant. Quin-
 μενα χωρὶς προφάσιου, ὀ- etiam dolores citra eviden-
 λέθρια. tem causam disparentes,
 perniciem ostentant.
371. Ἐν τοῖσι κυναγχικοῖ-111 371. Angina laborantes,
 σιν οἱ μὴ ταχὺ ἀναπύοντες nisi celeriter cocta expuant,
 πέποινα, ὀλέθριοι. perniciosè habent.
372. Ἐν κυνάγχῃ ἀσήμως112 382. In angina absque
 εἰς κεφαλὴν ἀλγήματα μετὰ ulla significatione redun-
 πυρετῷ, ὀλέθρια. dantes in caput dolores cum
 febre, periculum indicant.
373. Ἐν κυνάγχῃ ἀσήμως113 372. In angina absque
 εἰς σκέλη ἀλγήματα μετὰ πυ- ulla significatione delati ad
 ρετῷ, ὀλέθρια. crura dolores cum febre,
 perniciosi.
374. Ἐκ κυναγχικῶν ἀκρί-114 374. In angina laboran-
 τως ὑποχονδρίῃς ἀλγῆμα, μέλ- tibus, citra judicationem
 ἀκροσίου καὶ νωθροτήτος γε- præcordii dolor, cum im-
 νόμενον, κτείνει λαθραίως, εἰ potentia & torpore obve-
 καὶ πάνυ δακαῖεν ἐπιεικῶς ἔ- niens, latenter necat, etsi
 χειν. moderatè admodum habere
 videantur.
375. Ἐκ κυναγχικῶν ἀσή-115 375. In angina laboran-
 μως ἰχνανθέντων εἰς σῆθος tibus, absque ulla signi-
 ἀλγῆμα καὶ εἰς κοιλίην ἐλθόν- ficatione gracilescentibus
 σύνιονον, ποιεῖ πυνῶδες δια- faucibus, dolor intensus
 χωρέειν, ἄλλως καὶ λυόμενον ad pectus, aut ad alvum pro-
 τὸ τοῖστον. gressus, purulentas deje-
 ctiones facit. Alioqui au-
 tem

376. Ἐκ κυναγχικῶν πάν-
τα ὀλέθρια, ὅσα μὴ ἐκδηλόν
ἐποίησεν ἀλγῆμα. ἀτὰρ καὶ
εἰς σκέλεα ἀλγήματα χρόνια
Φοιτᾷ, καὶ ἐκπύεται δυσκό-
λως.

377. Τὰ ἐκ κυνάγχης
πύελα γλίχρα, παχέα,
ἐκλευκα, βιαίως ἀναγόμενα,
κακόν. καὶ πᾶς ὁ τοῖστος πε-
πασμὸς, κακόν. κάθαρσις
πολλὴ κάτω τῶς τοῖστος πα-
ραπληκτικῶς ἀπόλλυσιν.

378. Ἐκ κυνάγχης ὑπόξη-
ρα πυκνὰ πύελα, βηχά-
δεα, πλευρῷ ὀδυνώδεα, ὀλέ-
θρια. καὶ τὰ ἐν τοῖσι πόσι-
σιν ὑποθήσσοντα, καὶ κατὰ
ποσὶς βίαία, πονηρόν.

tem tale quid solutionem
præ se fert.

376. In angina quæcum-
que conspicuum dolorem
non produnt, periculi ple-
na sunt. Quinetiam diutur-
ni sunt, qui ad crura pro-
grediuntur dolores, ægré-
que ad pus deducuntur.

377. Sputa ex angina
viscida, crassa, exalbida,
vi educta, malum denun-
tiant, omnisque ejusmodi
maturatio mala est. In his
multa deorsum purgatio,
levis fiderationis modo,
mortem adfert.

378. Sputa ex angina sub-
arida, crebra, per tussim,
& cum lateris dolore edu-
cta, perniciem minantur.
Atque ea, quæ inter potan-
dum per tussim rejiciuntur,
quæque difficulter deglu-
tiuntur, malum portendunt.

DE PLEURITIDE, ET PERIPNEUMONIA.

379. Τῶν πλευριτικῶν, οἱ-
σιν ἐν ἀρχῇ πάμ-
πυοὶ αἱ πύεις, τριταῖοι θνή-
σκουσιν, ἢ πεμπταῖοι. Φυ-
γόντες δὲ ταύτας μὴ πολὺ ρᾶ-
εν έχοντες, τῇ ἐβδόμῃ, ἢ ἐνά-
τῃ, ἢ ἐνδεκάτῃ, ἀρχονται ἐμ-
πυῶσθαι.

379. IN morbo laterali,
in quibus circa initia
in totum purulentæ sunt
spuitiones, ii tertio die, aut
quinto moriuntur. Quos
si superent, nec longè me-
lius habuerint, septimo,
aut nono, aut undecimo,
suppurati fiunt.

380. Οἷσι δὲ ἐν νῶτῳ ἔρευ-
θος τῶν πλευριτικῶν, καὶ
ὤμους θερμαίνονται, καὶ κοι-
λὴ ταρασσεται χολώδεια καὶ
δυσώδεια, ἐκαστῇ καὶ μὴ
κινδυνεύσιν. Φυγόντες δὲ ταύ-
τας, σώζονται.

381. Αἱ ξηραὶ τῶν πλευρι-
τίδων καὶ ἀπύρσοι, χαλεπώ-
ταται. Φοβεραὶ δὲ ἐν οἷσιν ἀνω-
τὰ ἀλγήματα.

382. Αἱ ἀνευ σπασμάτων
πλευρίτιδες, χαλεπώτεραι τῶν
μετὰ σπασμάτων.

383. Τῶν πλευριτικῶν οἷ-
σιν ἐν ἀρχῇ γλῶσσα χολώδης
γίνεται, ἐξδομαῖοι κρίνονται.
οἷσι δὲ τρίτῃ ἢ τετάρτῃ, περὶ
τὴν ἐνάτην.

384. Πομφύλυγος δὲ ὑπο-
πελὶς γινομένης ἐπὶ τῇ γλῶσ-
σῃ ἐν ἀρχῇ, οἷα σιδηρὴ βα-
φέντῃ ἐς ἐλαιον, χαλεπω-
τέρῃ ἢ ἀπόλυσις γίνεται, καὶ
ἢ μὲν κρίσις ἐς τὴν ιδ' ἀφι-
κνέσται. αἷμα δὲ ὡς ἐπὶ τὸ
πολὺ πύσιν.

385. Πτύαλον δ' ἐν τῇσι
πλευρίτισι, τρίτον μὲν ἀρχόμε-
νον

380. Quibus in morbo
lateralī, in dorso rubor ex-
citatur, & humeri incale-
scunt, alvusque biliosa &
graveolentia exturbat, ii
vigesimo primo die peri-
culum subeunt; quem si
superaverint, servantur.

381. Morbi laterales sic-
ci, & in quibus nihil ex-
puitur, gravissimi sunt. Me-
tuendi quoque, in quibus
dolores ad superiora ten-
dunt.

382. Morbi laterales gra-
viores, qui sine divulsioni-
bus, quam qui cum divul-
sionibus contingunt.

383. Quibus in morbo
lateralī lingua circa initia
biliosa est, hi intra septi-
mum judicantur, quibus
verò tertio ac quarto die,
circa nonum.

384. Quod si bulla ali-
quantulum livescens in lin-
gua appareat initio, qualis
excitatur ferro candente in
oleum intincto, difficilior
fit solutio, & judicatio qui-
dem ad decimum quartum
diem deducitur. Sangui-
nem autem ut plurimum
expunt.

385. Sputum verò in
morbo lateralī, ubi matu-
rescere

νον πεπαίνεσθαι καὶ πύεσθαι,
θάσσης ποιέει τὰς ἀπολύσι-
ας, ὕστερον δὲ, βραδυτέρας.

rescere, & expui tertio die
coeperit, celeriores solutio-
nes facit; quod si posterius,
tardiores.

386. Τὰ δὲ ἀλγύμαλα τοῖ-
σι πλευριτικοῖσι χρήσιμον, καὶ
κοιλίην μαλάσσεσθαι, πύα-
λα χρωματίζεσθαι, ψόφους ἐν
τῷ στήθει μὴ γίνεσθαι, τὸ ἔξον
εὐοδεῖν. τὰ δὲ τῶν ἐναντία
δυσχερέα, καὶ πύαλον γλυ-
καινόμενον.

386. In morbo laterali
affectis, dolores, & alvum
emolliri, utile est, sputa
colorari, nullos in pecto-
re strepitus fieri, urinam
rectè procedere. Quibus
contraria molesta sunt, spu-
tumque dulcescere.

387. Αἱ δὲ χολαώδεις αἱμα-
καὶ αἱμαλώδεις πλευρίτιδες,
αἷς ἐπὶ τὸ πάλυ κρίνονται ἐν-
νاتاῖαι, ἢ δὲ ἐνδεκαταῖαι, καὶ
μάλιστα ὑγιάζονται. οἷσι δὲ
τῶν πλευριτικῶν ἐν ἀρχῇ μὲν
οἱ πόνοι μαλθακοί, ἐδὲ ἢ 5
παροξύνονται, μᾶλλον πρὸς
τὰς 13 ἀφικνέονται, καὶ 8
πάνυ σώζονται. κινδυνεύουσι δὲ
μάλιστα ἐβδομαῖοι, καὶ ὀδο-
καταῖοι. τὰς δὲ δις ἐπὶ 4 φυ-
γόντες, σώζονται.

387. At verò biliosi si-
mul & sanguinei morbi la-
terales, ferè nono die aut
undecimo judicantur, ac
maximè sanescunt. Qui-
bus autem in morbo late-
rali, initio quidem dolores
leves sunt, quinto verò
aut sexto die ingravescent,
ferè ad duodecimum per-
veniunt, raroque servan-
tur, sed præcipuè septimo,
ac duodecimo die periculum
subeunt. Quod si bis septem
evaferint, servantur.

388. Ὅσοις τῶν πλευριτι-
κῶν ψόφος τῆς πύαλας πο-
λὺς ἐν τῷ στήθει, καὶ πρὸς ὤ-
πον κατὰ φῆς, καὶ ὀφθαλμοὺς
ἐκτεριώδης καὶ ἀχλυώδης, ἀ-
πόλλυνται.

388. Quibus in morbo
lateris, plurimus ex sputo
strepitus in pectore sonat,
& vultus demissus est, o-
culusque aurigine suffusus,
& caligine obductus, in
his mors expectanda est.

389. Οἱ ἐκ πλευριτικῆς ἐμ-
πυοι γενόμενοι, ἐν τῇσι μὲν ἡμέ-
ρησιν ἀναπύουσι ἀπὸ τῆς ῥῆ-
ξεως.

389. Qui ex morbo la-
terali suppurantur, in qua-
draginta diebus post ru-
ptio-

ptionem pus spuitione rejiciunt.

390. Πτύαλον δὲ χρὴ πᾶσι¹⁴³
 εἰ τοῖσι πλευριτικοῖσι, καὶ
 περιπλευμονικοῖσι, εὐπετέως τε
 καὶ ταχέως ἀναπύεσθαι, με-
 μίχθαι τε τὸ ξανθὸν τῷ πτυ-
 ᾶλι. τὸ δ' ὕστερον πολλῶν τῆς¹⁴⁴
 ὀδύνης ἀναγόμενον ξανθόν, ἢ
 μὴ μεμιγμένον, καὶ πολλὴν
 βήχα παρέχον, πονηρόν. πον-
 ηρόν δὲ πάντως καὶ τὸ ξανθόν¹⁴⁵
 ἀκρητόν, καὶ τὸ γλίχρον, καὶ
 λευκόν, καὶ τὸ σρογγύλον, καὶ
 τὸ χλωρόν σφόδρα, καὶ τὸ ἀ-
 φρώδες, καὶ τὸ πελιῶδες, καὶ
 ἰώδες· χεῖρον δὲ τι τὸ ἄτρω¹⁴⁶
 ἀκρητόν, ὥστε μέλαν φαίνεσθαι.¹⁴⁷
 αἵματι δὲ μὴ πολλῶν συμε-
 μιγμένον τὸ ξανθόν, ἐν ἀρχῇ
 μὲν σωτήριον, ἐβδομαίῳ δ' ἢ
 παλαιότερῳ ἤσσον ἀσφαλές.
 αἱματῶδες δὲ λίην, ἢ πέλιον¹⁴⁸
 εὐθέως ἐν ἀρχῇ, κίνδυνῶδες.
 πονηρὰ δὲ καὶ τὰ ἀφρώδεα,¹⁴⁹
 καὶ τὰ ξανθὰ, καὶ μέλανα,
 καὶ ἰώδεα, καὶ ἰξώδεα, καὶ
 ὅσα ταχέως χρωματίζεται. τὰ
 δὲ μυξώδεα καὶ λιγνῶδεα, καὶ¹⁵⁰
 χρωματίζεται ταχέως, καὶ ἐστὶν
 ἀσφαλέστερα. τὰ δ' ἐντὸς πέμ-
 πτης ἐς πέψιν χρωματίζομε-¹⁵¹
 να, βελτίω.

390. In omnibus autem
 laterum & pulmonum mor-
 bis, sputum prompte ac
 cito excreari necesse est,
 flavumque sputo permix-
 tum esse. Quod si multo
 post dolorem flavum, aut
 non commixtum, rejicitur,
 nec non sine multa tussi,
 vitiosum censetur. Omni-
 no autem pravum flavum,
 si sincerum est, & glutino-
 sum, & candidum, &
 rotundum, itemque vehe-
 menter ex virore pallescens,
 quodque spumofum est, &
 lividum, & æruginosum.
 Aliquanto verò deterius,
 quod sic est sincerum, ut
 nigrum quoque videatur.
 At flavum, cui paulum fan-
 guinis ammixtum est, ini-
 tiō quidem salutem polli-
 cetur, quod verò septimo
 die, aut longiore spatio ta-
 le apparet, non adeo tu-
 tum. Admodum autem fan-
 guinolentum, aut quod sta-
 tim livescit, perniciem
 præ se fert. Pravitatem e-
 tiam indicant, & spumantia,
 & flava, & nigra, & æru-
 ginosa, viscosaque, & quæ-
 cunque celeriter coloran-
 tur. Mucosa autem & fu-
 liginosa,

391. Πᾶν δὲ πτύαλον μὴ
λύον τὴν ὀδύνην, πονηρόν. λύον
δὲ, χρήσιμον.

392. Ὅσοι δὲ μετὰ τῆς χα-
λῶδης πτωῶδες ἀνάγσχιν, ἢ
χωρίς, ἢ μεμιγμένον, ὡς ἐ-
πιτοπολύ τεσσαρεσκαίδεκα-
ταῖοι θήσκουσιν, ἢν μὴ τι κα-
κὸν ἢ ἀγαθὸν ἐπιγένηται τῶν
προγεγραμμένων. εἰ δὲ μὴ,
κατὰ λόγον. μάλιστα δὲ, οἷσιν
ἐξδομαίοισιν ἀρχεται τὸ τριῶ-
τον πτύαλον.

393. Ἐστὶ δὲ ἀγαθὸν μὲν
τέτοις, καὶ πᾶσι τοῖσι περὶ
πλευμόνα, φέρειν ῥηϊδίως τὸ
νόσημα, τῆς ὀδύνης ἀπηλλά-
χται, τὸ πτύαλον εὐπετέως
ἀνάγειν, εὐπνοῶν εἶναι καὶ ἀ-
διψον, τὸ σῶμα ἅπαν ὁμα-
λῶς θερμαίνεσθαι, μαλθακὸν
εἶναι. καὶ πρὸς τοῖσιν ὕπνους,
ιδρωτάς, ἔρον, διαχώρησιν, χρη-
στὰ γίνεσθαι. κακὰ δὲ τὰναν-
τία τῶν. εἰ μὲν ὅν πάντα
προσγένοιτο τῷ πτύσματι τῶ

liginosa, tum celeriter co-
lorantur, tum securiora
sunt. Quæ verò intra quin-
tum diem, dum coctionem
accipiunt, colorantur, me-
liora censentur.

391. Sputum autem quod-
cunque dolorem non tollit,
malum significat, quod ve-
rò solvit, bonum.

392. Quibus cum bilio-
so purulentum sputum,
aut seorsum, aut simul per-
mixtum, educitur, si ut-
plurimum decimoquarto
die intereunt, nisi malum
aut bonum aliquod, ex his
quæ prius descripta sunt,
contingat. Alioqui certè
pro ratione mors expectan-
da est; atque in his præci-
puè, quibus septimo die spu-
tum hujusmodi procedere
cœpit.

393. In his igitur, & omni-
bus qui pulmonem affligunt
morbis, bonum quidem est,
facile morbum sustinere,
dolore defungi, sputum
prompte expuere, facile
spirare, siti esse vacuum,
reliquum corpus æqualiter
incallescere, ac molle esse.
Ad hæc somnos, sudores,
surinas, alvi egestionem,
laudabiliter fieri: quibus
contraria mala sunt. Quan-
docun-

τω τὰ χρήσιμα, σώζοιτ' ἄν.
εἰ δὲ τὰ μὲν, τὰ δὲ μὴ, ὅ
πλείους τῶν τεσσαρεσκαίδεκα
βιώσας. τῶν δ' ἐναντίων ση-
μείων ἐπιγενομένων, συντο-
μώτερον.

394. Ὅσα δὲ τῶν αἰγλημά-
των ἐν τοῖσι τόποισι τέτοισι μὴ
παύσεται, μήτε πρὸς τὰς ἀνα-
πύσας, μήτε πρὸς τὰς φλε-
βοτομίας τε καὶ διαίτας, ἐμ-
πύεται.

395. Ὅσοις δὲ ἐκ περι-
πλευμονίης ἀποσάσιες παρ' ἧς,
ἢ ἐς τὰ κάτω γίνονται, καὶ
ἐκπύσῃτε, καὶ ἐκσυριγγῇται.
περιγίνονται δὲ, οἷσιν ἂν ὁ, τε
πυρετός, καὶ ὁ πόνος πα-
ρακολληθῇ, καὶ τὸ πτύαλον
χωρὲν κατὰ λόγον. μὴδὲ χολ-
αῖδες αἱ διαχωρήσιες, ἔλυ-
τοί τε καὶ ἀκρητοὶ γίνονται,
μὴδὲ ἔρον παχύ τε σφόδρα,
καὶ πολλὴν ὑπόσασιν ἔχον,
τάτε ἄλλα σωτηρίας ἔχουσιν.
γίνονται δὲ, αἱ μὲν ἐς τὰ κά-
τω, οἷσιν ἂν περὶ ὑποχόνδρια
φλεγμονὴ γίνηται. αἱ δὲ ἐς τὰ
άνω, οἷσιν ἂν τὸ μὲν ὑποχόν-
δριον λαπαρόν τε καὶ ἀνάδυνον
ἦ. δύσπνοοι δὲ τινα χρόνον γε-
νομένοι, παύσονται χωρὶς
προφάσεως.

396. Αἱ

docunque ergo bona hæc
omnia huic sputo aderunt,
poterit secunda valetudo
contingere. Quod si quæ-
dam adfuerint, quædam
etiam abfuerint, non ultra
decimumquartum diem vita
producet. At verò, si
contraria signa accesserint,
celerius mors continget.

394. Dolores in locis
hujusmodi, qui neque ad
expuitiones; neque ad ve-
næsectionem, aut victus
rationem definunt, ad sup-
purationem tendunt.

395. Quibus ex pulmo-
nis inflammatione, absces-
sus ad aures, aut inferio-
res partes fiunt, tum sup-
purant, tum per fistulam
via aperta effunduntur. His
autem secunda valetudo
contingit, quos febris &
dolor consequitur, si spu-
tum non satis pro ratione
ejicitur, neque biliosæ fue-
rint alvi dejectiones, sed
solutu faciles ac sinceræ,
neque urina admodum cras-
sa, ac multum habens se-
dimentum, ac in reliquis o-
mnia securitatem pollicean-
tur. Fiunt autem, aliis qui-
dem, in partibus inferiori-
bus, quos circa præcordia
inflammatio fatigat; aliis
verò,

verò, in superioribus partibus, quibus præcordia tumoris & doloris sunt expertia, spirandi autem difficultas pro tempore accesserit, quæ deinde si ne ulla evidenti occasione quiescat.

396. Αἱ δὲ ἐς τὰ σκέλεα¹⁶⁷ τῶν ἀποσάσιων, ἐν τῇσιν ἐπικινδύνοισι, περιπλευμονίῃσι, λυσιτελέες μὲν πᾶσαι. βέλ¹⁶⁸τισαι δὲ αἱ τῆ πτυέλῃ πυώδε¹⁶⁹ ἀντὶ ξανθῆς γενομένης. μὴ χωρέοντι δὲ τῆ πτυέλῃ κατὰ λόγον, μὴδὲ τῆ ἔργῃ κοψήν ὑπόσασιν ἔχοντος, κίνδυνος χαλωθῆναι τὸν ἀνθρώπον, ἢ καὶ πολλὰ πρήγματα παραχρῆν. ἢν δὲ παλινδρομέωσιν¹⁷⁰ αἱ ἀποσάσεις, πυρετὸς παρακολαθῆντος, καὶ τῆ πτυέλῃ μὴ χωρέοντος, κίνδυνος θανεῖν καὶ παραφρονῆσαι. ὅσαι¹⁷¹ δὲ τῶν περιπλευμονικῶν μὴ ἀνεκαθάρθησαν ἐν τῇσι κυρίῃσιν ἡμέρησιν, ἀλλὰ παρακόψαντες διέφυγον τὰς τεσσαρεσκαίδεκα, κίνδυνος ἐμπύους γενέσθαι.

396. At verò in pulmonis inflammationibus quæ periculum creant, abscessus in cruribus non inutiliter fiunt. Quibus nec potest quicquam melius accedere, quam si sputum pro flavo purulentum existat. At si neque sputum pro ratione excernitur, neque in urina bonum apparet sedimentum, periculum est, ne claudicet æger, aut ne res multum negotii sit exhibitura. Quod si abscessus intro recurrant, perseverante febre, neque prodeunte sputo, periculum aut mortis, aut delirii, imminet. Quicunque verò pulmonis inflammatione laborant, neque diebus judicatoriis repurgantur, verum cum delirio quatuordecim dies superarunt, iis suppurationis metus impendit.

397. Τῶν περιπλευμονικῶν¹⁷² αἱ ἐκ πλευριτικῆ μετασάσαι τῶν

397. Pulmonis inflammationes, quæ ex morbo laterali

τῶν ἐξ ἀρχῆς γενομένων ἀσφα-
λέστεραι.

398. Τῶν δὲ σωμάτων τὰ¹⁷³
γεγυμνασμένα, ὡς πυκνὰ, θάσ-
σον ὑπὸ τῶν πλευριτικῶν καὶ
περιπλευμονικῶν ἀπόλλυνται
τῶν ἀγυμνάτων.

399. Κορύζας καὶ πταρμύς¹⁷⁴
τοῖσι περὶ πλεύμονα καὶ προ-
γενέσθαι, καὶ ἐπιγενέσθαι,
πονηρόν. τοῖσι δὲ λοιποῖσι πταρ-¹⁷⁵
μός ἐκ ἀλυσιτελής.

400. Τοῖσι περιπλευμονι-¹⁷⁶
κοῖσιν οἷσι γλῶσσα πᾶσα λευ-
κὴ καὶ τρηχὴ γίνεται, ἀμφό-
τερα φλεγμαίνει τὰ μέρη τῆ
πλεύμονος. οἷσι δὲ τὸ ἥμισυ, ἐν¹⁷⁷
καὶ ὁ φαίνειναι, ὡς οἷσι μὲν πρὸς
τὴν μὴν κληίδα ὁ πόνος γίνεται,
ἢ ἄνω πτέρυγος τῆ πλεύμονος
ἢ μία νοσέει. οἷσι δὲ πρὸς ἄμ-¹⁷⁸
φω τὰς κληίδας ὁ πόνος γίνε-
ται, αἱ ἄνω πτέρυγες τῆ πλεύ-
μονος ἄμφω νοσέουσιν. οἷσι
δὲ κατὰ μέσσην τὴν πλευρὴν, ἢ
μέσση. οἷσι δὲ πρὸς τὴν διάτασιν,¹⁷⁹
ἢ κατῶ. οἷσι δὲ πᾶν τὸ ἐν μέρ¹⁸⁰
πονέουσι, πάντα τὰ κατὰ τὸ
μέρος νοσέει. ἢν μὲν ἐν σφό¹⁸¹
δρα φλεγμαίνωσιν αἱ ἀορταί,¹⁸²
ὥστε προσκαθῆναι πρὸς τὸ
πλευρόν, παραλύνονται κατὰ
τὸ τὸ μέρος τῆ σώματος, ὡς
πελιώ-

terali permutationem acci-
piunt, iis, quæ ab initio
fiunt, securiores sunt.

398. Densa & exercita-
tioni dedita corpora, citius
ex morbo laterali, & pul-
monis inflammatione inter-
eunt, quam quæ sine ex-
ercitatione degunt.

399. In morbis pulmonis,
gravedines & sternutamen-
ta tum præcedere, tum ve-
rò succedere, malo est. In
reliquis verò morbis ster-
nutamentum utilitate non
vacat.

400. In pulmonis inflam-
mationibus si lingua tota al-
ba fiat, ac aspera, ambæ
pulmonis partes inflamma-
tione vexantur, quibus ve-
rò dimidiata lingua, qua
parte id apparet, inflama-
tio affligit. At quibus
quidem ad unam clavicu-
lam dolor subit, iis una
superior pulmonis ala la-
borat: quibus verò ad am-
bas claviculas dolor exten-
ditur, ambæ superiores pul-
monis alæ laborant: quibus
ad mediam costam, media:
quibus verò, ad quam par-
tem pulmo extenditur, do-
lor permeat, inferna ala la-
borat: quibus una tota pars
laborat, quæ ei parti respon-
dent,

πελιώματα περὶ τὴν πλευρὴν
ἔξω γίνεται. τῆς δὲ ἐκά-
λεον οἱ ἀρχαῖοι Ἑλητῆς. ἣν δὲ
μὴ σφόδρα φλεγμαίνωσιν, ὥ-
στε μὴ προσκαθῆσθαι, ἀλγη-
δὼν μὲν γίνεται παρ' ὅλον, &
μὴν παραλύονται γε, & δὲ πε-
λιώματα ἴχουσιν.

401. Οἷσι δ' ἅπας ὁ πλεύ-
μων φλεγμῆν μετὰ τῆς καρ-
δίας, ὥστε & προσπεσεῖν πρὸς
τὴν πλευρὴν, παραλύεται πᾶς
ὁ νοσέων, καὶ κεῖται ψυχρὸς
ὁ νοσέων ἀναίσθητος. Ἰνῆσκει
δὲ δευτεραῖ, ἢ τριταῖ.
ἣν δὲ καὶ χωρὶς τῆς καρδίας
συμβῇ, καὶ ἥσπον, πλείονα
χρόνον ζῶσιν. ἐνιοὶ δὲ & δια-
σῶζονται.

402. Τοῖσιν ἐμπύοις γινο-
μένοισι, μάλιστα δὲ ἐκ πλευ-
ριτικῆ καὶ περιπλευμονικῆ
θέρμαι παρακολυθῆσι, τὴν
μὲν ἡμέρην λεπταί, τὴν δὲ νύ-
κτα συντονώτεραι, καὶ πύχ-
σιν & δὲν ἄξιον λόγου, ἰδρῶσί τε
καὶ τρέχην καὶ κληῖδα, &
τῆς

dent, omnia ægrotant. Si-
quidem igitur suspensæ u-
trinque pulmonis partes
aortæ dictæ, tanta inflam-
matione tententur, ut ad
latus adhæreant, illa cor-
poris parte resolutionem
fentiunt, & ad costam livo-
res foris fiunt, quos vete-
res ictos, aut fidere percuf-
fos vocabant. Quod si tan-
ta non est inflammatio ut
adhæreant, dolor quidem
totum occupat, neque ta-
men resolutionem fentiunt,
neque livores habent.

401. Quibus autem una
cum corde pulmo totus
inflammatur, ita ut in la-
tus incumbat, ii toto cor-
pore nervorum resolutio-
nem fentiunt, & sine sensu
jacet æger frigidus, secun-
do autem, aut tertio die in-
terit. Quod si contingat,
ut cor nihil tale quiddam,
aut etiam minus, patiatur,
diutius vivunt, nonnulli
verò etiam servantur.

402. Ex lateris morbo
præcipuè, aut pulmonis in-
flammatione purulentos,
calores interdum quidem te-
nues, noctu verò intensio-
res, consequuntur, neque
quicquam effatu dignum
expuunt, circa cervicem
&

τὰς μὲν ὀφθαλμοὺς κοιλαίνον- & claviculam sudores oc-
 ται, τὰς δὲ γνάθους ἐρεύθον- cupant, oculi cavantur,
 ται. χεῖρων δὲ θερμαίνονται, 192 malæ verò rubent, digiti
 μὲν δακτύλους ἀκροὺς καὶ τρα- quidem manuum summi ca-
 χύνονται, γρυπᾶνται δὲ ἐνυ- lent, & scabri redduntur,
 χας καὶ καταψύχονται, περὶ unguēs autem unci fiunt,
 τε τὰς πόδας ἐπάσματα ἴσχυ- & perfrigescunt, in pedi-
 194 bus tumores, & pustulas
 σι, καὶ κατὰ τὸ σῶμα φλυ- 195 toto corpore habent, ac
 κλαινίδια, σίτων τε ἀφίσαν- cibos refugiunt. Atque
 196 hæ sunt diuturnarum vo-
 οἰδημάτων ἴσχει τὰ σημεῖα ταῦ- micarum notæ. Quæ ve-
 197 rò celerem eruptionem ha-
 μενα σημειῖσται τῶν τε τοῖ- bent, tum ex notis quæ ad
 198 eas consequuntur, com-
 σι ἐπιγενομένοισι, καὶ τοῖσιν 198 prehenduntur, tum etiam
 ἐν ἀρχῇ πόνουσι, ἅμα δὲ καὶ ex doloribus, qui circa ini-
 ἦν τι δυσπνοώτερον γίνηται. 199 tia fiunt, simulque si spiri-
 ῥήγνυσθαι δὲ τὰ πλεῖστα τῶν 200 tus aliquanto majori cum
 ἐμπυημάτων, τὰ μὲν εἰκο- difficultate trahitur. Rum-
 201 puntur autem magna ex
 202 parte suppuraciones, par-
 203 tim quidem vigesimo die,
 204 partim quadragesimo, par-
 205 tim etiam sexagesimo. Qui-
 206 bus igitur inter initia inten-
 207 sus dolor instat, nec non
 208 spirandi difficultas, & tussis
 209 cum frequenti sputatione,
 210 circa vigesimum diem, aut
 211 celerius, ruptio expectan-
 212 da est. Quibus autem le-
 213 viora hæc insunt, pro ra-
 214 tione serior eruptio futura
 215 est. Sed & dolorem, &
 216 spirandi difficultatem, ac
 217 crebram spirationem, eru-
 218 ptio-

ἀνάγειται ῥηϊδίως λευκὸν ἐόν,
 καὶ ἀνοσμον, καὶ λεῖον, καὶ ὁμό-
 χροον, καὶ ἀφλέγματιον, καὶ ὁμο-
 κοιλή τε μικρὰ συνεσηκῶτα ὑ-
 ποχωρέει, ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ
 σώζονται συνόμως. οἷσι δὲ
 πυρετοῖτε παρακολυθῶσι, καὶ
 δίψα, καὶ ἀποσιτίη, καὶ τὸ
 πῦρον πελιδνόν, ἢ χλωρόν, ἢ φλε-
 γματώδες, ἢ ἀφρώδες, κοι-
 λή τε ἐφυγραίνεται, τελευτῶ-
 σι. οἷσι δὲ τὰ μὲν ἐπιγίνεται
 ἐκ τῶν προειρημένων, τὰ δὲ
 μὴ, τῶν οἱ μὲν ἀποθνήσκου-
 σιν, οἱ δὲ πολλῶ χρόνῳ σώζον-
 ται.

ptionem ipsam præcedere
 necesse est. Temporis au-
 tem ratio ineunda est, ex
 quo primum quis dolorem,
 aut gravitatem sensit, aut
 febricitavit aliquis, aut si
 quando etiam rigor pre-
 hendit. Ut plurimum igitur
 brevi servantur, quos
 febris, statim atque eru-
 ptio facta est, dimittit, & ci-
 bos appetunt, & quibus
 pus faciliè educitur, album,
 odoris expers, læve, ejus-
 demque coloris, sine pitui-
 ta, ac alvus exigua & co-
 cta reddit. At verò ii mo-
 riuntur, quos febres confe-
 quuntur, & sitis, & cibi
 fastidium, si pus lividum,
 aut ex pallido virescens,
 aut pituitosum, aut spu-
 mans, ac insuper si alvus
 est liquida. Quibus au-
 tem ex prædictis partim
 quædam adsunt, partim
 verò absunt, hi quidem
 moriuntur, illi verò post
 longa temporum intervalla
 sani evadunt.

403. Οἱ δὲ μέλλοντες ἐμ-
 πνεῖν γίνεσθαι, πύκνιν τὸ
 μὲν πρῶτον ἀλμυρὸν, εἴτα
 γλυκύτερον.

404. Οἷσιν δ' ἐν πνεύμονι
 φύματα γίνεται, τὸ πῦρον ἀ-
 νάγκησιν ἐς μὲν ἡμέρας μετὰ
 τὴν

403. Qui pus intro colle-
 cturi sunt, iis primum qui-
 dem saluginosum sputum
 exspuitur, deinde dulcius.

404. Quibus tubercula
 in pulmone oriuntur, ii
 pus intra dies quadraginta,
 ex

τὴν ῥῆξιν. ταύτας δὲ ὑπερβάλ-²¹¹ ex quo fit ruptio, expuunt,
λοντες, ὡς τὰ πολλὰ φθισι- quos si superent, utpluri-
καὶ γίνονται. mum tabidi fiunt.

405. Ἐπὶ πλευρῷ ἀλγὴ²¹² 405. In dolore lateris,
ματι, σάξις ἀπὸ ῥινῶν αἷμα- sanguinis è naribus stillatio,
τῷ, κακόν. mala est.

406. Οἷσιν ἐμπύουσιν ἐπιει²¹³ 406. Purulentos mode-
κέσερον ἔχουσιν, δυσωδία τῶν ratius habentes, si sputa
πύσμάτων παρακοληθῇσι, graveolentia consequantur,
τῆς ὑποτροπῇ κτείνει. recidiva interimit.

407. Οἱ ἐν πλευριτικοῖσιν²¹⁴ 407. Qui in morbo la-
ἀναπύοντες πυώδεα, ὑπόχο- terali sputa rejiciunt puru-
λα, σρογγύλα, ἢ πυώδεα ὑ- lenta, aliquantulum bilio-
φαιμα, προεληλυθότῳ χρο- sa, rotunda, aut purulen-
νῷ ὀλέθριοι. ὀλέθριοι δὲ καὶ²¹⁵ ta aliquantulum cruenta,
οἱ τὰ μέλαινα λιγνυώδεα πύ- iis temporis progressu pe-
οντες, ἢ οἷσιν ἀπὸ οἴνου μέλα- riculum creatur. Pernici-
νῷ γίνεται πύσματα. em etiam denuntiant sputa
nigra, fuliginosa, aut quibus
qualia ex vino nigro fiunt.

408. Ὅσοι αἷμα ἀφρωδες²¹⁶ 408. Qui spumantem fan-
πύσσι, πονέοντες ὑποχόνδριον guinem spuitione rejiciunt,
δεξιόν, ἀπὸ τῆς ἥπατος πύ- cum præcordiorum dextro-
σσι, καὶ οἱ πολλοὶ ἀπόλλυνται. rum dolore, iis ex jecino-
re prodit, & plerumque
pereunt.

409. Οἷσι σειομένοισι πῦον²¹⁷ 409. Quibus si concu-
βορβορώδες ἔρχεται καὶ δυσω- tiuntur, pus lutulentum &
δες, ἀπόλλυνται ὡς τὰ πολλὰ. graveolens prodit, utplu-
rimum moriuntur.

410. Οἷσιν ἀπὸ τῆς πυλῆ²¹⁸ 410. Quibus specillum à
μήλῃ χρωματίζεται, καθά- pure, velut ab igne, colo-
περ ἀπὸ πυρός, ἀπόλλυν- ratur, ii ferè moriuntur.

411. Μετὰ πλευρῷ ἀλγὴ²¹⁹ 411. Lateris dolore ci-
ματι, μὴ πλευριτικῷ δὲ, tra inflammationem affecti,
καὶ ταραχωδέων λεπτῶν ἐπι- cum turbulentis, tenuibus,
εικῶν, mode-

εικῶν, ἔτοι φρενιτικοὶ ἀποβαί-
νυσιν.

moderatis, in phrenitidem
labuntur.

412. Ἐν τοῖσι κατὰ πλεύ-
μονα αἱ λήν ἐξέρυθροι ἀπο-
σάξεις, πονηρόν.

412. In pulmonum vitiis
supra modum rubræ fan-
guinis stillæ, malum de-
nuntiant.

413. Μετὰ βράγχῃ πύελα
γλίχρα, ἀλμυράδεα, κακόν.
ἢν δέ τι καὶ ἐπαίρηται κατὰ
σῆθος, ἐπὶ τέτοισι κακόν. τὰ
ἐς τράχηλον ἀλγήματα, τὰ
τῶν ἰσχυανθέντων, ὀλέθριον.

413. Sputa viscida, sal-
uginosa, cum raucitate,
malo sunt. Quod si adhuc
aliquid etiam in pectore sub-
latum sit, malum significat.
In his extenuatis, cervicis do-
lores perniciem denotant.

414. Βράγχος μετὰ βήχός
καὶ κοιλῆς ὑγρῆς, πύον ἀνάγει.

414. Raucitas cum tussi
& alvo liquida, pus educit.

415. Οἷσιν ἐν περιπλευμο-
νίῃ ὄρα παχέα ἐν ἀρχῇ, εἴτα
πρὸ τῆς τετραδ' λεπύνεται,
θανάσιμον.

415. In pulmonis inflam-
matione, quibus circa ini-
tia urinæ crassæ sunt, dein-
de ante quartum diem te-
nues evadunt, mors im-
pendet.

416. Οἱ ἐν ξηροῖσι περι-
πλευμονικοῖσιν ὀλίγα πέποινα
ἀνάγοντες, φοβεροί.

416. In pulmonis inflam-
mationibus ficcis, qui pauca
concocta educunt, metuen-
di sunt.

417. Τὰ ἐν τοῖσι σῆθεσιν
ἐρυθρήματα ὑποωλατέα, γίνε-
ται τοῖς τοιέτοισιν ὀλέθρια.

417. His aliquantulum
extenti in pectoribus rubo-
res fiunt, & perniciem de-
nuntiant.

418. Πλευρῷ ἀλγῆμα ἐν
πύσει χαλῶδει ἀλόγως ἀφα-
νισθὲν, ἐξίσταται.

418. Lateris dolor cum
bilioso sputo præter ratio-
nem evanescens, ægros in
vehementem, & furiosam
mentis emotionem agit.

419. Οἱ δὲ ἐμπύησιν πυρετοὶ
διαλείποντες, ἐφιδρῶντες οἱ
πολλοὶ εἰσι.

419. Quæ ob puris intro
collectionem febres inter-
mittunt, in his magna ex

420. Τοῖς

parte

parte ægri tenuibus sudoribus diffluunt.

420. Τοῖσιν ἐμπύοισι καὶ 230 420. Surditas' pus intro
Φωσις γενομένη, αἱματᾶδεα colligentibus suborta, fan-
διαχώρησιν σημαίνει, τῆτοισι 231 guinolentam dejectionem
πρὸς τὴν τελευταίην μέλανα δια- denuntiat. His sub mor-
χωρεῖ.

421. Πλευρῷ ἄλγος με 232 421. Lateris dolor cum
τὰ πυρετῷ χρονίῳ, σημαίνει diuturna febre, puris edu-
πῶον ἀνάξιν. ctionem fore denotat.

422. Οἱ Φρικώδεις πυκνά 233 422. Qui subinde horro-
εἰς ἐμπύησιν ἐρχονται. ἀτὰρ ἢ re corripuntur, ad sup-
πυρετός τὸν τοῖστον ἄγει εἰς purationem deveniunt.
ἐμπύησιν. Quinetiam febris talem ad
suppurationem ducit.

423. Οἷσιν ἐκ πλευρῷ ἄλ- 234 423. Quos ex lateris do-
γῆματ' ἀσιτίαι παρακολ- lore cibi fastidia comitan-
θῶσιν, ὑπὸ τι καρδιαλγικοί, tur, iis os ventriculi ali-
ιδρώδεις. ἔχοντες δὲ προσώ- quantulum dolet, & sudo-
πῶ ἀνθή, καὶ κοιλίης ὑγροτέ- ribus diffluunt. Ubi autem
ρης, ἐκπυήματα κατὰ πλευ- facies ruboribus velut efflo-
μονα ἰσχύσι. rescit, & alvus est liqui-
dior, pus in pulmonibus
collectum habent.

424. Τὰ ὀρθοπνοϊκὰ ποιεῖ 235 424. Spirationes, quæ
εἰ ὑδρωπιώδεα σκληρά. non nisi erecta cervice du-
cuntur, hydropem siccum
faciunt.

425. Τὰ σπᾶσματα μὲν 236 425. Divulsa omnia qui-
πάντα ὀχληρὰ γίνεται, καὶ dem molestiam exhibent,
πόνους τε ἐν ἀρχῇ συντόνους πα- & intensos dolores circa ini-
ρέχει, ἢ ἐξ ὑστέρων ἐνίως ὑπο- tia creant, ac interposito
μιμνήσκει. δυσκολώτατα δὲ 237 temporis spatio quibusdam
τὰ περὶ θώρακα, μάλιστα δὲ 238 sui sensum in memoriam
κινδυνεύουσιν. suggerunt. Gravissima au-
tem sunt, quæ circa thora-

426. Οἱ

Y 4

cem

426. Οἷσιν ἔμετ' αἷμα-
τος, πυρεὶς πολὺς, καὶ πό-
ν' περὶ μᾶζον, καὶ θώρηκα,
καὶ μετὰ φρενον. οἷσι γὰρ γί-
νεται πάντα ταῦτα, συνόμως
θνήσκουσιν. οἷσι δὲ μὴ πάν-
τα, μηδὲ σφόδρα, βραδυ-
τερον. φλεγμαίνεσι δὲ τὸ μα-
κρότατον ἡμέρας τεσσαρεσ-
καίδεκα.

427. Τοῖσιν αἷμα πύουσιν
ἀπυρέτοις εἶναι συμφέρει, καὶ
βῆσσειν, καὶ πονεῖν ἐλαφρῶς,
καὶ τὸ πύαλον λεπτύνεσθαι
πρὸς τὰς δις ἐπ' αὐτῷ. πυρεσ-
σειν δὲ καὶ βῆσσειν, καὶ πο-
νέειν συνόμως, καὶ αἷμα
πρόσφατον αἰεὶ πύειν, ἀ-
σύμφορον.

428. Ὅσοισι τὸ πλευρὸν με-
τέωρον καὶ θερμότερον, ὅταν
ἐγκεκλισμένοι σιν ἐπὶ θάτερον,
βαρὺ ἐξηρήσθαι δοκῇ, τῶ-
τοις τὸ πῦον ἐκ τῆς ἐνὸς μέ-
ρεος ἐστίν.

429. Τοῖσιν ἐμπύοισι τὸν
πλεύμονα, κατὰ κοιλίην πῦον
ὑποχωρεῖν, θανάσιμον.

430. Ὅσοι τραπέντες ἐς τὸν
θώρηκα, τὸ μὲν ἐκτὸς τῆς τρώ-
ματ' ὑγιαίνουσιν, τὸ δ' ἐντὸς
μὴ, κινδυνεύουσιν ἐμπυοὶ γε-
νέσθαι.

cem fiunt. præcipuèque in
periculum adducunt.

426. Qui sanguinem e-
vomunt cum febre multa,
dolore ad mammam, tho-
racem, & dorsum; quibus,
inquam, hæc insunt omnia,
ii brevi moriuntur: quibus
autem non omnia, neque
intense adsunt, tardius. Ad
summum autem, diebus qua-
tuordecim inflammationem
concipiunt.

427. Sanguinem spuitio-
ne rejicientibus, sine febre
esse conducit, ac tussi, &
dolore leviter conflictari,
sputumque ad dies quatuor-
decim tenuari. Intense au-
tem febricitare, ac tussire,
aut dolere, sanguinemque
recentem semper spueri,
minimè conducibile.

428. Quibus latus in tu-
morem sublatum est, ac
calidius existit, ubi in al-
terum latus incumbens,
pondus quoddam suspen-
sum esse videtur, iis pus
unà in parte collectum est.

429. In pulmone pus col-
ligentibus, per alvum pus
secedere, mortiferum.

430. Vulnere in thora-
cem accepto, siquidem
externa vulneris pars sanita-
tem receperit, interna ve-
rò ne-

νέσθαι. ὅσοις δ' ἂν ἀσθενὴς ἐν-246
δοθῇ ἢ ἑλὴ γένηται, ῥηϊδίως
ἀναρρήγνυται.

rò nequaquam, suppura-
tionis periculum impendet.
Quibus autem interni vul-
neris cicatrix debilis effecta
est, prompte rescinditur.

431. Ἀπόλλυνται δὲ ἐκ μὲν-247
τῶν περιπλευμονικῶν ἐμπυ-
μάτων οἱ γεραίτεροι μᾶλλον.
ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν οἱ νεώτεροι.

431. At sanè ex suppu-
rationibus quas pulmonum
morbi excitarunt, ferè se-
nes moriuntur, ex cæteris
verò juniores.

432. Τῶν ἐμπύων οἷσι σει-248
ομένοισι ἀπὸ τῶν ὤμων, πο-
λὺς γίνεται ψόφῳ, ἔλασ-
σον ἔχσσι πῦον, ἢ οἷσιν ὀλί-
γον δυσπνσώτεροισιν ἔχσι, καὶ-249
εὐχρωτέροισιν. οἷσι δὲ ψό-
φῳ μὲν μηδὲ εἰς ἐγγίνε-
ται, δύσπνοια δὲ ἰσχυρὴ, καὶ
ὄνυχες πέλιοι, πλήρεις ἔσσι
εἰσι πύχ, καὶ ὀλέθριοι.

432. Quibus purulentis,
ab humeris concussis, mul-
tus editur strepitus, ii mi-
nus habent puris, quam
quibus paulò difficilior in-
est spiratio, iique melius
colorati videntur. Quibus
verò nullus intus fit strepi-
tus, difficultas tamen spi-
randi vehemens adest, &
livescunt unguës, ii pure
pleni sunt, & perniciosè
habent.

DE PHTHISI.

433. Ὅσοι ἀφρώδες ἅμα-250
ἐμέσσι, πόνος μὴ
εὐνῶν κατὰ τῆ διαφράγμα-
τος, ἀπὸ τῆ πλεύμονος ἐ-
μέσσι. καὶ οἷσι μὲν ἡ μεγάλῃ-251
φλέψ ἐν αὐτῷ ῥήγνυται, πο-
λὺ τε ἐμέσσι, καὶ εἰσὶν ἐπικίν-
δυνοι. οἷσι δὲ ἡ ἐλάσσων, ἐ-
λασσὸν τε ἀνάγχει, καὶ εἰσὶν
ἀσφαλέστεροι.

433. Qui spumantem san-
guinem evomunt,
partibus infra septum trans-
versum dolorem nequa-
quam sentientibus, iis ex
pulmone vomitio fit. Ac
quibus quidem insignis in
eo venæ ruptio fit, copio-
sus vomitione rejicitur, pe-
riculumque imminet. Qui-
bus verò minor, minus re-

434. Τῶν

Y 5

jiciunt,

434. Τῶν Φθισικῶν οἷσιν²⁵² ἐπὶ τῆ πυρὸς ὅζει τὸ πύαλον κνίσσης βαρὺ, καὶ αἱ τρίχες ἐκ τῆς κεφαλῆς ῥέχσιν, ἀπόλυνται.
434. Tabidi, quorum spiritum igni impositum gravem nidorem redolet, & capilli è capite defluunt, moriuntur.
435. Τῶν Φθισικῶν οἷσιν²⁵³ ἐπὶ θάλασσαν πύχσιν, ἐς τὸν πυθμένα βαδίζει τὸ πῦον, ἐλέθριον συνίσταται. ἔσω δὲ ἐν²⁵⁴ χαλκῷ ἢ θάλασσα.
435. Tabidis in aquam marinam expuentibus, si pus fundum petit, celerem perniciem denuntiat. Sit autem marina aqua in æneo vase.
436. Ὅσοις τῶν Φθισικῶν αἱ τρίχες ἐκ τῆς κεφαλῆς ῥέχσιν, ὑπὸ διάρροιας ἀπόλυνται. καὶ ὅσοις Φθισικῶν²⁵⁶ σκῆσιν ἐπιγίνονται διάρροιαί, θνήσκουσιν.
436. Tabidi, si capilli è capite defluunt, alvi profluvio moriuntur. Et, tabidis si succedant alvi profluvia, moriuntur.
437. Αἱ ἐν Φθινώδεσιν ἐπι²⁵⁷ γέσιες πύαλων, ἐξιστασι λευκῶς. ἀμορρόϊδα τέτοισιν ἐλ²⁵⁸ πὶς ἐπιφανῆναι.
437. Sputorum retentiones in tabescentibus mentem ad delira verba commovent. In his sanguinis profluvium, per ora venarum in ano sanguinem fundere solita, existere posse spes est.
438. Φθίσιες ἐπικινδυνότα²⁵⁹ ται, αἱ τε ἀπὸ ῥήξι^Θ φλεβῶν τῶν παχειῶν, καὶ ἀπὸ κατάρρε^ς τῆ ἀπὸ κεφαλῆς.
438. Tabes maximè periculosæ sunt, quæ ex ruptione venarum crassarum, & ex capitis destillatione, contingunt.
439. Τῶν δὲ ἡλικιῶν ἐπι²⁶⁰ κινδυνόταται πρὸς Φθίσιν ἀπὸ τῆ ἐτέων, μέχρι ἑ καὶ λ'.
439. Tabe maximè periclitantur ætates, ab anno decimo octavo ad trigessimum quintum.

440. Τὰ κνησμάδεα σώ-261 440. In tabidis pruritum
ματα μετὰ κοιλής γάσιν ἐν
Φθισικοῖσι, κακόν. suppreffione, malo sunt.
441. Ἐπὶ τῇσι Φθινώδεσιν-262 441. In naturis ad tabem
ἔξει μετὰ πυρετῶν ἐς ἔλα καὶ
ὀδόντας ρεύματ' ἐπιφαινόμε-
να, κακόν. promptly comparatis, si
cum febre fluxiones ad gin-
givas & dentes comparēant,
malum denuntiant.
442. Ἐπὶ πᾶσιν ὑποχόν-263 442. Præcordia in tumo-
δρια μετέωρα, κακόν. κάκι-264 rem sublatâ omnibus qui-
σον δὲ ἐπὶ τοῖσι Φθισικοῖσι dem mala sunt, præsertim
τῶν μακρῶν. verò his, qui ex longo in-
tervallo tabidi existunt.
443. Ἐπὶ τοῖσι τετηκόσιν-265 443. Ex his qui cum per-
ὀλεθρίοισιν, ἐνιοὶ πρὸ τῶν τε-266 nicie consumpti sunt, non-
λευτῶν ἐπιρρίγῃσι. nulli ante mortem subinde
rigoribus corripiuntur.
444. Τὰ ἀμυχώδεα ἐξάν-267 444. Pustularum eruptio-
θίσματα, φθίσιν ἔξει ση-
μαίνει. nes, velut summa cute le-
viter lacerata aut vellicata,
totius habitus tabem, & cor-
ruptionem denuntiant.
445. Οἱ δύσπνοοι ξηρώσει, 268 445. Cum spirandi diffi-
πολλὰ ἀπεπία ἀνάγοντες ἐν cultate arescentes, in tabe
φθίσει, ὀλέθριοι. cruda multa educentes, exi-
tialiter habent.

DE HEPATICIS.

446. Οἷσιν ἡπατικοῖσιν πολὺν-269 446. HEPATICIS sputum
πύλλον αἱματωδες, multum cruen-
εἴτε ἐνυπόσαπρον, εἴτε χολώ- tum, siue intus subputri-
δες ἀκρῆλον, ὀλέθριον εὐθέως. dum, siue sincere biliosum
fuerit, statim perniciem de-
notat.
447. Ἐφ' ἡπατικῶν τῆξις ἄ-270 447. Hepatico colliqua-
μα βράγχω, κακόν, ἄλλως tio cum raucedine malum
τε κῆν ὑποβήσση. portendit, idque præcipuè
si

si cum quadam tussi contingat.

448. Οἱ καθ' ἥπαρ ὀδυνώ-271
δες, καρδιαλγικοὶ, καρῶδες,
ριγῶδες, κοιλίαι ταραχώδες,
λεωτοὶ, ἀπόσιτοι, ἐφιδρῶν-
τες πολλῶ, πυῶδες κατὰ κοι-
λὴν προίενται.

448. Quibus hepar do-
let, cum oris ventriculi do-
lore, sopore, rigore, ii,
alvo exturbata, cum cor-
poris extenuatione, cibo-
rum fastidio, multis tenui-
bus sudoribus diffluunt, &
purulenta per alvum de-
mittunt.

449. Τοῖσιν ἥπαρ ἐξαπίνης272
περιοδυνᾷσιν, πυρετός ἐπιγενθ-
μεν ☉ λυεῖ.

449. Quibus jecur dere-
repente vehementer dolet,
iis febris succedens reme-
dio est.

450. Ὅσοι δὲ ἀφρῶδες αἷμα273
πύξιν, πονέοντες ὑποχόνδριον
δεξιὸν, ἀπὸ τῆς ἥπατος πύξιν,
καὶ θνήσκουσιν.

450. Quicunque spu-
mantem sanguinem expu-
unt, cum præcordiorum
dextrorum dolore, iis ex
jecore expuitur, & pereunt.

451. Οἷσιν ἥπαρ καυθεῖσιν,274
φῖον ἀμόργη ἔρχεται, θανάσι-
μον.

451. Quibus ex hepatis
ustione pus amurcæ simile
prodit, lethale.

DE HYDROPE.

452. Οἱ δὲ ὑδρωπες οἱ ἐκ275
τῶν ὀξέων νοσημά-
των, ἐπίπονοι γίνονται καὶ ὀλέ-
θριοι. ἄρχονται δὲ, οἱ πλείστοι276
μὲν ἀπὸ τῶν κενεῶνων, οἱ δὲ
καὶ ἀπὸ τῆς ἥπατος ☉. τοῖσι μὲν277
ἐκ ἀπὸ τῶν κενεῶνων ἀρχομέ-
νοισιν, οἱ πόδες οἰδέουσι, καὶ διάρ-
ροιαὶ πολυχρόνιοι παρακολα-
θεῖσιν, καὶ λαπάσσεσθαι κοιλίην,
καὶ τὰς ἐδύνας λύεσθαι τὰς ἐξ
ὀσφύος ☉ καὶ κενεῶνων. ὅσοις δὲ278

452. **A**qua inter cutem
quæ ex acuto
morbo cœpit, molestiam
affert. Ori-
tur verò fere & à laterum
inanitate, vel à jecore. Sed
ubi à laterum inanitate or-
tum contraxit, pedum tu-
mor, & alvi diuturnus flu-
or consequitur, qui neque
ventrem emollit, neque
lumborum, aut ilium tumo-
rem

ἀπὸ τῆς ἥπατος, βῆξ τε καὶ θυμὸς ἐγγίνεται, καὶ οἱ πόδες οἰδέσσι, καὶ ἡ κοιλίη σκληρὰ διαδίδωσι, καὶ πρὸς ἀνάγκην, οἰδήματα τε καὶ περὶ αὐτὴν γίνεταί, τὰ μὲν ἐπὶ δεξιᾷ, τὰ δ' ἐπ' ἀριστερᾷ, καὶ πάλιν καταπαύεται.

453. Ἐπὶ τοῖσι ξηροῖσιν ὕ-279
δροπιώδεσι τὰ τραγγαρικά,
μοχθερὸν. Φλαῦρα δὲ καὶ τὰ 280
μικρὰς ὑποσάσιας ἔχοντα.

454. Τοῖσιν ὑδροπιώδεσιν 281
ἐπιληπτικά ἐπιγεγόμενα, ὀλέ-
θριον, ἀλλήλων σημείων μο- 282
χθερῶν, καὶ κοιλίας ἐξυγραίνου-
σιν.

455. Ἐν τοῖσι χολώδεσι κοι-283
λὴν ταραχώδης, διαδιδῶσα συμ-
κρὰ γονώδεα, μυξώδεα, καὶ πό-
νον περὶ ἥτρον ἐμποιέοντα, καὶ
ἔρα ἐκ ἐυλύτως ἰόντα, ἐς ὕδρω-
πα ἀποβλεψαῖ ἐκ τῶν τοιγῶν.

456. Ἰδεριῶντι πυρετῶδει, 284
ἔρον μικρὸν καὶ τεταραγμένον,
ὀλέθριον.

457. Ἐπὶ δὲ ὕδρω ἀρχομέ-285
νῳ διάρροια γενομένη ὑδατῶδης,
χωρὶς ἀπεψίης, λύει τὸ νόση-
μα.

458. Τοῖ-

rem solvit. At quibus è je-
core aqua inter cutem pro-
ficiscitur, ii promte etiam
tussi, ac tussiendi voluntate
vexantur, pedes intume-
scunt, & alvus non nisi dura
& ægre reddit, tumoresque
modo dextrâ, modo fini-
strâ parte ventris oriuntur,
ac rursus desinunt.

453. In hydropes sicco
urina stillatim effluens, ma-
lulum denuntiat. Mala quo-
que est, quæ exigua ha-
bet sedimenta.

454. Hydropicis succe-
dentes morbi comitialis of-
fensiones, perniciem adfe-
runt, pravis invicem suc-
cedentibus signis, & alvos
humectant.

455. Biliosis alvus per-
turbata, exigua reddens, ge-
nituræ similia, & mucosa,
doloremque ad imum ven-
trem inferentia, urinæ quo-
que non facile prodeuntes,
ad hydropem tendunt ex
huiusmodi casibus.

456. Aqua inter cutem
laboranti cum febre, uri-
na pauca & conturbata,
perniciem denotat.

457. Aquæ inter cutem
initio aquosum alvi proflu-
vium absque cruditate ex-
ortum, morbum solvit.

458. Ubi

458. Τοῖσι ξηρεῖσιν ὕδρω-286
πιδόσει προσημαίνεσι, σρό-
φοι περὶ τὸ λεπτὸν ἐμπίπτου-
τες, κακόν.

459. Τὰ ἐξ ὕδρωπικῶν ἐπι-287
ληπτικά, ὀλέθρια.

460. Ὅδερ⊙ πρὸς θέρα-288
πέειν ἐνδιδῆς, παλινδρομέων,
ἀνέλπισ⊙.

461. Τοῖσιν ὕδρωπιδόσει-289
κατὰ φλέβας ἐς κοιλίην ῥα-
γύντ⊙ τῷ ὕδαλ⊙, λύσις.

458. Ubi hydrops ficcus
de se significationem præ-
bet, tormina ad tenue in-
testinum incumbencia, ma-
lum denuntiant.

459. Ex aqua inter cu-
tem morbus comitialis, per-
niciem adfert.

460. Aqua inter cutem
quæ curationi cessit, ubi
recurrit, spem tollit.

461. Aqua inter cutem
laboranti, aquâ quæ in ve-
nis est ad alvum erumpen-
te, solvitur morbus.

DE DYSENTERIA.

462. Δυσεντερία ἀκαίρως ἐ-290
πισῶσα, ὠπώσα-
σιν ἐν πλευροῖσιν, ἢ σπλάγ-
χνοισιν, ἢ ἐν ἄρθροισιν ποιεῖ.
ἄρα ἢ μὲν χολώδης ἐν ἄρθροι-291
σιν, ἢ δὲ αἱμαλώδης ἐν πλευ-
ροῖσιν, ἢ σπλάγχνοις.

463. Δυσεντερικοῖσι ἐμείος-292
χολώδης ἐν ἀρχῇ, κακόν.

464. Οἷσιν ἐκ δυσεντερίας ἐ-293
ξείης ἐς πυώδεα ἤκει τὸ ὕγρον,
τὸ ἐφιστάμενον ἐκλευκον ἔσαι
καὶ πολὺ.

465. Τὰ δυσεντεριώδεα, ὕ-294
πέρυθρα, ἰλυώδεα, λάβρα
δια-

462. I Ntempestivè suppres-
sa intestinorum dif-
ficultas, abscessum in co-
stis, aut visceribus, aut ar-
ticulis, inducit. Ac forte
biliosa quidem, in articu-
lis: sanguinea verò, in co-
stis ac visceribus, absces-
sum facit.

463. Intestinorum diffi-
cultate laborantibus, vom-
itio biliosa circa initia, ma-
lo est.

464. In gravi intestino-
rum difficultate, quibus
humor ad pus pervenit,
quod summum infidet, ex-
albidum erit & copiosum.

465. Intestinorum diffi-
cultate laborantibus, ali-
quan-

διαχωρήματα, ἐπὶ φλογώδε-
σιν, ἐξερύθρουσι χρώμασι λυ-
όμενα, ἐλπίς ἐκμανῆναι.

quantulum rubræ, limosæ
& copiosæ dejectiones, in
flammeo colore, & præ-
rubro perfusis solutæ, in-
faniām suspectam faciunt.

466. Δυσεντερίη σπληνώδε-295
σι μὴ μακρὴ, χρήσιμον. μα-
κρὴ δὲ, πονηρόν. ληγσχης γάρ, 296
εἰ ὕδρωπες ἢ λιεντερίαι γίνον-
ται, θανάσιμον.

466. Lienosis difficultas
intestinatorum non longa,
utilis; longa verò, mala.
Ubi enim definit, si aquæ
inter cutem, aut intestino-
rum lævitates oriuntur,
mortem afferunt.

DE LIENTERIA.

467. Εἰν λειεντερικοῖσι με-297
τὰ θηρίων, ὀδύναι
σρόφω λυόμεναι, τὰ περὶ ἄρ-
θρα μετεωρίζουσιν. ἐκ τοιούτων 298
λέπια ἐξέρυσθρα, φλυκταίνου-
μενα. ἐφιδρώσαντες ἔτοι δια-299
φοινίσσονται οἷα μάστιξιν.

467. IN intestinorum læ-
vitate laborantibus,
cum sævissimis ulceribus,
dolores ex intestinorum
cruciatu soluti, articulo-
rum partes attollunt; ac
ex hujusmodi tenues squa-
mæ cum rubore & pustu-
lis fiunt. Ii post multos ac
tenues sudores, velut ac-
ceptis ex flagris vibicibus,
rubescunt.

468. Οἱ ἐν λειεντεριώδεσι 300
μακροῖσι ἅμα θηρίοσι σρόφω-
δες, ὀδυνώδες, λυομένων ἐ-
ποιδέσσι. τὸ ἐπιρρίγξιν τέτοισι, 301
κακόν.

468. Longis intestino-
rum lævitatibus laborantes,
una cum sævissimis ulce-
ribus, intestinorum cruciatu
& dolore, iis solutis intum-
escunt. His insuper ex-
ortus rigor, malo est.

469. Λειεντερικὰ μετὰ δυσ-302
πνοίης, καὶ πλευρῇ τῇ κή-
σει, ἐς φθίσιν ἀποτελεύτῃ.

469. Intestinorum lævi-
tates cum spirandi difficul-
tate, & pectoris morfu,
ad tabem tendunt.

470. Εἰ

470. In

470. Εἰλεώδεσιν ἔμετος καὶ 303
κώφωσις, κακόν.

470. In tenuioris intesti-
ni morbo laborantibus, vo-
mitio & surditas malo sunt.

DE VESICÆ MORBIS.

471. **Κ**ύστις δὲ σκληραὶ τε 304
καὶ ἐπώδυνοι, πάν-
τως μὲν κακόν. κακίςιν δὲ πυ- 305
ρετῶ συνεχεῖ. καὶ γὰρ οἱ ἀπ' 306
αὐτῶν πόνοι, ἱκανοὶ ἀνελεῖν. 307
καὶ κοιλίαι τρεῖσι 8 πάν-
διαχωρέουσιν. λύει δὲ τέτρυς
ἔξρον πυῶδες ἐλθόν, λευκὴν
καὶ λεῖπν ἔχον ὑπόσασιν. μὴ 308
λυομένων δὲ τέτρων, μὴδὲ τῆς
κύστις 9 λαπασσομένης, ἐν τῇ-
σι πρώτῃσι περιόδοις ἐλπίς
ἀπολέσθαι τὸν νοσέοντα. μά- 309
λιστὰ δὲ γίνεται τῆτο τοῖσιν ἀ-
πὸ ἐπ' αὐτῶν, μέχρι πεντε-
καίδεκα.

472. Οἱ λιθιῶντες οὐρημα- 310
τιοῦντες, ὥστε τὸν λίθον μὴ
προσπίπτειν πρὸς τὸν ἔρητῆ-
ρα, ῥηιδίως ἔρεχσιν.

472. Οἱ λιθιῶντες οὐρημα- 310
τιοῦντες, ὥστε τὸν λίθον μὴ
προσπίπτειν πρὸς τὸν ἔρητῆ-
ρα, ῥηιδίως ἔρεχσιν.

473. Οἷσι δὲ φῦμα περὶ 311
τὴν κύστιν ἐστὶ τὸ παρέχον τὴν
δυσχερίην, παντοίως σχηματι-
οῦντες ὀχλεύονται. λύσις δὲ 312
τέτρυς γίνεται, πῶς βραγέτος.

471. **V**esica dura, & gra-
viter dolens, o-
mnino quidem mala est.
Pessima verò, si febris con-
tinua accesserit. Vesicæ nam-
que dolores interimendi
vim obtinent, & alvus his
nihil admodum reddit. Eos
autem metu liberat urina
purulenta procedens, in
qua album & læve subfi-
det. Quod si neque hæc
elevata fuerint, neque ve-
sica mollior reddatur, in-
tra primos circuitus labo-
rantem morituum expectandum est. Hoc verò
pueris à septimo anno ad
decimum quintum præci-
pue contingere solet.

472. Calculo laborantes
eo habitu constituti, ut ne
in urinariam fistulam cal-
culus illabatur, promptè
urinam reddunt.

473. At quibus tubercu-
lum ad vesicam adnascitur,
urinæ difficultatem adfe-
rens, iis quavis corporis
habitus negotium facessit,
cujus quidem solutio con-
tingit per puris eruptio-
nem.

474. Οἷσι λανθάνει τὸ ὕρον³¹³ 474. Quibus incogitantibus urina decidit ad pudendum, exolvuntur desperati.

475. Ἐπὶ τραγγαγρή ἐιλεὸς³¹⁴ 475. Tenuioris intestini morbus, urinæ stillicidio succedens, intra septimum diem interimit, nisi suborta febre urina affatim prodierit.

DE APOPLEXIA, PARALYSI, ET PARAPLEGIA.

476. Νάρκαί καὶ ἀναισθησίαι³¹⁵ 476. Torpores & stupores præter consuetudinem evenientes, adfuturam fiderationem denunciant.

477. Ὅσοι ἐκ τραύματος ἀ-³¹⁶ 477. Quibus ex vulnere corporis impotentia accidit, ii quidem febre citra rigorem oborta sani evadunt, alioqui dextra, aut sinistra parte fiderantur.

478. Ἀποωληκτικοῖσιν αἰ-³¹⁸ 478. In fideratis succedentes hæmorrhoides, utiles: refrigerationes vero & torpores, malum denunciant.

479. Ἐν τοῖσιν ἀποωλη-³²⁰ 479. In fideratis, ex magna spirandi molestia, subortus sudor, mortem adfert: In his rursus si febris accedat, solutio contingit.

480. Τὰ ἐξαίφνης ἀπο-³²² 480. Siderationes quæ repente fiunt, si insuper febris exolutionis in modum contingat, quæ diutius trahat, perniciem minantur.

481. Οἷσιν ἐκ τινὸς ἀρρώ-³²³
 σίης ἐς ὑδρον περιίσταται, τῶ-
 τοισι κοιλίαί ξηραὶ στυραθώ-
 δεες ἔρχονται, μετὰ περιττήσιος
 μυξώδε^Θ, καὶ ἔρξ' ἔ' καλῶ.
 διαλάσιές τε περὶ ὑποχόνδρια,³²⁴
 καὶ πόνοι, καὶ ἐπάρματα περὶ
 κοιλίην, καὶ πόνοι περὶ κενεῶ-
 νας, καὶ περὶ τῆς ραχιαίας
 μύας προσπίπτεισι. πυρετοί³²⁵
 τε καὶ δῆψαι, καὶ βῆχες ξηραὶ
 παρακολυῶσι, καὶ δύσπνοια
 περὶ τὰς κινήσεις, καὶ σκελέων
 βαρύτης, σιτίων τε ἀφισῶσι,
 καὶ προσενεγκάμενοι μικρὰ
 πωλῶνται.

481. Quos ex aliqua ægri-
 tudine, hydrops circum-
 venit, iis alvi resiccatae ca-
 prinis stercoribus similia de-
 jiciunt, cum mucosa eli-
 quatione, neque laudabili
 urina. Præcordiorum au-
 tem distentiones, ventris
 dolores ac tumores, & cir-
 ca laterum inanitates, ac
 spinæ musculos, dolores
 incidunt. Febres quoque,
 fitis, & tussis siccae comi-
 tantur, & ad motiones spi-
 randi molestia, & crurum
 gravitas. Cibos etiam aver-
 santur, paucisque sumptis
 explentur.

DE MELANCHOLIA ET MANIA.

482. Τοὺς λευκοφλεγμα-³²⁶
 τήντας διάρροια
 παύει. αἱ μετὰ σιγῆς ἀδυμί-³²⁷
 αι, καὶ ἀπάνθρωποι, ἐπιει-
 κῶς αὐτῶν κατεργασίαι.

482. **A**Quæ inter cutem
 vitio, cui leuco-
 phlegmatias nomen est, la-
 borantes, alvi profluvium
 sedat. Animi abjectiones
 cum silentio, & ab homi-
 nibus solitudines, fere eos
 conficiunt.

483. Οἷσιν ἐκ φόβου μετὰ³²⁸
 καταψύξε^Θ ἐξίστανται, πυ-
 ρετοὶ μετ' ἰδρώτων, καὶ ὕπνοι
 οἱ ἀναυδοὶ ταῦτα λύουσιν.

483. Quibus vehemens
 mentis emotio ex metu cum
 perfrictione contingit, fe-
 bres cum sudoribus, & so-
 mni sermonem intercipientes,
 hæc solvunt.

484. Ἐκ μανίης ἐς βράγ-³²⁹
 χον μετὰ βηχὸς ἀπόστασις.

484. Ex insania in rau-
 cedinem cum tussi fit se-
 cessio.

485. Ἐν τοῖσι μανικῶδες¹³³⁰ σπασμὸς προσγινόμεν^Θ, ἀμαύρωσιν ἴχει.

486. Αἱ σιγῶσαι ἐκστάσεις³³¹ ἐχ¹ ἡσυχάζουσαι, ὄμμασι περιβλέπουσαι, πνεῦμα ἐξω ἀναφέρουσαι, ὀλέθριαι. ποιεῖσι δὲ³³² παραπληκτικὰ χρόνια. ἀτὰρ³³³ καὶ ἐκμαίνονται ἔτοι. οἷσι δὲ³³⁴ ἐπὶ ταραχῇ κοιλίης ἔτω παροξύνονται, περὶ κρίσιν μέλανα διέρχεται.

485. Infaniētibz accedens convulsio, oculorum aciem retundit.

486. Vehementes mentis emotiones silentes, absque quiete, oculis quoque quoversum intuentes, spiritum efflantes, perniciem minantur, diuturnas verò faciunt partium resolutiones. Quinetiam vehementer infaniunt hoc modo affecti. Quibus autem cum ventris perturbatione huiusmodi affectus ingravescent, iis nigra per alvum ad iudicationem prodeunt.

DE LUMBORUM FRIGORE.

487. Οἷσιν ὑγιαίνουσι χειμῶν^Θ ἐόν¹ περὶ τὴν ὁσφύν ψυχρότης, καὶ βαρ^Θ ἀπὸ βραχείης προφάσι^Θ, καὶ κοιλίης ἐπίσασις, τῆς ἀνω καλῶς ὑπερέλξης, ἰσχίως, ἢ νεφρῶν πόν^Θ, ἢ σφαγγερὴ τάχα ἀν¹ συμβαίνει.

487. SI per sanitatem, hyemis tempore, lumborum frigiditas, & gravitas, levi ex occasione orta sit, & alvi suppressio, superiore ventre probe officio suo fungente, coxendicum vel renum dolor, aut urinæ stillatio, forte expectanda est.

488. Οἷσι τὰ κάτω κακῶ³³⁶ται, κνησμῶν ἐγγενομένων ἔμπροσθεν ἰσχυρῶν, τέτοισιν ἀμμῶδες ἔρον γίνεται, καὶ ἐφίσταται. τοῖσι δὲ ὀλεθρίοισιν³³⁷ αὐτῶν ἡ διάνοια ἀπονάρκῃται.

488. Quibus inferiores partes male afficiuntur, vehementibus pruritibus prius obortis, iis urina sabulosa fit, & subsistit. At qui perniciose habent, iis mens obtorpescit.

DE RHYMATIS ET PHLEBOTOMIA.

489. **Ο**ἱ τὰ ἄρθρα φλεγ-³³⁸ 489. **Q**uibus ad articu-
 κλαινόμενοι ἐξερύ-
 θρουν ἐπιπολαίοις, ἐπὶ ῥι-
 γάσαντες, ἔτοι κοιλίας ἢ βε-
 βῶνας διαφονίσσονται, οἷα
 πλεγμαῖς ἐποδύνοισι, ἢ ἀπο-
 θνήσκουσι.

490. Τὰ ἰκτερώδεα, ἢ πᾶ-³³⁹ 490. In morbo regio af-
 νυ τι ἐπαιθανόμενα. οἷσι³⁴⁰ fectis, nec admodum sen-
 λύγγες, κοιλία καταρρήγνυν-
 ται. ἴσως δὲ καὶ ἐπίσασις.³⁴¹ timentibus, quibus singultus
 ἔτοι ἐκχλοῖσται.

491. Τὰ κατὰ πλευρὸν ἀλ-³⁴² 491. Lateris dolores in
 γήματα ἐν πυρετοῖσιν ἰχνῶς
 ἐσηκότα, ἄσημα, φλεβοτο-
 μίῃ βλάβη. κῆν ἀπόσιτ^Θ
 ἢ, κῆν ὑποχόνδριον μετέωρον.
 καὶ ἐν καταψύξει, ἢ ἀπύρε³⁴³
 νενωθρευμένως, αἵματος ἀφαί-
 ρεσις βλάβη. καὶ δοκέοντες
 δὲ ἐπιεικέστερον ἔχειν, ἔτοι³⁴⁴
 θνήσκουσι.

492. **Κ**εφαλὴν ἢ πόδας ἢ³⁴⁵ 492. **C**aput, pedes &
 χεῖρας κατεψύχθαι,
 κοιλίης καὶ πλευρῶν θερμῶν
 εἶναι, κακόν. βέλτιστον δὲ,³⁴⁶
 πᾶν ὁμοίως τὸ σῶμα θερμόν
 εἶναι καὶ μαλακόν.

DE PROGNOSTICO OMNIBUS TOTIUS CORPORIS
MORBIS COMMUNI.

492. **Κ**εφαλὴν ἢ πόδας ἢ³⁴⁵ 492. **C**aput, pedes &
 χεῖρας κατεψύχθαι,
 κοιλίης καὶ πλευρῶν θερμῶν
 εἶναι, κακόν. βέλτιστον δὲ,³⁴⁶
 πᾶν ὁμοίως τὸ σῶμα θερμόν
 εἶναι καὶ μαλακόν.

493. Στρέ-

493. Æ-

493. Στρέφεται δὲ ῥηϊδίως 347 493. Ægrum quoque facile converti oportet, & dum surgit, levem esse. At βαρύτης δὲ ὅλη τῷ σώματι 348 gravitas, quæ totum corpus, καὶ χειρῶν καὶ ποδῶν, πονηρόν. 349 vel manus ac pedes premit, vitiosa est. Quod si λοιποὶ γίνονται οἱ δάκτυλοι, καὶ οἱ ὄνυχες, πηλίστιον ὁ θάνατος 350 in propinquo mors est. At λαῖς, ἥσπον ὀλέθρια τῶν πελίων. ἀλλὰ τὰ λοιπὰ θεωρεῖν. 351 si omnino nigrescant, minus quam viventes, periculum portendunt. Verum tunc reliqua consideranda sunt. Etenim si facile morbum sustinet æger, & aliud quiddam ex his, quæ securitatem pollicentur, se prodit, morbus in abscessum vergit, & denigratæ corporis partes decidunt.

494. Ὀρχιες καὶ αἰδοῖον ἀνεσπασμένα, πονηρόν σημαίνει. 352 494. Testiculi pudendumque retractum, malum denunciant.

495. Φῦσαν δὲ ἄνευ ψόφου 353 495. Flatum verò absque crepitus sono emitti, inter optima signa est. Præstat tamen cum strepitu prodire, quam illic revolvi. Quancquam hoc pacto prodians, dolorem & delirium denunciat, nisi sua sponte æger ita flatum emiserit.

496. Ἐλκος πέλιον καὶ ξηρόν, ἢ χλωρόν γινόμενον, θανάσιμον. 356 496. Ulcus lividum & aridum, aut pallidum effectum, mortem indicat.

497. Ἀνάκλισις βελτίστη 357 497. Optimus ille qui-
 μὲν, ὡς εἶθις αἱ τις ὑγιαίνων. dem jacentis habitus, quem
 ὑπῆιον δὲ κεῖσθαι τὰ σκέλεα 358 fanus aliquis usurpare con-
 ἐκτεταμένον, ἢ αἰεῖον. εἰ δὲ 359 suevit. Supinum verò jacere
 καὶ καταρρέοι προπετῆς ἐπὶ 360 cruribus porrectis, proba-
 πόδας, χεῖρον. θανάσιμον δὲ ri non potest. Id quoque
 καὶ κεχηνέναι, καὶ καθεύδειν deterius, ubi subinde de-
 αἰεῖ. καὶ τὰ σκέλεα ὑπὲρ 361 orsum ad pedes prolabitur.
 κειμένον συγκεκαμμένα τε εἶ Exitiosum est, ubi hiat, aut
 ναι ἰχυρῶς καὶ διαπεπλεγμέ affiduè dormit. Aut ubi su-
 να. τὸ δ' ἐπὶ γαστέρα κεῖσθαι 362 pinus jacet, cruribus vehe-
 οἷσι μὴ σύνηδες, παραφρο- menter contractis, ac redu-
 σύνην σημαίνει, καὶ πόνον πε- ctis. Pronum autem jacere
 ρὶ κοιλῆν. πόδας δὲ γυμνὰς 363 ei qui non consuevit, de-
 ἔχειν καὶ χεῖρας, μὴ θερμὸν lirium, aut circa ventrem
 εόντα ἰχυρῶς, καὶ τὰ σκέλεα dolores portendit. Quod
 διερρίφθαι, κακόν. αἰλυσμὸν si pedes & manus nudat,
 γὰρ σημαίνει. ἀνακαθίζειν δὲ 364 neque vehemens calor ei
 βέλεσθαι, κακόν ἐν τοῖσιν ὀξέ- subest, & crura dispergit,
 σι. κάκιστον δὲ ἐν περιπλευμο- mali morbi signum est, an-
 νικοῖσι. καθεύδειν δὲ χερὶ τὴν 365 gorem namque portendit.
 νύκτα, τὴν δὲ ἡμέραν ἐγρηγορέ- Ubi verò residere vult æ-
 ναι. τὸ δ' ἐναντίον, πονηρόν. ἡ- ger, malum quidem indi-
 κισα δ' ἂν βλάβῃ τοι τὸ προῖ 366 cium in acutis morbis, sed
 κοιμώμενον ἕως τῆς τρίτης τῆς longe pessimum in pulmo-
 ἡμέρης. οἱ δὲ μετὰ ταῦτα ὕπνοι, num, & laterum affectibus.
 πονηροί. κάκιστον δὲ μὴ καθεύ- 367 Noctu dormiendum, in-
 δεῖν, μήτε ἡμέρης, μήτε νυκτός. 368 terdiu vigilandum, contra
 ἢ γὰρ ὑπὸ ὀδύνης τε καὶ πόνου verò, malum. Minimum
 ἀγρυπνοῖ ἂν, ἢ παραφρονήσει autem offendit, si quis ma-
 ἀπὸ τῆς τῆς σημείας. tutino tempore ad tertiam
 diei partem dormiat. Qui
 verò ab hoc tempore som-
 nus est, malus. Pessi-
 mum tamen est, si somnus
 neque noctu, neque inter-
 diu accedit. Id enim ob
 dolo-

DE VALIDIS LÆSIONIBUS.

2 501. Ossium capitis fra-
cturæ cognitu difficillimæ,
quæ circa futuras sunt. Fiunt
3 autem potissimum à gravi-
bus ac rotundis telis, aut
ex his quæ ex opposito fe-
runtur, neque ex plano.
4 At ossa, de quibus, fissa
sint, nec-ne, ambigitur,
sic discernas, si in utram-
que maxillam, albucum aut
ferulam manducandam ex-
hibueris, atque animum ad-
5 vertere jusseris, num os ali-
quod strepere videatur;
confracta namque strepere
videntur. At processu tem-
Z 4 poris,

μαίνει. τῆς τε γὰρ σαρκὸς ἀ-376
πόσασις ἀπὸ τῶ ὁσέον γίνεται,
καὶ τὸ ὁσέον πελὶόν, καὶ πό-
νοι, ἰχῶρων ὑπορρέοντων. γί-
νεται δὲ ταῦτα ἤδη δυσβοή-377
θητα.

poris, fissa quidem septi-
mo die, partim verò deci-
moquarto, partim etiam
alias, sui significationem e-
dunt. Nam vel caro ab os-
se abscedit, aut os livescit,
aut dolores ex faniei influ-
xu excitantur, eaque jam
remediis ægre cedunt.

DE VULNERIBUS.

502. Ὅσοισιν ἐπίπλοον ἐκ-378
πίπτει, ἀνάγκη ἀ-
ποσαπῆναι.

502. Quibus omentum
procidit, ut pu-
trefcat necesse est.

503. Ἦν ἔντερον διακοπή τῶν379
λεωτῶν, ὃ συμφύεται.

503. Ex tenuibus inte-
stinis si quod dissectum fue-
rit, non coalescit.

504. Νεῦρον διακοπὴν, ἢ380
γνάβη τὸ λεωτὸν, ἢ ἀκροπο-
δίη, ὃ συμφύεται.

504. Præcisus nervus,
aut quod in gena est te-
nue, aut præputium, non
coalescit.

505. Ὅ, τι ἂν ἐν τῷ σώμα-381
τι ὁσέον ἀποκοπή, ἢ χόνδρος,
ἐκ αὐξεται.

505. Neque corporis os
quodcunque resectum, ne-
que cartilago augetur.

506. Ἐπὶ τρώματι σπῶα-382
σμος ἐπιγενόμενος, κακόν.

506. Vulneri succedens
convulsio, malo est.

507. Ἐπὶ τρώματι χολῆς383
ἐμετ ἐπιγενόμενος, κακόν.
καὶ μάστις ἐπὶ τοῖσι κεφαλι-384
κοῖσι.

507. Bilis vomitus vul-
neri succedens malum de-
nunciat, præcipueque in
capitis vulneribus.

508. Νεῦρα ὅσα παχέα τι-385
τρώσκειται, ὡς ἐπιτοπολὺ χω-
λῶνται, καὶ λοξὰ τιτρώσκó-
μενα μάστις. καὶ τῶν μυῶν386
αἱ κεφαλαί, μάστις τῶν ἐν
μηροῖσιν.

508. Nervi quicunque
crassi vulnus accipiunt, ut-
plurimum claudos reddunt,
præcipuèque, si obliquum
vulnus fuerit, ac in mus-
culorum capitibus, præfer-
tim femorum.

509. Ἀπο-

509. Ex

509. Ἀποθνήσκουσι δὲ μά-387
 λιστα ἐκ τῶν τραυμάτων, ἢν τις
 ἐγκέφαλον τραύῃ, ἢ ῥαχίτην
 μυελόν, ἢ ἥπαρ, ἢ φρένας, ἢ
 καρδίην, ἢ κύστιν, ἢ φλέβα τῶν
 παχειῶν. θνήσκει δὲ, κἢ ἐς388
 ἀσπληνίαν καὶ πλεύμονα μεγά-
 λαι σφόδρα αἱ πληγαὶ γέ-
 νωνται, ὥστε τῷ πλεύμονι
 πωληγέντος, ἔλασσον προερ-
 χόμενον πνεῦμα κατὰ σῶμα
 γίνεσθαι, ἢ τὸ ἐκπίπλον ἐκ
 τῷ τραύματι. θνήσκει δὲ389
 καὶ οἱ ἐς τὰ ἔντερα, ἢν τέ τι
 τῶν λεπτῶν τραυῶσιν, ἢν τε
 τῶν παχέων, ἢν ἐπικάρσι
 ἢ πωληγὴ γένηται καὶ μεγά-
 λη. εἰ δὲ μικρὴ καὶ ἐνθεῖα,
 περιγίνονται ἐνίοι. ἡκιστα δὲ390
 θνήσκουσιν οἱ τιτρωσόμενοι ἐν
 οἷσι ταῦτα μὴ ἐν τῶν τῷ σώ-
 ματι μερῶν, ἢ τῶν προ-
 σωτάτω.

509. Ex vulnere autem
 fere mors contingit, si cui
 vulneratum fuerit cere-
 brum, aut spinalis medulla,
 aut jecur, aut septum trans-
 versum, aut vesica, vel cor,
 aut quædam grandis vena.
 Mors quoque subit, si in
 arteriam & pulmonem in-
 signes valde plagæ inflictæ
 sunt, ita ut percusso pul-
 mone, minor sit qui per
 os prodit spiritus, quam
 qui per vulnus excidit. In-
 tereunt verò quibus inte-
 stina, sive tenue aliquod,
 sive crassum, vulnus acce-
 perit, si plaga transver-
 sa fuerit, & magna: quod
 si parva & recta, nonnulli
 periculo eximuntur. Mi-
 nimè autem ab his vulneri-
 bus mors impendit, quæ
 in corporis partes, in qui-
 bus hæc non sunt, aut ab
 his quam longissimè absunt,
 infliguntur.

510. Τὴν δὲ ὄψιν αἰμαυρῶν-391
 ται ἐν τοῖσι τραύμασιν ἐς τὴν
 ὀφρῦν, & μικρὸν ἐπάνω. ὅσω
 δ' ἂν τὸ τραῦμα νεώτερον ἢ,392
 μάλιστα βλέψουσι. χρονίζομέ-
 νης δὲ τῆς ἑλῆς, αἰμαυροῦσθαι
 μᾶλλον συμπέσσει.

510. At in vulneribus
 quæ in supercilium, aut pau-
 lô altius inferuntur, visus
 acies obtunditur; & quo
 vulnus recentius est, eo ma-
 gis vident. Inveterascente
 autem, aut tardante cicatri-
 ce, magis obtundi solet.

511. Αἱ σύριγγες χαλεπώ-393
 τатаί εἰσιν, ὅσαι ἐν τοῖσι χον-
 δρώδεσι.

511. Ex fistulis maximè
 molestiam adferunt, quæ
 in

δράδεσί τε καὶ ἀσάρκοισι τό-
ποισι πεφύκασιν, εἰσὶ τε κοί-
λαι, μολῶνταί τε, καὶ ἰχωρρο-
ῶσιν αἰεὶ, σαρκίον τε ἐπὶ τῷ
σώματι ἔπεςιν αὐταῖς. ἐνθε-
ραυτερότεραι δὲ, ἔσαι ἐν τοῖ-
σι μαλθακοῖσι τόποισι, καὶ
σαρκώδεσί τε, καὶ ἀνεύροισι
πεφύκασιν.

§ 12. Τὰ δὲ πρὸ ἥβης ἐγί-
νεται νοσήματα, περιπλευρι-
νικά, πλευριτικά, ποδαγρι-
κά, νεφρίτις, κισσὸς περὶ
κνήμην, ῥῆς αἱματηρὸς, καρ-
κινὸς μὴ σύμφυτος, λεύκη
μὴ συγγενὴς, κατάρρεως να-
τιαῖ, αἱμορροῖς, μὴ σύμ-
φυτος χορδαῖος. τέτων τῶν
νοσημάτων πρὸ ἥβης ἐχρὴ
προσδέχεσθαι γενησόμενον ἐ-
δέν. ἀπὸ 10' μέχρι β' καὶ μ'
ἐτέων, πάμπορος ἡ φύσις
νοσημάτων ἤδη τῷ σώματι
γίνεσθαι. πάλιν δὲ ἀπὸ ταύτης
τῆς ἡλικίης μέχρι 27' ἐτέων,
ἐγίνονται χοιράδες, ἐδὲ λί-
θου ἐν κύσει, ἢ μὴ τύχη
πρότερον ὑπάρχων, ἐδὲ κα-
τάρρεως νατιαῖ, ἐδὲ νεφρί-
τις, ἢ μὴ παρακολεθῶσιν
ἐξ ἄλλης ἡλικίης. ἐδὲ αἱμορ-
ροΐδες, ἐδὲ ῥῆς αἱματηρὸς, ἢ
μὴ πρότερον τύχη γεγεννημέ-
νον. ταῦτα μέχρι γήρως ἀ-
πέχεται νοσήματα.

in cartilaginosis, aut carne
vacuis locis fieri solent,
cavæ sunt, & longius ex-
currunt, assidueque sanie
manant, & in quarum o-
sculo caruncula inest. Fa-
cilis autem curantur, quæ
in mollibus & carnosus lo-
cis, & non nervosis, o-
riuntur.

§ 12. Sed neque ante pu-
bertatem occupant hi mor-
bi: pulmonum inflamma-
tiones, laterum dolores,
podagræ, renum vitia, va-
rix in tibia, fluor sangui-
neus, cancer non innatus,
albicans vitiligo non cognata,
defluxio in spinalem
medullam, sanguinis per
ora venarum profluvium,
tenuioris intestini morbus
(quem χορδαῖον vocant)
non à natura insitus. Ho-
rum morborum nullus an-
te pubertatem metuendus
est. Ab anno autem deci-
mo quarto ad quadragesi-
mum secundum usque, na-
tura omnis generis mor-
borum corporis ferax est.
Contra verò, ab hac æta-
tate ad annum sexagesimum
tertium, neque strumæ fi-
unt, neque vesicæ calculi,
nisi antea occupet, ne-
que in spinalem medullam
deflu-

defluxio, neque renum morbus, nisi ex alia ætate sequantur, neque sanguinis per ora venarum profluvium, neque fluor sanguineus, nisi prius adfuerit. Atque hi morbi ad senectutem usque absunt.

DE MORBIS MULIERUM.

§13. ΕΝ γυναικείοιςι τὰ πρὸ τῶν τέκων ἰόντα ὑδαλώδεα, κακόν.

§14. Στόμαθα ἀφθώδεα τῆσιν ἐπιφόροιςιν & χρησόν. ἀρα καὶ κοιλίαι καθυγραίνονται;

§15. Ἐκ κενεάνων μεθυσμένα ἀλγύμαθα ἐς τὸ λεπτόν ἐν μακροῖςιν, ἐκ διαφθορῆς, καὶ μὴ λίην καθαρθείσης, ὀλέθριον.

§16. Τὰ ἐκ τόκῃ καὶ διαφθορῆς πολλὰ ὀξέως ὀρμήσαντα, ἐπισάντα, δύσκολα, ῥῖγ' αὐτῆσι πολέμιον, & κοιλίης ταραχή, ἄλλως τε & ὑποχονδρεῖς ὀδυνώδεες.

§17. Τῆσιν ἐπιφόροιςι κεφαλαλγικά καρώδεα, μετὰ βάρε' ἠγνώμενα, καὶ

§13. In muliebribus purgamentis, quæ ante partus aquosa prodeunt, malum denunciant.

§14. Serpentina oris ulcera in prægnantibus, bono non sunt. Ac forte etiam alvi humectantur.

§15. Ex laterum inanitate ad tenue intestinum migrantes dolores, in diuturnis morbis, ex abortione, neque admodum purgata muliere, perniciem denunciant.

§16. Quæ ex partu, & abortu copiosa celeriter cum impetu feruntur, si subsistant, molestiam exhibent. Hujusmodi mulieribus rigor inimicus est, & alvi perturbatio, præcipuè verò si præcordiorum dolore vexentur.

§17. In utero gestantibus capitis dolores, qui cum sopore, gravitate, & convulsio-

σπασμῶ, Φλαῦρα ὡς ἐπιπολύ.

§ 18. Ἦσιν ἐκ γυναικείων περὶ τὰ ἄνω καὶ τὸ λεπτὸν πόνος σύντονος, κοιλίας καθυγραίνουσιν, ὑπασώδεις. ταύτησι περὶ κρίσιν κατὰφοραὶ, καὶ ἀδύνατοι κεφαλαλγικῶς ἐφιδρῶσι καὶ περιψύχουσιν. αἱ τοιαῦται ὑποστροφὰι τῇσι πλείσθις γενόμεναι μετὰ τὴν ἀφῆσιν, ταχέως κλείνουσιν.

§ 19. Τὰ μετὰ μυχθισμῶ ἐξω ἀναφερόμενα πνεύματα, καὶ τῆξις παράλογος, τῇσιν ἐπιφόροισιν ἐκλιτρώσκει.

§ 20. Ὁδὴν κοιλίης μετὰ τὸν κόπον, ἐπὶ ταύτῃσι πυώδεις καθαίρει.

§ 21. Αἱ νερκώδεις καὶ μάστις αὖ ἐν τῇσι κινήσεσι μετὰ ἀδυναμίας κατὰκεκλασμέναι, περὶ κρίσιν ἐνοχληθεῖσαι, ἀσώδεις, ἐφιδρῶσι πολλῶν. κοιλίαι καθυγρανθεῖσαι ταύτησι, κακόν.

§ 22. Τὰ δὲ γυναικεῖα μὴ ἐπιστῆναι, χορήσιμον. ἐπιληπτικὰ ἐκ τῶν τοιούτων, οἶμαι ἐνίησι

vulsionem fiunt, ut plurimum malo sunt.

§ 18. Quibus ex muliebribus purgamentis, dolores intensi ad superiorem ventris partem, & tenuius intestinum excitati, alvos humectant, & levem anxietatem inducunt, hi ad judicationem, in somnum propensiores fiunt, & impotentes ex capitis dolore, cum tenuibus sudoribus, & perfrictionibus vexantur. Hujusmodi recidivæ, plurimis post remissionem obortæ, celeriter interimunt.

§ 19. Spirationes suspiriosæ quæ foras educuntur, ac citra rationem facta colliquatio, in uterum gerentibus, abortiones indicant.

§ 20. Ventris dolor à partu, in his purulenta expurgat.

§ 21. Quæ torporis sensu afficiuntur, præcipuè que ad motiones impotentes & perfractæ, circa judicationem vexatæ, anxietate laborantes, multo & tenui sudore diffluunt; in his alvus effusa malum denunciat.

§ 22. Muliebria purgamenta non subsistere, utile, ac forte ex talibus comitia-

ἐνίησι δὲ ὑποφοραὶ μακραὶ, 414
ἐνίησι δὲ αἰμορροΐδες.

mitiales morbi oriuntur :
partim verò diuturnæ alvi
subductiones, partim etiam
sanguinis per ora venarum
profluvium.

523. Τῇσιν ἐπιφόροισιν ὑπο-415
χονδρίξ ἀλγῆμα, κακόν. καὶ 416
κοιλίαι ταύτησι φερόμεναι, κα-
κόν. καὶ τὸ ἐπὶ ῥίγῃν ταύτησι 417
κακόν. ὁδύνη κοιλίης ἐν τῇσι τοι-418
αὔτησιν ἦσσαν κακόν, ἣν ἰλυ-419
ᾠδεα καθαίρει. ἥσι ῥηϊδίως τῶν
τοιγῶν τίκτεται, μετὰ τόκον
δύσφορα σφύδρα.

523. Uterum gerentibus
præcordiorum dolor ma-
lum denunciat. His etiam
alvi euntes, & rigore sub-
inde corripiti, malo est.
Ventris dolor, si limosa
expurget, in hujusmodi
levius malum indicat. Quæ
ex his faciles partus habent,
eæ postea vehementer an-
guntur.

524. Τῇσι κυήσῃσι, ἥσιν 420
ἔρευθος ἐπὶ προσώπῳ γίνεται,
αἱ ἀπὸ ῥινῶν ἀποσάξιες τῷτο
ἀποτρέπῃσι γινόμεναι.

524. Quibus prægnan-
tibus, tabi opportunis, fa-
ciei rubor exoritur, hunc
stillationes è naribus aver-
tunt.

525. ἥσιν ἐκ τόκῃ λευκά, 421
ἐπισάντων δὲ, ἅμα πυρετῶ
κῶφωσις, καὶ ἐς πλευρὸν ὁδύνη
ὀξεῖα, ἐξίστανται ὀλέθριοι.

525. Quibus à partu al-
ba prodeunt, & his sub-
sistentibus, surditas cum fe-
bre, & lateris dolor acutus
excitatur, eæ in vehemen-
tem & perniciosam mentis
emotionem incidunt.

526. Τὰ ἐν τῇσιν ἐπιφόροι-422
σι ἀλμυρώδεα, σημαίνει με-
τὰ τόκον δύσκολα λευκοῖσιν
δακνώδεσιν. αἱ τοιαῦται κα-423
θάρσιες ἀποσκληρύνῃσι. λυγ-424
ἐπὶ τῷτοισι φλαῦρον, καὶ πῶ-
σις ὑσέρων, καὶ συνκτείνει.

526. Prægnantibus falsu-
ginosa, post partum mo-
lestias ex albis mordacibus
denunciant. Purgationes
hujusmodi duritiem adfe-
runt. In his singultus ma-
lo est, & uterorum proci-
dentia, quæ & unà inter-
ficunt.

527. Ἐς

527. Ex

527. Ἐς πόδας καὶ ἐς ὀσφύν⁴²⁵
 συντάσεις ἐκ γυναικείων, ἐκ-
 πυηλικόν, καὶ τὰ ἀπὸ κοιλίης
 γλίχρα, δυσώδεα, ἐπιπόνως
 ἴοντα. πνιγμοὶ ἐπὶ τοῖσι προ-⁴²⁶
 γεγραμμένοισιν, ἐκπυηλικόν.

528. Τὰ ὑστερικά ἐν κοιλίᾳ⁴²⁷
 σκληρύσμαθα ἐπώδυνα, ὀ-
 ξέως ὀλέθριον.

529. Τῇσιν ἐπιφόροισιν ἤδη⁴²⁸
 ἀφθώδεα ρεύματα ἐπώδυνα,
 πονηρόν. αἰμορροῖς ταύτησι⁴²⁹
 κακίσον.

530. Ἦσι κοιλίης ἐπαρθεί-⁴³⁰
 σης ἐς αἰδοῖον ἔρευθος ἦλθε,
 γυναικείων λευκῶν ὑγρῶν κα-
 τελθόντων ἐξαπίνης, ἐν μα-
 κροῖσι πυρετοῖσι τελευτῶσι.

531. Σπασμῷ, γυναικεί-⁴³¹
 ῶν ἐν ἀρχῇσι φανέντων, πυ-
 ρετὴ μὴ ἐπιγενομένη, λύσις.

532. Οὖρα λεπτὰ ὑπονέ-⁴³²
 φελα ἐν μέσῳ ἐναιωρέμενα,
 ῥῖγ⊙ σημαίνει.

533. Ἦν ἀπὸ τῆς τετραδός⁴³³
 αἷμα⊙ ῥῆσις γένηται, χρό-
 νια σημαίνει, καὶ κοιλίη κα-
 τὰ-

527. Ex purgamentis mu-
 liebribus, ad pedes & lum-
 bos pertingentes tensiones,
 suppurationes indicant, &
 viscosa graveolentia ex alvo
 cum dolore prodeuntia.
 Ex præscriptis quoque suf-
 focationes, suppurationes
 denunciant.

528. Uterinæ ventris du-
 ritates cum dolore, celerem
 perniciem denunciant.

529. In uterum jam ge-
 rentibus, fluxiones, fer-
 pentia oris ulcera cum do-
 lore excitantes, malum de-
 nunciant. In his sanguinis
 per ora venarum proflu-
 vium pessimum.

530. Quibus, in tumo-
 rem sublato ventre, puden-
 dum rubor occupavit, mu-
 liebribus purgamentis albis
 humidis subito proceden-
 tibus, diuturnis febribus
 intereunt.

531. Convulsionem mu-
 liebria, si circa initia ap-
 pareant, neque febris accef-
 ferit, solvunt.

532. Urinæ tenues, nu-
 beculam quandam in medio
 affumentes, rigorem de-
 nunciant.

533. Sanguinis fluxus,
 si quarto die oriatur, diu-
 turnitatem indicat, & al-
 vus

ταρρήγνυται, καὶ σκελέων οἰ-
δήματα.

534. Τῇσιν ἐπιφόροισι κε-434
Φαλαγγικά καρώδεα μετὰ
βάρες γενόμενα, Φλαῦρα.
ἴσως δὲ ταύτησι καὶ ἅμα σπα-435
σμάδες τι ὠφείλει.

535. Αἱ προαλγῆσασαι436
τρόπον χολερώδεα πρὸ τῶν τό-
κων, τίκῃσι μὲν ρηϊδίως, πυ-
ρέξασαι δὲ, κακοήθεις. ἅλ-437
λως τε καὶ ἦν τι κατὰ φάρυγ-
γα ὀχλῇ, ἥ τι τῶν ἐν πυρετῶ
κακοήθων ἐπιφανῇ σημείων.

536. Τὰ πρὸ τῶν τόκων ρη-438
γνόμενα ὑδαρώδεα, Φλαῦρα.

537. Τῇσιν ἐπιφόροισι κα-439
τὰ φάρυγγα ἀλμυρώδεις ῥύ-
σιες, πονηρόν.

538. Τὸ πρὸ τῶν τόκων ἐ-440
πύριγόν, καὶ τὰ ἀνοδύνως
τίκτομενα, κινδυνώδεα.

539. Τῇσιν ἐπιφόροισι τὰ441
ἀφθώδεα ρεύματα, πονηρόν
σπασθεῖσαι, ἐκλυθεῖσαι, με-442
τακάλαψυχθεῖσαι, ἐκθερμαί-
νονται ὀξέως. καὶ μέντοι καὶ443
δύσκολα ἀποβαίνει τῇσιν ἐπι-
φόροισι τὰ περὶ τὸ λεπτὸν οἰ-
δήματα, οἷα τὰ περὶ τὰς ἐ-
χίας γίνεται, ἀπολαμβανό-
μενα

vus effunditur, cruraque in-
tumescent.

534. In uterum geren-
tibus, capitis dolores cum
sopore & gravitate, malo
sunt, fortèque hujusmodi
naturæ unà etiam convul-
sionibus quibusdam sunt
obnoxia.

535. Quæ ante partio-
nem in modum cholerae
morbi affliguntur, faciles
quidem partus edunt. Fe-
bre autem tentata, mali-
gne habent, tum verò præ-
cipuè, si quid fauces ve-
xet, aut in febre maligni
aliquid appareat.

536. Erumpentia antè
partus aquosa, mala.

537. In uterum gerenti-
bus saluginosæ ad fauces
fluxiones, malum denun-
ciant.

538. Ante partus subin-
de rigore corripì, & citra
dolorem parere, pericu-
lum indicat.

539. Prægnantibus flu-
xiones cum serpentibus o-
stris ulceribus, malo sunt.
Hæ convulsionibus, exo-
lutionibus, postea perfri-
ctionibus tentatæ celeriter
calesunt. Quinetiam præ-
gnantibus molestiam exhi-
bent, qui circa tenue inte-
stinum

μενα ὀρθοσπνοίῃσιν. Ἄρα τὰ 444
τοιαῦτα οἰδήματα διδυμοτοκέϊ
Ἄρα καὶ σπασμῶδες τὰ τοι- 445
αὔτα οἰδήματα ποιεῖ;

540. Τὰ μυχθώδεα ἐξανα- 446
φέρομενα πνεῦματα ἐν πυρε-
τοῖσιν, ἐκλιτρώσκονται.

541. Φρικώδεσι, κοπιώδε- 447
σι, καρηθαρικοῖσι, γυναικεῖα
καταρρήγνυται.

542. Αἱ πρὸς χεῖρα ναθραὶ, 448
κατάξηροι, ἀδινῶσι, γυναικεῖα
πολλὰ χαλῶσαι, ἐκπυητι-
καί.

543. Τὰ ἐξαίφνης λευκά 449
καλατρέχοντα ἐπὶ τρωσμῶ,
ἦν τι ῥιγῇ, καὶ ἐς μηρὸν ὀρμαί,
τρέμει δύσκολον.

544. Τὰ ἀφθώδεα ὅμοια- 450
τὰ τῇσιν ἐπιφόροισι κοιλίας
καθυγραίνει.

545. Αἱ δὲ τῶν κυστέων 451
προνοσέεσαι πρὸ τῶν τόκων,
ἐπιρριγῶσι.

546. Αἱ ναρκώδεις ἐκλύ- 452
σεις, δύσκολοι μὲν ἐκ τῶν τό-

stinum contingunt tumo-
res, quales circa extremas
uteri osculi oras, cum ere-
ctæ cervicis spirationis dif-
ficultate, eveniunt. Quin-
etiam fortassis hujusmodi
tumores gemellorum par-
tum prænuntiant: aut for-
te convulsiones tumores
hujusmodi indicant.

540. Quæ suspiriosæ spi-
rationes foras educuntur in
febris, abortionis peri-
culum afferunt.

541. Horrore subinde
tentatis, lassitudine & ca-
pitis gravitate conflictatis,
muliebres purgationes e-
rumpunt.

542. Quæ ad manus con-
tactum torpescunt, perari-
dæ, sitis expertes, mulie-
bria multa profundentes,
pus intro colligunt.

543. Ex abortione ubi
alba derepente percurrunt,
si rigor aliquis corripiat, &
ad femur impetus fiat, tre-
mor molestus subit.

544. Serpentina oris ul-
cera in uterum gerentibus,
alvos humectant.

545. Quæ prægnantes an-
te partus laborarunt, subin-
de rigore corripi solent.

546. Quæ ex partionibus
contingunt exolutiones,
cum

κων ἀποβαίνεσι, καὶ παρα-
κορσικαί, ἔ μέν τοι ὀλέθριοι.
ἀτὰρ καὶ πληθὺν γυναικεῖ-453
ων προσημαίνεσιν.

547. Αἱ ἐν τόκῳ καρδίην454
προαλγῆσασαι, ὀλίγῳ ὕπε-
ρον ἀποβάλλεσι.

548. Τὰ Φρικώδεα, κο-455
πιώδεα, καρθαρικά, τρα-
χήλῃ ὀδυνώδεα, γυναικεῖα
καταρρήγνυσι. περὶ κρίσιν τὸ4,6
τοῖστον γινόμενον μετὰ βηχίῃ
ἐπιρρίγγει.

549. Ἦσι κόρησιν ὀρθο-457
πνοικὰ συμβαίνει, ἐν τῇσιν
ἐπιφόροις, τιτθῆς ἐκπύεσθαι.
γυναικεῖα ἐπιφαίνεσθαι ἐν ἀρ-458
χῇ, κακόν.

550. Τὰ μανικά, πυρετῆς459
ἔξῃς παραχωδῆας ἀχόλῳ καρ-
διαλγικῷ λύεσθαι.

551. Τῇσιν ἀτόκοιςιν αἰ-460
ματος ἔμελθαι, πρὸς τὸ συλ-
λαβεῖν ὠφελεῖ.

552. Τὰ ἀχλυώδεα γυναι-461
κεῖων συχνῶν ἐπιφανέντων
λύεται.

553. Ὅσῃσι γυναιξὶν ἐκ462
πυρετῶν ἀλγῆμα τιτθῶν γί-
γνεται

cum torpore, molestiam
quidem exhibent, & men-
tem emoveant, nullam tam-
en perniciem afferunt.
Verum etiam purgamento-
rum muliebrium abundan-
tiam denunciant.

547. Quæ in partu oris
ventriculi dolorem antea
sensere, paulò post foetus
deponunt.

548. Horroris & lassitu-
dinis sensus, capitis gravi-
tas cum cervicis dolore,
muliebres purgationes de-
jiciunt. Quod si quid hu-
jusmodi circa judicationem
cum tussicula contingat,
subinde rigorem adfert.

549. Quæ puellæ erectæ
cervicis spiratione vexan-
tur, iis uterum ferentibus
mammæ pus colligunt. Mu-
liebria purgamenta circa
initia apparere, malum.

550. Febres acutas cum
mentis perturbatione, in
oris ventriculi dolore non
bilioso, infania solvit.

551. His quæ non pari-
unt, ad conceptum san-
guinis vomitus prodest.

552. Oculorum caligi-
nes, crebris apparentibus
mensibus, solvuntur.

553. Quæcunque mam-
marum dolore ex febribus
vexan-

γνεται, πλῆσις αἱμάλωπος & τρυγῶδης γενομένη, λύει τὰς πόνας.

554. Οἱ ἐν ὑστερικῇσιν ἀπύ-
ρρῃσι σπασμοί, εὐχερέες, εἶδον
καὶ Δορκάδι.

555. Ἦσιν ἐκ ρίγης πυ-
ρετός κοπιώδης, γυναικεῖα κα-
τατρέχει. τραχήλῳ ἐν τῇ-
τοισιν ἐδυνώδης, αἰμορρογι-
κόν.

vexantur, eas sanguinis
concreti spuitio non facu-
lenta, dolore liberat.

554. In mulieribus quæ
uteri suffocationibus ten-
tantur, idque sine febre,
faciles sunt convulsiones,
quale quid etiam Dorcadi
contigit.

555. Quibus ex rigore
febris cum lassitudinis sen-
su adest, in his muliebrium
profluvium expectare oportet.
Quod si cervicis dolor
prehenderit, sanguinis è
naribus eruptionem fore
spes est.

DE VOMITIBUS.

IV.

556. Ἐμετῶ δὲ αἰλυπότα-
τῶ, φλέγματῶ
καὶ χολῆς συμμεμιγμένῶ.
μὴ παχὺς δὲ κάρτα, μηδὲ πο-
λὺς ἐμείδω. τὰ δὲ ἀκρητέστε-
ρα τῶν ἐμειμένων, κακίω. πρα-
σοειδὴς δὲ ἐμετῶ, & μέλας,
καὶ πελιδός, πονηρόν. εἰ δὲ καὶ
πάντα τὰ χρώματα ὁ αὐτὸς
ἐμεί, ὀλέθριον. τάχιστον δὲ
θανάτον σημαίνει ὁ πελιδός &
κακώδης. ἔστι δὲ θανάσιμῶ
ὁ ἐρυθρὸς ἐμετῶ, καὶ μάλι-
στα εἰ μετὰ ἀνάγκης ἐμείτο
ἐπ' ὠδύνῃ.

556. Vomitus autem ma-
ximè est innoxia,
quæ pituita & bile permix-
ta est, dum ne admodum
copiosa sit. At sinceriores
vomitiones deteriores sunt.
Viridis quoque vomitus,
& niger, & lividus, vitio-
sus est. Quod si omnes co-
lores idem vomat, exitiale
est. Celerrimum autem exi-
tium indicat, lividus & ma-
li odoris. Mortem quoque
adfert ruber vomitus, is-
que præcipue, si cum ma-
jore conatu & dolore con-
tingat.

557. Οἱ

557.

557. Οἱ ἀσώδεις ἀνεμέτως
παροξυνόμενοι, κακόν. καὶ οἱ
σπαρασσόμενοι ἀνεμέτως.

558. Τὰ μικρὰ ἐμέσμα-
τα, χολώδεα, κακόν. ἄλλως
τε κῆν ἀγρυπνήωσιν.

559. Ἐπὶ μελάνων ἐμέτων
κώφωσις, & βλάβη.

560. Οἱ κατὰ μικρὰ τα-
χεῖς, χολώδεις, ἀκροστοι ἐμέ-
τοι, κακόν ἐν ὑποφορῇ πλείο-
ν, & ὀσφύϊ ἀλγῆματι συν-
τόνῳ.

561. Τὰ ἐξ ἐμέτων ἀσώ-
δεα, κλαγγώδεα, ὄμματα
ἐπιχυθῆν ἱχθόντα, μανικά. ὁ-
ξέως μανέντες θνήσκουσιν ἀ-
φώνοι.

562. Ἐν ἐμέτῳ διψώδεα
έόντα, ἀδιψον γενέσθαι, κα-
κόν.

563. Ἐν ἀσώδεσιν ἀγρύ-
πνοῖς, τὰ παρ' ὧς μάλιστα.

564. Τοῖς ἀσώδεσι κοιλίης
ταραχώδεις ἐπίσασις, διὰ τα-
χεῶν ἐξανθεῖ οἷα κωνόπων κεν-
τήματα, καὶ ἐς ὄμματα δα-
κρυώδης ἀπόσασις ἔρχεται.

565. Ἐπὶ

557. Corporis æstuatione, & inquieta jactatione conflictati, citra vomitum ingravescentes, malè habent; atque etiam qui vellicantur citra vomitum.

558. Vomitiones exiguæ, biliosæ, malum denunciant, tum verò præcipuè, si pervigilio conflictentur ægri.

559. Ex nigris vomitibus oborta surditas, noxia non est.

560. Vomitus parvi & frequenter repetentes, biliosi, sinceri, mali sunt in copiofiore ventris subductione, & intenso lumborum dolore.

561. Ubi ex vomitu anxietudo occupat, vox stridula est, oculi pulvere obfiti, infania portenditur: ac tales vehementi infaniâ correpti, voce defecti intereunt.

562. In vomitu, eum, qui siti prematur, sitis expertem esse, malum est.

563. In angore & pervigilio vexatis, ad aures abfcessus maxime obveniunt.

564. In anxietate laborantibus, cum alvi turbulenta suppressione, celeriter velut culicum puncturæ in cutem erumpunt, & ad

A a 2

oculos

565. Ἐπὶ ἀκρήτοις ἐμέτοις
λυγμός, κακόν. κακόν δὲ καὶ
σπασμός. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν
τῇσιν ὑπερκαθάρσεσι, τῇσιν
ἐκ τῶν Φαρμακείων.

566. Οἱ μέλλοντες ἐμεῖν,
πυλαλίζουσιν ἐμπροσθεν.

567. Ἐπὶ ἐλλεβόρῳ σπασ-
μος, ὀλέθριον.

568. Ἐπὶ πάσῃ καθάρσει
πλεονάζουσα, ψύξις μετ' ἰδρω-
τος, ὀλέθριον. καὶ οἱ ἐπ' ἀνε-
μέοντες διψώδεις ἐν τῇσιν, κα-
κόν. οἱ δὲ αἰσώδεις ὁσφωαλ-
γέες, κοιλίην καθυγραίνουσι.

569. Αἱ ἐξερύθρων, μελά-
νων, ὑπὸ ἐλλεβόρῃ καθάρσεις,
πονηραί. καὶ ἐκλυσίς δὲ μετὰ
τοιγῶν, κακόν.

570. Ἀπὸ ἐλλεβόρῃ ἐμέσαι
ἐρυθρά, ἀφρώδια, ὀλίγα, ὠ-
φελέει. ποιεῖ μὲν τοὶ σκλη-
ρύσματα, καὶ ἐμπυήσιος με-
γάλης ἀφίστησιν. εἰσὶ δὲ οἱ
τοιαῦτα ἐμέοντες ἄλλως τε καὶ
τῇθ' ἐπ' ὠδυνοί, καὶ ἐν τοῖς
ρίγεσιν ἐφιδρῶντες, καὶ ὀρχί-
ας ἐπαίρονται. τὰ τε προσγενο-
μένα,

oculos lacrymosus abscer-
sus procedit.

565. Ex sinceris vomitio-
nibus singultus, malus est:
mala quoque convulsio.
Quinetiam idem existiman-
dum est in immodicis pur-
gationibus, quæ ex me-
dicamentorum potionibus
fiunt.

566. Qui vomituri sunt,
iis antea os crebra salivatio-
ne impletur.

567. Ex epoto veratro
convulsio, exitium adfert.

568. In omni superflua
purgatione, frigus cum su-
dore exitiale. Et inter hæc
qui subinde vomunt, &
siticulosi sunt, malè habent.
Qui verò anxietate labo-
rant, cum lumborum do-
lore, iis alvus humectatur.

569. Ex epoto veratro
prærubrorum & nigrorum
purgationes, vitiosæ. Vi-
rium exolutio cum talibus,
mala est.

570. Epoto veratro ru-
bra, spumantia, pauca, vo-
mitione rejicere juvat. Du-
ritias tamen facit, & ma-
gnas puris intro collectio-
nes eximit. Qui verò talia
vomitione refundunt, &
in rigoribus crebro & te-
stibus exudant, testes in
tumo-

μένει, ἐπὶ ῥίγῃσι καὶ ἰσχυαίνονται.

571. Αἱ πυκναὶ διὰ τῶν αὐτῶν ὑποσφοφαὶ ἐμετώδεις, περὶ κρίσιν μέλανα ἐμετον ποιεῖσι. γίνονται δὲ καὶ τρομώδεις.

tumorem sublatos habent. Quo in casu subinde rigent, & graciles evadunt.

34 571. Crebrò repetentes, iisdem perseverantibus casibus, vomitiones, ad judicationem nigra vomitione refundunt. Quinetiam tremulos ægros faciunt.

DE SUDORIBUS.

572. Ἰδρῶς ἄριστος μὲν ὁ λυών τὸν πυρετὸν ἐν ἡμέρῃ κρίσεως. χρησίμους δὲ καὶ ὁ κεφίζων. ὁ δὲ ψυχρὸς καὶ μένον περὶ κεφαλὴν καὶ τράχηλον γινόμενος, φλαῦρος. καὶ γὰρ χρόνον καὶ κίνησιν σημαίνει.

36 572. Sudor optimus sanè, qui febrem die judicatorio tollit. Utilis autem, & qui allevat. Malus verò, frigidus, & ubi caespit duntaxat, & cervix insudat. Nam & temporis diuturnitatem, & periculum denunciat.

573. Ἰδρῶς δὲ ψυχρὸς ἐν ὅξει μὲν πυρετῷ, θανάσιμος, ἐν προηυτέρῳ δὲ, χρόνον σημαίνει.

40 573. Sudor autem frigidus, cum acuta quidem febre, exitium: cum mitiore verò, diuturnum fore morbum, significat.

574. Ἰδρῶς ἅμα πυρετῷ γινόμενος ἐν ὅξει, φλαῦρον.

41 574. Sudor unà cum febre, acuto morbo urgente, malus.

DE URINIS.

V.

575. Οὔρον ἐν πυρετῷ λευκὴν ἔχον καὶ λείαν ὑπόσασιν ἰδρυμένην, ταχέαν ἀφαιεῖν σημαίνει. ταχέαν δὲ καὶ τὸ ἐξ ἀκροῦς λίπος ἔχον τι ἐξυδά-

1) 575. URina in febre album & læve depositum habens sedimentum, celerem liberationem denunciat. Celerem quoque,

ξυδατῆμενον. τὸ δὲ ὑπέρυθρον, καὶ τὴν ὑπόσασιν ἔχον ὑπερυθρόν τε καὶ λεῖν, πρὸ μὲν τῆς ἐβδόμης γενόμενον, ἐβδομαῖον ἀπολύει. μετὰ δὲ τὴν ἐβδόμην, χρονιώτερον, ἢ παντὶ χρόνιον. τὸ, τε ἐν τετάρτῃ λαβὼν ἐπινέφελον ὑπερυθρόν, ἐβδομαῖον ἀπολύει, τῶν λοιπῶν κατὰ λόγον ἔχόντων. τὸ δὲ λευκὸν καὶ χολῶδες, καὶ τὸ μόλις γλάχρον ἔχον ὑπόσασιν, καὶ τὸ μελαβάλλον ἐπὶ τὸ βέλτιον, καὶ χεῖρον, χρόνιον. ἐπὶ πλεῖον δὲ τῆς ἐπακοχθῆς, ἢ περὶ κρίσιν χρόνων γενομένων, ἐκ ἀκίνδυνον.

576. Ὑδατῶδες δὲ καὶ λευκὸν διατελέως ἐν χρονίοισι, δύσκριτον γίνεται, καὶ ἐκ ἀσφαλῆς.

577. Νεφέλαι δὲ ἐν ὄροισι, λευκαὶ μὲν, καὶ κάτω, λυσιτελέες. ἐρυθραὶ δὲ καὶ μέλαιναί, καὶ πελιδναί, δύσκολοι.

578. Κινδυνῶδες τῶν ὕδρων ἐστὶ τὸ χολῶδες, μὴ ὑπερυθρόν, ἐν τοῖσιν ὁξέσι, καὶ τὸ κριμνῶδες

que, quæ diluta indiscretam quandam habet pinguedinem. Quæ verò aliquantum rubet, subrubrum habet sedimentum & læve, siquidem ante septimum diem appareat, septimo die solutionem fore designat: post septimum autem, tardio-rem, aut plane diuturnam. Et quæ quarto die subrubram nubeculam capit, septimo die liberat, dum reliqua pro ratione habeant. Tenuis autem & biliosa, & ægre lentum habens sedimentum, & quæ in melius ac deterius commutatur, temporis diuturnitatem postulat. Quod si istud diutius perseverat, aut ad judicationem temporis longinquitas requiratur, periculo non vacat.

8 576. Diluta verò & alba in diuturnis morbis perseverans, difficilem & non securam judicationem facit.

9 577. In urinis nubeculæ, albæ quidem, & quæ infimum locum tenent, utiles sunt: rubræ verò, nigrae ac lividæ, molestiam exhibent.

11 578. In præcipitibus morbis periculum denunciat urina biliosa, neque aliquantum

δες, λευκαὶς ἔχον ὑπασάσιαις, καὶ τὸ ποικίλον, χροῖη ἢ ὑποθάσει. καὶ μάλιστα τοῖσιν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ρευμاتیσμοῖσι. κινδυνῶδες δὲ καὶ τὸ ἐκ μέλαν[⊙] μετισταμένον ἐς λεπὸν χολῶδες, καὶ τὸ ἐξ ὑποθάσει[⊙] διασπώμενον, καὶ τὸ ἐκ τροφιδέ[⊙] ὑπασασιν ἴχον ὑποπέλιον, ἰλυώδες. ἀρα ἐκ τοῖστων ὑποχόνδριον ὀδυνῶνται; δοκέω δεξιόν. ἢ καὶ χλωῶδες γίνονται; καὶ τὰ παρ' ἑς ὀδυνῶδες; τῆτοισιν ἐπὶ βραχὺ κοιλίη καταρραγεῖσα, ὀλέθριον.

579. Οὐρα ἐξαίφνης παραλόγως ἐπ' ὀλίγον πεπαινώμενα; Φλαῦρα. καὶ ὅλως τὸ παραλόγως πέπον ἐν ὀξεί, Φλαῦρον. Φλαῦρον δὲ καὶ τὸ ἐξέρυθρον ἐκ τῆτων ἐπ' ἀνδρῶν μαῖωδες κατεχόμενον, λευκὸν δὲ, καὶ καταχεόμενον, διάφανές ἔρον, πονηρόν. μάλιστα ἐν φρενιτικοῖσιν ἐπιφαίνεται. πονηρόν δὲ καὶ τὸ μετὰ ποτὸν ταχέως διχρέμενον, καὶ μάλιστα πλευριτικοῖσι καὶ περιπλευμενικοῖσι. πονηρόν δὲ καὶ τὸ πρὸ

579. Urinæ derepente præter rationem parum concoctæ, vitiosæ sunt. Ac in totum, quæ in morbo acuto urina præter rationem cocta est, vitium denotat. In his quoque malo est, prærubra efflorescentia contenta atque æruginosæ. Alba verò effusa & perspicua urina, mala est, præcipuè in phrenitidis apparens. Mala quoque, quæ post potionem ce-

13tulum rubra, & quæ hordei tosti non exactè moliti
14crassioribus frustulis similia
habet sedimenta, alba &
15quæ colore ac sedimento
variat, præcipuèque in iis,
16quæ ex capite fiunt, deflu-
17xionibus. Perniciem etiam
præ se fert, quæ ex nigra
18in biliosam tenuem transit,
& quæ sedimentum habet
19divulsum, quæque ex his,
20quæ densata per urinam fe-
21runtur, quod subsidet, ha-
bet aliquantulum livescens
& limosum. Ac fortasse
ex his quidem præcordia
dextra dolor occupat, aut
ex virore pallescunt, aut
abscessus ad aures cum do-
lore excitantur. In his pau-
lo post effusa alvus pericu-
lum denunciat.

579. Urinæ derepente præter rationem parum concoctæ, vitiosæ sunt. Ac in totum, quæ in morbo acuto urina præter rationem cocta est, vitium denotat. In his quoque malo est, prærubra efflorescentia contenta atque æruginosæ. Alba verò effusa & perspicua urina, mala est, præcipuè in phrenitidis apparens. Mala quoque, quæ post potionem ce-

ρίγης ἐλαιῶδες ἔρμενον. πό- 30
νηρόν δὲ ἐν τοῖσιν ὀξέσι καὶ τὰ
χλωιδέα, μὴ ἐπὶ χροῖῃ ἐόντα. 31
32
33
34
35
36

580. Ὀλέθριον δ' ἐστὶν τῶν 31
ἔρων τό, τέ μέλαιναν τὴν ὑπό-
σασιν ἔχον, καὶ τὸ μέλαν. 32
μᾶλλον δ' ἐν τοῖσι πασι τὸ 33
λεπλὸν τῷ παχέ. τοῖσι δὲ 34
λεπτοῖσι τὸ ἀνάπαλιν τοῖσι
συνεσραμμένοις, καὶ τὸ χα-
λαῶδες γονοειδὲς διαχεόμενον.
τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπίπονον. ὀλέ-
θριον, δ' ἐστὶ καὶ πᾶν τὸ λα-
θραῶς ἔρμενον. περίπλευ-
μονικοῖσι δ' ἐστὶν ὀλέθριον καὶ
τὸ ἐν ἀρχῇ μὲν πέπον, μετὰ
δὲ τὴν τετράδα λεπυνόμενον.
581. Πλευρῖτικοῖσιν ἔρον αἰ- 37
μαῖῶδες, ζοφῶδες, μετ' ὑπο-
στάσιος ποικίλης, ἀδιακρίτης,
θανάσιμον ἐν δ' καὶ ἡμέρη-
σιν, ὡς ἐπιτοπολύ. θανάσι-
μον δὲ καὶ ἐν τοῖσι πλευρῖτικοῖσι
συνήλως, καὶ τὸ πρασοειδὲς μέ-
λαιναν ἔχον ὑπόσασιν, ἢ πῖ-
ρώδεα. καυσώδεσι δὲ καλὸς, 39
καίσιον ἔρον ἐστὶ τὸ ἐκλευχόν.

oleriter meitur, præsertim-
que in lateris doloribus, &
pulmonis inflammationi-
bus. Mala etiam, quæ an-
te rigorem oleosa redditur.
Mala quoque & in acutis
morbis, & quæ ex viridi
palescunt, nec in colore
persistunt.

580. Perniciem verò indi-
cat urina, in qua nigrum est
quod subsidet, & quæ nigra
est. In pueris etiam tenuis
potius, quam crassa. (In te-
nuibus autem contra, quam
in commutatis urinis acci-
dit.) Et quæ grandinem re-
fert, & genituræ similis ef-
funditur, itemque dolorem
exhibet, Perniciosa quoque
est, quæcunque infcio agro
redditur. At in pulmonum
inflammationibus pericu-
lum indicat, quæ initio
coctionem habet, verum
post quartum diem tenuis
evadit.

581. In laterum dolori-
bus, urina cruenta, obscura,
cum eo quod subsidet vario
& indiscreto, ut pluri-
mum in quatuordecim die-
bus mortem adfert. La-
terum quoque dolore af-
fectis in propinquo mor-
tem esse significat, quæ vi-
ridis nigrum habet sedimen-
tum.

582. Οὐρον δὲ ὥμῶν πλεῖον 40
 χρόνον γινόμενον, τῶν ἄλλων
 σωτηρίων ἔντων, ἀπόσασιν ἔ-
 πόνον σημαίνει, καὶ μᾶλλον 41
 ἐν τοῖσιν ὑπὸ φρένα. αἰλγῆ- 42
 μάτων δὲ ἐν ὀσφύϊ πλανωμέ-
 νων, ἐς ἰσχίον, καὶ ἐν πυρε-
 τῷ, καὶ ἀνευ πυρετῆ. τὸ δὲ 43
 ἐκπεμπόμενον λίπῃ ἰσχόν 8-
 ρον ὑπόσασιν, σημαίνει πυρε-
 τόν. τὸ δὲ αἱματώδες ἐν ἀρχῇ 44
 ἔρηθρον, χρόνιον. τὸ δ' ἀνατε- 45
 ταραχμενον μετ' ἰδρώτος, ὑπο-
 τροπῇ. τὸ δὲ λευκὸν οἶον τῶν 46
 ὑποζυγίων, κεφαλαλγίαν. τὸ 47
 ὕμενώδες, σπασμόν. τὸ δὲ 48
 πηλαλώδες ἔχον ὑποσάσιαις
 ἔρῳ, ἢ ἰλυώδες, ῥίγεθ' δη-
 λωτικόν. τὸ δὲ ἀραχνιώδες, 49
 συντήξισθ'. τὰ δ' ἐν πλανώ-
 δεσι πυρετοῖσι μέλανα νεφέ-
 λια, τεταρταῖα. τὰ δ' ἄχροα 5
 μέλασιν ἐνεωρεύμενα μετὰ ἀ-
 γρυπνῆς καὶ ταραχῆς, φρενι-
 τικά. τὰ δὲ κονιώδεα μετὰ 52
 δυσπνοίης, ὑδατώδεα.

tum, aut furfuribus simile.
 Febri verò ardente, cum al-
 to stupore (quem cato-
 chum dicunt) detentis, ex-
 albida urina, pessima est.

582. Urina cruda, quæ
 sic diu perseverat, ut reli-
 qua signa salutaria sint, ab-
 scissum & dolorem, præ-
 cipuéque infra septum trans-
 versum, denunciat. Dolo-
 ribus verò ad lumbos ober-
 rantibus, ad coxam, idque
 in febre & sine febre. At quæ
 emittitur urina, in qua quod
 subsidet, pinguedinem ha-
 bet, febrem significat. Cru-
 enta verò circa initia reddi-
 ta, morbi diuturnitatem.
 Returbida quoque cum su-
 dore, morbi reversionem.
 Alba autem qualis in vete-
 rino genere redditur, ca-
 pitis dolorem: membrano-
 sa, convulsionem. Quæ
 verò sputo similia habet se-
 dimenta, aut limosa, rigo-
 rem denunciat; quæ ara-
 neorum telis similia quæ-
 dam habet, colliquationem.
 At in errantibus febribus
 nigræ nubeculæ, quartanam
 denunciant: decolores au-
 tem urinæ suspensa quædam
 in medio nigra habentes,
 cum pervigilio & perturba-
 tione, phrenitidem: cine-
 ritia

583. Οὐρον ὑδατῶδες ἢ τε-
ταραγμένον ψαφροῇ τρηχύτη-
τι, καιλίην ὑγρὴν ἐσομένην ση-
μαίνει· τὸ δὲ ἐκλεπτον ὕρον

583. Οὐρον ὑδατῶδες ἢ τε-
ταραγμένον ψαφροῇ τρηχύτη-
τι, καιλίην ὑγρὴν ἐσομένην ση-
μαίνει· τὸ δὲ ἐκλεπτον ὕρον
δασυνόμενον, ἀρα ἰδρωῶτα μέλ-
λουσα δηλοῖ· γεγεννημένον δὲ,
αἰφρῶδες ἐπ' αὐτὸ ἐφιστάμενον;

584. Τὰ δ' ἐν τριταίοισι με-
τὰ φρίκης οἷα νεφέλια μέ-
λαινα, φρίκης ἀκάλασά τε δη-
λωτικά, καὶ ὑμενώδεις ὄρησεις,

584. Τὰ δ' ἐν τριταίοισι με-
τὰ φρίκης οἷα νεφέλια μέ-
λαινα, φρίκης ἀκάλασά τε δη-
λωτικά, καὶ ὑμενώδεις ὄρησεις,
καὶ αἱ μετὰ φρίκης ὑφιστά-
μεναι, σπασμώδεις.

585. Οὐρον χρηστὴν ἔχον
ὑπόσασιν, ἐξαπίνης μὴ ἔχον,

585. Οὐρον χρηστὴν ἔχον
ὑπόσασιν, ἐξαπίνης μὴ ἔχον,
πόνον καὶ μέλαβόλην σημαίνει.
τὸ δὲ ὑπόσασιν ἔχον ἐπιτα-
ραχθὲν καθιστάμενον, ῥῖγ-
περὶ κρίσιν. τάχα δὲ καὶ ἐς
τριταῖον, ἢ τέταρταῖον μέλασα-
σιν.

586. Ἐν πλευριτικοῖσιν ὕρον
ὑπέρυθρον, ἔχον λεῖν ὑπό-
σασιν, ἀσφαλέα κρίσιν ση-
μαίνει· τὸ δ' ὑπόχλωρον ἐυαν-
θές, λευκὴν ἔχον ὑπόσασιν,

586. Ἐν πλευριτικοῖσιν ὕρον
ὑπέρυθρον, ἔχον λεῖν ὑπό-
σασιν, ἀσφαλέα κρίσιν ση-
μαίνει· τὸ δ' ὑπόχλωρον ἐυαν-
θές, λευκὴν ἔχον ὑπόσασιν,
καὶ ταχέαν. τὸ δὲ ἐρυθρὸν
σφόδρα καὶ ἐυανθές, ὑπόσα-
σιν

ritiæ verò cum spirandi dif-
ficultate, aquam intercu-
tem.

583. Urina diluta, aut are-
nidà & facilè dissolubili a-
speritate returbata, liqui-
dam fore alvum denunciat.
Quæ verò admodum tenuis
spissa evadit, fortasse eru-
pturum sudorem indicat:
jam autem erupisse, quæ
spumam in seipsam insiden-
tem habet.

584. In tertianis cum
horrore nubeculis nigris si-
milia, inconstantem horro-
rem indicant. Membrano-
sæ quoque mictiones, &
quæ cum horrore subsidunt,
convulsiones prædicunt.

585. Urina, in qua quod
subsidet bonum est, &
derepente evanescit, dolo-
rem ac mutationem denun-
ciat. At quæ sedimentum
habet, returbida, residens,
rigorem circa judicatio-
nem, forte etiam & in ter-
tianam, aut quartanam tran-
situm.

586. Laterum dolore af-
fectis, urina aliquantulum
rubra, lævem habens subli-
dentiam, securam judica-
tionem prænunciat. Quæ
verò aliquantulum pallida,
benè florulenta est, & albam
habet

σι, λιθιδίων ἔρῃσιν, ἢ παχέων ἔρων, σημαίνει.

suppressione, calculorum aut urinæ crassæ mictionem indicat.

590. Τρομώδεα πρεσβυτέρους ἐν πυρετῷ, καὶ ἔτως ἐπιφαίνόμενα, λιθιδία πρὸς διέρρει.

72 590. Tremores in senioribus in febre contingentes ubi apparent, calculi fortasse per urinas excluduntur.

591. Οὕρα ἀπόληψις καὶ βάρος ἐν νειαιῇ, σημαίνει ὡς τὰ πολλὰ τραγγαρίην ἐσομένην. εἰ δὲ μὴ, ἄλλην ἀρρώσιν ἢ εἴωθεν ἀρρώσιν.

73 591. Urina intercepta, & ad imum ventrem pondus, ut plurimum futurum urinæ stillicidium denunciat: sin minus, alium aliquem morbum ex consuetudine affligentem.

592. Ἐν χολώδεσιν ἔρῃ ἀπόληψις, κτείνει συντόμως.

75 592. In biliosis urina intercepta, mortem brevi afferre significat.

593. Οὕρον ἐν πυρετῷ δάσος ἔχον διασπώμενον, ὑποτροπικόν, ἢ ἰδρωδες.

76 593. Febricitanti urina densitatem habens divulgata, morbi reversionem, aut sudorem portendit.

594. Ἐν μακροῖσι πυρετοῖσι, λεπτοῖσι, πλανώδεσι, λεπλῶν ἔρων ἔρῃσις, σπληνώδεις.

77 594. In febribus longis, parvis, vagis, tenuium urinarum ejectiones, lienis affectionem denunciant.

595. Ἐν πυρετῷ ἄλλοτε ἀλλοίων ἔρῃσις, μήκυνσι.

78 595. In febre variarum interdum urinarum mictiones, morbum producant.

596. Τὰ ἔρῃμενα μὴ ὑπομνησάντων, ἄλλως δὲ ὀλέθρια. ἀρὰ τῇτοιςιν ἔρεται οἶον εἰ τὴν ὑπόστασιν ταράττειας;

79 596. Urinæ quæ non sentientibus effluunt, aliàs perniciem denunciant. Animadvertendum, num tales his reddantur, quales fiunt, ubi subsidentiam conturberis.

597. Οἱ

597. Qui

597. Οἷσιν ὕρα ὀλίγα, θρομ-
βώδεα, ἔκ ἀπυρέτοις, πλη-
θος ἐκ τῶτων ἐλθὼν λεπτὸν,
ὠφελεῖ. ἔρχεται δὲ τοιαύτοις ἐξ
ἀρχῆς, ἢ διὰ ταχέων ὑπόστα-
σιν ἔχει.

598. Οἷσιν ὕρα ταχέως ὑ-
πόσασιν ἴσχει, ταχέως ἔτοι
κρίνονται.

599. Ἐπιληπτικοῖς ὕρα λε-
πτά καὶ ἀπεπτα παρὰ τὸ
ἔθος, ἀνευ πλησμονῆς, ἐπί-
ληψιν σημαίνει. ἄλλως τε
κῆν τις ἐς ἀκρώμιον, ἢ τρά-
χηλον, ἢ μειάφρενον πόνου,
ἢ σπασμὸς ἐμπεπλώκη, ἢ νάρ-
κη περιγίνεται τῷ σώματος,
ἢ παραχῶδες ἐνύπνιον ἐωράκη.

600. Τὸ μικρὰ ἐπιφαίνε-
σθαι, οἷον σάξιας, καὶ ὕρον,
καὶ ἔμετον, καὶ διαχωρήμα-
τα, κακὸν μὲν πάντως. κα-
κίσον δὲ, ἐγγὺς ἀλλήλων
ἴοντα.

597. Quibus urinæ pau-
cæ, grumosæ, non sine
febre, si ab iis tenues &
copiosæ prodierint, juvat.
Talibus autem circa initia
procedunt, aut non multo
post sedimentum habent.

598. Quibus in urinis
cito aliquid subfidet, hi
brevi judicantur.

599. Urinæ præter con-
suetudinem tenues & cru-
dæ, absque repletionem,
morbo comitiali obnoxiiis,
morbi insultum denunciant,
idque præcipue si in sum-
mum humerum, aut cervi-
cem, aut dorsum, dolor
aut convulsio incidat, aut
torpor totum corpus occu-
pet, aut turbulentum inso-
mnia visum fuerit.

600. Quæ parva copia
apparent, velut stillæ san-
guinis, urinæ, vomitiones,
& dejectiones, malum qui-
dem penitus denunciant:
pestimum verò, si exiguis
intervallis sese consequan-
tur.

DE DEJECTIONIBUS.

VI.

601. Δ ιαχώρημα κοιλίης
βέλτισον, μαλ-
θακὸν, συνεσθικὸς, ὑπόπυρρον,
μη

601. Λ vi recrementum
optimum est, mol-
le, constans, aliquatenus,
ful-

μὴ σφόδρα δυσῶδες, διαχω- 2
 ρέον τὴν εἰθισμένην ὥρην. πλῆ- 3
 θος δὲ πρὸς λόγον τῶν εἰσιόν- 4
 τῶν. παχυνέσθω δὲ πρὸς τὴν 5
 κρίσιν. χρήσιμον δὲ καὶ ἑλ- 6
 μινθας τρογγύλας διεξιέναι,
 πρὸς κρίσιν προσάγον.

602. Ἐν ἑξέσι τὸ ἀφρώδες, 6
 περιχολὸν διαχώρημα, κακόν. 7
 κακὸν δὲ καὶ τὸ ἐκλευκόν. ἔτι 8
 δὲ καὶ κάκιον τὸ ἀληθοειδές, 9
 κοπριάδες. κάρϑ ἐπὶ τέτοι- 10
 σι κακόν, καὶ αἱμαλώδης δια- 11
 χώρησις, ἢ κενεαγγίη παρα- 12
 λόγως.

603. Κοιλίης ἀπόληψις μι- 10
 κρά, μέλανα, σπυραθώδεα,
 πρὸς ἀνάγκην χαλῶσα. μυ- 11
 κλῆρ τέτοισι ρηγνύμενϑ, κα- 12
 κόν.

604. Γλίχρον, ἄκρητον, 11
 ἢ λευκὸν διαχώρημα, φλαῦ- 12
 ρον. φλαῦρον δὲ καὶ τὸ ἄλ- 13
 ἑζυμιαζόμενον, ὑποφλεγματώ- 14
 δες. πονηρὸν δὲ καὶ ἐκ τροφῶ- 15
 δέων ὑπόστασις ὑποπέλιϑ,
 ἰλυώδης μετὰ χελῶδεςϑ.

aliquatenus fulvum, nec ad-
 modum graveolens, eoque
 tempore, quo per secundam
 valetudinem dejici solet,
 excretum: copia verò inge-
 stis cibis respondens. Craf-
 sum autem fieri oportet, in
 judicationem eunte mor-
 bo. Utile quoque quod
 lumbricos teretes ad judi-
 cationem exire cogit.

602. In præcipitibus ma-
 lis spumans & circumbilio-
 sum alvi recrementum,
 malo est. Malum quoque
 & exactè candicans. Adhuc
 verò deterius farinæ moli-
 tæ instar, & stercorosum.
 Præter hæc sopor malo est,
 & cruenta alvi dejectio, ac
 immoderata vasorum ina-
 nitio.

603. Ubi alvus modice
 intercepta, nigra, stercori-
 bus caprarum similia, nec
 nisi coacta demittit, hoc
 casu nasus erumpens, malo
 est.

604. Alvi recrementum
 glutinosum, sincerum, aut
 album, in vitio est. Vitio-
 sum quoque quod abundè
 fermentatum est, & ali-
 quantulum pituitosum. Pra-
 vum etiam, cum ex his
 quæ cum torminibus ferun-
 tur, quod subsidet, aliquan-
 tulum

- tulum livescit, limosum ac biliosum est.
605. Αἷμα λαμπρὸν δια- 14 605. Sanguis splendidus alvo per fecessum rejectus, χαρρῆεν, κακόν, ἄλλως τε κήν malo est, præsertimque si τις ὀδύνη παρῇ. dolor aliquis adsit.
606. Τὸ ἀφρώδες περίχο- 15 606. Spumans & bile ob- λον διαχώρημα, Φλαῦρον. & ductum alvi recrementum, ἰκτερῶνται δὲ ἐκ τοιούτων. 16 vitio est. Quin & inde mor- bus regius contrahitur.
607. Ἐπὶ τοῖσι χολώδεσι τὸ 17 607. In biliosis dejectio- ἀφρώδες ἐπάνθισμα, κακόν. nibus spumosa efflorescen- μάλιστα δὲ ὁσφύν πεπτηνότης, 18 tia, malo est, iis verò præ- καὶ παρενεχθέντι. ἄρα δὲ τῶ 19 cipue, quos antea lumbo- τοῖσι τὰ ἀλγύματα; rum dolor, aut desipien- tia vexarit. Forteque etiam dolores iis adsunt.
608. Λεπτὸν ἔπαφρον δια- 20 608. Tenue alvi excre- χώρημα, ὑδατόχλοον ἴσχον ὑ- mentum & spumans, in 21 ποσασιν, πονηρόν. πονηρόν quo quod subsidet, aqueum 22 δὲ καὶ τὸ πυώδες. καὶ τὸ μέ- est, & ex pallido virescens, 23 λαν αἱματώδες πονηρόν σὺν πυ- malo est: malum quoque, 24 ρετῶ, καὶ ἄλλως. καὶ τὸ ποι- purulentum. Nigrum etiam 25 κίλον κατακορὲς διαχώρημα, cruentum, malum, cum fe- 26 Φλαῦρον. καὶ χεῖρον ὅσα Φο- bre, atque aliàs. Vitiosum 27 βρωτέρων τῇ χροίῃ, πλὴν ἐν quoque varium, abundè co- 28 φαρμακείῃσιν. ἐν δὲ ταύτησιν 29 sloratum alvi excrementum, αἰκίνδυνον μὴ πλεῖν ὑπερ- 30 eoque deterius, quo colore 31 βάλλον. καὶ τὸ ψαφερὸν μαλ- 32 fornidandum magis, præ- 33 θακόν ἐν πυρετῶ διαχώρημα terquam in medicamenti 34 Φλαῦρον. Φλαῦρον δὲ καὶ τὸ 35 potionē. Tunc namque 36 ξηρόν, ψαφερὸν, ἄχλοον. & 37 periculo vacat, copia non 38 ἄλλως, καὶ ἦν κοιλίην κα- 39 exuperans. Friabilis quo- 40 θυγοράνη. μελάνων δὲ προ- 41 que & mollis in febre alvi se- 42 διελθόντων, κτείνει. cessus, vitio est. Vitiosus 43 quoque fccus, qui facile 44 dissolvitur, nec cohæret, 45 decolor,
609. Ὑγρὸν

decolor, idque præcipue
si alvum humectet: lethalis
verò, si nigra ante pro-
dierint.

609. Ὑγρὸν διαχώρημα, 30 609. Liquidum alvi re-
καὶ ἀθρόον καὶ κατὰ μικρόν, κα-
κόν. τὸ μὲν γὰρ κακόν καὶ ἀ- 31
γρυπνίην, τὸ δὲ ἐκλυσιν τάχ' 32
αὖν ποιήσει.

610. Ἐνυγρὸν ὑπερβάφαρον 32 610. Perlucidum & ali-
διαχώρημα περιψυχόμενον μὴ 33
ἀπύρρον, φλαῦρον. τὰ ἐπὶ τῶν 34
τοις ῥίγεα κύσιν καὶ κοιλήν 35
ἐπιλαμβάνει. ὕδαϊῶδες δὲ 36
σφόδρα διαχώρημα μὴ πυνό-
μενον ἐν ὀξέσι, κακόν. καὶ 37
μᾶλλον εἰ καὶ ἀδιψήσει.

611. Ἐξέρυθρον ἐν περι- 36 611. Prærubrum in alvi
πλύσει διαχώρημα, φλαῦ- 37
ρον. φλαῦρον δὲ καὶ τὸ σφό- 38
δρα χλωρόν, ἢ λευκόν, ἢ ἀ-
φρώδες, ἢ ὕδαρές. καὶ τὸ 39
μικρόν τε καὶ γλίχρον, καὶ
λεῖον, καὶ ὑπόχλωρον, κακόν.
καὶ τὸ κωμαϊῶδες νενωθρέυ-
μένοις ὑγρὸν διαχώρημα, 40
κάκιςον. θαναϊῶδες δὲ καὶ
αἱμορροεῖν αἱμαϊῶδες πολὺ
θρομβῶδες. λευκόν τε καὶ ὑ-
γρὸν μετὰ κοιλῆς μελέως.

612. Αἰ

candi-

candidum & liquidum excrementum, cum alvi tumore.

612. Διαχώρημα μέλαν 42
οἶον αἷμα, ἢ σὺν πυρετῷ, ἢ
ἀνευ πυρετῆ, πονηρόν. πονηρόν
δὲ καὶ πάντα τὰ ποικίλα.
καὶ τὰ κατακορέα, πονηρά.

612. Alvi excrementum
nigrum velut sanguis, &
cum febre, & sine febre,
malo est. Mala item quæ-
cunque varia, & quæ bile
abundè sunt saturata.

613. Τὰ ἐς ἀφρώδεα ἄκρη- 44
τα τελευτῶντα διαχωρήματα,
παροξυντικά μὲν πᾶσι, τοῖσι
δὲ σπασμώδεσι καὶ πανυ. ἐκ
τοιγῶν τὰ παρ' ἑς ἀνίστανται.
τὰ δὲ ἐξυγραινώμενα, καὶ πᾶ-
λιν συνιστάμενα, ἀκρητα, κο-
πρώδεα, μῆκος νῆσθ σημαίνει.
τὸ δὲ ἐξέρυθρον ἐν πυρετῷ, 47
παρακοπήν. τὸ δὲ λευκὸν κο-
πρώδες, ἰκτέρω δύσκολον. τὸ
δὲ ὑγρὸν ἐν τῷ τεθεῖναι λαβὼν
ἐρευνθῶ.

613. Alvi recrementa quæ
in spumosa & sincera desi-
desinunt, omnibus quidem
45 ingravescentis mali signifi-
cationem præbent, convul-
46 sione verò tentatis vel ma-
ximè. In hujusmodi casibus,
ad aures tubercula oriri so-
47 lent. At quæ perliquida,
48 ac rursus consistentia, sin-
49 cera, stercoracea, morbi
longitudinem denunciant.
Prærubrum vero in febre,
delirium. Candicans au-
tem, stercorosum, in mor-
bo regio molestiam exhi-
bet: ac liquidum etiam,
ubi resederit, ruborem ad-
eptum.

614. Αἰμορραγίσι γλίσχρον 50
διαχώρημα μέλασι διαποίκι-
λον, κακῆθες, μάλις δὲ 51
ἐκλεύκοις.

614.. Sanguinem effun-
dentibus, glutinosum alvi
51 excrementum, maculis ni-
gris distinctum, malignita-
tem denotat, præcipueque
in exalbidis.

615. Ἐκλευκὸν διαχώρημα 52
ἐν πυρετῷ, ἢ εὐκρινές.

615. Exactè candicans
alvi recrementum in febre,

616. Κοι-

B b

nullam

nullam bonam judicationem denunciat.

616. Κοιλίη ταραχώδης σμικρῇσι πυκνῇσιν ἀνασάσει, σιηγόνας ἐντείνει. λύει δὲ καὶ ἐπὶ προσώπῳ γεγόμενα ἐρυθρήματα.

616. Alvus perturbata cum frequenti desidendi labore, maxillas intendit, rubores etiam faciei solvit.

617. Κοπρῶδης μετὰ τόνου διαχωρήσις, κοιλίης πονηρίην σημαίνει. Φλεγματώδης δὲ ὁξέως μετὰ καρδιαγμῶν, δυσεντερίην. τάχα δὲ καὶ ὀσφυαλγίην. τοῖσι τοιςτοισὶ κοιλίης περὶ τὰς πρὸς ἀνάγκην ὑγρὰ χαλῶσα ταχὺ ὀγκυλλομένη, ἔχει τι σπασμῶδες. τὸ ἐπὶ ῥιγῶν τῶτοισιν ὀλέθριον.

617. Stercoracea alvi egestio cum tensione, alvum malè affectam denunciat. Pituitosa verò repente, cum ventriculi dolore, intestinorum difficultatem, & fortasse etiam lumborum dolorem. In talibus alvus circumtensa, ex necessitate liquida demittens, celeriter intumescens, quandam convulsionis significationem præ se fert. In his novus subinde rigor, periculum creat.

618. Οἷσι μέλανα διαχωρεῖ, ἐφιδρῶσι ψυχροῖς.

618. Quibus nigra per alvum secedunt, ii tenuibus & frigidis sudoribus diffluunt.

619. Οἷσι κοιλίη κατ' ἀρχὰς ταρασσεται, τὰ δὲ ἔργα μικρὰ, προαγόντων κοιλίη μὲν ξηραίνεται, τὸ δ' ἔργον πλεονεξεί, λεπτόν, τῶτοισιν ἀποστασις ἐς ἀρθρὰ.

619. Quibus circa initia alvus turbatur, urinæ autem paucæ sunt, temporis progressu alvus quidem reficcatur, urina verò tenuis abundat, his abscessus ad articulos fiunt.

620. Αἱ κατὰ μικρὰ ἀνασάσεις, ῥιγώδεις. καὶ οἷς φλαῦρον διαχώρημα, δυσκολώτατον

620. Frequentes desidendi labores, rigorem adferunt: & quibus alvicrementum

λώτατον τεταρταίοισιν ἀρχόμενον.

mentum vitiosum est, id maximam molestiam exhibet, si quarto die initium fecerit.

621. Αἱ πυκναὶ κατὰ μι-
κρὰ ἀνασάσεις ὑπόγλυχοι,
ἔχουσαι μικρὰ κοπρώδεα, μεθ'
ὑποχονδρίσ καὶ πλευρῶν ἀλγή-
ματ⁶⁵, ἰκτερώδεις. ἄρα ἐπι-
στάντων ἔτοι ἐκχλοῖνται; οἷ-
μαι δὲ καὶ αἰμορροεῖν τῆς.
τὰ δ' ἐς ὅσφυν ἀλγήματα ἐν
τῆτοισιν αἰμορροοῖσιν αἷμα δια-
χωρεῖ λαμπρόν. μετὰ κάρσ
καὶ κεφαλαλγίης, τὸ ἐπιχλι-
αίνεσθαι, ὀλέθριον.

621. Frequentes & ex
parvis intervallis desidendi
labores, aliquantulum glu-
tinosa excernentes, cum
paucis stercoraceis, præcor-
diorum & lateris dolore,
morbum regium prænun-
tiant. Animadvertendum
autem, num ex istorum
suppressione ii cum virore
palescant. Eos verò etiam
existimo sanguinem pro-
fundere. Hos quoque lum-
borum dolores affligunt, &
his sanguinem profundenti-
bus, sanguis splendidus pro-
dit. Cum sopore & capitis
dolore subinde incalescere,
perniciem denunciat.

622. Τὰ γλίχρα, χολώ-
δεα, μᾶλλον τι τὰς ἀποσά-
σιας παρ' ἑς ποιεῖ.

622. Glutinosa, biliosa
dejectiones, magis quo-
dammodo abscessus juxta
aures excitant.

623. Ὅσα κοιλίης καθυ-
γραينوμένης οἰδήματα μετεω-
ρίζεται μετὰ ἀλγημάτων, κα-
κόν. κοιλίης δ' ἐπιστάσης, ἄλ-
λα δέ τιν⁶⁷ μὴ νεωτεριοῦντ⁶⁸,
ταχέως καταρρήγνυται, καὶ κα-
κοῦδέσσερον. τὰ ἐμύμενα ἐπὶ
τῆτοισι, πονηρὰ καὶ θηριώδεα.

623. Tumores humescent-
te alvo sublati in altum cum
doloribus, malo sunt: alvo
verò suppressa, dum ne
quid aliud innovetur, ce-
leriter rumpuntur, & mali-
gniores sunt. In his vomit-
us, pravi & maligni.

624. Οἷσιν ἐπὶ φλογώδεσι
καὶ ἐξερύθροις λυομένοις, δυ-
σῶδες,

624. Quibus faciei in-
cendium, & intensus rubor
B b 2 solvi-

σῶδες, λαβρὸν, ἀπέρευθρον,
ἐλπίς ἐκμανήναι.

solvitur, & graveolens est
alvi egestio, redundans &
subrubra, in his infantiæ me-
tus est.

625. Ὁ ἀυχμῶδης χρώς
σημαίνει κοιλίην πονηρευομένην.
ἐπὶ τῆτοισιν ἐξέρυθρα σαρκό-
πυα μάλιτα δίδεισιν.

74 625. Cutis corporis
squallida, & plus æquo sic-
ca, male affectæ alvi index
est. In his prærubræ carun-
culæ, purulentæ ferè, ex al-
vo prodeunt.

626. Ἐπὶ κοιλίην χολῶδη,
μαλθακὴν, κοπρώδη, κώ-
ματα ἐπιφανέντα, παρ' ἑ-
ἑπαρμα ποιεῖ.

76 626. In biliosa alvo, mol-
li, stercoreacea egerente,
apparentes sopores tumo-
rem ad aures excitant.

627. Χολῶδεα διαχωρήμα-
τα κώφωσις παύει. κώφω-
σιν δὲ παύει χολῶδες διαχω-
ρημα.

77 627. Biliosas alvi dejecti-
ones surditas, & surditatem
biliosa alvi dejectio, sedat.

628. Τὰ ἐρπυστικά ὑπερά-
νω βεβῶν, πρὸς κενεῶνα ἢ
ἥβην γινόμενα, σημαίνει κοι-
λίην πονηρευομένην.

79 628. Serpentina ulcera su-
pra inguina, ad laterum in-
anitatem & pubem enata,
malè affectam alvum de-
nunciant.

629. Ἐκλυσίς ὀδύνην λύ-
σα, κοιλίην μάλα καθυγραί-
νει.

80 629. Virium exolutio do-
lorem solvens, alvum ma-
ximè humectam reddit.

630. Τὰ καθ' ἑδρην ὀδυνώ-
δεα ἐκπυσήματα, κοιλίην ἐπι-
ταράσσει.

81 630. Quæ circa sedem
cum dolore suppurant, al-
vum conturbant.

631. Θανατώδεά ἐστι τῶν
διαχωρημάτων τὸ λιπαρὸν, ἢ
τὸ μέλαν, ἢ τὸ πελιὸν μετα-
δυσωδίας, ἢ τὸ χολῶδες ἔχον
ἐν ἑαυτῷ φακῶν ἢ ἐρεβίνθων
εἰρίγμασι παραπλήσια, ἢ οἷον
θρόμβους αἱματὶ ἐνανθεῖς,
κατὰ τὴν ὁσμὴν ὅμοιον τῷ τῶν
νηπίων

82 631. Exitialis est dejectio
pinguis & nigra, ac livida
cum odoris gravitate, item-
que biliosa, simile quiddam
lentium aut cicerum lo-
mento continens, aut vel-
uti bene florulentos sangui-
nis grumos, & infantium
egestio-

νηπίων, καὶ τὸ πικρίλον, τὸ
 δ' αὐτὸ καὶ χρόνιον. γίνοιτο δ'
 αὖν τοιῶτον αἱματῶδες, ξυσ-
 ματῶδες, χολῶδες, μέλαν,
 πρασοειδές, καὶ ὁμῶς, καὶ ἐναλ-
 λαξ. θανατῶδες δὲ καὶ πᾶν
 ἐστὶ τὸ ἀναισθητῶς διεξιόν.

632. Ποτὸν χαλεπῶς κα-
 ταδρονχίζοντι πνεύματι βηχῶ-
 δει, ἐρευγμὸς ὑποσπῶμεν, εἰ-
 σῶ κατειλῆμεν, σημαίνει
 πόνον κοιλίης. πονηρὸν δὲ ἐξέ-
 ρυθρα ἰώδεα τεταρταίοισι. καὶ
 αἱ τοιαῦται αἱμόρροισι κωμα-
 τῶδες. ἐκ τῶτων σπασμῶ
 τελευτῶσι, μελάνων προσδιελ-
 θόντων.

633. Οἷσι μέλανα διαχω-
 ρεῖ, ἐφιδρῶσι ψυχροῖς.

634. Αἱ ἐξαίφνης παράλο-
 γοι ἐκλύσιες κοιλίης, ἐν τοῖσι
 τετηκόσι χρονίοισιν, ἅμα αἱ
 φωνὴ τρομῶδει, ἐλέθριοι.

635. Αἱ λεπταὶ μελάνων
 διαχωρήσεις αἱ φρικώδες,
 βελτίως τοῖσι τούτοισιν. αἱ
 τοιαῦ-

84 egestionem odore referens,
 ac varia, eademque diu per-
 85 severans. Talis etiam fue-
 rit cruenta, strigmentosa,
 biliosa, nigra, viridis, &
 86 simul, & per vices excreta.
 Exitialis quoque, quæcun-
 que prodeundo sensum æ-
 gri fallit.

87 632. Potum ægrè deglu-
 tient cum spiritu tussiculo-
 88 so, eructatio quodammodo
 revulsa, intro convoluta,
 89 ventris dolorem denunciat.
 Vitiosæ etiam sunt præru-
 90 bræ dejectiones, ærugino-
 91 sæ, quarto die apparentes;
 ac ejusmodi sanguinis pro-
 fluvia soporem inducunt.
 In his casibus ex convul-
 sione moriuntur, nigris an-
 te prodeuntibus.

92 633. Quibus nigra per
 alvum secedunt, ii tenuibus
 & frigidis sudoribus difflu-
 unt.

93 634. In iis qui longo tem-
 pore consumpti sunt, tem-
 erariæ, & quæ præter ra-
 tionem fiunt, alvi exolu-
 tiones, unà cum vocis de-
 fectione tremula, perniciem
 denunciant.

94 635. Tenues nigrorum
 dejectiones, horrorem indu-
 95 centes, in talibus meliores.

τοιαῦται ὠφελῶσι μάλιστα κα-
τὰ τὴν ἡλικίην ἢ προακμά-
ζουσι.

636. Πᾶσι τὰ κνησμάδεα 96
μελάνων διαχώρησιν σημαίνει,
καὶ ἔμετον θρομβώδεα. καὶ 97
τρομβώδεα σὺν δηγμῷ μετὰ κε-
φαλαλγίης, τὰ μέλανα δια- 98
χωρήματα. πρὸ τῶν τοιῶτων
ἔμετ^Θ διέρχεται, καὶ ἔμέ-
σασι συχνὰ τοιαῦτα προσκα-
τασπᾶται.

637. Οἷσι δὲ ἐπὶ ταραχῆς 99
κοιλίης παροξύνεται περὶ κρί-
σιν, κάτω μέλανα διέρχεται.

638. Ἐπὶ κοιλίῃ μακρῇ ἐ-100
μετώδεσι, χολώδεσιν, ἀποσί-
τοις, ἰδρῶς πολὺς μετὰ ἀδυ-
ναμίας ἐξαπίνης, κλίνει.

639. Ἐν Φαρμακείῃσιν ἐν101
περιρρῶ λεπτὸν συχνῶς αἷμα
ἐκλήκόμενον, Φλαῦρον.

640. Τὰ κατὰ κοιλίην σκλη-102
ρύσματα μετὰ πόνον, πυρε-
τοῖσιν ἅμα Φρικώδεσιν, ἀπο-
σίτοις, σμικρὰ ἐφυγραινομέ-
νης ἐς κάθαρσιν κοιλίης, ἔ τὰ
ἐς ἐμπύησιν.

Tales præcipue juvant æta-
tem, quæ vigorem antece-
dit.

636. Pruritus omnibus
nigrorum secessum denun-
tiant, & grumos vomitio-
ne refusos. Tremulæ etiam
98 affectiones, cum morfu ac
capitis dolore, nigras de-
jectiones prædicunt. Tales
verò præcedit vomitus, &
ubi vomuerint, talia multa
præterea revelluntur.

637. Quibus autem cum
alvi perturbatione, sub ju-
dicationem morbus ingra-
vescit, iis nigra per alvum
prodeunt.

638. Ex diuturno ventris
affectu, vomentibus, bilio-
fis, cibum averfantibus, co-
piosus sudor obortus, cum
repentina virium impoten-
tia, lethalis.

639. In medicamento-
rum purgantium usu, & cir-
cumfluo humorum affluxu,
fanguis tenuis frequenter
eliquatus, vitio est.

640. Alvi durities cum
dolore, unâ cum febribus
horroris sensu insignibus,
ac cibi fastidio laborantibus,
paulum humectatâ ad pur-
gationem alvo, ad suppu-
rationem non tendit.

641. Ἄμα πυρετῶ κοιλίη 103 641. Alvus perturbata
ταραχώδης τρόπον ἄλμυρά-
δια, καματώδεσι νωθροῖς &
πάνυ παρέπεται. 641. Ubi alvus
falsuginosa demittens, una
cum febre, non admodum
sopore & torpore oppressos
consequitur.

642. Ἐπὶ κοιλίῃ ὑγρῇ κα- 104 642. Ubi alvus humecta
πιώδει, κεφαλαλγικῶ, διψώ-
δει, ἀγρυπνῶ, ἐξερύθρῳ χρώ-
ματι λυομένης ἐλπίς ἐκμανῇ-
ναι, ἢ δύσπνοοι ἔωσι. πρὸς 105
τὸ ἐκχλοῖσθαι ἔμπνοον, ἀσι-
νόν τε κοιλίης ἐπέσειλθῆσθαι.

643. Τὰ καυματώδεα δια- 106 643. Æstuosæ dejectiones,
χωρήματα τόνον ἴχοντα, κοι-
λὴν πονηρευομένην σημαίνει.
643. Æstuosæ dejectiones
nes, & cum contentione
procedentes, malè affectam
alvum prænunciant.

644. Τοῖσι χολώδεσι κοι- 107 644. In biliosis perturba-
λὴν ταραχώδης, μικρὰ πυκνὰ
διαδιδῶσα, τρωάδεα μικροῖσι
μυξώδεσι, πόνον περὶ τὸ λε-
πλὸν ποιέουσι, ἢ ἔρον ἐκ ἐυλύ-
τως ἰόν, ἐς ὕδρωπά ἐκ τοιῶ-
των ἀποτελεῦται.

645. Αἱ τρομώδεες γλῶσ- 108 645. Lingua tremula
σαι σημεῖον ἐνίσχαι κοιλίης κα-
ταρραγυσομένης.

646. Οἱσι καῦμα γίνεται, 109 646. Qui æstum sen-
ἐφιδρῶσι δὲ ἐλθόντων, πυρετὸς
παροξύνεται.

647. Ἐπὶ

B b 4

647. In

647. Ἐπὶ κοιλίῃσιν ὑγρῇσι¹¹⁰ 647. In humecta alvo
καταψυξίς μεθ' ἰδρῶτος, perfrictio cum sudore, vi-
φλαῦρον. tiosa.

648. Ἐπὶ κοιλίῃσιν ὑγρῇσι¹¹¹ 648. Humefcente alvo
τὰ ἀπὸ ἑλῶν αἵματα ἐπιρρυ- sanguis ex gingivis effluens,
έντα, θανατῶδες. lethalis.

649. Διαχώρημα καθαρὸν¹¹² 649. Alvi recrementum
ἐπιγενόμενον, λύει πυρετὸν ὁ- purum succedens, febrem
ξὺν μεθ' ἰδρῶτος. acutam solvit cum sudore.

ΤΕΛΟΣ.

FINIS.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΚΩΟΥ
ΠΕΡΙ ΧΥΜΩΝ.
HIPPOCRATIS COI
DE
HUMORIBUS.

CUM
INTERPRETATIONE
LUDOVICI DURETI, SEGUSIANI.

Ὁ μὲν ἔν ἸΠΠΟΚΡΑΤΗΣ βραχυλογία χρῆται παλαιᾷ.

HIPPOCRATES priscâ dictionis brevitate utitur.

GAL. de Elem. I. 9.

**

**

**

Unc libellum *περὶ χυμῶν* apud omnes inscribi, ut constans est fama, ita multis locis à GALENO HIPPOCRATI attribuitur, qui tria etiam in eum conscripsit *ὑπομνήματα*, uti fatetur *Comm. III. in Epid. L. VI. § initio IV. ANUT. FOESIUS in Not. ad Libr. de Humor.*

Præsens opus, sicuti omnium HIPPOCR. librorum difficillimum, ita quamplures antiquorum expositores habuit, qui quotquot fuere, tot etiam in obscuris expositiones attulerunt. Hos autem in hanc provinciam insudantes, utilia multa tradidisse posteritati, credendum est, quæ temporis injuria nobis sustulit. GALENUS verò, qui illorum vidit commentaria, pauca admodum eorum adnotavit, eaque tantummodo, in quibus eos errasse existimavit: cætera omnia involvens silentio. . . . HIPPOCRATES, ut est communis opinio, recordationis tantummodo gratia, quæcunque ad humorum tractationem pertinere videbantur, in unum colligens, librum hunc confecit, sententiarum quidem ubertate immensum, at verborum copia angustissimum. PROSP. MARTIANUS *ad L. de Humor.*

Cum hæc opuscula prelum subirent, opportunè ad manus venit HIPPOCRATIS *Coi de Humoribus* purgandis liber, & de *Diæta acutorum* Libri III. cum commentariis integris LUDOVICI DURETI Segusiani, nec non Constitutio I. Libri II. *Epid.* cum ejusdem auctoris interpretatione, primum à PETRO GIRARDETO, Paris. in lucem data, nunc iterum à Cl. JUSTO GODOFREDO GÜNZ, Lips. recensita, & emendata, simulque elegantissimâ præfatione, egregiâ paraphrasi, & notis doctissimis illustrata. Quæ editio in 8vo Lipsiæ 1745. exarata, cum multis nominibus laudem mereatur, utique non alienum videbatur, & textum & interpretationem hujus libri de Humoribus ex eâ depromere, eodem sententiarum ordine & numero servato, quem non præter rationem Cl. auctor instituendum esse censuit.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΕΡΙ

ΧΥΜΩΝ.

I. **Τ**ὸ χρώμα τῶν χυμῶν, ὅκῃ μὴ ἀμπαυτίς ἐστὶ τῶν χυμῶν, ὥσπερ ἀνθέων.

2. Ἀκτέα, ἥ ῥέπει, διὰ τῶν συμφερόντων χωρίων, πλὴν ὧν οἱ πεπασμοὶ ἐκ τῶν χυμῶν.

3. Οἱ πεπασμοὶ ἔξω, ἢ εἰσὼ ῥέπουσιν, ἢ ἄλλη, ὅπως δεῖ.

4. Εὐλαβεῖν, ἀπειρίη, δυσπειρίη. μαδαρότης, σπλάγχχνων κενότης, τοῖσι κάτω πλήρωσις, τοῖσιν ἄνω τροφή. ἀναρρόπῃ, καταρρόπῃ. τὰ αὐτομάτα ἄνω καὶ κάτω, ἀὐφελείη, καὶ βλάβη. συγγενὲς εἶδος, χώρα, ἔθος, ἡλικία, ὥρη, κατάστασις νύκτ, ὑπερ-

HIPPOCRATIS

DE HUMORIBUS,

LIBER.

I. **C**oloratio corporis humoribus, si non sint refluui, similis efflorescit.

2. Ducendi verò sunt omnes, qua viam affectant, & per loca lege naturæ commoda, nisi quorum mitificationes fiunt in tempore.

3. Mitificationes autem, seu maturationes, inclinationem habent, aut foras, aut intro, aut aliò, quò oportet.

4. Cautio, inexperta medicatio, difficultas experienti, pilorum defluvium, viscerum vacuitas, repletio abdominis, & crassitudo, per superiora alimentum. Sursum inclinatio, deorsum inclinatio. Quæ sponte sursum, deorsumve feruntur, quæ

ὑπερβολή, ἔλλειψις, οἷσιν
ἄκόσων λείπεται, ἢ ὕ.

5. Ἄκη, ἔκκλισις, παρο-
χέτευσις εἰς κεφαλὴν, εἰς τὰ
πλάγια, ἢ μάλιστα ῥέπει.
ἢ ἀντίσπασις, ἐπὶ τοῖσιν ἄνω,
κάτω. ἄνω, ἐπὶ τοῖσιν κάτω.
ἢ ξηρῆναι, ἢ οἷσι τὰ κάτω, ἢ
οἷσι τὰ ἄνω. ἢ ἐκπλύνεται, ἢ
οἷσι παρηγορήσεται.

6. Μὴ τὰ ἐκκεχυμωμένα
εἰς τὸ εἶσω ἀπολαμβάνειν,
ἀλλὰ τὰς ἀφόδους ξηραίνειν.

7. Τάραξις, κατάκλυσις,
διάνηψις, οἷσιν ἀποσῆσεται
πρὸς ἑδρὴν, ὅθεν ἀβέλγεται
ἢ φάρμακον, ἢ ἔλκος, ἢ χυ-
μός τις συνεσηκώς, ἢ βλάβη-
μα, ἢ φύσα, ἢ σῖτος, ἢ θη-
ρίον, ἢ καῦμα, ἢ ἄλλο τι
πάθος.

8. Σκεπτεῖα ταῦτα. τὰ αὐ-
τόματα λήγοντα, οἷον αἱ ἀπὸ
καυμάτων ἐπεγειρόμεναι φλό-
κεις, ἐφ' οἷσιν οἷα βλάπτε-
ται, ἢ ὠφελεί. σχήματα,
κίνη-

quæ profunt, aut obfunt:
congenita forma, regio,
mos, ætas, temporis vicif-
situdinis ratio, morbi sta-
tus, nimietas, paucitas, si-
ve quibus deest, aut abun-
dat.

5. Medela, declinatio,
derivatio ad capitis dolores
curandos, per obliqua, qua
viām affectant, aut revulsio,
quibus fursum deorsum,
quibus deorsum fursum;
aut deficcandi locus est,
aut quibus superiora, aut
quibus inferiora, aut elui-
tur, aut quibus sedabitur
dolor,

6. Quæ diffusa sunt,
non intrò revocare, sed
ipsas excrementorum vias
siccare.

7. Perturbatio, perfusio,
ablutio, quibus ad anum
secessio fit, unde concedi-
tur, exolvitur, aut medi-
camentum, aut ulcus, aut
quispiam coactus humor &
concretus, aut germen, aut
flatus, aut sterlus, aut ani-
malculum, aut æstus, aut
alia affectio.

8. Hæc verò attendenda
sunt, quorsum, quæ ultrò
fiunt, aut apparent, desi-
nant; aut cujusmodi sunt
pustulæ oborientes ab exu-
stione,

κίνησις, μετεωρισμὸς, παλινδρυσίς, ὕπνος, ἐγρήγορις, ἄτε ποιεῖται, ἢ κωλυτεία, φθάσαι.

9. Παίδευσις ἐμέτε, κάτω δι' ἐξόδου, ἢ πτυάλου, μύξης, βηχὸς, ἐρεύξις, λυγμὸς, φύσης, ἔρου, πταρμὸς, δακρύων, κνησμῶν, τιλμῶν, ψαυσίων, δῖψης, λιμὸς, πλησμονῆς, ὕπνων, πονων, ἀπονίης, σώματι, γνώμης, μαθήσιος, μνήμης, φωνῆς, σιγῆς. τῇ ὑστερικῇ καθάρσει.

10. Τὰ ἄνωθεν καταρρέοντα καὶ εὐφρόνιστα, λιπαρά, ἄκρητα, ἀφρώδεα, θερμά, δάκνοντα, ἰώδεα, ποικίλα, ξυσμαλώδεα, τρυγώδεα, αἱματώδεα, ἄφυστα, ὠμα, ἐφθα, ἀνα.

11. Ἄσσα περιρρέουσι, εὐφορίην καθορέον, δυσφορίην, πρὶν κίνδυνον ἰέναι, οἷα δὲ παύειν. πεπασμὸς, κατάβασις τῶν κάτω, ἐπιπόλασις τῶν ἄνω, καὶ τὰ ἐξ ὑστερέων, καὶ ἐν ὧσι ῥύπν.

12. ὅτε

stione, quatenus sunt ejusmodi, ut aut noceant, aut profint. Figuræ corporis, motus, erigendi & residendi vicissitudo, somnus, vigiliæ: Ex quibus omnibus, quid faciendum, aut prohibendum, antevertas.

9. Cognitio hæc vomitûs, dejectionis, aut expectorati, mucoris, tussis, ructus, singultus, flatus, urinæ, sternutamenti, lacrymarum, pruritus, vellicationum, contactus, sitis, famis, satietatis, somni, laboris, cessationis, corporis, mentis, morum institutorum, memoriæ, vocis, silentii. Mulieri uterinæ purgationes.

10. Quæ supernè vi erumpunt, cum torminibus coniuncta, pingua, meracæ, spumantia, calida, mordacia, varia, abradentia, fœculenta, cruenta, flatûs expertia, cruda, cocta, sicca.

11. Quæ circumfluunt, alacritatem, molestiamque ægri contemplari oportet, antequam periculum accidat, quæ sedare non oportet. Maturatio, dejectio earum rerum, quæ in partibus diaphragmate inferioribus

tibus

ribus vitium, purgationis indigens, concepere, fluctuatio eorum quæ supra sunt; tum quæ ex utero feruntur, & in auribus sordes.

12. Humoris efferi concitatio, adaperitio vasorum, vacuatio, calefactio, refrigeratio, intus, foras; aliorum quidem, cæterorum non.

13. In partibus umbilico inferioribus, quoties tormina excitantur, tarda & mollia sunt illa tormina, contra in partibus umbilico superioribus.

14. Quæ feruntur ex alvo, qua viam affectant, spumæ expertia, cocta, sive cruda, frigida, foetida, putria, sicca, humida, olfactu gravia.

15. Sitis quæ antea non erat, & nullus ardor, nec alterius cujuscumque causæ excusatio adferri possit, urina, nasi humectatio.

16. Prolapsus in pedes, ficcitas, ac non collapsus corporis habitus, spiritus turbidus, hypochondrium, extimæ partes, oculi male affecti, coloris mutatio; pulsus, refrigeratio, palpitatio, durities cutis, nervorum,

12. Ὄργασμός, ἀνοιξίς, κένωσις, θάλψις, ψύξις, ἔσωθεν, ἔξωθεν, τῶν μὲν, τῶν δ' ἄλλων.

13. Ὅπόταν ἦη κάτωθεν ὀμφαλῷ τὸ στέφον, βραδύς, μαλθακὸς ὁ στέφον, ἐς τὸ γαστήριον.

14. Τὰ διαχωρέοντα, ἢ ῥέπει, ἀναφρα, πέποινα, ὠμά, ψυχρά, δυσώδεα, ξηρά, ὑγρὰ, ὀδυνηκὰ δέκα.

15. Δίψα πρόσθεν μὴ ἐνεῖσα, μὴ δὲ καῦμα, μὴ δὲ ἄλλη πρόφασις, ἔρον, ῥινοῦς ὑγρασμός.

16. Τὴν ἑὸν ψιν, καὶ τὸν ἀνασμόν, καὶ τὸ ἀσύμπλωτον, καὶ τὸ θολερὸν πνεῦμα, ὑποχόνδριον, ἀκρεα, ὄμματα προσκακῆμενα, χρώματ' μεταβολή, σφυγμοί, ψύξις, παλμοί, σκληροσμός, θερμοματ', νεύρων, ἀρθρων, φωνῆς,

φωνῆς, γνώμης, χῆμα ἐκ-
σιον, τρίχες, ὄνυχες, τὸ εὐ-
φορον, ἢ μὴ.

17. Οἷα δέϊ, σημήϊα ταῦ-
τα. ὁδμαὶ χρωτὸς, σώματος,
διαχωρήματος, αἰτὸς, φύσης,
ἔυρος, ἐλκος, ἰδρωτὸς, πύα-
λα, ῥινός, χρωὶς ἀλμυρὸς, ἢ
πύαλον, ἢ ῥις, ἢ δάκρυον, ἢ
ἄλλοι χυμοί. πάντῃ ὁμοιατὰ
ὠφελέοντα, τὰ βλάπτοντα.

18. Ἐνύπνια, οἷα ἂν ὀρέη,
καὶ ἐν τοῖσιν ὕπνοις, οἷα ἂν
ποιέη. ἢ ἀκὴν ὅζυ, καὶ πεί-
θεσθαι προθυμέηται, ἐν τῷ
λογισμῷ μέζω ἰσχυρότερα τὰ
πλείω. ἐπικαίρα τὰ σώζον-
τα τῶν ἐτέρων.

19. Ἦν αἰσθάνωνται πάση
αἰσθήσει, πάντων καὶ φέρω-
σιν, ὁκοῖον ὁδμὰς, λόγους,
εἴματα, σχήματα.

20. Τοιαῦτα ἐνφύως.
ἄπερ καὶ αὐτόματα ἐπιφαινό-
μενα ὠφελέει. καὶ ὁκοτε κρί-
σιν τὰ τοιαῦτα ἐποιέει, καὶ
τοσαῦτα, καὶ τοιαῦτα, οἷον
φύσαι, ἔρον, οἷον, καὶ ὁκό-
σον, καὶ ὁκοτε. ὁκόσα δέ
τ' ἀναντία, ἀποτρέπειν μά-
χασθαι αὐτοῖσι.

21. Τὰ

vorum, articulorum, vo-
cis, mentis; figura sponta-
nea, capilli, ungues, ala-
critas, aut ægri molestia.

17. Qualia oportet, exi-
stunt hæc signa: Odores
corporis, oris, dejectionis,
auris, flatus, urinæ, ulceris,
fudoris, sputi, narium; cu-
tis falsa, aut falsa sputa, aut
nares, aut lachrymæ, aut
alii humores; an omnino
similia inter se, quæ pro-
sunt, aut obsunt.

18. Insomnia qualia vi-
deat, & in somnis quæ faciat;
si acutè audiat, & ita fit ani-
mo comparatus, ut audiat;
tum si numero, & dignitate
vincant, & fortiora sint,
quæ apparent, sintque ma-
joris momenti salutaria,
quàm lethalia, aut contra.

19. Si omni sensu omnia
percipiant, & alacriter fe-
rant: cujusmodi sunt odo-
res, sermones, vestitus, fi-
guræ.

20. Atque talia alacriter
ferant, quæ cum sponte ap-
parent, adjumentum affe-
runt; tunc etiam quibus
ejusmodi signa commemo-
rata afferunt crisim, & quam
indicandi, & judicandi vim
habeant, ut flatus, urina,
& tot, & tanta, hoc vel illo

tem-

tempore, quæcunque contraria sunt, avertere, cum eis pugnare.

21. Quæ sunt vicina loco, situ, atque communia, illa primum, & maximè labefactantur.

22. Cujusque morbi historiam, seu descriptionem ex his, quæ initio apparent, & fiunt, ex urinis, quales hæ fuerint, tum qualis existat collapsus, degener color, imminutio spiritus, & reliqua.

23. Præter hæc, quæ ad victus rationem pertinent, oportet animo complecti, an quæ secedunt, & similia sint, dejectiones, urina, hystericae purgationes, expectorata, narium mucus, oculi, sudor, tumoribus contra naturam, vulneribus, exanthematis; quæcunque ultro apparent, & quæ fiunt artificio medici, quæ semper inter se similia.

24. Omniaque quæ judicandi, & indicandi vim habent, & quæ juvant, nocent, interimunt; omni studio fugiens declinet, provocans & invitans ducat, moveat, & obviis ulnis excipiat.

21. Τὰ ἐγγύς, καὶ τὰ κοινὰ τοῖσι παθήμασι, πρῶτα καὶ μάλιστα κακῶται.

22. Κατάσασιν δὲ ἐκ τῶν πρώτων ἀρχομένων, ὅ, τι αὖ ἐκκρίνεται ἐκ τῶν ὕρων, ὁκοῖα αὖ ἐν, καὶ οἷη πῶς συμπύωσις, χροῖς ἀπάλλαξις, πνεύματος μινύθσις, καὶ τ' ἄλλα.

23. Μετὰ τῶτων τὰ διαίτηματα. τὸ μὲν εἰ ὅμοια τὰ ἀπίοντα, δεῖ εἰδέναι, διέξοδοι, ὕρα, καθ' ὑσέρας, πύλας, κατὰ ρίνας, ὅμματα, ἰδρωὶς ἐκ Φυμάτων, ἐκ τραυμάτων, ἐξανθημάτων· ὁκοῖα αὐτόματα, ὁκοῖα τέχνησιν, ὅτι ὅμοια ἀλλήλοισι.

24. Πάντα τὰ κρίνοντα, καὶ τὰ ὠφελέοντα, καὶ τὰ βλάπτοντα, καὶ τὰ ἀπολλύνοντα, ὥς τὰ μὲν περιφεύγων ἀποτρέπη, τὰ δὲ προσκαλέων, καὶ αἴγῃ, καὶ δέχεται.

25. Καὶ

25. Alia-

25. Καὶ τ' ἄλλα δὲ ἔτω.
 δέρματ[⊙], ἀκρέων, ὑποχον-
 δρίων, ἀρθρῶν, ὀμματος, σῶ-
 ματ[⊙], σχημάτων, ὕπνων,
 οἷα κρίνει, καὶ ὅτε τὰ τοιαῦ-
 τα μηχανάσθαι. καὶ ἔτι ὅ-
 σαι τοιαῦται ἀποσάσεις γίνον-
 ται. οἷαι ὠφελέσσι βρώμα-
 σιν, πόμασιν, ὀδμῆσιν, ὀρά-
 μασιν, ἀκρόμασιν, ἐννοήμα-
 σιν, ἀφόδοισιν, ὑγροῖσιν, θάλα-
 ψει, ψύξει, ξηροῖσιν, ὑγρῇ-
 ναι, ξηρῇναι, χρίσμασιν, ἐγ-
 χρίσμασιν, ἐπιπλάσμοισιν, ἐμ-
 πλάσμοισιν, ἐπιπλάσμοισιν, ἐ-
 πι δὲ τοῖσι, ἐπιθέτοισι. σχή-
 ματα, ἀνάτριψις, ἴησις, πό-
 νος, ἀργίη, ὕπν[⊙], ἀγρυ-
 πνίη, πνεύμασιν ἀνωθεν, κά-
 τωθεν, κοινοῖσιν, ἰδίῳ, τε-
 χνητοῖσιν.

26. Ἐν τοῖσι παροξυσμοῖ-
 σι, μήτε ἔσσι, μήτε μέλλεσι,
 μήτε ποδῶν ψύξει, ἀλλ' ἐν
 καταρρόπῳ τῇ νύκτι.

27. Τοῖσιν ἐν τοῖσι περιό-
 δοισι παροξυσμοῖσι, τὰ προ-
 σάρματα μὴ διδόναι, μηδὲ ἀ-
 ναγκάζειν, ἀλλ' ἀφαιρέειν τῶν
 προδεδειγμένων, πρὸ τῶν κρίσεων.

28. Τὰ

25. Aliæque etiam eodem
 modo : cutis, extimarum
 partium, hypochondrio-
 rum, articulorum, oculi,
 oris, figurarum, somno-
 rum : quæ omnia si sint
 ejusmodi, ut judicandi
 vim habeant, hæc talia ar-
 tificiose moliri oportet ;
 quin etiam qui abscessus e-
 jusmodi sunt, quænam ju-
 vant, cibis, potionibus,
 odoribus, aspectu, auditu,
 cogitationibus, secretioni-
 bus, humidis, calore, fri-
 gore, siccis, humectando,
 desiccando, unctionibus, li-
 nimentis, cataplasmatibus,
 emplastris, insersionibus ;
 si figuræ accesserint, perfri-
 ctio, curatio, labor, otium,
 somnus, vigiliæ, spiritibus,
 sursum, deorsum, commu-
 nibus, propriis, artificio
 comparatis.

26. Non præsentibus pa-
 roxysmis, nec jam jam futu-
 ris, nec in pedum perfrige-
 ratione, sed dum ad inferiora
 morbus viam affectat.

27. In paroxysmis perio-
 dicis, cibi accessio non est
 adjungenda, nulla necessi-
 tate motus id facere debes,
 sed contra deducendum de
 ciborum adjectionibus, ante
 crises.

C c

28. Quæ

28. Τὰ κρινόμενα, καὶ τὰ κεκριμένα ἀρτίως μὴ κινέειν, μήτε νεωτεροποιεῖν, μήτε Φαρμακείοισι, μήτε ἄλλοις ἐρεβισμοῖσιν, ἀλλ' ἐάν.

29. Πέποντα Φαρμακεύειν, καὶ κινέειν, μὴ ὠμά, μηδὲ ἐν ἀρχῇσιν, εἰ μὴ ὀργᾶ. τὰ δὲ πολλὰ ἐκ ὀργᾶ.

30. Ἄ δεῖ ἀγεῖν, ὅπῃ ἂν μάλιστα τῶν ζυμφορόντων χωρίων, ταύτῃ ἀγεῖν.

31. Τὰ χωρέοντα, μὴ τῷ πλῆθει τεκμαίρεσθαι, ἀλλ' ἕως ἂν χωρή, οἷα δεῖ, καὶ φέρῃ εὐφόρως.

32. Ὅκῃ δὲ δεῖ γυνῶσαι, ἢ λειποθυμῆσαι, ἕως ἂν τῆτο ποιήσῃς, ἐπὶ ἄλλα ρέψαι, ἢ ξηρῆναι, ἢ ὑγρῆναι, ἢ ἀντισπάσαι, ὥστε τῆτο ποιέεται.

33. Ἦν ἐξαιρέκῃ ὁ νοσέων, τῆτοισι τεκμαίρεσθαι. τὰ μὲν ξηρά, θερμά ἐσαι, τὰ δὲ ὑγρὰ, ψυχρά. διαχωρητικά δὲ τὰναντία ὡς ἐπιτοπολύ.

34. Ταῦτα τῇσι περισσῇσιν ἀνῶ, ἢν καὶ αἱ περίοδοι, καὶ ἡ κα-

28. Quæ judicantur, & judicata sunt perfectè, neque novare, neque ciere, nec medicamentis purgantibus, nec aliis irritamentis; sed missa facere.

29. Concocta medicari, seu purgare, atque move-re oportet, non cruda; nec in principiis, modo non turgeant; plurima verò non turgent.

30. Quæ ducere oportet, ducenda sunt, quo maximè natura vergit, per loca commoda.

31. Excretiones non multitudine sunt æstimandæ, sed si talia excernantur, qualia oportet, & ægri faciliè tolerant.

32. Ubi verò debilitare, aut usque ad animi defectiones expedit ducere, quamdiu hoc feceris, aliò convertere, aut ficcare, aut humectare, aut revellere, cujus gratia id fit.

33. Num verò par esse queat æger, ex his signis judicabis? Quæ sicca sunt, erunt calida, humida verò frigida. Quæ verò subducendi vim habent, ut plurimum contrarium effectum edent.

34. Atque hæc diebus imparibus sursum, si & ipsæ

ἡ κατάστασις τοιαύτη ἔη τῶν παροξυσμῶν. γίνεται δὲ τὰ πλεῖστα τῆσιν ἀρτίησιν κάτω. (ἔτω γὰρ καὶ αὐτόματα ὠφέλει) ἢν μὴ αἱ περίοδοι τὰς παροξυσμῶν ἐν τῆσιν ἀρτίησιν ποιεῶνται. ἐν δὲ τοῖσι τοιχοῖσιν, ἐν μὲν ἀρτίησιν ἄνω, ἐν δὲ τῆσι περισσῆσι, κάτω. ὀλίγαι δὲ τοιαῦται. αἱ δὲ τοιαῦται, καὶ δυσκριτότεραι καταστάσεις.

35. Ἀτὰρ καὶ τὰ πρόσω χρόνῳ προήκοντα ἀνάγκη οὕτως, οἷον τρισκαιδεκαταῖα, τεσσαρεσκαιδεκαταῖα. τρισκαιδεκάτῃ μὲν κάτω, τεσσαρεσκαιδεκάτῃ δὲ ἄνω. πρὸς γὰρ τὸ κρίσιμον, οὕτω ζυμφέρει.

36. Καὶ ὁκόσα εἰκοσαῖα, πλὴν ὁκόσα κάτω, πολλὰ δὲ δεῖ καθαίρειν. ταῦτα δὲ ἐγγὺς ἔστι τῆς κρίσεως, ἀλλὰ προσωτέρω. δεῖ δὲ ὀλιγάκις ὀξέειν πολλὰ ἄγειν, τοῖσι κοπῶδеси τὸ σύμπαν.

ipsæ periodi, atque adeo morbi status hujusmodi sunt ex paroxysmis; sed ut plurimum, quæ paribus diebus moventur, fiunt deorsum; (sic enim, quæ sponte fiunt sursum imparibus, deorsum verò paribus, adjumentum afferunt) nisi ipsæ periodi, accessiones diebus paribus afferant; nam in ejusmodi, tum in paribus sursum, in imparibus verò deorsum. Sed ejusmodi status rarò accidunt, ac ferè ejusmodi, ut sinistri sint magis, quam secundi judicii.

35. Quin etiam quæ tempore longius progressa, necessario sunt ejusmodi, ut ad decimum tertium diem, aut decimam quartam periodum perveniant, aut fiat decima tertia, aut decima quartana; ac decimo tertio die motus fit deorsum, decimo quarto verò sursum; nam ad judicandi vim ita confert.

36. Tum quæ in vigesimum morbi diem cadunt, nisi quod quæcumque viam affectant deorsum, maxima ex parte purgare oportet; sed hæc molienda non sunt, cum in procinctu est crisis, sed ultra; nam in morbis acutis rarò multa ciere oportet;

37. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν εἰς ἄρθρα, καὶ παρὰ γνάβης μάλιστα, ἀποσάσεις γίνονται, ἐγγύς τι τῶν πόνων ἐκάστω, ἐπὶ τὸ ἄνω μᾶλλον, καὶ τὸ σὺμπαν. ἢν ἀργὸς ἢ νέσθῃ, καὶ κατάρρεπος, κάτω καὶ ἀποσάσεις· μάλιστα δὲ πόδες θερμοὶ κάτω σημαίνουσι, ψυχροὶ δὲ ἄνω.

38. Οἷσι δὲ ἀνισταμένοισιν ἐκ τῶν νοῦσων, αὐτίκα δὴ ἐν χερσίν, ἢ ποσὶ πονέει τί, ἐν τῆτοισιν ἀφίσανται. ἀτὰρ καὶ ἦν τι πεπονηκὸς ἦν, πρὶν ἢ νοσῆειν, ἐς ταῦτα ἀποσηρίζεται. οἷον καὶ τοῖσιν ἐν Περὶ θῶ βηχώδεσι, καὶ κυναγχικοῖσιν. ποιέουσι γὰρ αἱ βηχες τὰς ἀποσάσεις, ὥσπερ οἱ πυρετοὶ τοιαύτας.

39. Κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον συμβαίνει ἢ ἀπὸ χυμῶν, ἢ σώματος συντήξιος, καὶ ψυχῆς.

40. Τὰς μὲν ἐν χυμῶν εἶδέναι ἐν ἧσιν ὥρησιν ἀνθέουσι, καὶ οἷα ἐν ἐκάστοισι νοσήματα ποιέουσι, καὶ οἷα ἐν ἐκάστῳ νοσήματι παθήματα.

contra in febris laboriosis totum.

37. In febris ad articulos, & ad maxillas potissimum abscessus fiunt; propter vicina cujusque doloris loca, quamvis ferè sursum. Quod si lentus morbus, ac deorsum viam affectet, infernè fiunt abscessus. Ac maximè pedes calidi, inclinationem deorsum fieri significant, frigidi, sursum.

38. At qui à morbo defuncti, statim laborant pedibus, aut manibus, in his abscessus fiunt. Quin etiam si parte aliqua laborarit, aut lassitudine fractus fuerit, priusquam ægrotare coeperit, eo loci se morbus obfirmat, cujusmodi illud fuit, quod animadvertimus Perinthis, tussiculosis, & anginâ correptis; etenim tusses abscessus faciunt ejusmodi ferè, quales à febris excitantur.

39. Eadem ratione idem contingit ab humoribus, aut colliquatione, & animi affectionibus.

40. Maximè in hoc debet esse medicus exercitatus, ut intelligat, quibus anni temporibus humores efflorescant; tum cujusmodi morbos in singulis pariant, nec

41. Τὸ δὲ σῶμα τὸ ἄλλο,
ἐς ὃ, τι μάλιστα νόσημα ἢ φύ-
σις ῥέπει· οἷόν τι σπλῆν ἐνοι-
δέων ποιεῖ, τέτων τι καὶ ἢ
φύσις· σχεδὸν τι καὶ χρώμα-
τα κακίῳ, καὶ σώματα σει-
ρεῶι. καὶ εἴ τι ἄλλο, ταῦτα
διαγεγυμνάσθαι.

42. Ψυχῆς ἀκρασίη πο-
τῶν, καὶ βρωμάτων, ὕπνου,
ἐγρηγόρσι, ἢ δι' ἐρωτᾶς τι-
νας, οἷον κύβαν, ἢ διὰ τέχ-
νας, ἢ δι' ἀνάγκας. καρτερίη
πόνων, καὶ ὧν τινων τεταγ-
μένη, ἢ ἀτακτος. αἱ μετα-
βολαὶ ἐξ οἷων ἐς οἷα.

43. Ἐκ τῶν ἡδέων φιλοπο-
νίη ψυχῆς, ἢ ζητέων, ἢ με-
λετέων, ἢ ἐρέων, ἢ λέγων, ἢ
εἴ τι ἄλλο, οἷον λύπαι, δυσορ-
γησίαι, ἐπιθυμίαι.

44. Τὰ ἀπὸ συγκυρίης λυ-
πήματα γνώμης, ἢ διὰ τῶν
ὀμμάτων, ἢ διὰ τῆς ἀκοῆς,
εἰα τὰ σώματα. μύλης μὲν
τρυφείσης πρὸς ἐαυτὴν, ὁδόν-
τες ἡμώδησαν, παρὰ τε κοῖλον
παριόντι, σκέλεα τρέμει, ὅ-
ταν

non quæ quibusque morbis
affectiones inesse videantur.

41. Tum autem corpus
aliud atque aliud, in quem
morbum communis, &
propria cujusque natura sit
proclivis, exempli causa,
quid lien intumescens effi-
ciat; horum enim sane na-
tura, & colores fiunt de-
teriores, & corpora intu-
mescunt. Tum si quid ejus-
modi fuerit, exercitatum
in his esse oportet.

42. Animi impotentia,
potionis, & cibi, somni,
vigiliarum, aut propter stu-
dia quædam, ut tessera-
rum, aut bonarum artium,
aut necessitatis causa, stu-
dium pertinax, & quarum
rerum ordinatum, aut or-
dinis expers. Mutationes
ex quibus in quæ.

43. Ex moribus, animi indu-
stria, & alacritas, aut quæren-
do, investigando, cogitando,
aut videndo, aut dicendo,
aut si quid aliud: ut tristitiæ,
iræ memores, cupiditates.

44. Quæ aut fato, aut
casu incidunt, angustię a-
nimi, item quæ aut ad as-
pectum, aut ad auditum
referuntur, qualia sunt cor-
pora: ut molarum attritu-
dentes obtupescunt; & qui
per

ταν δὲ ἐν τῇσι χερσὶν ὧν δεῖται αἶραι, αὐται τρέμουσιν. ὁφίς ἐξαίφνης ὀφθαλμοί, χλωρότητα ἐποίησεν. οἱ φόβοι, εἶον αἰσχύνη, λύπη, ἡδονή, ὀργή, τ' ἄλλα τοιαῦτα, ὥτως ὑπακχεί.

45. Ἐκάσῳ δὲ τὸ προσήκον τῷ σώματι τῇ πρῆξει, ἐν τῇ τοῖσιν ὑπακχεί, ἰδρῶτες, καρδίας παλμός, καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν δυναμίων.

46. Τὰ ἔξωθεν ὠφελέοντα, ἢ βλάπτοντα, αἰεψίς, καταχυσις, κατάχρισις, κατάπλασις, ἐπίδεσις ἐρίων, καὶ τῶν τοιούτων. καὶ τὰ ἐνδοθεν ὑπακχεί τῶν τοιούτων, ὡς μόνον, ὥσπερ τὰ ἔξω τῶν εἰσῶ προσφερομένων, αἰτὰρ καὶ ταῦτα ἐν ἐρίοσι κοίτη πινώδεσι, καὶ τὸ παρὰ βασιλεῖ λεγόμενον κύμινον ὁρῶσιν, ὁσφραινομένοις. ὅσα κεφαλῆς ἀγωγὰ, ταρακτικά, λόγοι, φωνή, καὶ τὰ τοιαῦτα.

47. Μαστοὶ, γονὴ, ὕσῆρη, σημήια τάτε ἐν τῇσιν ἡλικίῃσι, καὶ ἐν τοῖσι πνιγμοῖσι, καὶ βηξί, τὰ πρὸς ὄρχιν.

48. Ὡς

per loca cava progreditur, artubus contremiscit; ut cum aliquid, quod ex usu est, tollendum est, manus contremiscunt; serpens ex improvise visus, pallorem induxit. Timores, verecundia, tristitia, metus, moeror, voluptas, ira, &cætera ejusmodi, sic afficiunt.

45. Quæ pars cuique corporis actioni est consecrata, his morem gerunt, inde sudores, cordis palpitatio, & quæ sunt ejusmodi facultatum symptomata.

46. Quæ extrinsecus admoventur, & accidunt, aut bonis, aut malis nos augent: perunctio, perfusio, litus, cataplasmatum usus, lanarum ligatura, & rerum ejusmodi. Quæ intus sunt, iis, quæ admoventur, consentiunt, non solum quem admodum ea, quæ foris sunt, iis, quæ intrò feruntur: cubile ex œsippo, & quod nomen à rege habet, cuminum regium videntibus, olfacientibus; quæ ex capite educunt, sermones, vox, & quæ ejusmodi, perturbationem afferunt.

47. Mammæ, genitura, uterus, signa sunt & argumenta, tum in ætatum mutatione

... ὡς καὶ τὰ ζώοντα ἔχουσιν ἡ γῆ, ὅπως καὶ τὰ ζώοντα ἔχουσιν.

48. Ὅσπερ τοῖσι δένδροισιν ἡ γῆ, ὅπως τοῖσι ζώοισιν ἡ γαστήρ, καὶ τρέφει, καὶ θερμαίνει, καὶ ψύχει. ψύχει μὲν κενεμένη, θερμαίνει δὲ πληρεμένη. ὡς περ γῆ κοπρευμένη, χειμῶν θέρμη, οὕτω καὶ ἡ κοιλία.

49. Δένδρεα φλοῖον λεπτόν ἔχουσιν, ἔσωθεν δὲ ξηρόσαρκα, ὑγρὰ, ἁσσηπία, χροῖα, καὶ ζῶν, οἷον χελῶναι, καὶ ὅ, τι τοιοῦτον.

... ὡς καὶ τὰ ζώοντα ἔχουσιν ἡ γῆ, ὅπως καὶ τὰ ζώοντα ἔχουσιν.

50. Ἡλικίῃσιν, ὥρησιν, ἐν αὐτοῖσιν ὅμοια τὰ ζῶντα, καὶ τριβεται χρωμένοισι μετρίως βελτίω.

51. Ὅσπερ ὑδρίον νέον διατηρεῖται, παλαιόμενον σέγει. ὅπως καὶ ἡ γαστήρ, διίει τὴν τροφήν, καὶ ὑποσαβμὴν ἴσχει, ὡς περ ἀγγεῖον.

52. Οἱ τρόποι τῶν νόσων. τὰ μὲν συγγενικά ἐσιν εἶδέναι πυθόμενον, καὶ τὰ ἀπὸ τῆς χώρας, (οἰκέονται γὰρ διὰ πλειόνων) καὶ πολλοὶ ἴσασιν. τὰ δὲ ἐκ τῆς σώματος, καὶ τῶν διαιτημάτων, καὶ κατὰ σάσιος τῆς νούσης, ἢ ἀπὸ ὥρων.

53. Αἱ

tatione, & in suffocationibus uterinis, in tussibus, abscessus in testiculos oborti.

48. Ut in arboribus terra, sic in animalibus alvus succum alibilem suppeditat, & calefacit, & refrigerat; refrigerat quidem plena vacuando, calefacit alibili succo abundans; & ut terra stercoreta hyeme calida, sic & alvus.

49. Arbores tenui sunt cortice, & sicco, intus vero carne sicca, sana, putredinis expertes diuturnæ. Et ex animantibus, velut testudines, & quicquid est ejuscemodi.

50. Ætatibus, tempestatibus, annis sunt similia sui animantia, nec atteruntur mediocri rerum convenientium usu.

51. Ut hydria recens humores transmittit, inveterata continet; sic & venter transmittit alimentum, & materiam continet, ut vas.

52. Jam verò, quod ad morborum species, & differentias attinet, alii sunt congeneres, & ii interrogando cognosci possunt; & qui à regione principia, causasque ducunt, cujuscumodi pluribus familiares, &

C c 4 id

ἡμετέροις ἡμετέροις ἡμετέροις
 ἡμετέροις ἡμετέροις ἡμετέροις
 ἡμετέροις ἡμετέροις ἡμετέροις
 ἡμετέροις ἡμετέροις ἡμετέροις
 ἡμετέροις ἡμετέροις ἡμετέροις

53. Αἱ δὲ χῶραι πρὸς τὰς
 ὥρας κακῶς διακείμεναι, τοι-
 αῦτα τίκῃσι νησθήματα, ὁκοίη
 ἂν ὥρῃ ὁμοῖαι ἔωσιν. οἷον ἀ-
 νώμαλον θάλασπος, ἢ ψυχρός,
 τῆς αὐτῆς ἡμέρης, ὅταν τοιαῦ-
 τα ποιῇ φθινοπωρινὰ ἐν τῇ
 χῶρῃ τὰ νησθήματα. καὶ ἐν
 τῇσιν ἀλλήσιν ὥρῃσιν κατὰ
 λόγον.

54. Τὰ μὲν ἀπὸ ὀσμῶν
 βορβορωδέων, ἢ ἐλαυδέων. τὰ
 δὲ ἀπὸ ὑδάτων, λιθιῶντα,
 σωληνώδεα. τὰ δὲ ἀπὸ πνευ-
 μάτων χρηστῶν τε καὶ κακῶν
 ἔρχονται.

55. Ὡρῆς δὲ οἶαι ἔσονται νη-
 σοι, καὶ κατὰξάσιες ἐκ τῶν-
 δε. ἢν αἱ ὥραι ὠραίως, εὐ-
 τάκτως, εὐκρινέας νόσους ποι-
 ἔωσιν. αἱ δὲ ἐπιχώριοι τῇ-
 σιν ὥρῃσι νησοί, δηλοῦσι τῆς
 τρόπης.

56. Ὅτι δ' ἂν ἐξαλλά-
 ξῃ ἡ ὥρῃ, ὁμοῖα ἢ ἀνόμοια
 ἔσται

id multi norunt; alii ex pe-
 culiari cujusque corporis na-
 turâ, & humoris conditio-
 ne, atque diæta; & ex no-
 vorum temporum novo sta-
 tu, aut à temporibus anni.

53. Ut autem regiones
 ad tempora malè sunt affe-
 ctæ, ejusmodi morbos pa-
 riunt: exempli gratia, in-
 æqualis calor, aut frigus
 ejusdem diei, autumnales
 procreat morbos, in una-
 quaque regione; eodem
 modo de aliorum tempo-
 rum tempestatibus judican-
 dum.

54. Aliæ quidem existunt
 à coenosis vaporibus, atque
 palustribus: aliæ ex aquis,
 lithiasēs, & splenicæ affectio-
 nes; aliæ verò ex ventis
 bonis & malis.

55. In universum autem
 temporum naturam refe-
 runt, ipsaque ex iis mor-
 borum ideis descriptio, seu
 historia. Etenim si tempe-
 states opportunè, & suo
 quæque ordine fiant, effi-
 ciunt morbos secundi judi-
 cii: ipsi vero temporum
 vernaculi morbi, pro se
 quisque speciem, & histo-
 riam sui indicat.

56. At si quæ temporis
 mutatio fiat, & à naturali
 statu

ἔσαι τὰ νασήματα, οἷα ἐν τῇ
ὥρῃ ταύτῃ γίνεται. ἢν δ' ὁμοί-
ως ἀγῇ, τοιαύτοτρόπως καὶ
ἐπὶ τοῖςτο εἰλικύσμενα.

ἢν δ' ὁμοί-
ως ἀγῇ, τοιαύτοτρόπως καὶ
ἐπὶ τοῖςτο εἰλικύσμενα.

57. Οἷον ἰκτερον φθινοπω-
ρινόν. ψύχεια γὰρ ἐκ θαλπέ-
ων, καὶ θάλπος ἐκ ψύχειος.
καὶ ἢν τὸ θερμὸν χολῶδες γέ-
νηται, καὶ αὐξηθὲν ἐγκατα-
λειφθῇ, καὶ ὑπόσπληνοι.

58. Ὄταν ἔν καὶ ὁ ἡρ' ἔσται
ἀγάγη, καὶ ἡρος γίνονται ἰκτε-
ροι. ἐγγυτάτω γὰρ αὕτη ἡ κί-
νησις τῇ ὥρῃ κατὰ τὸτο τὸ εἶ-
δος ἐστίν.

59. Ὄταν δὲ θέρους γένηται
ἡρὶ ὁμοίον, ἰδρωτῆας ἐν τοῖσι
πυρετοῖσι, καὶ εὐτροποι, καὶ
ἐκ κατόξεες, καὶ δὲ κατὰ ξηροί
γλώσσησιν.

60. Ὄταν δὲ χειμέριον γέ-
νηται ἡρ, καὶ ὀπισθοχειμῶν,
χειμεριναὶ καὶ αἱ νῆσοι, καὶ
βηχῶδες, καὶ περιπνευμονι-
καί, ἢ κυναγχικά.

61. Καὶ φθινοπώρῃ, ἢν μὴ
ἐν ὥρῃ καὶ ἐξαίφνης χειμάσῃ,
μὴ συνεχῶς τοιαύτας νῆσους
ποιεῖ, διὰ τὸ μὴ ἐν ὥρῃ ἡρ-
χ-
ται,

statu defectio, similes aut
dissimiles erunt morbi, cu-
jusmodi in ea inciderint. Si
autem cursum suum simili-
ter perpetuent tempora, e-
jusmodi pariunt morbos,
& in eandem inclinationem
adducunt.

57. Ut Icteron autumnale;
nam caloris, & fri-
goris mutua vicissitudo est;
ut si æstas biliosa fuerit, &
bilis adaucta suppressa fue-
rit, ejus suffusione fit icte-
rus, & lienis tumores.

58. Quin etiam si ver ita
sit constitutum, & vere
etiam fiunt morbi regii;
nam ille motus proximè
ad illud tempus accedit,
juxta anni speciem.

59. Contra si æstas ver-
nis tempestatibus affecta,
sudores in febribus copiosos
expectare oportet, ac bene
morati sunt morbi, nec per-
acuti, nec linguis peraridi.

60. Si autem ver hyber-
num fuerit, novissimaque
hyems viguerit, morbi in-
cident hyemales, cum tus-
si conjuncti, & peripneu-
monici, aut etiam anginosi.

61. Et autumnos quoque
ipso, si quidem non con-
venienter, sed repentè, &
magna vi tempestates indu-

θαι, ἀλλὰ ἀνώμαλα γίνεσθαι.

62. Διόπερ καὶ αἱ ὥραι ἀκριτοὶ καὶ ἀκατάστατοι γίνονται, ὥσπερ καὶ αἱ νῆσοι, εἰάν προεκρηγνύωνται, ἢ προεκκρίνωνται, ἢ ἐγκαταλείπωνται. Φιλυπόστροφοι γὰρ καὶ αἱ ὥραι γίνονται, ὥσπερ αἱ ἔτι νοσοποιέσσαι.

63. Προσλογιστέον ὅτι, ὁμοίως ἂν ἔχοντα τὰ σώματα, καὶ αἱ ὥραι παραλαμβάνωσι.

64. Νότοι βαρυήκοοι, ἀχλυώδεις, ἡκαρηβαρικοὶ, νωθροὶ, διαλυτικοὶ. ὅταν ἔτι δυναστεύῃ, τοιστότροπα ἐν τῇσι νήσοισι πάσχασι, ἐλκεία μαδαρά, μάλισα τόμα, αἰδοῖον, καὶ ἄλλα.

cat hybernas, non semper, nec continenter suæ naturæ congeneres facit morbos, quod tempestivè non venerit, sed inæqualis existat.

62. Unde fit, ut anni tempora sint malè morata, & sinistri judicii, & sine ordine; sic & morbi existunt, si anticipaverint, aut ante tempus excretionem moliantur, aut si quid reliquiarum supersit. Nam tempestates morborum recidivas afferunt, & sunt earum conservatrices, quemadmodum fuerant effectrices.

63. Quæ cum ita sint, in eam curam incumbere debet medicus, ut intelligat, qualiter affecta corpora anni septem partes, earumque septem tempestates excipiant.

64. Austrina tempestas auditui gravis, caliginosa, capitis gravitatem, toti corpori lentitudinem affert, & resolutionem; cum hæc austrina tempestas, diu multumque cœli potens fuerit, hujusmodi symptomata in morbis perpetiuntur: ulcera glabra, maximè verò in ore, & pudendis, & aliis partibus.

65. Ἦν δὲ βόρειον, βῆχες, φάρυγγες, κοιλίαι σκληρότεραι, δυσχρίαι, Φρικώδεις, ὀδύνηαι πλευρέων, στήθεων. ὀκότεν οὗτος δυναστεύη, τοιαῦτα προσδέχσθαι μᾶλλον τὰ νοσήματα.

66. Ἦν μᾶλλον πλεονάζη, αὐχμοῖσιν οἱ πυρετοὶ ἐπονται, καὶ ὀμβροῖσιν, ἐξ ὁποῖων ἀν οἱ πλεονασμοὶ μεταπέσωσι, καὶ ὅπως ἀν ἔχοντα τὰ σώματα παραλάβωσιν ἐκ τῆς ἐτέρης ὥρης. καὶ ὁκοῖς τίνος ἐν χυμῷ δυναστεύοντι ἐν τῷ σώματι.

67. Ἀτὰρ ἀνδρῖαι νότιαι, βόρειαι. διαφέρει γὰρ καὶ τ' ἄλλα ἔτω, μέγα γὰρ καὶ τῆτο. ἄλλ' γὰρ ἐν ἄλλῃ ὥρῃ, καὶ χώρῃ μέγας οἷον τὸ θερμὸν χολοποιόν, ἢ ἔναιμον, τ' ἄλλα ὡς ἕκαστα.

68. Αἱ μεταβολαὶ μάλιστα τίχλῃσι νοσήματα, καὶ αἱ μέγισται

65. Si verò aquilonia tempestas ingruat, tussis, faucium inflammationes, alvi adstrictiones, difficultates meiendi, horrores, dolores laterum, & pectoris ipsius. Itaque cum aquilonia multumque cœli potens fuerit, huiusmodi ferè morbos expectare oportet.

66. Si talem habeat statum, cum squaloribus febres ardentes ut plurimum sunt conjunctæ, & imbribus quoque ipsis febres diuturnæ, & putres: quibus ex rebus varia qualitate affectis nimietates inciderint, & ut affecta corpora exceperint ab alio tempore, ac prout huiusmodi, aut illiusmodi humoris corpus dominatu tenetur.

67. Quinetiam siccitates, austrinæ sunt, ut aquiloniæ; sic quoque & eodem modo, & alia quoque differunt; atque illud quidem magnum, & commemorable; alius enim alio tempore, & regione magnus; etenim æstas bilis procreatrix, ver sanguinis, ac cætera suo quæque modo se habent.

68. Mutationes omnes repentinæ, vehementes, & diutur-

γίσται μάλιστα, καὶ ἐν τῇσιν
ώρησιν αἱ μεγάλαι μεταλλα-
γαι, καὶ ἐν τοῖσιν ἄλλοισι τὰ
δὲ ἐκ προσαγωγῆς γίνονται. αἱ
ῥαὶ αὗται ἀσφαλέςαται,
ὥσπερ καὶ διαίται, καὶ ψύ-
χος, καὶ θάλπος, μάλιστα ἐκ
προσαγωγῆς, καὶ ἡλικίαι ἔ-
τω μεταβαλλόμεναι.

69. φύσιες δὲ ὡς πρὸς τὰς
ῥας, αἱ μὲν πρὸς θερινῆς, αἱ
δὲ πρὸς χειμῶνα, εὖ καὶ κα-
κῶς πεφύκασιν. αἱ δὲ πρὸς
χώρας, καὶ ἡλικίας, καὶ δι-
αιτας, καὶ τὰς ἄλλας κατα-
στάσεις τῶν νέσων, ἄλλαι
πρὸς ἄλλας, εὖ καὶ κακῶς
πεφύκασι. καὶ ἡλικίαι πρὸς
ῥας, καὶ χώρας, καὶ διαί-
τας, καὶ πρὸς καταστάσεις
νέσων. καὶ ἐν τῇσιν ὥρησι δι-
αίται, καὶ σιτία, καὶ ποτά,
εἴα ἔτι ὁ μὲν χειμῶν ἀργὸς ἔρ-
γων, καὶ πένονα τὰ εἰσιόν-
τα, καὶ ἀπλά. μέγα γὰρ
καὶ τῆτο. αἱ ὁπῶραι δὲ ἐρ-
γάσιμοι, ἡλιώσιες, τὰ πινό-
μενα πυκνά, ἀκατάστατα σι-
τία, οἶνοι, ἀκρόδρυα.

diuturnæ pariunt morbos,
ac illæ præfertim, quæ sunt
insignes. Ac in tempori-
bus anni insignes mutatio-
nes, & rerum omnium cæ-
terarum. Quæ vicissim ac
paulatim securissimæ, & ut
ipsæ diætæ, ac frigoris &
caloris potissimum amica
vicissitudo esse debet, &
ætates, quarum vicissitu-
dinaria mutatio est.

69. At hominum natu-
ræ, quod ad anni tempo-
ra, aliæ ad æstatem, aliæ
ad hyemem benè, aut ma-
lè constitutæ sunt; aliæ ad
regiones, & ætates, & ad
diætas, atque ad aliorum
morborum status; aliæ ad
alias regiones, ætates benè
aut malè constitutæ; atque
ætates ipsæ benè aut malè
constitutæ ad tempora, &
regiones, & diætas, ad mor-
borum status; & in tempo-
ribus diætæ, cibi aut po-
tiones, prout illæ fuerint,
quod hyems sit ignava, &
otio abundans, & quæ in-
geruntur natura & arte sim-
plicia, cocta, magnum cer-
te illud. Novissima verò
pars æstatis laboriosa est,
insolationes, frequens po-
tus, sine ordine cibi, vina,
arborum baccæ.

70. Ὡς περὶ δὲ ἐκ τῶν ὁρέων τὰς νέσους ἐστὶ τεκμήρασθαι, ἐστὶ ποτε καὶ ἐκ τῶν νέσων ὑδατα, καὶ ἀνέμους, καὶ ἀνυδρίας προγινώσκειν. οἷον βόρεια, νότια, ἐστὶ γὰρ εὖ μαθόντι καὶ ὀρθῶς ὅθεν σκεπτέα. οἷον καὶ λέπραι τίνες, καὶ περὶ τὰ ἄρθρα πόνοι, ὑδατα ὅταν μέλλει, κνησμώδεές εἰσι, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. καὶ τῶν ὑσμάτων οἷα ἢ διὰ τρίτης, ἢ ἐκάστης, ἢ διὰ περιόδων ἄλλων, καὶ τὰ συνεχέα. καὶ ἀνέμων, οἱ μὲν πολυήμεροι πνέουσιν, καὶ ἀντιπνέουσιν ἀλλήλοισιν. ἄλλοι δὲ διὰ βραχυτέρων. οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ, κατὰ περίοδον. ταῦτα ἔχει τῆς καταστάσεως ὁμοιότηας.

71. Ἐπὶ βραχυτέρον δὲ τὰ τοιαῦτα. ἢν μὲν ἐπὶ πλεόν το ἔτος τοῖστο ἔη, οἷον κατὰσασιν ἐποίησεν, ἐπὶ πλείον καὶ τὰ νησήματα τοιαῦτα. καὶ ἢν μᾶλλον ἰσχυρότερα, καὶ μέγιστα νησήματα ἕως ἔγενετο, καὶ κοινότατα, καὶ ἐπὶ πλείον χρόνον.

72. Ἐκ

70. Velut ex anni temporibus morborum rationem quis potest colligere, sic etiam licet è morbis præsentire futuras tempestates, aquas, ventos, siccitates, ut tempestates aquilonias & austrinas; integrum est enim ei, qui in hoc genere fuerit exercitatus, unde earum rerum sit ineunda ratio; velut etiam lepra quædam, & circa articulos dolores, ubi aquæ futuræ sunt, pruritum excitant, aliaque ejusmodi. Quin etiam & ex pluviis, quæ sunt ejusmodi, ut tertio quoque die fundantur ab æthere, aut aliis intervallis, quæque continenter fluunt. Ac ventorum alii diurni, diuque terras perflant, alii contrario flatu pugnant, alii brevioribus intervallis, iidemque per circuitum. Atque tempestates definitis anni temporibus proportionem respondent.

71. Sed hæc brevius. Nam si majore ex parte ejusmodi fuerit annus, ut, qualem statum inire coepit, obtineat, ut plurimum morbi existent hujusmodi; & quanta erit vis earum tempestatum, tanta quoque & morborum magnitudo, & frequen-

72. Ἐκ τῶν πρώτων ὑδάτων, ὅταν ἐξ ἀνυδρίας πολλῆς μέλλῃ ὑδωρ ἔσσεσθαι, ἔστι πέρι ὑδρώπων προειπεῖν. καὶ ὁκόταν τ' ἄλλα σμικρὰ σημήια Φανῇ ἐν νηνεμίῃ, ἐν μεταβολῇ. συνακτέον ἔν, ὅσαι μὲν ἐφ' οἷοισιν ὑδασιν, ἢ ἀνέμοισιν, αἱ νῦνσοι ἐπισημαίνουσι. καὶ ἀκυστέον, εἴτις οἶδεν, ὅτι τοιάτῃ χειμῶνⓈ προγενομένης, τοῖον ἦρ, ἢ θερⓈ ἔσαι.

73. Τὰ χρώματα οὐχ ὁμοῖα ἐν τῇσιν ὥρησιν, ἔδὲ ἐν βορείοισι, καὶ νοτίοισιν, ἔδ' ἐν τῇσιν ἡλικίῃσιν, αὐτὸς πρὸς ἑαυτὸν, ἔδ' ἄλλος ἄλλω ἔδέν. σκεπτέον δὲ, ἐξ ὧν ἴσμεν καὶ παρεόντων, καὶ αἰτρεμεόντων, περὶ χροιάων, καὶ ὅτι αἱ ἡλικίαι τῇσιν ὥρησιν ἐμπερέες εἰσὶ, καὶ χροίῃ, καὶ τροπῷ.

74. Οἱ αἰμορροΐδας ἔχοντες, ἔτε πλευρίτιδι, ἔτε περιπνευμονίῃ, ἔτε Φαγδαίνῃ, ἔτε δεθήσιν, ἔτε θερμίνθεισιν αἰλί-

frequentia, ac longissimi spatium temporis.

72. Ex primis aquis, cum ex diuturno squalore futurae sunt pluviae, licet de hydropibus multa praedice-re, & quoties alia signa apparent, cum aër ventis placidus in mutatione repentina. Ergo colligendum est, qui morbi, quibus in aquis, aut ventis significantur; & audiendus est, qui perspectum habuerit, quod exacta ejusmodi, aut illiusmodi hyeme, talis aetas, aut ver futurum sit.

73. Quæ cum ita sint, colores non sunt ejusmodi semper omnibus temporibus, atque tempestatibus, nec aquiloniis, nec austrinis; sic nec ætatibus iidem sunt colores; nec si idem ipse sibi conferatur, idem est, nec comparatus cum altero; propterea coloris in-eunda ratio, & considerandum, ex quibus intelligimus, quæ adfunt, quæque suo statu manent, quodque ætates anni temporibus similes sunt, colore & modo.

74. Qui habent hæmorrhoidas, nec pleuritide, aut inflammatione pulmonis, nec ulcere depascente,

αλίσκονται. ἴσως δὲ ἔδὲ λέπρῃ-
σιν. ἴσως δὲ ἔδὲ ἀλφειῶσιν.

75. Ἰητρευθέντες γε μὴν ἀ-
καίρως, συχνόισι τοῖσι τοῖς-
τοισιν ἔβραδέως ἤλωσαν. καὶ
ἐλέθρια ἔτως. καὶ ὅσαι ἄλ-
λαι ἀποσάσεις, οἷον σύριγ-
γες, ἐτέρων ἄκος. ὅσα πέ-
φυκεν ἐπιφαινόμενα παύειν,
ρύεται τῶν προγεγόμενα κω-
λύματα ἄλλοισιν αἱ κοινωνίαι.

76. Οἱ ὑπόπιοι τέπιοι, ὑ-
ποδεξάμενοι πόνω, ἢ βάρει, ἢ
ἄλλω τίνι, ῥύονται. ἄλλοι-
σιν αἱ κοινωνίαι διὰ τὴν ῥοπὴν
ἐκ ἔτι αἷμα ἔρχεται, ἀλλὰ
κατὰ τῆς χυμῆς τὴν συγγενεῖαν,
τοιαῦτα πύξουσιν. ἐστὶν οἷσιν
αἷμα ἀφίσσθαι ἐν καιρῷ ἐπὶ
τοῖσι τοῖςτοισιν, ἐπ' ἄλλοισιν
δὲ, ὥσπερ ἐπὶ τέτοισιν, τῆ-
το ἐκ εἰκός. κάλυσις ἐπὶ τοῖ-
σι δὲ δὴ αἱματώδεα πύξουσιν,
ὥρη, πλευρίτης, χολή.

77. Τὰ παρὰ τὸ ἔς, ὅσαι-
σιν ἂν ἀμφὶ κρίσις γινόμε-
να,

te, nec furunculis, nec pu-
stulis nigris corripiuntur,
forte nec etiam lepra, nec
vitiliginibus nigris.

75. Verum qui intempe-
stivè curati sunt, frequen-
tibus ejusmodi malis paulo
post correpti fuerunt; &
quicunque fiunt abscessus,
ut fistulæ, aliarum affectio-
num sunt remedia; Et
quam vim habent, cum su-
pervenerint, eas affectio-
nes sistendi, easdem affe-
ctiones, cum præcesserint,
cohibent.

76. Suspecti loci exceptu-
ri labore, aut dolore, aut
gravitate, aut quapiam alia
re liberant. Quæ cum aliis
communione habent, iis
ob inclinationem non am-
plius sanguis fertur, sed se-
cundum humoris affinita-
tem, ejusmodi expectorant.
Atque existunt, quibus op-
portunè sanguis detrahi pos-
sit, in ejusmodi affectioni-
bus; sed contra existunt alii,
quibus, ut & his, consen-
taneum non est, educere
sanguinem. Hæc verò mis-
sionem prohibent in iis, qui
sanguinem expuunt, anni-
tempus, pleuritis, bilis.

77. Quæ ad aures obo-
riuntur, quibuscunque sub
cri-

να, ἢν μὴ ἐκπυήσῃ, τὰτ' αὖ
παλλασσομένη ὑποσφογὴ γί-
νεται, καὶ κατὰ λόγον τῶν
ὑποσφοφῶν, τῆς ὑποσφοφῆς
κρινόμενα, αὐθις αἶρεται καὶ
παράμειναι, ὥσπερ αἱ τῶν πυ-
ρετῶν ὑποσφοφαί, ἐν ὁμοίᾳ
περιόδῳ.

78. Ἐπὶ τέτοισιν ἐλπίς ἐς
ἀρθρα ἀφίστασθαι, ἔρον πα-
χὺ, λευκὸν, οἷον τὸ τῆς ἀρτι-
γενέος, ἐπὶ τοῖσι κοπιώδεσι τε-
ταρταίοισιν ἔστιν ὅτε ἔρχεται,
καὶ ῥύεται τῆς ἀποσάσιος. ἢν
δὲ πρὸς τῷ καὶ αἰμορραγήσῃ
ἀπὸ ῥινῶν ἰκανῶς, καὶ πάνυ.

79. Καὶ ὡς τὸ ἐντερον ἐπὶ
δεξιᾷ ἀρθροτικῶ πάθει ἐγένε-
το, ἢν ἡσυχαιτέρῳ. ἔπει
δὲ τῷ ἐνθέρῳ, ἐπιπυνώτε-
ρον.

ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΧΥΜΩΝ ΤΕΛΟΣ.

crisim oborta, nisi suppu-
raverint, cum evanuerint,
recidivus accedit morbus;
ac pro eo, ut solent fieri re-
cidivæ, cum hic inciderit,
rursum attolluntur paroti-
des, & manent simili, ea-
demque periodo, quâ fe-
brium ipsarum recidivæ.

78. Quibus spes est ab-
scessum fore in articulis, si
urina feratur cruda, & alba,
crassa, qualis Artigeni fami-
liaris erat, sic in laboriosis
febris, quantum morbi
diem agentibus, nonnun-
quam fertur, vindicat ab-ab-
scessu; quod si ad illud uri-
næ profluvium accesserit è
naribus fluor sanguinis lar-
gior, præclare illud faciet.

79. Et cui intestinum dex-
tra infestabatur, superveni-
ente arthritide, erat quieti-
or; cum verò hoc curatio-
nem recepit, laboriosior.

FINIS LIBRI DE HUMORIBUS.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΕΡΙ

ΚΡΙΣΙΩΝ.

HIPPOCRATIS

DE

JUDICATIONIBUS.

CUM

INTERPRETATIONE

ANUTII FOESII, MEDIOMATRICI.

Τὰ τῷ ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙ λεγόμενα ἀπηκριβωμένα εἰσιν.

Dicta HIPPOCRATIS exquisita sunt.

GALEN. in L. VII. Aph. 63.

Ujus libelli aliud fuisse principium, CALVO
fatis constat, in quo quid Crisis sit in mor-
bis, & quantum medico conferat, ostendi-
tur. Videturque libellus iste parum integer,
sed variè ex Aphorismis, Prognostico, & aliis HIP-
locrat. locis confarcinatus. ANUT. FOESIUS in *Not. ad Libr. de*
Judicat.

Scopus auctoris in hoc libro est, instruere me-
dicum, ut judicare possit in morbis, quid futurum sit:
an scil. morbus lethalis futurus sit, an salutaris? bre-
visque, an diuturnus? quod quidem assequi facilè po-
terit, si præsentis libri doctrinam diligenter observabit,
ita ut in horum prædictione fere nunquam decipiatur,
atque hoc pacto ab omnibus peritus atque diligens existi-
mabitur. In hoc libro explicando, nullus quod sciam
adhuc elaboravit, nimirum fortasse, quia quicquid in
eo continetur, ferè totum in aliis libris HIP-
locrat. reperitur, potissimum verò in lib. Prognosticorum,
& in Coacis, Aphorismisque. PROSP. MARTIANUS, in
Not. ad L. de Judicat.

GALEN. LIB. I. DE MORB. ACUT.

* * *

* * *

* * *

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ HIPPOCRATIS

ΠΕΡΙ
ΚΡΙΣΙΩΝ.

DE
JUDICATIONIBUS.

I.

1. Περὶ κρίσιων ζυντόμων ἐπὶ τὸ ἀμεινον, τὰ μὲν πλείστα ταῦτ' ἐσὶν, ἀπερ' ὑγίην σημαίει.

2. Ἰδρωῖτες γὰρ ἄριστοί εἰσιν, καὶ τάχις αὖ πυρετὸν παύοντες, οἱ ἐν τῇσι κρίσιμήσιν ἡμέρησιν γινόμενοι, καὶ τελέως τὸν πυρετὸν ἀπαλλάσσοντες.

3. Ἄγαθοι δὲ καὶ ὅσοι διαπαντὸς τῷ σώματι γενόμενοι, εὐπετεστέως τὸ νόσημα φέρειν ποιήσωσιν. οἱ δ' ἀντούτέων τι μὴ ἐργάσωνται, καὶ λυσιτελέωσιν γινόμενοι.

4. Παχύνεσθαι δὲ χρὴ τὸ διαχώρημα, πρὸς τὴν κρίσιν ἰσχύος τῆς νόσου. ἔσω δὲ τὸ ὑπόπυρρον, καὶ μὴ σφόδρα δυσώδους.

5. Ἐπιτήδειον δὲ καὶ ἔλμινθας ἐξιέναι πρὸς κρίσιν.

1. Judicationum, quæ brevi meliorem fore statum portendunt, eadem ferè quæ sanitatis signa sunt.

2. Sudores enim optimi, & citissime febrem sedare censentur, qui decernentibus diebus contingunt, & febrem ex toto finiunt.

3. Boni etiam æstimandi, qui ex toto corpore prove-niunt, & leviolem morbum reddunt. Qui verò horum nihil præstant, inutiles, si contingant.

4. Morbo autem ad judicationem tendente, dejectionem crassiolem reddi oportet; subfulva vero, nec admodum graveolens esto.

5. Lumbricos etiam subjudicationem exire, com-mo-dum est.

6. Οὐ-

D d 2

6. Uri-

6. Οὐρον δὲ ἄριστον ἐστίν, ὃ
 ἂν ἔχη λευκότετον ὑπόσημα,
 καὶ λεῖον, καὶ ὁμαλὸν, παρὰ
 πάντα τὸν χρόνον, ἕως ἂν κρι-
 θῇ τὸ νόσημα. σημαίνει γὰρ
 ἀσφαλέα, καὶ ὀλιγοχρονίην τὴν
 νοῦσον ἔσεσθαι.

7. Ἦν ιδρῶτες ἐγγενομένους ἢ
 νῆστος ἐκλίπη, καὶ τὸ ἔρον πυρ-
 ρὸν θεωρηθῇ, λευκὴν ὑπόσασιν
 ἔχον, τετάρτοις αὐθημερόν ὑπο-
 σροφὴ τῆ πυρετῆ γίνεται. οὗτος
 καὶ ἐν πέντε ἀκινδύνως κρίνεται.

8. Τοῖσιν ἐλαχίστω χρόνῳ
 μέλλουσιν ὑγιαίνειν, μέγιστα
 σημεῖα ἅπαν γίνεται. ἀπονώ-
 τεροι γὰρ διατελῶσιν, καὶ ἀκιν-
 δυνοὶ, καὶ τὰς νύκτας κοιμέον-
 ται, καὶ τὰ ἄλλα σημεῖα προ-
 φαίνουσιν ἀσφαλέα.

6. Urina optima est, quæ
 per totum morbi tempus,
 quoad judicationem subie-
 rit, albissimum, læve, &
 æquale habet sedimentum.
 Securum enim, & brevem
 fore morbum indicat.

7. Si suborto sudore mor-
 bus cesset, & urina fulva
 cum sedimento albo con-
 spiciatur, iis eodem die fe-
 bris revertitur, quæ quinto
 die sine periculo judicatur.

8. Qui paucissimo tem-
 pore sani futuri sunt, iis in
 totum maxima signa con-
 tingunt. Ii enim citra do-
 lorem, & periculum per-
 severant, noctu dormiunt,
 cæteraque securitatis signa
 præ se ferunt.

II.

9. Οἷς ἐν πυρετῷ μὴ θα-
 νατώδει, κεφαλῆς ἄλ-
 γημια, καὶ τὰ ἄλλα περιέσηκε
 σημεῖα, χολὴ τετάρτων κρατεῖ.

10. Οἷς ἂν ἄρξῃται ὁ πό-
 νος τῇσι πρώτῃσιν ἡμέρησιν,
 τεταρταῖοι τε μάλλον, καὶ πεμ-
 πτῆσιν πιέζονται, ἐς δὲ τὴν ἐβ-
 δόμην ἀπαλλάσσονται τῆ πυ-
 ρετῆ.

11. Οἱ δὲ πυρετοὶ κρίνονται
 ἐν τῇσιν αὐτέσιν ἡμέρησιν τὸν
 ἀρι-

9. Quibus in febre mi-
 nimè lethali, ca-
 pitis dolor est, aliaque signa
 circumstant, in his bilis
 superat.

10. Qui primis diebus
 dolore vexati, quarto &
 quinto die magis urgentur,
 hi sub septimum diem fe-
 bre liberantur.

11. Febrium vero judica-
 tiones iisdem numero die-
 bus

ἀριθμὸν, ἐξ ὧν ἀπόλλυνται οἱ
ἄνθρωποι, καὶ ἐξ ὧν περιγι-
νούνται.

12. Οἷτε γὰρ εὐθεύεσθαι 4
τῶν πυρετῶν, καὶ ἐπὶ σημείων
ἀσφαλεσάτων, τεταρταῖοι πα-
ύονται, ἢ πρόσθεν. οἷτε φο- 5
νικώτατοι, καὶ ἐπὶ σημείων
δεινотάτων γινόμενοι, τεταρταῖ-
οι κλίνεισσι, ἢ πρόσθεν.

13. Ἡ μὲν ἂν πρώτη ἔφοδος 6
ἕως τελευτᾶ. ἡ δ' ἑτέρα, ἐς 7
ἐπὶ πω περιάγει. ἡ δὲ τρίτη, ἐς 8
τὴν ἐνδεκάτην. ἡ δὲ τέταρτη, 9
ἐς τὴν τεσσαρεσκαίδεκάτην. ἡ 10
δὲ πέμπτη, ἐς τὴν ἐπὶ ἑκαίδε-
κάτην. ἡ δὲ ἕκτη, ἐς τὴν εἰκοσὴν.

14. Αὗται μὲν ἂν ἐπὶ τῶν 12
ὀξυτάτων διὰ τεσσάρων ἐς τὰς
εἰκοσι προσθέσεις. ἐν δύνανται 13
δὲ ὅλαις ἡμέραις ἔθεν τεττέων
ἀριθμεῖσθαι ἀτρεκέως. ἔδὲ γὰρ 14
οἱ ἐνιαυτοὶ τε, καὶ μῆνες ὅλαις
ἡμέραις πεφύκασιν, ἔδὲ ξυ-
νεσηκασιν.

bus contingunt, quibus ho-
mines moriuntur, & qui-
bus superstites evadunt.

12. Levissimæ enim fe-
bres, & cum securissimis
signis, quarto die, aut prius
finiunt. Maximè vero le-
thales, & quæ cum pericu-
losissimis signis contingunt,
quarto die, aut prius inter-
ficiunt.

13. Primus igitur earum
impetus sic finitur: alter ad
septimum deducit, tertius
ad undecimum, quartus ad
decimum quartum, quintus
ad decimum septimum, sex-
tus ad vigesimum.

14. Hæ igitur in acutissi-
mis morbis accessiones per
quatuor fiunt, & ad viginti
dies producuntur. Fieri verò
non potest, ut horum quic-
quam integris exactè diebus
numeretur. Neque enim
anni, neque menses integris
diebus constare solent.

III.

15. Ἐν τοῖσι καύσοισι τὰ 1)
ἀγαθὰ σημεῖα γνῶ-
μενα, οἷα ἐν τῇσιν ὑγιεινοῖσι γέ-
γραπται. μείονα μὲν ἔόντα, 2
ἐς τρίτην ἀνεσιν δηλοῖ. παχύ- 3
τερα δὲ αὔριον πάνυ. παχέα 4
δὲ αὐθημερόν.

15. IN febribus ardentibus
bona signa, si qualia
in sanis scripta sunt existant,
minora quidem tertio die
remissionem fore indicant,
crassiora vero in crastinum
omnino, sed crassa eodem
die.

16. Ἐν

D d 3

16. Fe-

16. Ἐν τοῖσι καύσοισιν, ἢν 5
ἐβδομαίῳ ὕστερον ἐπιγένηται
ἵκτερος, δῆλον ἰδρωτός. τὸ γὰρ 6
νόσημα ἔφιλέει ἐξιδρῆν, ἐδὲ
ἄλλη ἀφίσταται ἑοδαμῇ, ἀλ-
λὰ ὑγιῆς γίνεται.

17. Ἀνάγκη, τῷ θερμῷ ἀ- 7
πρόντος ἐφ' ἑαυτὸ τὸ ὑγρὸν
ἐλκύσαντ', τῷ πυρετῷ κρί-
σιν γενέσθαι. καὶ τὰ ἔρα τὰ 8
ἀποχωρέοντα, ἢ καὶ τὰ δια- 9
χωρημαῖα κοιλίης, ἢ αἵματος 10
ἐκ τῶν ρινέων ῥύσιν, ἢ ἔρῃσιν 11
πολλήν, ἢ διὰ ὑγρὴν ἰσχυρὴν, 12
ιδρωτά, ἢ ἔμετον. γυναικὶ δὲ 13
καὶ ἐπιμηνίων ὁδόν. μάλιστα 14
μὲν ἔν ταῦτα ποιεῖ κρίσιν, ἢ 15
ὅ, τι ἂν τεττέων ἐγγὺς γίνεσθαι. 16
ποιεῖ δὲ καὶ ἑτέρας κρίσεις,
ἥτιον μὲν τεττέων.

18. Ἰκτερος δὲ ἢν ἐβδο- 18
μαίῳ ἐπιγένηται, ἢ ὕστερον ἐν
καύσῳ, καὶ δυσχερεῖα σιάλ- 19
πολλῷ ἀποχωρήσις, ἔντε τοῖς 20
καυσώδεσι πυρετοῖς, καὶ τοῖς
ἄλλοις, ἢν μηδενὸς τεττέων τῶν 21
σημείων γενομένων, ἀφίη ὁ
πυρετός, ἀνάγκη τοιαύτῃ κρί- 22
σιος ἀντὶ τεττέων γενέσθαι.
ἢ φυμάτων μεγάλων ἀπόσα- 23
σιν. ἢ ὁδύνας ἰσχυράς ἀπὸ 24

τῆς

16. Febribus ardentibus,
si post septimum diem mor-
bus regius succedat, sudo-
ris indicium est. Neque e-
nim exudare morbus, ne-
que aliàs usquam abscessum
facere consuevit, sed sanc-
scit.

17. Cum calor discesse-
rit, & humiditatem ad se
attraxerit, febris judicatio-
nem fieri necesse est; & u-
rinas, aut etiam alvi ege-
stiones procedere, aut san-
guinis ex naribus fluxio-
nem, vel copiosam mictio-
nem, aut ob humiditatem
vehementem, sudorem, aut
vomitum. Mulieri vero e-
tiam mensium via patefit.
Hæc igitur præcipue judi-
cationem faciunt, aut quod-
cunque ad hæc proxime ac-
cedit. Subit autem & alias
judicationes, minus quidem
quam has.

18. At si morbus regius
in febre ardente septimo
die, aut postea contingat,
agræque multum sputum
procedat, tam in ardenti-
bus, quam in aliis febribus,
si nullis ex his signis con-
tingentibus febris dimittat,
has judicationes pro illis fi-
eri necesse est: aut majo-
rum tuberculorum absces-
sus

τῆς ἀποστάσι. ἢ τηκεδόνας 25
 τῶν ὑγρῶν ἐκ τῆ θερμῆ. 26
 sus contingere, aut dolo-
 res vehementes ex abscessu,
 aut humorum ex calore col-
 liquationes.

IV.

19. Κρίσιες δὲ καὶ ἀφέσιες 1) 19. EOrum, quæ febrem
 τῶν καύσον σημαίνον- 2
 των, μακροτέρα ἢ νῆσος. τῶν 2
 δὲ ἰσχυρῶν, θάνατος ὡς ἐπὶ τὸ 3
 πούλυ. οἱ δὲ λοιποὶ ἀσφα- 3
 λές παύονται καῦσοι, ἐβδο-
 μαῖοι, ἢ τεσσαρεσκαίδεκα-
 ταῖοι.

20. Φιλέει δὲ καὶ ἐς λιπυ- 4
 ρίην περιίσασθαι, καὶ λαμ- 5
 βάνει μάλιστα τεσσαράκοντα 5
 ἡμέρας, καὶ ἐξηπιαλῆται. καὶ 6
 ἡ λιπυρία τῆς αὐτῆς ἡμέρης, 6
 λαμβάνει τε, καὶ μεθίησι. 7
 γίνεται δὲ καὶ τῆς κεφαλῆς ὀ- 7
 δύνη. εἰάν δὲ μὴ μεθίῃ αὐτὸν 8
 ἡ λιπυρία ἐν ταῖς τεσσαρά-
 κοντα ἡμέραις, ἀλλ' ἄχθῃ, 8
 καὶ ὀδύνῃ ἔχῃ τὴν κεφαλὴν,
 καὶ φλυρήῃ, ἐπικάθηρον αὐ-
 τόν.

21. Λήγοντος δὲ καύσου, ἂν 9
 ἐπιγένηται ἱκτερ. Φιλέει 9
 ἔτι ἰδρᾶν, καὶ ἄλλη ἀφίστα-
 σθαι ὁδάρῃ, ἀλλ' ὑγιὲς γί-
 νεται.

22. Τριταῖ. κρίνεται ἐν 10
 ἐπτά 11
 22. Tertia ut plurimum
 D d 4 septem

ἐπὶ αὐτοῖς περιόδοισιν, ὡς ἐπὶ τὸ πούλν.

23. Οὐκ ὁμοίως ἐν ἀφορήτοις πυρετοῖς τῇ ἐξόδῳ, ἢ τῇ ἐννάτῃ, ἢ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρῃ γίνονται, ἀγαθόν, εἰ μὴ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον σκληρὸν γένηται. εἰ δὲ μὴ, ἐνδοιασόν.

24. Τὰ ὀξέα νοσήματα κρίνεται ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρησιν, ὡς ἐπὶ τὸ πούλν.

25. Ἰδρωῖτες πυρεταίνοντι ἢ γίνονται τριταίοις, καὶ πεμπταίοις, καὶ ἑξομαίοις, καὶ ἐνναταίοις, καὶ ἑνδεκαταίοις, καὶ τεσσαρεσκαίδεκαταίοις, καὶ ἰμῖ καὶ εἰκοσαίοις, καὶ τριηκοσαίοις, οὗτοι οἱ ἰδρωῖτες νῆσους κρίνουσιν. οἱ δὲ μὴ νῆσους γινόμενοι, πόνος σημαίνει.

septem circuitibus judicatur.

23. Quibus in molestis febribus septimo, nono, aut decimo quarto die morbi regii oriuntur, bonum est, nisi dextra præcordia obduerint; sin minus, res in dubium venit.

24. Acuti morbi intra dies quatuordecim ferè judicantur.

25. Sudores febricitanti si tertio, quinto, septimo, nono, undecimo, decimo quarto, vigesimo primo, & trigesimo die contingunt, hujusmodi sudores morbos judicant. Qui vero non sic contingunt, labores portendunt.

V.

26. Αἱ πεπάνσεις τῶν ὕδρων κατὰ μικρὸν ἐκπεπαινόμεναι, ἐν τοῖς κρίσιμοις εἰ μὴ πεπανθῶσιν, λύσιν τὴν νῆσον.

27. Παράδειγμα δὲ τῶν ὕδρων τὰ ἔλκεα ποιέεσθαι. τάτε γὰρ ἔλκεα, ἢ μὲν ἀνακαβαίρεται πύω λευκῷ, ταχέειν θεραπεύειν δὲ ὁλοῖ. εἰ μὴ μεταβάλλῃ εἰς τὴν ἰχθυῶσαν, κακοήθεια γίνεται. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τὰ ὕδατα σημαίνει.

26. Urinarum concoctiones paulatim maturæ, si diebus judicatoriis concoctæ fuerint, morbum solvunt.

27. Urinas cum ulceribus conferre oportet. Ulcera namque si repurgando pus album rejiciant, celerem curationem denunciant; sed si ad faniosos humores convertantur, maligna evadunt. Ad eundem etiam modum urinæ prænunciant.

28. Εἰ μὴ

28. Si

28. Εάν ἐκ πόνου λεπία γέ- 6
νηται, ἀπὸ τῆς προφάσι
δεῖ λογίζεσθαι, ἣν τὸ νόσημα
παρεγένετο, καὶ ταύτην ὁρᾶν 7
ἐπεὶ παύεται. ὡς ταύτης ἐπι- 8
λειπομένης, τῶν ἄλλων ση-
μείων ἐπιγενομένων, οἷων δέ,
ἐκ εἶναι ἀπαλλαγὴν τῇ νόσῳ
οἰητέον.

29. Εάν ἀλγὴ ἡ κεφαλῇ, 9
καὶ ἀπὸ τριτῆς πυρέτος ἐπιγέ-
νηται, τριτὴ μὴ καταπαυση-
ται, μηδὲ τῆς ὀδύνης παυο-
μένης, ἔκ κρίσιμος ὁ πυρετός.

30. Κρίσεως μακροῦς ἔτι ἐπὶ 10
τὸ ἀμεινον, πλείους ταῦτ' ἐστὶ,
καὶ ἐπὶ τριτέων, ἄνωγ' ἐς ὑγί-
ην ἔόντα.

31. Ἐν τοῖσιν ὑποχονδρίοισιν 11
εἰδήματα μαλακά, καὶ ἀ-
νώδυνα, καὶ ὑπέκοντα, ἐπεὶ
θιγγάνης αὐτέας, χρονιωτέ-
ρας μὲν τὰς κρίσιαις ποιεῖ.
ἥσσαν δὲ φοβεράς τῶν ἐναντί- 12
ων τριτέοις φυμάτων. ὡσαύτως 13
δὲ ἔχη καὶ περὶ τῶν ἐν τῇ ἄλ-
λῃ κοιλίᾳ φυμάτων.

28. Si ex dolore tenues
evadunt, occasionem ex
qua morbus adest, ratione
colligere oportet, eamque
inspicere cum sedatur. Si
enim hæc deficiat, aliaque
signa qualia oportet acce-
dant, nullam esse morbi so-
lutionem, est existimandum.

29. Si capitis dolor adfit,
ex quo febris succedat, ne-
que hæc sedetur, dolore
non cessante, febris judica-
tione non finitur.

30. Plurima sane ejusmo-
di sunt judicationis longæ
ad melius tendentis, quæ
etiam cernuntur in his, quæ
ad sanitatem tendunt.

31. Præcordiorum tumo-
res molles, doloris exper-
tes, & tactui cedentes, lon-
giores quidem, sed minus
formidandas, quam his con-
traria tubercula, judicatio-
nes faciunt. Ad eundem se
habent modum reliqua ven-
tris tubercula.

VI.

32. Οὕρων δὲ, ἣν τὸ μὲν ὄρη- 1)
θὲν καθαρὸν ἦ, τὸ δ' ὑ-
πέσημα λευκόν τε, καὶ λεῖον ἔχη,
χρονιωτέρῃ ἢ κρίσει, ἢ καὶ ἥσσαν
ἀσφαλὲς τῇ βελτίστῃ ὄρου.

33. Ἡν

32. EX urinis, si partim
quidem reddita pu-
ra sit, partim verò subfi-
dientiam albam, & lævem
habeat, longiorem judica-
tionem,

D d 5

33. Ἦν δέποτε ὑπέρυθρον 2
 ῥον, καὶ τὸ ὑπόσημα ὑπέ-
 ρυθρον, καὶ λεῖον, πηλυχρο-
 νιώτερον μὲν τῷτο τῷ προτέ-
 ρῳ, σωτήριον δὲ κάρτα.

34. Ὅκοσα δὲ ποδαγρικά 3
 νοσήματα γίνεται, ταῦτα ἐν
 τεσσαράκονθ' ἡμέραις ἀφλέ-
 γμαντα καθίστανται.

35. Κρίσεως μακρᾶς ἐπὶ 4
 τὸ ἀμεινον ἐπὶ τῷτέων τὰ πλεί-
 στα ἐσίν. ἅπερ ἐς θάνατον, ἐν 5
 ἡμέρῃ καὶ νυκτὶ κρίνεται. ἅ- 6
 περ ἀσθενείσεως σημεῖα, οἷον
 Φαρμακοποσίης, κοιλίης ἐκλα-
 ράξεως καὶ ἄνω καὶ κάτω, ἀσθῆς,
 καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιῶτέων.
 ἦν μὲν ὅν ἀπαλλάσσεται τῷ 7
 τῶν τὰ σημεῖα, ἐν ἡμέρῃ καὶ
 νυκτὶ. εἰ δὲ μὴ, θανατώδῃ 8
 νομίζεσθαι εἶναι.

36. Τῶν ιδρώτων κάκιστοί 9
 εἰσιν, οἱ ψυχροί τε, καὶ πε-
 ρὶ τὸν αὐχένα γενομένοι. ὅτοι
 γὰρ θανάτῳ, καὶ μῆκροιο 10
 νόσων προσημαίνουσιν.

tionem, aut minorem,
 quam optima urina, securi-
 tatem portendit.

33. Quod si quandoque
 urina subrubra fuerit, sub-
 sidentiamque subrubram,
 ac lævem habeat, longe
 quidem diuturniorem,
 quam prior hæc morbum
 significat, admodum tamen
 salutarem.

34. Quibus pedum do-
 lores contingunt, ii citra
 inflammationem diebus
 quadraginta definunt.

35. In his pleraque lon-
 ga judicatione in melius
 tendunt. Quæ ad mortem
 inclinant, intra diem &
 noctem judicantur; quæ
 debilitatis signa sunt, velut
 epoto medicamento, alvo
 sursum & deorsum extur-
 bata, anxietudine, & aliis
 id genus. Horum igitur
 signa si die ac nocte solvun-
 tur, satis est: alioqui le-
 thalia reputanda sunt.

36. Sudores pessimi fri-
 gidi, quique circa cervi-
 cem oboriuntur: hi enim
 mortem, & morborum
 longitudinem prænun-
 ciant.

VII.

37. Τὰ ποικίλα ὑποχω- 1)
ρήματα, χρονιώτερα
μὲν τῶν μελάνων, καὶ τῶν
ἄλλων θανασίμων ὑποχωρη- 2
μάτων, ἔδεν δὲ ἥσσον ὀλέ-
θρια. ἐς τὴν δὲ τοιάδε, ξυσμα-
τώδεα, χολώδεα, αἱματώδεα,
πρασοειδέα, μέλανα, καὶ τότε 3
μὲν ὁμῶς πάντα διαχωρεῖται,
τοτε, δὲ κατὰ μέρος ἕκαστον.

37. ALVI dejectiones va-
riæ, nigris, aliis-
que exitialibus dejectioni-
bus, diuturniores quidem,
nihilominus tamen minus perni-
ciosæ. Cujusmodi sunt ra-
mentis similes, biliosæ, cru-
entæ, porri colorem refe-
rentes, nigræ; eæque in-
terdum simul quidem om-
nes, interdum etiam sin-
gulæ per se dejiciuntur.

38. Οὕρον δὲ εἰάν τότε μὲν 4
καθαρόν ᾖρηθῇ, τότε δὲ ὑπό-
σημα ἔχον, λευκόν τε, καὶ
λείον, χρονιώτερα καὶ ἥσσον
ἀσφαλῆ ταῦτ' ἐστὶ τῶ βελτί-
στου ὕρου.

38. Urina quandoque
quidem pura reddita, quan-
doque verò sedimentum al-
bum, & læve habens, tar-
diorem minoremque secu-
ritatem, quam optima u-
rina portendit.

39. Εἰάν πυρρὸν, καὶ λε- 5
πλὸν ἢ τὸ ὕρον πολὺν χρόνον,
κίνδυνον μὴ εἶ δύνηται διαρ-
κίῃσθαι ὁ ἄνθρωπος, ἕως ἂν πε-
πανθῇ τὸ ὕρον, καὶ ἢν ἄλ- 6
λως περιεσομένη σημεῖα ἢ,
προσδέχῃ τετρεῖς ἀπόσασιν
προσεσομένην εἰς τὰ κάτω τῶν
φρενῶν χωρία.

39. Si per multum tem-
pus urina fulva, & tenuis
fuerit, periculum est, ne
quoad concocta fuerit, æ-
ger sufficere non possit.
Quod si alioqui salutaria
signa fuerint, his abscef-
sum fore in locis septo
transverso inferioribus ex-
pecta.

40. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι, 7
εἰάν μεταβολὰς ἔχῃ τὸ ὕρον,
χρόνον τε σημαίνει, καὶ ἀνάγ- 8
κη τῷ ἀσθενέοντι μεταβάλλ-
λειν,

40. In febribus, si urina
mutationes habet, tempo-
ris longitudinem indicat,
ægrumque tum ad deterio-
ra,

λειν, καὶ ἐπὶ τὰ χεῖρω, καὶ
ἐπὶ θάτερα.

41. Ἦν ἀρχόμενα ὕρα μὴ 9
ὅμοια ἦ, ἀλλὰ γένηται πα-
χέα ἐκ λεπτῶν, καὶ παντε-
λῶς λεπτὰ, δύσκριτα καὶ
ἀβέβαια τὰ τοιαῦτα.

ra, tum in alteram partem
necessariò commutari.

41. Si urinæ primis mi-
nimè sint similes, sed ex
crassis tenues evadant, &
omnino tenues, eæ diffici-
lem, & minimè certam ju-
dicationem faciunt.

VIII.

42. Ψυχροὶ ἰδρῶτες, ζὺν μὲν 1)
ὁξεῖ πυρετῶϊ, θανάσι-
μοι. ζὺν δὲ πρηύτερῳ, μῆκος 2
σημαίνεσι τῆς νόσου.

43. Καὶ ὅκχι τῷ σώματι 3
θερμὸν, ἢ ψυχρὸν, ὅπχι τῷτο
ἐνι, ἐνταῦθα ἡ νόσος. καὶ τχι 4
τέω ἐν ὅλῳ τῷ σώματι, με-
ταβολαὶ ὁξεῖαι γίνονται.

44. καὶ ἢν τὸ σῶμα ψύ- 5
χεται, ἢ αὐθις θερμαίνεται,
ἢ τὸ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου
μεταβάλλεται, μῆκος νόσου
σημαίνει.

45. Κἢν πυρεσσοντι ἰδρῶς 6
ἐπιγένηται, μὴ ἐκλείποντος τῷ
πυρετῷ, κακόν. μῆκύνει γὰρ 7
ἡ νόσος, καὶ ὑγρασίην ση-
μαίνει.

42. S Udores frigidi, cum
acutâ quidem febre
lethales: cum mitiore verò,
morbi longitudinem de-
nunciant.

43. Et quacunque corpo-
ris parte calor, aut frigus
inest, ibi morbus est; ei-
que celeres in toto corpo-
re mutationes contingunt.

44. Quod si corpus per-
frigescat, aut rursus inca-
lescat, colorque subinde
mutetur, ista morbi longi-
tudinem portendunt.

45. Si febricitanti sudor
succedat, neque febris desi-
nat, malo est; producitur
enim morbus, & humidi-
tatem significat.

46. Πυρέσσοντι ψυχροὶ ἰ- 8
δρώτες ἐπιγενόμενοι, μακρὸν
τὸν πυρετὸν σημαίνουσιν.

47. Ἰδρῶς πολὺς ἀκρίτως 9
γινόμενος, ὑγιαίνουντι νόσον ση-
μαίνει, θέρει ☉ μὲν μείω,
ψύξει ☉ δὲ πλείω.

48. Ἐς τὸ αὐτὸ χωρῶντα, 10
εἰάν ἐάσης ξυστῆναι, ὑφίσταται
ὀκοῖον ξύσματα, ἢν ὀλίγα,
ὀλίγη ἢ νῆσος ☉, ἢν πολλὰ,
πολλή. τεττέοισι συμφέρει τὴν 11
κοιλίην ἐπικλύζειν.

49. Ὀκόσοις δὲ ἐν τῇ κάτω 12
ὑποχωρήσει χολῆς μελαίνης
ὑπερσιν, ἢν πλείον, πλείων ἢ
νῆσος, ἢν ἐλάσσω, ἐλάσσων.

50. Εἰάν αἱ φλέβες σφύ- 13
ζωσι, καὶ τὸ πρόσωπον ἐρρω-
μένον ἢ, καὶ τὰ ὑποχόνδρια
μὴ λαπαρὰ, ἀλλὰ ἐπηρμέ-
να, χρονίη ἢ νῆσος, καὶ ἀνευ 14
σπασμῶ ἔλύεται, ἢ αἷμα-
τος πολλῶ ἐκ τῶν ρινέων ῥή-
σι ☉, ἢ ὀδύνης ἰσχυρῆς.

51. Καὶ οἱ παλμοὶ ἐν τῇσι 15
χερσίν, πούλυχρονίᾳ πυρετῶ
σημεῖον, ἢ κρίσεως ξυντόμῃ
ἐπὶ

46. Febricitanti sudores
frigidi contingentes, fe-
brem longam denunciant.

47. Sano sudor copiosus
immodicè contingens, mor-
bum portendit, æstate qui-
dem minorem, frigore ve-
rò majorem.

48. Quæ eodem conce-
dunt, si consistere permi-
seris, veluti ramenta subsi-
dent, si parum, parvus est
morbus, si multum, ma-
gnus. His alvum subluere
confert.

49. Quibus in inferiore
per alvum dejectione, bi-
lis atræ quid subest, si co-
piosius, major est morbus,
si parcius, minor.

50. Si venæ pulsent, &
facies benè habita fuerit,
præcordia minimè mollia,
sed sublata, diuturnus mor-
bus significatur, neque sine
convulsione, aut copiosa
ex naribus sanguinis pro-
fusione, aut vehementi do-
lore solvitur.

51. In manibus etiam pal-
pitationes, admodum lon-
gam febrem, aut brevem
in

ἐπὶ τὸ κάκιον, καὶ ἐπὶ τῶν τὰ πλεῖστα, ὥστε εἰς θάνατον.

in pejus tendentem judicationem indicant, prætereaque plurima, quæ ad mortem inclinant.

52. Τοῖσιν ἐλαχίστῳ χρόνῳ μέλλουσιν ἀπολλύσθαι, μέγιστα σημεῖα ἀπ' ἀρχῆς γίνονται. δυσπνόητοι γὰρ εἰσιν, καὶ ὁ κοιμέονται τὰς νύκτας, καὶ τὰ σημεῖα προφαίνουσι ἐπικίνδυνα.

16 52. His qui brevi perituri sunt, maxima signa per initia contingunt. Nam & 17 difficilem habent spirationem, neque noctu dormiunt, & periculi plena signa ostentant.

53. Συνεχῶς δὲ πυρετὸς εἰάν τεταρταῖ Ⓞ πονεῖται, καὶ ἑβδομαῖ Ⓞ, καὶ μὴ κοιθῇ ἐνδεκαταῖ Ⓞ, ὁλέθριος ὡς τὰ πολλά.

18 53. In febre continente, qui quarto, & septimo die laborat, neque undecimo die judicationem subierit, is plerunque perniciose habet.

54. Ὅσοι ὑπὸ τετάνῳ ἀλίσκουσαι, ἐν ταῖς τέσσαρσιν ἡμέραις ἀπόλλυται, ἣν δὲ ταύτας ἀποφύγῳσιν, ὑγιέες γίνονται.

54. Qui distentione (tetanos dicitur) corripuntur, intra quatuor dies pereunt, quos si effugerint, convalescunt.

55. Ἐν τοῖσι καύσοισιν εἰάν ἐπιγένηται ἰκτερός, καὶ λύξη πεμπαλαῖα εἶναι, θανατῶδες.

55. In febribus ardentibus, si morbus regius, & singultus quinto die contingat, lethalis est.

IX.

56. Ὑποτροφαὶ λαμβάνονται, εἰς αὐτὰς ἀπυρετοῖσιν γενομένοις, ἀγρυπνίαι ἐρρωμέναι προσγίνονται, ἢ ὕπνοι ταραχώδεις, ἢ ῥώμη τῶ σώματι Ⓞ, ἢ αἰσθήματα ἐνός

1) 56. **M**orborum reversionibus tentantur, quibus citra febrem vigilæ vehementes, aut turbulenti 2 somni adveniunt, aut corporis robur solvitur, aut singulorum

ἐνὸς ἐκάστω τῶν μελέων. καὶ 4
 ὅσοις ἂν οἱ πυρετοὶ παύσονται, 5
 μήτε σημείων γενομένων λυτηρίων, μήτ' ἐν ἡμέρησι κρίσιμῃσι.

57. Καὶ εἰ ἐκλειψιπότης 6
 τῷ πυρετῷ, καὶ ἰδρωτὸς ἐπιγενομένης, πυρρὸν ἔρον ἔρῃσει, 7
 λευκὴν ὑπόσασιν ἔχον, προσδέχσθαι τῷ ὑποστροφῇ πυρετῷ αὐθημερόν. αὗται δὲ καὶ 8
 ὑποστροφῇ, πεμπταῖαι κρίνονται ἀκίνδυνοι.

58. Καὶ ἢν κρίσιος ἐκγενομένης, 8
 ἔρον ἐρυθρὸν οὐρήσει ὑπόσασιν ἔχον ἐρυθρὴν, καὶ 9
 τούτοις ὑποστροφῇ γίνεται τῷ πυρετῷ αὐθημερόν, καὶ ὀλίγοι 10
 ἐκ ταύτης σώζονται.

59. Ὅταν ὑποστροφῇ ὁ καὶ 9
 σπῆ, τὰ πολλὰ καὶ ἐξιδρωθῇ. καὶ ἢν ἡμέρας λάβῃ ὑποστροφῇ 10
 ψας, ὅσας τὸ πρῶτον, ὑπο- 11
 τροπιάζει δὲ καὶ τρεῖς πυρετοὺς, ἢν μὴ περισσῇ ἡμέρῃ ἀφ' ἣ ὑποτροπιάσας.

gulorum membrorum dolores adfunt; & quibus febres, non accedentibus solutionis signis, neque diebus judicatoriis, quiescunt.

57. Quod si deficiente febre, & accedente sudore, urinam fulvam, albam subsidentiam continentem reddiderint, his eodem die febris reversionem sperato. Ejusmodi vero reversiones, quinto die citra periculum judicantur.

58. At si judicatione facta, urina rubra subsidentiam rubram continens reddita fuerit, his quoque febris reversio eodem die contingit, ex eaque pauci servantur.

60. Febris ardens cum reversionem facit, plerunque etiam sudorem profundit, præsertim si post reversionem tot diebus, quot prius detineat. Tertiò etiam febris revertitur, nisi post reversionem die impari dimiserit.

X.

60. Τὰ πολλὰ, εἰ ἂν ἀπέπ- 1)
 των ὄντων τῶν ὑ-
 ρων, καὶ τῶν ἄλλων σημείων 2)
 μὴ

60. ET plerunque, si non coctæ fuerint urinae, neque alia signa secundum

μὴ κατὰ λόγον ἔόντων, ἡ νῆ-
σος κρίσιμῳ ἡμέρῃ ὑποτροπιά-
ζει. ποτὲ δὲ καὶ ὑποσρέφει ἐν 2
κρίσιμῃ ἡμέρῃ, τυχέων κατα-
λειπομένων τοιῶτων.

61. Τὰ παρ' ἧς οἷς ἀμφὶ 3
κρίσιν γεγόμενα μὴ ἐκπύση,
τυχέων ἀπαλλασσομένων, ὑ-
ποσροφὴ γίνεται κατὰ λόγον
τῶν ὑποσροφῶν, ὁμοία πε- 4
ριόδῳ. ἐπὶ τυχέοις ἐλπίς ἐς ἄρ-
θρα ἀφίστασθαι.

62. Ἢν ἔρον παχὺ, οἷον τὸ 5
λευκόν, ἐπὶ τοῖς κοπιώδεσι τε-
ταρταίοις, ῥύεται τῆς ἀπο-
στάσιος.

63. Ἐνίοις δὲ τυχέων, καὶ 6
αἱμορραγίαι γίνονται ἐκ τῶν
ρίνέων. ἥτις τεταρταίοις ἔλυ- 7
τικῇ. καὶ τοῖς πῦα ἀποχω- 8
ρέοντα ὑγιάζει νήσοις.

64. Τοῖς μελαγχολικοῖς 9
μετὰ φρενιτίδων ἐχομένοις, αἱ-
μορροΐδες ἐγγενομέναι, ἀγα-
θόν.

65. Ὅσοι μαίνονται, ἡ αὐ- 10
τόματοι ἀπαλλασσόμενοι ἐκ
τῶν νήσων, τυχέοις τὴν μα-
νίην, ὀδύνη ἐς τὰς πόδας εἰσ-
ελθῶσα, ἡ ἐς σῆθος, ἡ βῆξ
ἰσχυρῇ

dum rationem processerint,
morbus judicatorio die re-
vertitur. Interdum vero his
ejusmodi relictis, etiam die
judicatorio reversionem fa-
cit.

61. Quibus judicationis
tempore exorta ad aures tu-
bercula non suppurantur,
his solutis morbi reversio,
pro recidivarum ratione, si-
mili circuitu contingit. In
his ad articulos aliquid ab-
scedere posse, sperandum est.

62. Si urina crassa fuerit,
qualis alba, in morbis cum
lassitudinis sensu, quarto
die accidit, ab abscessu li-
berat.

63. Horum vero quibus-
dam etiam sanguinis ex na-
ribus profluvia contingunt,
quæ quarto die minime li-
berant, neque morbos, quos
pus prodiens sanat.

64. Atra bile vexatis, &
phrenitide detentis, sangui-
nis profluvium per ora ve-
narum quæ in ano sunt,
bonum est.

65. Qui infania corripi-
untur, aut per se à morbis
liberantur, iis dolor ad pe-
des, aut pectus subiens,
aut vehemens tussis oborta,
infa-

ἰσχυρὴ γενόμενη λύει. εἰάν τις-11
τέων μηδὲν γένηται, λυομέ-
νης τῆς μανίης, ἰσχυρὴς τῆ
ὀφθαλμοῦ γίνεται.

66. Ὅσοι ἐν τῇ γλώσσῃ 12
παφλάζουσι, τῶν χειλέων μὴ
κρατέοντες, εἰάν ταῦτα παύ-
σῃται, ἐμπυοὶ γίνονται.

67. Τὴν ὀδύνην ἰσχυρὴν ἐν 13
τοῖς κάτω χωρίοις, λύει ἡ κω-
φότης, ἡ αἷμα πολὺ ἐκ τῶν
ρίνων ῥύεν.

68. Ἡ μανίη τῆς μεγάλης νο- 1
σήματός, ἐν ἑθελ-
γενομένη, λύσις.

69. Ὅσοις ἐν τοῖσι καύσοι- 2
σιν ἰσχυρὴν ὀδύνην, ὀφθαλμῶν
διαστροφὴν, ἡ τυφλώσεις, ἡ ὀρ- 4
χέων οἰδήσεις, ἡ τιτθῶν ἄρ- 5
σις, καύσον λύει, ἡ καὶ αἰ- 6
ματος ἐκ ῥινῶν ῥύσις.

70. Ἐν καύσῳ εἰάν ἐπιλά- 8
βῃ ῥίγος, φιλέει ἐξιδρῆν.

71. ὑπὸ καύσῳ ἐχομένῳ, 9
ῥίγος ἐπιγενόμενος, λύσις.

72. Ὅσοις ἐν τοῖσι καύσοι- 10
σι τρόμοι ἐγγίνονται, παρα-
κοπή λύει.

73. Ὅσοις

insaniam solvit. Quod si
soluta insania nihil ex his
accidit, cæcitas sequitur.

66. Qui inter loquendum
hæsitant, aut balbutiunt, ut
nec labris moderari queant,
si hæc cessent, purulenti
evadunt.

67. Vehementem in locis
inferioribus dolorem, sur-
ditas solvit, aut copiosus ex
naribus sanguis profluens.

XI.

68. Infania magnum mor-
bum, invadendi con-
suetudine jam familiarem,
solvit.

69. Quibus in febribus
ardentibus coxendicum do-
lor est, oculorum perversio,
aut cæcitas, aut tes-
tum tumores, aut mam-
marum elevatio, hæc fe-
brem ardentem solvunt,
aut etiam sanguinis ex na-
ribus profluvium.

70. In febre ardente si
rigor corripit, sudorem
evocare solet.

71. In febre ardente de-
tento, rigore succedente
solutio contingit.

72. Tremores in febi-
bus delirium solvit.

E e

73. Qui-

73. Ὅσοις ἂν ἐν τοῖς πυρε-12
τοῖς τὰ ὠτα κωφωθῇ, τρεῖς-
οῖσι μὴ λυθέντ' τῷ πυρετῷ,
μανῆναι ἀνάγκη. λύει δὲ ἐκ
τῶν ῥινῶν αἷμα ῥυέν, ἢ κοι-13
λὴν ἐκταραχθεῖσα χολαῖδα,
ἢ δυσεντερὴν ἐπιγενομένην, ἢ ὁ-14
δύνη ἰσχυῶν, ἢ γονάτων. 115

73. Quibus in febribus
aures obsurduerunt, his ni-
si febris solvatur, furorem
contingere necesse est. Sol-
vit autem sanguis ex nari-
bus effluens, aut alvus bi-
liosa effundens, aut inte-
stinorum difficultas, aut
coxendicum, aut genuum
dolor succedens.

74. Ὅσοις πυρετοῖσι ῥίγοις16
ἐπιγένηται, ὁ πυρετὸς λυεται.

74. Febribus si rigor suc-
cedat, febris solvitur.

75. Ὅσοισιν ὁδύνη γίνον-17
ται ἐξαπίνης, τὸ ὑποχόνδριον
ἀπῆρται ἄνω, καὶ εἰς περὶ18
τὴν νότον πλευρὴν, ἢ περὶ σκέ-
λεα ὁδύνη γίνονται, ταυτέοις
λύσις φλεβοτομῆς, καὶ κά-
θαρσις κάτω. εἰ γὰρ λαμβά-19
νει πυρετὸς ἰσχυρὸς ἀδυνατάν-
των τῶν χαρῶν.

75. Quibus dolores de-
repente oriuntur, præcor-
dia sursum attolluntur, si
dolores vehementes ad no-
tham costam contingant,
his venæsectio, & deorsum
purgatio solutionem adfert.
Neque enim locis invalidis
vehemens febris invadit.

76. Ὑπὸ ὕδρωπ' ἐχομέ-20
νων, κατὰ τὰς φλέβας εἰς τὴν
κύστιν, ἢ κοιλίην ὑδατώδης ῥυ-
έντος, λύσις.

76. In aqua intercute de-
tentis, si aquosus humor
per venas in alvum, aut ve-
sicam effluat, solutio con-
tingit.

77. Ἦν ὑπὸ λευκῇ φλέγ-21
ματος ἐχομένῳ, διάρροια ἐπι-
γίγνηται ἰσχυρὴ, λύσις.

77. Si pituita alba deten-
to, vehemens alvi proflu-
vium succedat, solutio con-
tingit.

78. Ὅσοι ὑπὸ διάρροίης πο-22
λὺν χρόνον λαμβάνοντα, ἐξ ὧν
βηξι, εἰς ἀπαλλάσσονται,
εἰ μὴ ὁδύνη ἰσχυραὶ ἐν τοῖς
ποσὶν ἐμπέσωσιν.

78. Qui alvi profluvio
diutius cum tussi detinen-
tur, non liberantur; nisi
dolores vehementes ad pe-
des contigerint.

79. Εἰ βέλεται διασροῖν 23
 γίνεσθαι φύσις, ἐπειδὴ μὴ
 διαρροιαίη, ἢ κενὴν διαχώρη 24
 σιν πρὸς πᾶσαν λάβη. ἐπεὶ 25
 γίνονται γὰρ φύσαι ἐξωθεν
 ἔσσαι. δῆλον τοίνυν ἔκ ἑχασιν 26
 ἔδεν ὑγρὸν, ὥστε προσφέρειν 27
 εἰδῆσαι τὰ ἀσφαλῶς τῷ ἔτῳ
 ἔχοντι.

79. Si velit naturæ per-
 versio fieri, ubi nullum am-
 plius alvi profluvium adfue-
 rit, aut inanis alvi egestio
 corripuerit; flatus enim fo-
 ris existentes superveniunt.
 Manifestum igitur nullum
 humorem habent, ut pro-
 inde quæ ita habenti adhi-
 bentur, tuta esse noscas.

XII.

80. Εἰλεῖ ἐπιγεγομένῃ, οἷ 1)
 νον ψυχρὸν δίδω πύ-
 νειν πουλὺν, ἀκρατον, κατ'
 ὀλίγον, ἕως ὕπνος, ἢ σκελέ-
 ων ὀδύνη γίνεται. λύει δὲ καὶ 2
 πυρετὸς, ἢ δυσεντερική.

80. SI tenuioris intestini
 morbus superveniat, vinum frigidum co-
 piofum, meracum, paula-
 tim propinato, quoad som-
 nus, aut crurum dolor
 oboriat; quem etiam fe-
 bris, aut intestinorum diffi-
 cultas solvit.

81. Κεφαλὴν περιωδυνῶν 3
 τι, καὶ νοσέοντι, πύξ ρέον-
 τῶ ἢ κατὰ τὰ ὦτα, ἢ κατὰ
 τὰς ρίνας, λύει τὸ νόσημα.

81. Capitis morbo vehe-
 menter affecto, si pus per
 aures, aut nares effluerit,
 morbum solvit.

82. Ὅκόσοισιν ὑγιαίνουσιν 4
 ἐξαπίνης ὀδύνη ἐγγίνονται ἐν
 ταῖς κεφαλαῖς, καὶ παρα- 5
 χρῆμα ἄφῳνοι γίνονται, καὶ
 ῥέγκουσιν, ἀπόλλυνται ἐν ἑπτὰ 6
 ἡμέραις, εἰ μὴ πυρετὸς ἐπι-
 λάβῃ.

82. Quibus per sanitatem
 derepente capitis dolores
 obveniunt, confestimque
 vox deficit, ac stertunt, in-
 tra dies septem pereunt,
 nisi febris prehenderit.

83. Κεφαλὴν περιωδυνέον 7
 τι, ὅ, τι ἀν τῶν ἀνω χωρίων
 πονήσῃ, σικύην πρὸς βαλε.
 λύει

83. Ex capite vehemen-
 ter dolenti, quicumque ex
 superioribus locis afficiatur,
 E e 2 cucur-

λύει ὁδὴν εἰς ἰσχίαν, καὶ γούνατα, καὶ ἄσθμα, ὅ, τι ἂν τετέων γίνηται.

84. Ὀφθαλμίωντι ὑπὸ διὰ ἀρροίης ἀλῶναι, ἀγαθόν,

85. Ὑπὸ σπασμῶ ἢ τετά-
νω ἐχομένῳ πυρετὸς ἐπιγε-
νόμενος, λύει τὸ νόσημα.

86. Ὑπὸ πυρετῶ ἐχομένῳ
σπασμὸς ἢν λάβῃ, παύηται
ὁ πυρετὸς αὐθημερόν, ἢ τῇ
ὑστεραίῃ, ἢ τῇ τρίτῃ.

ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΚΡΙΣΙΩΝ
ΤΕΛΟΣ.

cucurbitulam admoveto.
Coxendicum, & genuum
dolor, & crebra spiratio,
quicquid horum contige-
rit, solvit.

84. Lippitudine laboran-
ti, alvi profluvio detineri,
bonum.

85. Convulsione aut cor-
poris distentione vexato,
si febris superveniat, mor-
bum solvit.

86. Si febre detentum
convulsio prehenderit, fe-
bris eodem die, aut po-
stero, aut tertio definit.

FINIS LIBRI DE JUDICA-
TIONIBUS.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΕΡΙ

ΚΡΙΣΙΜΩΝ.

HIPPOCRATIS

DE

DIEBUS JUDICATORIIS.

CUM

INTERPRETATIONE

ANUTII FOESII, MEDIOMATRICI.

Ὁ ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ ἀληθὴς ἀνὴρ.

HIPPOCRATES vir verax.

GALEN. *de Dieb. decr. I. 3.*

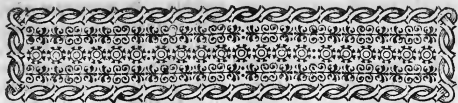
Ic libellus ex variis HIPPI. scriptis ferè confar-
cinatus, non longè meliore fortunâ, quam
superior usus est. Et uterque, cum ad *συμ-
μίσιν*, & prædicendi rationem pertineat,
ab EROTIANO est præteritus. ANUT. FOESIUS in *Not. ad
Libr. de Judicat.*

In hoc libello, de Diebus judicatoriis inscripto,
pauca continentur, quæ in aliis HIPPI. libris non re-
periantur, quorum si quid difficultatem in se habere
visum est, in propriis locis eorum explicationem ad-
notavimus. . . . . Quia verò libri titulus est, de Die-
bus judic. de quibus in eo pauca admodum tractan-
tur, inde suspicari licet, non integrum esse, quod no-
bis relictum est, & multa desiderari, quæ ad dierum
criticorum naturam explicandam, auctor nobis dona-
verat. PROSP. MARTIANUS, in *Not. ad L. de Judicat.*

* * *

* * *

* * *

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ HIPPOCRATIS

ΠΕΡΙ

ΚΡΙΣΙΜΩΝ.

DE DIEBUS

JUDICATORIIIS.

I.

1. **Μ**έγα μέρος ἡγέο-
μαι τῆς τέχνης εἶ-
ναι, τὸ δύνασθαι

κατασκοπέεσθαι περὶ τῶν γε-
γραμμένων ὀρθῶς. ὁ γὰρ γνῆς
καὶ χρεόμεν τέτοισιν, ἐκ
ἂν μοι δοκέει μέγα σφάλλεσ-
θαι κατὰ τὴν τέχνην. δεῖ δὲ
καταμανθάνειν τὴν κατάστα-
σιν τῶν αἰσῶν ἀκριδῶς, καὶ
τῶν νέσων ἐκάστην. ὅ, τι νό-
σημα ἀγαθόν, καὶ ὅ, τι κιν-
δυνῶδες. ἢ ἐν τῇ καταστάσει,
ἢ ἐν τῇ νέσῳ. μακρὸν, ὅ, τι
νέσημα καὶ θανάσιμον. μα-
κρὸν, ὅ, τι περιεσικόν. ὅξυ, ὅ,
τι θανάσιμον. ὅξυ ὅ, τι περιε-
σικόν. τάξιν τῶν κρίσιμων ἐκ
τῆς τέων σκοπεῖσθαι, καὶ τὸ προ-
λέγειν ἐκ τῆτων εὐπορεῖται.
ἔτι δὲ ἀπὸ τῆτων ἔστι, οὓς,
ὅτε, καὶ ὡς δεῖ διαιτῆν.

1) I. **A**Rtis magnam par-
tem esse duco,
posse quæ recte
scripta sunt speculari. Qui
enim hæc noverit, iisque
utitur, is mihi in arte non
multum falli videtur. U-
namquanque sane tempesta-
tum anni, & morborum
conditionem exacte addi-
scere oportet, & quisnam
morbus bonus, quis peri-
culo conjunctus, aut in tem-
poris conditione, aut in
morbo: quinam morbus
longus sit & lethalis, lon-
gus, quinam salutaris: acu-
tus, quinam lethalis, acu-
tus, quinam salutaris. Ex
quibus tum judicatoriorum
dierum series contemplan-
da est, tum etiam prædi-
cendi facultas suppetit. Præ-
tereaque ex his, quibus, &

2. Μέγι-

E c 4

quan.

quando, & quamnam virtus rationem præscribere oporteat, cognoscere licet.

2. Maximum igitur in ægris qui superstites futuri sunt signum est, si febris ardens, cæterique morbi eodem modo, præter naturam non fuerint. Nihil enim in his quæ sunt secundum naturam, neque formidandum, neque lethale contingit. Secundum vero, si ipsa etiam anni tempestas una cum morbo minimè repugnet. Neque enim ferè contingit, ut humana natura universi vim superet.

2. Μέγιστον τοίνυν σημείον ἐν τοῖσι μέλλουσι τῶν καμνόντων βιώσασθαι, εἰ μὴ παρὰ φύσιν ἢ ὁ καῦσος. καὶ τ' ἄλλα δὲ νοσήματα ὡσαύτως. ἔδὲ γὰρ δεινὸν τῶν κατὰ φύσιν γίνεται, ἔδὲ θανατῶδες. δεύτερον δέ, εἰ μὴ αὐτὴ τε ἢ ἄρῃ τῷ νοσήματι ζυμμάχῃ. ὥς γὰρ ἐπὶ τὸ πολὺ ἔνικαι, ἢ τῶ ἀνθρώπῳ φύσις τὴν τῶ ἑλκὸς δύναμιν.

II.

3. **Ε**πειτα δὲ ἦν τὰ περὶ τὸ πρόσωπον ἰσχνάινηται, καὶ αἱ φλέβες αἱ ἐν τῇσι χερσὶ, καὶ ἐν τοῖσι καυθοῖσι, καὶ ἐπὶ τῇσιν ὀφρύσιν, ἡσυχίην ἔχωσι, πρότερον μὴ ἡσυχάζεσθαι.

4. Τῷ δὲ ἦν ἡ φωνὴ ἢ ἀσθενέστερη, καὶ λειοτέρη γίνεται, καὶ τὸ πνεῦμα μανότερον, ἢ λεπτότερον, ἐς τὴν ἐπὶ ἔσαν ἡμέρην ἀνεσις τῆς νόσου.

5. Ταῦτα ἐν χρόνῳ σκοπεῖν πρὸς τὰς κρίσεις, καὶ εἰ παρὰ τὸ δικρὲν τῆς γλώττης ὥσπερ σιάλῳ λευκῷ ἐπαλείφεται,

3. **D**einde si faciei partes extenuentur, & venæ quæ in manibus sunt, & oculorum angulis, ac superciliis quiescant, cum antea minimè quiescerent.

4. Huic si vox remissior, & exilior, spiratioque rarior, & tenuior fuerit, in sequentem diem morbi remissio contingit.

5. Hæc igitur ad judicationem in considerationem adhibenda sunt, & si linguæ bifurculum velut saliva alba

ται, καὶ ἐν ἀκρῇ τῇ γλώτῃ 8
ταυτὸ τῷτο γεγένηται, ἥσσον
δὲ. εἰ μὲν ἔν σμικρὰ ταῦτα 9
εἴη, ἐς τὴν τρίτην ἀνεσις τῆς
νῆσθ. ἦν δὲ τι παχύτερον, 10
αὐριον. ἦν δὲ τι παχύτατον, 11
αὐθημερόν.

6. Τῷτο δὲ, ὁκόταν τῶν 12
ὀφθαλμῶν τὰ λευκὰ ἐν ἀρχῇ
μὲν τῆς νῆσθ ἀνάγκη με-
λαίνεσθαι, εἰάν ἰσχύῃ ἡ νῆσθ.
ταῦτα ἔν καθαρά γινόμενα, 13
τελείην ὑγίην δηλοῖ. ἀτρέμα
μὲν, βραδύτερον. σφόδρα δὲ 14
γινόμενον, θάσσον.

ba obducitur, sique in sum-
ma lingua hoc idem conti-
gerit, minus tamen. Siqui-
dem igitur parva hæc exti-
terint, ad tertium diem
morbi remissio expectanda
est, si vero aliquanto craf-
sius, in crastinum: si autem
adhuc crassius, eodem ipso
die.

6. Quin etiam oculorum
alba per initia quidem mor-
bi nigrescere necesse est, si
morbus invaluerit. Hæc
igitur si pura existunt, per-
fectam sanitatem, remissæ
quidem, tardius, vehemen-
ter vero, citius contingere
denotant.

III.

7. Τὰ δὲ ὀξέα τῶν νοση- 1)
μάτων γίνεται ἀπὸ 2
χολῆς, ὁκόταν ἐπὶ τὸ ἥπαρ ἐ-
πίρρῳ, καὶ ἐς τὴν κεφαλὴν
κατασῇ. ταῦτα ἔν πάχει. τὸ ἥ- 3
παρ οἰδέει, καὶ ἀναπύσσεται 4
πρὸς τὰς φρένας ὑπὸ τῶ οἰ-
δήματι. καὶ ἐνθὺς ἐς τὴν 5
κεφαλὴν ὀδύνη ἐμπύσσει. μά-
λισα δὲ ἐς τῆς κροτάφης. καὶ 6
τοῖσι τὲ ὠσίν, καὶ ὀξὺ ἀκχεῖ.
πολλάκις δὲ καὶ τοῖσι ὀφ- 8
θαλμοῖσι οὐχ ὀρῇ. καὶ φρί- 9
κη, καὶ πυρετός ἐπιλαμ-
βάνει. ταῦτα μὲν ἔν κατ' 10
ἀρχαῖς

7. A T vero acuti morbi
ex bile oriuntur,
cum ad jecur confluerit, &
ad caput pervenerit. Sic
vero afficitur: jecur intu-
mescit, & propter tumorem
ad septum transversum ex-
panditur, statimque ad ca-
put, præcipuè verò ad tem-
pora ingruit, neque auribus
acute audit, sæpe vero ocu-
lis non videt, horrorque &
febris invadit. Hæc igitur
per morbi initia ei contin-
gunt, & quandoque valde
E e s qui-

ἀρχὰς τῆ νοσήματ^Θ αὐτέω
γίνεται διαλιμπάνοντα, τότε
μὲν σφόδρα, τότε δὲ ἥσσον.
ἐκόστω δ' ἂν ὁ χρόν^Θ τῆς νύκ-12
τος προΐη, ὅ, τε πόν^Θ πλει-
ων ἐν τῷ σώματι, καὶ αἱ κό-13
ραι σκιδνάνται τῶν ὀφθαλ-
μῶν, καὶ σκιαυγεῖ, καὶ ἡν¹⁴
προσφέρει τὸν δάκτυλον πρὸς
τῆς ὀφθαλμῆς, ἕκ αἰσθήσε-
ται διὰ τὸ μὴ ὀρεῖν. τῆτο δ' ἂν¹⁵
γνοίης ἔτι ἕκ ὀρεῖ. ἔ γάρ¹⁶
σκαρδαμύσσει προσφερομένην
τῆ δακτύλῃ. καὶ τὰς κροκί-17
δας ἀφαιρέει ἀπὸ τῶν ἱμα-
τίων, ἡνπερ εἶδη. δοκέων φθει-
ρασ εἶναι.

quidem, quandoque etiam
minus intermittunt; quo-
que magis morbi tempus
processerit, eo corporis
dolor major est, oculorum
pupillæ dissipantur, eorum-
que acies hebescit, sique
digitum ad oculos admove-
ris, non percipiet, eo quod
non videat. Istud autem
quod non videat, hinc co-
gnosces, quod admoto di-
gito non nictatur, & floc-
cos ex vestibis detrahit, si
quos videat, pediculos esse
ratus.

IV.

8. **Κ**Αὶ ἐκόταν τὸ ἥπαρ¹⁾
μᾶλλον ἀναπύχῃ
πρὸς τὰς φρένας, παρὰ φρο-
νέει. καὶ προφαίνεται οἱ δο-
κέει πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν, ἐρ-
πετά, καὶ ἄλλα παντοδα-
πὰ θηρία, καὶ ὀπλίτας μα-
χομένους, καὶ αὐτὸς αὐτοῖς δο-
κέει μάχεσθαι. καὶ τοιαῦτα
λέγει ὡς ὀρέων, καὶ ἐξέρχε-
ται, καὶ ἀπειλεῖ, ἢν μή τις
αὐτὸν ἐὼς διεξιέναι. καὶ ἡν ἄ-
νασῇ, ἔ δύναται αἶρεν τὰ
σκέλεα, ἀλλὰ πίπτει. οἱ
πόδες δὲ γίνονται αἰεὶ ψυχροί.
καὶ ἐκόταν καθευδὴ ἀναίσσει,
ἀπὸ τῆ ὕπνου, καὶ ἐνύπνια
ὀρεῖ φοβερά. τῆτο δὲ γινώσκο-
10
μεν,

8. **C**Umque jecur ad sep-
tum transversum
magis explicatum fuerit,
delirat, sibi que ante oculos
reptilia, & varias cujusvis
generis feras ferri existimat,
& homines armatos cum
quibus pugnare videtur, &
tanquam videat ejusmodi
loquitur, irruit, minatur-
que, si quis eum exire non
permittat. Et si surrexerit,
crura attollere nequit, sed
cadit, pedesque perpetuo
sunt frigidi, cumque dor-
mit, ex somno exilit, hor-
rendaque insomnia videt.
Quod autem per somnos exi-

μιν, ὅτι ἀπὸ ἐνυπνίων ἀναίσ-
σει, καὶ φοβέεται, ὅταν ἐν-
νο⁹ γένηται. ἀφηγεῖται γάρ¹¹
τὰ ἐνυπνια τοιαῦτα, ὅκοῖα καὶ
τῷ σώματι ἐποιοῖτε, καὶ τῇ
γλώσση ἔλεγε. ταῦτα μὲν¹²
ἐν ᾧδε πάσχει. ἐστὶ δ' ὅτε καὶ¹³
ἄφων⁹ γίνεται, ὅλην τὴν ἡ-
μέραν, καὶ νύκτα ἀναπνέων
παλὺ, ἀθρόον πνεῦμα. ὅ-¹⁴
ταν δὲ παύσῃται παραφρονέ-
ων, εὐθύς ἐννο⁹ γίνεται, καὶ¹⁵
ἢ ἐρωτᾷ τις αὐτὸν, ὁρῶς
ἀποκρίνεται, καὶ γινώσκει¹⁶
πάντα τὰ λεγόμενα. εἴτα¹⁷
πάλιν ὀλίγω ὕστερον, ἐν τοῖ-
σιν αὐτοῖσιν ἄλγεσι κείται. αὐ-¹⁸
τῇ ἡ νῆστος προσπίπτει μάλι-
στα ἐν ἀποδημίῃ, καὶ ἢ πη
ἐρήμην ὁδὸν βαδίσῃ. λαμβάνει¹⁹
θε καὶ ἄλλως.

exiliat, & terreatur, cogno-
scimus, cum ad mentem re-
dierit. Insomnia enim ejus-
modi exponit, & quæ cor-
pore gessit, quæque lingua
locutus est. Istaque ejus-
modi patitur; interdum ve-
ro per totum diem ac no-
ctem voce privatur, cum
multa & conferta respira-
tione. Cum delirium cessa-
vit, statim ad mentem re-
dit, & si quis eum inter-
roget, recte respondet, &
omnia quæ dicuntur intel-
ligit, deinde rursus paulo
iisdem postratus doloribus
decumbit. Hic morbus po-
tissimum in peregrinatione
contingit, & si quando per
deserta loca quis iter fece-
rit; et si etiam aliter inva-
dit.

V.

9. **Τ**έτανοι δύο, ἢ τρεῖς. ¹
ἢ μὲν ἐπὶ τρώματι ²
γένηται, πάσχει τὰδε. αἱ ³
γνάθοι πῆγνυνται, ὥσπερ ξύ-
λα, καὶ τὸ σῶμα ἀνοίγειν ⁴
δύναται. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ θα-
κρῦσι θάμινά, καὶ ἐλκύνῃται.
καὶ τὸ μετὰφρενον πέπηγε. ⁵
καὶ τὰ σκέλεα ⁶
ξυγκάμπῃν, ὁδὲ τὰς χεῖ-
ρας, καὶ τὴν ράχιν. ὅκοταν δὲ ⁷
θανά-

9. **N**ervorum distentio-
nes duæ, vel tres.
Siquidem ex vulnere ner-
vorum distentio contingit,
sic æger afficitur: maxillæ
velut ligna rigescunt, os
aperire non potest, oculi
frequenter illachrymantur,
& contrahuntur, dorsum
rigidum est, neque crura,
neque manus, neque spi-
nam

θανατώδης ἢ, τὸ ποτὸν, καὶ
τὰ βρώματα, ἂ πρότερον ἐ-
βεβρώκεεν, ἀνὰ τὰς ῥῖνας ἐνί-
στε ἔρχεται.

nam inflectere potest. Cum
vero lethalis fuerit, potus
& edulia, quæ prius devo-
ravit, per nares interdum
exeunt.

ΙΟ. Ὁ δὲ ὀπισθότονⓈ τὰ 8
μὲν ἄλλα πάσχει διὰ πλῆθος
τὰ αὐτά. γίνεται δὲ, ὁκόταν 9
τῆς ἐν τῷ αὐχένι τένοντας τῆς
ὀπισθεν νοσήσῃ. νοσέει δὲ ἢ 10
ἀπὸ συνάγχης, ἢ ἀπὸ σαφυ-
λῆς, ἢ τῶν ἀντιβραγχιῶν ἐμ-
πύων γινομένων. ἐνίοισι δὲ 11
ἀπὸ κεφαλῆς πυρετῶν ἐπιγε-
γεννημένων, σπασμὸς ἐπιγίνε-
ται. ἥδη δὲ καὶ ὑπὸ τρωμά- 12
των ἔτος ἔλκεται εἰς τῆσθεν, 13
καὶ ὑπὸ τῆς ὀδύνης τὸ μετά- 14
φρενον πέπηγε, καὶ τὰ σῆθαι 15
οἰμῶζει. ἔτⓈ σπᾶται σφό- 16
δρα, ὥστε μόλις κατέχεται ὑ-
πὸ τῶν παρεόντων, μὴ ἐκ τῆς
κλίνης ἐκπίπτειν.

10. In distentione ad po-
steriora, (opisthothono di-
cta) in reliquis eodem ut-
plurimum modo afficitur
æger. Oritur autem cum
ad posteriores cervicis ten-
dones, aut ex angina, aut
uva, aut locis ad tonsillas
purulentis, affectus fuerit.
Quibusdam etiam ex capi-
te, cum febres supervene-
rint, convulsio contingit.
Jam vero etiam ex vulneri-
bus in posteriora distrahi-
tur, & præ dolore dorsum
& pectus rigescit, & lamen-
tatur. Is vehementer con-
vellitur, ut vix ab iis qui
adsunt contineatur, quin è
lecto excidat.

ΙΙ. Ὁ δὲ τέτατος ἥσσον θα- 17
νατώδης τῶν πρόσθεν. γίνεται 18
δὲ ἀπὸ τῶν αὐτέων, καὶ σπᾶ-
ται πᾶν τὸ σῶμα ὁμοίως.
καῦσος δὲ τοῖσι προειρημένοι- 19
σιν ἐχ' ὁμοίως γίνεται. φύσαι 20
γὰρ ἀπαξ, ὥς ἠναγκάσθαι
πυριάσασθαι. δίσφα μὲν 21
πολλὴ ἔχει τὸν ἀνθρώπον, 22
πυρετός σφοδρός. γλῶσσα δὲ 22
ρήγνυται τρηχυνομένη, 23
ἐν

ΙΙ. Alia nervorum di-
stentio, minus est prioribus
lethalis, ex iisdem autem
oritur, eodemque modo
totum corpus convellitur.
At febris ardens non simili-
ter ut prædicta oritur. Se-
mel enim natura sua pre-
hendit, ut accendi necesse
sit. Sitis igitur multa, &
vehemens febris hominem
detinet.

ῥη γίνεται. καὶ τὸ χρώμα αὐ-23
τῆς, τὸ μὲν πρῶτον, ὠχρόν ἐστὶ,
οἷον περ εἴωθε. προϊόντος δὲ τῆς24
χρόνης, μελαίνεται. καὶ ἥν μὲν
ἐν ἀρχῇσι μελαίνοιτο, θάσ-25
σας αἱ κρίσεις εἰσὶν. ἥν δὲ ὕστε-
ρον, χρονιώτεραι.

detinet. Lingua autem ex-
asperata finditur, & resic-
catur, coloreque primum
quidem pallida est, uti
consuevit, procedente vero
tempore nigrescit. Quod
si quidem per initia nigre-
scat, celeriores judicationes
contingunt, si postea, tar-
diores.

VI.

12. Ἰσχιάδες δὲ ἀπὸ τῶνδε 1)
μάλιστα γίνονται τοῖσι
πολλοῖσιν, ἥν ἔλθῃ ἐν ἡλίῳ που-2
λὸν χρόνον, καὶ τὰ ἰσχία δια-
θερμανθῇ, καὶ τὸ ὑγρὸν ἀνα-
ξηρανθῇ, τὸ ἐνεὸν τοῖς ἄρθροι-
σιν, ὑπὸ τῆς καύματ^ς. ὡς
δ' ἀναξηραίνεται, καὶ πήγνυ-3
ται, τὸδε μέγα τεκμήριον. ὁ
γὰρ νοσέων, ἐνσρέφεισθαι, καὶ
κινεῖν τὰ ἄρθρα οὐ δύναται,
ὑπὸ τῆς ἀλγηδόν^ς τῶν ἄρ-
θρων, καὶ τῆς συμπεπηγέναι
τῆς σπονδύλης. ἀλγέει δὲ
μᾶλλον τὴν ὀσφύν, καὶ τῆς
σπονδύλης, τῆς ἐκ τῆς πλα-
γῆς τῶν ἰσχύων, καὶ τὰ γού-
νατα. ἴσεται δὲ ἡ ὀδύνη πλεί-4
στον χρόνον ἐν τοῖσι βεβῶσιν,
ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖσιν ἰσχύοι-
σιν, ὅξει καὶ καυματώδης.
καὶ ἥν τις αὐτὸν ἀνίστῃ, οὐ
μετακινέεται. ὁμῶς δὲ ὑ-
πὸ τῆς ἀλγηδόν^ς, ὅσον αὖ
μέρι-

12. Coxendicum morbi
plerisque ex his po-
tissimum causis oriuntur, si
quis diutius in sole versetur,
& coxendices incaluerint,
humorque qui in articulis
inest, ab ardore resiccatus
fuerit. Quod autem resic-
cetur, & concre scat, id ma-
gno est indicio. Æger enim
articulos præ dolore, qui in
eis est, inflectere, aut mo-
vere non potest, & eo quod
spinæ vertebræ constrictæ
sunt. Dolor autem magis
est ad lumbos, & vertebraς,
quæ ex obliquo coxendi-
cum sitæ sunt, & ad genua.
Dolor autem acutus, & æ-
stuosus, plurimo tempore
in inguinibus, sed etiam in
coxendicibus insistit, & si
quis eum erigat, non trans-
movetur, ingemiscit autem
quam

μέγιστον δύνηται. ἐνίοτε δὲ καὶ 8 quam maxime potest præ
σπασµὸς ἐπιγίνεται, ἢ ῥί- dolore. Interdum vero e-
γος, καὶ πυρετός. γίνεται δὲ tiam convulsio, & rigor,
ἀπὸ χολῆς, καὶ φλεγµαλιῶ. 9 & febris supervenit. Oritur
γίνεται δὲ καὶ ἀπὸ αἵματος. 10 autem à bile, & pituita;
καὶ ὁδύναι παραπλήσιοι ἀπὸ 11 oritur quoque etiam à san-
πάντων τῶν νεσημάτων. καὶ 12 guine; & dolores ab om-
ρίγῳ, καὶ πυρετός ἐνίοτε δὲ nibus morbis sunt similes;
ἐπιλαµβάνει βληχρός. 13 & rigor, & febris levis in-
terdumprehendit.

VII.

13. **Ι**Κτεροῦ δὲ ἐστὶν ὁζὺς, 1) 13. **Μ**Orbus regius acu-
καὶ ταχέως ἀποκλεί- tus est, & qui ce-
νων. ἡ χροὴ δὲ ὅλη σιδισοειδής. 2 leriter necat. Color totus
σφόδρα δὲ ἐστὶ χλωροτέρη, κα- mali punici corticem refert,
θὰ καὶ οἱ σαῦροι οἱ χλωρότε- vehementer autem ex viri-
ροι. παρόμοιοι δὲ οἱ ὁ χρώς, 3 di pallescit, & quemadmo-
καὶ ἐν τῷ ἔρω ὑφίσταται εἶον 4 dum lacerti virides, simile
ὁρόβιον πυρρόν. καὶ πυρετός, 5 ei corpus est. In urina
καὶ φρίκη βληχρὴ ἔχει. ἐνίο- 6 quod subsidet, velut er-
τε δὲ καὶ τὸ ἱμάτιον ἔκ ἀνέ- vum fulvum; & febris, &
χεται ἔχων, ἀλλὰ δάκνεται, horror levis detinet. In-
καὶ ζύεται τὰ ἐωθινὰ, ἄσιτος 7 terdum vero etiam vestem
ἔων τὰ ἐνδοθεν. ἔπειτα μύ- stragulam habere non su-
ξει τὰ σπλάγχνα ὡς ἐπιτο- stinet, sed matutino tem-
πυλὺ. καὶ ὁκέταν ἀνιστῇ τις 8 pore jejunos intus morde-
αὐτὸν, ἢ προσδιαλέγεται, tur & raditur, deinde ut
ἔκ ἀνέχεται. ἔτῳ ὡς ἐπιτο- 9 plurimum viscera strepitum
πυλὺ θνήσκει ἐντὸς τεσσα- edunt, & si quis eum eri-
ρεσκαίδεκα ἡμερέων. ταύτας gat, aut alloquatur, non
δὲ διαφυγῶν, ὑγιαίνει.

VIII.

14. **Η** δὲ περιπλευμονή, 1) τοιαύδε ποιεῖ. πυρε-
 τός τε ἰσχυρὸς ἴσχει, καὶ πνεῦ-
 μα πικρὸν, καὶ θερμὸν ἀνα-
 πνέει. καὶ ἀπορίη, καὶ ἀδυ-
 ναμίη ἔχει, καὶ ριπτασμός.
 καὶ ὀδύνη περὶ τὴν ὠμοπλά-
 την, καὶ τὴν κληίδα, καὶ τὸν
 τιτθόν, καὶ βάρος ἐν τοῖσι στή-
 θεσι, καὶ παραφροσύνη. ἔστι
 δ' ὅτε καὶ ἀνώδυνός ἐστιν, ἕως
 αὖ ἀρξῆται βήσσειν. πολυ-
 χρονιώτερη δὲ ἐκείνης, καὶ χα-
 λεπωτέρη. τὸ δὲ σίαλον λευ-
 κόν, καὶ ἀφρώδες πτύει τὸ
 πρῶτον. ἡ δὲ γλῶσσα ξανθή.
 2) προῖοντ' δὲ τῷ χρόνῳ μελαί-
 νεται. ἢ μὲν ἂν ἐν ἀρχῇ με-
 λαίνοιτο, θάσσης αἱ ἀπαλ-
 λαγαί. ἢ δὲ ὕστερον, χολαί-
 τεραι. τελευτῶσι δὲ καὶ ῥήγ-
 νυται ἡ γλῶσσα, καὶ προοδῆς
 τὸν δακτύλον, ἔχεται. τὴν δὲ
 ἀπαλλαγὴν τῆς νόσου, ση-
 μαίνει ἡ γλῶσσα, ὅπερ καὶ
 ἐν τῇ πλευρίτιδι ὁμοίως. ταῦ-
 τα δὲ πάσχει ἡμέρας τεσσα-
 ρεσκαίδεκα τὸ ἐλαχιστον. τὸ
 πλεῖστον δὲ εἴκοσι καὶ μίαν.
 καὶ βήσσει τῆτον τὸν χρόνον
 σφόδρα. καὶ καθαίρεται ἀμα
 τῇ βηχί. τὸ μὲν πρῶτον, πα-
 λὺ καὶ ἀφρώδες σίαλον. ἐσθό-
 μη δὲ, καὶ ὀγδόη, ὅταν ὁ πυ-
 ρετός ἀκμάζη, καὶ ὑγρὰ εἴη ἡ

περι-

14. **I**N pulmonis inflam-
 matione hæc eveni-
 unt: febris vehemens detia-
 net, crebra est, & calida re-
 spiratio, anxietudo & impo-
 tentia vexat, & corporis ja-
 ctatio, dolorque ad lumbos,
 jugulum & mammam, in
 pectore pondus, & deliria.
 Interdum vero, quoad tussis
 coeperit, sine dolore est,
 sed illa longior & molestior
 est. Primis diebus sputum
 album, & spumofum ex-
 puit, lingua vero flava est.
 sed procedente tempore ni-
 grescit. Si igitur per initia
 nigrescat, celeriores sunt
 liberationes, postea vero
 tardiores. Tandem etiam
 lingua finditur, & si digi-
 tum admoveris, adhærescit.
 Morbi autem liberationem,
 non secus ac in morbo la-
 terali, lingua denotat. Hæc
 contingunt diebus, ut mi-
 nimum, quatuordecim, ut
 plurimum vero uno & vi-
 ginti; quo tempore vehe-
 menter tussit, unaque cum
 tussi rejicit, primum qui-
 dem copiosa sputa, & spu-
 mofa, at septimo ac octavo
 die, cum febris in vigore,
 & humida pulmonis inflam-
 matio

περιπλευμονή, παχύτερον, ἢν δὲ μὴ, & ἐννάτη δὲ, καὶ δεκάτη, ὑπόχλωρον καὶ ὑφαίμον. δωδεκάτη δὲ μέχρι τῆς τεσσαρεσκαίδεκάτης πάλιν & πυώδες. ὧν ὑγραὶ εἰσιν αἱ πυθίκαὶ διαθέσεις τῆ σώματος, καὶ ἡ νῆσος ισχυρὴ. ὧν δὲ ἡ τε φύσις, καὶ ἡ ἡσυχία τῆς νῆσξης, ἡσυχία αἰτο.

matio fuerit, crassius, alioqui minimè; nono vero & decimo die, aliquantulum ex viridi pallescens, & subcruentum, duodecimo autem ad decimum quartum usque, copiosum & purulentum. Quibus à natura humidæ insunt corporis affectiones, iis vehementior morbus est. At quibus natura, & morbi conditio sicca est, hi minus conflictantur.

IX.

15. Περὶ δὲ κρίσιμων ἡμερέων, ἡδη μὲν μοι & πρόσθεν λέλεκται. κρίνονται δὲ οἱ πυρετοὶ, τεταρταῖοι, ἐβδομαῖοι, ἐνδεκαταῖοι, τεσσαρεσκαίδεκαταῖοι, ἐπτακαίδεκαταῖοι, ἐικοστὴ πρὸς τῇ μία. ἐκ δὲ τῶν τῶν ὀξέων, τριακοσαῖοι, εἴτα τεσσαρακοσαῖοι, εἴτα ἐξηκοσαῖοι. ὅταν δὲ τῆς τῆς ἀριθμὸς ὑπερβάλλῃ, χρονίῃ ἡδη γίνεται ἡ κατάστασις τῶν πυρετῶν.

1) 15. A Tque de judicatoriis diebus, jam quidem etiam antea à me dictum est. Judicantur autem febres quarto die, septimo, undecimo, decimo quarto, decimo septimo, uno & vigesimo. Ex his vero acutis trigesimo, deinde quadragesimo, postea sexagesimo. Ubi vero hos numeros superant, diuturna jam evadit febrium conditio.

ΤΕΛΟΣ.

FINIS.

Μόνῳ σοφῷ Θεῷ Σωτῆρι ἡμῶν δόξα καὶ μεγαλωσύνη, κράτῳ καὶ ἐξουσίᾳ, καὶ νῦν καὶ εἰς πάντα τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

INDEX.

Mutato consilio, hic Index adjectus est, eorum in gratiam, qui forte posthabito Speculo junctim edito, hæc Opuscula seorsim in usum vocare malunt.

ABORTUS.

- Causæ*: Aph. V. 31. 34. 44. 55. VII. 27.
- Notæ antecedentes*: Aph. V. 37. 38. 53. Coac. 519. 540.
- Notæ periculi*: Coac. 516. 543.
- Notæ lethales*: Coac. 515.

ABSCCESSUS in genere.

- Causæ*: Aph. VI. 20. Prænot. 143. Coac. 238.
- Notæ abscessus futuri*: Aph. II. 47. Coac. 108. 280. 281. 303. 582.
- Notæ loci suppurandi*: Aph. IV. 32. 33.
- Notæ abscessus facti*: Aph. II. 47. VI. 41. Prænot. 103.
- Notæ longioris morbi*: Aph. IV. 51.
- Notæ salutis*: Prædict. II. 51. Prænot. 119. Aph. VII. 41. 45.
- Periculi*: Aph. VII. 8. 20. 22.
- Lethales*: Aph. VI. 27. VII. 44. 45. Prænot. 119. Coac. 451.

ABSCCESSUS ad articulos.

- Causæ*: Prænot. 139. Coac. 143.
- Notæ antecedentes*: Aph. IV. 31. 74. Coac. 141. 619.

ABSCCESSUS ad aures.

- Causæ*: Coac. 207. 290.
- Notæ antecedentes*: Prædict. I. 157. 159. 161. 162. 164. 165. 166. 168. 169. Coac. 183. 185. 189. 203. 209. 563.
- Notæ salutis*: Prædict. I. 167. Coac. 204.
- Periculi*: Prædict. I. 170. Coac. 202. 205.
- Lethales*: Coac. 206. 207.

ABSCCESSUS ad crura.

- Notæ salutis*: Prænot. 114. Coac. 396.
- Periculi*: Prænot. 116. 119. Coac. 306. 396.

ABSCCESSUS ad gingivas: Coac. 173. 236.

ABSCCESSUS ad hypochondria: Prænot. 38. 39. 40.

ABSCCESSUS ossis: Aph. VII. 77.

ACUTI, vid. MORBI.

ÆTAS, vid. ANNI TEMPUS.

ÆTAS: Aph. III. 3. 18. Coac. 512.

Infantium morbi: Aph. III. 24.

Dentientium: Aph. III. 25.

Puerorum: Aph. III. 26. 28.

I N D E X.

Adolescentium : Aph. III. 27.

Juvenum : Aph. III. 29.

Virorum : Aph. III. 30.

Senum : Aph. III. 31.

ALVUS. *Varie notæ diagnosticæ* : Aph. II. 20. 53. III. 17. 31. IV. 27. Coac. 625. 628. 629. 641. 643.

ALVI dejectio in genere.

Diagnosticæ : Aph. IV. 83. VII. 30.

Prognosis variâ : Aph. I. 12. Prænot. 61. Prædict. I. 50. Coac. 601. 613.

Melioris notæ : Prænot. 57. 62. Coac. 601. 649.

Deterioris notæ : Aph. VII. 6. Prædict. I. 100. 116. Coac. 602. 604. 608. 609. 610. 613. 617. 647.

Lethalis : Coac. 631. 638. 648.

Alius morbi futuri : Coac. 455. 613. 619. 621. 624. 644.

ALVI dejectio alba.

Prognosis : Prædict. I. 13. 53. 117. Coac. 91. 602. 611. 613. 615.

ALVI dejectio biliosa.

Diagnosticæ : Coac. 240.

Prognosis : Aph. IV. 28. 60. Prædict. I. 21. Coac. 43. 152. 606. 612. 622. 626. 627.

Therapia : Aph. V. 64.

ALVI dejectio nigra.

Diagnosticæ : Coac. 274. 420. 618. 633. 636. 637.

Prognosis : Aph. IV. 21. 22. 23. Prædict. I. 166. Coac. 420.

ALVI dejectio sanguinea.

Diagnosticæ : Coac. 123. 293. 306. 420. 621.

Prognosis : melioris notæ : Aph. IV. 25. Coac. 295.

Deterioris notæ : Aph. IV. 21. Coac. 330. 605. 608. 639.

Lethalis : Coac. 331. 611. 621. 630. 632.

ALVI fluxus. Diarrhœa.

Causæ antecedentes : Aph. III. 16. 21. 25. 31. VI. 32. Coac. 630.

Notæ antecedentes : Aph. IV. 73. VII. 30. Coac. 142. 583. 645.

Prognosis : melioris notæ : Aph. II. 14. IV. 60. VI. 17. VII. 29. Coac. 172. 210. 224. 294. 457. 482. De Judicat. 77. 83.

Deterioris notæ : Aph. VIII. 5. Coac. 611. 642.

Lethalis : Aph. V. 12. 14. Coac. 129. 258. 634.

ANGINA.

Causæ antecedentes : Aph. III. 16. 20. 22.

Notæ salutaræ : Aph. VI. 37. VII. 49. Prænot. 134. 136. Coac. 365. 366. 375.

Notæ longioris morbi : Coac. 364. 376.

Notæ periculi : Coac. 369. 372. 376. 377.

Notæ lethales : Aph. V. 10. Prænot. 132. 135. Coac. 135. 363. 366. 367. 368. 370. 371. 373. 374. 377. 378.

ANIMUS, vid. **MENS**.

INDEX

ANIMI deliquium, vid. **LIPOTHYMIA**.

ANNI tempus.

In genere : Aph. III. 1. 2. 3. 4. 8. 19.

Tempus vernale, ejusque morbi : Aph. III. 9. 20.

Æstivum : Aph. III. 21.

Autumnale : Aph. III. 9. 10. 22.

Hyemale : Aph. III. 23.

ANNI ac cœli constitutio varia.

Sicca : Aph. III. 7. 15. 16.

Pluviosa : Aph. III. 16.

Aquilonia : Aph. III. 5. 17.

Austrina : Aph. III. 5. 17.

Varia successiva : Aph. III. 11. 12. 13. 14.

ANOREXIA.

Notæ prognosticæ : Aph. II. 6. 32. VI. 3.

Regula therapeutica : Aph. IV. 17.

ANXIETAS.

Notæ prognosticæ deteriores : Prædict. I. 76. Coac. 38. 563. 564.

Lethales : Coac. 302.

Therapia : Aph. VII. 56.

APHTHÆ. Aph. III. 24.

APOPLEXIA.

Causæ antecedentes : Aph. VI. 56. Coac. 476. 477.

Notæ salutares : Coac. 478. 479.

Periculi : Coac. 478.

Lethales : Aph. II. 42. VI. 51.

APPETENTIA cibi. Aph. II. 31.

AQUA. Aph. V. 26.

AQUILO, vid. **VENTUS**.

ARS. Aph. I. 1.

ARTHRITIS. PODAGRA.

Causæ antecedentes : Aph. III. 16. 20. 31. IV. 44. 45. VI. 28. 29. 30.

VII. 64. Prædict. II. 35. Coac. 118.

Prognosis : Aph. VI. 49. Prædict. II. 53. 54.

Therapia : Aph. V. 25.

ARTICULI. Coac. 489.

ASTHMA.

Causæ antecedentes : Aph. III. 22. 26. 30. 31.

Prognosis : Aph. VI. 46. Coac. 89. 311. 424. 445.

ATRA bilis, vid. **BILIS**.

AUDITUS gravitas. BARYCOIA.

Causæ antecedentes : Aph. III. 5. 17. 31.

Prognosis : Aph. IV. 60. Coac. 196.

AURES. Aph. III. 24. VIII. 14.

AURIUM dolor. Aph. III. 21.

Prognosis : Prænot. 130. Coac. 189.

AURIUM sonitus. Coac. 139.

Prognosis: Coac. 131. 161. 167. 193. 194. 308.

BALBI. Aph. VI. 32.

BALNEUM. Aph. VI. 31. VII. 46.

BILIS atra. Aph. VII. 68.

Prognosis: Aph. IV. 22. 23. 24. Coac. 68.

Therapia: Aph. IV. 9.

BUBONES. Aph. IV. 55.

CACHEXIA. Aph. III. 31.

CÆCITAS. Aph. VI. 56. Coac. 223. 485. de Judicat. 69.

CALCULUS. Aph. IV. 79. Coac. 472. 589. 590.

CALIDUM. Aph. V. 16. 18. 22.

CALOR corporis. Aph. I. 14. 15. II. 51. IV. 39. VII. 13. Prænot. 47. Coac. 125. 492.

CALVI. Aph. VI. 28. 34.

CANCER. Aph. VI. 38.

CAPILLI. Aph. V. 11. 12. Coac. 436.

CAPITIS dolor.

Causæ & notæ antecedentes: Aph. III. 13. 23. IV. 70. Coac. 582.

Notæ salutares: Aph. VI. 10. Prædict. I. 152. Coac. 172. de Judicat. 81.

Notæ periculi: Coac. 12. 372. 517. 534.

Notæ lethales: Aph. VI. 51. Prænot. 17. 129. Coac. 1. 22. 160. 176. 179. 255.

Notæ alius morbi futuri: Prænot. 129. Coac. 119. 154. 160. 161. 162. 166. 169. 171. 173. 174. 177. 203. 223. 262. 289. 313. 588.

Therapia: Aph. V. 64. 68.

CAPITIS gravitas. Aph. III. 5. 17. V. 22. 28. Coac. 168. 195.

CAPITIS vulnus.

Prognosis: Aph. VII. 14. Prædict. II. 79. 81. 83.

CARTILAGO. Aph. VI. 19. VII. 28. Coac. 505.

CATARRHUS. Aph. II. 40. III. 12. 23. 31. VII. 38.

CATOCHUS. Coac. 45. 104. 162. 166. 250. 352.

CEREBRI concussio. Aph. VII. 58. Coac. 499.

CEREBRI vulnus. Aph. VI. 18. 50. Prædict. II. 79. Coac. 500.

CEREBRI sphacelus. Aph. VII. 50. Coac. 187.

CERVIX. Aph. IV. 35. VII. 58. Coac. 178. 266.

CERVICIS dolor.

Prognosis: Prædict. I. 73. 114. Coac. 170. 173. 261. 268. 270. 555.

CHOLERA. Aph. III. 30. Coac. 120.

CIBUS.

Ejus copia: Aph. I. 14. 15. II. 17.

Qualitas: Aph. II. 18.

Usum: Aph. II. 10. 36. 38. VII. 65.

INDEX.

- LIBI fastidium.** Aph. V. 61. Coac. 67. 142.
CLAUDICATIO. Aph. VII. 60. Coac. 396. 508.
COCTA. Aph. I. 22.
COLLIQUATIO. Aph. II. 28. V. 55. Coac. 582.
COLOR. Prædict. II. 157. 158. 159. Coac. 339.
CONCEPTIO. Aph. V. 41. 59. Prædict. II. 143.
Mulieres magis fecundæ: Aph. V. 62. Prædict. II. 130. 131. 132. Coac. 551.
Minus fecundæ: Aph. V. 46. 62. Prædict. II. 132. 133. 134. 137.
Notæ conceptionis veræ: Aph. V. 41. 51. 61. Prædict. II. 143.
Notæ masculi, vel femellæ: Aph. V. 42. 48. Prædict. II. 139.
CONGRUUS morbus. Aph. II. 34. VIII. 1.
CONSUETUDO. Aph. I. 17. II. 49. 50. Coac. 47.
CONTRARIA. Aph. II. 22.
CONVULSIO.
Causæ antecedentes: Aph. III. 25. IV. 16. V. 17. 20. 65. VI. 39. Prænot. 15. 151. 152. Coac. 7. 96. 109. 188. 262. 268. 336. 498.
Notæ antecedentes: Aph. V. 65. VI. 56. Prædict. I. 99. 101. Coac. 4. 82. 83. 84. 86. 128. 171. 174. 177. 200. 257. 313. 320. 348. 353. 588.
Notæ comitantes: Aph. IV. 68. Coac. 260. 582. 584.
Notæ prognosticæ meliores: Aph. II. 26. IV. 57. V. 70. Prædict. I. 119. Coac. 156. 157. 349. 354. 358. 531.
Deteriores: Aph. IV. 66. V. 3. 4. 56. VII. 9. 10. 13. Prædict. I. 124. Coac. 30. 157. 348. 351. 356. 357. 359. 485. 565.
Lethales: Aph. V. 1. 2. VII. 25. Coac. 26. 269. 355. 506. 567.
Therapia: Aph. V. 22. 25.
CONVULSIO. Tetanus.
Causæ antecedentes: Aph. V. 17. 20. 65.
Prognosis: Aph. IV. 57. V. 6. VII. 13. Coac. 354. 361.
Therapia: Aph. V. 21.
CONVULSIO opisthotonos. Prædict. I. 88. Coac. 361. 362.
COR. Aph. VI. 18.
COXÆ dolor.
Diagnosis: Aph. III. 22. V. 53. Prædict. I. 90. II. 176. Coac. 190. 294. 297. 487.
Prognosis: Aph. VI. 59. 60. Prædict. I. 90. Coac. 299. de Judic. cat. 69.
CRANII fractura. Aph. VII. 24. Coac. 188. 501.
CRISIS. Judicatio.
Notæ diagnosticæ: Aph. II. 13. IV. 51. 71. Prænot. 61. Coac. 74. 217. 598.
Prognosticæ: Aph. I. 20. II. 12. 27. IV. 61.
CRITICI dies. Aph. II. 24. IV. 36. Coac. 152. de Dieb. judic. 15.
CRURUM dolor. Coac. 294.

INDEX.

CUBITUS. Prædict. I. 114. Coac. 270.

CUTIS. Aph. V. 69. 71. Prænot. 2. Coac. 212. 625.

DECUBITUS.

Melior : Prænot. 8. 48. Coac. 497.

Deterior : Prænot. 8. 9. 10. 11. 13. 14. Coac. 497.

Lethalis : Prænot. 12. Coac. 497.

DEGLUTITIO. Aph. IV. 35. VII. 58. Coac. 278. 632.

DELIRIUM.

Notæ antecedentes : Aph. VII. 24. Prænot. 13. Prædict. I. 4. 36. Coac. 47. 175. 194. 252. 308. 324. 497.

Notæ comitantes : Aph. II. 6. Prænot. 19. 31. Prædict. I. 22. Coac. 233. 351. 495.

Notæ salutares : Aph. II. 2. VI. 26. 53.

Notæ graviores : Aph. VI. 53. VII. 7. 9. 10. 14. 18. Coac. 20. 30. 76. 99. 162. 184.

Lethales : Aph. IV. 50. Prædict. I. 8. 11. 85. Coac. 98. 100. 163. 227. 316.

DENTES. Aph. IV. 53. V. 18. Coac. 235. 236. 237.

DENTITIO. Aph. III. 25.

DIÆTA sanorum. Aph. I. 5. 14. 15. 17. 18. II. 4. 11.

DIÆTA ægrorum.

Regulæ generales : Aph. II. 7. 8. 10. 51. VII. 67.

Ratione copiæ : Aph. I. 3. 4. 5. 7. II. 17.

Ratione status morboſi : Aph. I. 8. 9. 10. II. 19. VII. 65.

DIAPHRAGMA. Aph. VI. 18.

DIARRHOEA, vid. **ALVI fluxus.**

DIES critici, vid. **CRITICI dies.**

DIGITI. Coac. 493.

DOLOR.

Notæ diagnosticæ : Aph. II. 6. 46. 47. Prædict. I. 36. Coac. 260. 495. 585.

Notæ prognosticæ : Aph. VII. 22. Prædict. I. 37. Coac. 70. 73. 75. 271. 629.

Therapia : Aph. V. 22. 25.

DYSENTERIA.

Causæ antecedentes : Aph. III. 11. 12. 16. 22. 30. VII. 75.

Notæ antecedentes : Aph. V. 65. Coac. 124. 167.

Notæ salutares : Aph. VII. 5. Prædict. II. 118. 121. Coac. 466.

Graviores : Aph. VII. 23. 76. Prædict. II. 118. 122. 123. Coac. 462. 464. 465.

Lethales : Aph. IV. 24. 26. VI. 43. Prædict. II. 118. 119. Coac. 466.

DYSURIA. Aph. III. 5. 31. VI. 36. VII. 48.

EBRIETAS. Aph. V. 5. Prædict. II. 24.

ELLEBORUS. Aph. IV. 13. 14. 15. 16. V. 1. Coac. 310. 569.

INDEX.

EMPYEMA.

Causæ antecedentes : Aph. V. 8. 10. VI. 20. Coac. 379. 396.

Notæ comitantes : Coac. 402. 403. 419. 423. 428.

Prognosis : Aph. V. 15. VI. 27. VII. 44. Coac. 406. 409. 429. 432

EPILEPSIA.

Notæ diagnosticae : Aph. III. 16. 20. 22. 29. Coac. 161. 522. 599.

Prognosticae : Aph. II. 45. V. 7. Coac. 345. 454. 459.

ERYSIPELAS. Coac. 200.

Prognosis : Aph. V. 43. VI. 25. VII. 19. Prænot. 136. Coac. 200. 366.

Therapia : Aph. V. 23.

EVACUATIO. Aph. II. 8. 22. IV. 41. VI. 47. VII. 53.

Regula : Aph. I. 2. 3. 21. 25. II. 51.

EUNUCHI. Aph. VI. 28.

EXPERIMENTUM. Aph. I. 1. VI.

EXSCREATIO. Coac. 55. 244.

EXTREMA corporis. Aph. VII. 1. Prædict. I. 43.

EXTREMA remedia. Aph. I. 6.

FACIES. Coac. 214. 423.

Notæ salutares : Prænot. 2. Coac. 211. 524.

Graviores : Prædict. I. 49. Coac. 128. 142. 213. 214. 624.

Lethales : Prænot. 2. 3. Coac. 212.

FAMES. Aph. I. 13. II. 4. 16. 21. VII. 59. Prænot. 3. Coac. 212.

FAUCES. Aph. III. 5.

Notæ graviores : Prænot. 131. Prædict. I. 11. 104. 109. Coac. 262. 264. 267. 268. 275. 276.

Lethales : Prædict. I. 86. Coac. 61.

FEBRIS in genere.

Notæ diagnosticae variae : Aph. III. 6. 25. IV. 53. Coac. 646.

Febris alios morbos solvens : Aph. IV. 57. V. 5. VI. 40. 44. 51. VII. 52. Coac. 222. 354. 449. 475. 477. 479.

Notæ judicationis variae : Aph. IV. 29. 30. 63. Prænot. 121. 122. 124. 125. Coac. 149. 575.

Notæ longitudinis : Aph. II. 28. IV. 36. 51. 56. VII. 31. Coac. 73. 74. 75. 128. 253. 575. 595.

Notæ salutares : Aph. II. 26. IV. 36. 43. 60. 64. 69. VII. 62. Prænot. 126. Coac. 152.

Notæ periculi : Aph. II. 26. IV. 21. 55. 62. 65. 68. VII. 37. Prædict. I. 56. 74. Coac. 2. 30. 31. 34. 42. 44. 55. 78. 145. 242.

Notæ lethales : Aph. IV. 34. 35. VII. 58. Prænot. 127. Coac. 66. 68. 106. 114. 221. 248. 277.

Notæ recidivæ : Aph. IV. 61. Prænot. 138. Coac. 146. 593.

Notæ alius morbi futuri : Aph. IV. 27. 31. 70. Prænot. 139. 149. Prædict. I. 115. 142. Coac. 79. 95. 124. 141. 142. 143. 153. 168. 200. 228. 291. 297. 298. 422. 555.

Therapia : Aph. I. 16. 19. VII. 42. 65.

I N D E X.

FEBRIS continua acuta.

Causæ antecedentes : Aph. III. 7. 11. 14. 21. 29.

*Notæ salutare*s : Aph. IV. 47. VII. 69. Coac. 150. 358. 649.

Notæ graviores : Aph. IV. 43. 66. VI. 54. Coac. 32. 116. 256.

Lethales : Aph. IV. 37. 46. 48. 50. VII. 72. Coac. 77. 160. 189. 201. 256.

Notæ aliûs morbi futuri : Coac. 107. 109. 126. 196. 290.

Therapia : Aph. I. 7. 8.

FEBRIS ardens

Diagnosîs : Aph. III. 21. 30. IV. 54. VIII. 8.

Prognosîs : Aph. IV. 58. VI. 26. Prædict. I. 18. 81. Coac. 60. 129. 130. 131. 132. 133. 135. 136. 138.

FEBRIS diaria. Aph. IV. 55.

FEBRIS lîpyria. Coac. 120.

FEBRIS continua tertiana. Aph. IV. 43. VII. 62. Coac. 33. 37. 116.

FEBRIS continua lenta. Aph. III. 16. 27. IV. 36. 44. V. 64. VII. 31.

FEBRIS intermittens. Aph. IV. 43. VII. 62. Coac. 117. 148.

FEBRIS internittens tertiana. Aph. III. 21. IV. 59. Coac. 123. 148.

FEBRIS quartana Aph. II. 25. III. 21. 22. V. 70. VIII. 3. Coac. 143. 159.

FEBRIS interm. vaga. Aph. III. 22.

FISTULÆ. Coac. 511.

FLATUS. Aph. V. 72. Prænot. 68. Coac. 44. 142. 495.

FLUOR albus. vid. UTERI fluor.

FLUXIONES. Coac. 441. 537. 539.

FOEMINA. Aph. VI. 29. VII. 43.

FOETUS. Aph. V. 42. 48. 52. 53. 60. Coac. 539.

FOMENTA. Aph. V. 31.

FRIGIDUM.

Ejus usûs : Aph. V. 21. 23. 25.

Ejus noxa : Aph. V. 17. 18. 20. 24.

FRIGUS corporis. Aph. IV. 39.

Notæ graviores : Aph. VII. 1. 26. Prænot. 46. Prædict. I. 67. Coac. 7. 492.

Notæ lethales : Aph. IV. 48. VIII. 11. 12. 14. Coac. 3. 115. 568.

PERFRIGERATIO. 1343.

Notæ graviores : Prædict. I. 61. 65. Coac. 2. 4. 5. 38. 40. 52. 83. 326. 647.

Lethales : Coac. 1. 69. 181.

FRONS. Coac. 213. 267.

GEMELLI, vid. FOETUS.

GENA. Aph. VI. 19. Coac. 504.

GENITALIA. Aph. III. 21. Coac. 530.

GENUA. Aph. IV. 20. V. 53. Coac. 30. 152.

GESTUS. Prænot. 17.

INDEX.

GIBBOSITAS. Aph. VI. 46.

GINGIVÆ. Aph. III. 25. Prædict. II. 163. Coac. 173. 236. 241.
441. 648.

GLANDULÆ. Coac. 73.

GRAVEDO.

Notæ diagnosticæ: Aph. III. 13. 14. 20. 23.

Prognosticæ: Aph. II. 40. Prædict. II. 148. Coac. 399.

GRAVIDITAS. Imprægnatio.

Diagnosis: Aph. V. 41. 51. 61.

Prognosis: Aph. V. 30. 43. Prædict. I. 103. Coac. 517. 523. 524.
526. 529. 535. 537. 539. 549.

Therapia: Aph. IV. 1. V. 29.

GRAVITAS corporis. Coac. 493.

HABITUS corporis.

Craffius: Aph. I. 3. II. 35. 44. V. 46.

Gracilis: Aph. II. 35. IV. 6. V. 44. Coac. 271.

HÆMOPTYSIS.

Diagnosis: Aph. III. 29. V. 13. Coac. 433.

Prognosis: Aph. IV. 25. VII. 15. Coac. 408. 427. 433. 450. 553.

HÆMORRHAGIA in genere.

Causæ antecedentes: Aph. III. 20. V. 16. 24.

Notæ antecedentes: Prædict. I. 132. 136. 137. 139. 144. Coac. 24.
128. 142. 166. 184. 280. 306. 307. 308.

Notæ salutares: Prædict. I. 150. 152. Coac. 311.

Notæ graviores: Aph. IV. 27. V. 3. VII. 9. 21. Prædict. I. 127.
129. 133. 134. Coac. 153. 228. 326. 329. 330. 331. 333. 335.
345.

Notæ lethales: Prædict. I. 127. Coac. 328. 330. 648.

Therapia: Aph. V. 19. 23. 64.

HÆMORRHAGIA narium.

Causæ antecedentes: Aph. III. 27. Prædict. I. 143.

Notæ antecedentes: Prædict. I. 135. Coac. 110. 160. 168. 195.
555.

Notæ salutares: Aph. IV. 60. 74. V. 33. VI. 10. Coac. 77. 87.
149. 150. 189. 210. 296. 341.

Notæ graviores: Prædict. I. 125. 126. Coac. 36. 40. 57. 133. 327.
336. 337. 342.

Notæ lethales: Coac. 105. 340.

HÆMORRHOIDES.

Diagnosis: Aph. III. 30. Prædict. I. 130. Coac. 306. 312. 437. 522.
621.

Prognosis: Aph. IV. 25. VI. 11. 21. Coac. 346. 478. de Humor.
74. de Judicat. 64.

Therapia: Aph. VI. 12.

HEPAR. Aph. V. 58. VI. 18. 42. VII. 17. 45. 55. Coac. 451.

HEPATIS dolor. Aph. VII. 52. Coac. 448. 449.

INDEX.

- HEPATICI.** Coac. 446. 447.
HERPES. Aph. V. 22. Prædict. II. 76.
HORROR. Horripilatio. Aph. III. 5.
Notæ graviores: Aph. VII. 4. Coac. 8. 12. 13.
Lethales: Coac. 316.
Notæ alius morbi futuri: Aph. VII. 56. Coac. 16. 19. 24. 111. 422.
 541. 584.
HUMERI dolor. Prædict. II. 172. 173. 174.
HYDROPS.
Causæ antecedentes: Aph. III. 22. VI. 12. 43. VII. 74. Prænot. 42.
 Coac. 452.
Notæ antecedentes: Aph. IV. 11. Coac. 304. 455.
Notæ comitantes: Prænot. 43. 44. 45. Coac. 452. 481.
Notæ salutares: Aph. VI. 14. VII. 5. Prædict. II. 39. Coac. 457. 461.
Notæ periculi: Aph. VI. 8. 35. VII. 47. VIII. 8. Coac. 453. 458.
Notæ lethales: Aph. VI. 27. 43. VII. 55. Prænot. 42. Prædict. II.
 40. Coac. 452. 454. 456. 459. 460.
HYEMS, vid. ANNI tempus.
HYPERCATHARSIS. Aph. V. 1. 4. VII. 41. Coac. 567. 568.
HYPOCHONDRIA. Præcordia. Aph. IV. 64. Coac. 279. 280. 283.
HYPOCHONDRIORUM dolor.
Melioris notæ: Aph. VI. 40. Coac. 294. 295.
Detrioris notæ: Prædict. I. 90. Coac. 179. 185. 216. 283. 284. 297.
 293. 516. 523. 578.
Lethalis: Coac. 292. 295. 299. 317. 374.
HYPOCHONDRIORUM tensio. Coac. 32. 51. 107. 119. 126. 195.
 201. 289.
HYPOCHONDRIORUM tumor.
Melioris notæ: Aph. IV. 73. Prænot. 35. 69. Coac. 281.
Gravioris notæ: Prænot. 32. 33. 35. Coac. 280. 281. 287. 290. 442.
Lethalis: Prænot. 33. Coac. 280. 288.
Therapia: Aph. V. 64.
HYSTERICA affectio.
Prognosis: Aph. V. 35. Prædict. I. 119. Coac. 349. 554.
JACTATIO. Incontinentia.
Notæ graviores: Prædict. I. 85. Coac. 2. 53. 82. 111. 158.
Lethales: Coac. 49.
ICTERUS. Morbus regius.
Notæ antecedentes: Aph. V. 72. Coac. 325. 606. 621.
Notæ salutares: Aph. IV. 64. Coac. 121.
Graviores: Aph. IV. 62. 64. VI. 42. Prædict. I. 32. Coac. 121.
 198. 490. 613.
Lethales: Coac. 36. 64.
IGNORANTIA. Prædict. I. 64. Coac. 6.
ILEUS. Volvulus.
Diagnosis: Aph. III. 22.

INDEX.

- Prognosis* : Aph. VI. 44. VII. 10. Coac. 470. 475.
IMBECILLITAS. Aph. II. 28. Prædict. I. 40. Coac. 54.
IMPETIGO. Aph. III. 20.
INFLAMMATIO. Coac. 260. 426.
INGUEN. Prædict. II. 68. Coac. 628.
INSANIA, vid. **MANIA**, **PHRENITIS**.
INTESTINA tenuia. Coac. 644.
Nota periculi : Coac. 458. 518.
Nota lethales : Aph. VI. 18. 24. Coac. 317. 503. 515.
INTESTINUM rectum. Aph. V. 58.
ISCHIAS, vid. **COXA**.
ISCHURIA. Urinæ retentio. Coac. 8. 46. 589. 591. 592.
LABIA. Prænot. 6. 7. Coac. 240.
LAC. Aph. V. 64.
LAC mammarum. Aph. V. 39. 52.
LASSITUDO.
Prognosis : Aph. II. 5. IV. 31. 74. Coac. 19. 35. 36. 45. 175. 182.
 232. 555.
Therapia : Aph. II. 48.
LATERIS dolor.
Diagnosis : Aph. III. 5. 17. 23. V. 65.
Prognosis : Coac. 60. 67. 315. 325. 405. 411. 469. 525.
LEPRA. Aph. III. 22.
LETHARGUS. Aph. III. 23. 30. Coac. 139. 140.
LEUCOPHLEGMATIA. Aph. VII. 29. 74. Coac. 482.
LIEN. Aph. III. 22. VI. 43. 48. Coac. 466. 594.
LIENES magni. Prædict. II. 163. 164. Coac. 327.
LIENTERIA.
Diagnosis : Aph. III. 22. 30. VII. 76. Coac. 344.
Prognosis : Aph. VI. 1. Coac. 468. 469.
Therapia : Aph. IV. 12.
LINGUA.
Nota diagnostica : Aph. VII. 40. Prædict. I. 20. Coac. 233. 400.
Prognostica : Prædict. I. 3. Coac. 99. 197. 229. 230. 231. 232. 233.
 383. 414. 645.
LIPOTHYMIA. Animi deliquium. Aph. II. 41. V. 16. VII. 8.
LIVORES. Aph. VII. 2. Coac. 66. 400.
LOCHIA. Prædict. I. 80. Coac. 516. 518. 520. 525. 526.
LUMBORUM dolor. Aph. III. 23.
Nota graviores : Prædict. I. 69. Coac. 309. 314. 318. 322. 323.
 560. 607.
Lethales : Prædict. I. 100. Coac. 108. 316. 317.
Nota aliis morbi futuri : Aph. IV. 11. Prædict. I. 106. 118. 139.
 Coac. 19. 108. 179. 304. 305. 306. 307. 308. 312. 313. 319. 320.
 324. 325.
Therapia : Aph. IV. 20. Coac. 410.

INDEX.

- LUMBORUM** frigiditas & gravitas. Coac. 487.
- LUMBRICI** teretes, & Ascarides. Aph. III. 26. Coac. 165. 344. de Judicat. 5.
- MALIGNITAS.** Coac. 7. 12. 14. 30. 145. 322.
- MAMMÆ.** Aph. V. 37. 38. 39. 40. 52. 53. Coac. 549. 553.
- MANIA.** Dementia. Infania.
Notæ diagnosticæ: Aph. III. 20. 22. V. 40. 65. VI. 56. Prænot. 31. Prædict. I. 10. 17. Coac. 169. 175. 196. 235. 465. 561. 624. 642.
Notæ progn. meliores: Aph. VI. 21. VII. 5. Coac. 484. 550. de Judicat. 65. 68.
Graviores: Prædict. I. 26. Coac. 85. 155. 485. 486. de Judicat. 65.
Lethales: Aph. VIII. 16. Coac. 93. 235. 561.
- MANUS.** Coac. 30. 63. 139.
- MAXILLÆ.** Aph. IV. 31. Coac. 239. 261. 361.
- MEDICAMENTA.** Aph. I. 6. VIII. 6.
- MEDULLA spinalis.** Aph. V. 18. Prædict. II. 92.
- MELANCHOLIA.**
Diagnosis: Aph. III. 14. 20. 22. VI. 23. VII. 40. Prædict. I. 123.
Prognosis: Aph. VI. 11. 56. Prædict. I. 14.
Therapia: Aph. IV. 9.
- MENS.** Animus. Aph. II. 6. 33. Prædict. I. 20. Coac. 233. 488.
- MENSTRUUA.**
Notæ diagnosticæ: Aph. V. 61. Prædict. I. 143. II. 131. Coac. 167. 541. 548. 555.
Prognostica: Aph. III. 28. V. 32. 56. 60. Coac. 152. 531. 549. 552.
- MENSTRUUA** retenta. Aph. V. 28. 33. 39. 57. VI. 29.
- MENSTRUUA** immodica. Aph. V. 50. 57. Coac. 324. 542.
- MENSTRUUA** vitiata. Aph. V. 36. Coac. 530.
- METUS.** Aph. VI. 23. Coac. 4.
- MICTIO.** Aph. IV. 83. Coac. 348. 474.
- MICTIO** cruenta. Aph. IV. 75. 78. 80. 81. VII. 39. Coac. 22. 28. 272. 581. 582.
- MORBUS** in genere.
Notæ diagnosticæ: Aph. II. 5. 17. III. 1. 19. IV. 32. 33. 38. 39.
Prognostica: Aph. I. 12. II. 1. 12. 34. 52. IV. 22. VI. 52. VII. 79. VIII. 1. Coac. 492. 582.
- MORBUS** acutus.
Causæ & notæ antecedentes: Aph. I. 7. II. 30. III. 9. 29. VII. 32. Coac. 159.
Notæ prognostica variæ: Aph. II. 19. 23. Coac. 147. 150.
Notæ periculî: Aph. VI. 54. VII. 1. Prænot. 9. 10. 11. 14. Prædict. I. 84. Coac. 49. 58. 190. 497. 578. 579.
Notæ lethales: Aph. IV. 23. 30. Coac. 193.
Therapia: Aph. I. 4. 7. 24. IV. 10.

INDEX

MORBUS longus, chronicus.

Diagnosis: Aph. IV. 36. 37. 40. 51. 56. VII. 31. 60. Coac. 73. 582.

Prognosis: Aph. IV. 23. VII. 6. VIII. 5. Coac. 86. 190. 206. 340.

Therapia: Aph. I. 4.

MORS.

Notæ lethales in genere: Aph. IV. 22. VI. 27. VIII. 11. 14. 15.

Notæ mortis instantis: Aph. IV. 44. VIII. 12. 13. 16. 17.

Notæ mortis subitæ fut. Aph. II. 41. 44. Coac. 286.

MOTUS. Exercitatio. Aph. II. 16. 48.

MUTATIO. Aph. II. 51. IV. 40. VII. 60. Prædict. I. 43. Coac. 50.

125.

MUTUS. Aph. V. 5. VII. 58.

NARES. Aph. III. 31. IV. 49. VI. 2. VII. 73. Prædict. I. 79. Coac.

152. 215. 231.

NATURA. Aph. III. 2.

NEPHRITIS.

Notæ diagnosticæ: Aph. III. 31. IV. 75. VII. 34. 35. Coac. 487.

589.

Prognosticæ: Aph. V. 58. VI. 6. 11. VII. 36.

NERVI. Aph. V. 16. 18. VI. 19. VII. 28. Coac. 508.

NIGRORES. Aph. V. 17.

NIMIUM. Aph. II. 51.

NYCTALOPIA. Prædict. II. 160.

OCCASIO. Aph. I. 1.

OCULI.

Notæ diagnosticæ: Aph. III. 17. 31. IV. 48. V. 1. 2.

Notæ prognosticæ: Coac. 217.

Graviores: Aph. VII. 3. Prænot. 4. Prædict. I. 46. 124. 137. Coac.

166. 195. 218. 219. 226. 227. 257. 282. 314. 552. 561.

Lethales: Aph. IV. 49. VI. 52. VII. 72. Prænot. 4. 5. Coac. 72.

163. 218. 221. 388.

Therapia: Aph. VI. 31. VII. 46. Coac. 552.

OMENTUM. Aph. V. 46. VI. 58. Coac. 502.

OPHTHALMIA.

Notæ diagnosticæ: Aph. III. 11. 14. 16. 21.

Prognosticæ: Aph. VI. 17. Coac. 222. 223. 224.

OS. Aph. III. 21. IV. 17. Coac. 275.

OSCITATIO. Aph. VII. 56.

OSSA. Aph. V. 18. VI. 19. 45. VII. 2. 19. 28. 77. Coac. 237. 505.

PALATUM. Coac. 238.

PALLIDI. Coac. 212. 271.

PALPEBRÆ. Prænot. 6. Coac. 64. 212.

PALPITATIO. Prædict. I. 30. 144. Coac. 298. 347.

PARALYSIS. Nervorum resolutio. Prædict. II. Coac. 346. 477.

486.

INDEX

PAROTIDES.

Notæ antecedentes: Prædict. I. 154. 155. 157. 159. 164. 165. 166. 169. Coac. 114. 163. 165. 173. 183. 185. 209. 289. 290. 352. 613. 626.

*Notæ salutare*s: Coac. 204.

Notæ periculi: Prædict. I. 170. Coac. 185. 202. 205. 284. 353.

Lethales: Prædict. I. 158. Coac. 199. 201. 203. 206. 207. 292. 302.

PAROXYSMUS. Aph. I. 11. 19. II. 13. IV. 30. Coac. 78. 79.

PARTUS. Aph. V. 35. Coac. 513. 535. 536. 538. 545. 546. 547.

PAVORES. Aph. III. 24. IV. 67.

PECTUS. Aph. V. 24.

PECTORIS dolor. Aph. III. 5. 17. 23. Prædict. I. 70. Coac. 272. 274. 315. 570.

PEDES. Coac. 63. 497. de Judicat. 65. 78.

PERIPNEUMONIA.

Causæ antecedentes: Aph. III. 23. 30.

Notæ comitantes: Coac. 18. 400.

*Notæ salutare*s: Prænot. 86. 95. 101. 111. 114. Coac. 390. 391. 397. 402.

Notæ periculi: Aph. VI. 16. VII. 11. 12. Prænot. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 96. 97. 115. Coac. 390. 391. 393. 399. 412. 413. 416. 497. 579. 580.

Notæ lethales: Prænot. 116. 117. Coac. 390. 398. 401. 402. 415. 417.

Notæ suppurationis: Prænot. 99. 103. 113. Coac. 18. 394. 395. 396. 419.

PHRENITIS.

Causæ & notæ antecedentes: Aph. III. 30. Prædict. I. 1. 3. 4. 6. 27. 34. Coac. 76. 79. 85. 94. 95. 96. 119. 131. 155. 179. 194. 213. 244. 246. 411. 418. 525. 582.

Notæ periculi: Aph. IV. 72. VII. 12. VIII. 1. Prædict. I. 2. 12. 13. 28. 31. Coac. 69. 91. 92. 101. 102.

Lethales: Prædict. I. 1. 9. Coac. 65. 93. 97. 275.

PHTHISIS.

Causæ antecedentes: Aph. III. 13. 16. 22. 29. V. 9. 15. VI. 12. VII. 16. 78. VIII. 7.

Notæ antecedentes: Coac. 17. 444. 469.

Notæ periculi: Aph. III. 10. Coac. 287. 437. 438. 440. 441. 442.

Lethales: Aph. V. 11. 12. 14. VII. 16. 78. Coac. 434. 435. 436. 443. 445.

Therapia: Aph. IV. 8. V. 64.

PITUITA. Aph. VII. 30. 54. Coac. 300.

PLEURITIS.

Causæ antecedentes: Aph. III. 23. 30.

Notæ judicationis: Aph. I. 12. Coac. 383. 384. 385. 586.

*Notæ salutare*s: Coac. 386.

Notæ

I N D E X

- Nota periculi*: Aph. VI. 16. VII. 11. Prænot. 97. 98. 102. Coac. 381.
382. 387. 391. 393. 405. 407. 410. 420. 586.
- Nota lethales*: Coac. 379. 388. 392. 398. 406. 407. 409. 410. 581.
- Nota suppurationis*: Aph. V. 8. Prænot. 103. 104. 105. 113. 402.
419. 423. 428. Conf. Peripneumonia.
- PODAGRA, vid. ARTHRITIS.
- POTUS. Aph. II. 11. 38. VII. 7.
- PRÆPUTIUM. Aph. VI. 19.
- PROCERITAS. Aph. II. 54.
- PRURITUS. Aph. III. 25. 31. Coac. 440. 488. 636.
- PULMONES. Coac. 509.
- PULSUS. Coac. 139.
- PURGATIO spontanea. Aph. I. 2.
- PURGATIO medica.
- Regule generales*: Aph. I. 2. 21. 23. 25. II. 9. IV. 2. 14. 15.
- Ratione temporis anni*: Aph. IV. 4. 5. 7. VI. 47.
- Ratione subjectorum*: Aph. IV. 1. 7. 9.
- Ratione status sani*: Aph. II. 36. 37. IV. 16.
- Ratione status morbofi*: Aph. I. 20. 22. 24. II. 29. 35. IV. 10. 18.
20. V. 36. VII. 61. 67. Prædict. I. 71.
- Signa purgationis bonæ*: Aph. I. 23. 25. IV. 3.
- Purgationis noxiæ*: Aph. I. 25. IV. 3. V. 1. 4. VII. 25. 41. Coac.
568. 569.
- PUS. Aph. II. 47. VII. 44. 45. Prænot. 41. Prædict. II. Coac.
410.
- PUSTULÆ. Aph. III. 20. Coac. 243. 444. 489.
- RAUCEDO. Aph. II. 40. III. 13. 20. 23. Coac. 414. 447. 484.
- RECIDIVÆ. Aph. II. 12. IV. 61. Coac. 80. 122. 144. 406. 571.
582. 593.
- REGIO. Aph. I. 2. 17. II. 45.
- REMISSIO. Aph. II. 27. Coac. 48.
- REPLETIO. Aph. I. 4. II. 4. 11. 22. 51. VI. 39.
- RESPIRATIO.
- Nota salutare*: Prænot. 21. Coac. 260.
- Nota graviores*: Aph. IV. 68. VI. 54. Coac. 17. 126. 252. 290.
424. 469. 519. 540.
- Nota lethales*: Aph. IV. 50. Coac. 49. 252. 260. 266.
- RESPONSIO. Prædict. I. 44.
- RIGOR.
- Causæ antecedentes*: Aph. V. 17. 20. Prædict. I. 151. Coac. 545.
570.
- Nota antecedentes, vel comitantes*: Aph. V. 69. Coac. 29. 532. 548.
- Nota progn. meliores*: Aph. IV. 58. 63. Prædict. I. 150. Coac. 27.
135. 253.
- Nota graviores*: Aph. IV. 29. VII. 7. Prædict. I. 101. 151. Coac.
6. 7. 11. 14. 15. 21. 25. 26. 91. 101. 188. 321. 329. 516. 538.
- Nota*

INDEX.

- Notæ lethales* : Aph. IV. 46. Prædict. I. 89. Coac. 1. 9. 10. 22. 23. 26. 28. 221. 255. 443.
- RUBOR. Coac. 200. 215. 524. 616.
- RUCTUS. Aph. VI. 1. 33. Coac. 142.
- SALIVA. Coac. 142. 271. 566.
- SANGUIS. Aph. VI. 20.
- SATIETAS. Aph. II. 4.
- SATYRIASMUS. Aph. III. 26.
- SECUNDINÆ. Aph. V. 49.
- SEDES. Aph. V. 22. Prædict. II. 129. Coac. 71. 164. 630.
- SEMEN. Aph. VI. 2.
- SIGNA in genere.
- Salutis* : Prænot. 126. Coac. 492. 493. de Judicat. 8.
- Periculi* : Coac. 54. 492. 493.
- Mortis* : Prænot. 127. Prædict. I. 52. de Judicat. 52.
- SINGULTUS.
- Causæ & notæ antecedentes* : Aph. V. 58. VI. 39. Coac. 128. 164. 186.
- Notæ salutares* : Aph. VI. 13.
- Periculi* : Aph. V. 3. 4. VII. 3. 17. 41. Prædict. I. 23. Coac. 45. 490.
- Notæ lethales* : Coac. 89. 526.
- SITIS. Aph. IV. 19. 48. 54. V. 27. 64. VII. 72. Prænot. 102. Prædict. I. 57. Coac. 393.
- SOMNUS. Aph. I. 15.
- Melioris notæ* : Aph. II. 1. 2. Prænot. 53. 54. Coac. 151. 172. 358. 483. 497.
- Deterioris notæ* : Aph. II. 3. VII. 71. Prænot. 55. 56. Prædict. I. 112. Coac. 82. 151. 227. 348. 497.
- Lethalis* : Aph. II. 1. VIII. 15.
- SOPOR.
- Notæ progn. meliores* : Coac. 182. 641.
- Graviores* : Prædict. I. 63. 93. Coac. 7. 31. 35. 178. 186.
- Lethales* : Coac. 179. 180. 181.
- Notæ alius morbi futuri* : Coac. 25. 84. 133. 165. 174. 183. 185. 209. 259.
- SPASMUS, vid. CONVULSIO.
- SPUMA oris. Aph. II. 43.
- SPUTATIO. Coac. 94. 102. 142. 204. 566.
- SPUTUM.
- Notæ salutares* : Aph. I. 12. Prænot. 86. 95. 98. 172. 350. 390. 391.
- Notæ graviores* : Aph. IV. 47. VII. 69. Prænot. 87. 88. 89. 90. 91. 96. 97. 242. 243. 369. 377. 390. 391.
- Lethales* : Aph. V. 11. VII. 16. 78. Coac. 379. 390. 392. 407. 434. 435. 446.
- STERILITAS. Aph. V. 62. 63.
- STERNUTATIO. Aph. V. 35. VI. 13. VII. 51. Prænot. 93. 94. Coac. 149. 399.
- STRAN-

INDEX.

- STRANGULATIO. Aph. II. 34. 43. Coac. 61. 113. 277.
 STRANGURIA. Aph. III. 16. 22. 26. 31. IV. 44. 80. V. 58. VII. 48.
 STRUMA. Aph. III. 26. Coac. 512.
 STUPOR. Aph. VII. 14. Coac. 161. 476.
 SUDAMINA. Aph. III. 21.
 SUDOR.
     Notæ diagnosticæ variae: Aph. III. 6. IV. 38. 41. Coac. 214. 251.
         333. 402. 419. 423. 583. de Judicat. 47.
     Notæ prognosticæ variae: Aph. I. 12. IV. 42. Coac. 646.
     Notæ salutares: Aph. IV. 36. Prænot. 22. 23. 27. Coac. 271. 360.
         393. 572.
     Notæ graviores: Aph. IV. 36. 37. 56. VII. 4. Prænot. 23. 24. 26.
         Prædict. I. 58. 66. 68. Coac. 8. 13. 24. 32. 40. 46. 52. 69. 112.
         154. 173. 177. 232. 283. 574.
     Notæ lethales: Aph. IV. 37. Prænot. 24. 25. Prædict. I. 39. Coac.
         10. 49. 89. 361. 479. 638. 725.
     Therapia: Aph. IV. 41.
 SUFFITUS. Aph. V. 28.
 SUPERCILIUM. Aph. IV. 49. VII. 73.
 SURÆ. Prædict. I. 36. Coac. 30.
 SURDITAS.
     Notæ progn. meliores: Aph. IV. 28. 60. Coac. 191. 208. 210. 331.
         334. 559.
     Notæ graviores: Prædict. I. 33. Coac. 169. 195. 196. 197. 331.
         420. 470. 525.
     Notæ lethales: Coac. 176. 331.
 SUSPIRIA. Coac. 107. 540.
 TABES, vid. PHTHISIS.
 TABES coxaria. Coac. 144.
 TEMPERAMENTUM, vid. NATURA.
 TEMPORA. Prænot. 2. Coac. 188. 212. 498.
 TENESMUS. Aph. VII. 27.
 TESTICULI. Aph. VIII. 11. Prænot. 52. Coac. 494. de Judicat. 69.
 TORPOR. Coac. 164.
     Notæ melioris: Aph. V. 25.
     Notæ deterioris: Coac. 14. 91. 334. 478. 521.
     Lethalis: Coac. 56. 60. 180. 611.
     Alium morbum præfagiens: Prædict. I. 35. Coac. 158. 171. 476.
         542. 599.
 TREMOR.
     Causæ antecedentes: Coac. 122. 139. 318. 543. 571.
     Notæ progn. meliores: Aph. VI. 26. Coac. 27.
     Deteriores: Prædict. I. 105. Coac. 39. 88.
     Notæ lethales: Coac. 62. 97. 176. 247.
     Notæ aliis morbi futuri: Coac. 94. 141. 353. 590. 636.
 TUBERCULA. Aph. II. 15. III. 20. 26. IV. 44. 45. 82. VII. 8. 57.
     63. 64. Coac. 473. G g TU.

INDEX.

TUMOR. Aph. V. 25. 65. 66. 67. Coac. 63. 281. 623.

TURBATIO. Aph. VII. 33. Prænot. 31.

TUSSIS.

Notæ diagnosticæ: Aph. III. 13. 20. 23. 24. 31. IV. 54. V. 24.

Notæ prognosticæ: Aph. VI. 35. 36. VII. 47. Coac. 112. 204. 378. 447.

VARICES. Aph. VI. 21. 34.

VENÆSECTIO. Aph. V. 31. VI. 22. 31. 36. 47. VII. 46. 48. 53.
Coac. 294. 336. 346. 491.

VENÆ. Prædict. II. 68. Coac. 142. 261.

VENTER. Aph. II. 35. IV. 65. VI. 20. Prædict. I. 99. Coac. 86. 330.
638.

VENTRIS dolor. Aph. IV. 11. VI. 7. VII. 22. 26. Prænot. 13. Coac.
130. 489. 497. 523. 632.

VENTRICULUS. Aph. VI. 18.

VENTRICULI oris dolor. Cardialgia.

Notæ diagnosticæ: Coac. 285. 423.

Notæ progn. meliores: Coac. 295. 530

Notæ graviores: Aph. IV. 65. Coac. 283. 308. 312. 320.

Notæ lethales: Prædict. I. 72. Coac. 67. 286.

Therapia: Aph. IV. 17. Coac. 294.

VER, vid. ANNI tempus.

VERMES. vid. LUMBRICI.

VERRUCÆ penfiles. Aph. III. 26.

VERTEBRÆ. Aph. III. 26. Coac. 266.

VERTIGO. Aph. III. 17. 23. 31. IV. 17. VIII. 15. Prædict. I. 71. II.
155. Coac. 105. 106. 341. 346.

VESICA laborans. Aph. IV. 77. V. 22. VI. 6. Prænot. 121. Coac.
141. 471. 473.

VESICÆ exulceratio. Aph. IV. 75. 81.

VESICÆ vulnus. Aph. VI. 18.

VICTUS, vid. DIÆTA.

VIGILIA.

Notæ diagnosticæ: Aph. II. 3. III. 24. 31. VII. 18. Prædict. I. 136.

Coac. 20. 81. 87. 110. 111. 175. 212. 563. 609.

VIGOR morbi. Aph. I. 8. II. 29. 30.

VINUM. Aph. II. 21. VI. 31. VII. 46. 48. 56.

VIRIUM exolutio. Coac. 339. 629.

VISCERA. Aph. IV. 66. Coac. 462.

VISUS hebetudo. Aph. III. 5. 31. IV. 49. VII. 73. Coac. 194. 510.

VITA. Aph. I. 1.

ULCERA.

Notæ diagnosticæ: Aph. III. 20. 21. Coac. 628.

Notæ progn. meliores: Aph. V. 22. 65. Prædict. II. 61. Coac. 172.
de Judicat. 27.

Notæ graviores: Aph. V. 65. VI. 4. 8. 45. VII. 21. Prædict. II. 66.
67. 75.

Notæ

INDEX.

- Nota lethales*: Prænot. 16. Prædict. II. 75. Coac. 496.
Therapia: Aph. V. 20.
- UMBILICUS. Aph. III. 24. IV. 11. Prædict. I. 36. Coac. 295. 300.
- UNGUES. Aph. VIII. 12. Coac. 402. 432. 493.
- VOLVULUS, vid. ILEUS.
- VOMICA.
Nota diagnostica: Prænot. 104. 105. 106. 107. Coac. 402.
Nota progn. salutare: Prænot. 108. Coac. 402.
Nota lethales: Prænot. 109. 110. Coac. 402.
- VOMITUS spontaneus.
Causæ antecedentes: Aph. III. 21. 24. VI. 50. VII. 8. 10.
Nota antecedentes: Prænot. 144. Coac. 566.
Nota progn. salutare: Aph. I. 2. VI. 15. Prænot. 81. Coac. 208.
 310. 334. 556. 570.
Nota graviores: Aph. VII. 3. 10. Prænot. 81. 82. 85. Prædict. I. 10.
 60. 62. 79. Coac. 183. 507. 556. 558. 560. 562. 568. 571. 623.
Nota lethales: Prænot. 83. 84. Coac. 316. 500. 556. 561.
- VOMITUS cruentus. Aph. IV. 25. V. 32. VII. 37. 78. Coac. 426. 551.
- VOMITUS niger.
Nota diagnostica: Prædict. I. 83. Coac. 102. 103. 122. 232.
Nota prognostica: Aph. IV. 22. Prædict. I. 71. II. 172. Coac. 176.
 232.
- VOMITUS medicus.
Indicantia: Aph. IV. 4. 6. 17. 18. VII. 61.
Contraindicantia: Aph. IV. 5. 6. 7. 8. 12.
Regula: Aph. I. 25. IV. 3. VII. 70.
- VOX.
Nota progn. meliores: Coac. 164. 211.
Nota graviores: Prædict. I. 44. 45. 47. Coac. 51. 251. 257.
Nota lethales: Coac. 99. 258. 361. 561.
- VOCIS defectio. Aphonia.
Nota progn. meliores: Coac. 27. 77.
Nota graviores: Prædict. I. 23. 24. 94. 123. Coac. 253. 259.
Nota lethales: Prædict. I. 25. 54. 55. 91. Coac. 1. 39. 77. 247. 248.
 252. 254. 255. 256.
- URETHRA. Aph. IV. 82. VII. 57.
- URINA in genere.
Varie notæ: Aph. I. 12. IV. 47. VII. 33. 66. Coac. 29. 595.
Urina deterior: Prædict. I. 59. Coac. 205. 453. 578. 579. 587.
Urina lethalis: Prænot. 76. 77. Prædict. I. 29. Coac. 474. 580. 596.
- URINÆ copia.
Excedens: Aph. IV. 83. Coac. 291. 359. 619.
Deficiens: Prædict. I. 51. 120. Coac. 5. 25.
- URINÆ consistentia.
Tenuis: Aph. IV. 69. Prænot. 77. 78. Coac. 81. 415. 580. 582.
 583. 594. 597. 599.

INDEX.

Craffa : Aph. IV. 70. 77. Coac. 362. 579. 580. 582 583;
URINÆ color.

Albicans : Aph. IV. 72. 74. Coac. 358. 581. 582.

Rubicundus : Prænot. 72. 75. Coac. 198. 586.

Nigricans : Coac. 49. 176. 580.

Varius : Coac. 578. 579. 581.

URINÆ contenta.

Varia : Aph. IV. 75. 76. 81. VII. 34. 35. Prænot. 79. Coac. 83.
488. 582. 584.

Nubecula : Aph. IV. 71. Prænot. 74. 80. Coac. 532. 577. 582. 584.

Enaorema : Prædict. I. 59. Coac. 30. 203.

Sedimentum, *hypostasis* : Aph. IV. 79. VII. 31. 32. Coac. 582.

Nota prognostica à sedimento :

Meliores : Aph. IV. 69. Prænot. 70. 72. Coac. 149. 471. 575. 598.

Deteriores : Aph. VII. 31. Prænot. 71. 73. Coac. 575. 578. 585.

Lethales : Coac. 581.

UTERUS. Aph. V. 22. 43. 47. 51. 54. 58. 62. Cocc. 528.

ERRATA POTIORA.

Aph. II. 28. lin. 6. leg. *μοχθηρόν*.

III. 26. lin. 5. leg. *ερογγύλαι*.

V. 10. lin. 2. leg. *πλευμονα*.

Prænot. 123. lin. 5. leg. *integris diebus*.

Prædict. I. 36. lin. 3. leg. *alienatæ*.

144. lin. 3. leg. *αιμορραγικαί*.

Prædict. II. 53. lin. 6. leg. *αδύνατοι*.

68. lin. 5. leg. *βηβῶσιν*.

74. lin. 8. pro *αίματος* : leg. *σώματος*.

129. lin. 5. pro. *ut* : leg. &.

177. lin. 2. leg. *dolores*.

Coac. 20. lin. 3. leg. *aliquanto*.

122. lin. 4. leg. *γίνονται*.

149. lin. 7. leg. *affore*.

267. lin. 4. 5. leg. *palpantibus*.

362. lin. 2. leg. *distentione*.

395. lin. 8. leg. *μη χωρέη*.

370. lin. 7. post *refundunt* : add. *pectoris præcipue dolore conflictantur*.

F I N I S.